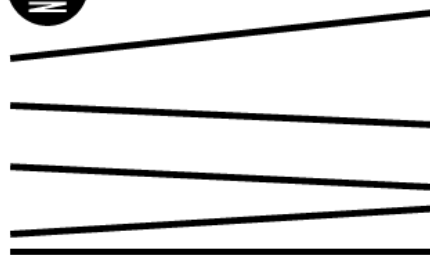

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Ved A. M. Krebs og Fr. Krebs.

Skizzer og Fortællinger af danske Forfattere

Vol. 1

Kjøbenhavn : C. A. Reitzel, 1870-1872

4 bd.

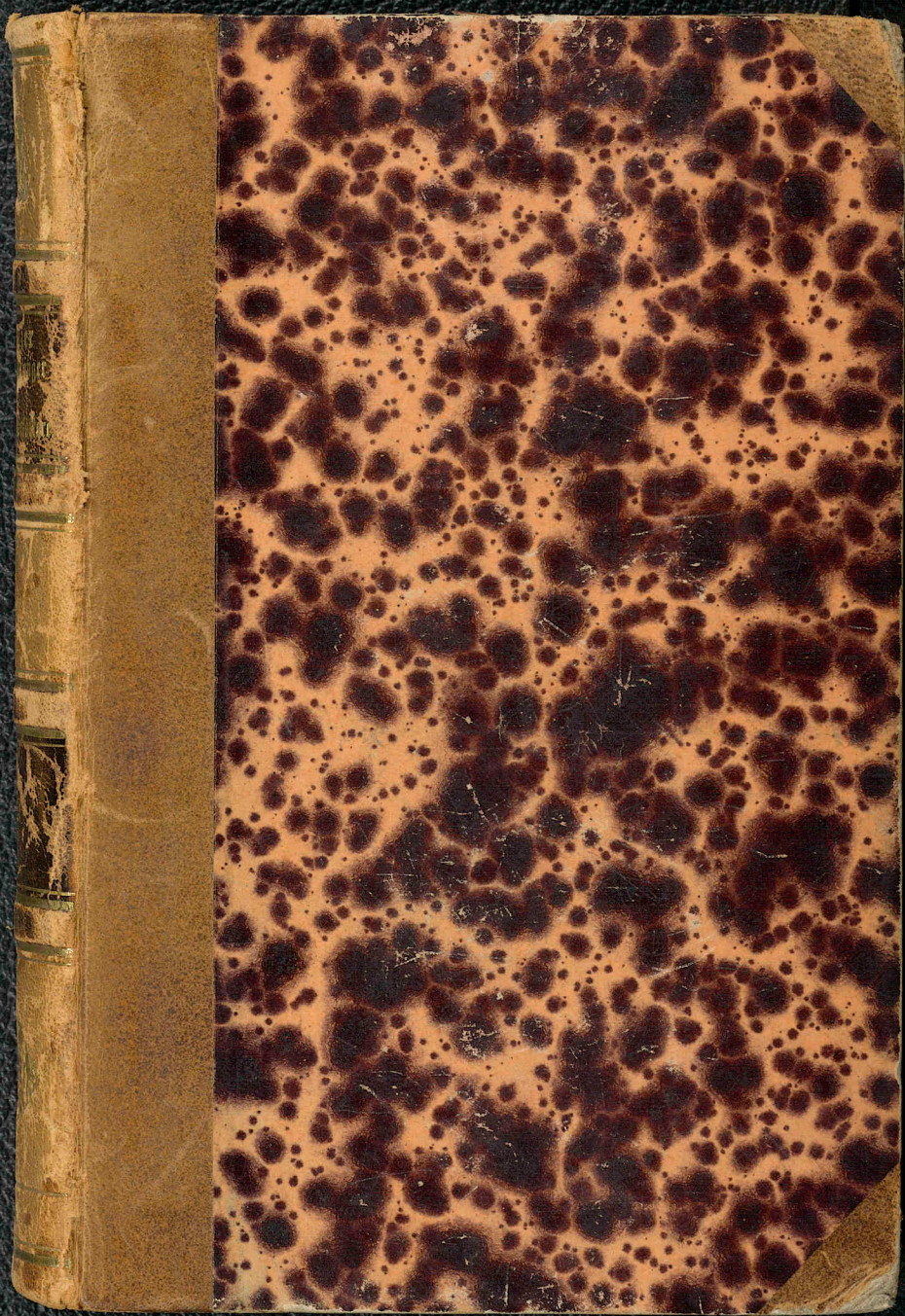
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57. - 57.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

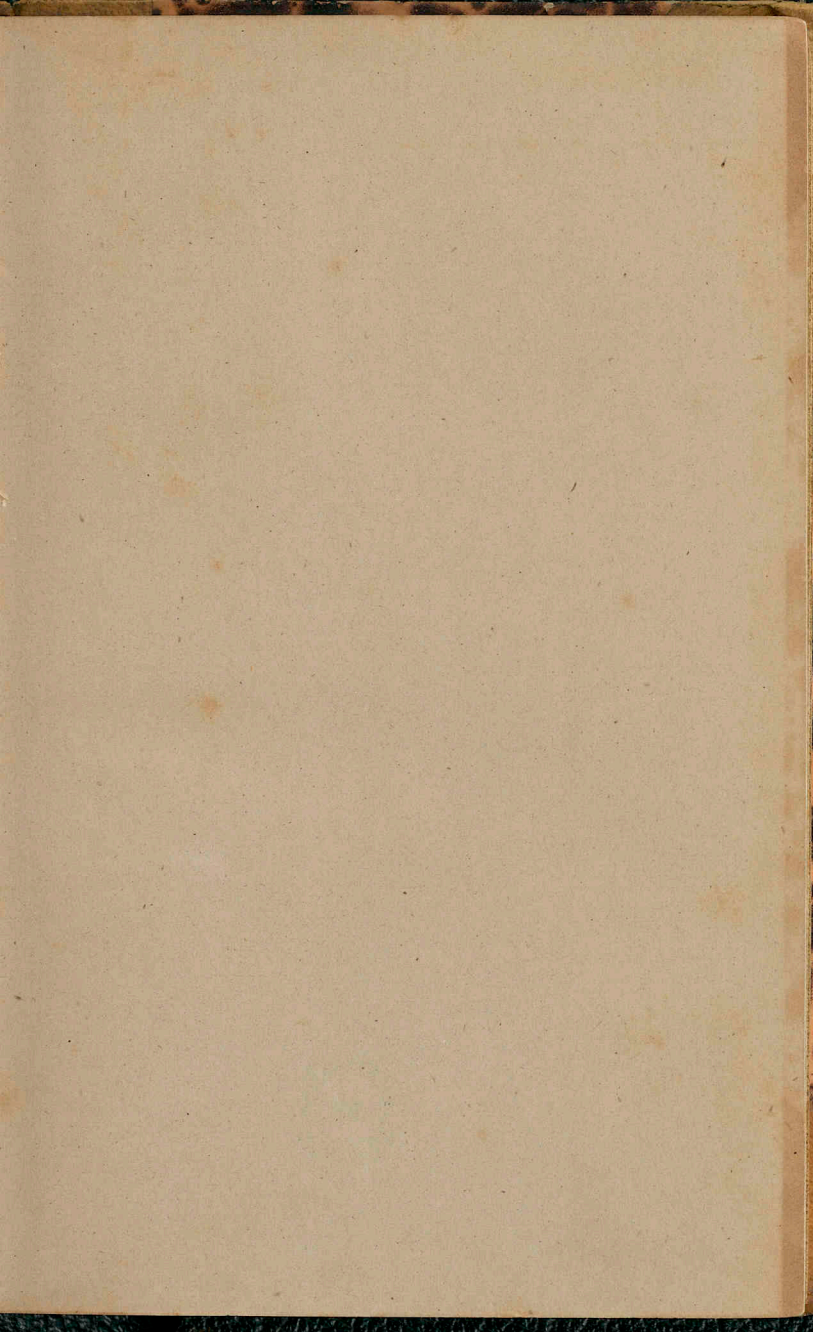
1-1 57 0 8 01770 6

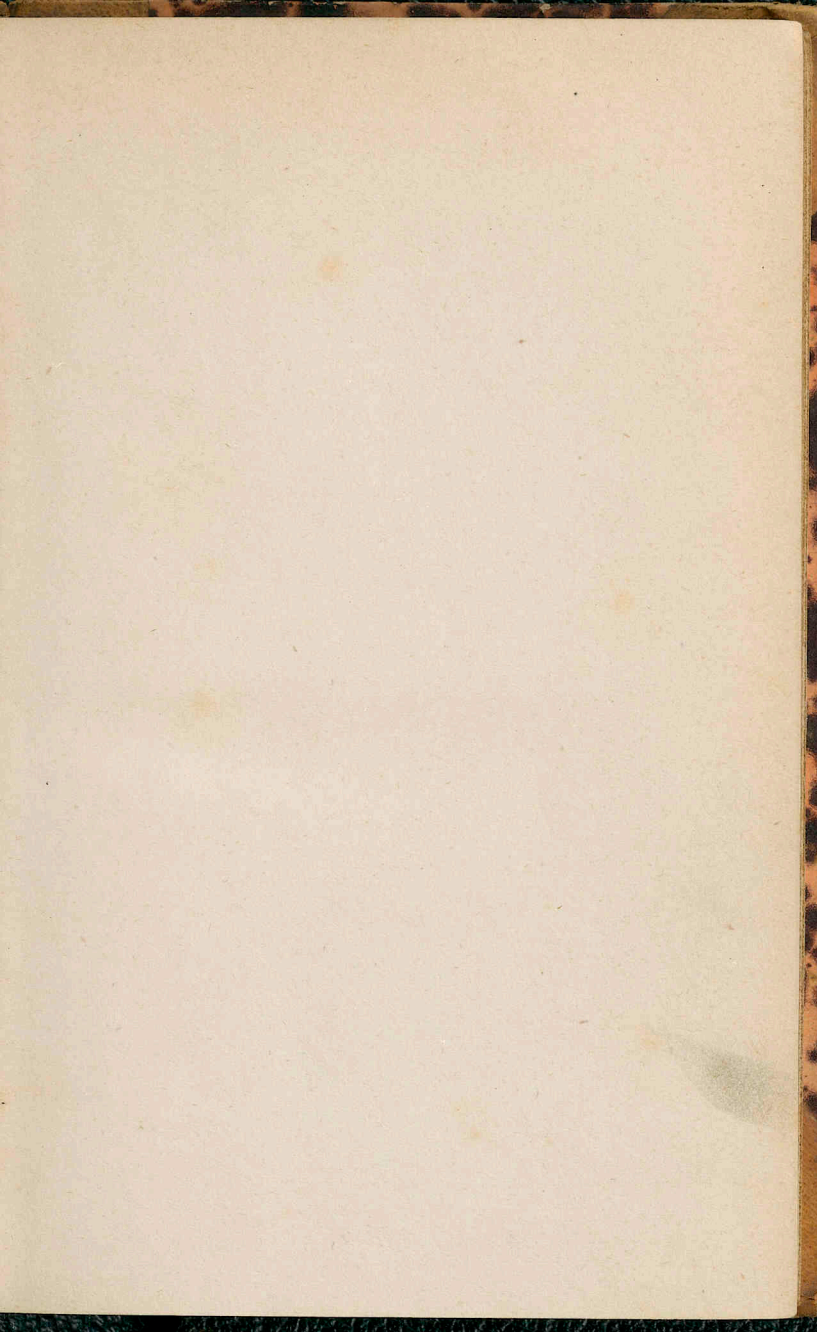
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130024232825

Skizzer og Fortællinger

af

danske Forfattere.

Første Bind.

Kjøbenhavn.

C. J. Reitzels Forlag.

J. Cogens Bogtrykkeri.

1870.

Skizzen von Fortstellungen

10

Österreichische

Zeichnung

Verlag

Verlag

Indhold.

En Tragoedie fra Hedegrændsen.

Gertrudes Hemmelighed.

En Hjemkomst.

Fra Nørresundby til Slagen.

Slavens Hevn.

Ramp.

Min Broder og Rapercaptainen.

En Tragoedie fra Hedegrændsen.

Gertrudes Hemmelighed.

To Fortællinger.

Kjøbenhavn.

C. J. Beitzels Forlag.

J. Cobens Bogtrykkeri.

1870.

En Crapote de la Théologie

de la Théologie

de la Théologie

de la Théologie

de la Théologie

En Tragoedie

fra

Hedegrændsen.

En Crayon

de

Geographie.

Da jeg som ung Læge skulde etablere mig, valgte jeg en fjern Afkrog af Landet. Allerede dengang var Danmark saa vel forsynet med Læger, at den unge Mand maatte tye til de mere affides Steder, naar han ikke vilde udsætte sig for at komme til at vente altfor længe paa Praxis, det vil sige Praxis, som blev betalt; thi ubetalt Praxis kan Lægen altid faae. Jeg var uden Formue og havde giftet mig; jeg havde derfor ikke Tid til at vente, naar jeg ellers skulde kunne leve. Den Egn, jeg valgte, laa netop paa det Grændsestrøg i Jylland, hvor Skov og Hede kæmpe om Herredømmet, men hvor dog Heden alt har faaet Overmagten, idet Skovgrupperne blive mindre, mere gjennemfirtige og sjældnere. Det er kun i Fordybningerne imellem de høie Bakker, at Skoven staaer frodigt og kraftigt. Lister den sig opad Bakkerne, møder den sin uforsonlige Fjende, Vestenvinden, der saa ubarmhertigt piner og kuer den. — Men netop disse Grændsestrøg frembyde nogle af de

smukkeste og meest maleriske Egne; og omkring min Bolig var der gaanske deilig paa alle Aarets Tider, saa deilig, at dette mit første Hjem stedsse staaer for mig som et lille Paradiis. Det kan nok være, at Mange vilde have fundet Egnen altfor vild, idetmindste paa den barste Tid af Aaret, og vild var den, naar Efteraarsstormene først rigtigt begyndte at drive deres Spil og afflødte Skovene deres Lovpragt. Men saa kunde der atter komme een af disse stille, solklare Vinterdage, som næsten kappes med Sommeren i Pragt og Herlighed, naar Solstraalerne spille imellem Skovens med Riim eller Sne belagte Grene, og Aaens mørke Bænde næsten blive sorte imellem dens blaa-hvide Omgivelser. Allerede den næste Dag er maaskee den hele Herlighed forsvunden, medens Stormen atter tilbagetager sit Herredømme og raser imellem Skovens Træer. Men ogsaa disse melancholiske Hvile og Suk havde noget Tillokkende for mig, som jeg da elsker enhver Naturlid, den være sig mild og venlig, eller barst og hæs. Jeg kunde dengang ret glæde mig i og ved Naturen; jeg kan det ogsaa nu, ihvorvel Livets mangehaande Sorger og Bekymringer efterhaanden have taget mere fast Borgeleie i mit Sind.

Jeg var ikke den første Læge der paa Stedet. En ældre Collega havde banet mig Veien og vænnet den omboende Befolkning til at søge Lægehjælp der. Det har meget at sige for Lægen; hans Nedsættelse bliver da ikke et reent Hazardspil. Her vandt jeg ovenikøbet det, at jeg ikke behøvede at være angstelig bekymret for Bolig; thi jeg kunde rykke lige ind efter min Formand, som jeg for en billig Priis afkjøbte Gaard, Jord, Besætning og Bohave. Jord maa man have paa disse

affides Strog, idetmindste saa megen, at man kan holde et Par Heste og en tre, fire Køer, naar man ellers ikke vil være aldeles hjælpeløs i mange Netninger. Har man paa saadant et Strog ikke selv Befordring, kan man ofte ikke komme af Pletten. Har man ikke selv Køer, kan det om Vinteren falde meget vanskeligt at faae Fløde til sin Kaffe eller Mælk til Børnene. Jeg kom saaledes til at høre, hvor min Formand havde faaet; men han var ogsaa vel tjent med at finde en Kjøber i mig; thi den Bolig, han havde opført, vilde, ffjondt den hverken var meget stor eller luxurios, neppe have fundet Kjøbere blandt Egnens Bønder, dertil var den i Forhold til sit Jordtilliggende dog for kostbar. Bed Hjælp af et Vaan faae jeg mig istand til at tilfredsstille min Formands billige Fordringer. Jeg var nu paa eengang Læge, Eiendomsbesidder og Landmand — Landmand, jeg som til Dato ikke kjendte Forskjel paa Vinterfæd og Vaarfæd.

Naturligviis beklagede vore Venner os, da vi ffkulde ombytte vort Hjem i Kjøbenhavn med denne fjerne Afkrog. Naanligt fandt man det næsten usvarligt, at jeg vilde byde min unge Hustru et saadant Hjem midt imellem de Bilde. Dersom Rejsens Maal havde været Afrikas Ørkener, kunde man ikke have talt mere mistroftende. Jeg var selv nær ved at tabe Modet, men saa tænkte jeg paa, at et slikt Hjem dog var at foretrække for et Dagdriverliv i Kjøbenhavn. Gode Kone og Børn som praktiserende Læge i Kjøbenhavn uden Praxis, lod sig da heller ikke gjøre, og den Smule Penge, jeg havde havt, da jeg giftede mig, var næsten opbrugt. En og Anden af disse Jobs Venner

spurgte jeg, om han da havde noget Bedre at byde mig, og bragte ham derved til Tausshed.

Det var en mørk Efteraarsdag, da vi første Gang naaede vort nye Hjem. Det første Indtryk var ikke behageligt. Vi sølte os saa forfærdeligt ene og forladte paa dette affides Sted, hvor vi ikke kjendte et eneste Menneske. Men dette Indtryk fortog sig snart, vi dannede os hurtigt en lille Omgangskreds — stor kunde den aldrig blive paa dette tyndt befolkede Sted —, og inden Vinteren var forløben, havde vi fundet os godt tilrette imellem vore uvante Omgivelser. Men da Foraaret brød frem i hele sin Herlighed, vare vi ikke alene forsonede med vort Hjem, vi vare henrykte over det. Vi kom aldrig til at fortryde det Valg, vi havde gjort.

Eggen var ikke saa blottet for Familier af den dannede Middelstand, som man kunde fristes til at antage. En Fjerdingvei fra os boede Herredsfogeden, og omtrent i samme Afstand boede Sognepræsten i en stor Landsby, hvor man et Par Aar før min Ankomst ogsaa havde anlagt et Apothek. I denne Bondeby boede ogsaa en riig Kjøbmand, der, efter i en Række Aar at have praktiseret som Procurator, havde erhvervet sig et temmeligt udstrakt Handelsprivilegium. Et Par større Proprietairgaarde laa ogsaa i Omegnen. Der er jo altid en Mangel ved den Omgang, en slig Omegn har at raade over, selv hvor Landet er godt bebygget; man vælger den ikke selv, man maa tage den, som den bydes, og vil man vrage den, maa man finde sig i at leve som Eremit. Vore Omgivelser havde jo ikke saa særdeles meget at byde os, men da hverken min Kone eller jeg horte til dem, som endeligt maae have Udspreddelser i

Stikkelse af Selskaber og Baller, savnede vi ikke Noget. Vi sluttede os nærmere til et Par af Omegnens Familier, hos hvem vi fandt venlig Hjertelighed og som ikke gjorde Fordring paa kostbare Middagselskaber eller andre Forlystelser af den Art. Vi fandt paa den anden Side megen Tilfredsstillelse i at indlade os med Omegnens nagelfaste Befolkning, Bønderne. Deres jevne, naive Livsopfattelse var os vedervægende, og Ingen af os var bange for at omgaaes dem som Jevnbyrdige. Den danske Bonde besidder megen sund Sands og Takt, og i Omgang med Bønder behøvede man idetmindste hidtil ikke at frygte for Overgreb.

Det var med en vis Blanding af Forundring og Glæde, at jeg et Par Aar efter min Nedsættelse hørte, at en Skolekammerat af mig havde kjøbt een af de omtalte Proprietairgaarde og agtede at tage Bolig paa den, men jevnsidees hermed — jeg mener med sin Forbrugervirksomhed — vilde praktisere som Procurator, hvad ogsaa den forrige Eier havde gjort. Gaarden var heller ikke større, end at Eieren nok kunde trænge til en Bihaandtering, hvad enten man saa hen til Arbeidet, den krævede, eller til Indtægterne, den ydede. Jeg havde Grund nok til at forundre mig over dette Skridt fra Clausens Side — Clausen var hans Navn. Hvorledes var det kommet dertil, at han, den letfindige, nydelsessyge unge Mand, der var juridisk Candidat med bedste Charakter, skulde kunne bevæbne sig til at fæste Bo i vor stille Afskrog? Paa dette Spørgsmaal fik jeg imidlertid snart Svar i et Brev fra en fælles Skolekammerat. Det fremgik heraf, at den gode Fyr havde slaaet vel stærkt til Hamlen i de sidste Aar og paa den

Maade sat den største Deel af sin Formue overstyr. Han var derved bleven nødt til at tænke alvorligt paa et Erhverv, og da han ikke de første Aar endnu kunde tænke paa at søge Embede, tog han den Beslutning, som han nu havde udført. Der var ogsaa andre Grunde, som gjorde ham det lettere at forlade Kjøbenhavn. Han havde ikke alene ført et vildt Liv, men han havde udskeiet paa en Maade, som Samfundet ikke taaler, og istedetfor at lægge sig de første Advarsler paa Sinde, trodsede og udfordrede han den offentlige Mening paa en letfindig, drengagtig Maade. Opholdet blev ham nu efterhaanden for hedt, og da han aldrig i nogen Retning havde været i Besiddelse af virkeligt Mod og Kraft, var det naturligt, at han tog Flugten, da han til sin Forbauselse saae, at det var Alvor, hellere end at begynde en Kamp med sig selv. Men det skete ikke, før man endog paa offentlige Steder, hvor der ellers vistes ham megen Overbærelse, lod ham mærke, at man ikke vilde taale ham. Da han saae, at Verden, hans Verden, vendte ham ryggen, fattede han den fortvivlede Beslutning at gifte sig, for dog at have Een at klynge sig til; thi en Pjalt var han. Kjærligheden havde, idetmindste fra hans Side, ikke stort med dette Egeteskab at gjøre. Hun var et temmeligt eenfoldigt Fruentimmer, som havde ladet sig bedaaere af hans smukke Ydre, og smuk var han.

Hvorfor jeg egentlig var glad ved at erfare, at jeg skulde have ham til Nabo, skal jeg have vanskeligt ved at forklare. Det var vel snarest den Gøelse, som knytter os til alle vor Barndoms og Ungdoms første Minder og til dem, som have deelt hiin Tids Glæder

og Sorger med os. I vor Skoletid havde jeg aldrig holdt af ham. Han kom i Skolen som en forkjælet og næsviis Dreng, med al den Egoisme, som en forkjælet Opdragelse kan bibringe sin Gjenstand. I en Skole, der tillige er Opdragelsesanstalt, opdages slige Mangler og Feil øieblikkeligt, om ikke af Andre, saa dog af dem, der ere Drengen nærmest i Alder. Han deelte aldrig Noget med sine Kammerater; men modtog han fra Hjemmet Frugt og andre Sager, som Born sætte Priis paa, skjulte han sig gjerne, for at nyde sine Lækkerier i Genfjendelighed. Han var stærk i at drille og vrænge, men tillige en stor Eujon, og, naar Gjenstanden for hans Drillerier ikke vilde finde sig længere deri og begyndte at tage fat i ham, løb han altid hylende hen til en eller anden af de „Store“ og klagede sin Nød for ham. Paa den Maade skaffede han os tit disse paa Nakkens, og Sligt tilgive Drenge ikke let. Feighed og Nærighed ere de Feil, som meest hades i en Drenges verden. Da han blev større og efterhaanden mistede sine Beskyttere blandt ældre Kammerater, blev han ikke elskværdigere, men forsigtigere; thi nu mærkede han, at han kunde faae sine velfortjente Bank, uden at Noget havde Barmhertighed med ham. Naar han saaledes havde paa- draget sig en velfortjent Røvselse, var hans eneste Tilflugt den at flæbe, hvad der gjorde ham endnu modbydeligere. — Han var vel egentligt, hvad man kalder et godt Hoved, naar derved skal forstaaes Lærenemhed; men han var saa blottet for al Sands og Interessje i enhver Retning, at man skulde have ondt ved at finde hans Mage, og dertil saa doven, at han ikke heller i den Retning havde sin Lige. Han gif ubetinget op i

sine Sandfers Tilfredsstillelse. Han var ogsaa blottet for Alt, hvad der kan stemples som Talent, naar man ikke hertil vil regne Eonen til at gjøre Grimacer og til at efterabe Andre — en Naturgave, hvormed han snart morede os, snart plagede os. Noget mere overfladiskt og aandsfattigt Menneske har jeg aldrig kjendt, men dog slap han godt fra alle sine Examiner, vor Herre skal vide, hvorledes; vel nærmest ved en vis Plapprefærdighed og ved den Frækhed, hvormed han kunde rette en Feil ved at sige: „Ja det var netop, hvad jeg vilde sige.“

Naar jeg derfor blev glad ved at høre den første Efterretning om hans forventede Ankomst, skal jeg have ondt ved at forklare eller forsvare denne Glæde. Jeg folte, at denne Glæde trangte til en Undskyldning hos mig selv, og jeg tog da min Tilflugt til visse trivielle Almindeligheder, saasom: det er jo mange Aar siden, Du saae ham; han kan jo have forandret sig meget siden den Tid; dengang var han jo en Dreng, nu er han en Mand, o. s. v.; men da jeg modtog hiint Brev fra Kjøbenhavn, maatte jeg slippe den Slags Undskyldninger. Strax efter at have hørt om hans Komme, havde jeg omtalt ham for Omegnens Beboere som en Skolekammerat af mig og særligt fremhævet hans muntre Lune og selskabelige Tilboieligheder, fort jeg havde skildret ham som en Acquisition for vor lille Kreds. Det omtalte Brev satte mig et Begplaster paa Munden, og jeg kom noget i Forlegenhed ved de rosende Bemærkninger, jeg havde ladet falde. I det Par Uger, som forløb imellem hiint Brevs Ankomst og hans egen Tilsyneladelse, forholdt jeg mig nu ligesaa taus og

udeeltagende, som jeg før havde været meddeelsom; det kunde Folk ikke ret begribe. Jeg mærkede nok, at de nærrede den Tro, at jeg nu vilde beholde ham ganske for mig selv. Heri bestyrkedes de derved, at jeg i denne Mellemtid modtog et Brev fra ham, hvori han under Paaberaabelsen af vort Kammeratsskab anmodede mig om, at træffe visse Foranstaltninger til hans Indslytning paa hans Gaard m. m. Jeg var ikke meget glad ved denne hans Anmodning, men jeg kunde ikke vel undslaae mig, og paa den anden Side ansaae jeg mig ikke berettiget til at meddele Andre, hvad jeg havde hørt om ham og hans Liv i Kjøbenhavn, og saaledes vanskeliggjøre hans Stilling. Hvem veed, tænkte jeg, om ikke denne Omplantning kan blive hans Frelse?

Nei! her var intet Haab om Forbedring; det saa jeg strax ved Ankomsten. Drengen var bleven Mand, det var det Hele. En hæsligere Laban skulde man ikke let træffe paa. Det convenerede ham at benytte min Tjenstfærdighed, indtil han var vel orienteret. Aldrig saasnart troede han, at han kunde undvære mig, før han ikke lagde det mindste Skjul paa, at han helst vilde være mig kvit. Han mærkede nok, at vi ikke passede sammen, og jeg paa min Side var glad nok ved at trække mig tilbage. Der kom aldrig nogen Omgang istand imellem os; men vi mødtes hyppigt nok, som da ikke kan undgaaes paa et slegt affides Sted; saa meget mindre kunde det det, da jeg var Læge og som saadan jævnligt maatte besøge baade ham og de andre Familier i Sygdomstilsælde, og da han var Driver af Profession, og som saadan flentrede omkring fra den ene til den anden Familie.

Nei, han var sandeligt ikke nogen Acquisition for vor lille Kreds, idetmindste ikke nogen god. I de faa Aar, han tilbragte der paa Egnen, bidrog han til at fordærve Tonen i en mærkelig Grad. Han var ganske vist en smuk Mand, forsaavidt Skjønhed kan findes uden Spor af ideelt eller intelligent Udtryk. Han var høi af Væxt og smukt skabt, hans Holdning var god og hans Ansigtstræk regelmæssige, men med et meget sandfælt Udtryk. Han bar sit Hoved kjæft og frit, og hans mørke krøllede Haar havde hans Ansigts og Hoveds smukke Former. Men han vidste destoværre, at han var smuk og at han i sin Skjønhed besad en Magt, den han ikke betænkte sig paa at bruge. Han var desuden indtil Overgivenhed munter og altid opslagt til at deeltage i Fornøielser og Udspreddelser af enhver Slags, Spil, Dands, Jagt, Middagselskaber o. s. v. Men hans Munterhed var ikke behagelig. Det var altsammen Fjas og Narrestreger. Han spottede med Alt, hvad der var helligt, og latterliggjorde Alt, hvad der lignede Alvor. Paa flige affides Steder virker altid en saadan Personlighed smittende. Istedetfor vore stille Sammenkomster fik vi nu en støiende, faad Lystighed, som ikke altid iagttog Sammelighedens Grændser. Han kunde ikke undvære Selskab og Comers, og tvang derfor Andre til at foranstalte Lystigheder af enhver Art ved ideligt selv at gjøre Selskaber og indbyde Folk. Man maatte jo gjøre Gjengjæld.

Hvorledes han holdt dette Dagdriverliv ud, var mig ubegribeligt. En stor Deel af Morgenens og Formiddagen tilbragte han i Sengen. Naar han endeligt kom ud af den og havde faaet sin The tillivs, spad-

ferede han lidt omkring i Huset, Haven og Gaarden, medens han røg sin Morgenpibe. Det var egentlig den eneste Tid, han tilbragte i Hjemmet, naar der ikke var Selskab. Konen var optagen af Pynt og Fjas og beskymrede sig kun lidt om Børnene, der henvistes til Tyendets Omforg, hvormed de vare vel tjente. Huset var smukt meubleret, men uordentligt og ureenligt. Paa sit Contoir kom Fyren aldrig, der var hans Fuldmægtig Enehersker. Satte han engang imellem en Fod derind, saa var det for at more sig paa Bøndernes Beskøftning. Undertiden mærkede de det ikke, men til andre Tider mærkede de det og bleve da for Alvor vrede. Men Alle lærte de efterhaanden at betragte ham som et Nul, hvad Forretningerne angik; Fuldmægtigen var Manden og han maatte overalt, baade i Retten og andetsieds, gjøre Fyldest for Principalen. Denne samme Fuldmægtig var ligesaa dygtig, som besfeden, og arbeidede for sin Principal med en sjelden Flid og Trofskab; men Clausen behandlede ham slet i alle Retninger, overlæssede ham med Arbeide og betalte ham usselt, ja gjorde endog saa Nar ad ham. Sin Avling tog han paa samme Maade; men ogsaa her havde han det Held, at blive godt betjent. En ung Mand, halvt Karl, halvt Avlsforvalter, sled tidligt og seent for ham, som ikkun Faa slide for sig selv. Det eneste Arbeide, Clausen havde, var at modtage og kvittere for de Penge, Andre tjente for ham. Men det Held havde han i Alt, hvad han foretog sig, og det var netop hans Uheld. Det havde forvænt ham og bidraget til at forøge hans Letfindighed.

Saa snart han havde røget sin Morgenpibe, havde han ikke mere Ro paa sig i Hjemmet. Naar Veiret var saa slet, at han ikke paa nogen Maade kunde komme ud, følte han sig meget ilde tilpas; thi han kunde slet ikke beskæftige sig med Noget, allermindst med Læsning; han hadede næsten Bøger. Men Veiret maatte da ogsaa være meget slet, naar det skulde holde ham hjemme. Han drev saa ud, som oftest med Boksen i Haanden; thi han vilde gjælde for en dygtig Jæger, ihvorvel han skød meget slet. Jagten optog ham dog ikke mere, end at han benyttede enhver Leilighed til at aflægge Besøg i enhver Gaard, hvor han meente, han kunde faae sig en Passiar. Og han søgte helst de Gaarde, hvor der var smukke Koner eller Piger. Denne hans Forkjærlighed var man ikke længe om at opdage, og det var desto værre ikke Alle, som toge ham hans fæde, ofte nærgaaende Courmageri ilde op. Blev der ham budt at spise ude, modtog han gjerne Tilbudet, især naar Spisjesedlen, som han altid først med megen Ugeneerthed forlangte, tiltalte ham; thi lækker Mad og god Viin hørte til hans første Fornødenheder. Hyppigt vendte han derfor aldrig tilbage til sit Hjem for seent om Aftenen eller Natten. Saaledes levede han Dag ud, Dag ind.

Wig skyede han aabenbart. Grunden hertil var netop den, at han mærkede, at han ikke var voget fra mig, og at jeg endnu havde det samme moralske Hold paa ham, som i vor Skoletid. Han vidste, at jeg kjendte ham tilbunds, havde veiet ham og fundet ham for let. Jeg lo ad hans Pralerier og bragte ham i Forvirring med mine Spørgsmaal og Marginalnoter. Han læste tyde-

ligt nok mit Mishag i mit Ansigt, naar han gjøglede og gjorde Ubetattestregere. Kort jeg generede ham med min Nærværelse. Jeg vidste jo meget godt, at jeg maatte holde for, naar jeg var fraværende, men jeg havde for fast Fod, til at det kunde skade mig.

Man maa imidlertid ikke troe, at Clausen var, hvad man kalder et ondt Menneſſe. Der var ikke Tommer nok i hans Charakter til positiv, planmæssig Ondskab. Han var blot en ynkelig Stakkel, en Spillebold for en uoptugtet Naturs øieblikkelige Indskydelser. En jammerlig Opdragelse i et gudforladt Hjem, hvor alle hans Luner og Nykker vare den høieste Lov, gjorde ham tidligt uskikket til Anstrengelse og Selvfornegtelse. Sandselighed og Dovenskab vare hans Hovedfeil, og hvad ham angik holdt Ordet: Vediggang er Roden til alt Ondt, Stik. Det var blevet ham umuligt at arbeide, end sige anstrenge sig, og som en Følge deraf led han i en forfærdelig Grad af Kjedsomhed. For at forslaae den, fandt han paa alt Muligt, og der var intet Høiere, som holdt ham tilbage; thi fra sit Hjem var han vant til at høre Religion og Forsyn spottede. Han var i Besiddelse af en vis pjanket Godmodighed, vidt forskjellig fra virkelig Godhed og Velvillie, og et idetmindste tilsyneladende godt Humeur, der imidlertid, naar han kjedede sig, let gik over til en utaalelig Brantenhed. Det mandige Element fattedes ham ganske, og det følte han. Han vidste, at der manglede ham Mod, naar det gjaldt; han vidste, at han var en Krynster. Selv som Mand kunde han græde af Arrigskab, naar Noget gik ham imod. Denne absolute Mangel paa virkelig Manddom, i Forbindelse med hans Mangel paa alle

ædle Følelser, havde gjort ham trædft og hevngjerrig, og han var aldeles ikke at stole paa. Kun maatte han vide sig saa nogenlunde sikker, og hans Hevngjerrigheds Tilfredsstillelse maatte ikke fordre Anstrengelse. Han var en Pjalt.

En Dag kom jeg forbi ham, medens han laa henstrakt i Lyngen med sin Bøsse ved Siden. Jeg var selv tilfods og kunde derfor ikke vel undgaae at blive standsset af ham. Han havde dengang været paa Egnen et Par Mars Tid.

„Hvorledes gaaer det med Jagten?“ spurgte jeg. Han trak et Par Brokfugle ud af Jagttasken.

„Er det det Hele? — det er lidt nok.“ Der var just dengang en Sag for Retten, som interesserede os Alle. En ung, ret smuk, men meget eenfoldig Pige fra et fjerntliggende Annex=Sogn henfald i Herredets Arrest, anklaget for Barnefødsel i Dølgemaal og Barnemord. Jeg var vel bekendt med Sagens Acter, da jeg havde maattet afgive en Erklæring om hendes mentale Tilregnelighed, og desuden med Districtslægen havde foretaget Barnets Obduction. Barnet havde hun i alle Tilfælde ikke myrdet; det var dødsfød, som Obductionen viste. Hvad hendes Tilregnelighed angik, da var jeg kommen til det Resultat, at hun maatte ansees for utilregnelig. Hun var aldeles imbecil. Clausen var hendes beskikkede Defensor.

„Hvorledes, spurgte jeg, gaaer det med Maren Hansdatter? Troer Du hun vil slippe?“

„Det maa Du spørge min Fuldmægtig om.“

„Du kjender da vel Noget til Sagen.“

„Folkereen heller, jeg er ingen Nar, at bemænge mig med Ting, som ikke vedkomme mig.“

„Ikke vedkomme Dig?“ udbrød jeg forbauset.

„Vær nu ikke urimelig. Jensen, min Fuldmægtig, er en paalidelig Fyr, og Sagen er i gode Hænder hos ham. Jeg vilde kun gjøre Fortræd ved at blande mig deri. Troer Du, jeg kunde holde ud at læse jeg veed ikke hvor mange Ark Forhør og Indlæg? Seer Du, Jensen er nu et af de Menneſker, som leve for at arbejde og slide; det er nu hans Lyſt, og jeg ſkal ſandelig ikke hindre ham i at ſaae denne hans Lyſt tilfredsſtillet. Han trænger til Arbeide og ſaaer det, jeg hader Arbeide og ſlipper derfor — kunne Rollerne være bedre fordeelte? — Hvad Toſen angaaer, ſlipper hun vel nok; man er da ikke gal og gaaer hen og ſtifter ſaa ſmukt et Anſigt i Gullet, til hun bliver gammel og grim.“

Man kunde ikke ſige, at han gjorde en Røverkule af ſit Hjerte. I det Samme kom hans Karle ridende med Heſtene fra Markarbeidet. Mere for at tale om Noget, end fordi jeg onſkede nogen Oplyſning herom, ſpurgte jeg ham, hvorledes det gik med hans Landbrug.

„Du er da ret opſat paa at plage mig med Ting, ſom ikke vedkomme mig. Mit Landbrug! jeg ſiger Dig, jeg har ikke noget Landbrug; med mindre Du vil kalde det mit Landbrug, at jeg alt imellem kvitterer for Penge, ſom Kjøbmand Jensen ſender mig for modtaget Korn og Smør og Prangerne give mig for Stude, der ſiges at være fedede i min Stald. Om de gode Folk have ſaaet, hvad de betale for, ſkal jeg ikke kunne ſige, jeg vil for deres Skyld haabe det; men viſ paa det er jeg ikke. Ligeſom der er Folk, der

arbeide for dem, som ikke gide arbejde, er der maaffee ogsaa Folk, som holde af at give Penge til stakkels Stjempere som mig, der kunne bruge dem, men ikke fortjene dem."

"Det er Affectation, Clausen; er der Noget, Du veed Besset med, saa er det det, Du har tilgode. I det Stykke har jeg altid fundet Dig vel underrettet."

Den Bemærkning ramte ham; han blev rød i hovedet og hans Læber fortrak sig paa en Maade, som de altid gjorde, naar han blev arrig og ikke turde svare, som han havde Lyst. Min Bemærkning var altfor sand; han hørte til dem, som øse Penge ud, naar det gjælder deres egne Lysters Tilfredsstillelse, men aldrig give Noget bort og ere meget noiiregnende med at inddrive deres Tilgodehavende. Jeg sad og grublede over den Liighed, der fandt Sted imellem visse Sider af Clausens Charakter og Mr. Skimpole i „Bleak House." Jeg var netop oplagt til at see, hvorvidt han kunde drive sin Cynisme, og spurgte ham, hvorledes hans Kone og Børn havde det.

"Er Du ikke færdig endnu?" svarede han halvt arrigt. „Jeg svarer Dig nu som før, spørg min Hovmester! Vil Du vide, hvorledes det staaer til med min Familie, saa spørg min Kone. Hun kan maaffee fortælle Dig, hvor mange Gange Peter har havt Mavepine og hvor ondt Julie har for Tænder. Jeg veed sgu Intet derom og bryder mig heller ikke om at vide det. Jeg har paa behørig Maade fordeelt Arbeidet imellem mine Undergivne. Min Fuldmægtig besørger Procuratorværelset og fungerer tillige som min Privatsecretair, Kassimester og Bogholder; min Karl roder i Jord, Mødding og Stald,

og min Kone fryder sig ved at tumle med Børnene og sine Piger, og hun kan tumle med dem, maa Du troe." Han nynnede derpaa Marlboroughvisen og sang høit og svingende „Den Fjerde Ingenting, Den Fjerde Ingenting!" Seer Du, jeg skal nok sørge for, at jeg altid og overalt er denne Fjerde."

„Gud hjælpe Dig", svarede jeg, „hvis Du blot er halvt saa stor en Døgenicht, som Du giver Dig ud for."

„Halvt saa stor, forslaaer ikke, jeg er dobbelt saa stor en Døgenicht som Du og Nogen antager. Hvad vor Herre angaaer, saa have vi det paa det Nene med hinanden. Jeg lader ham, den gode Mand, i Fred, og han lader mig i Fred, og paa den Maade komme vi prægtigt ud af det sammen. Na, sæt nu blot ikke saa forfærdeligt et Ansigt op. Jeg veed nok, at Du og vor Herre have det saa tykt sammen; det bliver Jeres Sag. Jeg tager Sagen paa min Viis, og det maa jeg vel have Lov til."

Jeg var nu saa opbragt, at min Haand knyttede sig frampagtigt om min Stok; men jeg betvang mig selv. Hvad kunde det baade ham eller mig, at jeg tog ham i Skole. Han var dog kun en Pjalt, det var Altsammen Pral. Han skjælvede jo i sine Sko ved det første Tordenskrald. — Jeg reiste mig for at gaae. Han saae paa sit Uhr og udbød:

„Dod og Pine! Møllerens Mortensgaas venter paa mig, og der er en anden lille Gaas i Huset, som for længe siden har været i sin pæneste Stads for min Skyld."

Det var nu hans Maade at tale paa; thi Andet var det — naar undtages den sidste Passus — i Vir-

feligheden ikke. Han var i Virkeligheden kun en Pjalt, en hæslig Pjalt, som gjerne vilde give sig Mine af at være en Dæmon, hvad han sandeligt ikke var.

Narene glæde hen, og det var virkelig lykkedes Clausen at fordærve Tønen. Præsten og jeg med vore Familier bleve efterhaanden udelukkede af den selskabelige Kreds, eller rettere, vi trak os tilbage. Herredsfogeden vidste ligesaa godt, hvad Clausen var værd, og sparkede stundom til ham, som man kan sparke til en Kjøter, hvori han (Cl.) fandt sig meget godt. Men den gode Dommer var en Bon vivant og maatte ogsaa have sit l'Hombreparti. Han kunde ikke undvære Clausen, saalidt som Clausen kunde undvære ham. Desuden fandt den gode Herredsfoged en vis Fornøjelse i at høre paa hans Pjalt; thi Clausen kunde paa sin Viis være underholdende for dem, som ikke vare meget fræsne. Narene glæde hen, og endeligt kom den Dag, da jeg med ufordulgt Glæde hørte, at Clausen havde faaet et stort Dommerembede mange Mile borte. Gjøre ham til Dommer! tænkte jeg; men saa huskede jeg paa, at han rimeligviis saa lidt som muligt vilde befatte sig sig med sin Embedsgjerning.

Jeg lykkedes ham og hans nye Embedskreds til hans Ansættelse. Han mærkede godt, at jeg ironiserede over ham, men lod, som han ikke mærkede det.

„Den Egn, Du kommer til, er ellers meget berøgtet. Det er vel Din Dygtighed og Activitet som Politimester, man gjør Regning paa?“

„J heller, saa gjør man Regning uden Bært, det er Alt, hvad jeg kan sige. Vilde Gæsthyvene lade mig i Fred, skal jeg nok lade dem i Fred. Mit

Hovedarbejde vil blive at studere Sportelreglementet. Du bilder Dig da aldrig ind, at jeg tager Embedet for at faae Lov til at slide? Min Formand har holdt to Fuldmægtige, jeg tænker paa at antage en tredje — jeg vil, saa bandte han, have mit Stium."

"Om Forladelse, sagde jeg, det er vor Egn, jeg skulde have lykønsket i Anledning af Din Befordring."

Alt var gaaet saa glat for ham under hans Ophold her. Men Enden var ikke endda. Netop et Par Dage før han skulde reise, indtraf en Episode, som ryfste ham ud af hans Folder, idetmindste for en Tid, om end kun for en kort Tid. Auctionen var holdt, og han med Familie var for de Dage, han endnu skulde blive der, flyttet hen til Herredsfogeden.

Det var Foraarstid, midt i Mai. Vaarsæden dækkede alt Jorden, og Skov og Mark myldrede med Blomster. Rufferen og de andre Sommergjæster havde for længe siden ladet sig høre. Det var et usædvanligt smukt Foraar med klare, varme Dage og ligesaa smukke Nætter.

Jeg var kommen seent hjem fra en længere Reise et Par Timer efter at min Kone og Børnene vare gaaede til No. Jeg listede mig sagte tilsæns ved det klare Maanelys, og havde netop lagt mit Hoved paa Puden, da jeg hørte Trin og Stemmer udenfor. Jeg vilde saa nødtigt, at min Kone, som var sin Nedkomst nær, skulde blive vækket, jeg sprang derfor ud af Sengen og kom ogsaa tidsnok til at forebygge denne Ringen og Banken, som jeg af Erfaring vidste aldrig var lempelig.

Udenfor traf jeg to Mænd, der talte ivrigt sammen, rimeligviis om hvem der skulde gaae foran og føre Ordet. Lyden af Døren og min Tilsyneladelse løste imidlertid den Enes Tungebaand.

„Vi skulde bede Doctoren at komme over til Jens Hansens, for at bringe Liv i hans Kone, som har druknet sig.“

„Hvem,“ spurgte jeg ivrigt, „har druknet sig?“

„Stine Jens Hansens. Vi trak hende og Barnet op af Brønden for en halv Time siden.“

Jeg fulgte strax med, og da Veiret var saa smukt, foretrak jeg at gaae, istedetfor at kjøre den korte vei, som knap var en Hjerdingvei lang. Paa Veien derhen fik jeg noiere Underretning om, hvad der havde tildraget sig. I Skumringen havde man savnet hende, men da Familien antog, at hun i et eller andet Grinde var gaaet hen til een af Nabofamilierne, havde man ikke videre bekymret sig derom. Da det imidlertid blev seent og hun ikke lod sig see, blev Manden angstelig og sendte nu Bud omkring til alle Nabogaarde; men Ingen havde seet hende. Ved at søge Stuerne igjennem, blev Pigen opmærksom paa, at Konen, inden hun havde forladt Huset, havde lagt nogle Smaapenge, et Par Nøgler og et lille Solosmykke fra sig paa et Bord, og nu tog Angsten en bestemt Skikkelse. Man gjennemsøgte nu Udhusene og Haven, og da man intetsteds fandt hende, nærmede man sig endeligt Brønden, som Alle havde haft i Tanken, men Ingen vovet at nærme sig. Man kigede ned i Brønden, men i den kunde Maanens Straaler ikke trænge ned; man saa kun et mørkt Dyb.

En Lygte blev hidset ned — ja der var hun — hun og Barnet.

Da jeg kom til Gaarden, traf jeg den Forstyrrelse, som altid ledsager slige rystende Begivenheder. Alle Døre stode aabne; i hver Stue stod et tændt Spædelys, hvis viftende Flamme ikke kunde oplyse Rummet; fremmede Mennesker gik ud og ind og førte en mumlende Samtale. Man viste mig ind i Storstuen, paa hvis Gulv man havde kastet Egene. Der laa hun, et stort, stærktbygget, velstakt Fruentimmer, og ved hendes Side et lille ganske deiligt Barn. Konens Liig havde man lagt med Ansigtet nedad, maaskee for ikke at see det. De vaade Klæder, hvoraf Vandet drev i Smaastrømme henad Gulvet, sluttede sig tæt om hendes Krop og Lemmer. I den skumle Belysning saae hun endnu uhyggeligere ud. Barnet derimod laa med saa fredeligt et Udseende paa sit lille Ansigt, som sov det. Det er ikke saa sjældent, at Ansigtet paa et Liig har et Udtryk af venlig Fred og Ro, ofte endog af Høihed, som man aldrig har bemærket, medens Mennesket levede. Jeg erindrer en middelaldrende fattig Kone, som døde af en langvarig Brystsyge. Hun havde været mig en meget besværlig Patient. Hendes Gnavenhed og Misnoie kjendte ingen Grændser, og ikke den venligste Tiltale kunde afpresse hende et venligt Svar. Hun var en Plage for dem, som pleiede hende, uden at dog hendes legemlige Lidelser vare meget store, hvad hun selv ofte nok maatte tilstaae. Hendes Ansigt havde efterhaanden antaget et uhyggeligt Udtryk, som aldeles skjulte et ellers ikke ulideligt Physiognomi. Hvor forbauset blev jeg ikke ved at see hende i Kisten. Hendes Ansigt havde

antaget et Udtryk ikke blot af mild Ro, men man kunde næsten sige, af ædel Høihed, som om hun havde tilhørt en langt høiere Livssphære. Men det er sjældent, at et Barneliig savner dette Udtryk af venlig Fred. Undertiden seer man endog et Smil, der synes at tale om Englenes Salighed.

Der blev foretaget de almindelige Oplivningsforsøg, men det var, som jeg vidste, orkesløs Gjerning. Hun havde været mindst 4—5 Timer under Bandet. I Brønden var der kun halvtredie Fod Vand; men med Barnet foldet i sine Arme under sig havde hun lagt sig paa Knæ paa Bunden af Brønden og saaledes duffet sig ned under Bandet. Da man opdagede hende, var kun Lidt af hendes Ryg at see over Bandet. Baade Moder og Barn vare kun iførte deres Underklæder. Moderen havde afført sig selv og Barnet den egentlige Kjole. Ved Barnet var der to Ting, som vare mig paafaldende. Den aflivede Kone havde født en sex, otte Børn, men ikkun to Drengene paa 10 og 12 Aar havde overlevet de første Barndomsaar. Jeg var tit bleven kaldet til disse Smaa børn, der alle havde haft det samme visne, udtærede Udseende. Selv de to Drengene, som levede, havde Faderens ledeløse, magre, næsten visne Udseende. Men dette Barn var saa smukt, saa sundt og saa fyldigt, at man ikke let skulde finde Mangel. Det var et nydeligt lille Pige barn. Den anden Ting, jeg lagde Mærke til, var Barnets uldne Kløkke eller rettere Underkjole. Den var strikket af hvidt Uldgarn i et særdeles smukt og eiendommeligt Mønster, som havde tiltrukket sig min Opmærksomhed, da jeg sidst saae den — paa Clausens yngste Barn. Ved at see dette Klæd-

ningsstykke, slog det mig ogsaa, at Barnet i høi Grad lignede Clausens Børn, som de vare i den Alder. Jeg har lagt Mærke til, at smaae Børn i den samme Familie, ved Siden af megen Ulighed, i det første Aar bevare en vis indbyrdes Liighed eller rettere en vis Overeensstemmelse i Udtryk og i det hele Habitus, som vidne om deres fælles Oprindelse. Denne Liighed med Clausens Børn slog mig, men i Diebliffet anstillede jeg ingen Betragtninger derover. — Da jeg forlod Gaarden, sad Manden, ligesom da jeg kom, med Haanden under Kinden og stirrede hen for sig.

Jeg befandt mig atter ude i den frie Natur, i den deilige maaneklare Nat. Hvilken Modsatning imellem det Kædselsfulde derinde og det friske Naturliv udenfor. I dybe Tanker gik jeg langsomt min Vej tilbage. Da jeg kom til Broen, der fører over den lille Aa, standfede jeg uvilkaarligt og, lænende mig ud over Ræværket, stirrede jeg ned i det klare rislende Vand, der med fine Smaabølger spillede i Aaens Straaler. Det havde været en sneeriig Vinter, og Vandet var endnu usædvanligt høit i Aaen og skyndte sig afsted med en tilsvarende Fart. I den stille Nat larmede det næsten, medens det gled frem imellem de store Stene, som i stor Mængde fyldte Aaens Leie. Jeg stod der vistnok meget længe og overtænkte, hvad jeg nys havde seet og de rimelige Grunde til dette Selvmord.

Stine Jens Hansens kjendte jeg godt, ikke alene fordi jeg var kommen der i Gaarden, men ogsaa fra en tidligere Tid, da hun hyppigt, næsten dagligt, kom i mit Huus. Hun var en Kone paa nogle og tredive Aar, vel ikke smuk, men dog med ganske regelmæssige

Træk og et veldannet Hoved. Hun var hoi og kraftig, men tillige velstakt og slank, og bevægede sig med megen Raffhed. Hendes Bæsen var altid forekommet mig besynderligt og fært. Hun var af en mærkelig rastløs Natur, der aldrig kunde slaae sig til Ro i Hjemmet. Hvad der hos en Gaardmandskone — Manden eiede en Halvgaard — altid maatte være paafaldende, var hendes Lyft til at udrette Grinder for Fremmede. Hun havde altid sin Gang i et eller andet af de „Fornemmes“ Huse; saaledes ogsaa en Tidlang i vort. Hun var utrættelig i at tilbyde sine Tjenester, og saa ofte min Kone trængte til et Par Hænder, nogle Kyllinger, noget Smør, eller vilde have fat paa en Spindekone, Lugekone o. s. fr., altid var Stine ved Haanden. Røde Penge for sine Tjenester modtog hun aldrig, men var altid gridst efter alle Slags Smaating, ofte Sager, hun ikke kunde have mindste Brug for. Naar hun saaledes havde forset sig paa een eller anden Ting, begyndte hun altid Indledningen med en Hoben Beundringsudraab, ledsaget paa den kosteligste Maade af Eder. Naar saa min Kone sagde: „Stine maa gjerne tage det hjem med sig,“ straaledede hendes hele Ansigt af Glæde; men hendes Tak var ligesaa besynderlig, som hendes øvrige Færd, især ved den barokke Maade, hvorpaa hun ogsaa ved denne Feilighed indflettede sine Eder. Hendes: „Nu skal Fruen F..... g... mig ha'e saa mange Tak!“ lød omtrent som Andres: „Nu skal Du F..... g... mig skee Allandsjens Ulykke!“ — Til andre Tider kunde hun være saa stille, saa veemodig og hendes Dine og hele Ansigt have et Udtryk af Tungtsind, som næsten kunde angste Betragteren. Spurgte man hende

faa, hvad der var iveien, fik man enten intet Svar eller
 et: „Na, jeg veed saamand ikke.“ Og jeg troer heller
 ikke, hun vidste det. En Streng maa tidlig være
 sprungen, eller Sjøleinstrumentet maatte paa anden
 Maade tidligt være blevet forstemt; i alle Tilfælde lod der
 stundom skjærende Dissonantser fra hendes forpiinte Bryst.
 Noget fattedes, hvad det var, kunde man ikke blive klog
 paa. Hun gik for at være en skikkelig Kone; men
 Mand og Børn og Hjem optog ikke meget hendes
 Tanke. Sorger havde hun ganske vist havt; hun havde
 saaledes mistet en heel Deel Børn; men istedetfor at
 disses Tab skulde knytte hende fastere til dem, hun
 havde tilbage, var det Modsatte Tilfældet. Hun var
 paa ingen Maade ukjærlig imod dem, men de syntes at
 være hende ligegyldige. Hun beklagede hyppigt i stærke
 Udtryk Tabet af et Par Smaaapiger, og hun udtrede
 flere Gange i min Kones Paahør, at vilde Vorherre
 lade hende beholde en lille Pige, maatte han gjerne tage
 hendes Dreng; og dog vare disse Dreng et Par skikke-
 lige, godmodige og lydige Børn. Og nu, da hun
 havde faaet sit Dnske opfyldt, var Livet paa engang
 blevet hende for tungt. — Det var nu et Par Aar
 siden, jeg havde seet hende; da havde især hendes næsten
 urimelige Rastløshed været mig paafaldende. Hendes
 meest brændende Dnske gik da ud paa en Kjøbenhavnss-
 reise. Hvad hun skulde eller vilde der, maa vor Herre
 vide. Hun havde hverken Slægt eller Betjendte der-
 ovre. I det sidste Par Aar, da jeg ikke havde seet
 hende, havde hun havt sin Gang hos Clausens, hvor
 hun kunde træffes tidligt og seent. En Forklaring af
 hendes fære Væsen havde jeg vistnok i hendes Sødskendes

Særhed og Tungfind, dersom det ellers kan kaldes en Forklaring, thi der var noget Galt ved dem Alle; men herom mere siden.

Omfrider fandt jeg Veien hjemad. Jeg kom ind og lagde mig tilfængs, uden at Noget i mit Huus mærkede, at jeg havde været borte. Herover var jeg meget glad; thi den Meddelelse, jeg havde at gjøre og som jeg vidste vilde ryste min Kone, trængte fremfor Alt til det klare Dagslys. Hvor kan ikke Dagens klare Solskin formindske det Rædselsfulde! Til en vis Grad ere vi Alle, Store og Smaa, mørkrædde. Alt mildnes ved Dagens klare Lys, og vee os, naar først Sorgen er bleven saa stor, at Dagslyset piner os og vi tye til Natten og Mørket med vor Ulykke; da er den over al Maade stor og tung. Saalange vort Hjerte endnu kan prise Dagslyset og Sandhedslyset, er der altid Trost og Haab for os.

Den næste Dag skulde der optages Forhør, saaledes som det skeer ved alle Selvmord. Jeg var requireret til at møde istedetfor Districtslægen, som boede tre Mile derfra. Det var en Timestid, før jeg skulde til at gaae, da vor Sognepræst traadte ind. Jeg saae strax paa hans alvorlige Ansigt, at han var rystet af Nattens rædselsfulde Begivenhed. Han var mere end rystet, han var trostesløs. Den skikkelige gamle Mand gjorde sig mange Bebreidelser, og ikke ganske uden Grund. Han var ret en skkelig Mand, og mere end det, han var en god Mand, der aldrig vendte sig fra Nøden og Sorgen, naar den kom til ham; men den maatte komme til ham, han kom ikke til den, han opsogte den ikke. Han udarbejdede sine Prædi-

kener med Omhu, og han talte altid med en varm
 Christens fulde Overbeviisning. Men stort videre kom
 han heller ikke. Han var vanskelig at bringe ud af sit
 Studeerværelse, og han var kun Sjælesorger for dem,
 som søgte ham. Sin Menigheds egentlige Sjælesorg
 tog han sig kun lidet af. Det er netop Brøsten ved
 vort Menighedsliv og ved vor danske Kirke, at den ikke
 bærer nok, ikke støtter nok. Den Enkelte er altfor meget
 overladt til sig selv; han staaer og falder, som det kan
 træffe sig, uden at Præst og Menighed synes at be-
 kymre sig om ham, ja ofte næsten uden at de vide om
 hans Tilværelse. Lad være, at Individet saaledes let
 kan blive borte i en Hovedstads Masse, han burde ikke
 kunne blive det i en lille Landsbymenighed. Men der
 er Præster nok, som mene, at naar de prædike, døbe,
 confirmere, uddele Alterets Sacrament, ægtevie og be-
 grave, saa have de opfyldt deres Pligt, og ansee sig
 som haardt krænkede, naar man stiller større og andre
 Fordringer til dem. De Syge og Bekymrede faae Lov
 til at skjytte sig selv, naar de ikke selv begjære Præstens
 Nærværelse, og det gjøre de nødigt, uden naar de attraae
 Sacramentet. Denne Tilbageholdenhed fra deres Side
 vidner ikke godt for saadanne Præsters Pligtopfyldelse;
 man har en Følelse af, at Præsten helst vil være fri,
 istedetfor at Præsten skulde føle sig saaret og krænk-
 et, naar en Syg og Lidende ikke attraaede hans Hjælp.
 Et mat og svagt Menighedsliv føles altid igjennem
 hele Samfundet; thi uden et inderligt Menighedsliv
 kan heller ingen sund Samfundsaaend, ingen sund Opi-
 nion gjøre sig gjældende. Menigheden er eller burde
 være et christeligt Samfund i dets væsentligste Livs-

yttring. I et christeligt Samfund maa enhver Livsyttring være gennemtrængt af en christelig Grundtone; uden det har Samfundet ikke sit rette Hold. Roes og Daddel, Beundring og Kingeagt uddeles islang, og den offentlige Stemme bliver betydningsløs. Samfundet falder istykker og Egoismen splitter det i Enkeltheder, som, naar det gaaer høit, fortabe sig i et afsluttet Familieliv. Enhver er sig selv nærmest, bliver saa Løsenet.

Men den gamle Mands Sorg var rørende, næsten rystende. Han var neppe kommen inden for Døren, før han udbrød:

„Er det ikke skrækkeligt, det, som er skeet i Nat?“ og saa efter en Pause — „skrækkeligt, skrækkeligt, allerskrækkeligt for mig gamle, syndige Mand; ja gammel i Synd og Uværdighed. — Velærværdig! jo vist,“ lød det med en bitter, haanlig latter, „nei, uværdig, den uværdigste af Alle!“

Hændervridende gik han op og ned ad Gulvet og andsfede ikke mine Forsøg paa at berolige ham. Pludseligt standsede han foran mig og henvendte Ordet directe til mig. Han talte nu med en sagte, klangløs Stemme.

„Veed De, hvorfor jeg, Lægen for den syge Sjæl, kommer til Dem, til Dem, Lægen for det syge Legem? Jeg kommer for at høre Noget om denne Ulykkelige, som saa forfærdeligt er brudt ud af min Fuld, som har taget sit uskyldige Barn med sig, hellere end at betroe det til mig. Jeg kommer for at høre lidt om hende; thi jeg, jeg, som skulde kjende hende og al hendes Sorg og Betyrning, veed Intet, bogstaveligt Intet om hende. Hvem var hun, hvad var hun? see

det maa jeg Præsten spørge om, og dog boede hun ikke en halv Times Bei fra min egen Dør."

Han vedblev nu at gaae op og ned ad Gulvet, uden at høre et Ord af, hvad jeg sagde; men mumlede Noget uhorligt mellem Læberne.

"Nei, nei!" udbød han saa igjen høit og tydeligt, „her hjælper intet Skalkeskjul. Hun var mig betroet, og af mig vil hun blive forlangt paa Dommens Dag. Hvor maa hun have været ulykkelig og elendig, og al den Ulykke og Elendighed er kommen over mit Hoved, jeg skal aflægge Regnskab for den. — Nei, nei! det kan ikke hjælpe, hvad De siger, jeg er den Skyldige — svar mig, vilde den Ulykkelige nogensinde have endt saaledes, hvis hun blot havde haft Een, for hvem hun kunde udøse sit Hjerte? og, naar hun ingen Anden havde, burde hun saa ikke have haft mig, først og sidst mig? og hvor var jeg? — for hende, som trængte meest til mig af Alle, for hende var jeg, som havde jeg aldrig været til."

Udmattet sank han ned paa en Stol og støttede sit Hoved mod sin Stof, medens han stirrede ud i det tomme Rum. Ikke blot for at trøste ham, men fordi jeg i Diebliffet følte det, lod jeg nogle Ord falde om, at vi Alle maatte dele Brøden, og at det lunkne Folk og den lunkne Menighed ikke kunde fordre Varme af sine Præster, der jo vare Kjød og Blod af deres Kjød og Blod.

"Di!" udbød han forbittret, „det er en fordømmelig Være, som saaledes vil tage Skyld og Brøde af Præstens Skuldre. Gave vi ikke Loven og Profeterne og dertil Evangeliet? — Skulle vi maafee forlange La-

zarus eller et andet Sendebud umiddelbart fra Herren, for at minde os om vor Pligt. Al, ja! der have vi det netop. Jeg er den rige Mand, ved hvis Dør Lazarus har ligget i al sin Elendighed, uden at møttes med en Smule fra mit Bord."

Han henfaldt i dybe Tanker, hvoraf jeg ikke kunde vække ham.

"Nei! er Menigheden lunken eller kold, saa er det Præsten, som skal bære Skylden. — — Og saa denne pharisæiske Selvretfærdighed. De veed, med hvilken Foragt jeg har seet ned paa denne Clausen. Og naar saa Alt kommer til Alt, er han dog bedre, meget bedre end jeg. Mødte jeg ham ikke dernede ved Broen med Sorg og Fortvivlelse i Hjertet over denne skræffelige Begivenhed. Veed De, hvad han sagde til mig? „Hei, Du Præstemand,“ raabte han efter mig, og da jeg standsede, kom han hen til mig og greb mig i Armen, medens han raabte mig ind i Dret: „veed Du, hvad der er skeet i Nat? — naa, saa Du veed det — ja hun er gaaet bort for at anklage mig for den Høiestes Throne. Og hun har taget Barnet med, for at have Vidnesbyrd ved Haanden. Hu ha, Jorden brænder under mine Fødder, som var den gloende. Gid den vilde opsluge mig! Præst, jeg er fordømt, siger jeg Dig, og Alverdens Præster kunne ikke trække mig op af Polen. Jeg er een af de Spedalske, Du holder saa meget af at prædike om. Jeg veed nok, Du har prædiket om mig, tit og mange Gange. Ja jeg er spedalsk paa Legeme og Sjæl!" Og saa stødte han til mig, saa jeg nær var falden, og løb ind i Skoven. See, saaledes kan det gaae den Tolder til Hjerte; og paa ham har

jeg seet med pharisæisk Hovmod. Han er tusinde Gange bedre end jeg."

Bed disse Præstens Ord om Modet med Clausen, opstod en gruelig, næsten til Vished grændsende For-
modning hos mig. Clausen havde vist Meget paa sin Samvittighed i den Retning, men havde han ogsaa dette, turde Byrden selv for ham blive for tung. At en slig Tanke slet ikke syntes at falde Præsten ind, viste allerbedst, hvor optagen han var af sin egen For-
trydelse. Denne Formodning fyldte saaledes min Sjæl, at jeg næsten glemte Præsten og hans Jammer. — Klokken slog to, det var den Tid, der var ansat til Forretningen; men i det Samme kom et Bud med den Bæst, at Forretningen var opsat til senere paa Eftermid-
dagen, jeg husker nu ikke, af hvilken Grund. Herover var jeg meget glad, da jeg nødig vilde forlade Præsten i den Tilstand, hvori han befandt sig. Han blev efter-
haanden istand til at tale mere roligt. Han udspurgte mig noie om den ulykkelige Kone, og jeg gav ham alle de Oplysninger, jeg kunde. Han var ganske vist roligere; men hans Selvanklage havde ikke mistet noget af sin Braad. Efter at vi havde talt et Par Timer sammen, var han saa fattet, at han troede sig stærk nok til at gaae over til den Ulykkeliges Familie. „Jeg veed nok, at jeg hverken kan trøste eller formane, som jeg burde, dertil har jeg mistet al Adkomst, al Ret. Hvorledes skulde jeg kunne tale som den, der har Myndighed? Al min indbildte Kraft er vegen fra mig; jeg føler mig saa nogen og arm, som nogen Synder. Gud er mig dog naadig, han lader mig føle hele Vægten af min Syndighed. Gud, min Gud, jeg takker Dig for denne

stræffelige Tugtelse! — — Nei!" udbrod han, „jeg kan hverken troste, advare eller formane den stakkels, hjemføjte Mand — men jeg vil stride med ham i Bonnen. Herren see i Naade til os begge!"

Jeg fulgte ham paa Veien; thi han trængte saa meget til legemlig Støtte, at jeg ikke turde tage ham af Syne. „Ja," udbrod han, „det er netop Ulykken, at vi ere Kjød og Blod af Menighedens Kjød og Blod, medens vi skulde være Kjød og Blod af den Herre Christus. — Dprette det Forsømte, lader sig ikke gjøre, det lader sig ikke mere gjøre. Der er kun eet Skridt tilbage for mig at gjøre. Jeg har været en uærdig Herrens Tjener, og som en saadan har jeg altfor længe dvælet ved hans Altar, hvor jeg Intet havde at gjøre; det er paa den høie Tid, at jeg fjerner mig."

Jeg forlod ham først ved Jens Hansens Huus og besluttede at hente ham der igjen. Jeg havde god Grund til at frygte, at denne Nyttelse vilde angribe hans langtfra stærke Helbred.

Hans Liv var hengaaet paafaldende stille og usforstyrret i dette affides Sogn. Sognets Beboere vare paa en Naade fjernede fra de store Fristelsers Alfarvei; men alligevel maa det dog mere tilskrives Tilfældet, end egen Fortræffelighed, at de i saa lang en Tid havde været fritagne for at være Vidner til store Forbrydelser eller til Selvmord, thi Menneffensaturen er dog overalt den samme, og Fristelserne findes overalt, hvor der er menneffelig Attraa og Lidenstkaab. Denne det daglige Livs stille Gang havde inddyset vor Sognepræst og paa en farlig Naade gjort ham tryg. Hiin ovenomtalte Barnefødsel i Dolgemaal havde han nok taget sig nær; men da

han fra Confirmationsforberedelsen kjendte den stakkels Pige som imbecil — og som saadan blev hun frikjendt —, forvandt han let denne Tildragelse. Det var derfor intet Under, at dette Dobbeltmord — Selvmord og Mord — ramte ham som et Lyn fra en klar Himmel. Han havde ikke været af de Narvaagne, havde ikke haft sin Lampe forsynet med Olie, derfor stod han nu i Mørke.

Jeg besøgte nogle af Jens Hansens Naboer, for at erfare noget Nærmere om, hvad der var foregaaet i den sidste Tid med den uheldige Kone. I den første Gaard traf jeg Ingen hjemme, men i den næste traf jeg Beboerne fra flere Gaarde, som havde samlet sig der for at tale om Nattens Begivenheder. Det, jeg her horte, indskrænkede sig til Følgende. Hun havde været saa underlig i de sidste Dage, derom vare nu Alle enige. Hun havde ikke kunnet tale roligt og sammenhængende om nogen Ting, og naar hun talte, havde hun haft ondt ved at kvæle Graaden. Til Nogle havde hun omtalt sin Skuffelse, ved ikke at faae en Dyne, som blev solgt ved Clausens Auction. Om hun havde ventet at faae den som en Gave, eller om hun havde villet købe den, og den var bleven hende for dyr, det vidste man ikke; men denne Dyne, meente dog Mange, var den egentlige Grund til hendes Beslutning. Alle havde de bemærket, at hun altid havde taget stærkt paavei, saasnart der blev Tale om Clausens forestaaende Afreise; engang havde hun endog yttret, at naar Clausen reiste, saa var det heelt forbi med hende. Det kunde man ikke begribe; thi vel var hun gaaet ind og ud paa Gaarden, som om hun var hjemme; men hun

havde jo aldrig faaet Noget derfor, og hun havde jo
 sit eget gode Hjem, hvor hun ikke behøvede at savne
 Noget. I Et stemte de Alle overeens, nemlig i at
 fordømme hendes forfærdelige Gjerning. Der var ikke
 Een, som havde et medlidende Ord tilovers for hende.
 Man omtalte hende med den bittreste Foragt og Brede.
 At tilføie sin Mand, sin Familie, det hele Sogn en
 saadan Tort, det var jo uforsvarligt. Tort og Skam vare
 netop Ordene, de brugte; ikke Een brugte Ordet, Sorg.
 Sorge over en saadan Kvinde, det kunde ikke falde
 Nogen ind. Det er hos vor Almue, idetmindste i
 mange Egne, den almindelige Maade at betragte Selv-
 mord paa. Nærmere og fjernere Familie have kun
 Tanker for den Tort og Skam, der komme over dem
 ved et Selvmord. Selvmord er en Plet paa Familiens
 Ære, som ikke saa let lader sig afvætte. Jeg mindes
 saaledes et Par middelaldrende Gaardmandsfolk, der
 havde flere Børn og levede godt sammen, indtil Man-
 den blev angreben af Melancholie og i et Anfald af
 fuldkommen Sindsvirring druknede sig. De første
 Ord, jeg hørte af Enken, da hun havde fattet sig,
 vare disse: „at Du kunde bære det over dit Hjerte, at
 tilføie mig en saadan Tort!“ — Om Grunden til
 denne Opfattelse ligger i Lovgivningens Bestemmelser
 om Selvmorderes Begravelse, skal jeg ikke kunne sige;
 men det er rimeligt nok, at de have noget hermed at
 gjøre; i alle Tilfælde er den Grund da nu fjernet. —
 Jeg lod et Par Ord falde om, at hun vel ikke havde
 været ganske ved sig selv; men det blev meget unaa-
 digt optaget og afvist næsten med Ringeagt. Hun
 ikke ved sig selv, hun, som ret for hun gjorde Ende

paa sig selv, saa godt havde gjort Rede for sine Penge og lagt sine Skillinger og Nøgler paa Bordet og taget de gode Klæder af sig selv og Barnet og gjemt dem; var hun ikke ved sig selv, saa var Ingen det. Jeg søgte da at forklare dem, at hun maaskee kunde faae en christelig Begravelse, dersom det kunde antages, at hun havde gjort det i Sindsforvirring. For Mandens Skyld, meente de, kunde det jo være meget godt, om det kunde dreies saaledes, det undte man gjerne den stakkels Jens Hansen; men Ingen skulde faae dem til at troe, at Stine ikke havde været ved sin fulde Samling, da hun tog sig selv af Dage. Sagen er den, at vor Almue ikke regner Melancholie eller Hypochondrie blandt Sindsygdommene. Affindig eller gal er kun den, som ikke i nogen Retning kan tænke, tale eller handle som andre Menneffer. Lider et Menneffe af en eller anden Monomanie, men han forøvrigt er istand til at varetage sin daglige Gjerning, saa er han underlig og sær eller ond og galsindet; men han er i Almuens Mening klog nok, naar han vil bruge den Forstand, vor Herre har givet ham. — Talen kom ogsaa paa Clausen, som Flere af dem havde talt med om Formiddagen; thi han havde været inde i flere Gaarde om Morgen. Sam kunde man da snarere kalde forstyrret, som han teede sig. Det var da tydeligt at see, at han fortrød at han skulde bort fra Gaarden og Egnen, og det var da ikke til at undre sig over. Han kunde jo aldrig faae det saa godt, som han havde det her, hvor han kunde have sin Frihed fra Morgen til Aften, saa lang Dagen var, og havde gode Indtægter. Det kunde jo være meget rart med det store Embede, men han kunde dog

aldrig faae det bedre, end han havde det her. Han fortrod det allerede, det var klart; men det havde han jo sig selv at takke for, og han skulde ikke derfor fare løs paa Andre, som intet Ondt havde gjort ham. Det var en skammelig Maade, at sige Tak og Farvel paa. — Hvad han egentligt havde yttret og gjort, kunde jeg ingen Forklaring faae paa, men han havde ideligt ført Taler hen paa Stine og blev engang som rasende, da Christen Hansen, en Gaardmand som ogsaa var tilstede, ikke vilde troe, at Stine af Vanvare var falden i Bronden. — Af Vanvare! Hvorledes kom hun hen til den Brønd, som Ingen nogenfinde brugte, fordi man havde en nærmere og langt riigholdigere Brønd i selve Gaarden?

Da jeg henad Eftermiddagen begav mig til Jens Hansens Gaard for at deeltage i den sørgelige Forretning, hvortil jeg var requireret, blev jeg anraabt af Clausen, der ligesom laa i Baghold i Nærheden af den omtalte Bro, for at træffe mig. Med megen Anstængelse, men uden Held, havde han paataget sig en Mine, der skulde være ligegyldig. Det er ikke saa underligt, at et Forsøg i den Retning sjældent lykkes; thi dertil udfordres et usædvanligt Herredomme over sin Mimik. At forestille den Sorgmodige, den Glade, den Brede, er forholdsvis en let Sag, selv om man er i den modsatte Stemning. Man skal give sit Ansigt et positivt Indhold, hvis Væsen er Bevægelse; man skal med een Bevægelse skjule en anden; det er, som sagt, forholdsvis let. Men anderledes vanskeligt falder det, under en stærkt bevæget Stemning at udslette ethvert Spor af denne Bevægelse i sit Ansigt, at berøve dette ethvert

Udtryk udenfor det reent hverdagslige, at udglatte Bolgerne, som Stormen uafsladeligt vil reise. Clausen lykkedes det i alle Tilfælde ikke; han var ogsaa altfor uvant med at paalægge sig selv nogen Tvang. Hans Anstrengelse havde kun den Frugt, at hans Uro forraadte sig stærkere i nogle frampeagtige Trækninger omkring Munden. Han begyndte med at tale om aldeles ligegyldige Ting op ad Bægge ned ad Stolper. Jeg lod ham tale, uden at svare. Endeligt nærmede han sig Gjenstanden, idet han spurgte mig, hvor jeg skulde hen. Da jeg havde svaret ham herpaa, udbrod han som En, der reent havde glemt den Sag:

„Naa ja! det er sandt, der skal vel afholdes en saadan Forretning. Det var dog en sørgelig Historie med Stine. Hvorledes kan den være gaaet til? Troer Du ikke, at hun er falden i Brønden ved Uforsigtighed?“

„Nei!“

„Ja da troer jeg det,“ svarede han heftigt, „det er jo umuligt Andet.“

„Paa den Maade er det netop umuligt. Man kan ikke ved Uforsigtighed drukne sig selv i en Spand Vand.“

„En Spand Vand! Det er jo noget Snaft. Hvor let falde Folk ikke i Vandet, i Brønde, Damme og den aabne Sø?“

„Stine er ikke falden i Brønden, hun er sprungen i den. Men maa jeg spørge Dig, hvorfor den Sag interesserer Dig saa meget?“

Han blev nu rød i Hovedet og jeg kunde see, at han følte, at han havde blottet sig. Han tog en raff Beslutning og sagde med tilsyneladende Sikkerhed:

„Ja den interesserer mig meget. Du veed jo, at hun er kommen meget i mit Huus, og jeg vilde jo gjerne unde hende en ordentlig Begravelse.“

„Paa den Maade,“ svarede jeg, „lykkes det ikke.“

„Hvorfor ikke? Naar Du blot vilde, kunde Du meget godt give hendes Død det Udseende. Den gamle Herredsfoged er lige glad, og det vil ikke koste Dig nogen Uleilighed, at faae ham til at tiltræde Din Mening. — Jeg er desuden overbevist om, at det er gaaet til, som jeg siger.“

Jeg svarede ikke, og det syntes som om han hensaldt i Tanker. „Nei,“ mumlede han halvhøit, „jeg kan, jeg vil ikke troe, at hun har druknet sig.“

„Du vil ikke?“ gjentog jeg spørgende. Han foer op som af en Drøm og kastede den Maske, det havde været ham saa svært at bære.

„Nei jeg vil ikke. Kunde jeg troe, at hun havde druknet sig, maatte jeg jo følge efter hende.“ De sidste Ord sagde han saa sagte, at jeg ikke er vis paa, at jeg horte rigtigt. Derefter udbrod han høit: „Det er den sidste Ting, jeg beder Dig om, lad Dig overbevise af mig. Hun har ikke druknet sig.“

„Det er ikke min Sag at føre Beviset for eller imod hendes Selvafslivelse, det overlader jeg til Retten. Kan det ellers berolige Dig, vil jeg sige Dig, at hun efter min Mening har gjort det i et Anfald af Sindssforvildelse.“

Han faae paa mig med et studsende Blik og udbrod derpaa:

„Sindssforvirret? — Hvad skulde have gjort hende sindssforvirret?“ Den Forklaring syntes imidlertid ikke

at berolige ham. Jeg for min Deel ønskede ikke at gøres deelagtig i hans Fortrolighed; maaskee var Grunden moralsk Feighed fra min Side; men jeg vilde helst ikke vide Noget. Og dog havde jeg i dette Dieblis mere tilovers for ham, end nogenfinde før. Der var dog altsaa Noget, der kunde gjøre Indtryk paa ham.

Uden at sige Farvel, fjernede han sig hurtigt, og jeg saae ham med lange Skridt vandre ind i Heden.

Enhver, som kunde antages at vide Noget om den Afslivedes sidste Dage og sidste Timer, maatte møde og afgive sin Forklaring; men de Oplysninger, der erholdtes vare magre nok. Vor Almue er meget forbeholden og forsigtig, og stilles en Almuesmand for Retten, veier han sine Ord med en mærkelig Takt. Historien om Dynen kom frem; men Clausens Navn kom ikke frem. Om Nogen har havt en Formodning af samme Slags som jeg, er ikke godt at sige, men vist er det, at der ikke fremkom den fjerneste Hentydning i den Retning. Alle Deponenter vare enige om, at hun havde været sær og underlig alle sine Dage, ikke som andre Menneſker; men hvori denne Særhed bestod, kunde Ingen nøiere angive. Den stakkels Jens Hansen kunde slet ingen Oplysning give. Hun havde været endnu mere fra Hjemmet end hun pleiede, hun havde næsten slet ikke været hjemme i de sidste Dage. Det var Alt, hvad han kunde meddele. Der var dog een Deponent, som talte mere uforbeholdent, om hun end ikke havde factiske Oplysninger at meddele. Det var en ældre Pige, som i mange Aar havde tjent der i Gaarden og næsten var groet fast til Familien. Konens og Moderens Pligter vare for en stor Deel gaaede over i hendes Hænder, og

hun havde opfyldt dem med Trost og Kjærlighed. Især hang hun med en inderlig Hengivenhed ved Børnene. Hun fortalte nu, hvorledes hun den Eftermiddag havde været beskæftiget med at samle, ordne og gemme Familiens Gang- og Sengflæder, som paa denne smukke Foraarsdag vare hængte ud paa Buske og Stene for at gjennejsles, og at hun ikke var bleven færdig hermed, for Solen var ved sin Nedgang. „Vor Mo'er“ havde været ude den hele Dag, men derover havde hun ingen Betragtninger gjort sig, for det var det Sædvanlige; kun havde hun haft endnu mindre Ro paa sig i Hjemmet end ellers. Midt paa Eftermiddagen havde hun været et kort Løb hjemme, medens hun (Pigen) havde været ude i Haven, for at tage noget Tøi op, der var faldet ned af Bussene. Hun havde ikke seet hende, men hun kunde vide det, fordi hun havde sat en Kurv fra sig, som hun om Morgenens havde taget med sig, og saa havde hun ogsaa taget Barnet med sig. Det var jo sært nok det, for det var jo nær Barnets Sengetid, og det skulle Ræ have jo ikke saaet sin Mad. Men heller ikke det tænkte hun videre over, „vor Mo'er“ var jo ikke som Andre. Hun fortalte saa videre, hvorledes hun havde kogt Mælk til Barnets og de Andres „Madder“ (Madver) og at Manden og Drengene vare komne hjem, medens hun var beskæftiget hermed. Hun satte saa „Madder“ ind og hun med de Andre havde saa ventet en Stund, men da „vor Moer“ ikke kom, havde de spist uden hende. Saa var det blevet mørkt og „der paakom mig en særlig Angst, men jeg slog det hen. Drengene gik tilsæns, og saa sad jeg og Manden ene og ventede. Men saa havde

jeg ikke mere No paa mig; jeg sprang op for at hente et Lys, og det tog nogen Tid; thi det var jo nu de lyse, lange Dage, da man ikke brugte Lys. Med Lyset gik jeg fra Stue til Stue, og da jeg kom op i Storstuen, fandt jeg paa Bordet nogle Skillinger, Nøglen til Dragkisten og saa det Solosmykke, hun altid havde lovet mig. Saa vidste jeg, at Noget maatte være galt, for „vor Moer“ lagde aldrig sine Penge og sin Nøgle saaledes fra sig; og saa havde hun ogsaa lagt Smykket der. Det var jo Altsammen lagt der, for at man skulde see det. Og hvad skulde jeg saa see! der laa vor Moers Troie og Skjort og den Bittes Kjole. Jeg kunde ikke for det, jeg skreeg hoit og raabte til Manden, som al den Stund havde siddet og smaasøvet. Hun var jo gaaet „nagen“ fra Gaarden med den Bitte. Nu var jeg da vis paa, at en Ulykke var skeet. Og Manden og jeg, vi søgte i Gaarden, i Laden, i Stalden, i Haven og vi raabte hoit, men Ingen svarede. Saa løb vi om fra Gaard til Gaard, og Naboerne kom og hjalp os at søge, og saa fandt vi hende da i den gamle Brønd. — Gud tilgive hende, at hun kunde bære det over sit Hjerte at tage den Bitte med, saadant et deiligt Barn, saadan en deilig Guds Engel!”

Medens de andre Deponenter havde maalt og veiet deres Ord, talte hun med en rørende Frimodighed. Hendes Stemme var kvalt af Graad og Taarerne randt hende ned af Kinderne, medens hun ideligt vred sine Hænder. Den hele Forretning bragte ikke videre Lys i Sagen. Da vi vare færdige, vidste vi ikke mere, end da vi begyndte. Inden vi skiltes, udtalte jeg mig for Herredsfogden om den Afslivedes mentelle Tilstand og

underrettede ham om, at mit Bisum repertum efter mit Kjendskab til hendes hele Væsen og til hendes Familie rimeligviis vilde lyde paa Selvaflivelse under et Anfald af Sindsförvirring, men at jeg endnu agtede at indhente nogle Oplysninger om Familien. Han skulde imidlertid samme Aften faae min Erklæring. Som det senere viste sig, havde Herredsfogeden hørt om og selv været Vidne til Clausens besynderlige Færd og han var vistnok kommen til samme Formodning, som jeg; men Ingen af os nævnte Clausens Navn. Han vidste ligesaa godt som jeg, hvorledes den Ulykkelige havde havt sin Gang i Clausens Huus lige indtil de sidste Dage, og det havde vistnok været hans Pligt som Herredsfoged først og fremmest at afhøre ham og nogle af hans Huusfolk. Jeg kunde imidlertid ikke fortænke ham i, at han ikke gjorde det. Det er neppe rimeligt, at Clausens Afhørelse vilde have bragt mere Lys i Sagen; men selv om saa var, selv om man, det vil sige Herredsfogeden, jeg og et Par Andre, havde faaet Bished istedetfor Formodning, vilde saa derved være Noget vundet? Var det ikke bedre, om man kunde sfaane den store Almeenhed for en saa stor Forargelse? Men der var som sagt ingen Rimelighed for, at Clausens Afhørelse vilde have oplyst det Mindste.

Paa Veien hjem afslagde jeg et Besøg hos den ulykkelige Kones Broder. En Søster af hende havde jeg oftere havt under Behandling for hysteriske Kramper, der gjerne bebudedes og efterfulgtes af den dybeste Melancholie. Broderen, som jeg vilde besøge, havde ogsaa lidt af hyppige og lange Anfald af Melancholie. Under et saadant havde han gjort et mislykket Forsøg

paa at aflive sig. I de senere Aar havde han imidlertid vundet mere Sjæle, vistnok kun efter en lang Kamp. Han blev nu af Alle anseet for at være en yderst besindig og virksom Mand, om hvis grundredelige og christelige Sindelag Ingen tvivlede. Han var, som man kunde vente, dybt nedbøiet over Søsterens sorgelige Endeligt. Han havde, som han fortalte mig, søgt at paavirke hende og navnlig formået hende til at blive i sit Hjem og ikke saaledes stryge omkring blandt Fremmede; men hun havde ikke villet høre paa ham og havde i det sidste Aar eller to holdt sig reent borte fra ham. Det undrede ham ikke; thi hun besad ingen Christendom. De havde Alle arvet et ulykkeligt Sind efter deres Moder og havde meget at kæmpe imod. Han fortalte mig nu ogsaa, hvorledes han havde haft en Broder, der tidligt forlod Hjemmet og drog til en fjern Kant af Landet, hvor han havde aflivet sig, uden at Noget kunde sige, hvorfor. Han havde altid været en skikkelig og godmodig Fyr, dertil meget arbeidsom og virksom. Familien havde holdt hans Dødsmaade skjult; der var Ingen der i Sognet, som vidste, om han var levende eller død. Det kom jo Ingen ved.

Jeg vidste nu, hvad jeg vilde vide, og gik hjem for at nedskrive min Erklæring. Det var min fulde Overbeviisning, at hun i mange Aar havde lidt af en dyb Melancholie, som intetsteds lod hende have Ro og som tilsidst havde drevet hende til Selvmord. Hvorledes det end hang sammen med hendes Forhold til Clausen, hvorvidt Anger og Lidenskab havde drevet hende til det Yderste; — det stod klart for mig, at hun i flere Aar havde været sindsforvirret. I min Erklæring motive-

rede jeg udførligt min Anskuelse om hendes Sindstilstand, som jo fik en særegen Bekræftelse ved at sammenholdes med hendes Sødskendes psykiske Eiendommeligheder. Amtets Resolution lød paa, at hun kunde begraves i Stilhed med Jordpaakastelse, men uden Klokkeringning og Følge. For Familiens Skyld var jeg glad herover.

Vor gamle Præst var gaaet tilfjængs, men Lægehjælp og Medicin vilde han ikke vide af at sige, og jeg maatte give ham Ret, naar han paastod, at det var paa Sjælen, ikke paa Legemet, han var syg, ihvorvel en stor legemlig Afkræftelse naturligtvis maatte ledsage denne Sjælekamp. Han syntes imidlertid mere fattet; men man mærkede ogsaa, at han havde taget sin Beslutning, hvilken denne saa var. Efter et Par Dages Sengenleie stod han atter op og indesluttede sig i sit Studeerværelse, hvor han havde meget travlt med at skrive Breve og ordne Papirer. Paa mit Spørgsmaal, om han følte sig stærk nok, til at forrette Jordpaakastelsen, vendte han sig hurtigt om til mig og besvarede mit Spørgsmaal med et kort — „hvem ellers?“ — Efter en Pause saae han atter op og sagde: „Ja vist bliver det en tung Gang, men saa stor en Kryster er jeg da heller ikke, at jeg skulde vige tilbage for denne Deel af min Bod. Den Grav har jeg været med at grave, jeg maa idetmindste have Mod til at see ned i den og beskue det Offer, jeg har bragt den. Her maa jeg ikke savnes; det er mig næsten, som var jeg af den Høieste stævnet til at møde der og høre mig selv oplæse min Dom, min Fordømmelse.“ Han talte paa en Maade, som tydeligt nok forund afviste enhver Indvending. Hans Beslutning stod fast. — Paa hans Vord

laa et Par Breve, et addresseret til Biskoppen og et andet til hans egen Søn, der var Capellan hos en Sognepræst nogle Mile derfra.

Begravelsesdagen kom. Det var en stille, mild Graaveirsdag. Saa stille var det, at ikke den mindste Lyd gik tabt, og dog lod Alt dæmpet, ligesom tilhyllet. Det var som om hele Naturen havde faaet Sordinen paa. Sogneskirken ligger overst paa en sfaldet Hedebakke, der jævnt skraaner ned til alle Sider. En Kiste blev løftet af Vognen ved Foden af Bakken og derpaa af sex mørke Skikkelse i lange Frakker baaren op over Bakken. De gik hastigere end ellers er Skif, ret som de ønskede hurtigt at blive denne Byrde kvit. Men netop denne Hast gjorde, at de holdt Stridt, og deres Trin lode som et huult, drønende Tramp. Kisten forsvandt indensfor Kirkegaardsmuren, men denne var ikke høiere, end at man kunde see de sex Skikkelse bevæge sig hen til Graven. I den dybe Stilhed hørte man heelt nede ved Foden af Bakken, hvor jeg stod, Præstens alvorlige Stemme ved Jordpaakastelsen, ligesom man ogsaa hørte den hule Lyd af Jorden, der kastedes paa Kisten. Neppe vare de sidste Ord: „af Jorden skal Du igjen opstaae;“ udtalte, før Kirkens Klokke begyndte at lyde og sende sine høitidelige Toner udover Eggen, og paa samme Tid satte et andet Liigtog sig i Bevægelse fra Foden af Bakken. En lille blomstermykket Barnekiste blev langsomt baaren op ad Bakken under Psalmesang. Jens Hansen og hans to Smaadrenge fulgte umiddelbart efter den, og til dem sluttede sig et talrigt Følge, i hvilket jeg indtog min Plads. Den lille Kiste fik sin Plads ved Siden af den store og

atter løde Præstens alvorfulde Ord. Efter Jordpaakæftelsen fulgte den korte Bon, og efter den stod Præsten en Stund som i dybe Tanker og stirrede ned i den aabne Grav. Paa engang rettede han sig og saae omkring sig; derefter vendte han sig til det talrige Følge og udtalte med kraftig Stemme et Par Vers af Johannes Aabenbaring:

„Jeg kjender til din Færd, at du hverken er kold eller varm; gid du var kold eller varm!“

„Som du nu er, nemlig lunkn og hverken varm eller kold, vil jeg udspye dig af min Mund.“

Over disse rystende Ord talte han med en Indderlighed og Bevægelse, som maatte gaae Enhver til Hjerte. Han malede med gribende Farver denne Lunkenhed, som hverken er Varme eller Kulde og som netop er saa utilgængelig og upaavirkelig. Følget, som omfattede den større Deel af Sognets mandlige Befolkning, lyttede med Angst i Hjerterne og Skræk malet i Ansigterne, da han saaledes i skarpe Træk aftegnede deres verdslige Færd og lunkne Christendom. Efter saaledes at have viist de Tilstedeværende et tro Speilbillede af deres moralske Basen, sfiftede han Text og talte over Ordene:

„Jeg er den gode Hyrde; den gode Hyrde sætter sit Liv til for Faarene.“

„Men Leiesvenden og den, som ikke er Hyrde, hvem Faarene ikke høre til, han seer Ulven komme, og forlader Faarene og flyer; og Ulven røver og adspredrer Faarene.“

„Men Leiesvenden flyer, fordi han er Leiesvend, og bekymrer sig ikke om Faarene.“

Og nu fkaanede han ikke sig selv. Han fskildrede den gode Præftis Færd og lagde færlig Vægt paa de Sider af fin Virksomhed, fom han selv havde forfomt meeft. Han talte ikke ligefrem om sig selv, men Enhver kunde fatte, at det var fine egne Mangler og Skrobeligheder, han fskildrede. Han havde i Virkeligheden mange gode og elffelige Egenffaber, men han havde ganffe vißt taget sig den egentlige Sjæleforg let. Han brugte stærke næften grelle Farver til denne Skildring af fin egen præftelige Virksomhed. Omfider fluttede han med de Ord. „Det er den Allen, hvormed ogfaa jeg fskal maales; holder jeg Maal? Nei, Gud bedre det, jeg har ikke været fom den gode Hyrde, jeg har været fom Leiefvenden; jeg har ladet Ulven røve og adfprede min Hjord. See derved,“ fagde han, idet han pegede ned i den aabne Grav, „for diſſe To fskal jeg ftævnes til Regnffab, for diſſe To, og for hvor mange, mange Flere?“ Ved de fiſtſte Ord fvoigtede Stemmen ham, og han kunde ikke tale mere. Han løſtede Hænderne, fom vilde han udtale en Velfigneffe over Følget, men lod dem atter fynke, idet han mumlede: „nei, det vilde være en Formæftelfe.“ Han vendte fig bort og forlod med fænket Hoved og langfomme Skridt Kirkegaarden.

Fra den Tid af lod han fig ikke bevæge til at tale i Kirken eller forrette nogen ministeriel Handling. Han havde fkrevet til fin Biſkop og for ham fkriftet hele fin aandelige Nød og fluttet med at udbede fig en Capellan. Hans Onſke, at faae fin Søn til Capellan paa eget Anſvar, blev opfyldt. I hans Hænder overgav han ikke blot Embedet, men ogfaa alle Indtægter af

Kaldet og forbeholdt sig kun en lille Sum, knap tilstrækkelig til at klæde sig for, samt fri Bolig og Op- hold i Præstegaarden. Hele Resten af sit Liv offrede han i Menighedens Tjeneste. Han luskede sine lærde Bøger og studerede sin Bibel. Tidligt og sildigt vandrede han om i Sognet, fra Gaard til Gaard, fra Huus til Huus, især hvor der var Sygdom og Sorg. Dette Liv gav ham atter Mod og Kræfter tilbage, og paa den Maade virkede han endnu i over ti Aar. Sonnen traadte i Faderens Fodspor, og et nyt Liv vakktes i Menig- heden.

Clausen saae jeg et Par Dage efter Begravelsen. Han var atter den samme som før, overgiven indtil Raadhed. Han reiste snart efter bort og fortsatte sit tidligere Liv i den nye Virksomhed. Men hans Bane var snart endt; i sin kraftige Manddom døde han af en Sygdom, som tildeels var fremkaldt ved Umaade- lighed i Spiise og Drikke.

B.

Gertrudes Hemmelighed.

Tante, Tom og jeg sadde paa den aabne Verandah udenfor Spisefalen, som vi netop havde forladt. Derinde gik Tjeneren og tog af Bordet; Vysene, Solstøiet, Blomsterne og de smukke sydlandske Frugter afspejlede sig paa det sorte Maghonibords speilblanke Flade — det er nemlig Skif i Vestindien, at man borttager Dugen, før Desertten sættes paa Bordet, hvilket ikke lidet bidrager til at give Maaltidet en smuk og festlig Slutning. Derinde glimrede Vysene — udenfor laa Alt forfjønnet og forherliget i den tropiske Maanes vidunderlige Straaler. Det var nydigt at indaande den svale Aftenluft, fyldt som den var af Blomsterduften fra et Lemonstræ, der overfyggede Verandahen.

Tom røg en Cigar; Tante og jeg smaa snakkede, som kun Kvinder forstaae at gjøre det til Fuldkommenhed. Imellem kom Tom med en eller anden Bemærkning, der viste, at han dog tildeels fulgte Samtalens Gang. Tante var en smuk Dame paa en tredsinstyve Aar. Hendes Figur var slank, rank og elastisk som en ung Piges, om den end havde mistet Ungdommens runde Former, hendes Træk vare regelmæssige, hendes Haar, der næsten var heelt graat, var silkeblødt og glands=

fuldt og tittede frem i smaa Lokker fra den elegante lille Kniplingskappe. Hun var denne Aften, som næsten altid, iført en hvid Kjole; der var en vis Elegance og Reenhed udbredt over hendes Skikkelse, som hun sad der for mig hiin Aften.

Tom var en høi, kraftigt bygget Mand. Der var i hans hele Væsen og Væsen et storflaaet Anstrøg. Han tog maaskee ikke altid fiint og blødt paa Mennesker og Ting, skjøndt han selv var blød og fiin; men han tog kraftigt og ærligt paa Alt. Man kunde stole paa ham til alle Tider og i alle Forhold.

Saaledes sadde vi da og snakkede sammen, og endeligt kom min Tante med den Bemærkning:

„Jeg gad nok vide, hvor Gertrude gaaer hen paa denne Tid hver Aften i den senere Tid. Hun forsvinder og bliver saa over en Time borte.“

„Maaskee tænker hun paa at erstatte Daniels Tab og har et eller andet lille Stevnemøde i den Anledning,“ svarede Tom spøgende.

Tante blev vred og svarede: „Jeg synes Tom, at vi kjende Gertrude for godt, til at troe Sligt om hende, og jeg holder ikke af at høre et saa fortræffeligt Lydende omtalt i den Tone, det maa jeg tilstaae.“

„Bliv nu ikke vred Moder,“ svarede Tom, „det var da ikke saa forfærdeligt, om hun tænkte paa at gifte sig anden Gang.“

„I hendes Alder vilde jeg ansee det for utænkeligt — om Een af hendes Charakter. Desuden vilde hun i saa Fald ikke gaae hemmelighedsfuldt tilværks. Hvad vilde Du sige Tom, om jeg hen-

tydede til det Mindste, der ikke geraadede Din Harry til Vre?" —

„Harry — det er jo en Perle, min høire Haand," begyndte Tom.

„Ikke en Emule mere for Dig, end Gertrude er det for mig," svarede Tante.

Harry havde standset et Dieblit ved sit Arbejde derinde i Spisestuen — thi det var ham, der dækkede af Bordet —, muligviis da han hørte sit Navn nævne. Da hans Herres sidste Ord naaede hans Øre, saa jeg at han smilte, saa at alle hans hvide Tænder kom heelt tilsyne. Han var en smuk, kulsort Neger. Det er en Sjeldenhed, at see en Neger med smukke Træk; men Harry hørte til disse Sjældenheder. Der var et meget smukt Forhold imellem ham og Tom. Han var virkelig sin Herres høire Haand, næsten i Alt, hvad denne tog sig for, for Exempel ved Plantagens Bestyrelse o. s. v.

Imedens vi talte, saa jeg Gertrude komme hen ad Veien — vi boede paa en Plantage lige udenfor Christiansted paa St. Croix, — og jeg kunde ikke Andet end, som saa ofte før, beundre hendes smukke statelige Gang, som hun der gik henimod os, belyst af det klare Maaneffin. Da hun saa, at vi vare paa Verandahen, standsede hun et Dieblit, og det lod til at hun havde ifinde at gaae op ad Trappen; men hun betænkte sig og gik udenom Huset ind ad en anden Dor.

„Hun har ikke Lyst til at udspørges om, hvor hun har været henne — det er tydeligt," sagde Tom. „Forresten veed Du godt Moder, at jeg holder meget af Gertrude. Men jeg synes da heller ikke, der var

noget Ondt i, om hun ikke strax betroede sig til Dig i det Tilfælde, at hun havde faaet en Frier."

Tante svarede ikke, men reiste sig og gik ind i Huset, som jeg kunde vide, for at tale med Gertrude.

"Gaaer Du nu ogsaa Kate?" sagde Tom, "saa bliver jeg vel altfor sværmerisk alene herude i det klare Maaneskin," og han reiste sig og kastede sin Cigar bort, hvorpaa vi Begge gik ind i Huset, jeg hen til Alaveret, Tom til sin Bog.

For jeg gaaer videre i denne lille Skizze, vil jeg sige et Par Ord om mit Forhold til Fættter Tom, men maa derfor ogsaa fortælle lidt om min Fortid.

Mine Forældre døde, da jeg var ganske lille, begge paa eengang af en hidsig, ondartet Feber. Jeg var kun tre Aar, da denne Ulykke ramte mig, og havde kun et dunkelt Minde om dem, men mit Hjerte hang ved dette dunkle Minde, og jeg blev aldrig træt af at høre fortælle om dem, og om hvor fortræffelige de havde været. Min Moders Søster, Toms Moder, tog mig strax til sig, og havde været mig i Moders Sted fra den første Dag, da hun tog mig i sine Arme og førte mig til sit Hus. Hun havde maaskee endogsaa været pummere og mere overbærende imod mig, end havde jeg været hendes eget Barn; og jeg var vel bleven endnu mere forfjælet end jeg var det, naar hun ikke havde anset det for sin Pligt, at sende mig til Danmark for at uddannes, da jeg var ti Aar gammel. Det, at lade baade Sønner og Døttre rejse fra sig, for at de kunne faae en god Opdragelse i Europa, er det tunge Offer, som næsten alle Forældre i Vestindien maae bringe deres Børn. Maaskee var det ofte bedre, at det ikke

blev bragt med Hensyn til Døttrene, der ofte hellere maatte nøies med en tarveligere Underviisning i Hjemmet, end blive sendte til Menneffer, hvis hele Interesse i dem er en pecuniær. Men derimod kan det siges, at der gives Døttre, der til deres sidste Stund ville være deres Forældre taknemlige for, at de have sørget for, at deres Aand blev styrket og udviklet ved at leve under europæiske Forhold, og ved at modtage europæisk Opdragelse. Men disse ere isaaftald blevene betroede Familie eller dog samvittighedsfulde Menneffer, der vare det Kald vorne, at opdrage Andres Børn.

Da jeg kom tilbage til mit Hjem i Vestindien, var Tom nyligt vendt tilbage fra en Reise over Europas Fastland og i Storbritanien. Jeg kom til at holde meget af Tom, men han var dengang meget langt fra at svare til mit Ideal af en Mand, hvilket var hentet fra Beskrivelserne af Helte og Riddere, som jeg havde fundet i Romaner. Og da nu disse Helte og Riddere med Hjelme og Brystharnisk ikke mere fandtes i den virkelige Verden, som omgav mig Stakkel, der var født flere Aarhundreder for seent til at nyde godt af deres Hyldest og Ridderlighed, saa — jeg er nødt til at tilstaae det — var en Officeer, hvis Sabel klirrede efter ham, naar han gik, og hvis Hoved bar en besjædret Hat, om end ikke nogen Hjelme, den, som kom hiint Ideal nærmest. Og min kjære Tom med sin muntre, klangfulde Røst, sit djærve Haandtryk og ligefremme Væsen, hvori der ikke var Spor af Galanteri — hvorlidet ahnede jeg, hvor megen sand Ridderlighed og Heltetod, der boede i hans Bryst! At han holdt af mig som sin Pleiesøster, troede jeg ganske vist; men desto mere blev jeg over-

raffet og forfrækket, da et Udbrud af Skinsyge fra hans Side lod mig mærke, at han elskede mig med en anden Kjærlighed end den, jeg havde troet. Vi vare nemlig paa et Bal sammen, og der traf det sig, at en ung smuk Lieutenant, der nyligt var kommen fra Europa, gjorde temmelig stærkt Cour til mig, og at Tom fandt, at jeg ikke alvorligt nok viste ham Vinterveien. Ved vor Hjemkomst bebreidede han mig det bittert, og saa slap det ud, hvor meget han holdt af mig — og saa bød han mig sit ærlige, rige Hjerte — og jeg blev som sagt overrasket og forfrækket, og gav ham en Kurb. Der var gaaet fem Aar siden, og Dag for Dag var min Agtelse for Tom stegen, og der kom endeligt den Dag, da jeg maatte sige mig selv, at hvis han gjentog sit Tilbud, vilde han faae et ganske andet Svar — fordi jeg, fra at agte ham, var kommen til at elske ham, som en Kvinde bør elske sin Ægtefælle. Men nu var det for seent. Tom vilde ikke gjentage sit Tilbud, det vidste jeg; og det var kun engang imellem, at jeg troede at hans Følelser for mig ikke vare forandrede. Fordetmeste stod han for mig som den venligsindede Fætter; og det var mig saa underligt, naar jeg mindedes det Glimt, jeg havde faaet af, hvor varmt og inderligt han kunde føle. Undertiden spurgte jeg mig selv: Er det, fordi jeg staaer i et Slags Afhængighedsforhold til ham, at han er bange for at faare mig ved at vise mig sin Kjærlighed, efter at han eengang er bleven afviist? eller har det hos ham kun været en oieblikkelig Opbrusning af Følelse, som mit Afslag for bestandigt har kvalet? Hvorom Alting var, saa sørgede jeg ofte i eensomme Timer over, at

jeg saa daarligt havde forstaaet at skatte en saadan Mands Værd. Naar Tante, der Intet vidste om, hvad der var foregaaet imellem os, hentydede til, hvor lykkelig hun kunde blive, hvis Tom fik en Hustru efter hendes eget Hjerte, og hendes Die da hvilede kjerligt paa mig, følte jeg især, hvormeget Lykke der var gaaet tabt ved min Barnagtighed.

Jeg vil nu vende tilbage til hiin Aften, hvormed min lille Fortælling begyndte.

Efter at jeg en Stund havde siddet ved Klaveret og sunget efter Toms Opfordring den ene Sang efter den anden, kom Tante ind fra sit Værelse, hvor jeg ahnede at hun og Gertrude havde haft en Samtale med hinanden.

„Naa kjære Tante, nu veed Du da den hele Hemmelighed!“

Da hun ikke svarede, saa jeg mere opmærksomt paa hende og mærkede da, at der var gaaet hende Noget imod. Jeg spurgte altsaa ikke videre om denne Sag. Men da Tom havde sagt os Godnat og havde forladt os, blev hun siddende lidt i Dagligstuen, og jeg mærkede, at der var Noget, hun vilde tale med mig om.

„Er det ikke besynderligt Kate,“ sagde hun, „at jeg, som har kjendt Gertrude fra hendes Ungdom og altid har fundet hende aaben og lys som Dagen, nu skal opdage, at hun kan være skjult og hemmelighedsfuld saa godt som Nogen. Hun er ikke at formaae til at give en Forklaring om, hvorhen hun gaaer hver Aften, hun, der saagodt som aldrig ellers satte sin Fod i Byen. Hendes Tid er hendes egen om Af-

tenen — jeg klager slet ikke over, at hun gaaer bort; men hvorfor vil hun skjule hvorhen hun gaaer? Til sidst spurgte jeg hende, om hun tænkte paa at gifte sig igjen, og da skulde Du have seet og hørt hende. Hun foer op og svarede mig, idet hun saae paa mig med et bebreidende Blik: „Missis har ikke glemt Masja — jeg har ikke heller glemt Daniel.“

„Men kjære Tante,“ sagde jeg, „er det ikke muligt, at det er en Andens Hemmelighed, Gertrude værner om, naar hun vægrer sig ved at give en Forklaring?“

„En Andens Hemmelighed? Jeg staaer hende nærmere, end nogen Anden, og har altid haft hendes Fortrolighed — men Gudnat Kate, det nytter ikke at tale mere herom,“ sagde Tante, idet hun kysede mig.

Fra denne Aften mærkede jeg til min Sorg, at der kom en vis Kulde ind i Forholdet imellem Tante og Gertrude, et Forhold, som før havde været saa hjerteligt. Gertrude plejede at udføre en Kammerjofruens Gjerning hos Tante Morgen og Aften ved hendes Toilette, og under disse havde den gemtyligste Paaflaar altid fundet Sted imellem dem. Gertrude fortalte om alle de mærkelige Begivenheder, der havde fundet Sted i Hønsagaarden, den hun med stor Kjærlighed tog sig af, om de Syge paa Plantagen, der ofte nåde Godt af hendes Pleie osv., og Tante hørte med stor Interesse paa Alt, hvad hun fortalte. Nu var det anderledes. Kold og forbeholden tog Tante imod Gertrudes smaa Tjenester, og naar denne forlod Bærelset, saae jeg ofte Taarer i hendes Dine. Hun

forlod imidlertid aldrig mere Plantagen, uden at bede om Tilladelse dertil. Hver Aften kom hun til Tante og spurgte med næsten ydmyg Stemme, om hun maatte gaae lidt ind til Byen, og Tante svarede næsten altid med de samme Ord i en kold Tone: „Gaa hoorhen Du vil.“

Endeligt kom Oplosningen paa Gaaden. Dog vil jeg ikke fortælle den strax, som den kom til os, men hellere give en udførligere Skildring af den ædle Negerindes Færd, og derpaa fortælle, hvorledes vi fra flere Sider bleve gjorte bekjendte dermed.

I et lille Huus, der laa i Nærheden af Byen og tæt ved Stranden, boede det sidste Medlem af en Familie, der i flere Generationer havde levet i stor Riigdom og Glands paa Den St. Croix. Men denne Riigdom var efterhaanden svunden ind, tildeels ved Odselhed, saa at det sidste Skud af denne Familie, en ugift gammel Dame, nu boede i stor Armod i det omtalte lille Huus. Hun havde i sin Ungdom kun kjendt til de gode Dage, da hendes Fader havde efterladt hendes Moder i gode Aar, om end hans Families store Riigdom var indsvunden til en Capital, der kun tjente hans Kone og eneste Datter til at have et sorgfrit Udkomme. Men hans Enke var ødsel og forstod sig aldeles ikke paa Pengesager, saa at Armoden, inden hun vidste af det, stod for Døren. Men det var Datteren, der egentligt kom til at tømme den Kasse, som flere Generationers Odselhed og Letsindighed havde tilberedt; thi Enken døde ikke længe efter at hun havde

maattet opgive sit smukke Hjem til Fremmede, der vare utaalmelige over ikke engang at see Renterne af deres Penge, der vare satte i hendes Eiendom. Datteren var glad ved at eie det lille Hus, vi have omtalt; dertil tjede hun, og hun maatte gradvis ffille sig ved sine Slaver, hvoraf hun endnu eiede flere, da Moderen døde, blot for at kunne leve paa den tarveligste Maade.

Paa vore danske Der have Slaverne nydt en saa god Behandling, som maaskee intet andet Sted i Verden. Men denne rige Familie havde i saa Henseende hørt til Undtagelserne, og man havde stundom fortalt slemme Ting om dens Haardhed, ja endogjaa Grusomhed imod dens Slaver. Og det sidste Skud havde ikke givet sine Forgængere Noget efter heri, hvis Alt, hvad man fortalte om Margrethe B., var sandt. Haard og stolt, især efter at hendes Ungdom var forsvunden, gjorde hun et saare ugunstigt Indtryk endogjaa paa den, der kun flygtigt kom i Berørelse med hende. Om hun havde nedværdiget sig ved legemligt at mishandle eller lade sine Slaver og Slavinder mishandle, som man paaastod, kunde der jo være Tvivl om; men der var kun Faa, der kjendte hende, der tvivlede meget derom. Iblandt de Slavinder, som hendes Moder efterlod hende, var Gertrude, og hun var en af de Første, der slap fra det haarde Nag og kom til at tilhøre et andet Herskab, nemlig Toms Forældre. Trofast og kjærlig som Gertrude var af Naturen, var det intet Under, at hun med sin hele Sjæl sluttede sig til den Familie, hun var kommen til at tilhøre, og hvis Behandling af

dens Slaver var en sand Modsatning til hendes forrige Herfskabs.

En Aften, kort før vor Fortællings Begyndelse, laa Margrethe B. udstrakt paa Engeleiet i et tarveligt Bærelse, hvis Bohave dog havde Spor af Eierindens tidligere Velstand. Feberhede brændte paa de ellers saa gustne Kinder, og Dinene straaede med en Glæde, de i mange Aar ikke havde haft.

„Vand,“ sukede hun, „jeg tørster! Hvor er hun, den Uforskammede, at hun gaaer bort og lader mig ligge her ene og forladt! Ene og forladt! — Vand — blot en Draabe, at jeg kan ladske min Tunge. Saaledes hed det jo i hiin Fortælling. — Endnu kan jeg vel faae en Draabe Vand,“ og de sidste Ord døde hen i en sagte Sammenbrud.

Og der stod nu En ved hendes Leie og udstrakte et Glas Vand henimod hende. Den Syge foer i Veiret og spurgte forbauset.

„Hvem er Du? Hvo har sendt Dig til mig?“

„Den gode Gud, Miss Margaret,“ svarede en mild og kjærlig Stemme.

„Du er — hvem er Du? Jeg kjender Dine Træk — men jeg veed dog ikke, hvem Du er.“

„Jeg er Gertrude, som De folgte til Fru D., da jeg endnu var ganske ung.“

„Gertrude — af Gertrude giv mig Vandet,“ og den syge Kvinde greb Glasset og tømte dets Indhold.

„Du er Gertrude — hvorfor kommer Du til mig? Er det for at glæde Dig over min Elendighed?“ vedblev hun, idet hun stirrede paa Gertrude.

„Det forbyde Gud Mijs! Jeg hørte De var syg — saa kom jeg for at see til Dem Mijs Margaret.“

„Du har et Ar over Din Tinding — huffer Du hvis Haand det var, der skaffede Dig det?“ spurgte Margrethe.“

„Ja Mijs — det nytter ikke at sige, jeg har glemmt det,“ svarede Gertrude, idet hun instinctmæssigt trak det brogede Tørklæde, som de couleürte Kvinder og Negerinderne bære om Hovedet, ned, for at skjule Arret.

„Og Du hader mig ikke — vil Du bilde mig ind, at Du ikke hader mig, at Du ovenikjøbet elsker mig?“ og den Syge lo med en uhyggelig vild latter.

„Mijs Margaret, Gud har været saa god imod mig i mange Aar. Hvor kunde jeg gaae og gjenne saalænge paa Had og Brede? — Lad mig nu rette paa Deres Seng,“ og hun begyndte paa sin hyggelige Maade at ordne Sengen, der ved den Syges urolige Bevægelser var kommen i stor Uorden.

Margrethe tog imod hendes Hjælp, der var altfor lindrende for hendes syge Tilstand, til at hun skulde aflaae den. Af, det var saa længe siden en om og og kjærlig Haand havde glattet hendes Pude eller givet hende en Vædsfedrik!

„Mijs Margaret, maa jeg nu læse en lille Aftenpsalme for Dem, inden jeg gaaer?“

„Hvad skal jeg med Psalmer, Gertrude? Du veed vel nok, at jeg aldrig selv holdt af at læse dem,“ svarede den Syge koldt. „Men Tak, fordi Du har redet min Seng for mig — fordi Du kom. Gertrude, ræk mig nu de Draaber — Du kan tælle dem for mig — see saa, nu vil jeg sove — Gertrude, sid her lidt, til Lizzu“ — hendes eneste Dyende — „kommer.“

Gertrude gjorde som den Syge bad hende; og denne faldt snart i en dyb Søvn, der var en Følge af Medicinen. Lidt efter kom Lizzy; Gertrude maatte gaae, men hun bad Lizzy hilse Miss Margaret, at hun vilde komme der næste Aften ved den samme Tid, for at see til hende.

Og efter denne Aften besøgte Gertrude troligt den Syge hver Aften paa samme Tid.

Det kan synes mange af mine Læsere, at det næsten var unaturligt, eller rettere sagt overmenneskeligt, at Gertrude skulde fornye et Baand, der syntes saa aldeles bristet, for at komme den til Hjælp, der kun havde benyttet sit Forhold til hende, for at mishandle hende. Men vor Fortællings egentlige Kjerne, nemlig Gertrudes christelige, ædelmodige Handling er en virkelig Tildragelse. Der er eller rettere sagt var en Følelse af Hengivenhed og Troskab hos Slaverne paa de danske Øer for deres Herskab, der ofte var uudslættelig, endog saa ved Mishandling. For et Menneſke som Gertrude, hvis af Naturen, rige, varme Hjerter desuden var opflammet af christelig Kjærlighed, at høre, at den Kvinde, hvis Familie, hendes Bedstemoder og hendes Moder og hun selv havde tilhørt, og som havde henlevet sin Barndom og Ungdom i Kiigdom og Glands, nu laa udstrakt paa Sygeleiet i sit fattige Hjem, uden anden Pleie end et halvvozent Lyndes, og ikke opsoge hende og træde til med, hvad Hjælp hun formaade, var en reen Umulighed.

Aften efter Aften kom hun og rakte en hjælpsom Haand til Ordningen ikke alene af Sygevaarelset, men af hele Huset. Men det varede ikke ret længe, inden,

ikke blot Lægen, men ogsaa Gertrude mærkede, at Margrethes Sygdom blev til Døden. Og at den Syge begyndte selv at have en Ahnelse om dette, fik Gertrude snart Bished om.

En Aften, da Gertrude traadte ind i Sygeværelset, sov Margrethe en urolig Søvn. Gertrude satte sig stille ved Foden af Sengen for at vente, indtil hun vaagnede. Den Syge kastede sig frem og tilbage i Sengen og talte usammenhængende Ord.

„Moder, hvor er Du? — Her er mørkt og koldt — men hun holder mig ved min Haand, og den er varm og blød — hvorfor kom hun — hun er god — men jeg er ond“ — her slog hun Dinene op og saae paa Gertrude med et forvirret Blik. „Gertrude kom herhen — tag min Haand — jeg vil spørge Dig om Noget, men der maa Ingen høre mig,“ vedblev hun hvidsfende. „Gertrude, hvor kommer jeg hen, naar jeg døer?“

Der foer en Gysen igjennem Gertrude, og hun svarede med sagte Røst:

„Gud er barmhjertig, Miss Margaret, hvor kom vi ellers Alle hen?“

„Salige ere de Barmhjertige, thi dem skulde vederfares Barmhjertighed,“ — er det ikke saaledes det hedder? Men hvem har jeg været barmhjertig imod? Var det imod Dig, da min Haand slog det Ar paa Din Finding?“ og ved de sidste Ord kom der en hjerteskjærende Lyd i hendes Stemme, saa at Gertrude ikke kunde holde Taarerne tilbage.

„Miss Margaret, Miss Margaret! tal ikke mere derom! Den gode Gud tilgive Dem Alt, som jeg til-

giver Dem, hvad Uret De har havt imod mig. Men De maa bede ham derom, Mijs Margaret — De maa bede ham derom; saa skal De selv faae at mærke, at han horer Dem."

"Gertrude, jeg har aldrig bedet, siden jeg var et lille Barn — jeg kan ikke bede! Gud er langt, langt borte fra mig — i sin Salighed — og jeg, jeg i min Elendighed!"

"Derfor, Mijs Margaret, derfor sendte Gud os sin Søn. Han forstaaer hvert Suk, der udgaaer fra et forpiint Menneſſehjerte — gaa til Ham!"

"Jeg kjenner Ham ikke, Gertrude!"

"Kjenner Ham ikke?" Her foldede Gertrude sine Hænder og hendes Stemme bævede i den stærkeſte Bevægelse, "oh, Mijs Margaret — gid jeg ſtaffels ringe Menneſſe formaaede at beſkrive Hans Herlighed og Hans Godhed for Dem, ſaa De maatte lære Ham at kjende! Mijs Margaret, her har jeg min Bibel — maa jeg læſe lidt for Dem," og hun tog en lille Bibel op af Lommen.

"Sæt Dig der, Gertrude." ſvarede den Syge ængſteligt, "og læs, men ikke formeget; jeg troer ikke, at jeg kan taale det."

Gertrude ſatte ſig ned og læſte for hende, hvis Dage hun vidſte vare talte. Og hun vidſte godt at vælge de Steder i Biblen, der beſt vare ſkiftede til at indgyde den Syge Troſt og Haab. Margrethe laa ſtille hen og lyttede. Undertiden blev hun stærkt bevæget, det ſaaes tydeligt af hendes Aſſyns Udtryk; men der kom intet Ord over hendes Læber, indtil Gertrude lukkede Bogen.

„Miss Margaret,“ sagde hun derpaa, „maa jeg hver Aften læse for Dem i denne velsignede Bog?“

„Ja, Gertrude — oh, Gertrude, gid de Ord, Du har læst, vare udtalte til mig, mig Elendige!“

„Alt, Miss, hvorfor ikke til Dem? — til Dem, som til os Alle!“

Den Syge svarede ikke. Hun lukkede Dinene i, og Taare efter Taare begyndte at snige sig ned ad hendes Kinder. Al hendes Stolthed, al hendes Haardhed laa knust i Støvet, og de havde været de trodsige Udenværker om et Hjerte, der endogjaa af Naturen besad mange gode Elementer, som vi siden skulle vise.

Efter at have ønsket hende hjærligt Godnat, maatte Gertrude forlade hende, hvis Bæ og Bæ middelbart syntes at være lagt i hendes Hænder.

En Aften, da den Syge tilsyneladende var noget bedre og mere haabfuld — Gertrude læste hver Aften for hende, og hun modtog hvert Ord, som den Hungrige Brødet —, sagde hun med Et til Gertrude:

„Gertrude, jeg har lyst til at fortælle Dig om min Ungdomstid. Sæt Dig her nær ved mig; jeg tæller ikke at tale uden ganske sagte. Har Du kjendt Miss Kate's Fader? Du holder jo saameget af hende.“

„Ja, Miss, jeg har seet ham mange Gange, før han døde, ham og hans Kone, det var nogle fortræffelige Mennesker.“

„Gertrude, han var min første og eneste Kjærlighed. Jeg elskede ham fra det Dieblis, han første Gang talte til mig. Var det fordi han eiede Alt, hvad jeg manglede? Kraftig og mandig, som han var, var hans Sind reent og blidt som et Barns. Det var ikke hans

Skjønhed — fjøndt den var slaaende —, jeg saaledes blev greben af. Det var mig, som saae jeg ind i en bedre Verden, naar hans Blik mødte mit. Og, Gertrude, jeg troer, at han en kort Tid fandt Behag i mig. Du veed, at man fandt mig smuk, og i hans Nærhed blev jeg blid og blød som ellers aldrig. Han besøgte os ofte, og jeg troer ikke at der var langt til, at han vilde udtale sine Følelser for mig, da jeg i eet Dieblisk med egen Haand nedsløg hele min Lykkes Bygning. Ræk mig det Glas Vand, Gertrude, saa skal Du høre, hvorledes det gik til. En Aften havde han været hos os; aldrig havde jeg troet saa sikkert paa hans Kjerlighed, og endnu den Dag idag troer jeg ikke, at jeg dengang bedrog mig. Jeg havde sunget nogle af disse smaa følelsesfulde engelske Sange til min Guitar for ham; naar jeg sang for ham, vidste jeg, at jeg sang med ganske anderledes smukt Foredrag, end naar jeg sang for Andre. Den sidste Sang, jeg sang den Aften, var Moore's deilige „'Tis the last rose of summer“, og Lærerne vare i hans Dine, da jeg sluttede Sangen. Ak, Gertrude, hvorfor fortæller jeg Dig det, som aldrig noget Menneske før har hørt af mine Læber? Hvorfor vaagner dette Minde saa stærkt netop nu, da jeg staaer Ansigt til Ansigt med Døden? Fordi, Gertrude, jeg dengang stod paa Vendepunktet i mit Liv; før havde jeg været letfindig og hensynsløs, ikke grusom eller haard; det blev jeg siden. Vil Du høre hvorledes det gik? Da han forlod mig hin Aften, lovede han at bringe mig en Bog, som han havde roest, den næste Dag. Jeg stod op saa lykkelig, oh saa lykkelig, Gertrude. Jeg smykkede mig i min smukkeste hvide Morgentjole.

Han havde sagt, at Blaat var hans Yndlingsfarve. Jeg vilde tage en blaa Sloife paa, men jeg fandt ingen i min Skuffe, der var smuk nok. Da kaldte jeg paa den halvvorne Negerinde, der opvartede mig, og sendte hende den temmelig lange Vej ind til Byen, for at skaffe mig et Baand, som jeg noie beskrev hende. Da hun kom tilbage stod jeg nede i Haven lige ved Trappen, der førte op til Verandahen. Jeg aabnede hurtigt den lille Pakke, hun rakte mig. Deri laae ikke et blaat, men et sort Baand. Hvorledes hun havde kunnet misforstaae mig, veed jeg ikke. Jeg blev opbragt, Gertrude, jeg løftede min Haand og slog hende et Slag paa Kinden. Jeg hørte en Bevægelse paa Verandahen, jeg løftede Hovedet og saa op; der stod han, bleg som et Liig og med et Udtryk i sit Blik, som jeg aldrig, aldrig glemmer. Harm, Krænkelse, Skuffelse — kunne alle disse Følelser affpeile sig paa eengang i et menneskeligt Ansigt? Jeg troer det. Han vendte sig fra mig, Gertrude, han forlod Verandahen, forlod Huset og han betraadte aldrig mere dets Tærskel. Havde vi været forlovede, at, havde vi været forlovede, da havde han vel ikke sluppet mig saa let — for sit Løstes Skyld; nu takkede han vel Gud for, at han kunde slippe mig. Troer Du ikke, Gertrude, at jeg var bleven et andet, et bedre Menneske, naar han ikke havde sluppet mig?"

„Nei, Miss Margaret."

Der foer en let Rødme over Margrethes Kind, og hun saa forbauset paa Gertrude.

„Troer Du da ikke, at jeg virkelig elskede ham? Eller troer Du, at der slet ikke var noget Godt i mig, som han kunde have styrket?"

„Miss Margaret, jeg troer kun Gud i Himlen kan gjøre os til bedre Menneſker. Og jeg troer, at hvis den, De elſkede, kunde have hjulpet til at gjøre Dem god, ſaa havde De ogſaa ſaaet ham.“

Margaret laae en Stund ſtille hen og talte ikke. Endeligt ſagde hun:

„Du har viſt Ret, Gertrude! Jeg havde vel kun gjort ham ulykkelig.“

Dag for Dag blev hun ſvagere, og Gertrude ſaa tydeligt, hvorledes Døden nærmede ſig med ſtedſe hurtigere Skridt. Efter Lægens Anordning ſkulde Margrethe nyde nogen Viin dagligt. Da det ringe Forraad, hun ſelv havde forſynet ſig med, ſlap op, kjøbte Gertrude af ſine ſaa Sparepenge nogle Flaſker til hende. Men da diſſe vare tomte, vidſte Gertrude ingen anden Udvei, end at tye til min Tante. Men det gjaldt om, ikke at forraade, til hvem det var; thi at ſige Nogen hvor uſfelt og elendigt det ſtod til i Margrethes Hjem, var jo netop den Hemmelighed, Gertrude ſaa nødigt vilde aabenbare. Hun kjendte Margrethe for godt, til ikke at ſkaane hende i ſaa Henſeende. Hun fremſtillede ſig derfor en Dag for Tante og ſagde i en frygtſom, ydmyg Tone:

„Miſſis, der er en Sng, der trænger til Viin; Miſſis vil nok være ſaa god at give mig et Par Flaſker.“

„Til hvem er det, Gertrude?“

„Miſſis maa ikke blive vred, men jeg tør ikke ſige det,“ ſagde Gertrude med uſikker Stemme.

Hvad var det for et Eys, der gif over Tantes An-

figt, hun betænkte sig et Dieblif, hun smilte og sagde til Gertrude:

„Hører det med til Din Hemmelighed, Gertrude? Her har Du Kjældernøglen; tag, hvad Du behøver;“ og fra den Dag var det gode Forhold gjenoprettet imellem dem, skjøndt Tante ikke trængte ind paa hende for en nærmere Forklaring. Hun vidste jo nu, at Hensyn til en Anden holdt Gertrudes Tunge bunden.

Mangen en angstfuld Time stod Gertrude ved den Syges Leie og tilhvijsede hende Haab og Fortrosthed. En af de sidste Aftener sagde hun til den trofaste, kjærlige Kvinde:

„Gertrude, Gud, der har sendt Dig til mig, vil ikke forstøde mig, ellers havde Han ikke sendt Dig, troer Du vel?“

„Nei, Mijs! Jeg haaber, at Han ikke vil forstøde Dem, som jeg haaber, at Han ikke vil forstøde mig.“

„Jeg kom til Ham i den ellefte Time, Gertrude.“

„Og kan dog ligesuldt faae samme Raade, som den, der kom i den første Time, Mijs Margaret.“

„Det er ubegribeligt, Gertrude.“

„Mijs Margaret, jeg tænker som saa: En kommer til sin Herre med en Guldmonst, for at han kan veie den, og der hænger et Stovgran ved den; en Anden kommer med en Guldmonst, der veier ligesaa meget som den Førstes, men der hænger intet Stovgran ved den; troer Mijs Margaret, at Herren finder stor Forskjel paa Vægten? Troen paa Frelserens Forsoning og et angerfuldt Hjerte er Guldmonsten, vore egne Gjerninger, de veie kun som Stovgranet. Høre vi først Herren

til, saa maae vi gjøre Hans Villie med Glæde, saavidt vi formaae det; vi kunne ikke Andet, er det ikke Ham, der virker det i os?"

Den Enge svarede ikke; hun foldede Hænderne og laa hen i en stille Bøn.

Endeligt kom den sidste Stund. Præsten havde været der og Margrethe modtog for første Gang Naadens Kalk, endsskjønt hun var langt over halvtredsindestype Aar.

„Gertrude, kom hen til mig, tag mig i Dine Arme," hvisttede den Døende. Gertrude gik hen til hende og tog hende ømt i sine Arme. „Tak, Gertrude, tak for alt Godt!" Gertrude følte, at det sidste Dieblik var kommet, og hede Taarer randt over hendes Kinder. „Gud velsigne Dem, Mijs Margaret, og modtage Dem i sin Favn!"

„Gertrude, Du har tilgivet mig, Gud har ogsaa tilgivet mig —" nu døde hendes Stemme hen og hun talte ikke mere.

„Mijs Margaret, Mijs Margaret!" hulkede Gertrude, „hils min Daniel og mit lille Barn."

Et saligt Smil svævede om den Dødes Læber, da Gertrude forlod det lille fattige Huus, indenfor hvis Vægge der i den sidste Tid var skeet saa stort et Vidunder, som Universet har at opvise, men i Stilhed og upaaagtet, som saamange af Guds vidunderlige Gjerninger. En Sjæls Omvendelse til Gud for Evigheden, gives der større Tegn paa Guds Naade og Almagt?

Gradviis og fra flere Kanter, af Præst og Læge f. Ex., fik vi at vide, hvor ædel og kjærlig Gertrudes Færd havde været imod den, af hvis Haand hun kun havde modtaget Haardhed og Mishandlinger i de tidligere Aar, da hun havde staaet i Forhold til hende. Min Tante kom i stærk Bevægelse ved denne Feilighed, og af flere Ting fik jeg en Ahnelse om, hvad der vilde komme.

Den Dag, da Margrethe B. blev jordfæstet, bad Gertrude om Lov til at følge hende til Jorden. Jeg stod paa Verandahen, da hun kom tilbage fra Begravelsen. Hun var iført en hvid Klædning, og om Hovedet var et hvidt Torklæde snoet. Hun gik langsomt op ad Palmealleen henimod mig. „Der kommer Gertrude, Tante,“ sagde jeg. Hvor vi Alle holdt af Gertrude i denne Tid! Tom blev dybt bevæget, da han hørte, hvad Oplosningen paa hendes Hemmelighed var, og fra den Dag talte han aldrig om hende uden med den største Agtelse.

„Der kommer Gertrude,“ sagde jeg.

„Vink ad hende, Kate, saa at hun kommer herind strax.“

Det gjorde jeg, medens Tante et Dieblis forlod Stuen. Gertrude kom op til mig paa Verandahen, og jeg spurgte, og hun fortalte om Begravelsen. Nu kom Tante og Tom ind i Spisefalen, og vi gik ind til dem.

Jeg saae strax paa Tantes Ansigt, at Noget, hvorom Tanken stærkt bevægede hendes Følelser, forestod. Hun var meget bleg, og Haanden, hvori hun holdt et sammenlagt Papir, skjælvede.

„Gertrude, jeg har en Afbigt at gjøre Dig, jeg

maa bede Dig om Tilgivelse, fordi jeg har gjort Dig Uret."

Gertrude betænkte sig et Dieblif, derpaa svarede hun med sagte Stemme:

"Det var ikke saa underligt, om Fruen kom til at gjøre mig Uret. Jeg er saa glad, at Fruen veed, hvorledes det hang sammen; jeg kunde ikke faae mig til at fortælle om al den Glendighed, der var kommen over hende, der nu ikke kjender mere til Glendighed, men er hos Gud. Havde jeg talt om det, saa havde Mange, maaffee endogsaa Missis, sagt, at det var til Straf, fordi hun havde været haard og ond; og det kunde jeg ikke bære over mit Hjerte, at Folk skulde sige."

"Gertrude, jeg agter Dig og holder af Dig, som aldrig før. Og til Beviis herpaa vil jeg nu overgive Dig dette Papir, der i det Dieblif, Din Haand berører det, gjør Dig til en fri Kvinde, som mig selv."

Gertrudes Dine fyldtes langsomt med Taarer.

"Missis, hvad skal jeg med det Papir? Hos Missis har jeg al den Frihed, jeg behøver. Havde Daniel endda levet, han vilde gjerne have haft mig til at være en fri Kvinde."

"Gertrude, jeg vilde i dette Dieblif hellere være Din Slavinde, end at Du skulde være min," udbrod Tante og brast i Graad.

"Nuvel Missis, kjære Missis, saa ræk mig da mit Fribrev. Men kun naar Missis vil love mig, at jeg altid, altid maa være hos Missis, saalænge Gud tilsteder det." Hun rakte Haanden ud og tog imod Papiret af Tantes Haand, som hun kyskede. Hvad Tanke var det, der med Et greb hende, som nu stod

der, en frigjort Kvinde? Jeg saa hvorledes Følelserne brusede op i hende, det var, som om hun længe søgte om Ord for at udtale, hvad der rørte sig i hendes Hjerte, og endeligt sagde hun med afbrudt, bevæget Stemme:

„Tak, Missis, nu veed jeg dog, at det er godt at være fri. Før, naar Missis sagde: Gertrude, gaa derhen, kom herhen, da gik og kom jeg, jeg maatte gjøre, hvad Missis bød sin Slavinde, jeg gjorde det gjerne og af Kjærlighed til Missis, men jeg var jo dog ogsaa nødt til det; men nu er jeg fri, nu vil jeg gjøre Alt som for for Missis, men saa veed Missis, saa veed hele Verden, hvordan jeg holder af Missis“ — her blev det herlige Menneſte aldeles overvældet af sine Følelser og forlod hurtigt Stuen.

Ogsaa paa Toms og paa min Skjæbne fik Gertrudes varme Deeltagelse en afgjørende Indflydelse.

Kort efter at Gertrude var bleven til en fri Kvinde — hendes Stilling i vort Huus forblev aldeles uforandret, hun havde jo nydt saamegen Agtelse og Kjærlighed tidligere, at ingen Forbedring i denne Henseende var mulig — kort efter at hun var bleven fri, reiste Tom til Europa for at overtage en Arv, som var tilfalden hans Moder der.

Mit Haar er nu graaet, saa jeg kan frit tilstaae, at jeg lærte tilfulde at kjende, hvad en uhyggelig Kjærlighed kan være, da han var borte. Saalænge han var i vor Nærhed, saalænge hans Nærværelse udbredte et aande-

ligt Solsskin i hans Hjem, var min Sorg mere en stille tilbagestrængt Følelse af, hvad jeg ved min egen Daarlighed eller rettere sagt Barnagtighed havde tabt. Men nu, da han var borte, da jeg savnede Lyden af hans klangfulde Stemme og af hans kraftige Trin i vort stille Hjem, da vaagnede Længselen og Sorgen, og mine Følelser i de eensomme Timer, baade ved Nat og ved Dag, naar jeg kunde hengive mig til dem, lignede meget Fortvivlelse. Og der opstod den Tanke hos mig, at han maaskee, naar han kom tilbage, bragte en Brud med sig; hvor skulde jeg saa hen for at skjule min Sorg og min Anger? Saaledes hengik mange Dage, Uger og Maaneder, og Tom havde været sex Maaneder borte, men endnu vidste vi Intet om hans Hjemkomst, da Forretningerne med Hensyn til Arven trak i Langdrag, som saa ofte skeer. Den Sorg jeg bar paa, havde naturligtviis tæret paa min Sundhed, og jeg begyndte at see daarlig ud. Tante var bekymret for mig, og jeg troer nok hun ahnede, hvad der egentligt var Grunden til min Nedslagenhed, som det var mig umuligt at skjule; men hun vidste jo slet ikke, hvorledes det egentligt hang sammen; hun vidste igrunden slet ikke, at jeg selv var Skyld i, at jeg ikke nu var Toms lykkelige Hustru. Det smertede mig især, naar jeg paa et eller andet Ord, der undslap hende, kunde mærke, at hun var misfornøiet med Tom, fordi han, som hun troede, ikke havde gjort noget afgjørende Skridt med Hensyn til mig, inden han reiste. Endeligt en Dag havde den samme Frygt grebet hende, som jeg var bleven greben af, og hun udtalte det ved et Par Ord, hun lod falde, medens vi sadde ved vort Arbeide. Jeg troer at hendes Hensigt var at bero-

lige mig og sig selv, ved at paaftaae, at det ikke kunde fsee, som vi netop frygtede var muligt,

„Det er nu temmelig længe siden, vi have hørt fra Tom. Jeg har undertiden en Angst for, at han er saa taus, fordi han har noget Vigtigt at meddele mig i næste Brev, og er bange for, at det ikke vil glæde mig. At han gaaer hen og forlover sig pludseligt, kjen- der jeg Tom for godt til at troe.“

Saa denne Frygt havde ogsaa grebet hende! Nat- ten efter, at hun saaledes havde udtalt, i hvad Retning hendes Tanker gik, lykkede jeg ikke et Ord. Al, kjære Læserinde, har Du kjendt de Kvaler, jeg leed den Nat, behøver jeg ikke at beskrive Dig dem, og har Du ikke, saa nytter det ikke at gjøre det. Havde Tom aldrig elsket mig, da havde jeg været langt mere resigneret. Men den dyrebare Skat, hans Kjærlighed, havde han tilbudt mig, og jeg havde viist den fra mig; og nu skulde en Anden eie den, en Anden, der aldrig vilde forstaae ham, aldrig vilde elske ham, som jeg nu elskede og forstod ham. Senad Morgensstunden efter denne sørgelige Nat kom der pludseligt lysere og bedre Tanker til mig, som jeg der laae paa mit Leie og fældede saa bittre Taarer. Med Gæt var det, som om Samvittig- heden vaagnede til friskt Liv i mig, og spurgte mig, om jeg saaledes havde Lov til at hengive mig til Sorgen og til at glemme alt det Gode, Gud havde ladet mig blive tildeel. Jeg tænkte paa Tantes moderlige Kjærlig- hed, paa mit hyggelige, fredelige Hjem; ogsaa paa vor fortræffelige Gertrude tænkte jeg, og var glad ved at eie hendes Kjærlighed. Morgensolen sendte nu sine rød- lige Straaler ind til mig. Jeg reiste mig fra mit Leie,

jeg aabnede mit Vindue, og en tropisk Morgens hele Herlighed straaledede mig imøde; og dens Herlighed er stor, maa Læseren troe. Hver Sands yder den sin Tribut. Der er en Blodhed, en Grifshed i dens lette Pust, som ikke lader sig beskrive — det er som om en blod og kjærlig Haand kjærtegnede En. Og saa den Duft, hvorfra kommer den — hvoraf bestaaer den — hvad kan lignedes ved den? Lad en Parfumeur see, om han kan fange den og afproppe den paa sine Flasker, og vi indstaae ham for, at han vil gjøre sin Lykke og blive Millionair. Og Belysningen! Senere op ad Dagen bliver den saa stærk, saa klar, saa blandende, „at Mangel selv paa Skygge gjør Landskabet trist,“ som en Digter har sagt. Men nu i den aarke Morgenstund er der Skygger, stærke Skygger, hvor Alt ikke ligger badet i Rosenstjær, et Rosenstjær, saa skjönt at vi ikke troe, den findes saa liflig udenfor Tropen. „Sweet, sweet home!“

Denne Morgenstund var jeg for greben af alvorssfulde Tanker, til at jeg egenligt kunde tænke over al denne Herlighed; men sin Virkning gjorde den dog paa mig. Saa stod jeg der, og jeg bad til Herren, at min Sorg, naar jeg bar den stille og ydmygt maatte være som en Virak, der opsteg fra mit Hjerte til Hans Throne — og jeg blev trøstet og styrket i samme Stund, ved dette Haab. Da Abraham havde offret Isak — thi fra hans Side var jo Offeret fuldstændigt bragt — da skjænkede Gud ham hans Søn tilbage. Og saaledes gaaer det vist ofte i Livet, at naar Hjertet ydmygt har nedlagt sin dyrebareste Skat for Herrens Fod ved en fuldstændig Resignation, da skjenkes den ham tilbage. Hvor mangen Moder, der i Nattens Stilhed

har sagt, med Hensyn til sit syge Barn, maaskee hendes eneste, „skee Herrens Willie, og ikke min,“ har ikke ved Morgengry seet „Feberen forlade“ hendes elskede Lille. Herren har skjænket hende Den tilbage, som hun med Hjertet gjorde Afkald paa, fordi hun var Herrens Tjenerinde, der sagde: „mig skee, hvad Herren vil.“ — Og saaledes gif det mig, som jeg nu vil fortælle.

Jeg klædte mig paa hiin Morgen, saa stille jeg kunde, for ikke at forstyrre Tante, hvis Sovestue var lige ved Siden af mit, medens Døren stod aaben imellem os. Jeg listede mig ud af Bærelset, og da jeg saae, at Gertrude stod nede i Gaarden, omringet af vore mange Fjercreaturer, Ralkuner, Høns, Wender, Perlehøns og Duer, der alle vare hendes Pleiebørn, gif jeg ned til hende, og stod hos hende, medens de smukke Dyr modtog deres Wæde med stor Begjærlighed efter Mattens Faste. Da hun var færdig hermed, gif hun op i Huset for at ordne Thebordet, efter at hun først havde efterseet om Minnie, den meget unge og temmelig letsindige Stuepige, havde gjort sit Arbejde paalideligt. Jeg derimod forlod Huset og gif ned ad den lange Palmeallee, der strakte sig derfra og til Landeveien. Ved Enden af Alleen sad gamle Sim og flettede allerede paa sine Maatter i den aarle Morgenstund. Sim var en indfødt Afrikaner. Der fandtes paa den Tid, som vi skrive om, kun saa Negere, der vare indfødte Afrikanere, da Slavehandelen jo var bleven undertrykt mange Aar forinden. Sim var en indesluttet, taus gammel Mand; men han var meget ædruelig, arbeidsom og paalidelig; de yngre Negere havde en vis Respect for ham, de smaa Børn

endog en Slags Frygt for ham, saa at de nødigt vilde f. Ex være ene med ham.

Jeg gif hen til Jim og tiltalte ham:

„Saa tidligt paa Færde med Dit Arbeide, Jim! Saa kan Du da faae Noget bestilt!“

Han løftede Hovedet, lettede Huen og faae da atter ned paa sit Arbeide, som han fortsatte, medens han svarede:

„Godmorgen, Mijs Kate! Mijs pleier ikke at staae saa tidligt op!“

„Nei Jim, deri har Du Ret — Du mener nok, jeg er en rigtig doven ung Dame!“

Han saae forbauset op paa mig og svarede:

„Det har Jim aldrig tænkt om Mijs Kate — Mijs Kate kan arbeide eller ikke, som hun selv vil.“

„Var Du saa slittig i Afrika, Jim?“

„I Afrika Mijs? Det var nok godt Arbeide, jeg der bestilte!“ og han taug og gav sig til at flette ivrigt.

„Jim, vilde Du gjerne tilbage til Afrika?“

„Mijs,“ svarede han, „hvis min Mammy reiste sig fra Graven og kaldte mig tilbage, saa vilde jeg ikke tilbage.“

Hvor blev jeg dog flaaet af dette hans Svar! Jeg sagde ham Farvel og gif op ad Alleen i mine egne Tanker. For Intet i Verden vilde han altsaa tilbage til sit gamle Hjem! Hvilke gruelige Minder om dette Hjem maatte der ikke boe i den gamle Mands Sjæl! „I tænkte det til det Onde, men Gud har vendt det til det Gode.“ Den affhyelige Slavehandel, opfunden af Menneffenes Begjærlighed og Haardhed, den havde

Gud ogsaa vendt til det Gode, saa at der var kommen Lys og Luft til dem, „der sadde i Dødens Mørke.“

„Miss Kate seer saa raff ud idag,“ sagde Gertrude, idet jeg traadte ind ad Døren.

„Ja, Gertrude,“ svarede jeg. „Jeg befinder mig ogsaa bedre idag, end jeg længe har gjort.“

„Nu faae vi vist snart Brev fra Mas Tom,“ sagde hun, dog uden at see paa mig. Jeg følte, at jeg blev blodrød i Ansigtet. Hun satte altsaa ogsaa min Nedslagenhed i Forbindelse med Toms Fraværelse.

„Det tænker jeg nok vi gjøre, Gertrude,“ svarede jeg med sagte Stemme. Og saa stor var min Afgjættelse for hende, at jeg næsten fristedes til at kaste mig i hendes Arme og fortælle hende om min Kamp og min Seier. Men nu kom Stuepigen ind og begyndte at dække Frokostbordet. Og det er vel tvivlsomt, om jeg kunde have brudt over den indre Skranke, der forhindrer en ung Pige fra at gjøre Noget til sin Forættelige i sit Hjertes Anliggende.

Samme Dag ganske uventet kom Tom tilbage. Vi havde lige sat os tilbords, da vi hørte en Hest i fuld Gallop fare op ad Alleen, og Dieblisset efter stod han hos os i Spisestuen. Efter en hjertelig, en henrykt Omfavnelse imellem ham og hans Moder, traadte han hen til mig. Han tog min Haand i sin, hans Dine stode fulde af Taarer. Og jeg — jeg saae atter ind i det Blik, jeg saa længe havde savnet — mon han ikke da fik en Ahnelse om Sandheden? — jeg følte, at jeg var ved at bryde i Graad — jeg maatte ikke tale,

for at kunne beherske mig. Denne Ulykkelighed, ovenpaa hvad jeg havde lidt, var saa overvældende stor.

„Kate, hvorledes har Du det?“

Blot Tønen, hvori han sagde disse Ord, var nok til at berolige mig, at ingen Anden havde fortrængt mig. Jeg blev i dette Dieblis forvisset om, at jeg endnu eiede hans Hjerte.

Jeg var glad, da jeg slap fra Bordet og kunde være i Ro en liden Stund i mit eget Værelse. Der forvandlede Glæden sig til en Takkebøn, fordi jeg ikke havde mistet Den, der eiede min hele Agtelse og Kjærlighed. Saa gik jeg ind til Moder og Søn, og skjøndt jeg var lidt taus, tog jeg med Interesse Deel i den Samtale, der fandt Sted imellem Tante og Tom. Det var da egentligt Tom, der fortalte. Han beskrev saa deiligst de Steder, hvor Naturens Skjønhed ret havde grebet ham; om de store Byer, hvis Liv og Tummel havde interesseret ham og derpaa trættet ham, fortalte han ogsaa. Jeg kunde ikke Andet end beundre den Klarhed, hvormed han i Korthed satte sin Moder ind i Udfaldet af de Forretninger, som egentligt havde foranlediget hans Rejse. Vi sadde sammen langt ud paa Natten; det er saa svært frivilligt at gaae fra hinanden, om endog for en ganske kort Tid, efter en lang Adskillelse. Jeg trak mig dog lidt tidligere tilbage end de Andre, for at lade Moder og Søn have Leilighed til at tale ganske ene og i Ro.

Den næste Dag sad jeg alene med en Bog i Haanden. Tante var inde i sit Værelse med Gertrude, til hvem hun gav nogle Anviisninger angaaende Huusholdningen. Tom vidste jeg var ude omkring paa Plan-

tagen, for at eftersee Alt efter sin Hjemkomst. Jeg er bange for at Forfatteren til den Bog, jeg læste i, ikke vilde have følt sig synderligt smigret ved den Opmærksomhed, jeg skjenkede hans Arbejde, thi sjældent vendte jeg et Blad i Bogen. Saaledes sad jeg hensejnt i Tanker, indtil jeg blev vækket af dem ved at jeg hørte, at Tom kom ind i Huset. Og et Dieblisk efter traadte han ind i det Bærelse, hvori jeg sad. Han kom lige hen til mig og stod foran mig et Dieblisk ganske taus. Jeg saa op paa ham; han var lidt bleg, og hans Læber zittrede lidt, et Tegns hos ham paa stærk Bævægelse.

„Kate,“ sagde han saa sagte, at jeg netop kunde høre Ordene, „er det sandt, hvad Gertrude siger?“

„Det pleier det altid at være,“ svarede jeg smilende og søgte at være ganske rolig og fattet; „men jeg maa jo dog først vide, hvad hun siger, for at kunne bekræfte det.“

„Hun siger, Kate, hun siger,“ han kunde ikke komme videre; saa bøiede han sit Hoved ned til mit og hviskede mig et Par Ord i Øret.

Hvad skulde jeg svare? Jeg sølte, at jeg blev rød og saa bleg, saa fattede jeg Mod, jeg tog hans Haand og saa op i hans ærlige, trofaste Ansigt og svarede:

„Ja, Tom, det er sandt, hvad Gertrude siger.“

„Kate, min søde Kate, min yndige Brud, min elskelige lille Kone!“ Hvilke Tankespring han gjorde! Og inden jeg vidste et Ord af det, tog han mig op i sine Arme, som havde jeg været et lille Barn, og foer

med mig igjennem Bærelserne ind til sin Moder, paa hvis Skjød han satte mig:

„Tag hende, Moder! Nu er hun Din egen Datter, hun vil være Din Søns Hustru, hører Du det, Moder!“

Jeg havde naturligviis protesteret ivrigt under denne Bortførelse, og Tante blev naturligviis i det første Øieblik yderst forbauset ved hans Færd. Men hun fattede snart Sammenhængen og sagde, medens hun ømt sluttede mig i sine Arme:

„Nu er mit høieste Ønske opfyldt!“

Men Tom var gaaet hen til Vinduet; han vendte sig heelt bort fra os, jeg mærkede at han græd. Saa gik jeg stille hen til ham og lagde min Haand paa hans Arm. Han drog mig hen til sig og hvædede med taarefuldt Stemme:

„Kate, gid Du aldrig maa fortryde, at Du har lagt Din lille Haand i min idag. Tro mig, jeg veed at skatte, hvad Gud idag har ladet mig blive tildeel — en reen Kvindes Kjærlighed.“

Nei, aldrig har jeg fortrudt, at jeg lagde min Haand i Din hiin Dag, min Elskede! Du har trofast styret vort Lios Fartoi igjennem de brusende Bølger og over de stille Bælte, og nu er Aftenrødens Straaler over os og vi nærme os Havnen, den Havn, som jeg haaber ingen af os Begge har glemt, at vi styrede henimod.

Og nu har jeg blot tilbage at fortælle, hvorledes Gertrude havde aabnet Dinene paa Tom og givet ham Visshed om det, han vel selv havde begyndt at ahne.

Morgenens efter hans Ankomst var jeg gaaet ned i Haven, der laa lige ved Huset, for at plukke nogle Blomster. Tom fortalte, at han stod i Vinduet og saae paa mig, da Gertrude kom hen til ham og sagde:

„Mas Tom, maa Deres gamle Gertrude sige et Par Ord til Dem?“

Han vendte sig om til hende, og hun vedblev:

„Mas Tom holder meget af Miss Kate, Miss Kate holder ogsaa meget af Mas Tom. Da Mas Tom var borte, sad hun en Dag ved Klaveret og spillede og sang. Tilfidsi sang hun den Sang, som jeg veed Mas Tom holder meest af: „Believe me, if all those endearing young charms“; saa gif hun hen og stod foran Mas Toms Portrait, og saa stod hun der, og hun saae paa det lange, og saa kom der en lille Taare paa Kinden, og hun skyndte sig at tørre den bort, men det nyttede ikke, der kom een til og een til, og nu kunde hun ikke længere holde Stand, saa gif hun ind i sit Værelse for at græde.“

Kjære, gamle Gertrude, det var altsaa hende, der paa en Maade lagde vore Hænder sammen; var det ikke et godt Varsel?

Vi have alt i selve Fortællingen bemærket, at Gertrudes ædle Handling ikke er digtet af os, men er en virkelig Tildragelse. — At en hoi Grad af religiøs Udvikling og dog en yderst naiv Opfattelse af Livet kan findes hos enkelte af disse vore farvede Brødre og Søstre, vil vel Ingen nægte, der har levet imellem dem

og har havt Die og Dre til at fatte og forstaae dem. I en stor Sorg var det trøsterigste Ord, vi hørte, det, som en gammel Negerinde udtalte. — At det Svar, Kate fik af gamle Jim, i sin Tid virkelig er blevet givet os af en gammel Afrikaner, ville vi ikke undlade at bemærke.

A. M.

En Hjemkomst

af

A. M.

Kjøbenhavn.

C. J. Zeitzels Forlag.

J. Cohens Bogtrykkeri.

1870.

3. 2. 1. 0. 9. 8. 7. 6. 5. 4. 3. 2. 1.

1871

1871

1871

1871

1871

Første Capitel.

Læseren indføres hos en Familie paa Christianshavn.

Det var i Maret 183—. Vinteren var forbi, eller rettere sagt, burde have været det, da man var i Begyndelsen af April Maaned; men den veg kun Skridt for Skridt for Vaaren, der kom meget seent dette Aar. Endnu foer der ofte en iiskold Østenvind over Landet og satte Vegetationen tilbage. Men Søens Lænker vare brustne, og Skibsfarten gik atter sin regelmæssige Gang.

I et smukt og hyggeligt Bærelse i et Huus paa Christianshavn sad en Aften en Moder med sine to Døttre. Moderen sad i Sophaen med et Strikketoi i Haanden, Døttrene ved Vinduet; den Yngste med et Haandarbeide, den Ældste med et Foliobind, en saadan Bog, som sjældent sees i Kvindehænder. Hun havde sat sig ned paa Vinduesforhøiningen for at kunne have sin Bog paa sit Skjød.

At Moderen, Fru Lund, var i en Tilstand af Uregelse eller Brede, kunde man see paa hver Bevægelse, hun gjorde. Strikkepindene fløi paa en feberagtig Maade

imellem hendes Fingre, og det var, som kunde hun ikke sidde stille paa sin Plads.

Hun var en meget vel konserveret Dame paa omtrent halvtredstindstyve Aar. Hendes Træk vare regelmæssige og hendes Hudfarve usædvanligt smuk efter hendes Alder at regne; men der var et Udtryk af Haardhed i hendes Ansigt, som bemærkedes ved første Blik. Hun havde vist været særdeles smuk i sin Ungdom; Sjælen havde vel ikke endnu dengang stemplet hendes Ansigt. Det forekommer os, at jo ældre Menneskene blive, desto tydeligere affpeiler Sjælen sig i deres Træk, ikke ved de øieblikkelige Stemninger, thi da ere vel den Unges Træk de meest let bevægelige, men i Ansigtets sædvanlige Udtryk. Det er, saa at sige, som om Lege- met blev mere gjennemsigtigt og havde mindre Magt til at dække, hvad der boer i Mennesket.

Den yngste Datter, Alvilde, var een af disse sjældne, blonde Skjønheder, der udelukkende høre Norden til. Hendes Navn passede til hende ligesaa fuldstændigt, som Farven paa den blaae Kjole, hun nu bar. De tykke blonde Fletninger vare opheftede paa den fiint formede Nakke, men efter Datidens Skik hang Haaret foran i lange Lokker ned til Skuldrene. De regelmæssige Træk havde hun vel arvet efter Moderen, saavel som den smukke Hudfarve; men hvor var dog Ansigtets hele Udtryk forskjelligt hos de To! Alvildes mørkeblaa Dine havde ofte et Udtryk af Frygtssomhed, der klædte dem deiligt, men ikke tydede paa nogen fast Charakter; for Tiden ere de forgrædte og heftede paa hendes Arbeide. Om hendes fine Læber er der en svag Bittren, som efter en stærk Graad; ogsaa Fingrene skjælve, idet de flytte

Naalen. Paa den høire Haand bærer hun en For=lovelsesring.

Den Ældste, Marie, ligner Søsteren lidt, forsaavidt som hun ogsaa er blond og har mørkeblaae Dine. Men disse Dine see dristigt paa Livet, som vilde hun gjerne gjennemffue det; undertiden have de et drømmende Udtryk, som saae de langt, langt borte, hvad der ikke var dem nær i Virkeligheden. Og Munden er mindre smuk end Alvildest, men med et lille Træk, der vidner om Fasthed og Kraft; hendes øvrige Træk ere ikke saa fine som Søsterens, men dog ret rene og behagelige.

Et Dieblif sad hun nu fordybet i sin Bog; men Læsningen kunde ikke rigtigt fængsle hende, da hun hyppigt saae op paa Søsteren med et beymret Blik.

Nu afbrød Fru Lund Tausheden.

„At et Menneffe kan komme med et saa besynderligt Forlangende, det overgaaer Alt, hvad jeg nogensinde har oplevet af den Art. Og at Du, Alvilde, kunde ville gaae ind derpaa, det overrasser mig næsten endnu mere.“

„Men, Moder,“ svarede Marie, „Alvilde har jo ikke forlangt, at Du skulde gaae ind paa Carls Plan. Det var da egentligt mig, der syntes, at det var billigt at sœie ham,“ og Marie saae sin Moder aabent og kjæft i Dinene, og det skulde der Mod til, naar denne Dame var vred og man sagde hende imod.

„Af Dig har jeg saamand aldrig ventet Noget, der lignede sund Menneffeforstand,“ svarede Fru Lund vredt, „naar Taler er om Livets almindelige Forhold. Til at studere i Onkel Christians gamle støvede Fo=

lianter, ja dertil har Du maaskee Forstand nok. Men troer Du ikke, at jeg godt veed, at Alvilde finder mig haard og urimelig; hvorfor skulde hun være saa fortvilet, naar hun fandt min Beslutning rigtig, og hvad hun maatte vente sig?"

"Hun er vel bedrøvet over den Skuffelse, der forestaaer Carl," svarede Marie, idet hun saae paa Alvilde med et deeltagende Blik.

Nu blev der ringet paa Klokken ved Udgangsdøren. Alvilde foer sammen; derpaa sagde hun med sagte Stemme:

"Det er Carl," og hun gik ud for at lukke sin Forlovede ind.

Det varede en Stund, inden hun kom ind med ham. Hun havde jo, som Marie havde omtalt, "en Skuffelse" at meddele ham. Endeligt kom de ind i Stuen, og et smukkere Par havde Solen vist ikke skinnat paa den Dag, end paa de To, der nu traadte ind. Carl Dahl var et prægtigt Exemplar af en ung Sømand. Hoi, rank, kraftigt bygget, men dog uden Spor af det Klodsede, der undertiden følger med Kraften; med mørkt, krøllet Haar, livlige, sølelsesfulde brune Dine, gode Træk og med en Hudfarve, som Lusten havde meddeelt en varm Tone, stod han der saa frisk, saa kraftig, saa fuld af Livsmod, at man kom til at tænke paa det friske Hav, og saae ham i Tankerne modigt styre Skibet igjennem Storm og de oprorte Bølger, naar han blev fremstillet for En som Styrmand Carl Dahl; dog, vi bede ham om Forladelse, igaar døde Capainen paa det Skib, som ligger omtrent seiljærdigt

paa Rheden, og Skibets Rheder har nu udnævnt Carl Dahl til at være dets Fører.

Det var i den Anledning, at han havde skrevet til Fru Lund og bedet, om han ikke strax maatte holde Bryllup med Alvilde, inden han reiste, da hans Indtægter nu vare blevne mere end fordobblede. Men derpaa vilde Fru Lund aldeles ikke gaae ind.

Da Carl Dahl traadte ind, var der en mørk Sky paa hans Pande. Han hilste sin Svigermoder og Svigerinde og gik derpaa lige hen til Bordet, ved hvilket Fru Lund sad, drog en Stol frem og satte sig paa den. Han sad en lille Stund og saae ned for sig, derpaa løftede han Hovedet, saae vift paa sin Svigermoder og sagde:

„Vil Du ikke sige mig Grunden, Tante,“ — de vare lidt i Familie med hinanden — „hvorfor Du ikke vil tillade os at holde Bryllup? Vi have nu i to Aar været forlovede med dit Samtykke.“

Det kogte og bruste vift i den gode Frue; hendes Kinder blussede og hun saae paa den unge Mand med et forbittret Blik.

„Hvorfor jeg ikke vil tillade min Datter saaledes at holde et hovedfulds Bryllup? Skal jeg udsætte hende for Folkesnak? Har Du Huus og Hjem at føre hende ind i? Kan jeg saae Udstyr færdigt til hende paa otte Dage?“ Hun trak Veiret dybt. „Saa, har Du nu faaet Grunde nok?“

„Hvad Huus og Hjem angaaer, Tante, da har jeg naturligviis været betænkt derpaa. En Sømands Enke, hvis Midler ere blevne meget indskrænkede ved hendes Mand's Død i Vinter, vil være glad ved at overlade

mig sin Leilighed og sælge mig sine Meubler, som alle ere nye og smukke, da hun kun har været gift i faa Aar og hendes Mands Indtægter vare gode. Hvad Alvildes Udstyr angaaer, da bryder jeg mig slet ikke om det."

Nu brød først Stormen løs for Alvor. Fru Lund reiste sig, og det var, som om hun ikke vidste, hvorledes hun skulde finde Ord til at udtrykke sin Harm. Men endeligt kom der en Strøm af Bebreidelser imod ham, fordi han kunde antage, at hendes Datter skulde flytte ind til „gamle brugte Meubler“ og uden at være passende udstyret o. s. v.; men det sidste Stik, hun gav Carl Dahl, var dog det skarpeste, og skulde vel være en passende Finale. „Hvad det angaaer, at Alvilde med mit Samtykke har været forlovet i to Aar, da veed vel Ingen bedre end Du, at hun forlovede sig, uden at bryde sig om at forlange det."

Alvilde traadte sin Moder et Skridt nærmere og faae paa hende med et bønligt Blik; men Dahl stillede sig imellem dem; det var, som vilde han forhindre hende i at tage Deel i Striden og faae sin Part af det vrede Blik og de bittre Ord, der vare blevne ham tildeel.

„Nei, Tante! Ingen veed bedre end jeg, at dit Samtykke gaves heelt uvilligt; saaledes var det nok! En kongelig Embedsmand havde været mere efter Tantes Smag."

„Carl, Carl, ti dog stille for Alvildes Skyld!" udbød nu Marie, der hidtil havde staaet som en taus, men ikke udeeltagende Tilskuer ved denne Scene.

Fru Lund var bleven ganske bleg ved Dahls sidste Ord. Hun faae en eneste Gang paa ham uden at svare

— der var Svar nok i hendes Blik — derpaa vilde hun forlade Stuen.

„Tante behøver ikke at gaae. Nu gaaer jeg. En god, rolig Nat!“ Og den unge Mand forlod Stuen, fulgt af Alvilde.

„Hvor kan Moder dog nænne —“ begyndte Marie.

„Nænne — jeg nænne!“ udbrød hendes Moder.

„Kan Du nænne at høre din Moder blive fornærmet i sin egen Stue af dette uforskammede Menneſke, uden at harmes? Ja, han har Ret! Jeg havde foretrukket en dannet Mand til Svigersøn!“

„Saa har han jo kun sagt, hvad der er sandt, Moder; hvad er Du da saa vred for?“

„Lad mig have Fred! Mine egne Børn ville da vel ikke tage Parti imod mig? Dog, det ene Barn tilhører jo ham og ikke mig; og Du, ja Du lever i din egen Verden, som jeg ikke kjender Noget til. Saa jeg staaer ganske ene.“

Her vilde maaffee en anden Kvinde, der havde givet en lignende Scene tilbedste og havde sluttet med de Ord, have ladet en Strøm af Taarer gjøre en passende Slutning. Men Fru Lund gjorde det ikke. Hun foer omkring og ordnede sine Sager, inden hun gik tilfjængs, Klokken var nu ti; derpaa sagde hun et kort, næsten vredt „Godnat“ og gik ind i sit Sovewærelse. Men Marie, der altid var vant til at være hos Moderen, naar hun klædte sig af og paa, gik ligesuldt ind med hende.

Da hun kom tilbage til Dagligstuen, sad Alvilde ved Vinduet. Hendes Hænder laae sammenfoldede i Skjødets, og hendes hele Stilling og hendes Ansigts

Udtryk bar umiskjendeligt Præg af den dybeste Nedslagenhed. Søsteren traadte hen til hende, lagde Armen hjærtligt om hendes Liv og sagde i en om, deeltagende Tone:

„Vilde Alvilde! Fat Mod! Det bliver nok Alt godt igjen.“

Alvilde klyngede sig til Søsteren, tog hendes Haand i sin, men svarede ikke.

„Veed Du, hvad jeg vilde gjøre, Alvilde, hvis jeg var Dig?“ — og idet hun sagde disse Ord, undslap der hende et lille Suk — „jeg vilde blive enig med mig selv, om Carls Forlangende er billigt, og naar jeg syntes det, vilde jeg træde lidt mere kraftigt op ligeoverfor Moder, uden dog at vise Mangel paa Erbødighed imod hende; saa gav hun maaskee dog efter. Naar en ung Pige er forlovet med Forældrenes Vidende og Samtykke, saa have disse jo paa en Maade overdraget deres Rettigheder ligeoverfor hende til en Anden.“

„Synes Du da, at Carl har Ret til at forlange, at jeg strax bliver hans Hustru?“ og Alvilde saae op paa sin Søster med et spørgende Udtryk, som man ellers sjældent seer uden hos Børn, der aldeles underordne Andre deres egen Dom.

„Det er Dig, der skal afgjøre det, Alvilde, og ikke mig,“ og Marie saae med et Smil ned paa den yngre Søster.

„Du kan dog gjerne fige mig din Mening,“ sagde Alvilde lidt utaalmodigt.

„Jeg synes, at naar en Mand er forlovet med en ung Pige, saa har han Lov til at forlange hende tilægte, saasnart han seer sig istand til at forføre sin

Kone, og Ingen har Ret til at forbyde ham, at gifte sig strax. Naturligviis er der Undtagelser fra alle Regler; dette Tilfælde synes mig ikke at være nogen. Men Du maa domme for Dig selv, lille Alvilde. Du maa ikke det ene Dieblif synes, at Moder har Ret, og det andet, at det er Carl, der har det."

"Men det er netop det, jeg gjør! Oh, hvad skal jeg gjøre? Hvad skal jeg gjøre?"

"Hvad siger Carl, naar Moder ikke er tilstede? Er han misfornøiet med, at Du ikke har en afgjort Mening i denne Sag?"

"Naar jeg er ene med ham, synes jeg, han har Ret, og er af hans Mening; men jeg har sagt ham, at jeg ikke tør trodse Moder, og han, han er saa god." Her saae hun op paa Marie, og hendes Dine straaede gjennem Taarer. "Hans sidste Ord til mig vare: „Skal Du have Bryderier hos din Moder og have Sorg og ikke Glæde af mit Forslag, saa lad os vente, indtil jeg kommer igjen, Du løber jo ikke fra mig, min Skat.""

Marie bøiede sig ned og lagde sit Hoved paa Alvildes, saa at denne ikke saae Udtrykket i hendes Ansigt; men vi, min Læser, Du og jeg, vi see, at een eller anden dyb Bevægelse i dette Dieblif affpeiler sig i hendes Afsyn.

"Det var jo galt, at Carl talte om den „kongelige Embedsmand“, som Moder hellere vilde have havt til Svigersøn, og det har jeg sagt ham. Men han har nylig hørt, at Moder skal have sagt hos een af sine Bekjendtere, „at det var hende en Gaade, at hendes Datter kunde foretrække en udannet Sømand for hans Broder, en dannet Mand og en kongelig Embedsmand."

Jeg synes, Moder kunde gjerne holde op med at tænke paa og tale om Christians Tilboielighed for mig; den er jo nu aldeles forbi, og jeg er forlovet med hans egen Broder."

Herpaa svarede Marie ikke; hun var ikke enig med sin Søster i at troe, at man saa let vandt Seir over en Tilboielighed, saa varm, som den Christian Dahl havde næret for hendes Søster; men hun svarede ikke, og Søstrene traf sig kort efter tilbage til deres Soveværelse.

Andet Capitel.

Bortreisen.

En smuk Solfskinsdag, henimod Slutningen af April, stødte en lang Skibsbaad fra Toldboden. I denne Baad sadde Fru Lund, hendes to Døttre, Carl Dahl, hans Broder Christian Dahl, Fuldmægtig i Cancelliet, og Fru Dahl, deres Moder. Carl skulde afsted denne Dag, for at føre sit Skib til Ostindien; de Andre fulgte ham ombord. Alle vare taus og, naar undtages Fru Lund, i en sørgmodig Stemning. Den unge Capitain sad ved Siden af sin Forlovede, fordetmeste hensesunken i Tanker, og naar man saae det sørgmodige Blik, hvormed han af og til betragtede hende, gjættede man let, at hun var Gjenstanden for hans Tanker. Alvilde var bleg og stille, og naar hendes Dine mødte

hendes Forlovedes, fyldtes de med Taarer. Marie havde en rød Plet paa hver Kind og en feberagtig Glands i sine ellers saa rolige Dine. Fru Lund sad strunk og stiv; hun var gaaet af med Seiren og kunde nu have havt Raad til at være venlig og fornøiet, men hendes Natur tillod hende sjældent at vise Venlighed eller Glæde. En sand Contrast til hende var Fru Dahl. Omtrent af samme Alder, var hun ogsaa en smuk Kone, der havde bevaret en heel Deel Friskhed endnu. Men hendes Træk vare bløde, næsten barnlige, og de milde blaae Dine saae fromt og kjærligt om sig i Verden. Længst fra de Forlovede sad Christian Dahl. Han lignede noget sin Moder; men der var et Udtryk i hans Ansigt, der var hendes aldeles modsat. Der blev kun talt et Par Ord imellem disse Menneſker, medens Baaden hurtigt gled henimod Skibet, der laae langt ude paa Rheden. Da man naaede det smukke, stolte Skib, bleve Damerne hejsede op i en lille Stol, den Ene efter den Anden, og Brødrene fulgte dem op i Skibet.

Her blev nu Alt beseet og forklaret af Carl. Han glemte et Dieblig Skilsmisſens Smerte, medens han med Alvilde under Armen gik om og fremviste sine Gjæster det herlige Skibs smukke Indremninger. Da man havde seet og beundret Alt, indbød den unge Capitain dem til et Maaltid i Kahytten. Her var Alt arrangeret paa det Nydeligſte. Foran den Couvert, som var bestemt for Alvilde, stod en Bouquet Violer. Ak, hvormange Taarer ſkulde ikke siden være disse Blomſter! Man ſpiste og man drak Viin, og der blev talt lidet, men dog livligere end tidligere. Christian Dahl reiste sig imod Slutningen af Maaltidet, fyldte ſit og de Andres

Glas og holdt sit eget henimod sin Broder, idet han sagde:

„Paa en lykkelig Hjemkomst, Broder!“
 Skaalen blev drukken i Tausshed og uden den Munterhed i Stemningen, der ellers ledsager en saadan. Man reiste sig nu fra Bordet; man folte, at det var paa Tide, at Gæsterne forlode Skibet; men det var, som om ingen af dem havde Mod til at sige: nu er Skilsmisfens Dieblis kommet! Endelig saae Christian Dahl paa sit Uhr og sagde et Par Ord til Fru Lund om, at Klokken var mere end han havde troet, og dermed var Signalet givet til Opbrud. Alle forlode nu Kahytten undtagen de to Forlovede, som man lod tage Afsted med hinanden uden Vidner. Vi ville ogsaa forlade dem. I Afstedens smertelige, men ophoiede Dieblis vil man helst være uden Tilskuere, og det skulde Carl og Alvilde ogsaa være. De Andre gik op og ned ad Dækket et Kvarteerstid; derpaa sagde Fru Lund til Marie, der stod og lænede sig ud over Skibet og saae ned i Vandet:

„Gaa ned og siig til Alvilde, at det er paa Tiden, vi komme afsted.“

„Oh, Moder, de komme vist strax! Det er Synd, at forstyrre dem.“

„Hvad kan det nytte at trække Tiden ud? Han skal jo afsted, og det gjør ingen Gavn, at gjøre Afsted saaa lang. Gaaer ikke Du, saa gaaer jeg.“ Og hun vilde til at gaae ned.

„Nei, lad mig kun gaae, Moder,“ sagde Marie med ængstelig Stemme, idet hun langsomt nærmede sig Kahytsdøren.

Sagte, idet Modet næsten svigtede hende, gik Marie ned til de To, der havde glemt den hele Verden om dem og kun havde Tanke for hinanden. Alvilde var opløst i Graad; den unge Sømand laa i en knælende Stilling foran hende, med begge hendes Hænder i sine, og saae op i det Ansigt, der var som en Himmel for ham. Ogsaa hans mandige Ansigt var badet i Taarer.

Da Marie kom ned, foer han op.

„Naa, det er Dig, lille Marie. I skulle vel afsted? — Marie,“ sagde han, „Du er saa god, saa fortræffelig, vil Du vogte min Skat for mig? Din Moder er en agtværdig Kone, det troer jeg godt, hun er, men hun er haard og stræng; vil Du ikke nok staae imellem hende og Alvilde, naar det behøves? Du er ikke bange for Tante, det har jeg seet flere Gange. Ellers troer jeg ikke, Du behøver at vogte min Skat,“ og han smilede, skjøndt Taarerne endnu stode i hans Dine og laae paa hans Kinder; „hun er saa trofast, som den Bedste her paa Jorden kan være det.“

Marie var dødbleg; hendes Læber skjælvede, da hun vilde svare ham, men der kom intet Ord over dem. Hun lagde sin lille kolde Haand i den, han havde udstrakt imod hende; han trykkede den varmt og sagde:

„Der gav Du mig Haanden paa det, jeg bad Dig om; jeg stoler ganske paa Dig, at Du vil tage Dig af Alvilde.“

De gik nu op paa Dækket. De Andre toge Afsked fra den unge Sømand, den stille, fromme Moder med blødende Hjerte, thi han var hendes Diesteen; sidst trykkede Carl et Afskedskys paa sin Bruds Læber, og man forlod Skibet; han stod nu ene med sin Sorg og saae

efter Baaden, der førte hans „Skat“ bort fra ham. Men det bliver nok bedre med ham, naar Baaden er affyne og han giver Commandoordet til at begynde paa den lange Rejse; naar alle Seil ere hejsede — thi han har Medbør idag — og han gaaer op og ned ad sit Dæk, medens Roret knager og Bølgerne dandse og synge om Skibet, saa bliver det nok lidt lettere om Hjertet paa den unge Sømand.

Men vi skulle følge Baaden, der fører Carls Gæster tilbage til Toldboden. Hans Moder sad og græd stille, og hans Broder var mørk og taus. Endogsaar Fru Lund var bleven lidt bleg, og der saaes Spor af en for hende høist usædvanlig Bevægelse i hendes Ansigt, medens hun sad og saae paa sin yngste Datter, der var det Menneſte, hun holdt meest af i Verden, og maaskee den Eneste, hun kunde siges at elske. Alvilde var aldeles sammenfalden i sin Sorg. Marie understøttede hende og hendes Hoved laae paa Søsterens Skulder. Hun havde luffet Dinene, men Taare efter Taare sneg sig frem og gled ned ad hendes Kinder. Man naaede Toldboden, og der skiltes man fra hinanden, idet Fru Lund og hendes Døttre steg ind i en Vogn, medens Fru Dahl og hendes Søn gik til deres fælles Hjem. Fru Dahl havde kysset sin tilkommende Svigerdatter kjærligt; men det forekommer os, at der er et Udtryk af endnu større Omhed i hendes Blik, idet det hviler paa Marie.

Tredie Capitel.

Savn og Længsel.

Derfom det er lykkedes os at give Læseren et Indblik i Mariæ Charakteer, behøve vi ikke at sige, at hun blev sit Hverv tro, det nemlig, at være Alvildest Støtte, som hun havde givet Carl Dahl Haanden paa, at hun vilde være. Han havde ikke behovet dette Løfte. Marie havde altid været Alvildest Støtte; i hvor høi en Grad vidste Ingen, ikke engang hun selv eller Søsteren. Endskjøndt der kun var to Aars Forskjel paa deres Alder, havde den Ældste næsten havt en moderlig Omsorg for den Yngste, fra de vare ganske smaae. Maaskee hidrørte dette ikke alene fra Mariæ kjærlige og stærkere Charakteer, men ogsaa fra den Mangel paa moderlig Omhed, der fandtes hos Fru Lund. Faldt Alvilde for Exempel som Lille og slog sig, tryede hun altid til Søsteren, aldrig til Moderen. Allerede tidligt, ved deres første Skolegang, kunde Marie ved sin Begavelse, hvorpaa der allerede dengang var lovende Tegn, og ved den store Lethed, hvormed hun selv magtede sine Lectier, være Alvilde til stor Hjælp og Støtte. Men alt dette gjordes med en saadan Fordringsløshed og som Noget, der saa ganske fulgte af sig selv, at deres Forhold blev aldeles jevnbyrdigt, og ikke, som i de fleste Tilfælde af lignende Art, til et Slags Afhængighedsforhold fra den Svageres Side. Altid tryede Alvilde som ældre til Søsteren om Raad og Veiledning i tvivlsomme Tilfælde; men Marie gav sine Raad og sine Ansfuelser tilkjende, ikke som den, der forlangte at de skulde følges, og som

Moderen og var af en anden Mening, og Alvilde saa gav efter for hende, var der ikke Spor af Misfornoielse hos den ældste Søster.

Efter Carl Dahls Bortreise var Alvilde i mange Dage nedslagen, og der fattedes hende Lyst til hendes sædvanlige Bessjæftigelser og Adspredelser. Det var rørende, hvor aldeles Marie gik op i den Opgave, der for Tiden var hendes vigtigste, den, at troste Søsteren. Fra det Dieblif, hun reiste sig fra sit Leie i den tidlige Morgenstund — hun var altid den, der stod først op om Morgen og tog sig af Dagens første Anliggender i Huset — dvælede det kjærlige, omme Blik hyppigt paa Søsteren, medens denne endnu sov og hun selv klædte sig paa. Og lige til den sildige Aftenstund glemte hun næsten ikke et eneste Dieblif Søsteren. „De stovede Foliander“, som Moderen kaldte hendes Lecture, bleve næsten heelt lagte tilside. Hun forlangte af sin Moder, at de, hun og Søsteren, skulde have Lov til at tage fat paa Alvildes Udstyr, for at Alt kunde være færdigt til Carl kom igjen, saa at han strax kunde hjemføre sin Brud. Saa fik hun Søsteren ud med sig, at gjøre Indkjøb dertil, og hvilken ung Pige kan længe modstaae Glæden af disse Forberedelser til at gaae ind i det fremtidige Hjem med den Mand, der eier hendes Hjerte, om endogsaa andre Sorger trykke hende? Og Marie havde snart den Glæde at see Alvilde atter begynde at reise Hovedet og see sig om med Haab og Glæde. Carl havde aldrig været saalænge borte, som han dennegang skulde være det — i hele to Aar! Men naar han nu kom tilbage, saa skulde hun være hans Hustru, og

maaskee endogsaa undertiden følge ham paa hans Rejser.

Der blev nu en Travlhed med at klippe til og sye paa Udstyret, og det maae vi indrømme Fru Lund, at var hendes Hjerte ikke med Datteren i det Balg, denne havde gjort, saa tog hun dog med Liv og Sjæl Deel i Forberedelserne til Alvildes Bryllup. Fru Lund var et af disse Menneſker, der uden Aand og uden megen Følelse, og maaskee netop paa Grund af denne Mangel, udfolde stor Dygtighed og Virksomhed i det praktiske Liv. Vi ville ingenslunde hermed ſige, at Menneſker, der beſidde Aand og Hjerte, derfor ikke kunne være dygtige og virksomme i det praktiſke Livs Gjerning; tværtimod, det praktiſke Liv har ſin ideelle Side, der ene fattes og paafjønnes af den, der ſelv har en ideel Stræben og Retning. Men der er en vis raſtloſ, uſtandsſelig Virksomhed, hvis Reſultat er meget og godt Arbeide, og ſom vi troe ofteſt findes hos Menneſker, der ikke juſt kunne ſættes høit i andre Henſeender. Vor Phantafie og vore Følelſer kunne undertiden komme paatoærts af den ſtadige Udførelſe af vort Arbeide. For dette var Fru Lund ikke udfat.

Det var et ſmukt Syn, at ſee de tre Damer ivrigt beſjæftigede med deres Naale, der fløi igjennem alt det ſmukke og nye Tøi, der ſaa tydeligt ſaaes at være beſtemt til en ung Piges Udſtyr. Diarie var et ſjældent flærſidigt begavet Menneſke; i Haandarbeide var hun ogsaa meget dygtig og fandt ſin Glæde deri, ſaa der var al Udſigt til at Udſtyret blev færdigt, uden fremmed Hjælp, længe inden Carl Dahl kom tilbage.

En Dag, da de tre Damer ſom ſædvanligt ſadde

ivrigt beffjæftigede med deres Haandarbeide, blev der bragt Alvilde en lille Seddel fra hendes tilkommende Svigermoder. Hun bad, om Fru Lund og hendes Døttre ikke vilde komme og tilbringe Aftenen hos hende; „hun blev ellers ganske ene den Aften, da Christian var indbudet til at tilbringe den med nogle Venner.“

Der blev skrevet et Baste om at komme af Alvilde, og man satte sig igjen, hver til sit Arbeide om det store Bord.

„Hvorfor mon Fru Dahl troer, at det er nødvendigt at bede os netop naar hendes Søn er ude? Det kan man da tydeligt læse imellem Linierne i hendes Seddel. Jeg idetmindste skyer ikke Christian Dahls Selskab; han er meget underholdende, hvorimod hans kjære Moder undertiden er noget kjedsommelig.“

Marie saae bebreidende paa sin Moder og svarede: „Det kan jeg slet ikke forstaae, at Du kan synes, Moder. Et Menneffe, der besidder saamegen Velvillie for Andre og saamegen fin Følelse som Fru Dahl, kan aldrig blive kjedsommelig. Hvert Ord, hun siger, finder jeg er vel tænkt og vel talt, og hun skal da aldrig genere Nogen med for megen Tale.“

„Til at være underholdende skal der mere til, end at man fordømmeste tier stille.“

„Det var vist ikke saa galt, om det var lidt mere almindeligt, at man gjorde det.“

„Da er dog Onkel Christians Kone, som Du sætter saa høit, et af de snaksomste Menneffer, jeg kjender.“

„Ja hun,“ svarede Marie, „hun er nu saa barnlig og elskværdig i sin livlige Snaksomhed, at man kun fornøier sig derover.“

„En Kone paa tredsindstyve Aar barnlig!“ lo Fru Lund; „ja, det er som jeg siger: Du og jeg lever hver i sin Verden.“ Og der blev ikke talt mere om denne Sag.

Om Aftenen Klokken henved syv begave de tre Damer sig paa Veien til Fru Dahl, der boede temmeligt langt fra dem paa Kongens Nytorv. De bleve modtagne paa det Venligste af deres blide Værtinde; og vi troe, at uagtet Fru Lund havde ventet at kjede sig, gjorde hun det ikke, da Fru Dahl sad og lyttede med synligt livlig Interesse paa Beretningerne om Indkjøbene og Fremsskridtene ved Alvildestes Udstyr. En god Tilhører er meget ofte paa sin Plads, maaskee nok saa ofte som en god Taler.

Man satte sig nu om det nydelige Thebord, og Alle vare i den bedste Stemning, da gik Døren op, og Christian Dahl traadte ind.

Fru Lunds Fornøielse tiltog snarere end formindskedes ved den uventede Forøgelse af det lille Selskab; men de tre andre Damer bleve mere eller mindre forlegne derved.

„Ja, Moder, Du har vel nok en Kop The til mig?“ sagde Christian Dahl, som ogsaa lod til at være lidt forlegen; „den af mine Venner, som stod i Epidisen for vort Selskab paa Klampenborg, har uventet mistet sin Fader, og vi Andre bleve forstemte ved at see hans Sorg, da han kom hen for at gjøre Undskyldning paa det fastsatte Mødested, og vi besluttede at opsætte Selskabet til en anden Gang.“

Moderen bad ham venligt tage Plads ved Bordet, og han satte sig imellem Fru Lund og Marie.

Han kom snart i en livlig Samtale med Fru Lund, en Samtale, som de Andre hørte paa ikke uden Interesse; thi Christian Dahl var virkelig en meget dannet Mand, og Fru Lund kunde nok følge med, som man kalder det, i en saadan Samtale.

Men da man havde reist sig fra Bordet, og Dahl, ved en eller anden given Anledning, kom til at tale om en Reise, han havde gjort i Italien, da bleve de unge Damer, som aldrig før, ret opmærksomme for, hvor interessant han kunde tale og fortælle. Han fremtog et Album med smukke Kobberstik af de Steder, hvor han havde været, og endeel smaa Curiositeter, han havde medbragt fra sin Reise. Og medens han fremviste og fortalte, straaledede Maries Dine af Interesse for, hvad han sagde dem om disse fremmede Lande, og Alvilde faae paa ham med et Blik, saa glad og freidigt, at man nok mærkede, at hun aldeles havde glemmt, at hun havde givet ham en Kuv. Men han, ikke et eneste Dieblif glemte han, at det var hende, han talte til og talte for. Naar han henvendte sine Ord specielt til hende, var Tonen blodere end ellers; og ofte svarede han Marie, medens hans Dine dog hvilede paa Søsteren.

Han talte netop om Neapel og dens Omegn og beskrev, hvad han havde seet, med en saadan Varme og med saamegen Sands, at Marie følte sig som henjat til disse deilige Steder; da faldt hendes Dine paa de to ældre Damer, der sadde lidt fra dem i Sophaen, og hun blev, som ved et Ryk, bragt tilbage til de virkelige Omgivelser. Fru Lund sad med et triumpherende Smil om sine Læber; Fru Dahl med et Blik, der hvilede paa Sonnen med et Udtryk af Uengstelse.

Marie reiste sig og, henvendende sig til Moderen, sagde hun:

„Det er vist paa Tide, at vi tænke paa at gaae hjem.“

„Na, det haster vel ikke saameget,“ svarede Fru Lund og gjorde ingen Mine til at ville gaae.

Men Fortryllelsen var hævet; Alvilde reiste sig ogsaa og gik hen til Sophaen, hvor hun satte sig ved Siden af Fru Dahl. Christian Dahl lukkede sit Album i og samlede sine smaa Sager sammen, men efter at have betænkt sig lidt, traadte han hen til de unge Piger og bad hver af dem modtage en Gave af hans Samling. Han bad dem vælge, og hver udtog nu, hvad hun ansaae for mindst værdifuldt af den lille Samling. Men da tog Dahl en kostbar Mosaisk Brosche og bad Alvilde ogsaa modtage den.

„Det vil jeg paa ingen Maade,“ sagde Alvilde, idet hendes Kinder farvedes af en dyb Rødme.

„Og hvorfor?“ sagde Dahl. „Den var dog til- tænkt Dem, da jeg kjøbte den,“ tilføiede han i saa sagte en Tone, at den kun var bestemt til at naae hendes Dre, men dog bleve Ordene ogsaa horte af Søsteren. „Min Broders Forlovede kan vel nok modtage denne lille Gave af sin tilkommende Svoger,“ sagde han derpaa med høiere, men usikker Stemme.

„Modtag Du den heilige Brosche med Tak,“ sagde nu Fru Lund i en myndig Tone, „og gjør ingen flere Indvendinger.“

Alvilde udstrakte sin Haand, men tovende og i høj Grad forlegen.

Han lagde Smykket i hendes Haand og saae paa

hende med Dine, der vare ved at fylde med Taarer; men derpaa vendte han sig hurtigt fra hende og forlod Stuen, netop da hun havde faaet Mod til at sige: „Tak, Christian.“

Fru Lund og hendes Døttre kjørte snart efter hjem. Knap havde de sat sig i Bognen, før den Første udbød i Løstaler over Dahls Dannelses, smukke belevede Bæsen, kort sagt, hans store Elfskærdighed. Hun var for klog en Dame til ikke at vide, at var Alvidde ikke stærk i Andet, saa var hun stærk i sin Kjærlighed til Carl Dahl; og hun vidste derfor, at det vilde have været et forgjæves Forsøg, at prøve paa at faae sin Datter til at opgive den ene Broder, som hun var forlovet med, for den Anden, om endogsaa en Moder, der dog var en nogenlunde rettskaffen Kone, kunde have villet det. Men hun kunde ikke nægte sig at nyde den Triumph, der var i, at fremhæve de fortræffelige Egenskaber hos den af Brødrene, som hendes Døttre vidste, hun satte saa høit over den Anden, og som de ligeledes vidste, hun helst havde havt til Svigersøn. „Dannelses hos en Mand,“ vare hendes sidste Ord, inden de forlode Bognen, „er det, jeg skatter saa høit, at jeg synes, at ingen andre Egenskaber kan erstatte Manglen deraf,“ og dermed meente hun, at hun havde givet den fraværende Carl, der i høieste Grad var i Unåde hos hende, et eftertrykkeligt Slag.

„Hjertets Dannelses, den sande Dannelses, kan Ingen undvære,“ svarede Marie; „men Kundskaber ere ikke Dannelses; og i hvor onskeligt det er at besidde dem, ere de dog ikke saa uundværlige, som man ofte

mener; det troer jeg da, da jeg ofte har fundet, hvad jeg maatte kalde Dannelse hos Mennesker, der vare meget blottede for Kundskaber."

Man havde nu naaet Hjemmet, ellers havde Marie vist ikke beholdt det sidste Ord.

Da de unge Piger vare alene i deres Soveværelse, sagde Alvilde, idet hendes Dine fyldtes med Taarer:

"Hvor Moder dog hader Carl! Det maa man dog næsten sige, at hun gjør. Hvert Ord, hun siger til Christians Roes, er der en Braad i, en Vebredelse, fordi jeg foretrak hans Broder."

"Du skal ikke tage Dig det saa nær, Alvilde," svarede Marie, "lad først Carl blive din Egtemand, og lad Moder saa see, hvor fortræffelig han er som saadan, saa vil Alt rette sig af sig selv."

"Men det er saa haardt, naar Hjertet er saa fuldt af Savn og Længsel, da bestandigt at faae disse Sted. Carl er aldrig ude af mine Tanker, og da hans Broder talte saa smukt og livligt iaften, glædede han mig dog meest naar han beskrev de Steder, hvor jeg vidste, at Carl havde været. Neapel har Carl ogsaa beskrevet for mig. Hvor mon han er iaften, Marie?" sagde hun, idet hun opløste det deilige blonde Haar, der faldt som et gyldent Elor om hende; "maaskee har han doiet Dndt, medens vi sadde og morede os. Jeg burde igrunden aldrig være glad, aldrig more mig; jeg veed jo ikke, hvorledes han har det."

"Er det en lille Somandsbrud, der taler saaledes?" sagde Marie, tog Søsteren om Livet og kyskede hendes Pande. "Kan Carl være tjent med at see Dig bleg og udtæret af Sorg, naar han kommer tilbage? Du skal,

naar Du tænker paa ham, male Dig et smukt Billede ved Phantasiens Hjælp. Du skal i Tanterne see ham vandre paa sit Dæk i det klare Maanefkin, naar alle Seil ere oppe og Skibet farer over de skummende Bølger; Du skal med ham lytte til hans Matrosers Sang, der lyder saa glad og freidigt, fordi det er en brav og dygtig Mand, der styrer for dem; og nodes Du til at tænke paa Storm og Uveir, saa see ogsaa da et smukt Syn, hvorledes han kjækt og freidigt strider mod Elementerne, og derved udvikler mere Styrke, mere Dygtighed i sin Sjæl."

"Og naar han saa ikke formaaer at styre sit Skib længere, naar Stormen bliver ham for mægtig, hvad saa?" spurgte Alvilde og saae paa Søsteren med et smertefuldt Blik.

Marie blev ganske bleg, men svarede:

"Saa skal Du tænke, at der da vil indgaae til Guds Himmel den kraftigste, blideste, kjærligste Sjæl, jeg har kjendt;" her bedækkede hun Ansigtet med Hænderne et Dieblis, og da hun tog dem bort, var der et saadant Udtryk af Smerte derpaa, at Søsteren saae paa hende med Bekymring og Forbavselse.

"Kjære Marie, troer Du det vil skee, troer Du der vil hendes os den Sorg at miste ham? Hvad ryster Dig saaledes?"

"Jeg er træt, lille Søster, og det var jo et forgeligt Billede, Du fremmanede. Lad os nu gaae til Ro og drømme om et muntært Bryllup imellem en prægtig Sømand og den yndigste lille Brud paa Jorden," og hun slyngede sine Arme kjærligt om Alvilde.

Fjerde Capitel.

Onkel Christian.

Hvem var Onkel Christian, der allerede et Par Gange er bleven nævnt i vor Fortælling? Onkel Christian var det eneste Menneske i Fru Lunds Omgangskreds, som hun var bange for, som hun ikke turde vise den samme temmelig skaanseløse Afsærd og ikke turde tiltale i den overlegne Tone, hun brugte ligeoverfor Andre. Han var hendes kjædelige Fætter, og i sin første Ungdom havde han beundret og elsket den overordentligt smukke Pige, som Fru Lund dengang var. De bleve forlovede, men hemmeligt, efter hendes Onse, kort efter at han var bleven Student. Aldrig har noget Menneske begaaet en større Feiltagelse end Christian Keller, da han med sit varme Hjerte og sin livlige Aand søgte at knytte til sig en Kvinde, der netop udmærkede sig ved de modsatte Egenskaber. Keller studerede Jura, men ihvorvel hans Begavelse i flere Retninger maatte kaldes genial, besad han vel ikke noget juridisk Hoved, thi han gik op til Examensbordet og medbragte derfra kun et daarligt Haud. I høi Grad forknøt og nedslagen med Hensyn til alle sine Fremtidsplaner, gik han hen til sin Cousine og troede der at finde Trøst for sin Sorg. Hun tog imod den bedrøvelige Efterretning, han havde at bringe hende, paa en besynderligt forlegen, men dog kold Maade; og inden denne deres Samtale var forbi, lod hun ham forstaae, at hun troede det var bedst for dem Begge, at deres Forlovelse, der, som hun udtrykte sig, heldigviis havde været ganske hemmelig, blev hævet, da

hans Udfigter til at kunne gifte sig, jo nu vare meget ringe. „Hverken hendes Forældre eller hun selv, det maatte hun tilstaae, kunde udstaae lange Forlovelser, som ødelagde Humeurret og var en Hindring for begge Parter med Hensyn til andre Fremtidsplaner.“ Han stirrede paa hende, som havde han ondt ved at fatte hendes Ord. For ham var et Baand liig det, der bandt dem til hinanden, saa helligt, at han ikke kunde forstaae, at verdslig Klogskab eller verdslige Hensyn kunde have Noget dermed at gjøre. Han tog sin Hat for at gaae, med en dump Følelse af Skuffelse og Smerte; det var ham, som om Jorden veg bort under hans Fødder, som var der aldrig mere fast Fodfæste at finde nogetsteds i Livet. Vige idet han vilde gaae ud af Døren kom hun efter ham, tog ham venligt i Haanden — vilde hun tilbagefalde sine haarde kolde Ord? — og bad ham næsten med Taarer i Øinene, endeligt ikke forraade for et eneste Menneske, hvilket Forhold der havde været imellem dem. „En stakkels Piges Navn lider saameget ved en saadan Omtale.“ Taarerne kom nu virkelig frem ved disse Ord. Da faldt det som Skjal fra hans Øine; et eneste Blik, der forraadte, at Fortrylselsen var havet, der bandt ham til hende, var hans Svar, og han styrtede ned ad Trapperne og ud paa Gaden i Mørke, Regn og Kulde. Da han efter flere Timers Omvanken kom til sit Hjem, var han aldeles befriet fra hvert Baand, der havde bundet ham til hende. Havde hans Hjerter ikke været saa varmt og hans Aand ikke saa livsfrisk og genial — det lyder maaskee som en Paradox, men vi troe dog ikke at det er det —, saa havde denne Skuffelse vel givet ham et Knæk for hele Livet. Men det blev

ikke Tilfældet. Han saae den Kvinde, han havde elsket, i sit fande Pns, men troede derfor ikke, at alle andre Kvinder lignede hende. Han var glad, at han ikke var bleven knyttet til hende for sit hele Liv. Sin Examens daarlige Udfald forsonede han sig med. Han var ikke opbragt paa Professorerne, der havde givet ham Haud. Han saae sig nu om efter en Vei i Livet, paa hvilken han kunde finde sit Udkomme. Da blev han pludseligt og ganske uventet Arving til en stor Formue. En Onkel af ham, der havde levet som Kjøbmand i Sydamerika, og fra hvem hans Familie i Hjemmet kun havde hørt meget sjældent og om hvem den aldrig havde ahnet, at han besad nogen anseelig Formue, døde og testamenterede sin ældste Neveu, Christian Kæller, sine store Riigdomme. Hvad hans tidligere Forlovedes Følelser vare ved denne Leilighed, fik aldrig Noget at vide. Men den, der kjendte hendes verdslige Sind, maatte ahne de bittre Selvbebreidelser, hun gjorde sig. Mon hun ventede, at han skulde vende tilbage? Han vendte aldrig tilbage; han og hun saaes aldrig, før de Begge vare ældre og havde ægtet, hver en Anden.

En Deel af den Formue, der pludseligt var bleven hans, anvendte han til at kjøbe sig en lille Egen- dom i Nærheden af Kjøbenhavn; og en stor Deel af sin Formue brugte han til Understøttelse af fattige Slægtninge, unge Mennesker, der stode ene i Livet, kort sagt, til at hjælpe, hvor han kunde hjælpe. Og ikke alene ved Pengeunderstøttelse hjalp han Andre, ved Raad og Daad stod han dem bi, der trængte til ham. Uden at have noget Embede, havde han gjort bedre Brug af sin Tid end de Fleste, der mene, at deres beskiftede Arbeide i

Medførf af Embede eller deslige er noget nær uoverkommeligt. Han havde Smag og Interesse for mange Ting. Han var en god Kunstfjender, og hans Bægge bleve snart bedækkede med udføgte Malerier. Hans Bibliothek blev snart bekjendt for sin Udstrækning og den dybe Sands, der havde styret Valget af Bøgerne. Temmelig mange Aar efter sin første Forlovelse ægtede han en Kvinde, der var en sand Contrast til hans første Elskede. Ikke længere ganske ung, slet ikke smuk, endstjondt hendes Ansigt maatte behage endogsaa dem, der critiserede dets Mangel paa Skjonhed, sprudlende af Liv og Varme, elskede hun sin Mand af sit ganske Hjerte og saae op til ham næsten som til et høiere Væsen. Endstjondt hans Evner og Dannelse vare hendes langt overlegne, hjalp den inderligste Sympathie hende til at kunne følge hans Ord, naar han talte varmt om det, der interesserede ham, med en næsten instinctmæssig Forstaaen af hans Mening.

Han boede altsaa ved Kjøbenhavn, og der var han truffen sammen med Fru Lunds Mand, der var en Ungdomsbekjendt af ham. De traf hinanden paa et offentlig Sted og indlode sig i Samtale med hinanden. Keller mærkede snart, at Lund var aldeles uvidende om det Forhold, hvori hans Hustru havde staaet til ham.

„Min Kone er jo Deres Cousine, Keller! Kom dog engang op til os med Deres Kone.“

Næsten da Keller tøvede med at opfylde denne Begjæring, kom Lund hen til ham med sin Kone, gjorde en venstfabelig Visit og inviterede Keller til et lille Selskab. Og nu kunde og vilde Keller ikke længere undslaae sig

for denne Omgang, især da han satte Priis paa Lund. Ved dette første Gjensyn af sin Cousine, efter saamange Mars Forlob, var Keller rolig og ugeneert — Fru Lund derimod forlegen, som hun ellers sjældent var det. Hun havde en Følelse, der næsten lignede Frygt i sit Hjerte, for den, hun havde behandlet saa slet — og det havde hun først ret følt, da hans uventede Arv havde faaet hende til at lukke Dinene op for, at hun havde handlet flozgere, i at blive ham tro. Var det gaaet tilbage i Verden med Christian Keller, saa havde hun maaskee aldrig følt den mindste Selvbebreidelse, besynderligt nok; men nu var hun tilmode, som stod hun tilskamme med sin verdslige Viisdom. Hun havde en Ahnelse om, at han havde ondt ved at vinde Bugt med den Foragt og Uvillie, hun indgjød ham; til Gjengjæld foragtede hun hans beskedne, barnlige, venlige, lille Hustru, men hun vogtede sig vel, for at lade ham mærke det. Omgangen imellem de to Familier fortsattes og blev ikke afbrudt ved Lunds Død, da Marie Lund dengang var bleven det barnløse Pærs Dødssteen.

Saa det var Onkel Christian, som Læseren skal gjøre noiere Bekjendtskab med, eftersom vi komme videre frem i vor Fortælling.

Femte Kapitel.

Marie gaaer ud for at besøge Onkel Christian. — Driveren.

Nogle Dage efter at Fru Lund og hendes Døtre havde tilbragt Aftenen hos Alvildes tilkommende Svisgermoder, fik Marie følgende lille Billet fra Onkel Christian.

„Bil lille Marie komme hen imorgen og hjælpe Onkel Christian, som hun pleier, med at ordne hans Boger og andre Kariteter? Lad hende ikke, som sidst, glemme sit Forklæde og et Par Handsker, der ikke ere for gode til at tage med paa de støvede Gjenstande, som Onkel i lang Tid ikke har ordnet.

Maries

Onkel Christian.“

Det var en deilig Dag, da Marie begav sig om Morgenen ud til Frederiksberg, hvor Onkel Christian og hans Hustru boede. Hun maatte gaae tidligt paa Dagen, da det var et temmelig langvarigt Arbeide, det, at ordne Onkels Sager. Han paastod, at Ingen kunde hjælpe ham ved dette Arbeide saa godt som Marie. Hans Kone derimod lo og paastod, at det var kun et Paaflud for at have Marie hos sig en heel Dag, uden Forstyrrelse af Andre.

Marie gik altsaa paa denne smukke Dag igjennem Alleen og glædede sig ved hver Busk og hver Blomst paa hendes Vej. Hun havde allerede Sorger, den største ahner moastee Læseren, skjøndt ingen Anden gjør det. Hendes Moders haarde, ofte voldsomme Sind var ogsaa en tung Byrde for hendes Born at bære paa. Men

Maries lyse Forstand, ædle Hjerte og mange Interesser, og endnu mere hendes alvorlige Gudsfrugt, forhindrede Sorgen fra at blive den fortærende Røst, som den er for saa mange Sjæle. Hun gik og indaandede den friske Vaarlust og Vaarduft, lyttede til Fuglenes Kviddren, og hendes Hjerte søgte sig lettet for Alt, hvad der piinte hende. Man havde blot behovet at see paa de lette næsten svævende Trin, for at vide, at hun i dette Dieblis gennemstrømmedes af Livsglæde.

„Lille Dame! En grøn Krands og Violetter.“

Hun standsede et Dieblis for at handle med den lille fattige Dreng; og medens hun saaledes stod, blev hun indhentet af en hoi, smuk ung Mand.

„Marie — er det virkelig Dig! Goddag Marie!“

Marie vendte sig om — hun rødmede af Overraskelse og maaskee af andre Grunde, som vi endnu ikke kjende til; hun rakte ham Haanden og sagde:

„Goddag Emil! Er Du allerede kommen tilbage fra Italien! Onkel Christian sagde forleden Dag, at han først ventede Dig om to Maanedes.“

„Det var ogsaa min Agt, at blive indtil Slutningen af Juli i Italien — men Marie — jeg veed ikke hvorledes det gik, jeg blev med Et greben af en saadan Hjemvee, at jeg ikke kunde udholde det, og saa pakkede jeg ind og reiste. Veed Du hvad Hjemvee er, Marie?“

De vare nu begyndte at gaa langsomt hen ad Alleen, men Maries Foraarglæde var nok tildeels forstyrret; hendes Gang var ikke længere let og svævende,

men fast og bestemt, som dens, der har sin Byrde at bære paa, men ikke har ifinde at give tabt.

„Veed Du hvad Hjemvee er, Marie?“

„Jeg har været saalidet fjernet fra Hjemmet, at jeg ikke kan have nogen rigtig Idee om, hvad Hjemvee er. Men Du, Emil, hvad kalder Du egentlig dit Hjem? Jeg synes Du reiser saameget om og uden nogensinde at have et blivende Sted for længere Tid, at jeg ikke veed, hvad Hjem Du egenligt sigter til?“

I det Samme som hun havde udtalt disse Ord, fortrod Marie vist, hvad hun havde sagt. Hun rødmede dybt og bed sig i Læben, som man ofte uvilkaarligt gjør, naar man har fortalt sig.

Der var en sorgmodig Klang i den unge Mands Stemme, da han svarede hende:

„Hvad jeg kalder mit Hjem? Du kan have Ret, Marie — hvor er mit Hjem? — Og dog kunde jeg maaſkee sige Dig, hvor mit Hjem er — men saa blev Du vred.“

Hun saae et Dieblik overrasket paa ham, men der var noget i hans Blik, der fik hende til ikke at spørge om nogen Forklaring af hans sidste Ord; men den fik hun dog.

„Mit Hjem er, hvor Du er, Marie!“ sagde han idet han boiede sig henimod hende, og hans Stemme udtrykte, hvor alvorligt meente hans Ord vare.

Marie svarede ikke, men gik raskere til, som kunde hun derved befrie sig fra en pinlig Stilling.

„Marie — vær ikke vred! Jeg skal ikke plage Dig mere nu. — Gaaer Du ud til Onkel Christian idag? Jeg skal netop derhen.“

„Ja, jeg skal ud at hjælpe ham med at ordne Bøger og andre Ting,“ og Marie satte et lille Forretningsansigt op, som for at sige, hun fik ikke Tid til Andet, og det klædte hende nydeligt.

„Kan jeg ikke være Eder behjælpelig?“ spurgte han smilende. „Dog hvor kan jeg det? Jeg forstaaer mig ikke paa det — hvad forstaaer jeg mig egentligt tilgavns paa? — Jeg er jo „en Døgenigt“ — ikke sandt?“

Deres Dine mødtes. Marie maatte smile, og det var tydeligt at der laa en Mening bag hans Ord, som de Begge forstode. En af Emil Kellers Bekjendte havde nemlig sagt om ham, at han skjøndt veltalende som en Franskmænd, elegant som en Spanier, paalidelig som en Engländer (i Alt, hvad der ikke angik hans egne Sager), aaben og ærlig som en Dansker, dog i Ordets egentlige Forstand var den største Døgenigt han havde kjendt — da han nemlig ikke dueede til det mindste ordentlige Arbeide. Dette havde Emil Keller hørt, og havde leende sagt dertil, at han troede, at idetmindste det Sidste var sandt. Og han gik op og gjorde en Bisit hos den omtalte Bekjendt, til hvis Bestyrtelse han omtalte, at han havde hørt hans Dom og bifaldt den mindst fordeelagtige Deel deraf. Fra den Dag bleve de de bedste Venner. Kellers henrivende Elfskørdighed var det svært at modstaae, naar man kjendte ham nøiere. Der var dog En, for hvem han ikke var uimodstaaelig.

Keller vidste, at Marie havde hørt omtalte lille Historie, og det smil, hun ikke kunde tilbageholde, viste tydeligt, at hun ikke havde glemt den.

Medens Marie og Emil gik videre ud ad Veien til Frederiksberg, ville vi sige et Par Ord om

Keller, ikke netop om hans Charakter, da vi troe, at Læseren omtrent kan holde sig i saa Henseende til omtalte Dom, der vistnok var karakteristisk og sand; men om hans ydre Forhold. Hans Navn har allerede fortalt, at han er i Slægt med Onkel Christian. Han var hans eneste, forlængst afdøde Broders Søn. Han havde efter sin Fader arvet en betydelig Formue og havde boet hos sin Moder, indtil hendes Død, der indtraf nogle Aar før vor Fortælling begynder. Han var hendes Afgud, og hun var aldrig en Modvægt, naar Taler var om hans Feil eller hans Misgreb i Livet. Onkel Christian, som holdt meget af ham, deels for Faderens Skyld, deels for hans egen, søgte ofte, men altid forgjaves, meest paa Grund af Mangel paa Medhold hos Moderen, at vejlede og modvirke hans Feil, som fornemmeligt bestode i Letfindighed og medfødt Ulyst til Anstrængelse af enhver Art. Med Coner, der næsten maatte kaldes glimrende, havde han formaaet at magte med Lethed, medens han var i Skolen, hvad mange Andre kun vinde ved strengt Arbeide. Men saasnart det Punkt var naaet, hvor han blev nødt til at samle sig sammen og anstrænge sig, vendte han sig bort fra, hvad der laa for ham, næsten med Uffty. Hans Kundskaber vare derfor mere mangfoldige end grundige; dog kunde Ingen nægte ham en høi Grad af Dannelselse. Man kunde nu synes, at da han besad denne Dannelselse og ved sine Formuesomstændigheder var fritagen for at erhverve sit Brod, var Ulykken ikke synderligt stor. Ulykken var heller ikke den, at han ikke havde lært nok, men bestod i, at denne Ulyst til alt ordentligt Arbeide fulgte ham igjennem Livet. Hans Vandel var saa dadelfri

som et Menneffes kan være, der staaer ledig paa Torvet og venter, ikke paa Arbeide, men paa det, der kan adsprede og forlyste ham. Uden Maal eller Meed lod han Tidens Strøm rinde forbi sig; men inderst i Sjælen var han igrunden fortvivlet over sig selv. Vi sige, at han var uden Maal eller Meed — dog eet Maal havde han sat sig, og han troede om sig selv, at kunde han blot naae det, saa vilde hans Liv faae en heel anden Retning og Betydning. Og dette Maal var at blive Maries Egtemand.

Naar vi til hans Vens Charakteristik af ham foie, at han sang som en Italiener, kunne vi slutte denne Beretning om Emil Keller.

Sjette Capitel.

Dufel Christians Hjem. — En smuk Sang og dens Følger.

Det var ved et smukt lille Huus paa Frederiksberg, at Emil Keller ringede paa for sig og Marie. En gammel graahaaret Tjener lukkede op for dem og blev sienssynligt glad ved at see dem Begge.

„Goddag Anders! Goddag min gode gamle Ven!“ udbroð Emil og rakte Anders Haanden.

„Naa, Goddag, Hr. Keller! Herren og Fruen ville blive rigtigt glade idag! Goddag, Frøken Marie — Herren har saamænd glædet sig til, at De skulde komme. Og Fruen med kan jeg troe.“

Igjennem den smukke Forstue kom man ind i en hyggelig og rummelig Dagligstue. Et stort Buur stod i Vinduet med 2 Kanariesugle i. Rige nedenfor stod Fru Kellers nydelige Sybord og lille lave Arbeidsstol. Lidt derfra stod en stor Lænestol med et Bord foran, og der var vel Onkel Christians Plads. Ægteparret havde vist nylig forladt Bærelset; hendes Sytoi laa henkastet paa det aabne Sybord — hans Bog laa opslaaet paa Bordet foran Lænestolen. Hvor der led til at være hyggeligt hos disse to Menneſker! De vare af dem, der ligesom leve i en aandelig Atmosphære af Lys og Varme, der udsiraaler af det kjærlige, milde Hjerte, og som uforklarligt nok, gjør sin Virkning, endogſaa paa dem, der ikke ret forſtaaer at ſkatte diſſe kjærlige, fredelige Menneſker. Og endnu uforklarligere er det, at denne aandelige Atmosphære, ſaa at ſige, hænger ſom en Duft ved de Steder, hvor de pleie at opholde ſig.

„Vær ſaa god at ſætte Dem — nu ſkal jeg melde Dem,“ ſagde gamle Anders og forlod Marie og Emil.

Ikke længe efter hørte de Herrens og Fruens Stemme paa Trappen, og et Dieblif efter traadte Onkel Chriſtian og hans Huſtru ind.

Onkel Chriſtian havde været en ſmuk Mand i ſin Ungdom; men han var det endnu mere ſom ældre Mand. Der ſtraalede et Lys fra hans klare Blik, ſom kun kan udgaae fra det Menneſkes Sjel, der gjennem Livets Prøvelſer er blevet til det, han var. Den Unges Blik har ſin egen Skjønhed, ſom den Ældres ikke kan have, men omvendt, kan den Ældres være ſaa næſten forklaret ſkjønt, at kun hos ſaa unge kan Magen dertil

findes. Hans Haar, der var blevet tidligt graat, hang filkeblødt om hans Tindinger; hans Træk vare regelmæssige og kun lidet forstyrrede af Tidens Gang. Han var ifklædt en Frakke af usædvanlig Længde; men hans Benner holdt af dens Snit, fordi de sagde, at den gjorde ham kjendelig i lang Afstand og derfor hos dem stod i Tankeforbindelse med en glædelig Overraskelse.

Hans Hustru var en meget lille, vever Dame. Hendes Ansigts eneste Skjønhed var et Par deilige mørkebrune Vine. Der var noget zigeuneragtigt i hendes fiintformede Skikkelse. Hendes Hænder og Fødder vare fabelagtigt smaa og meget velstøbte. Man maatte tænke paa en Fugl, naar hun vimsede om En i sit Hjem, altid for ret at gjøre det hyggeligt for dem, der vare om hende. Hun var henvend halvtredsindstyve Aar, men havde hele Ungdommens Letbevægelighed baade i physiske og aandelig Henseende. I hendes mørkebrune Haar fandtes ikke et eneste graat. Hun var naturligviis den Første, der talte.

„Emil!“ udbød hun nu, „saa det er virkeligt Dig? Naar kom Du? Hvor traf Du Marie? Paa Beien herud, kan jeg tænke. Goddag søde Marie, troe ikke, Du er Stedbarn; men Dig ventede vi, saa det er Emil, der har overrasket os!“

Imidlertid havde Onkel Christian stiltiende trykket Maries Haand og gik derpaa hen til sin Brodersøn og sagde, idet han lagde sine Hænder paa hans Skuldre, i en lidt bevæget Tone:

„Velkommen, kjære Brodersøn! Hjerteligt velkommen, især hvis Du kommer, for at blive hos os!“

Emil bøiede sit Hoved, saa han kunde trykke et

Kys paa sin Onkels Haand, der laa paa hans Skulder:

„Tak, Onkel! Det er mit Haab, at jeg nu skal fæste Rod i mit Fædreland. Man bliver lidt for gammel til den evige Omflakten.“ Han smilede, og hans Smil var faare skjønt. Han var i det Hele taget et sjældent Exemplar paa næsten classisk mandig Skjønhed. I Italien havde man sagt, at han lignede Apollo Belvedere.

Imidlertid havde Tante Zette, saaledes hed Fru Keller, ikke alene for Nевener og Niecer, men for mange Andre, hjulpet Marie af med Toiet. Sit Forsæt tro, at ville arbejde strengt hele Dagen med Ordningen af Bøgerne, producerede Marie strax sit store Forklæde og Handskerne, hendes Bevæbning imod Støvet.

„Du skal virkelig drikke en Kop Chokolade, inden Du tager fat, Marie,“ sagde Tante Zette. „Jeg har forresten Lust til at foreslaae, at vi holde Ferie i Anledning af Emils Ankomst og opsætte Ordningen til en anden Dag.“

„Det vil jeg nødig,“ sagde Marie lidt forlegen. „Vi have saa travlt derhjemme, at jeg ikke veed, naar jeg kan komme herud en heel Dag igjen. Men jeg foreslaaer, at Onkel betroer mig hele Ordningen idag; jeg veed godt, hvorledes han vil have det.“

„Lad os nu faae Chokoladen tillivs, og saa kunne vi arrangere os for den hele Dag,“ sagde Onkel Christian.

Marie lod sig ikke overtale til at opgive Arbeidet, men saasnart man reiste sig fra Frokostbordet, ilede hun til Onkel Christians Studereværelse og gav sig ifærd

med at ordne Bøgerne. Onkel Christian fulgte hende ikke strax, men sad og underholdt sig en Stund med Emil, medens hans Hustru gik ud til sine huusmoderlige Pligters Besørgelse, der vare blevne lidt forøgede ved Emils Ankomst, da han syntes, at hun maatte ordne Alt festligt til hans Modtagelse.

Hadde Marie havt Hastværk med at give sig ifærd med sit Arbeide, saa lod dette til at have formindsket sig paa en eller anden Maade, efterat hun var traadt ind i Onkel Christians Studereværelse. Hun stod et Dieblisk lige indenfor Døren, og mangen en ung Dame var vel bleven forfærdet ved at see det Chaos, hvori hun skulde bringe Orden. Men det blev Marie ikke. Et lille Smil kom der om hendes Læber, idet hun saa sig om. Vi troe, at dette Smil gjaldt Onkel Christians Talent til at lave Chaos af fine Ting, og at hun ordentligt glædede sig til at gjøre det rigtigt hyggeligt herinde i dette kjære Værelse, hvor hun havde tilbragt sine bedste Timer, hvor hun havde lært saameget. Hun begyndte med at optage, afstøve og stille i Rækker de mange store og smaae Bøger, der laae hist og her paa Gulvet, paa Stole og Borde. Men Arbeidet gik ikke saa raast som ellers; undertiden blev hun staaende med en Bog i Haanden og faldt i Tanker. Saa gik hun hen til Vinduet, lukkede det op, stod lidt og saa ned paa den smukke lille Have, hvis Frugttræer vare i fuldt Flor. Men det var ikke Mariens Viis ret længe at give efter for Dieblikkets Stemninger, saa at hun derved skulde forsømme sit Arbeide. Der var derfor dog gjort gode Fremmskridt deri, da Onkel Christian efter en

Timestid kom ind til hende. Han kom ikke ene, Emil var med.

„Naa, lille Marie, jeg seer, Du har allerede alle Classikerne paa deres Hylde. Nu skal jeg see at være flink og oprette, hvad jeg har forsømt ved at blive saa længe borte;“ og Onkel Christian begyndte at hjælpe til.

„Kan jeg slet Intet gjøre, Marie; troer Du mig aldeles uduelig til Andet end at drive?“

Marie svarede kun med et Smil; men Onkel Christian sagde:

„Man maa være heelt besejret i Farvandet i dette mit Værelse, skal man kunne finde Vej her; og det er kun Marie og jeg. Sæt Dig, hvor Du kan finde en Plads, og underhold os, saa forsøder Du os Arbejdet.“

Der var en lille Trappestige, der brugtes til at naae de høieste Hylde med, og paa det øverste Trin af denne tog Emil sin Plads med den Advarsel af sin Onkel, at den blev urolig, da han vilde jage ham ned, naar de trængte til Stigen.

„Jeg skal altsaa underholde Eder, medens jeg selv forresten driver; nu vel, saa vil jeg fortælle Eder, hvad jeg synes om den Ting „at drive“, som vi nylig talte om,“ sagde Emil.

„Altfor godt, destoværre,“ og hans Onkel gav et lille Suk, skjøndt han til samme Tid smilte hjærtligt til Brodersønnen.

„Destoværre, som Du siger, Onkel,“ svarede Emil; „men det var ikke det, jeg vilde fortælle; det vide I altså vel. Jeg vilde kun sige Eder, at jeg har lagt Mærke til Noget Særegent ved den Ting „at drive“, som I maaskee ikke have lagt Mærke til, da I aldrig drive.

Naar jeg driver om paa en Gade, hos en Conditor eller i et Værelse, har jeg dog altid en Følelse af, at det er galt, saaledes at ødsle med Tiden. Men derimod har jeg kunnet drive hele Dagen om i Naturen, for Exempel ved det deilige Middelhavs Bredder, hvor jeg var for ikke mange Maaneder siden, uden at Samvittigheden bebrejdede mig det. Der kunde jeg ligge hele Timer ved Stranden, uden at bestille Andet end see paa Vandet, paa Himlen, paa Søfuglene og Strandplanterne, imellem hvis Blomster Insecterne havde saa travlt; de drive aldrig! Det var, som om Hjertet i mig slog Takt til Vølgenes Lyd; disse Middelhavsvølger, hvor ere de blaae — blaae og klare, med et violet Skjær som Amethysten; de kom een efter een, ustandseligt, uden Ophor, de brøde sig ved min Fod og forsvandt, dog kun tilsyneladende; de gik jo op i dem der kom efter. Jeg sløi med Fuglene langt, langt bort i Rummet, og atter var jeg hos de smaa Insecter og vuggede mig paa Blomst og Blad med dem, og syntes, at jeg havde meget at bestille ligesom de, at jeg slet ikke drev. Sagen er vel den, at man smelter sammen med hele Naturen om En; man synes at man har Deel i det Arbejde, som uden Ophor gaaer for sig der."

Marie stod foran ham, standset i sit Arbejde og imod sin Billie fængslet ved hans Ord. Hendes mørkeblaae Dine vare heftede paa ham, og da han taug stille, vendte hun sig langsomt fra ham og hun trak Veiret dybt. Det var for hende, som havde hun ogsaa siddet ved det blaae sydlandste Hav og ogsaa havde fulgt Fuglenes Flugt, og som havde hendes Hjerte ogsaa banket i Takt med Vølgerne.

„Marie,“ sagde han — Ingen, det vidste hun, udtalte hendes Navn saa smukt som han, fordi hans Kjærlighed ligesom aandede deri — „var det saa at drive, det, jeg der beskrev?“

Hun svarede med en Stemme, der forraadte en ikke ringe Grad af Bevægelse:

„Det var det dog, Emil, naar der var andet Arbejde, der forgjæves ventede paa din Haand til at udføres.“

Der foer en Sky over Emils Pande, og hans Svar var ikke frit for en vis bitter Betoning:

„Du lader aldrig Phantasien tage Fornuften tilfange, Marie! Godt er det for Dig.“

Hvorlidet ahnede han, der ellers beundrede og elskede hende saa høit, hvor ondt hun undertiden havde ved at lade Fornuften tage hendes Phantasi tilfange, varm og riig som den var.

„Marie har dog Ret,“ tog nu Onkel Christian tilorde. „Der er naturligviis Timer i vort Liv, hvori vi med fuld Berettigelse give os hen til det Trylleri, der ligger i „at smelte sammen med Naturen“, som Du kalder det. Men forsømme vi derved at udføre den for os beskaffede Dont, saa er den omtalte Maade at drive Tiden hen paa ligesaa forkeert og ødelæggende for os selv, som enhver anden.“

„Men naar man nu ingen saadan beskaffet Dont har?“ spurgte Emil.

„Det er saa langt fra, at det nogensinde er Tilfældet, at nogetsomhelst Menneske ikke har noget bestemt Arbejde, som det tilkommer ham og ingen Anden at udføre, at jeg tør paastaae, at hvert Menneske, der ikke

tager sin Deel af Livets Gjerning, lad ham være hvor han vil, riig eller fattig, naar han blot har sin Fornuft og sin Forlighed, ligefrem begaaer Svig imod Samfundet," svarede Onkel Christian.

"Er jeg en Bedrager?" spurgte Emil med en Stemme, der var spøgende, men dog havde en Tone i sig, der fortalte at han var frænklet.

"Forsaavidt ikke," svarede Onkel Christian langsomt, "som kun den kan siges at være det, der bedrager med fuld Bevidsthed om, hvad han gjør."

Lidt efter, da Emil havde forvundet Virkningen af disse Ord, sagde han, at han næsten havde glemt sit Løfte om at underholde dem.

"Jeg vil nu fortælle en lille Hændelse, jeg ogsaa havde nede ved det deilige Middelhav, i det sydlige Frankrig," vedblev han. "En Morgenstund vandrede jeg et Par Mile bort fra den Landsby, hvor jeg egentlig opholdt mig. Jeg kom til et lille Fisserleie, gik igjennem det og ned til Stranden, hvor endeel Fiskere havde travlt med at bøde paa deres Seil, sætte Baade ud og deslige. Lidt borte fra de Andre, paa en omvendt Baad, sad en Kvinde, klædt som Fiskernes Koner der ere det. Hendes første Ungdom var forbi, men hun var endnu smuk, med store mørke Dine og fine, skjøndt noget skarpe Træk, og hun var meget bleg. Hun sad og stirrede ud over Havet, rørte sig ikke af Pletten og deeltog ikke i de Andres Samtale. Jeg nærmede mig hende og gjorde hende et eller andet Spørgsmaal, jeg troer jeg spurgte hende om hvad Byen hed, der laae bagved os. Hun smilte saa underligt, saa veemodigt; hun reiste sig op, hævede Armen, pegede ud over Ha-

vet og sagde med en Nøst saa klagende, at den gif En til Hjertet:

„Il reviendra!“

„Hvem kommer tilbage?“ spurgte jeg hende.

„Il reviendra, il reviendra!“ sagde hun atter og atter, satte sig saa ned og stirrede igjen ud over Havet.

Jeg henvendte mig til en gammel Fisser, der stod i Nærheden og tømrede paa sin Baad, og spurgte ham, hvorfor hun bestandigt gjentog de samme Ord, og om hvem hun ventede paa. Han saae paa mig, rystede paa Hovedet og lagde Fingeren paa Panden, idet han saae paa den stakkels Kvinde, for at vise mig, hvad der var iveien, og begyndte atter at tømre paa sin Baad. Den Stakkel var altsaa vanvittig; og nu forundrede jeg mig over, at det ikke var faldet mig ind strax, saa sælsomt var hendes Blik og hendes Smil. Siden horte jeg af en yngre Fisser, der var mere meddeelsom end den gamle, hvor tung hendes Skjæbne havde været. Hun var Datter af en rig Forpagter længere inde i Landet, der aldeles havde forstødt hende, fordi hun vilde ægte en ung Fisser, som Faderen ansaae for at være et meget slet Parti for hende. Kort efter hendes Bryllup, for over femten Aar siden, var hendes Mand seilet ud en Aften for at fiske; en pludselig Storm opkom om Natten og han vendte aldrig tilbage; ikke engang hans Liig blev fundet. Hans stakkels Hustru, der nu stod ganske ene i Verden, mistede Forstanden, og fra den Tid blev det hendes eneste Bessjæftigelse, at gaae ned til Stranden og see ud over Havet. Der var hun hele Dagen og man fik hende ikke derfra, for det blev ganske mørkt

om Aftenen. De eneste Ord, hun nogenfinde udtalte vare dem jeg havde hørt hende sige med sin klagende Stemme: „Il reviendra!“ Alle i Landsbyen holdt af hende, og man pleiede hende saa godt, det lod sig gjøre. Hele den Dag, lange efter at jeg havde forladt det lille Fisserleie, syntes jeg hvert Dieblif, at jeg horte den stakkels Kvindes: „Il reviendra, il reviendra!“ Jeg satte da nogle Vers sammen, med disse Ord til Omkvæd, fandt selv paa en Melodi, der kunde passe nogenledes til dem, og rystede paa den Maade tildeels den sørgelige Stemning af mig, der havde været en Følge af det, jeg havde seet og hørt nede ved Stranden.

Han saae, at Marie havde fulgt Beretningen om den stakkels Banvittige med inderlig Deeltagelse, men hun gav sig nu ivrigt ifærd med at lægge den sidste Haand paa Ordningen af Bøgerne.

„Hør, lille Marie!“ sagde Onkel Christian, der ogsaa havde været en deeltagende Tilhører til Emils lille Fortælling, „nu ville vi lade Museet være for idag; Du kommer nok en anden Gang og hjælper mig.“

Men Marie bad indstændigt, om hun nu maatte gaae derind; men hun bad om at maatte være ene om Arbeidet, „da det saa vilde gaae hurtigere fra Haanden“, tilføiede hun smilende. Dog vilde hun nok have den gamle Tjener tilhjælp engang imellem. Hun fik da sin Billie; var kun en kort Tid i Stuen efter Middagsbordet, og først da Theen stod paa Bordet, kom hun ind til de Andre og var saa heelt færdig med sit Arbeide. Hun var lidt bleg og saae lidt træt ud efter Arbeidet, og Onkel Christian var bange for, at han havde

ladet hende anstrænge sig formegent. Han tog hendes Haand i sin og kyskede den, som han sagde, til Tak for al den Gavn, den havde gjort ham. Hun prøvede paa at skjule den Forstemning, hun ikke ganske kunde blive Herre over; men det lykkedes ikke aldeles, og ved Theebordet var hun mere taus og stille, end Onkel Christian syntes om. Efter Bordet satte Emil sig hen til Glaveret; Onkel Christian gik ind i sit Værelse, hvor han altid opholdt sig nogle Timer hver Aften, medens hans lille Kone udførte Dagens sidste Gjerning i sit velordnede Huus. Derefter pleiede det gamle Ægtepar at tilbringe, inden de gik til Ro, henimod en Time i Samtaler, der, det kunne vi være visse paa, altid nok havde været værd at høre paa. Hun „satte sig ved hans Fodder“, undertiden bogstaveligt, da hun ofte valgte Skamlen ved hans Fod til sit Sæde, og lyttede der til de Viisdommens og Kjærlighedens Ord, der udgik fra hans Læber.

Men det var nu egentlig de to Unge derinde i Dagligstuen, som vi skulle fortælle om. Emil sad, som sagt, ved Glaveret, Marie ved Binduet. Lampen var først nylig bleven tændt, efter at man havde drukkert Thee, thi man var jo i Maimaaned. Marie havde fremtaget et Haandarbejde, men hun var træt, og det faldt snart af Hænderne paa hende, medens hun lyttede til de deilige Sange, der en efter en fulgte paa hinanden. Vi have allerede sagt, at Emil sang deiligt, og nu i Aften rorte disse Sange Maries Hjerte mere, end hun selv var glad ved. Hun mærkede, at hun, rimeligviis fordi hun havde anstrængt sig lidt over Evne, var ligesom mindre istand til at lade „Fornuften

holde Phantasien fangen." Han sang skønne italienske Sange, ogsaa Fædrelandsfange og atter andre af forskjelligt Indhold. Hun sad der, ligesom halv fortryllet. Taarerne kom hende i Øinene, og da han endeligt til en gribende, besynderligt klagende Melodi sang en fransk Sang, hvis Omqvæd var: „Il reviendra, il reviendra," mærkede hun, at hun ikke længere kunde beherske sig, og hun reiste sig for at forlade Stuen. Inden hun vidste af det, var hun kommen i en frampagtig Graad. Emil mærkede det og foer op fra Claveret.

„Hvad er det, Marie?" spurgte han og greb hendes Haand, som hun forgjæves søgte at faae fra ham, for at slippe ud af Stuen. „Er det min Sang, der har grebet Dig saa dybt, da gid mine Ord kunde have samme Virkning paa Dig!"

Men medens han talte blev hun Herre over sin Bevægelse. Hun fik sin Haand fra ham, gik til Bordet, hvor der stod en Karaffel med Vand, drak et Glas og saae paa ham med et taareblandet Blik, men med et Smil paa Læben og sagde:

„Det er fordi jeg er træt, og saa tænkte jeg naturligtvis paa den stakkels Jisserkone."

„Tro ikke, Marie," svarede Emil lidt bittert, „at jeg mener at have nogen Deel i din Bevægelse." Han gik fra hende hen til Claveret, slog nogle Accorder an, vendte sig om og kom igjen hen til hende, der endnu stod ved Bordet og støttede sig paa det med den ene Haand.

„Marie," sagde han i en sagte bevæget Tone, „hvad er det, der bestandigt drager mig til Dig, saa ofte Du end støder mig fra Dig? Er det fordi et Instinct siger

mig, at Du er den, ved hvem jeg kunde blive til Noget, uden hvem jeg veed, at jeg bliver til — en Døgnigt!“ Og han smilte med dette Smil, der var saa smukt og fortryllende. „Kan jeg Intet sige Dig, der kan føre os et eneste Skridt nærmere sammen? Du tier, Du vil ikke engang see paa mig. Marie, var det ikke en smuk Løb for en Kvinde, at frelse et stakkels Menneſke fra et forspildt Liv, en Stakkel, der ikke kan frelse sig selv?“

Nu saae Marie op; hun heftede sit Blik alvorligt, næsten strængt paa ham, idet hun svarede:

„Er det muligt, Emil, at Du tiltroer mig eller nogen dødelig Kvinde Magt til at frelse Dig? Troer Du, at det ene Menneſke nogensinde saaledes faaer en Andens Løb og Skjæbne i sin Haand, at det staaer til dette Menneſke at frelse eller ikke frelse den Anden? Emil, min kjære Barndomskammerat, Du siger, at Du gjerne vilde naae mit Hjerte ved dine Ord; gid jeg kunde naae dit paa den rette Maade i denne Stund.“

Hun glemte alt Andet i dette Dieblis end dette Ene, at hun vilde gjøre ham en for hans hele Liv vigtig Sandhed indlysende. Hun greb hans Haand og saae ham bønligt ind i Øiet.

„Det er paa Tide, at Du falder til No i Livet, paa høie Tid. Det er et Livsspørgsmaal for Dig, at Du nu, nu i denne Stund beslutter Dig til at søge en eller anden Virksomhed, der kan blive til Betsignelse for Dig og Andre. Kjøb Dig en Gaard, helst en, der trænger til en kraftig Haand for at hjælpe paa en lang Forsømmelse. Bliv en dygtig Landmand, det kan Du; bliv et Exempel paa Drift og Virksomhed, paa Godde-

dighed imod dine lidende Brødre; dem vil Du altid finde mange af. Eller bliv en dygtig Handelsmand, det kan Du ogsaa, naar Du vil; sæt Skibe i Søen, hvorpaa det danske Flag vaier, og lad dem tage Retfærdighed og Ærlighed i Handel og Vandel med ombord; hjælp til at dit Fædrelandsflag, gamle Dannebrog, maa blive æret og hædret og hilset med Glæde i alle Havne, fjern eller nær. Eller kast Dig over en eller anden Videnskab; giv hele dit Sind og al din Hu hen for at hjælpe til at bringe Lys, stedse mere Lys der, hvor man endnu famler iblinde; det kan Du ogsaa."

Marie var deilig, som hun saaledes stod og talte sig varm. Børnene blusfede, Dinene straaede og der faldt som et Gjenskin af hendes Liv og Varme over Emil Kellers Ansigt. Han blev greben af hendes Ord, han følte Sandheden i dem, og et Dieblisk følte han, som om han havde Kraft til at kaste Alt overbord, der forhindrede ham i at blive, hvad hun vilde have ham til at være. Men saa slap hun hans Haand, og Blodet sank fra hendes Kind, og det eneste Indtryk, han saa beholdt, var det, at det var haardt at give Slip paa denne yndige Kvinde.

"Marie, Alt, hvad Du haaber og troer om mig, vil jeg ogsaa haabe og troe; men til at gaae ene er jeg ikke stærk nok; troer Du slet ikke, at Du er bestemt til at blive min Støtte og min Hjælp paa den Vej, der vel bliver svær og trang nok i Begyndelsen. Der er en Tvivl, en Tanke, der længe har piint mig; iaften maa jeg have Bished derom." Han taug et Dieblisk, ligesom for at fatte Mod til det Spørgsmaal, der fulgte efter. "Marie, elsker Du en Anden?"

Hvor han strax fortrod sin Grusomhed! Hun blev blussende rød og derpaa dødbleg. Vilde hun tale? Nei, det var kun Læberne, der zittrede. Hun saae paa ham med det samme Blik, hvormed hun vilde have seet paa ham, hvis han uventet havde givet hende et haardt Slag med sin Haand. Ordene vare udtalte; dem kunde han ikke tage tilbage; han følte, at den eneste Tjeneste, han kunde gjøre hende, var at forlade hende.

„Tilgiv mig, Marie!“ sagde han med en næsten uhørlig Stemme; derpaa forlod han skyndsomt Bærelset.

Da Fru Keller kom tilbage til Stuen, sad Marie ene i Sophaen, bleg og med et Udtryk i sit Ansigt, der forstrækkede den kjærlige Kone.

„Marie, er Du syg? Barn, Du ryster, som om Du fros?“

„Ja, kjære Tante, jeg troer ikke, jeg er rask; maa Vognen strax kjøre mig hjem?“

Lidt efter tog Marie Afsted fra dem Alle, ogsaa fra Emil, som hun kaldt rakte Haanden uden at see paa ham. Den næste Dag laae hun i stærk Feber, og det varede flere Uger, inden hun kom sig aldeles efter denne Sygdom.

Syvende Capitel.

Et Tilbageblik paa Maries Liv.

Som halvvoxen Pige havde Marie engang været nærværende ved en Samtale imellem hendes Moder og

en god Bekjendt af samme. Denne Dame fortalte om Fru Dahl, hvis Mand nylig var død, og om hendes Sonner. Dahls og Lunds vare lidt i Slægt, men de havde aldrig omgaaedes hverandre og saa godt som ikke seet hverandre i mange Aar. Dahls vare ubemidlede — Huusfaderen var Copiist i et eller andet Comptoir — og Fru Lund var ikke af det Sindelag, at hun skulde opfoge Slægtninge, som hun ingen Fornoielse kunde have af at omgaaes, men maaskee snarere Bryderier.

„Det er virkeligt sørgelige Aar, den stakkels Fru Dahl nu lever i,“ fortalte den omtalte Dame. „Men et Par prægtige Drengene har hun. Jeg kommer der jo ofte i Besøg og var forleden Dag Bidne til Noget, som jeg ikke let skal glemme. Fru Dahl har en Broderovre i Byen, som er Proprietair, men hvis Omstændigheder kun ere taalelige. Han var herovre til Svogers Begravelse og tilbød ved den Leilighed at gjøre, hvad han kunde for Søsteren og hendes Drengene. Disse gik i en lærd Skole og skulde begge have studeret. Deres Onkel tilbød nu, at han vilde holde den ene af dem til Studeringerne og gjøre sit Bedste for at skaffe den anden ind i en god praktisk Stilling. Til at lade dem Begge studere havde han ikke Naad. Fru Dahl var ham meget taknemmelig for dette Tilbud, men det satte hende i den piintlige Stilling at skulle bestemme, hvilken af hendes opvakte, begavede Sonner der skulde vises ud fra den Bane, som var bleven dem anvist af hendes afdøde Mand. Hun udøste ofte sit Hjerte for mig, der næsten dagligt saae hende den første Tid efter Mandens Død, med Hensyn til hendes Uvisshed og Sorg.

„Hvem har egentligt de bedste Sønner til at læse, det bør vel gjøre Udslaget?“ spurgte jeg hende en Dag.

„Det har unægteligt Carl, den Yngste. Men han er tillige praktisk, og det er Christian slet ikke. Carl, som er det kjærligste Barn nogen Moder kan have, vil endeligt være den, der træder tilside, for at lade Broderen blive i Skolen; men er det ikke alligevel svært for mig, at vide, hvad jeg skal gjøre?“ Medens vi talte herom, kom begge Drengene hjem fra Skolen. Den ældste er femten Aar, den yngste fjorten. De saae Begge kjærligt hen til Moderen, idet de kom ind, og paa begge de ungdommelige Ansigter har Sorgen sat sit Mærke; men hvor var dog Udtrykket i de to Ansigter forffjelligt. Medens Christian, den Ældste, saae forknøbt ud, var der et Udtryk af, hvad der maatte kaldes mandig Sorg i Carls smukke Ansigt. Han gif lige hen til mig, efter at have lagt sine Bøger fra sig, og sagde:

„Kjære Fru Hansen, jeg veed, at Moder har talt til Dem om os, og jeg veed, at Deres Mand var Sømand. Vil De ikke fortælle Moder, at en Sømand kan være en rigtig brav og lykkelig Mand, og at hun godt kan være tjent med, at hendes yngste Søn søger at blive en dygtig Sømand?“

Der var faalidet af Barnet i hans hele Fremtræden i dette Dieblis, at jeg følte, at han burde have Lov til at afgjøre sin Skjæbne selv og til at bringe Broderen det Offer, han var beredvillig til at gjøre. Men jeg turde intet Raad give alligevel. Der gif nu en fjorten Dages Tid hen efter denne Samtale, uden at jeg saae Dahls. Jeg var selv syg, og der kom andre Forhin-

bringer iveren. Og da jeg saae dem igjen, var det afgjort, at Carl skulde tilføes. Jeg traf Fru Dahl i fuld Virksomhed for at faae hans Tøi istand til Afreisen. Den stakkels Kone sældede mange Taarer ved dette sit Arbeide. Vi sad og snakkede lidt sammen, og jeg søgte at indgyde hende Mod saagodt jeg kunde. Da kom Carl ind, og med en Munterhed, som jeg ikke fandt ganske naturlig, kom han hen og fortalte mig, at nu skulde han til at see sig om i Verden, nu skulde han være Somand, og det var en pragtig Ting at være. Sin Hue kastede han i Veiret, greb den og gav sig til at synge: „Vi Somænd gjør ei mange Ord!“ Fru Dahl smilte sit blide, veemodige Smil; jeg veed ikke, om hun tog hans Munterhed for gode Varer — det gjorde jeg ikke. Han forlod kort efter Bærelset, og lidt efter reiste jeg mig for at gaae. Da jeg havde forladt Fru Dahl, var mit Hjerte saa besynderligt tungt. Jeg havde kjendt Drengene fra de vare ganske spæde Børn og holdt af dem, især af Carl. Jeg vidste, at deres Kammer var i Kvisten ligeovenover, hvor jeg stod, efter at have lukket Fru Dahls Entréedør. Jeg troede, at Carl var gaaet derop, og jeg syntes, at jeg maatte tale et Par Ord med ham, inden jeg gik. Da jeg kom til Døren paa det lille Kammer i Kvisten, saae jeg, at den stod paa Klem, og indenfor sad Carl paa den lille Kiste, der var bestemt til at indeholde hans Tøi paa Reisen. Han sad henne ved Vinduet med Hovedet mod Karmen, og han saae opad, medens Taarerne sagte trillede ned ad hans Kinder, der nylig havde været saa blussende, men nu vare dødblege. Jeg gik stille hen til ham og

lagde Haanden paa hans Skulder. Han foer op, og der var lidt Ubillie i hans Stemme, da han sagde:

„Har Moder bedet Dem kalde mig?“

„Nei, min Dreng, jeg vilde kun sige Dig Farvel. Men hør nu, lille Carl, hvorfor er Du saa bedrovet? Kan Du ikke sige en gammel Veninde det?“ Min deeltagende Stemme gjorde vel sin Virkning paa ham, hans Hjerte er saa blødt som Vox, men det han vil, det vil han; han brast i en voldsom Graad og stod og støttede sit Hoved imod min Skulder. Jeg var ham vel i det Dieblik som i Moders Sted; hans egen Moder maatte jo paa ingen Maade kjende hans Sorg.

Endeligt sagde han i afbrudte Ord: „Jeg skal fra Moder, fra Christian, fra min Lærer,“ og han nævnede Skolens Forstander, „fra mit gamle Hjem og mine Bøger“ her afbrød han sig og saae næsten forfrækket op paa mig. „De gaaer da ikke hen og fortæller det til Moder?“

„Nei, Carl, det skal jeg ikke. Men hvorfor er det blevet bestemt, at Du skal bort og ikke Christian?“

„Hvorfor skulde Christian være den, der skulde bort?“ svarede Carl. „Han er den Ældste, og han er ikke nær saa stærk som jeg. Og han har kun Lyst til at læse, jeg har ogsaa Lyst til andre Ting.“

„Hvad Andet har Du da Lyst til foruden at læse?“

„Na! til saameget Andet, til at løbe paa Skoiter, til at seile, — nu kan jeg faae den Lyst styret“, og han smilte til mig.

Jeg tog hans Hoved imellem begge mine Hænder og trykkede et varmt Kys paa hans Pande. „Du er

en prægtig Dreng, Carl! Enhver kunde være glad ved at have Dig til Søn."

Han saae lidt forbauset paa mig, lidt forlegen, om fordi jeg havde kysset ham, eller fordi jeg havde roest ham, veed jeg ikke, maaskee baade paa Grund af det Ene og det Andet. Jeg sagde ham Farvel og gik.

Marie havde hørt opmærksomt paa denne Skildring og da den var endt, listede hun sig ind i sit Kammers og græd af Deeltagelse med ham, som det skulde blive hendes Skjæbne aldrig senere at glemme.

Atter og atter dukkede Mindet frem i Maries Sjæl, om den prægtige Dreng, der havde bragt sin Broder et saa stort Offer og havde vidst at beherske og skjule sin Sorg, og han var hendes Phantasies Ideal, længe før hun saae ham. Hun var netop konfirmeret, da hun blev inviteret til at tilbringe nogen Tid hos sin Faders Søster i Odense, og der saae hun for første Gang Carl Dahl. Han var dengang Styrmand og havde gjort sin første Rejse som saadan. Han var kommen til Odense til en god Ven af hans afdøde Fader, for at more sig i en Ferie, han havde mellem sin første og anden Rejse. Det gik som det sjældent gaaer. Marie blev aldeles ikke skuffet ved Synet af den, som hun saalænge havde gjort sig et straalende Billede af i sin Phantasi. Hun fandt ham smuk og syntes, at hans Anslyn var som et Speil for den Sjæl, hun vidste, der boede i ham. Han syntes meget godt om Marie; mon det ikke igrunden var Kjærlighedens første Spire, der frembrød i hans rene Sjæl ved det korte Samliv med hende? Den blev siden qvalt. Og hun? Elskede hun ham ikke næsten fra det første Dieblis, som dog ikke

var det første? Thi havde hun ikke kjendt ham i mange Aar, uden nogensinde at have seet ham? De skiltes fra hinanden ved Landingsstedet, hvorfra hun med Dampskibet skulde over til sit Hjem. Han tog hendes Haand til Afsked, og saa bad han, om han maatte besøge hende, hendes Moder og Søster, naar han kom til Kjøbenhavn. „Vi ere jo i Slægt, om end kun langt ude. Blodet er altid tykkere end Vand, siger man jo; jeg troer, jeg har mærket det i denne Tid,“ og han smilte til hende, og hans udtryksfulde Dine hvilede paa hende med synligt Velbehag.

„De skal være Moder og os Søstre hjerteligt velkommen“, svarede hun lidt forvirret; den anden Klokke lød, hun ilede ud paa Skibet og saae med en Glæde, hun ikke strax kunde gjøre sig Nede for, hvorledes han stod paa Broen og saae efter Skibet, saalange han og hun kunde øine hinanden.

En Ugestid efter at Marie var kommen hjem, traadte Carl Dahl en Dag ind ad Døren, da Fru Lund og Alvilde sadde ene med hinanden. Han maatte da introducere sig selv og fik en meget venlig Modtagelse. Alvildes overordentlige og sjældne Skjønhed gjorde et næsten overvældende Indtryk paa den unge Mand. Og saa var der det i hendes Bæsen og i Udtrykket i hendes Ansigt, der tiltalte ham, den kraftige energiske Mand saa vidunderligt. Disse skjønne, frygtfomme Dine, der knap saae paa ham, uden strax at skjule sig bag de lange Dienhaar; dette Smil, der forraadte mere Beemod end Glæde, og der rørte ham mere end Taarer hos en Anden, men næsten paa samme Maade; alt dette kunde han ikke see paa, uden at hans

Hjerte blev saa underligt bevæget, som aldrig før i hans Liv. Vi troe, at havde Carl Dahl dengang kjendt Marie tilfulde, havde han fattet hendes Sjæls hele Skjønhed, som den kun var istand til, der havde levet med hende i længere Tid, saa var ingen Anden kommen til at eie hans Hjerte. Og dog er det imidlertid ofte Tilfældet, at de kraftigste Mænd tiltales i høiere Grad af en frygtsom og svag Kvinde, end af dem af hendes Kjon, der staae ham mere lige i Kraft og Villiestyrke. Marie kom hjem, da de tre netop sadde i en munter og livlig Samtale. Hendes første Følelse ved Gjensynet af ham, hos hvem hendes Tanker havde været saameget, især i den sidste Uge, var en dyb og overvældende Glæde. Men hendes Kind blev blegere og blegere, medens hun sad og saae paa de To, hendes Phantasies Ideal og hendes høitelskede Søster. Det slog ned som et Lyn i hendes Sjæl, denne pludselige, hidtil ukjendte Smerte, og oplyst af den saae hun, at Carl og Alvilde vare som skabte for hinanden, og at han allerede var aldeles indtagen i hende. Hun blev som sagt blegere og blegere, mere og mere stille, under den Samtale, der fulgte paa hendes Indtrædelse i Værelset; og da Carl Dahl reiste sig for at gaae, saae han deeltagende paa hende, og sagde, at hun vist ikke var saa raff, som da de havde været i Odense. „Tak, jeg er ganske raff,“ svarede hun og formaaede at smile, idet hun talte.

Da han havde forladt Stuen, bemærkede Fru Dahl, at han var en ret smuk ung Mand, at det var Skade, han skulde have været nødt til at blive Somand, og saa begyndte hun at spørge Marie ud om de Com-

missioners Udforelse, i hvilken Anledning hun havde været i Byen, da Carl Dahl kom. Marie tog taalmodigt sin Taske frem, producerede sine Prover, gav noiagtigt Underretning om Bredde og Priser og ordnede Schatteringerne i noget Uldgarn hun havde kjøbt til Alvilde — Alt medens hendes Hjerte laa lammet i hende af det haarde Slag, der var blevet tildeelt det i de sidste Diebliske. Men da hun var færdig hermed, reiste hun sig og sagde, at hun var saa beshynderligt træt efter sin Udflugt, og at hun vilde lægge sig et Dieblisk paa sin Seng. Der laa hun en halv Time og samlede sine Tanker. Hun sølte, at hendes Kjærlighed til Søsteren ligesom fordunkledes et Dieblisk — kun et Dieblisk af hendes bittre Skuffelse.

„Hun er saa smuk — det er det Eneste, Mændene bryde sig om,“ tænkte hun, men forfrækket over sig selv udbrod hun da: „Gode Himmel, bliver jeg nu ond! O! min søde lille Søster, Du er meget mere end smuk, Du er det yndigste, blideste, taalmodigste Væsen paa denne Jord — og jeg — jeg staaer i denne Time tilskamme for Dig — for Dig med det rene, uskyldige Hjerte!“ Hun reiste sig, efter fromt at have foldet Hænderne i Bøn om et godt og reent Hjerte, og gik saa ind til de Andre. Der i Dagligstuen stod Alvilde, ifærd med at ordne Theebordet til deres Aftensmaaltid. De unge Piger skiftedes til at have „Uge“ i Huusholdningen, og det var egentlig Mariæ „Uge“; men Alvilde havde ikke villet forstyrre hende, da hun blev lidt længe borte, og havde besørget hendes Arbejde. Marie gik hen til Søsteren lagde Armene om hendes Liv og trykkede et omt Rys paa hendes Pande, som Alvilde troede, for

at takke hende for den lille Tjeneste, hun havde viist hende, men egentligt for at gjøre Afbigt for de uvenlige Følelser, der et Dieblisk havde rørt sig hos hende.

Efter Carl Dahls Besøg kom Lunds og Dahls i en temmelig livlig Omgang med hverandre, endsskjønt han selv kort efter reiste bort paa sin anden Reise som Styrmand. Hans Broder havde dengang faaet en god Ansættelse for en saa ung Mand paa et af de kongelige Comptoirer. Han var ret en Mand efter Fru Lunds Smag, meest dog fordi han var paa Veie til at gjøre Lykke som kongelig Embedsmand, og den Løbebane forekom hende den bedste og ønskeligste, et Menneske kunde tænke sig. Hendes Mand havde været Grosserer, og endsskjønt han havde været velhavende og havde efterladt hende i Velstand, saa havde hans Formue en kort Tid været i stor Fare, og den Skræk glemte hun aldrig siden. Nei, saa var en ganske sikker Levevei langt at foretrække for nogen anden, og saa Pensionen ikke at forglemme!

Et halvt Aar efter Carls Bortreise friede hans Broder til Alvilde, men fik, som allerede omtalt, en Kuv. Der var vist allerede dengang en Slags stiltiende Forstaaelse imellem Carl og Alvilde, ellers havde den i mange Ting altfor eftergivende Pige neppe været istand til at modstaae Moderens paatrængende Indflydelse med Hensyn til Christian Dahls Frieri. Kort efter at Carl Dahl kom tilbage fra sin Reise blev han forlovet med Alvilde, og af hende horte han for første Gang om hans Broders Følelser for hende. Han blev meget ulykkelig over, at have krydset den Broder i

hans Lykkesplaner, for hvem han havde offret, og endnu var villig til at ofre saameget.

Indesluttet og taus som Christian Dahl for-
detmeste var, lykkedes det ham snart at faae sine Nær-
meste til at troe, at hans korte Kjærlighedsdrøm snart
var henveiret. Og det maa siges til hans Ære, at
hans Kjærlighed til hans Broder, hans lykkelige Med-
beiler, ikke leed noget Skaar. Det var jo ogsaa næsten
umuligt. Han vidste jo, at endog saa sin Kjærligheds-
lykke vilde rimeligviis Broderen have offret ham, kunde
det have hjulpet ham.

Alvildes Forlovelse kom saalidet uventet for Marie,
at man kan sige, at hun fra den første Gang, hun
havde seet Carl og Alvilde sammen, havde følt Forvis-
ning om, hvad der vilde komme. I en Sjæl, saa reen
som Maries, gjorde Carl Dahls Forlovelse med Sø-
steren næsten samme Virkning, naar vi undtage Rædselen, som
havde hun elsket en ung Mand og da pludseligt havde
faaet at vide, at han var hendes Broder. Kjærlig-
hedens Trylleri med dens Haab og dens Frygt var
forsvundet; men den havde forladt et Hjerte, der rime-
ligviis aldrig mere vilde aabne sig for den. Undertiden
i et enkelt Dieblif, naar Carls hele Elfskærdighed lige-
som straaede hende imøde, var det, som om et Glimt
af Fortidens Følelser oplivede og tilbagekaldte Mindet
om hendes korte Glædesdrøm med en uudsigelig,
nagende Smerte; men heldigviis bleve disse Diebliffe
sjaeldnere og sjaeldnere. Carl var jo hendes Broder, hen-
des elskelige Søsters tilkommende Mand, denne Tanke
vandt mere og mere Bugt med hendes Hjertes tidligere
Følelser. Emil Keller, hendes Barndomskammerat, vide

vi jo, nærede en inderlig og bestandig Kjerlighed til hende; bestandig fortjente den at kaldes, da hun i mange Aar, næsten fra hun var Barn, havde været hans Ideal, uden at han nogensinde havde faaet Grund til at haabe paa hendes Gjenfjærlighed. Der var noget Forunderligt ved dette ellers saa ustadige Menneffes trofaste Kjerlighed til een Kvinde; var det fordi han, som han sagde, troede at „hun alene kunde frelse ham,“ fordi hun ligesom var hans Fremtidshaab? Og hvorfor var hun det? Var det atter, fordi han følte, at hun havde Alt, hvad det fattedes ham, for at give hans Liv Hold og sikker Retning? Men havde Marie end aldrig kjendt en anden Kjerlighed, saa havde hun dog ikke elsket Emil Keller. Hendes Kjerlighed maatte ligesom vøge op af hendes Agtelses og Beundrings Jordbund, om den end siden fik al Kjerlighedens delilige Farvespil og dens hele Umiddelbarhed.

Mine Læsere ville maaskee sige: „hvad skulle vi med en Heltinde,“ thi, at Marie er vor Heltinde, ere vel baade Læseren og vi enige om, „hvad skulle vi med en Heltinde, hvis Roman jo paa en Maade er heelt afsluttet?“ Det kunde heller ikke falde os ind, at begynde med Slutningen, saa at sige; det kunde ikke falde os ind, at skrive blot for at fortælle en ædel Kvindes Kamp imod en Kjerlighed, hun selv fandt syndig. Det kunde være opbyggeligt at læse derom, men det vilde snarere blive et psychologisk Studium, end en Roman eller Novelle, og det Navn ville vi dog give denne Bog. Nei, kjære Læser, vi have Andet om Marie at fortælle, end om hendes fejlslagne Haab. Der venter hende og de Menneffer, til hvem hun er nøiest knyttet, Prøvelser,

faa tunge og bittre, at hun vil komme til at see tilbage paa de svundne Sorger, som paa en smertefuld Drøm, man kun engang imellem i Dagens Lob, under dens „Byrde og Hede“ flygtigt mindes. Og det vil blive Tilfældet, netop fordi Marie tog Andres Sorger paa sig og bar dem, som vare de hendes egne. Thi det var Andres Sorger og Andres Skyld, der kom til at hvile saa tungt paa hende.

Ottende Capitel.

Sørgelige Tiden

Sommeren gik sin stille Gang for de Familier, hvis Skjæbne vi fortælle om. Lunds og Dahls flyttede ikke fra Byen om Sommeren, og heller ikke Onkel Christian og hans Hustru. Fru Lund holdt ikke af at være i længere Tid borte fra Byen, og Fru Dahl havde ikke Raad til at leie Bærelser paa Landet, foruden det, at hendes Sønns Forretninger gjorde det lettest for ham at blive i Byen. Han havde jo ret gode Indtægter, men hans Moder eiede saare lidt, og hun førte hans Hus saa sparsommeligt, som muligt, for at han kunde have destobedre Raad til at gifte sig, naar han, som hun haabede, engang reent havde glemt sin Kjærlighed til Alvilde. Onkel Christians Bolig var saa smuk og landlig — dengang kunde der findes landlige Boliger

tæt ved Kjøbenhavn — at de to gamle Ægtefæller helst altid bleve, hvor de vare, saa blev det først rigtigt deres Hjem, meente de. Hendes Have var hendes Die-steen, og hans Bøger og Kunstsager lode sig ikke flytte omkring som andre Meubler, og hvorledes skulde han undvære disse Ting? Marie og Alvilde gjorde skifteviis deilige Udflugter til Fyen, til Sjælland og Bornholm. De nød altsaa Naturens Deilighed i fulde Drag i det smukke Sommerveir, man havde det Aar, hvorom vi tale. Der blev altsaa ikke syet meget paa Udstyret i Sommerens Løb. Man vilde atter tage fat derpaa, naar Efteraaret igjen samlede dem i Hjemmet paa Christianshavn.

Fra Carl havde Alvilde kun faaet eet Brev, skrevet omtrent fjorten Dage efter hans Bortreise, fra Madeira, og hun vidste, at der vilde gaae Maaneder hen, inden hun igjen horte fra ham. Men den smukke Sommer og de forfriskende og opmuntrende Reiser, hun havde gjort, virkede paa hendes bløde, barnlige Sind, som en Lægedom for hendes Sorg og Længsel; saaat, da hun i September kom tilbage fra sin sidste Udflugt, var hendes Skjønhed saa straalende og blomstrende, at den maatte fryde Enhver, hvis Blik faldt paa hende.

„Det er dog hyggeligt, atter at falde til Ro og være samlede igjen,“ sagde Marie den Aften, da Alvilde var kommen tilbage. De to Søstre stode ved Vinduet, og Maries Arm var slynget om Alvildes Liv, medens dennes Hoved laa paa Søsterens Skulder. Marie saae ned paa sin Søster og sagde, idet hun stirrede de blonde Lokker fra hendes Pande:

„Hvor Du seer rask ud, Alvilde! Den bornholmske Luft har Du nok havt rigtigt godt af.“

„Ja, den var deilig frisk! Hver Aften gik vi ned til Stranden og saae ud over Østersøen, der i Nærheden af Bornholm, især om Aftenen saae saa deilige Farver. Der var idetmindste en Herre, der troede, at disse Farver paa Havet vare sjældent skjønne netop der. Han sagde, at der forstod han bedst, hvad Homer meente, naar han talte om det „viinfarvede Hav;“ og han troede, at det var netop, fordi Østersøen var saa dyb i Nærheden af Den, at Himlens Farver saa smukt gjengaves. „Hvad jeg tænkte meest paa, naar jeg saaledes gik ved Havets Bred,“ tilføiede Alvilde med et lille Suk, „det behøver jeg ikke at sige Dig. Nu kan jeg jo snart vente at høre fra Carl fra Cap, maaskee den Dag imorgen.“

Ja, stakkels Pige, den Dag imorgen skulde bringe hende Budskab fra Carl, der tillige var et Budskab om hendes Pyttes, om hendes Livs Forliis. Men endnu den Nat slumrede de to Søstre ind ved hinandens Side med forhaabningsfulde Hjerter; at, aldrig skulde dette skee mere paa samme Maade.

Den næste Morgen, efterat man havde druffet Kaffe, sagde Alvilde, at hun blev nødt til at gjøre nogle Indkjøb og spurgte Marie, om hun vilde gaae med; men Marie sagde, at hun troede, at det var bedst, at hun blev hjemme og brugte Formiddagen til at ordne deres Tøi, „der virkelig trænger til en ordnende Haand efter al vor Omflakken“, tilføiede hun. Alvilde gik derfor alene; men hvor bittert kom Marie ikke til at fortryde, at hun ikke var fulgt med hende.

Da alle hendes smaa Indkjøb vare besørgede, begav Alvilde sig paa Veien hjem, og kom jo derved forbi Børsen. Der stod endeel Herrer i Samtale med hverandre, og iblandt dem gjenkjendte hun allerede i Fra-stand sin Forlovedes Skibsreder, som Carl engang havde viist hende i Theatret.

Da hun kom i Nærheden af disse Herrer, som hun skulde gaae lige forbi, saae hun, at Rederen havde et aabent Brev i Haanden. Og hun horte ham sige i en sørgmodig Tone: „Ja, det er en sørgelig Efterretning, høist sørgelig; min unge flinke Capitain er død paa Cap af en hidsig Feber —“

Et Dieblisk stod Alvilde som berøvet al Magt til at bevæge sig af Pletten. Hun kom atter tildeels lidt til sig selv. At hun fandt Veien hjem, var vel ligesaa instinktmæssigt, som det saarede, døende Dyr slæber sig hjem til sit Leie. Thi at det var Carl, hendes Carl, der var bleven omtalt, derom tvivlede hun ikke et Dieblisk.

Hun kom op ad Trappen, ringede paa og Marie kom ud for at lukke hende ind. Men ved Synet af Søsteren veg den halvbevidste Tilstand, hvori hun havde befundet sig, for en klar Opfattelse af Virkelighedens hele Bitterhed. Hun strakte Armene hoit op over sit Hoved og gav sit Hjerte Luft i Ord, idet hun næsten skreg: „Carl er død!“ og sank derpaa bevidstløs ned ved Søsterens Fodder. Vi ville ikke forsøge paa at beskrive Mariæ Følelser, idet hun hurtigt ved deres Piges Hjælp fik baaret Søsteren ind og fik hende lagt paa Sophaen i Dagligstuen. Hendes Bestræbelser for at saae Alvilde tilbagekaldt til Livet holdt alle andre

Tanker fangne, men da Alvilde endeligt langsomt aabnede Dinene, gruede hun for at høre en Bekræftelse paa de Ord, hun havde udtalt. Hun bad Pigen forlade dem og knælende ned ved Siden af Alvilde tog hun hendes iiskolde Hænder i sine, der næsten vare ligesaa kolde, og søgte at varme dem, medens hun saae paa hende med Dine, der ængsteligt spurgte om en Forklaring, skjøndt Læberne ikke vovede at gjøre det. Men hun maatte vente derpaa. Alvilde saae paa hende, som naar man vaagner op af en dyb Søvn og ikke engang rigtigt husker, hvor man er; der kom endogsaa et svagt Smil paa hendes Læber; men da, med Gæt, vaagnede Huskommeisen af sin korte Slummer, og et Udtryk af vild Smerte foer over hendes Træk; hun trak Søsteren ned til sig og med halvkvalt Stemme hvisttede hun: „Marie, horer Du det, Marie, Carl er død, min Carl er død!“ og hun hulkede frampagtigt ved Søsterens Bryst.

„Alvilde, søde Alvilde, hvem har sagt det; hvoraf veed Du det?“

I afbrudte Ord, Ord, der næsten vare uforstaaelige, fik Marie den Forklaring, Alvilde var istand til at give.

„Kjæreste Alvilde, det er jo dog muligt, at han har talt om en Anden,“ sagde Marie for at indgyde Søsteren et Haab, som hun selv ikke havde.

Alvilde rystede paa Hovedet, men svarede ikke. Hendes Graad var nu stille, Lidenskabten i hendes Sorg var udslukt; hun var atter sig selv, et blidt, taalmodigt Bæsen, som Sorgen nok kunde saae Bugt med, endogsaa dræbe, maaskee netop lettere, fordi hun ikke stred

imod den, men havde Pammets Natur, der ikke klager under Slagerens Kniv.

Medens Søstrene endnu veglede disse sorgfulde Ord, blev der ringet paa Døren, og Marie ahnede, at det var hendes Moder, der ogsaa havde været ude. Og det var det ogsaa. Marie skyndte sig ud for at tage imod hende, før hun kom ind til Alvilde; hun vidste aldeles ikke, hvorledes Moderen vilde tage denne Efterretning. Hun gik ud og drog Moderen ind med sig i hendes Sovestue, der stødte op til Entréen.

Endsskjønt Fru Lund var, som vi jo vide, en i høieste Grad egoistisk og verdslig Kone, saa var hun jo dog Moder, og det var hendes kjæreste Barn, det Bæsen, hun elskede meest af Alle paa Jorden, der havde faaet Budskab om sin Elffers Død, langt borte fra Slægt og Venner i et fremmed Land. Hun blev ganske bleg og satte sig ned paa en Stol, som kunde hendes Been ikke bære hende.

„Hvorfor ere I saa visse paa, at Manden har meent Dahl, da han talte? Det skulde jo rigtignok være underligt, om han havde to Skibe, der begge nu skulde kunne have ladet høre fra sig fra Cap — unge, flinke Capitain — ja, det maa jo være ham,“ sukkede Fru Lund, idet hun langsomt reiste sig. „Stakkels Barn,“ det var kun Alvilde hun nogensinde kaldte Barn, aldrig Marie; „stakkels Barn, hvorledes bærer hun det?“

„Hun sidder derinde og græder fromt og stille,“ svarede Marie.

Fru Lund gik hen til Døren, tog fat i Kaaften til Dagligstuen, men blev et Dieblisk staaende, som fattedes hun Mod til at gaae ind til sit sonderknuste Barn.

For hende var Sorgen ikke alene Sorg, den var hende en Vederstyggelighed. Var det, fordi den berørte og satte i Bevægelse Noget i hendes Sjæl, der ellers sov en dyb Søvn? Vi have allerede sagt, at Alvilde aldrig havde været vant til at tye til sin Moder i sine barnlige Sorger. Marie havde jo, som vi have fortalt, altid været hendes Støtte og Trøst. Og nu i denne hendes store Sorg havde hun strax søgt Tilflugt hos Marie, og medens hun sad ene og græd, havde hun søgt Trøst der, hvor den alene findes i tilstrækkeligt Maal; men paa Moderen havde hun aldeles ikke tænkt. Dette var besynderligt, næsten rædsomt, ved det Lys, denne Omstændighed kastede paa Moderens Charakter.

Da Fru Lund kom ind til Datteren, laa denne paa Knæ ved Sophaen og havde lagt sit Hoved paa Kanten af den. Hun reiste sig op ved Moderens Indtrædelse og saae paa hende med et Blik, der mindede Fru Lund saa levende om de Gange i hendes Barn-dom, naar hun paa en eller anden Maade led Sorg eller Smerte og halvsly saae hen til sin Moder.

„Alvilde, mit Barn!“ udbrod Fru Lund i en Tone, hun vel aldrig før i sit Liv havde talt i, og hun slog Armene om Alvilde og drog hende til sig, „giv Dig dog ikke saaledes hen til Sorgen; der er jo dog ingen Bished endnu.“

Hun havde neppe udtalt Ordene, da der blev ringet paa Klokken ved Entréen. Pigen kom ind og meldte: „Grosserer Peteresen“, Carl Dahls Næder. Sky som en Hind flygtede Alvilde ud af Værelset og tog, om muligt, en større Bished med sig om, at ingen Feilta-

gelse havde fundet Sted, og Fru Lund tog ene imod denne Herre.

Efterat have hilst paa hende og have modtaget den Stol, hun bød ham, sagde han i en deeltagende Tone:

„Jeg bringer Dem og Deres Familie meget sørgelige Tidender. Jeg fik imorges et Brev fra min første Styrmand ombord paa det Skib, der blev ført af Capitain Carl Dahl. Brevet er fra Cap og melder,“ han havde ligesom ikke Mod til at udtale efterfølgende Ord, og standsede lidt inden han sagde, „at Skibet har mistet sin vakre Fører, Capitain Dahl, paa Cap; han døde af en heftig Feber, tildeels en Folge af den Overanstængelse, han havde lidt de sidste Dage af Reisen, da meget haardt Veir havde udsat Skibet for stor Fare.“

„Denne sørgelige Nyhed kommer os ikke ganske uventet, Hr. Grosserer,“ svarede Fru Lund.

„Ikke det? Det kan jeg ikke forstaae, da jeg ganske nyligt har modtaget Brevet.“

„Min stakkels Datter, Dahls Forlovede, kom forbi Dem, netop som De fortalte Brevets Indhold til nogle andre Herrer ved Børsen, og hørte nok til at forstaae, at det maatte være Dahl, hvormom Talen var,“ svarede Fru Lund.

„Stakkels Pige! stakkels Pige! Det gjør mig virkelig ondt, at hun skulde erfare denne Efterretning paa den Maade. Jeg vil overlade Dem dette Brev, Frue,“ vedblev han, idet han tog et Brev frem. „Min første Styrmand, som nu er Skibets Fører, har skrevet om Dahls Død i et Brev for sig, foruden Forretningsbrevet; han har rimeligviis tænkt paa, at Dahls Nær-

meste gjerne vilde have det sidste Budskab om ham i deres Eie. Og jeg vil overlade Deres Datter dette Brev," og Grosjereren gav hende Brevet og reiste sig for at gaae. Han tog Afshed med nogle deeltagende Ord; men da han var kommen udenfor hendes Dør, gik det først rigtigt op for ham, „at den Kone vist ikke havde meget Hjerte for sin Datters Sorg".

Da Fru Lund kom ind i det Bærelse, hvor begge hendes Døtre sadde hos hinanden, saae de begge paa hende med sorgmodige, spørgende Blikke, men det var tydeligt, at ingen af dem haabede, at hun skulde bringe dem nogen god Efterretning. Hun havde Brevet i Haanden, og uden at sige et Ord rakte Alvilde Haanden ud efter det, og da hun havde faaet det, reiste hun sig og gik med langsomme, vakkende Skridt ind i det næste Bærelse, der var hendes og Søsterens Sovestue, og hendes Moder og Søster herte at hun laasede Døren af.

Vi ville gengive Brevets Indhold.

„Høifstarede Hr. Grosjerer!

I mit Forretningsbrev har jeg allerede meldt Hr. Grosjereren, at vi have havt den Sorg at miste vor brave Capitain, Carl Dahl. Der er ikke en Mand paa Skibet, der ikke var ham hengiven, og aldrig har noget Skib havt en dygtigere og vakkere Capitain.

I det haarde Veir, hvorom jeg allerede har skrevet, anstrængte Capitainen sig over Ene. Man kan sige, at han næsten ikke sov, spiste eller drak. Da jeg engang spurgte ham, om han slet ikke kunde have Tillid til mig og unde sig selv lidt Ro, svarede han mig, idet

han venligt lagde sin Haand paa min Skulder og smilte saa velsignet: „Hansen, jeg har fuld Tillid til Dig, men jeg tør ikke lægge Ansvaret fra min Skulder over paa din, det har jeg ingen Ret til.“ Efterat vi havde bragt Skibet sikkert i Havn, saae jeg, at det var galt fat med Capitainen. Skjondt vi nu havde No, spiste han ligesaa lidt som før og saae bleg og daarlig ud. Endelig en Morgen maatte han give tabt. „Hansen,“ sagde han, „jeg troer at jeg er meget syg, og jeg troer at det er rimeligt, at jeg ikke kommer mig igjen. Send Bud til Dr. Wilmot,“ — en engelsk Læge, der flere Gange havde været ombord hos Capitainen, og de To vare blevne rigtigt gode Venner — „jeg maa tale med ham.“ Den engelske Læge kom, og det blev aftalt, at Capitainen skulde bringes iland og ligge i Wilmots eget Hus, hvor han kunde faae mere No og bedre Luft end i Skibet, medens det laa i Havnen. Der er vist Ingen af os, der glemmer den Dag, Capitainen blev bragt iland. Han tog Afsted fra hver især, gav Haanden til Alle, og til mig sagde han: „Hansen, De maa komme hver Dag til mig for at faae Ordre, ogsaa de sidste;“ han saae alvorligt paa mig, og der undslap ham et lille Suk. Saa blev han bragt iland; men istedetfor bedre, blev det værre med ham hver Dag. Den sidste Dag, jeg talte med ham, kunde han neppe faae andet end nogle ganske faa Ord frem, saa svag var han.

„Hansen,“ sagde han den Dag, „De maa overtage Forelsen af Skibet og reise videre til dets Bestemmelsessted. Af mine Papirer veed jeg, at det var vigtigt for Forretningernes heldige Udfald, at vor Reise ikke blev lang. Skibet maa derfor ikke vente paa mig.

„Jever jeg, kan jeg vel nok komme med et andet Skib til Singapore. I alle Tilfælde, Hansen, overtager Du nu at føre Skibet.“ Disse Ord bleve sagte med mange Afbrydelser. Det sidste han sagde til mig var: „Jeg troer, at mine Dage ere talte. Om et Par Dage er vist Alt forbi for mig her paa Jorden. Hansen, jeg vilde saa gjerne have skrevet til hende, som skulde have været min Hustru, og til min gamle Moder. Jeg har forsøgt det, men magter det ikke. Naar Du kommer hjem, maa Du bringe dem og min Broder en Hilsen fra mig, og siig dem, at det er min faste Tro, at vi mødes efter Døden med dem vi have elsket.“ Saa laae han afkræftet, næsten bevidstløs efter den Anstrængelse, det havde været ham at tale.

Med tungt Hjerte fik jeg Skibet gjort seilfærdigt. Det var en Aftale mellem Dr. Wilmot og mig, at han, naar Capitainen havde udaandet det sidste Suk, skulde heise et Flag paa halv Stang paa sit Huus; saa vidste jeg Bessed.

Jeg maatte tage Afsked med Capitainen to Dage efter at han havde talt de Ord, jeg har nedskrevet. Han kjendte mig, men kunde dengang ikke udtale et Ord. Samme Aften, kort før vi skulde seile, blev Flaget heiset; han var altsaa død, vor brave, kjære Capitain, og sjældent er vel et Skib med et saa bedrøvet Mandsskab stukket i Soen.

Det er min Agt, saasnart jeg naaer Kjøbenhavn igjen, at overbringe mundtligt den Hilsen, jeg har fra Capitainen til hans Nærmeste.

Erhødigst

Henrik Hansen.“

Aftenen efter denne sørgelige Dag, da Alvilde endelig var falden i en dyb Søvn, aldeles udmattet af den stærke Sindsbevægelse, hvori hun hele Dagen havde været, sad Marie et Dieblig ene i Dagligstuen og kunde overlade sig til sine egne Følelser med Hensyn til Carls Død; hidtil havde de været holdte aldeles i Baggrunden, medens Alvilde optog enhver af hendes Tanker. Hun fremtog nu hvert Minde om den Afdøde og saae det i den forklarede Belysning, hvori Døden stiller alle Minder. Hun mindedes den første Gang, hun havde hørt tale om ham, som den kraftige, selvopoffrende, søllessfulde Dreng. Deres korte Samliv i Odense, som hun altid havde stridt saa haardt imod at leve om igjen i Tankerne, stod atter op af det Forbigangnes Grav; men den Følelse, der derved nu vakttes hos hende, var kun den: „at, havde han elsket mig, da havde jeg nu været ene om denne store Sorg,“ og for første Gang ønskede hun af fuldt Hjerte, at hun og ikke Alvilde havde været Carls Forlovede. Medens hun saaledes sad, og Billedet af den Afdøde steg levende frem i hendes Sjæl, trillede Taarerne langsomt ned ad hendes Kinder, og der kom en høitidelig Fred til hende midt i hendes Sorg. Da traadte Fru Lund ind, og Marie gjøs, som havde hun havt et gabende Saar og seet en skaanfjælløs Haand nærme sig det. Og hendes instinktmæssige Skræk for Moderen viste sig ikke at være ganske uden Grund.

Fru Lund havde hele Dagen været stille og blid i sin hele Afsærd, noget meget Usædvanligt hos hende; imod Alvilde havde hun været øm og deeltagende. Men

nu var det, som om hendes verdslige, haarde Natur trængte til at faae Luft, og det gik ud over stakkels Marie, som vi nu skulle see.

Moderen satte sig paa en Stol, ikke langt fra sin Datter, og efter et Diebligs Taushed sagde hun i sin sædvanlige Tone, som hele Dagen havde været nedstemt:

„Godt var det da, at de ikke bleve gifte. Jeg er glad, at jeg ikke gav efter dengang.“

„Godt,“ svarede Marie. „Hvad Godt er der derved, Moder? Det kan jeg ikke indsee.“

„Kan Du ikke indsee det?“ svarede Fru Lund forbauset. „Det er da ikke svært at indsee, synes mig. Hun er da i alle Tilfælde sluppen for at være Enke, og det er altid godt.“

„Harde hun været gift med ham,“ svarede Marie taktfuld, „saa havde hun dog nu baaret hans Navn.“

„Baaret hans Navn? Hvortil skulde det have gavnet hende? Troer Du, der er nogen Arv efter ham? Det veed jeg, der ikke er.“

Marie reiste sig op uden at sige et Ord til Svar. Hun stred altid en haard Strid for at bevare Verbodighed for sin Moder, idetmindste i sin Adfærd imod hende. I dette Dieblif — kun et Dieblif — fyldtes hendes Hjerte med dyb Foragt for den personificerede Verdslighed, der sad ligeoverfor hende. Men Marie var en from Christen, og afbad siden i sin Aftenbon Syndigheden ved denne Følelse, og hendes Hjerte fyldtes da atter med den dybe Medynk for Moderens aandløse Tilværelse, der var hendes sædvanlige Følelse for hende. — Hun reiste sig nu og forlod langsomt Stuen.

Niende Capitel.

Et Mars Forløb. Hvad der deri hændte sig.

Staffels Alvilde! I den første Tid, efter at hun havde faaet Budskab om Carls Død, tvivlede hendes Nærmeste og Løgen om, at hun vilde have Kræfter til at gaae sin Provølse igjennem. I utroligt kort Tid faldede hendes Skjønhed, der nys havde været saa straalende, og hun blev som en Skygge af sig selv. Maries værste Frygt var, at Søsterens aandelige Evner skulde lide Skaar i den Smertens Skjærnsild, hun gjennemgik. Hele Dagen sad Alvilde stille hen, undertiden med et Haandarbejde, undertiden med en Bog i Haanden; men Marie, der gav Agt paa Søsteren næsten uden et Dieblisks Ophor, naar hun ikke var nødsaget til at forlade hende for en kort Tid, mærkede godt, hvorlidet det fortvænde med Arbeidet og hvor sjældent et Blad i Bogen blev vendt. Ofte tænkte Marie paa den staffels Fiskertone, som Emil Kellner havde fortalt hende om, og naar hun betragtede Alvilde, der sad med et aandssfraværende Blik, der saae og ikke saae, hvad hendes Dine hvilede paa, blev Marie greben af en Rædsel, som hun kun var istand til at formindske, ved at gaae hen og tage Søsterens Haand og ligesom tvinge hende til at vende tilbage til den Virkelighed, der omgav hende.

Det første Møde imellem Fru Dahl og Alvilde var hjertegribende. Den staffels Moder kom ud til Runds Dagen efter, at det sørgelige Budskab havde naaet dem. Rhederen, Grosserer Peteresen, havde været hos Christian Dahl paa Comptoirret, for at underrette

ham om hans Broders Død, og for at han kunde gjøre sin Moder bekjendt dermed paa den lempeligste Maade. — Den nedboiede Moder vidste ikke nogen bedre jordiff Trøst, end at gaae hen til hende, der skulde have været hendes Datter, og paa hvem det tunge Slag var falden endnu haardere, fordi hun havde et heelt Liv for sig at vandre igjennem. Da Alvilde saa hende, faldt hun hende om Halsen, og sagde med en Stemme, der var halvkvalt af Graad:

„Moder, søde Moder! Du vil være min Moder, ikke sandt? Vi ville græde sammen, og det bliver vel saa vor eneste Glæde her paa Jorden; nu er han jo borte, der var vor Glæde — ham skulle vi aldrig mere see — aldrig — aldrig; er det ikke et skræffeligt Ord, aldrig?“

Fru Dahl havde hidtil, som vi have antydet, i Grunden holdt meest af Marie; men fra denne Stund tog hun Alvilde til sit Hjerte, og hun blev hende saa kjær, som havde hun været hendes egen Datter. Og da, efter nogle Maaneder, Haabet atter levede op i Maries Hjerte paa Søsterens Begne, da Alvilde begyndte at vende tilbage til Livet, om end i Begyndelsen kun i enkelte Timer, da saa Alle, at Alvilde aldrig befandt sig saa vel, som naar hun var i Fru Dahls Nærhed. Hendes første Gang var hen til Carls Moder, da hun var istand til igjen at taale at komme udenfor Huset; thi i lang Tid skuede hun enhver Afbrydelse, der forhindrede hende i at hengive sig til sin Sorg, saaledes blot at see en Fremmed eller paa anden Maade komme i Berørelse med den ydre Verden. Da hun først havde været een Gang henne hos Carls Moder, gjentog hun

hyppigt sine Besøg, saa at der tilsidst næsten ikke var en Dag, uden at hun gik den lange Vej fra Christianshavn til Kongens Nytorv. Og ofte blev hun hele Dagen hos Dahls. Og saa imod Christian var hun saa venlig og blid, som en Søster kunde have været. „Han er Carls Broder; han er ogsaa min.“ Hun havde aldeles glemt, hvilke Følelser han havde næret for hende, idetmindste syntes det saaledes. Og Marie kunde desto bedre forstaae det, fordi det var en sørgelig Overbeviisning hos hende, at Alvildes Evner virkelig til en vis Grad vare blevne svækkede. Hun havde altid mere udmærket sig ved sin Charakters Ynde og Reenhed og en vis Aandsfuldhed, end ved nogen kraftig Forstand. Men Marie mærkede dog, at her var skeet en Forandring; hun havde ondt ved at forklare, hvad hun meente, men deres dygtige Læge forstod hende strax. „Der er skeet en Nedstemning, eller om De vil, en Omstemning i hendes aandelige Liv. Hun har ikke tabt Hukommelsen, men den er svækket; hun husker ikke saa godt som før. Hun forstaaer nok Alt, hvorefter man taler til hende, men langsomt og ikke altid saa klart som tidligere, ikke sandt? Men, kjære Frøken, Deres Søster er ogsaa meget legemligt svag, og det giver mig Haab om, at naar hun gradviis kommer til Kræfter, vil ogsaa de aandelige Evner fornyes.“ Og dermed maatte Marie lade sig nøie. At Søsteren saa afgjort foretrak Fru Dahls Selskab for hendes, fandt hun sig taalmodigt i, skjøndt det smertede lidt at see en Anden indtage den Plads, hun hidtil havde havt som Alvildes Støtte og Troster. Og dog var hun det jo ligesuldt paa en vis Maade. Hun stod imellem Moderen, der begyndte at blive inder-

ligt kjed af „al denne evige Sorgen“, og Alvilde. Hun advarede Fru Lund om, at der maatte tages vaerksomt paa den stakkels Lidende, og fik ogsaa Lægen til at sige et Ord derom. Og paa tusinde Maader stod hun som en beskyttende Engel imellem Alvilde og Alt, der kunde faare, plage eller anstrænge hende. Hun ventede taalmodigt paa, at Søsteren skulde vende tilbage til hende med hele sit Hjerte, og var glad, naar hun saae hende komme tilbage fra sine Besøg hos Fru Dahl med en Kind, der ikke var fuldt saa bleg, som da hun forlod Hjemmet, og med Dine, der, om de end stundom vare forgrædte, dog saae paa Alt med et noget kraftigere Blik. Fru Dahl var en from Christen, og lidt efter lidt forstod hun at indgyde Svigerdatteren den Trost, hun selv fik i fuldt Maal, hvor hun søgte den.

Der var noget ret comist i denne Tid, ved at høre Fru Lund moralisere, Noget, hun ellers ikke gav sig af med; thi reent verdslige Leveregler eller Formaninger, som vare de eneste, hun ellers indlod sig paa at give, kunde vel neppe kaldes Moraliseren. Men nu hed det bestandigt: „Man skulde dog vise lidt Resignation, naar man er christne Mennesker;“ hun havde i de fleste Tilfælde let nok ved at resignere, da hendes Følelser just ikke generede hende, og hun havde i fast Besiddelse, saalænge det varede, det Meste af, hvad hendes Hjerte satte Priis paa. „Det var jo at gjøre Oprør imod Guds Villie,“ sagde hun i denne Tid, „saaledes at sørge“ o. s. v. Disse Formaninger fik Marie godt af; Alvilde turde Moderen dog endnu ikke henvende dem til.

„Der er jo Ingen, der gjør Oprør, Moder,“ svarede Marie. „Stille og taalmodigt bære jo baade Fru

Dahl og Alvilde deres store Sorg. Et Suk under det Kors, vi taalmodigt bære paa, er da ikke forbudt os."

Men Moderens Utaalmodighed tiltog stadigt. At hendes kjæreste Datter, der var i sin første Ungdom, skulde sætte sig hen og sørge hele sit Liv for En, som hun ovenikjøbet aldrig havde syntes om at faae til Svi-gerson, stod for hende som en stor Uret imod hende selv. Thi egoistiske Menneſker vide saa godt at bedømme Alt, næsten Alt, som væsentligst eksisterende, i Forhold til dem selv. Alt, hvad der slet ikke angaaer dem, er jo af ringe Betydning.

Hvilke vare Christian Dahls Følelser i denne Tid? Da han saa Alvilde's blege Kinder og forgrædte Dine, da hun, den første Gang de mødtes efter deres Sorg, traadte hen til ham og lagde sin skjælvende Haand paa hans Skulder, og sagde med halokvalt Stemme: „Du er hans Broder, Du er ogsaa min,“ da havde Sorgen over Broderens Tab og Synet af hendes Lidelser aldeles slukket Vidensſkaben i hans Hjerte, og Alvilde stod for ham som et Væsen, der var ham helligt i sin Sorg, og for hvem han med sit Liv vilde have tilbagekjøbt den tabte Lykke. Men da Dagene gik, og Alvilde atter kunde beherske sin Sorg og kunde gjemme den hos sig selv, da hendes Kind atter fik lidt Farve og hendes Dine mere Liv, endſkjøndt hendes Skjønhed var salmet og hendes Stemme var veemodig som en Vols-harpes Klang, da hun atter begyndte at kunne tale om andre Ting end hendes Lykkes Forliis, da begyndte hans gamle Følelser for hende atter at leve op i hans Hjerte, og et svagt Haab, i Begyndelsen ham selv ubevidst, begyndte at give hans Liv en heel ny Farve.

Vinteren, den sørgelige, mørke Vinter, gik saaledes hen, medens Livet og Døden kæmpede om Alvilde. Men da de lyse Dage vendte tilbage, da begyndte hun gradviis at reise Hovedet lidt igjen. Hvor var hun dog som en yndig Blomst, der ikke medtaget af Storm og Regn, atter i Solens Straaler hæver Hovedet, medens de tunge Draaber trille fra dens Blade; men den er falmet og gjenvinder aldrig mere sin fulde Farve og Duft. Og da Sommeren kom, og de kjørte lange Touren med hende — deilige Udflugter langs Strandveien og dybere ind i Landet — da naaede Glæde over Naturen hendes Hjerte; de første Gange viste dette sig kun ved, at hun smilte veemodigt eller blot tryffede Maries Haand til Svar, naar denne spurgte, om der ikke her eller der var deiligt. Men saa begyndte hun at tale om sin Beundring, naar f. Ex. en eller anden deilig Udflugt viste sig for hendes Blik; og hun begyndte ret at vaagne op til fuld Bevidsthed om den opoffrende Kjærlighed, der stod ved hendes Side i Maries Skikkelse. Undertiden vare Dahls ogsaa med paa disse Udflugter, og da lod det til, at Alvilde blev meest opmuntret ved dem.

Da Efteraaret kom — et Aar var altsaa gaaet hen, siden Efterretningen om Carls Død var kommen — forekom det de fleste, at Alvilde atter var sig selv igjen. At hun i det ene Aar var bleven mere end eet Aar ældre, kunde Alle see, at hendes Skjønhed ikke mere var blomstrende, at den var saa ætherisk, at man næsten blev lidt angstelig ved at see paa hende, det kunde ogsaa Alle see. Men hun kunde atter tale om Alt med Alle, og kun Marie vidste, at det ikke var som det havde været med Alvilde, at der dybt inde i hendes inderste

Basen var en Grundforandring. Hun levede og levede dog ikke i den Verden, der omgav hende. Hendes inderste Hu, hendes dybeste Følelse havde vendt sig fra den Virkelighed, hvor han ikke længere fandtes; maaskee var det meest derfor, at det forekom Marie, at hendes Aandsejner vare spækkede; blot fordi hun ikke kunde give sin hele Tanke i noget eneste Dieblis til det, som man forlangte hendes Opmærksomhed for. Det smertede ogsaa Marie dybt at see, hvorledes Alvilde var som et villieløst Redskab i Moderens Haand. Ikke fordi Fru Lund forlangte Andet af Alvilde, end hvad der var fuldkomment tilladeligt, at hun gav efter for. Men Marie følte en hende selv næsten uforklarlig Besymring ved at see, hvor siebliffeligt Alvilde opgav enhver Beslutning paa Moderens Forlangende. Hun havde altid været altfor eftergivende, for Exempel i sit Forhold til Carl ligeoverfor Moderen; men nu, nu var Alvildes Lydighed større end det Lydigste Barns, thi hendes Lydighed kostede hende aldeles ingen Overvindelse. Var det en Ahnelse om, hvad der vilde komme, maaskee endogjaa en halobevidst Frygt, der fik Marie til saaledes at sørge, ved at see Moderens tiltagende Magt over Søsteren?

Tiende Capitel.

Maries Ahnelse begynder at gaae sin Dpfylbelse imøde.

Den Første, der mærkede Overgangen i Christian Dahls Følelser for Alvilde fra en haabløs til en haabfuld Kjærlighed, var Fru Lund og dernæst Marie.

Men denne Opdagelse gjorde naturligt nok en høist forffjellig Virkning paa dem. Medens Fru Lund med Glæde greb den Tanke, at Christian Dahl endnu kunde blive hendes Svigersøn, og at Alvildes Forhold til Carl godt kunde blive blot en kort Episode i hendes Liv, var det Marie høist piinligt at see et Haab oplivet hos Carls Broder, som hun i Begyndelsen troede aldrig kunde blive til Virkelighed, og som hun ikke kunde andet end ansee for at være et Slags Forræderi imod Carls Minde. Det varede ikke lange før Christian Dahls Moder og endogjaa Uvedkommende, bleve opmærksomme paa, at han vistnok vilde stræbe efter at tage den rige Stak i Arv efter Broderen, som havde været Gjenstand for hans Attraa for den blev Broderens. Her er maaskee det meest passende Sted til at beskrive Læseren Christian Dahls Charakter lidt nøiere, end hidtil er skeet. Christian Dahl var en yderst retskaffen Mand. Han kunde ogsaa have stærke Følelser, som vi allerede vide af hans Kjærlighed til Alvilde og til hans Moder og Broder. Men den Storhed, det høie Veddelmod, der fandtes i Carls Charakter, fandtes ikke hos ham. Der var undertiden en vis Smaalighed hos ham, han kunde for Exempel let blive gnaven over Ubetydeligheder, og derved piinte han ofte sin Mo-

der, der var af et i høieste Grad fredeligt Gemyt. Hun vidste, at hun blev høit elsket af begge sine Sønner; men Carls Kjærlighed til hende var som Solens Lys og Varme for hendes Sjæl, og da hun horte om hans Død, følte hun, at det Bedste her paa Jorden var forsvundet af hendes Liv. Den Forffjel, der i Forstandens Sphære er imellem Geniet og Talentet, er liig den, som fandtes i disse Brødres Charakter; og vi troe, at Sammenstillingen godt kan bruges. Følelserne have deres Genialitet i deres spontane Inderlighed, ligesom Forstanden i sin aprioriske Tankeevne. — Christian Dahl var en meget dygtig Forretningsmand, og det var rimeligt, at han som Embedsmand vilde gjøre en udmærket Carriere. For Tiden gik han i Kjærlighedsdrømme, der bleve lysere, alt efter som Alvildes Sorg traadte mere og mere i Baggrunden. Den blev hende som en skjult Skat, hvorover hun rugede, mere end Noget ahnede, naar undtages Marie. Alle bleve, som sagt, opmærksomme paa Christian Dahls Følelser for sin afdøde Broders Forlovede; kun Alvilde ahnede Intet.

Vi ville nu fortælle, hvorledes hendes Dine for første Gang bleve aabnede med Hensyn hertil. En Aften i October Maaned, Aaret efter at Budstabet om Carls Død var kommet, sadde Fru Lund og hendes to Døttre og talte sammen i Mørkningen. Regnen pidskede imod Binduerne, men uagtet det flette Veir havde Christian Dahl været ude hos dem i et Besøg og havde netop forladt dem. Det er vist ikke uheldigt, naar man vil bringe en Sag paa Bane, der af en eller anden Grund rimeligviis vil blive lidt piinlig eller generende

for begge Parter at omhandle, da at vælge Tiden her-
til, naar Lyset ikke forraader Ansigtets stumme Sprog.
Maaskee det var faldet Fru Lund ind.

„Hvor Christian Dahl dog er opmærksom imod
Alvilde. At gaae nd i dette flette Veir, blot for at
bringe hende en Bog fra hans Moder! Alvilde, han
gjør meget af Dig, Barn,“ begyndte hun, for at
bryde Isen.

„Ja,“ svarede Alvilde paa sin sædvanlige blide,
veemodige Maade, „han holder af mig og jeg meget af
ham: han er jo Carls kjære Broder.“

„Da er det saamænd ikke alene paa anden Haand,
for Carls Skyld, at han holder af Dig, Alvilde,“ og
Fru Lunds Stemme havde noget af sin sædvanlige haarde
Klang i sig, da hun sagde disse Ord; i den senere Tid
talte hun altid i en blidere Tone til Alvilde, men hun
var, som sagt, meget utaalmodig.

Marie, der havde siddet i Vinduet med sit Strikke-
toi, reiste sig nu og satte sig ved Siden af Alvilde, der
sad længere inde i Stuen, og tog hendes Haand i sin.

„Jeg synes, det kan gøre mig ondt for Christian
Dahl, at han med al sin Fortræffelighed bliver saa lidet
paaskjønnet,“ vedblev Fru Lund.

Marie mærkede, at nu „skulde Slaget staae“, og
stillede sig i forreste Række, for at tage imod Angrebet.

„Saalidet paaskjønnet?“ svarede hun, „det kan man
da ikke sige, at han er. Man siger jo, at han paa sit
Comptoir nyder megen Anerkjendelse og rimeligviis vil
gøre en meget god Carriere. Saa veed jeg da ogsaa,
at hans Moder paaskjønner ham. Og vi holde jo Alle
af ham.“

„Ja vist holde vi af ham, men der er Forskjel paa Kjærlighed. Og han kan vel nok ønske at eie en varmere Kjærlighed end den, han er Gjenstand for. Med Saalidet som vi give ham, kan et Menneſſe ikke godt have Nok,“ ſvarede Fru Lund, der den Aften lod til at være meget ſolelsesfuld.

Ingen af Døttrene ſvarede, og dette gav Moderen vel Mod til at vedblive med, hvad hun havde begyndt paa, nemlig ſin Bearbejdelse af Alvilde til Gunſt for Chriſtian Dahl. Alvildeſ Ansigt var vendt fra det ringe Dagslys, der endnu kom fra Vinduet, ſaa at Marie ſlet ikke kunde ſee, hvad Virkning Moderens Ord gjorde paa hende.

„Det vilde for Exempel være haardt, om Chriſtian aldrig ſkulde gifte ſig, fordi hans Haab om Gjentkjærlighed, hvor han ønskede den, aldrig blev opfyldt.“

Marie følte at Alvildeſ Haand, der laa i hendes, ikke længere var ſaa ſtille ſom før. Hvad ſkulde hun gjøre for at ſtandſe Moderen, der nu vedblev:

„Jeg er vis paa, et Ingen mere følte for ſin Broders Lykke, end Carl ſelv gjorde det. Han havde jo opoffret ſig ganſke for ham;“ var det forſte Gang, Fru Lund havde ſig derfor? „Og jeg er vis paa, at kunde Carl nu ſee ned til os Alle, vilde Intet glæde ham mere, end at ſee os Alle forenede i inderlig Kjærlighed og ſin Broder nyde en Lykke, der ikke blev hans.“

Der faldd en heed Taare paa Maries Haand, og hun foer forſkrækket op.

„Skal jeg tænde Lampen, Moder; Alvilde har det ikke godt?“

„Alvilde, Barn, feiler Du Noget?“ spurgte Fru Lund angsteligt og traadte hen til Datteren.

„Han var saa god, saa opoffrende, han tænkte altid sidst paa sig selv,“ udbrod Alvilde; men de sidste Ord bleve næsten uhorlige ved den stærke Graad, hun kom i.

Nu havde Marie tændt Lampen. Hun gik hen til Søsteren og tog hendes Haand, idet hun sagde i en dybt bevæget Tone:

„Ville Alvilde, vi ville glæde os derover og ikke sørge uden Haab for ham, der engang skal modtage sin trofaste Brud i en bedre Verden.“

Fru Lund saae vredt til Marie; hun vidste godt, hvad Mening der laae i hendes sidste Ord og hvorfor de vare blevene udtalte. Men Samtalen var nu gaaet heelt istaae; Fru Lund var bleven bange.

Senere hen, da Alvilde var iseng — hun gik altid tidligere til No end de Andre, dertil tvang hendes Mangel paa Kræfter hende — fandt følgende Samtale Sted imellem Fru Lund og Marie.

„Moder, vi maae være vaersomme med Alvilde. Hun taaler ikke saadanne Sindsrystelser. Det kan da vel aldrig være din Mening, at hun skal give sig hen til at blive Christian Dahls Hustru, med Hjertet saa fuldt af Kjærlighed til en Anden og saa fuldt af Sorg over en Andens Tab?“

Fru Lund stod og betænkte sig et Dieblis. Derpaa svarede hun i en haard, kold Tone:

„Hvad det nytter til, at Du og Andre gjøre Alt, for bestandigt at opfriske og oplive Alvildes Sorg, veed jeg ikke. Det nytter ikke at raisonnere med Dig. Men

jeg er slet ikke bange for at tilstaae, at jeg virkelig haaber at see Alvilde som Christian Dahls Kone."

"Jeg vidste det, jeg vidste det, og det vil vel ssee," sukkede Marie. Pludseligt gif hun lige hen til Moderen og sagde i en Tone, der bævede af den dybeste Bevægelse:

"Moder, ahner Du ikke, at Alvilde langt fra er sund og veltilmode i Sindet, at hun er spækket i den Grad i sine Sjælsevner, at hun næsten til en vis Grad og i en vis Retning er sindsvag?"

Fru Lund blev bleg, men derpaa blev hun rød af Harm.

"Sindsvag? Kom ikke her og skræm Livet af mig. I hvad Henseende er hun det? Hvorved viser hun det? Hun taler jo aldeles fornuftigt om Alt. Men for Dig maae vi vel Alle regnes for gale nu, naar Du blot maae have Ret i Gæt og Alt."

Marie gif op og ned ad Gulvet. Hun vred sine Hænder i sin Sorg og Smerte. Nu var Ordet udtalt, det Ord, som saalænge havde klinget for hendes Sjæls Dre og havde forstyrret hendes Ro saa ofte, Nat og Dag. Endeligt standsede hun foran Moderen, lagde sin Haand paa hendes Skulder og sagde med sagte bevæget Stemme:

"Moder, lad hende endeligt i Ro, Hun kommer sig nok, skal Du see, stakkels Moder, som jeg saaledes har skræmmet. Men Ro maa hun have, det troer jeg. Tal ikke engang til hende om Carl, endnu mindre om at glemme ham for en Anden."

Fru Lund var nu bleven rolig. Hun tænkte sit Lys for at gaae ind i sit Sovestue, hvorhen Marie

fulgte hende; men hun talte næsten intet Ord mere den Aften, og der var just ikke det elskværdigste Udtryk i hendes Ansigt.

Ellevte Capitel.

En Samtale imellem Søstrene.

Paa denne Tid blev Onkel Christian farligt syg. For at ikke hans bekymrede Hustru skulde glide sig aldeles op, forlod Marie ofte sit Hjem, for at afløse hende ved Sygeleiet. Hun vaagede ofte hele Nætter, og det var tydeligt, at den Syge ikke var saa rolig naar Andre vare hos ham, end netop hans Hustru eller Marie.

Marie kunde nu ogsaa bedre forlade Hjemmet, da Alvilde tilsyneladende nu bedre var istand til at undvære hende; hun havde atter begyndt at beskæftige sig paa sædvanlig Maade med sit Haandarbeide, med Huusholdningen og med Læsning. Hun var desuden ofte hele og halve Dage hos Fru Dahl. Marie lagde imidlertid Mærke til, at hendes Søster helst besøgte Carls Moder, naar hun vidste, at Christian Dahl var fra Hjemmet. Og det undrede hende ikke, thi nu havde jo Fru Lund aabnet Datterens Dine for hans oplivede Haab med Hensyn til hende.

Som sagt, Marie var nu i Dage og Uger meget fra sit Hjem; dog fulgte hun Søsterens Tilstand og hele Gjøren og Læden med den dybeste Interesse; hun

glemte hende aldrig mange Diebliske ad Gangen. Hun kunde derfor ikke undlade at bemærke, at der atter foregik en Forandring med hende. Før kunde Alvilde, som jo er omtalt, sidde hele Timer, kun tilsyneladende beskæftiget med et eller andet Arbeide, og blot fordybe sig i sin Sorg. Nu var det anderledes. Der kom en næsten rastløs Arbeidsomhed over hende. Og af hendes Ord mærkede Marie, at det at udrette Noget, at være Noget for de Andre, stod for Alvilde som den eneste Lykke, der var tilbage for hende i Livet. Det var jo en Forandring, som man kunde have fundet glædelig. Men denne rastløse Iver, denne næsten febrilske Flid, som Alvilde viste fra Morgen til Aften, angstede Marie. Naar hun saa Søsteren med en rød Plet paa hver af de fine, lidt indfaldne Kinder, og med Dine, hvis Glans ikke lignede deres tidligere milde Straaler, kastede hun næsten lidenskabeligt over sit Arbeide, følte hun en Uengstelse for, at hendes Tilstand var ligesaa langt fra at være sund, som tidligere, skjøndt paa en høist forskjellig Maade.

En Aften kom Marie seent hjem fra Onkel Christian, hos hvem hun havde vaaget den forrige Nat og været hos hele den paafølgende Dag. Hun vilde liste sig sagte iseng, for ikke at forstyrre Alvilde, der alt var gaaet til Ro. Men Alvilde reiste sig op paa sit Leie og spurgte, hvorledes Onkel Christian havde det.

„Det forekommer os Alle, at han har det bedre. — Hvorledes har Du havt det, Alvilde?“

„Godt; oh, Marie, hvor Du seer træt og bleg ud; men Du tænker heller aldrig paa at skaane Dig selv. Du er saa opoffrende; kan jeg ikke komme til at ligue

Dig, naar jeg gjør mig Umage?" og hun saae op paa Marie med et Blik som et Barn, der staaer og vil vide, om det forelagte Arbeide ogsaa er overkommeligt for det. Marie traadte hen til Sengen og satte sig paa den, idet hun drog Alvilde hen til sig.

"Alvilde, veed Du ikke at det er Dig, som for Diebliffet giver os et Exempel paa, hvad det vil sige at glemme sig selv, at glemme sig selv, naar det er vanskeligst at gjøre det, naar man har Hjertet fuldt af Sorg. Du kjære, lille Søster, der næsten slider Dig op i denne Tid ved Arbeide, Du ikke selv har mindste Glæde af."

Alvilde sukkede dybt, og saae hen for sig med et drømmende Blik. "Ja, det er netop det, der er galt. Du veed ikke, hvor jeg bebreider mig, at jeg aldrig mere kan være glad, ikke engang ved Andres Glæde. Jeg vilde saa gjerne, oh, saa gjerne see glad og freidig udover det Liv, som det maatte være Guds Villie endnu at skjænke mig her paa Jorden; men jeg kan det ikke, at, jeg kan det ikke. Længes og savne, længes og savne, det er det Gæste, jeg kan." Hendes Hoved var bøiet liig en knækket Blomst, idet hun udtalte disse Ord, og de fine magre Hænder vare foldede i hinanden. Pludseligt saae hun op, og der kom Liv og Glæde i hendes Blik.

"Det skal blive anderledes, Marie! Naar jeg kan bringe en Anden en Glæde, saa bør og skal jeg ogsaa selv deeltage deri. I Søndags talte Præsten saa smukt om, at vi skulde være villige til at offere Alt, ogsaa „Hjertets Isak“. Min Sorg er vel nu mit „Hjertes Isak“, og naar den bliver helliget og renset fra For-

sagthed og Haabløshed, da skal den blive som en Virak for Guds Throne. Og saa bliver jeg glad ved de Andres Glæde. Det er at leve lidt paa Credit, ikke sandt?" tilføiede hun med sit søde barnlige Smil; „en Glædescapital har jeg ikke selv for dette Liv. — Men Et vilde falde mig svært," hun saae angsteligt op paa Marie og hvisttede nu ganske sagte: „at blive Christian Dahls Hustru, det formaaer jeg ikke."

„Christians Hustru! Har han bedet Dig om at blive det?" spurgte Marie.

„Moder siger, at han elsker mig endnu, ikke som jeg havde haabet, blot for Carls Skyld. Hun sagde igaar — hun har ofte hentydet dertil — men igaar sagde hun, at baade hendes og Carls Moders høieste Ønske vilde være opfyldt, naar jeg blev hans Hustru. Men, Marie, hvor kan jeg det?"

„Det er opvækkende, at man forlanger dette Offer af Dig," sagde Marie.

„Det Æneste, der kunde forsoner mig dermed, er jo netop det, at det vilde være et Offer," svarede Alvilde.

„Egteskabet skal ingensinde være et Offer, om end det er den meest fuldbendte Hengivelse her paa Jorden, saavel fra Mandens som fra Kvindens Side," svarede Marie.

Hun saae nu, at Alvildes Kinder brændte, at hendes Dine lyste af Feber; hun mærkede, hendes Haand skjælvede og hun følte, at det var paa høie Tid, at denne Samtale fik Ende. Hun bad Søsteren i sin omme moderlige Tone lægge sig til Ro, og Alvilde søiede hende og sov strax ind som et træt Barn. Men Marie laa langt ud paa Natten, saa træt som hun var kommen

hjem, og kunde ikke sove. Hvad skulde hun gøre? Hvad kunde hun gøre? Hun havde ikke Moderens Hensynsløshed, naar det gjaldt om at afgjøre Andres Skjæbne.

Tolvte Capitel.

En Fortøvelse. Maries Fortøvelse.

Hvad kan overgaae den Glæde, en Reconvalescens fra en farlig Sygdom skænker dem, der have gaaet med de bekymrede, forpiinte Hjerter om Sygeleiet? Da er det, som lærte vi ret at maale Dybden af vor Kjærlighed, som lærte vi da først, hvor stærke de Baand ere, der knytte os til vore Elskede.

Denne Glæde blev nu Fru Kellers, og, om end ikke i samme Grad, dog ogsaa Maries. Tante Zette, som vi helst ville kalde Fru Keller, var saa yndig i sin Glæde. Med et skjælvende Hjerte luskede hun op for den; var det vist, var det virkelig vist, at der ingen Fare var mere? Det ellers saa straalende muntre Blik var slukket i Taarer, men nu i Glædestaarer. Marie, som havde været hendes Trost og Støtte i de tunge Dage og mørke Nætter, deelte hendes Glæde med hende. Og han laae der stille og from, som han havde været under hele Sygdommen; men nu kunde han atter smile til dem, atter takke dem med svag Røst for hver Kjærlig Haandsrækning.

Det var en deilig October, man havde det klar, ret hvad man i America kalder „the Indian summer“. De gulnede Blade hang stille og uberørte af nogen uventlig Lustning, der kunde bryde det svage Vaand, som endnu holdt dem til Grenene, og Alt tegnede sig saa fiint, saa tydeligt mod den klare Esteraarshimmel.

En Dag, da Onkel Christian allerede flere Gange havde været oppe og siddet i sin Lænestol nogle saa Timer ad Gangen, udtalte han for sin Læge det Ønske, at han kunde faae Lov til at kjøre en lille Tour, om ikke længere end til Frederiksberg Have, for endnu engang at beseje al den Skønhed, der saasnart vilde være forsvunden. Da Beiret var saa mildt, at man kunde sidde for aabne Vinduer, ligesom om Sommeren, troede Lægen, at en lille Udflugt, som den Onkel Christian ønskede sig, kun vilde være ham til Gavn. Den fandt altsaa Sted en Formiddag, og Marie deltog naturligviis i den. Hun sølte sig lettere om Hjertet den Dag, end hun længe havde gjort. Hun var saa glad over at de havde faaet Lov til at beholde Onkel Christian, saa glad over den smukke Have, der var saa deilig i sin brogede Dragt, og hun begyndte at fatte Haab om, at Alvilde nok vilde komme sig; der var i de sidste Dage kommen lidt mere Ro over hende, syntes hun. Og hun havde haft endnu een Glæde. Onkel Christian havde samme Morgen haft Brev fra Emil Keller, der var i Syssland, hvori han fortalte, at han havde kjøbt sig en Herregaard i en af dets deiligste Egne. Han havde i længere Tid staaet i Underhandling derom; nu var Handelsen sluttet. Marie havde kun seet ham nogle ganske saa Gange efter den Sygdom, der var fulgt paa hiin

Aften, da han havde sunget de deilige Sange, der ofte endnu klang i hendes Dren, men altid vakte et smerteligt Minde, naar hun erindrede dem. Han havde, naar han mødte hende efter den Tid, viist en næsten rørende Tilbageholdenhed imod hende. Hun troede, at hans Haab var blevet sluttet for bestandigt; og deri tog hun vist heller ikke feil. Han, der saagodt havde forstaaet og fattet Maries Charakter, maatte troe om hende, at naar hun engang havde elsket, var det ogsaa for bestandigt; idetmindste at hun ikke vilde kunne lade Gjenstanden for sin Kjærlighed aflose af nogen anden. Og Marie havde det Haab, at der netop nu var kommet mere Ro i hans Sjæl, at han nu vilde til at samle sig og tage sin Deel i Livets Gjærning. Og dette glædede hende inderligt.

Det var, som sagt, en glad Dag for Marie. Aldrig befandt hun sig bedre, end i Selskab med disse fromme, kjærlige Mennesker. Og længe efter stod denne lille Udflugt som et lyst Billede i hendes Sjæl, da Alt om hende var blevet mørkt og sorgeligt.

Hun kom hjem den Aften lidt seent. I Haanden havde hun en Ronnebærgreen, fuld af smukke røde Bær. Hun løb op ad Trappen. Entréedøren stod tilfældigviis aaben, og hun gik lige ind i Dagligstuen, der kun var oplyst af Sostrenes lille Sovekammerlampe. Der sad Alvilde ene i et Hjørne af Sophaen. Hun saae bleg og nedslagen ud, og Marie bebreidede sig næsten, at hun var kommen saa glad hjem.

„Kjære Alvilde,“ sagde hun, „hvorledes har Du det? — Onkel Christian er nu saa raff, at vi have været ude med ham i Frederiksberg Have. Har Du

været hos Fru Dahl idag?" Alt dette sagde Marie, medens hun tog Toiet af og i saa opromt en Tone, hun kunde, for ligesom at indgyde Søsteren lidt af den Friskhed, hun nys havde havt saa stort et Forraad af selv.

Men efter at Alvilde havde sagt et mildt „God-aften“, taug hun ganske stille, og hun reiste sig ikke op for at tage imod Marie, som hun ellers vilde have gjort. Marie gik nu hen og satte sig hos hende i Sophaen.

„Hvor er Moder?“ spurgte hun.

„Hun er gaaet ifjeng for over en Time siden, og jeg var ogsaa gaaet ind i Kammeret; men jeg blev oppe for at sige Dig, Marie,“ og hendes Stemme blev saa sagte, at hun næsten hvisttede, som om hun var bange for at høre sine egne Ord, „jeg har iaften lovet Christian Dahl at blive hans Hustru!“

Der kom intet Ord over Maries Læber; havde hun ikke et eneste lille Lykonfkningsord til den høitelskede Søster? Hun saa paa Alvilde med et Blik, hvori der kun stod Sorg og Bekymring at læse, og Alvildes Dine, ja, det var, som om de bade om Tilgivelse.

Saaledes faldt de et Dieblis og saa paa hinanden; derpaa brast Begge i Graad og faldt hinanden om Halsen.

„Oh!“ hvisttede da Alvilde; „har jeg gjort Ret eller har jeg gjort Uret? Han veed det, jeg har sagt ham det, at jeg aldrig, aldrig glemmer Carl. Men han siger, at vi sammen ville elske hans Minde og frede om det. Han siger, at han ikke forlanger, at jeg skal elske ham, som jeg har elsket hans Broder, at det vilde være daarligt og urimeligt, om han forlangte det. Han siger, at han kun forlanger at hengive hele sit Liv for

at trøste mig og gjøre mig lykkelig. Men det var ikke derfor, ikke derfor at jeg samtnkkede; men han talte om, hvor lykkelig jeg vilde gjøre ham og hans Moder; og Moder, hun siger, at hun aldrig har onstet Noget saa inderligt i hele sit Liv som netop dette, der nu er skeet. Og jeg gav efter, Marie, jeg gav efter, og nu sidder jeg her og spørger mig selv: har jeg gjort Ret eller har jeg gjort Uret?"

Hvad skulde Marie gjøre? Kunde hun nanne at „knække det sonderbrudte Kor"? Hun sad taus og svarede kun ved sine omme Kjærtegn.

„Marie,“ sagde Alvilde igjen, „har Du ikke et Ord at sige mig? Veed Du, hvad jeg frygter for? Du finder, at jeg har vilst mig uværdig til at have eiet Carls Kjærlighed,“ og hun bedækkede sit Ansigt med Hænderne.

Endeligt svarede Marie:

„Nei, Alvilde, det behøver Du ikke at frygte for. Nu er det skeet; thi Du vilde vel neppe nu træde tilbage?“ og hun saae spørgende paa Søsteren, som rykede sorgmodigt paa Hovedet. „Nu er det skeet, og gib din Bevæggrund, der er saa reen og smuk, maa hjælpe til, at der kommer Betsignelse ind i det Forhold, Du er traadt ind i. — Og nu skal Du iseng, min egen lille Søster, det Bedste, det meest Elskede jeg har i Verden,“ og hun smilte igjennem Taarerne, idet hun drog Alvilde op af Sophaen, hvorpaa de Begge gik til No.

Men da Alvilde sov, da reiste Marie sig op fra sit Leie; hun syntes ikke, hun kunde udholde at ligge stille med den Byrde, hun havde at bære paa. Hun gif

gik ind i Dagligstuen, som Høstmaanen oplyste med sine Straaler, og der sad eller gik hun op og ned ad Gulvet i flere Timer. Hendes Dine faldt paa Konnebergrenen; hun satte den i Band, og saa kom hun til at tænke paa Naturens fuldkomne Lydighed under sin Skabers Villie; hvorledes Alt stod i Knop, udviklede sig, bar Blomst og Frugt, saaledes som det var beskiftet for det. Og hvad kunne de frie Aander naae, naar de blive fuldkomne, bedre end dette, en ubetinget Lydighed? Men naar saa Erkjendelsen kommer til, saa bliver det til Salighed! Og medens denne lille Green vakte disse smukke trosterige Tanker, løstedes hendes Sjæl op over den sørgelige Virkelighed. Derfor kunne fromme Menneſker ikke, som Andre, fortabes i eller knuses af deres Ulykke; deres gode Tanker ere som Englene, der gaae op og ned ad Himmelfstigen, og de bringe Trøst og Højsælelse. Men meget ulykkelig var dog Marie. Hende forekom det, at her var skeet Noget, der næsten maatte kaldes syndigt. Ægteskabet var hende for helligt til at hun kunde taale, at Andre blandede sig i dets Tilblivelse, uden de To, der skulde blive som Eet. Og at hendes Moder, og ene hendes Moder, havde stiftet denne Pagt for disse To, det vidste hun jo. Aldrig havde Christian Dahl turdet nærme sig Alvilde som hendes Elsker, havde ikke hendes Moder opmuntret ham dertil. Og aldrig havde Alvilde drømt om at bringe dette Offer, havde Moderen ikke næsten skrammet hende dertil ved at forestille hende i tvetydige Ord, at hun var egoistisk i sin Hengivelse til Sorgen over sit Tab, saa at hun glemte de Andre. Vel vidste Marie, at Alvilde aldrig havde eiet megen Charakterstyrke; men hendes

Fortørnelse — thi det maae vi kalde hendes Følelse — kunde ikke vende sig imod Alvilde, især nu, da hun saa tydeligt saa at hendes Sind var saa svækket. Og denne dybe Fortørnelse imod Moderen, og tildeels imod Carls Broder, og en dyb Bekymring for at noget saa Urigtigt maatte have sørgelige Følger, alt dette holdt hende vaagen ogsaa længe efter, at hun gik tilbage til Kammeret og lagde sig ved Siden af Alvilde.

Trettende Capitel.

Et Bryllup. Ægteskabeligt Liv.

Da Moder og Døttre den næste Morgen mødtes ved Caffebordet, blev Alvilde's Forlovelse aldeles ikke omtalt, et Beviis nok paa, hvor forskjellig den var fra andre Forlovelser, der næsten altid strax efter deres Tilblivelse saaledes optage, især de qvindelige Medlemmer af Familien, at de ikke kunne tænke paa eller tale om Andet. Og saaledes bør det vel ogsaa være.

Paa Fru Lunds Ansigt stod en stor Triumph som skreven, men tillige saa hun ud som den, der venter et Angreb, især naar hun modte Mariæ Blik; paa Alvilde derimod saa hun saa kjærligt, at man dog mærkede ogsaa ved denne Leilighed, at hun elskede idetmindste eet Væsen, og altsaa ikke havde et Steenhjerte, som man undertiden fristedes til at troe. Marie saa alvorlig ud og var meget taus. Men hun, den stakkels blege Pige,

paa hvis Pande og om hvis Mund Tidelsen havde sat sit Stempel, hvorlidet lignede hun en Brud!

Der blev ikke talt mange Ord, for man reiste sig fra Bordet, for hver at tage fat paa sit Arbeide. Fru Lund satte sig hen for at skrive Breve; rimeligviis vilde hun melde Forlovelsen til Slægt og Venner; hun vilde vel gjøre Alt, hvad der stod i hendes Magt, for at slaae den rigtigt fast. Marie, hvis Uge det var, hjalp Pigen med at tage af Bordet. Alvilde stod et Dieblik ligesom uvis om, hvad hun skulde tage sig for; derpaa sagde hun, at hun „vilde gaae hen til Fru Dahl“. Marie lagde Mærke til, at hun ikke som sædvanligt sagde „Carls Moder“; nu burde det vel ogsaa egentligt hedde „Christians Moder“; men det kunde hun vel ikke overtale sig til at sige, og „Carls Moder“ havde hun jo nu ikke Lov til at sige. Og saa tog hun Toiet paa, kjæsedede Moder og Søster, og begav sig paa Veien til Kongens Nytorv. Hun vidste jo, at nu var Christian paa Comptoiret. Hvor det Hele var unaturligt!

Marie havde besluttet ikke at sige et Ord, der kunde fornærme Moderen eller fremkalde Strid. Hvad Nytte vilde det vel være til, nu at komme frem med sin Anskuelse af Sagen? Hun gik ud i Kjøkkenet og tog sig hundrede Ting for. Pigen, der havde været tidligt tiltorvs, gjorde hun Regnskab med — hun gav ud til Maden — ordnede Episekammeret o. s. v.; men endelig maatte hun dog gaae ind i Dagligstuen til Moderen. Denne havde endt et Brev, da hun kom, og hun bad nu Marie sige sig Adressen, hvis Nummer hun havde glemt. Dette Brev var netop til Onklen i Odense, hvor Marie havde lært Carl Dahl at kjende. Saa

dette Nummer havde hun ikke glemt. Da Brevet var heelt istand, lagde Fru Lund et Ark tilrette, for at begynde paa et nyt, og Marie glædede sig allerede til at faae Lov til at sidde i Fred. Men da Fru Lund havde dypet sin Pen, betænkte hun sig et Dieblif; derpaa vendte hun sig heelt om paa sin Stol for at see paa Marie, hvem hun hidtil havde vendt Ryggen til, og sagde:

„Marie, Din Søster har vel fortalt Dig, at hun har lovet Christian Dahl at blive hans Kone?“

„Ja, Moder,“ svarede Marie roligt og holdt sit Blik heftet paa sit Haandarbeide; „hun fortalte mig det allerede igaaar.“

„Det kunde ikke falde mig ind at spørge om, hvad Du synes om det, det veed jeg altfor godt. Men Gæt vil jeg bede Dig om, bland Dig ikke deri. Søg ikke at finde Hindringer for denne Forbindelse.“

„Jeg?“ svarede Marie og saae forbauset paa sin Moder. „Det kunde vist ligesaa lidt nytte, som det kunde falde mig ind at gjøre det. Jeg vilde være ligesaa angstelig ved at søge at hæve, som ved at stifte et Parti.“

Idet hun udtalte disse Ord følte hun, at Moderen kunde troe, at de indeholdt en Snært til hende; men derved var Intet at gjøre, endsskjøndt det ikke havde været hendes Hensigt at saare Moderen; hun havde talt ubetænksomt. Men flige Ord gjemte Fru Lund paa og betalte dem altid senere med Renter. I Diebliffet svarede hun Intet, men vendte sig fra Marie og gav sig igjen af med sin Brevskrivning.

Vi ville ikke dvæle længere ved denne unaturlige

Forlovelse. Der var vist Diebliske, hvor endog saa Christian Dahl var nærved at angre, at han havde tryglet om den Kvindes Haand, hvis Hjerte aldrig kunde blive hans. Naar hun sty og blegnende veg tilbage for ethvert Kjartegn, naar hendes Afsyn undertiden bar stærkere Bidne end sædvanligt om et lidende Hjerte, og han vidste, at et eller andet Minde om Carl da var vaagnet med fornyet Liv, da, oh da følte han, at han var bleven fort vild af sin Lidenffabs Stemme, der som en Sirene havde sunget for ham om Haab og Glæde, som ikke var til at finde for ham. Men hvorfor traadte han ikke tilbage, medens det endnu var Tid? Hvorfor flynger den Druknende sig til et Straa? Naar hun blev hans Hustru, meente han, saa skulde Alt endnu blive godt. Saa fik han hende til at leve for hver Time af sit Liv, til at hygge om og bære paa sine Hænder; saa blev hun hans eget Lam, der skulde „æde af hans Haand og drikke af hans Bæger“, da maatte hun komme til at gjengjælde hans Kjærlighed!

Fru Lund havde strax efter hans Forlovelse med Alvilde uforbeholdent tilkjendegivet ham, at hun ikke saae nogen Grund til at der blev nogen lang Udsættelse af Brylluppet; og at han strax gik ind paa denne Ansøffelse, fulgte af sig selv. Alvilde var, som vi vide, aldeles villieløs i sin Moders Haand. Det blev altsaa bestemt, at Brylluppet skulde staae strax efter Juul.

Den fjetie Januar, Fru Lunds Fødselsdag, skulde være Bryllupsdagen. Alt efterfom den nærmede sig, saae Marie med stedse stigende Betymring paa sin Søster. Den Uro, der eengang før havde ængstet hende saameget hos Alvilde, vendte atter tilbage. Atter brændte

Kinderne i Feberhede, atter straalende Dinene med Feberglands. Hendes Sønn var urolig og hun spiste kun lidt ved Maaltiderne, blev saa mager og synligt afkræftet, at Marie havde en Følelse af, at her maatte det bryde, det kunde aldrig bære.

Marie blev selv saa angrebet i denne Tid, at hendes sædvanlige Charakterstyrke for en Stund ligesom forlod hende, og hun sagde senere om sig selv, „at hun i de Dage, der gik forud for Brylluppet, sølte sig, som om hun drev for alle Vinde, og hverken havde Mod eller Kraft til at anvende en styrende Haand paa disse sørgelige Forhold“. Hun havde maaskee ellers seet sig istand til, ved at henvende sig til Christian Dahl og oplyse ham om den sygelige Tilstand, hvori hendes Søster befandt sig, at faae Brylluppet udsat til Foraaret; og at hun ikke havde forsøgt paa at gjøre dette, bebrejdede hun sig til sin Dødsdag, thi saa var maaskee Alt endnu blevet godt.

I den sidste Tid før Brylluppet havde Alvilde været sjældnere hos sin Svigermoder. Marie vidste ikke, hvad denne egentlig syntes om den Forbindelse, der var hende selv saameget imod; men hun havde en Ahnelse om, at Fru Dahl betragtede den mere med Frygt end med Haab. Og her havde Alvilde vist faaet en Skuffelse at bære paa, der maatte være hende uventet. Thi at Carls Moder ikke var saa glad, som Alvilde havde haabet at gjøre hende ved det Skridt, der nu var uigjenskeldeligt, maatte hun jo snart mærke. Men ikke med Willie havde Christian Dahl fort Alvilde bag Lyset, da han sagde hende, at hans Moder vilde blive lykkelig ved hans Lykke. Dette meente han fulgte af sig selv.

Der havde aldrig været den inderlige Forstaaelse imellem ham og hans Moder, som imellem hende og Carl. Derfor kunde han saaledes tage feil af hendes Følelser.

Dagen for Brylluppet kom Carls Moder ud til Lunds og var der næsten hele Dagen. Hun kom for at hjælpe til at ordne Alt til næste Dag. Og her var jo naturligtvis stor Trævlhed paaferde. Alvilde havde gjort en svag Indvending imod et stort Bryllup, men havde, som sædvanligt, strax givet efter, da Moderen gjorde Paastand paa et saadant. Og nu blev den store Sal aabnet, der sjældent var bleven brugt i de senere Aar, da Fru Lund naagtet sin Velstand var meget oekonomisk og derfor kun sjældent gjorde store Selfaber. Insekronerne bleve afladte og forsynede med Lys, Overtrækkene tagne af o. s. v. Og den Soupé, der skulde følge efter Vielsen i Kirken, skulde være af de eleganteste; kort sagt, Fru Lund vilde ikke spare paa Noget, ikke engang paa de den Tid af Aaret saa kostbare Drivhuusblomster, hvormed Baserne vare smykkede. Og Alvilde hjalp til, og Ingen forhindrede hende deri; Alle vidste jo, at hun ikke var som en glad Brud, for hvem det vilde være en Nydelse at sidde stille og drømme om sin Lykke. Og da Aftenen kom, og Alt var færdigt til næste Dag, da tog Fru Dahl sit Toi paa og gik ind til Søstrene, der netop vare beskæftigede i deres Sovestue, for at tage Afsked med dem. Og da Carls Moder favnede sin Svigerdatter i sine Arme, da svigtede den Selobeherfskelse dem, der hidtil havde holdt Stand, og Begge græd; og da Alvilde hvissede: „Moder, gode Moder, Du vil altid blive hos mig, ikke

sandt?" da følte Fru Dahl med Smerte, at det maa-
skee var Alvilbes bedste Trost, at det vilde blive
Tilfældet.

Bryllupsdagen oprandt, en smuk klar Frost-
dag. Det er egentligt ubegribeligt hvorledes den letklædte Brud
og hendes Brudepiger taale Kulden i Kirken ved disse
Leiligheder. Men naar Sindet er i stærk Bevægelse,
gjøre de ydre Forhold af den Art mindre Virkning.

Alvilde stod nu, iført sin smukke Brudedragt, og
saa sig om i det lille Værelse, hvor hun og Søsteren
havde tilbragt saa mange fortrolige Timer, baade de
glade og de sorgelige. Ved hendes Side stod Marie i
sin Brudepigedragt, ligesaa bleg og skjælvende som Bru-
den. Alvilde saa sig i Speilet, men der var ikke Spor
af Glæde hos hende over det skjønne Syn, der mødte
hendes Blik. Hun tog Maries Haand, der netop havde
fastgjort Sløret og Krandsen, og kyssede den.

"Søster," sagde hun, "det har næsten forekommet
mig, at jeg burde have været klædt i Sort og ikke i
Hvidt idag; man siger, at Enker undertiden bære Sort,
naar de staae Brud. Og jeg, Marie," her saa hun
paa sin Søster med det Blik, hvori hendes Sjæls smerte-
fulde Taalmod saalange havde affpeilet sig, "er jeg ikke
ogsaa en Enke? Jeg har sagt Christian det, og han
veed det godt, at hans Brud er Enke efter sit Ung-
domshaab; al min Glæde ligger jordet hos Carl;" ved
dette Naavn, som hun nu udtalte saa sjældent, næsten
aldrig efter sin Forlovelse med hans Broder, overval-
dedes hun ganske af sin Smerte. "Carl! Carl!" jam-
rede hun, idet hun bedækkede sit Ansigt med Hænderne,
og det var, som om al hendes dybe Vee udtalte sig i

dette Navn; det Lød, som naar man kalder paa et Menneske, at han skal komme og redde En fra en eller anden Fare.

Nu sagde Marie med en Stemme, hun gjorde fast, skjøndt hun var saa dybt bevæget:

„Alvilde, endnu er det ikke for seent; jeg skal bære hele Ansvaret. Lad mig gaae ind til Moder og sige hende, at her intet Bryllup bliver, hvis hun ikke vil offre baade din Lykke og dit Liv. Jeg vil tale med Christian. Jeg vil sige ham, at jeg vil bære Skylden for, at Du nu i det sidste Dieblis træder tilbage, da Du aldrig af Dig selv havde tænkt paa at gjøre det. Et Ægteskab som dette er en Uting,“ og hun beredte sig allerede paa at forlade Værelset.

Men Alvilde greb hendes Arm og holdt paa hende; og da Marie saae, hvor forfærdet hun var, sank hendes Mod, og hun følte, som saa ofte før, at her var Intet for hende at gjøre.

„Marie,“ sagde nu Alvilde, „det er for seent — for seent; og hvorfor skulde jeg træde tilbage fra at gjøre det Skridt, som jeg selv har anseet det for min Pligt at gjøre, for at kunne skabe en Lykke for Andre, jeg selv ikke har? Du har seet mig svag, Marie, nu skal Du see mig stærk,“ og hun stræbte at smile.

„Søster,“ vedblev hun, „nu gaaer jeg fra Dig. Tro ikke, at jeg slet ikke veed, hvad Du har været mig i denne Sorgens Tid; men det har ofte været mig, som om der var Noget der,“ og hun lagde sin Haand paa Banden, „som gjorde, at Alt undtagen min Sorg, stod i uklare Omrids om mig i Livet. Men dog, Marie, veed jeg, at Du har været min Moder og ikke min

Søster, og det lige fra min Barndom. Og, Søster, jeg vil ikke takke Dig derfor med Ord, det staaer ikke i min Magt at gjøre det; men jeg vil blot bede Dig, slip mig ikke, Søster, slip mig ikke af dit Hjerte og heller ikke af din Haand," og hun saae ængsteligt op paa Marie, medens hendes Dine langsomt fyldtes med Taarer.

„Jeg slippe Dig, Alvilde! Skulde jeg slippe det Bedste og Kjæreste, jeg har i Verden?" Og med en inderlig Omfavnelse tog nu Søstrene Afsked fra hinanden; thi var det ikke en Afsked, de toge fra hinanden og fra deres Ungdomsliv i dette lille Kammer? Hun, den Yngste, skulde nu tilhøre en Anden, og naar Marie kom tilbage til dette Bærelse denne Dags Aften, vilde det jo være tomt, som om Døden havde besøgt det og borttaget den Elskede.

Saa bleve de viede til hinanden for hele Livet, og uagtet Alt, hvad der var foregaaet, var det med en Følelse af Henrykkelse, at Christian Dahl førte sin Brud fra Alteret; nu var hun jo hans for hele Livet. Hans? Var hun virkelig hans? Al, hun blev aldrig nogen Andens, end den Broders, som hun først havde tilhørt, og det vidste han igrunden; men idag var denne ellers saa befindige Mand som i en Ruus, og hengav sig heelt til et bedragerisk Gaab.

Brylluppet var yderst elegant; Bruden var deilig, stille og bleg. „Man kunde jo ikke vente, at hun skulde være synderlig glad; det er jo et Fornuftsparti hun har gjort," sagde En af dem, der havde været tilstede. Stakkels Alvilde! Et Fornuftsparti!

Nu var hun hans Hustru; og i den første Tid var

han lykkelig ved det hyggelige, fredelige Hjem, hun beredte ham. Blot at see hende gaae om ved sin huuslige Gjerning, yndig og smuk som hun var, var ham en inderlig Fryd. Men snart begyndte han at længes efter, at der dog engang imellem skulde udgaae en Glædesstraale fra hendes Dø, at hun dog engang skulde smile et glad Smil, naar han kom hjem til hende, og ikke altid dette blege reemodige Smil. Hans Moder boede hos dem, forsaavidt som hun havde Bærelser i samme Etage, samt at hun altid spiste tilmiddag hos dem og for det Meste blev idetmindste en Deel af Aftenen hos dem; hun havde selv troet det bedst, at hun paa en Maade flyttede fra Sonnen, saa at de unge Ægtefolk ikke hver Tid af Dagen havde hende til Gæst. Og der kom næsten en Følelse af Skinsyge over Christian Dahl, naar han saa, at var der noget som lignede Glæde udbredt over Alvildes Bæsen, saa var det, naar hendes Svigermoder traadte ind ad Døren.

Det er ikke alene udenfor os, i den ydre Verden, at der kan skee Ting vi ikke vente os; ogsaa inden i os selv, i vore Sjæle, kan der skee Omslag, og kan der pludseligt ligesom vore Padderhatte op paa een Nat. I eet Dieblis opkomne Følelser hos os, som vi ikke havde ventet at finde inde i os, og som forbause os næsten mere end de kunne forbause Andre ved at træde frem i vort ydre Liv, forsaavidt som vi meente, at vi dog kjendte os selv tilbunds. Og saaledes gif det nu Christian Dahl. Han havde vel nok haft en Ahnelse om, at han undertiden kunde være gnaven og urimelig, at han ikke havde Carls lyse varme Sindelag, der ligesom udbredte et aandeligt Solskin over alle hans Omgivel-

ser; men at han kunde blive en pirrelig og fordringsfuld Gatemand ligeoverfor Alvilde, der havde været som en Guddom for ham i saa lang Tid, det havde han aldrig troet. Men vist er det, at ikke mange Uger vare gaaede, før han begyndte at harmes over, at al hans Kjærlighed ikke vandt den Gjengjældelse, han syntes, han kunde gjøre Fordring paa; thi han begyndte at fordre det, hun ikke frivilligt gav ham, og det maatte hun mærke paa mange Maader.

„Hun elsker mig ikke, hun vil aldrig komme til at elske mig,“ sagde han bittert til sig selv, „hun burde aldrig være bleven min Hustru;“ men her lod Samvittigheden sig ikke overdøve; hans var Skylden meest, naar hun havde ægtet ham uden at elske ham.

Men hvilke vare hendes Følelser, da hun mærkede, at det Offer hun havde bragt, ingen Lykke skabte hverken for ham eller egentligt talt for Noget? Thi baade hans og hendes Moder maatte jo see, at der fattedes Noget i dette Ægteskab, som ikke kunde erstattes ved noget Andet. Og ofte i de eensomme Timer gjorde hun sig heftige Bebrejdelser, fordi hun, der var en Andens Hustru, hang saaledes ved Mindet om ham, som hun havde mistet; og til andre Tider forekom det hende, som var hendes største Synd den, at hun var bleven Carls Minde utro. „Utro imod Begge — imod Begge,“ fultede hun da med sonderknust Hjerte.

Disse stærke Sindsbevægelser taalte hun kun daarligt, dette skrøbelige zarte Væsen, som saaledes var blevet rystet i sit Underste, at kun mange Aars No og Fred kunde have gjengivet hende Sundhed og Kraft.

Saaledes hengik Tiden; Alvilde sølte, at det Eneste,

der var tilbage for hende, var med Taalmodighed at tømme den Kalk, hun selv tildeels havde isfjænket sig. Og aldrig modtog hun f. Ex. sin Mand mindre venligt, om han end havde viist sig pirrelig eller urimelig, lige for han havde forladt hende. Maaskee var dette hende lettere, netop fordi hun ikke elskede ham, uden som med en Søsters rolige Følelse. Naar der viste sig Spor af, at hendes Helbred led, vendte hans gamle Følelser for hende tilbage i hele deres Styrke; „naar han blot maatte beholde hende, naar hun blot maatte holde sig rask og altid være hos ham, hun var jo dog hans Hustru; det var maaskee formegen Ulyksalighed at forlange af Livet, at vente at hun skulde elske ham, ikke med sine rolige Følelser, men med en Elskerindes Underlighed og Varme.“

Imellem disse modstridende Følelser vippede han bestandigt, undertiden betragtede sig som høit begunstiget af Eljæbnen, ved at han eiede Alvilde, og til andre Tider harmfuld og fortviolet, fordi han dog ikke eiede hende. Christian Dahl var altsaa ingenlunde nogen lykkelig Ægtemand. Hvad mon dette Forhold var blevet til, havde Alt gaaet sin rolige Gang? Han var rimeligviis bleven en af disse retsindige, men ingenlunde elskværdige Ægtemand, som ikke ere langtfra at være lidt tyranniske i deres Hjem; thi al den Bitterhed, han bar paa, havde vel endt med at forringe ham i flere Henseender; og hun, ja hun var bleven een af disse stille Hustruer, som Verden, der altid troer at vide saa god Besked med Alt og Alle, vilde have bebreidet, at hun ikke var glad ved al den Lykke, der var bleven hende tildeel i en god Ægtemand og et godt Udkomme;

og saa havde man desforuden fundet hende kjedelig. Men saaledes skulde det ikke blive.

Fjortende Capitel.

Var det ham?

En Aften i Begyndelsen af Marts havde Christian Dahl taget en Loge i Theatret og inviteret flere af Familien og nogle Venner til at see et nyt Stykke, der nys var kommet paa Scenen. Iblandt de Indbudne vare naturligviis hans Moder og Lunds. Marie havde undskyldt sig, da hun efter et tidligere Løfte skulde hen til Onkel Christians, hvor der skulde være Selskab den Aften. Dette ærgrede Dahl lidt, da han vidste, at det vilde være et Skaar i Alvildes Fornoieelse, at hendes Søster ikke kunde være med. Men han glemte denne lille Uegrelse og enhver anden, da hans Hustru traadte ud af sit Værelse, pyntet til at gaae i Theatret. Den sorte Silkejole, der gik hoit op i Halsen, fremhævede dennes blandende Hvidhed. 3 Kinderne og paa Læberne var der iaften kommen lidt mere Farve end sædvanligt, og de deilige Dine havde begyndt at tabe noget af det aandsfraværende Blik, der saa ofte havde angstet hendes Søster. Sagen var den, at endssjøndt Virkeligheden ofte var hende jaare piinlig, saa havde den dog netop ved sin Piinlighed Magt til at forstyrre det blide veemodige Sværmeri, hvortil hun ellers havde

hengivet sig, til at tvinge hende til at lade Tankerne beffjæftige sig med det, der omgav hende.

Denne evige Kamp imellem hendes Pligt og hendes Tilboielighed svækkede dog Legemet, og det vidste hun godt selv; men hun ahnede, at der ikke forestod hende noget langt Liv.

Da hun traadte ind den Aften, blev han blandet af hendes Skjønhed. Det forekom ham, at der ligesom udgik Straaler af hendes Dine, og at der af de guldgule Lokkers Glands dannede sig en Glorie om det engleagtige Ansyn. Han traadte hen til hende — han tog hendes Haand; hans Blik røbede den lidensfabelige Beundring, han sølte. Hun saae først lidt forbauset op paa ham, derpaa rødmede hun og blev forlegen. Havde hun elsket ham, havde det jo været anderledes; men hun sølte sig saa fattig og ulykkelig ligeoverfor al denne Kjærlighed og Beundring, som hun havde Saalidet til at betale med. Hans Glæde var forbi for den Aften.

Og saaledes gik det nu saa ofte.

Da de kom i Theatret, var der ingen Anden i deres Loge end Fru Lund. Fru Dahl var naturligviis fulgt med dem. Alvilde havde neppe taget Plads ved Siden af sin Moder, før denne begyndte at fortælle, hvor ærgerlig hun var over, at Marie, fordi hun for et halvt Aar siden havde lovet at være med ved dette Selskab hos Kellers, der blev gjort i Anledning af en Slægtnings overstaade Examen, havde afflaaet Dahls Indbydelse.

„Christian er slet ikke fornærmet,“ svarede Alvilde smilende, „et Løfte er jo et Løfte.“

„Han, Din Mand, er nu saa mageløs elskværdig,“ svarede Moderen, „saa han bliver ikke saa let fornærmeth.“

Alvilde taug; hun kunde dog ikke tilbageholde den Tanke, at det undertiden glippede med den „mangeløse Elskværdighed“. Forresten ahnede hun, at Moderen nok mærkede, at den Svigersøn, der var efter hendes eget Hjerte, ikke altid var fornoiet eller elskværdig i sit Ægteskab. Men det maae vi indrømme Fru Lund, at i dette Tilfælde var hun ikke partiff, som hun da overhovedet sjældent var det; dertil fristede de varme Følelser hende saa godt som aldrig. Hun var en meget klog og fornuftig Kone; hun saae, at havde Alvilde elsket Dahl, saa havde Alt været godt. Og hun ærgrede sig over, at Datteren ikke vidste, hvad det var at have det godt. Hendes Sympathi var ganske for den fornuftige, arbejdssomme Svigersøn, der ikke var istand til at fortrænge den unge Somanths Minde.

Nu bruste Orkestrets Toner. Fru Lund taug stille, og Alvilde hengav sig til den Nydelse, hun altid fandt ved at dromme til Musikens Toner. Det er jo saaledes, at naar Hjertet er fuldt af Kjærlighed til en bestemt Gjenstand, da er det, som om Alt, vi møde paa vor Vej, og som er skjønt, det være sig et Syn, en Lyd eller en Duft, synes ligesom at tale om den Elskede, ligesom at fremtrylle hans eller hendes Billeder. Dette nærmer sig unægteligt til Afguderi. Som Alvilde nu der sad og lyttede til de yndige Toner, der bruste i Lidenfæb eller smeltede hen i Beemod, fyldtes hendes Dine med Taarer, og hun tænkte jo kun paa ham, hendes tabte Elskede. Det var om ham, Musikken

talte, om hans kraftige Liv, om hans Kjærlighed til hende, og saa, naar de smeltende Toner bragte Taaren i hendes Øie, hvad talte de da om, uden om hans Død paa den fjerne Kyst — om hendes Smerte og om hendes Savn.

„Alvilde!“ sagde en Stemme, der klang som en skurrende Dissonans i hendes Øren. Det var hendes Mand, der talte, men ikke i nogen venlig Tone. Han havde sidet og seet paa hende og havde vel ahnet, hvad der rørte sig i hendes Sind. Nu kaldte han blot hendes Opmærksomhed til de Indbudne, der sidst traadte ind i Vogen.

Saa gik Tæppet op, og Alles Opmærksomhed var henvendt paa hende, der stod paa Scenen, en ung Skuespillerinde, der nyligt havde debuteret. Hun forstod som Faa at fatte den Opgave, Digteren havde lagt for hende. Kun en søie Tid skulde hun fremtræde for dette Publicum, der knap fik Tid til at opfatte hendes Billede — et Meteor, der forsvinder, før man faaer Blikket heftet paa det skjønne Syn.

Alvilde sad fortryllet af Stykkets Indhold og af den unge Skuespillerindes geniale Optræden; men hun blev blegere og blegere, og der kom et Udtryk af Lidelse over hendes skjønne Ansigt. Hun var, som vi vide, svækket i flere Retninger. Det var hende for meget at sidde og tage Deel i al den Sorg, der laa i det tragiske Stykke at bære paa den foruden sin egen. Dog var det ikke hendes egen Sorg, der her gik over Scenen; var det ikke Skilsmisssens Kvaler, der i Digterens Ord og ved den Spillendes Røst fik saa skjønt et Mæle?

Hendes Mand havde fiddet og seet bekymret paa hende, og han blev glad, da Teppet faldt.

Huset havde været meget fuldt, og man kunde kun langsomt forlade det. Det var i den nederste Forstal, lige ved Indgangen, at Christian Dahl stødte paa en Bekjendt, han ikke havde seet i flere Aar.

Efter at have hilset paa ham, fremstillede han Bennen for sin Hustru med disse Ord:

„Alvilde, her seer Du min Ven Schmidt, som jeg ofte har omtalt for Dig; Schmidt, maa jeg introducere Dig til min Hustru!“

Alvilde havede Hovedet og hilste høfligt paa sin Mands Ven; men idet hendes Dine faldt paa de Mange, der stode bagved ham, var det, som om et eller andet Syn forstenede hvert Træk i hendes Ansigt. Hun havde været saa bleg, at hun ikke let kunde blive blegere; men var hun pludseligt bleven greben af Banvid, kunde hendes Afsyn ikke have haat et forunderligere Udtryk. Men Ingen havde mærket det. Alle vare optagne af at trænge igjennem og naae deres Bogne eller blot slippe ud paa Gaden. Christian Dahl mærkede, at hun vaklede, idet han hjalp hende op i Bognen; men han vidste jo, hvor træt hun var, og han troede, at det var af samme Grund, at hun ikke talede et eneste Ord paa Hjemveien. Men da de naaede Hjemmet, og Bogndøren blev lukket op, sad hun, eller rettere sagt laae hun i en bevidstløs Tilstand i Hjørnet af Bognen.

Hun blev baaren op til sit Sovestue, og Fru Rund fulgte med, istedetfor at kjøre hjem, som først var Bestemmelsen. Christian Dahl løb selv efter Lægen,

medens Moderen brugte de sædvanlige Midler til Alvildes Oplivelse.

Da Christian Dahl kom tilbage, stod hans Svigermøder i Dagligstuen. Han spurgte naturligviis strax, om hans Hustru var kommen til Befindelse, og da hun sagde, at hun var det, bemærkede han blot, at nu kom Lagen strax, og vilde derefter gaae ind til hende. Men Fru Lund standsede ham.

„Christian! hun siger, at enten har hun ved Theatrets Udgang seet Carl, eller ogsaa har hun seet hans Gjenfærd!“

Dahl saa først forskrækket paa hende, derpaa sagde han efter et Dieblis Ophold:

„Det var ikke saa underligt, om den, der saa stadigt opfylder hendes Tanker, ved et Puds af hendes Phantasi stillede sig for hende som et Syn.“

Fru Lund mærkede godt, at den Tone, hvori han talte, udtrykte en vis Bitterhed, der ikke var vanskelig at forstaae hos den Ægtemand, imellem hvem og hans Hustru Broderens Billede bestandigt stillede sig.

„Sag gaaer nu ind til min Hustru; gaaer De med?“ spurgte han Fru Lund.

Fru Lund meente, at det var bedst at gaae med. Da de kom ind, laae Alvilde udstrakt paa Sengen; hun stirrede hen for sig. Hænderne laae ved Siden af hende, de vare sammenknugede, som om hun var i stor Smerte. Hun saa ikke paa dem, da de kom ind; men da hendes Mand kom hen til hende, reiste hun sig op i Sengen og saa paa ham med et vildt Blik.

„Veed Du,“ hviskede hun, „at han er kommen tilbage?“

„Alvilde, fat Dig,“ sagde Dahl i en myndig Tone. „De Døde komme ikke tilbage.“

„Men jeg har seet ham, jeg har seet ham; eller er det, som jeg undertiden har troet, galt fat her?“ og hun trykkede ved disse Ord Haanden imod Panden.

„Doctoren er her,“ meldte nu Pigen.

Alvilde sank tilbage paa sit Leie. Da den erfarne Læge strax mærkede, at en stærk Sindsrystelse var Aarsagen til hendes Upasselighed, foreskrev han hende en beroligende Drik, hvori der rimeligviis indeholdtes et sovndyssende Middel; thi naaget Alvildes forstyrrede Tilstand, faldt hun efter en halv Times Forløb i en dødlignende Sovn. Hendes Moder forlod hende, dybt bekymret for hendes Tilstand.

Dahl stod nu alene og saae paa hende, han, den ulykkelige Egtemand. Havde Alvilde havt et Syn, eller var hans Broder virkelig vendt tilbage? — Var han vendt tilbage, at, var det da ikke bedre for dem Alle, om Alvilde nu laa der død for hans Dine, end at hun skulde vaagne op til al den Elendighed, der ventede hende? Hvor skulde han gaae hen for at skaffe sig Bished? — Den fik han i det samme Dieblit!

Vi have allerede fortalt, at hans Moder havde Bærelser i samme Etage som han; hendes Dagligstue stod op til hans, og nu — nu hørte han en Mands Trin derinde! Og ihvorvel denne Gang ikke lignede Carls kraftige, elastiske Trin, men vare usikre og uden deres sædvanlige rytmiske Takt, saa tvivlede han ikke noget Dieblit om, at kun en Bæg skilte ham fra hans ulykkelige Broder. — Dog, hvo af dem var vel meest ulykkelig?

Fru Dahl havde forladt sin Søn og Svigerdatter ved Theatret for at gaae hen til en gammel Veninde, der droges med Døden, og hos hvem hun vilde tilbringe en Timestid. Hun var altsaa ikke derinde hos Sønnen.

Ved Lyden af disse Trin forfærdedes Christian Dahl, som om han havde hørt sin Dødsdom. Han greb sin Hat ganske mekanisk og foer ud af Huset.

Da han var kommen heelt ind i Byen uden at vide, hvor han gik hen, saae han sin Moder, der, ledsaget af en Pige, vendte tilbage til sit Hjem. Ved Synet af hende, der altid havde været Sønnen som en Fredens Engel, var det, som om et Glimt af Haab oplivede den fortvivlede Mand; og dog, hvad kunde hun gjøre for at hjælpe dem? Han standsede sig i de Skridt, han gjorde henimod hende, vendte sig om og gik i en modsat Retning. Flere Timer af Natten vandrede han om uden Maal eller Meed. Engang satte han sig paa en Bænk i Philosophgangen, aldeles udmattet af den lange Omflakken, i den meest fortvivlede Stemning. Og der kom der et Minde og besøgte hans nedtryngede Sind og bragte Taarerne til at strømme ned ad hans Kinder. Hvor komme de fra, disse Minder, bittere eller blide, der dukke op, vi vide ikke fra hvilken Krog af Sjælen? Han mindedes engang, da han som lille Barn var syg. Hans Broder var i Skole, og hans Moder havde for at opmuntre ham laant ham et Stykke Legetoi, der tilhørte Carl, og som denne var meget glad ved at eie. Ved at lege hermed kom Christian til at beffadige det, saa at det ikke længer kunde „gaae“ — det var nemlig eet af den Slags Legetoi, som derved, at man dreier paa en Staaltraad, udfører en eller anden

lille Bedrift — og Christian var meget bedrovet over den Sorg, det vilde forvolde Carl, naar han kom fra Skole og faae, hvad der var skeet. Da han kom, og de hørte ham løbe op ad Trappen, sagde Moderen, at hun vilde gaae ud og sige ham det; hun gik, og det varede lidt, inden hun og Carl kom ind til Christian, der imidlertid havde ligget som paa Gløder. Da Carl kom ind, var det tydeligt at see, at han havde grædt; men han tvang sig til at smile og see rigtigt fornoiet ud, gik hen til Christian og sagde med lidt usikker Stemme:

„Hvordan har Du det nu? Du skal ikke være bedrovet over, at det er gaaet istykker; Du gjorde det jo ikke med Willie, det var vel ogsaa gaaet itu for mig.“

Broderens hele Elfsværdighed stod nu for ham, medens han mindedes dette Træk, saa klart som aldrig før. Og Minde efter Minde fulgte nu hinanden; Carls Liv forekom ham at have været det skønneste Exempel paa Udelmod og broderlig Opoffrelse, han kunde tænke sig. Aldrig før havde han følt, hvor høit Carl stod, og han blev selv saa lille derved. Men i dette Øne, som nu Alt dreiede sig om, at han havde ægtet Broderens Elskede, havde han alene Skyld deri? Derfom det hændtes Andre, at deres Døde kom tilbage, mon det da ikke ofte vilde gaae, som det var gaaet her, at de, der kom tilbage, fandt deres Plads optagen, og at der ikke mere var Rum for dem? Hvor kunde han drømme om, at Eligt skulde skee? Men her svarede Samvittigheden ham, at havde han elsket Broderen, som denne havde fortjent at elskes, havde han ikke søgt

at fortrænge hans Minde; og havde hans Kjærlighed til Alvilde været af samme Art som Carls, saa havde han ikke ægtet hende, medens han vidste, at hendes Hjerte hang ved Mindet om hendes Elsker.

Han reisste sig for at gaae hjem; mon nu Carl havde faaet Alt at vide af Moderen? Eller, hvad der egentligt ahnede ham, var det ikke gaaet saaledes til, at Carl ved Theatrets Udgang i Brimlen, da Alvilde havde seet ham, havde lagt Mærke til Alt og hørt af Broderens Mund, at Alvilde tilhørte en Anden og var tabt for ham?

Han gif hjem; han magtede neppe at gaae op ad Trapperne, saa udmattet var han, dog meest af Sindslidelser. Han fandt Entréedøren aaben; Ingen var gaaet igjennem den, efter at han havde forladt sit Hjem. Han begyndte ikke længere at kunne samle sine Tanker; men halobevidst lyttede han efter, om de Trin, han havde hørt inde hos Moderen, atter skulde gjentage sig; men Alt derinde var dødsstille. Han fastede sig paa Sophaen og faldt isøvn, og glemte saaledes for en Tid al den Jammer, der forestod.

Femtende Capitel.

Carl og hans Moder, Marie og hendes Moder.

Vi have omtalt, at Fru Dahl forlod sin Søn og Svigerdatter ved Theatret, for at gaae hen til en syg Veninde. Christian Dahl havde tilbudt sin Moder at kjøre hende derhen, eller idetmindste følge hende til Stedet; men begge Dele afflog hun, da hendes Veninde kun boede i en kort Afstand fra Theatret. Fru Dahl havde ikke været synderligt oplagt til at deeltage i nogen Udspreddelse denne Aften, men havde ikke villet aflaae Sønnens Indbydelse.

Det var saa besynderligt at komme ind i det halvmørke Kammer, hvor Videlsen i flere Maanedes havde fæstet sit Bo, fra al det Lys, den Arm og det Liv hun lige var kommen fra. Hun sad over en Time ved den Enges Seng, og gjorde Alt, hvad der stod i hendes Magt, for at trøste hende og lette hendes Videlser. Klokken var over tolv, da hun vendte hjem, ledsaget af sin Venindes Pige.

Da hun ringede paa sin Dør, kom hendes Pige og lukkede hende ind. Denne Pige havde Fru Dahl faaet i Huset kun et Par Dage, før Carl reiste; hun kjendte ham saaledes af Udseende, men ikke videre. Da hun aabnede Døren, var der et forvirret Udtryk i hendes Ansigt, som Fru Dahl nok saa, men troede var en Følge af, at hun var faret lige op af Sovne. Men da Fru Dahl vilde gaae ind i Stuen, sagde Pigen, idet hun lagde Haanden paa hendes Arm:

„Maa jeg tale et Ord med Fruen først, inden

Fruen gaaer derind,“ og hun pegede forfrættet paa Døren.

„Hvad er det, Maren? Du seer mig saa underlig ud!“

„Fruen maa ikke blive bange — Fruens Søn —“

„Ja, han kom vel hjem med sin Kone for længe siden; der er da ikke Noget iveien derinde?“ tilføiede hun lidt ængstelig.

„Det er ikke den Søn — den anden, mener jeg.“

„Jeg har jo ingen anden Søn nu. Maren, kom dog til Besindelse; taler Du i Søvn?“

„Han sagde, jeg skulde forberede Fruen; men jeg kan ikke Andet end sige — end sige — at Fruens Søn, den yngste Søn, Sømanden, ikke er død, men er kommen tilbage; han sidder derinde!“ og nu hulkede det stakkels deeltagende Væsen, der kun var daarligt skiftet til den Rolle, hun her skulde spille.

Hvo kunde vel beskrive den Virkning, disse Ord gjorde paa Fru Dahl? Hun greb efter Veiret, det svimlede for hende; men Diebliffet efter rev hun Døren op til Dagligstuen, og der — derhenne ved Binduet sad han, „som hun havde troet død, men som var levende“.

„Carl! Carl!“ andet Ord kunde ikke komme over hendes Læber. Hun løb hen til ham, kastede sig over ham og slyngede Armene om ham; hendes Taarer strømmede over hans Ansigt, hun kysede hans Pande, hans Haar, hans Dine; hun forlangte intet Ord til Forklaring af, at han sad der; det var hende nok, at han sad der, han, hendes Disteent, frelst fra Døden, for at hun atter kunde fryde sit Blik ved at see ham.

„Mo'er, søde Mo'er!“ hulkede han og gjengjældte hendes Kjærtegn; men hun hørte ikke hvor fuld af Smerte hans Nøst klang, hørte det ikke i sin Henrykkelse.

Endeligt fattede hun sig lidt og spurgte da med afbrudte Ord:

„Carl, min Son! Har jeg Dig igjen, min Diste. Hvorledes er dette skeet?“

„Oh, Mo'er, gid jeg laae paa Havsens Bund, var det ikke for din Skyld!“

Fru Dahl foer sammen; som et Lyn slog det ned i hendes Sjæl; hun havde glemt, hvad han havde tabt i sin Glæde over, hvad hun havde vundet. Med Gæstfæle tænkte hun, at hans Tilbagekomst vilde blive ham bitter end den bittreste Død. Han vidste altsaa, at Alverden tilhørte hans Broder; hvorefter vidste han det?

„Carl, min Son,“ sagde hun, idet hun sank paa Knæ ved hans Fod, og Lyden af hendes Stemme var bønlig, som bad hun om Tilgivelse; det var hende vel, som havde hun ogsaa Deel i, hvad der var skeet, at han var bleven fortrængt af en Anden. „Vi troede saa vist, at Du var død; det troede vi saa vist.“

„Ja, Moder, det havde I Grund til at troe var sikkert og vist, og jeg har ingen Ret til at komme tilbage, har jeg vel?“

Medens han sagde disse Ord havde han hævet Moderen op fra hendes knælende Stilling, og de stode ved Siden af hinanden og hun støttede sig atter til ham; det var hun saa vant til at gjøre.

„Jeg har vel Intet at klage over; men det var hurtigt, meget hurtigt at hun glemte mig!“

„Glemte Dig! Al, Carl, Carl; hun har ægtet

din Broder uden at elske ham; hendes Hjerte hænger ved dit Minde, hun elsker Dig endnu." Her holdt hun inde; hun talte jo om en Andens Hustru!

Carl havde sit Hoved; der kom et Diebligs Lys og Liv i hans Ansigt, som naar Solen et Diebligt straa-
ler frem imellem tykke Skyer og oplyser et mørkt Land-
skab, men det var kun et Diebligt; han bedækkede sit
Ansigt med Hænderne og sunkede med klangløs Røst:

"Min Broders Hustru! Min Broders Hustru!
Mo'er, det er rædsomt!"

"Hvoraf veed Du, at hun er det? Hvem har
først sagt Dig det? Carl, hvorledes hænger det sam-
men; drømmer jeg, at Du staaer her for mig, min
Diesten?"

Spørgsmaal fulgte Spørgsmaal, og han besvarede
dem, saa at hun efterhaanden fik at vide, hvorledes Alt
var gaaet til. Han var vaagnet op af en dyb Besvi-
melse, som Alle havde anseet for Døden, og var efter
nogen Tids Forløb gaaet ombord paa et Skib, der skulde
ad samme Vej som hans eget. Den engelske Læge havde
nemlig anseet det for bedst for ham, at han igjen kom
tilfoes, netop for at hans Helbredelse maatte kunne gaae
raskere frem; selv var han for afkræftet til egentligt at
tage nogen Beslutning. Det var Lægens egen Broder,
der førte Skibet, saa at Carl blev betroet En, der vel-
villigt vilde tage sig af ham som Reconvalescent. Et
Skibbrud, et feilgaaet Brev forklarer Resten. I de
Aar, hvorom vi tale, var Communicationen langt mindre
hurtig og paalidelig end nu.

Fru Dahl fik sin Søn til at nyde en Kop Thee,
og hun redte ham et Læie paa Sophaen i sin lille Dag-

ligstue; men de fik, som vi kunne vide, kun ringe Hvile den Nat. Fremtiden saae de imøde, den En med Gru, den Anden med grandselos Fortvivelse; og de tænkte vel Begge paa, hvor herlig den kunde have været, havde ikke Verdsligheden og Liden skaben drevet sit Spil med deres Skjæbne.

Da Fru Lund kom tilbage fra sin syge Datter, var Marie allerede vendt tilbage fra Selskabet hos Kellers. Det var karakteristisk for deres Forhold til hinanden, at Fru Lund blot omtalte Alvilde's Upasselighed som Grunden til, at hun kom saa seent, men ikke med et Ord Marsagen til samme. Efter at have talt lidt om det nye Stykke og om Selskabet hos Kellers, forsoiede de sig til No. Fru Lund tilbragte den halve Nat med at dreie og vende paa Spørgsmaalet, om det var Carl Alvilde havde seet, eller om hendes Datters Hjerne var forvirret; hun vidste ikke, hvad der var værst for Alvilde, og da hun endelig faldt i Søvn dromte hun, at Carl kom til hende og forlangte, at Alvilde strax skulde holde Bryllup med ham.

Næste Morgen, da de sadde ved Kaffebordet, kom Alvilde's Pige med en lille Seddel til Marie. Den var fra Christian Dahl, skreven i Hast med Blyant.

„Marie, kom til din Søster. Carl er kommen tilbage; nu veed Du, hvormeget hun trænger til Dig. Hun sover endnu; men naar hun vaagner!

Christian Dahl.“

Fru Lund saae den Virkning denne Seddel gjorde paa Marie. Hun saae hende blegne og derpaa stirre

paa Moderen, som ventede hun en Forklaring af hende. Endeligt tog Fru Lund Mod til sig — thi hun var virkelig forfærdet — og tog Seddelen op af Gulvet, hvorpaa den var falden.

Efter at have gennemlæst den, begyndte hun i afbrudte Ord at fortælle om, hvad der var skeet Af-
tenen for.

Marie blev ved at see paa hende, men svarede ikke et Ord; mon hun var rigtigt istand til at følge, hvad Moderen sagde?

Endeligt oploste hendes Forfærdelse sig i en dyb Smerte; hun kunde slet ikke gaae ind paa Moderens Anskuelse, at det var muligt, at man endnu ingen Forvisning havde om Carls Tilbagekomst, og at det maa-
ske dog kun var Alvildes indbildte Syn af ham ved Indgangen til Theatret, her var Tale om. Om Marie forstod, hvad der blev sagt, vidste Fru Lund ikke; men da nu ret Besindelsen vendte tilbage hos Datteren, da hun kunde maale og veie Størrelsen af den Ulykke, der var rammet dem, vare hendes første Ord:

„Mo'er, hvad har Du gjort?“

„Jeg gjort?“ foer Fru Lund op; men derpaa taug hun. Havde den „stille, sagte Røst“ endeligt naaet Samvittigheden i hende? Talte den nu mægtig som Dommens Torden til hendes Sjæl? Nok er det, hun vendte sig om fra Marie, forlod langsomt Bærelset og gik ind i sit Sovestue. Der satte hun sig paa en Stol ved sin Seng, og der sad hun ubevægelig i flere Timer. Hvad der i den Tid foregik i hendes Sjæl, fik aldrig Nogen at vide; men fra den Dag, under alle de kommende Sorger, var hun ikke mere den Samme.

Der var skeet en Forandring med hende, men hvori den egentligt bestod, vidste Ingen.

Da hun endeligt langsomt reiste sig og gik ind i sin Dagligstue, var Marie for længe siden gaaet hen til Søsteren.

Sextende Capitel.

Alvilke drømmer.

Vi vide Alle, hvad det vil sige at vaagne op efter en Sovn, hvori vi for en kort Tid have glemt en eller anden Sorg, vi have faaet at bære paa. Den første Fornemmelse er næsten udelukkende en physisk Smerte, et Tryk ved Hjertet; da først træder Tanken til og kaster sit Lys paa den Byrde, som vi saa nødsages til atter at tage paa os, efter den korte Hvile vi have havt.

Saaledes gik det Christian Dahl, da han vaagnede efter sin sørgelige Nattevandring; først langsomt blev det ham klart, hvad der var Aarsag til, at hans Hjerte var saa tungt, og han erindrede med Gru, at den Broder, hvis Brud han næsten havde modtaget som et Nov, var kommen tilbage. Han reiste sig fra Sophaen, hvorpaa han, som vi vide, havde kastet sig, da han kom hjem seent paa Natten, og et Dieblisk efter listede han sig ind til sin Hustru, for at see om hun endnu sov.

Hun laa i en dyb Sovn; den ene Haand laa ovenpaa Tæppet aldeles i samme Stilling, som da hun var

falden isøvn. Det var den Haand, hvorpaa hun bar de to Ringe, Carls og hans. Hvad havde Christian Dahl ikke villet give til i dette Dieblis, for at han kunde have draget sin Ring af hendes Finger og have givet hende fri, givet hende tilbage til Carl, til Liv og Lykke!

Han gik ind i Paaklædningsværelset og klædte sig om. Derpaa gik han ind i Spisestuen, hvor Pigen, der vidste at hendes Frue var syg, havde sørget for at Kaffebordet var dækket og istand. Han drak en Kop Kaffe, men var ikke istand til at nyde Andet. Derpaa skrev han den allerede omtalte Seddel til Marie, og da Pigen var kommen tilbage efter at have besørget den, bød han hende være omhyggelig for sin Frue, dersom hun vaagnede, inden hendes Søster kom, som hun vist strax vilde. Og saa gik han op paa sit Comptoir. Han var glad ved at slippe fra Huset; havde han ikke atter hørt disse Trin, der vare ham saa forfærdelige, inde hos Moderen?

Da Marie kom hen til Alvilde, sov hun endnu, og Marie tog sit Loi af og satte sig ved Sengen. Endeligt begyndte den Sovende at røre sig lidt, og ikke længe efter slog hun Dinene op og saae vist paa Marie, men det varede en Stund, inden hun talte. Marie havde reist sig, havde taget hendes Haand, der var saa feberhed, og trykket den til sine Læber; men hun magtede selv ikke at sige et Ord.

Endeligt talte Alvilde:

„Saa Du er kommen for at see til mig, Marie; ja, jeg har vel været syg; men Du veed vel nok, at jeg har faaet megen Glæde, at Carl er kommen tilbage? Men jeg veed endnu ikke, hvorledes det er gaaet til,

ffjondt han har fortalt mig det; han har været her hele Timer! Men er det ikke underligt," vedblev hun, idet hun reiste sig op i Sengen, „at jeg ikke er rigtig glad, Marie; der er Noget her og der," og hun lagde Haanden paa Panden og paa Hjertet, „der gjør, at jeg ikke kan være rigtig glad."

Marie stod og saae paa Søsteren, medens hendes Forfærdelse voxede ved hvert Ord Alvilde talte; nu var det skeet, hun saa ofte havde ængstet sig for — hendes Søster var bleven affindig! Men hun samlede saa alle sine Aandskræfter, for at forsøge, om hun ikke kunde kalde Søsteren tilbage til Birkeligheden, sørgelig som den var.

„Ja, kjære Alvilde, jeg troer nok, at Carl er kommen tilbage," begyndte hun; men hun fik ikke sagt mere. Alvilde afbrød hende heftigt; var det Striden fra den foregaaende Aften, da hendes Mand og hendes Moder havde villet overtale hende til at troe, at hun havde taget feil, der nu dukkede op i hendes Sjæl? Hun afbrød sin Søster heftigt, idet Kinderne farvedes af en stærk Rødme, og sagde:

„Du siger, at Du troer han er kommen tilbage? Jeg har jo sagt Dig, Marie, at han er kommen tilbage; jeg har jo seet ham, han har været her, og vi have talt længe sammen, men" — her rustede hun sørgmodigt paa Hovedet — „jeg kan ikke huske, hvad vi talte om, og han var heller ikke glad! Men naar han nu kommer igjen, som han snart gjør, saa skal Du see, hvor glade vi ville være! Nu maa jeg op, Marie; jeg maa klæde mig paa, og Du maa sige mig, hvilken Kjole der klæder mig bedst; jeg vil være smuk for hans Skyld!" Og hun reiste sig og begyndte at klæde sig

paa med feberagtig Hast og med skjælvende Hænder. Hvad kunde Marie gjøre; hun hjalp hende at klæde sig paa. Pludseligt faldt det hende ind, at hun maaffee ved at nævne Christians Navn kunde kalde Alvilbes vandrende Tanker tilbage.

„Naar er det nu, at Du kan vente Christian tilbage fra Comptoiret?“

„Christian,“ svarede Alvilbe og besindede sig lidt, „ham havde jeg reent glemt, og hans Moder; de ville jo ogsaa blive glade, af, saa glade ved at Carl er kommen tilbage til os. Send Bud til dem, Marie, send strax Bud, det glade Budskab!“ og hun saae paa Marie med et spørgende Blik, som om hun ikke forstod, hvorfor hun ikke var glad.

„Christian boer jo ikke længere hos sin Moder, Alvilbe,“ sagde Marie med en Stenime, der var halvkvalt af Graad, „han boer jo her; dette er hans Hjem — og Dit Hjem.“

„Boer Christian ikke længere hos sin Moder? — Ja vist er dette mit Hjem,“ og hun saae sig omkring med et Blik som det, hvormed man seer sig om, første Gang man træder ind paa et fremmed Sted.

„Ja, dette er Dit Hjem, Alvilbe; Du flyttede fra Moder og mig for at boe hos Christian!“

„Hos Christian — ja, det er jo Carls Broder; men, Marie,“ sagde hun nu utaalmødig, næsten heftigt — af, hvor forskjellig var hendes Maade at tale paa i dette Dieblis fra hendes sædvanligt saa blide Bøsen — „kan Du nu ikke lade os tale om Carl, her er det jo, han skal boe; har Christian indrettet det smukt for os, vil Carl takke ham, kan Du troe.“

Med Et blev hun ganske taus; halv paaflædt, som hun var, satte hun sig paa Kanten af Sengen, og støttende Hovedet paa Haanden, forblev hun lidt i samme Stilling. Derpaa reiste hun sig, idet hun drog et dybt Suf.

„Nu maa Du ikke sinke mig, Marie! Tænk, om han kommer, inden jeg er paaflædt til at tage imod ham.“

Hun gik nu hen til Skabet for at tage sin „smukfeste Kjole“ frem, som hun sagde.

Idet hun aabnede det, faldt hendes Blik paa Brudedragten, som havde hængt ubrugt i Skabet siden Bryllupsdagen.

„Marie,“ sagde Alvilde stærkt bevæget, idet hun vendte sig om til Søsteren, „det er jo idag min Bryllupsdag, hvorfor har Du ikke huffet mig paa det strax? der hænger jo Brudedragten!“ og hun begyndte at tage Dragten ned.

Det vilde ikke være let at beskrive Mariæ dybe Kummer. Hun besluttede sig nu til at liste sig ud og sende Bud efter Lægen. Da hun kom ind i Dagligstuen, blev der ringet paa Døren, og lidt efter traadte Dr. L. ind, der var kommen af sig selv for at see til Alvilde. Marie standsede ham og beskrev ham sin Søsters Tilstand, og der gik altsaa lidt Tid hen, inden de Begge traadte ind til Alvilde.

Og da de aabnede Døren til Sovestuen, saae de det fagreste, men tillige det meest hjertefjærende Syn, de nogensinde havde haft for Øie. Midt i Bærelset stod Alvilde i fuldstændig Brudedragt. Den blændende hvide, klare Klædning hang som en let Sky om den

ffjønne zarte Skikkelse. Hendes Haar hang opløst i deilige Løkker om Hals og Skulder, paa Hovedet havde hun sat Krandsen, hvorfra Sløret faldt i rige lette Folder. Hendes Kinder brændte i Feberhede, hendes Ansigt var deiligt, deiligere end nogensinde, thi alle dets Farver, Rødenes, Kindernes, Læbernes, straaede i Feberglands, og den exalterede Stemning, hvori hun befandt sig, forhoiede ogsaa dets Skjønhed; men af, dette Smil, dette Blik røbede, at Fornuften var nedstyrtet af sin Throne.

„Alvilde, Alvilde!“ udbød Marie og greb hendes Haand, „stakkels Søster!“

„Kald Du mig en Stakkels?“ svarede hun, „er min Dragt ikke smuk nok? Jeg saae mig i Speilet, og jeg synes, at jeg aldrig før har været saa smuk.“

Lægen traadte hen til hende og sagde venligt:

„Ja vist er Dragten smuk, kjære Frue; men der er maaskee slet ingen Brug for den idag,“ og da han saae et Bredesglint i hendes Øine, lagde han til: „idetmindste har De taget den for tidligt paa.“

„For tidligt? Aldeles ikke, jeg tager den ikke af! Hvorfor ville I gjøre mig imod idag, min Bryllupsdag?“ og hendes Stemme var klagende og som et Barns, der troer, at man gjør det Uret.“

„Det er en fuldstændig Hallucination, her er tilstede,“ hvisttede Lægen til Marie; „vil De følge mig ind i Dagligstuen, skal jeg give Dem de bedste Forholdsregler, jeg kan.“

Lægen bad nu den ulykkelige Søster om for det Første ikke for stærkt at modsiges Alvilde i, hvad hun sagde og gjorde; dernæst syntes han, at det var bedst,

hun sendte Bud efter Christian Dahl for at see, om Synet af ham ikke valte den Syges Grindring tillive igjen. Han opskrev en beroligende Mixture og forlod Marie, der skrev en lille Seddel til sin Svoger og en til sin Moder, for at bede dem Begge om at komme.

Det varede ikke længe, før Christian Dahl, Fru Lund og lidt senere Fru Dahl vare forsamlede i det ulykkelige Hjem. Fru Dahl hviskede til Marie, at Carl var gaaet ud til „Onkel Christian“, som ogsaa han kaldte ham, da han havde sagt, at han var det eneste Menneſke, han kunde taale at tale med nu, og da han ikke kunde holde ud at blive i sin Moders Værelser, der stodte lige op til Broderens.

De stode Alle mere eller mindre raadvilde. Ingen af dem undtagen Marie havde endnu seet Alvilde, der blev i Sovestammeret, hvor hun, som hun havde sagt til Marie, ventede paa Vognen, der skulde føre hende til Kirken. Der fattedes dem Mod til strax at gaae ind til hende.

Marie traadte nu hen til Christian; hun tog kjærligt den ulykkelige Mands Haand i sin og sagde:

„Christian! Vil Du ikke gaae med mig ind til Din Hustru? Maaskee Din blotte Nærværelse vil gjøre en Forandring i hendes Tilstand.“

Han svarede med brudt og flangløs Stemme:

„Marie, jeg vilde helst reise herfra og søge min Død et eller andet Sted i Verden.“

Marie saae bebreidende paa ham og svarede:

„Tal ikke saaledes, Christian; sat Dig og gaae roligt ind med mig, maaskee kan Alt endnu blive bedre, end vi troe det muligt.“

Medens de havde vexlet disse Ord, havde Fru Dahl sidde stille grædende og seet paa dem. Fru Lund, hvis Ansigt havde et Udtryk, der ikke er let at beskrive, uden ved at sige, at det saae ud, som om det var forstenet, holdt sig saa langt borte, som hun kunde, fra de Andre. Hun stod ved et Vindue og vendte Ryggen til dem, saa godt hun kunde. Hvad foregik der i denne haarde, verdslige Sjæl? Det vidste hun kun selv; intet Ord var kommet over hendes Læber.

Saa tog Marie Christian ved Haanden, og hun aabnede Døren til Sovestuen. Alvilde gik langsomt op og ned ad Gulvet, endnu i hele sin Brudepynt, og Christian Dahl blev endnu blegere, end han havde været, da han saae sin Hustru.

„Hvor bliver Vognen af, Marie?“ spurgte Alvilde utaalmodig, inden hun havde seet sin Mand. Da hun blev ham vaer, stod hun et Øieblik ganske stille; Farven forlod hendes Kinder, hun stirrede paa ham, hun lagde sin Haand paa Banden ligesom for at samle Tankerne; men saa kom Farven og Glansen tilbage til hendes Ansigt. Hun havde vel frigjort sig for den Skygge af Virkeligheden, der havde kastet sig over hendes Drom; hun traadte hen til ham og rakte ham Haanden.

„Saa det er Dig, der skal føre mig til Alteret? Jeg troede egentligt, at Onkel Christian vilde gjøre det og ikke Du, fordi — fordi — Du veed nok, Christian,“ her hoistede hun ganske sagte, „at Du engang troede, at Du holdt af mig; men nu er det heelt forbi; Du er jo Carls Broder, og jeg holder af Dig for hans Skyld!“

„Alvilde, kom til Dig selv, tag denne Dragt af, det dræber mig at see Dig i den,“ udbrod Dahl aldeles overvældet af sin Fortvivlelse.

Alvilde saae spørgende paa Marie, derpaa traadte hun hen til hende og hvissede:

„Ved ham gaae bort, han forstyrrer min Glæde, det har han gjort saa mange Gange; siig ham, at hans Kjerlighed til mig er en Synd imod hans Broder.“

Christian Dahl hørte disse Ord.

„Hører Du hende, Marie? Lad mig gaae herfra, her har jeg Intet at bestille; hun har Ret, min Kjerlighed til hende har været en stor Synd, jeg har begjært min Næstes, min egen Broders Brud, endogsaa da han stod ved hendes Side,“ og hans Stemme var næsten kvalt i smertefuld Bevægelse.

Da Marie saae, hvorliden god Virkning hans Rørværelse havde paa Søsteren, og da hun var bange for, at den snarere kunde forværre hendes Tilstand end gavne den, satte hun sig ikke imod, at han forlod Børrelset. Men hun gik med ham for at sige ham et Trøstens Ord; han var hende i dette Dieblig kjerere end nogenfinde før, saa dyb var hendes Deeltagelse for hans Lidelser.

„Christian,“ sagde hun, da de vare komne ind i Dagligstuen, „Du maa ikke saaledes give efter for Fortvivlelsen, det vilde være umandigt at vedblive at gjøre det! I dette Dieblig veed jeg, at Du gjerne nedlagde Dit Liv for at gjøre min stakkels Søster lykkelig; det maa troste Dig at tænke paa det! Mere kan Du dog ikke gjøre, end at føle saaledes.“

Hans Dine fyldtes med Taarer.

„Tak, Marie,“ sagde han, „at Du troer mig, naar jeg siger, at jeg gjerne døde for at gjøre hende fri.“

Han tog sin Hat for at forlade Huset.

„Hvor gaaer Du hen, Christian?“ spurgte hun beghymret.

„Jeg gaaer til Dr. L. og beder ham see herhen igjen, og saa gaaer jeg paa mit Comptoir. Marie, jeg udretter ikke Noget der, men her gjør jeg kun Skade og kan ikke udholde det.“

Hun troede selv, at det var bedst, at han gik. Idet han vilde til at forlade Stuen, gif hans Moder hen til ham. Da hun var kommen ind til ham, havde hun naturligviis strax bekræftet, hvad han allerede vidste, men han havde ikke dristet sig til at spørge videre til Carl, og Alvildests sørgelige Tilstand var tilstrækkelig Undskyldning for deres Tausked med Hensyn til alt Andet. Da Moderen nu saae sin Søn ifærd med at forlade Huset, gif hun hen til ham; hun lagde sin Haand paa hans Skulder, og medens Taarerne strømmede ned ad Kinderne, sagde hun til ham med sagte Stemme:

„Christian, I vare Brødre og elskede hinanden, inden I kjendte Alvilde; det vil Ingen af Eder glemme, det Baand er for stærkt til at briske.“

Han boiede sig ned til hende, han støttede sit Hoved imod hendes, og et Dieblisk sølte han sig som et Barn, der søger og finder Trøst hos sin Moder. Hun havde været deres Barndoms gode Engel, hun var endnu det stærkeste Baand imellem de uheldige Brødre. Han trykkede et Kys paa hendes Pande og forlod dem.

Da Lægen kom, var Alvilbes Tilstand bleven endnu mere betænkkelig.

Hendes Moder havde endeligt taget Mod til sig og var gaaet ind til hende.

Da Alvilde saa hende, veg hun forfærdet tilbage, idet hun udbød:

„Moder, jeg kan ikke ægte Christian, jeg har givet Carl min Tro, og Du maa ikke staae imellem os. Vi holde Bryllup idag, Moder, og Du maa ikke, Du kan ikke forhindre det — denne Gang.“

Her begyndte Mindet atter at vaagne hos hende; men som et Lys, der gaaer ud, forsvandt ogsaa dette Glimt i hendes Mærke; hun traadte hen til Moderen og sagde med høitidelig Mine:

„Moder, hvorfor hader Du Carl? Og hvorfor elsker Du Christian? Forsynd Dig ikke imod os Alle; Moder, jeg ægter kun den, jeg elsker!“

Den ullykkelige Moder stod der, taus og bleg. En Lyd som af en tilbageholdt frampagtig Graad stred sig frem af hendes Bryst; men Ansigtet beholdt sit forstenede Udtryk, og der kom ingen Taarer i hendes Dine. Uden at svare sin Datter et Ord, forlod hun hende, og kort efter ogsaa Huset, efter at have sagt til Marie, at hun gik hjem.

Marie vilde overtale Alvilde til at aftage Pynten under allehaande Paaskud, men forgæves. Alvilde gik om fra Bærelse til Bærelse med stedsse stigende Uro. Det var umuligt at faa hende til at nyde det Mindste, og Marie følte det som en stor Lettelse, da Lægen kom, flere Timer efter at Christian Dahl havde forladt sit

Hjem. Han havde ikke truffet Dr. L., som nu kom af sig selv.

„Veed De, hvad jeg har tænkt paa, kjære Frøken?“ sagde Lægen, efter at have seet og talt med Alvilde; „der er endnu eet Middel, jeg troer, vi gjøre bedst i at forsøge; lad Carl Dahl komme, lad hende see ham, maaskee Virkeligheden da gjør sig gjældende. Hun troer nok, at hun har seet ham og talt med ham, men det er ikke det Samme som virkeligt at see ham.“

Marie var bleven ganske bleg, medens han talte; hun tænkte paa, hvorledes Carls Følelser vilde blive ved dette Møde, og paa, hvad Virkningen maaskee kunde blive for Alvilde!

Lægen saae hendes Ængstelse.

„Ja,“ sagde han, „jeg forstaaer godt, at De betænker Dem; men Deres Søsters Tilstand kan ikke godt forværres, maaskee snarere forbedres. Jeg vil sige Dem, at jeg troer, at hendes nuværende Tilstand vil gaae over til en Nervesfeber eller noget Lignende; men derfor kan hun jo ogsaa blive helbredet,“ vedblev han deeltagende, da han saae det Indtryk, hans Ord gjorde paa Marie. „Hendes Fornuft er os det Vigtigste.“

Carls Moder havde hørt, hvad Lægen sagde. Da han var gaaet, tog hun sit Toi paa for at forlade Huset, og da Marie spurgte, hvor hun gik hen, svarede hun, at hun gik for at hente Carl.

„Jeg kommer ikke strax herind med Carl — min stakkels Carl! Men jeg saaer ham til at komme hjem med mig, og saa kan Du sige mig, naar Du troer, det er bedst, at han kommer.“

Marie var nu atter ene med den Syge. Dagslyset begyndte at svinde. Da sagde pludseligt Alvilde til hende:

„Marie, Dr. L. havde Ret, jeg pyntede mig altfor tidligt; det skal jo være et Aftenbryllup, husker jeg nu! Og det holder jeg meest af, det er saa hoitideligt, naar Kirken er oplyst, og Brudgom og Brud træde for Alteret, som straalere dem imøde! Og naar jeg kommer ind, saa spilles der paa Orgelet. — Marie, hvad er det for en Sang om En, der havde været troløs, og da hun kom ind i Kirken, da var det, at „alle de smaa Billeder, de vendte sig omkring, heelt omkring“; men jeg har ikke været troløs“. Her drog hun et dybt Suk. „Marie, jeg er saa træt, jeg vil hvile mig lidt. Og hun satte sig i et Hjørne af Sophaen og støttede Hovedet paa Kanten af den.

Marie, der havde siddet ganffe stille ved Vinduet, kom nu hen til hende og fik hende lagt helt op i Sophaen, haabende paa, at hun skulde falde i Sovn. Og dette Haab slog ikke feil. Lidt efter indslumrede Alvilde som et træt Barn.

Marie sad en Stund ganffe ene, medens Mørket mere og mere sneg sig ind i Værelset, saa at hun tilsidst ikke kunde skimte Andet end Sosterens hvide Dragt. Da tænkte hun paa, at skjøndt hun helst havde siddet uden Lys, var det dog bedst at undgaae, at Alvilde vaagnede op i Mørke. Hun ringede paa Pigen, der tændte Lampen og bragte den ind til dem.

Lidt efter mærkede Marie, at Fru Dahl kom hjem, og hun hørte Trin, som hun vidste maatte være Carls. Staffels Carl, nu havde hans Moder vel fortalt ham

om Alvilbes sørgelige Tilstand. Endnu sov Søsteren trygt, og hun vilde for Intet i Verden forstyrre hende; men pludseligt faldt det hende ind, om det ikke var muligt, at det vilde lette det lidt for Carl, om han kom og saae Alvilde, første Gang efter saa lang Tid, medens hun sov. Det troede hun bestemt, det vilde. Hun tog en Blyant og en Pap Papir, hvorpaa hun skrev Følgende:

„Hun sover, kom herind med Carl, men kom saa sagte som muligt,“ og hun lod Pigen gaae ind til Fru Dahl med Sedlen.

Lidt efter hørte hun Forstuedøren gaae ganske sagte, og hun listede sig ud til de Indtrædende. Lyset fra Dagligstuen oplyste svagt Forstuen.

„Marie!“ „Carl!“ sagde de gjensidigt til hinanden, og Carl greb hendes Haand; men Ingen af dem formaade at tale mere. De traadte ind til den Sovende.

Lampen kastede sit Lys paa de fagre Træk, der nu vare blege, som om Døden selv havde blegnet dem. Hun laae som i en hvid Sky; Krandsens grønne Blade hævede Pandens Hvidhed, og de mørke Dienbryn og Dienhaar tegnede sig skønt paa de blege Træk. Om Munden var der et lidt smerteligt Udtryk. De guldgule Lokker vare skønnere i deres Uorden end nogensinde tidligere.

Marie vendte sig om og saae paa Carl. Han stod lige indenfor Døren. Nu saae Marie, hvor forandret hans Udseende var. Det freidige, liveglade Udtryk var heelt borte, Træthed og Tungesind vare traadte i dets Sted. Den kraftige Skikkelse var sammenfalden, han

var bleven mange Aar ældre, siden hun sidst saae ham. Han stod ganske stille og stirrede paa den Sovende, og hans Aasyns Udtryk blev mere og mere sorgmodigt og mørkt. Endeligt var det, som om hans dybe Smerte blev ham for mægtig, som kunde han ikke længer udholde Synet; han bedækkede sit Ansigt med Hænderne, og ingen af de to Kvinder vovede at tale til ham.

„Maa jeg gaae herfra?“ sagde han endeligt med klangløs Stemme, „jeg holder ikke dette ud!“

Var det Lyden af denne Røst, som havde været Livets meest harmoniske Lyd for Alvilde, der nu, sagte som den var, naaede hendes Dre og rakte hende af hendes Slummer? Hun reiste sig langsomt op og saae sig om med et forvirret Blik. Endeligt faldt det paa Carl.

„Carl!“ raabte hun, og dette Udraab lignede næsten et Skrig. „er Du endeligt kommen tilbage til mig?“ Hun foer op og vaskede henimod ham; men med Gæt blev hun staaende et Par Skridt fra ham. Hun havde Armene hoit op og udbrod:

„Carl, jeg har været troløs — troløs — troløs! Men, Carl, hvorfor kom Du ikke? Du maa ikke hade mig, Carl, mit Hjerte er bristet!“

Carl havde uvilkaarligt aabnet Armene for at tage imod hende, da hun kom henimod ham; han nærmede sig hende, medens hun talte, og da hun taug, sank hun ned ved hans Fodder. Da han vilde løfte hende op, saae han, at hun var bevidstløs.

De bære hende ind i hendes Sovestue; hendes Søster og Carls Moder bestræbte sig for at bringe hende tilbage igen. Carl gik tilbage til Dagligstuen;

han kastede sig paa en Stol, lagde Armene paa Bordet og sit Hoved paa dem, og i Bærelset hørtes en hulkende Graad, der kom fra den stærke, nu saa nedbrudte unge Mands Bryst.

Og der var En, der hørte det, En, der ubemærket var kommen ind i Stuen, men som Carl ikke havde seet, da han kom ind, og det var Christian Dahl.

Syttende Capitel.

Brødrenes første Møde.

Christian Dahl nærmede sig langsomt sin Broder. Naar det kan siges, at enhver stor Sorg indgyder os en Verbødighed, der ofte gjør os angstelige ved at nærme os den, hvad maatte da den ældste Broder i dette Dieblig føle ved at være Vidne til den yngre Broders dybe Jammer?

Han nærmede sig ham langsomt og stod lige ved Siden af ham, uden at han havde mærket det. Der stod han og ventede paa, at Carl skulde see op; men da dette ikke skete, tog han Mod til sig og sagde med lav Stemme:

„Carl! min Broder!“

Carl foer op af Stolen, og Broderen saa hans taarevadede saa forandrede Ansigt. Mon den Ældste ikke i dette Dieblig var den ulykkeligste af Brødrene?

„Carl, min Broder, kan Du tilgive mig? Vil Du troe mig, naar jeg siger, at jeg gjerne døde for Eder i dette Dieblif?“

Der foregik en Kamp i Carls ædle Sjæl, men det Gode vandt Overhaand over det Onde, det var det vant til at gjøre hos ham.

Han rakte sin Broder Haanden og sagde med en Stemme, der endnu skjælvede af den dybe Bevægelse, hvori han havde været:

„Christian, jeg har vel Intet at tilgive; de Døde have ikke Ret til at komme tilbage med Fordringer!“

„Carl,“ svarede hans Broder, „jeg har dog forsyndet mig svært imod Eder! I tilhørte hinanden saaganske, I vare som skabte for hinanden; jeg var Slangen i Eders Paradiis, jeg misundte min Broder hans Brud, min Kjærlighed til hende var syndig, men af, den var saa ulykkelig, saa haabløs, indtil Efterretningen kom om din Død. Carl, jeg sørgede over Tabet af en Broder som Dig; tro mig, naar jeg siger det, at Alvilde da var for mig som en Søster, som et helligt Efterladenskab efter Dig, hvem det vilde være min Glæde at have Lov til at skjærme og beskytte; men saa vaagnede Haabet, Carl —“ her var det oienfynligt, at han maatte overvinde sig, før han kunde saae det sagt, han vilde sige; „dette Haab slog dog feil; Alvilde blev min Hustru, men hun elskede mig ikke; hun elskede dit Minde og ikke Ægtemanden, der stod ved hendes Side; det var bittert som Døden altid at mærke det.“

Her vendte Christian sig fra Broderen og begyndte at gaae frem og tilbage i Stuen. En uvgjængjældt

Rjærligheds Bitterhed vaagnede heelt tillive igjen i hans Sjæl.

Brødrene taug en Stund; da gik Carl hen til Christian, greb hans Haand og sagde med blød, bevæget Stemme:

„Christian, jeg troer, at Alvilde snart vil blive som en Guds Engel, jeg troer, at hun om soie Tid gaaer hen, hvor der ikke ægtes eller tages tilagte, hvor hun hverken vil tilhøre Dig eller mig!”

„Carl, er det hende, er det min Hustru, der skal døe?” raabte Christian og saae paa Broderen med et vildt, forstyrret Blik, „og det er mig, som har dræbt hende!”

„Huff paa, Christian, at hvis hun bliver borttagen, da skeer det vel af Raade og Barmhjertighed imod os Alle, ikke for at straffe Dig. Hvo af os kunde vel taale at revses saa strengt for hver urigtig eller uoverlagt Tanke eller Handling? Det var min Beslutning at reise langt bort fra Eder, og nu er det Din Tour at troe mig, naar jeg siger Dig, at jeg haabede paa, at I endnu kunde blive lykkelige ved, at hun reent glemte mig; men døer hun,” og hans Stemme svigtede ham næsten, og hans Dine fylldes atter med Taarer, „da er det bedst for hende, at det skeer, bedst for os Alle. Maaskee var der ikke i noget Tilfælde besiddet hende noget langt Liv, hun var saa fiin og zart!”

Alt, Christian tænkte i denne Stund, der var saa betydningsfuld for dem Begge, paa det lille Træk fra Carls Barndom, som han den forgangne Nat saa tydeligt mindedes. Det samme Edelmød, næsten det samme

Tønesald i de trostende Ord! Brødrene sølte i denne Stund, at Baandet ikke var bristet imellem dem; at det var Carls Høimod, han kunde talke derfor, vidste Christian saa godt.

I dette Dieblis traadte Marie ind; hun var bleg og angreben, og Dinene bare Spor af de fældede Taarer. Hun blev øiensynligt overrasket ved at see Brødrene sammen, men turde Intet spørge om.

„Christian,“ sagde hun, „vi maae have Bud efter Lægen strax, Alvilde har stærk Feber og er meget urolig.“

„Jeg vil gaae,“ sagde Carl, „hvor boer han?“

„Det er vor gamle Læge, Carl,“ svarede Marie, „og han boer paa det samme Sted som tidligere.“

Carl vilde til at gaae; efter at have sagt Marie Farvel med et hjerteligt Haandtryk, vendte han sig til Broderen og stod et Dieblis stille foran ham. Derpaa aabnede han Armene, og Christian kastede sig til hans Bryst, og de sfilttes med en inderlig Dufavnelse.

„O, Gud ssee Lov,“ sukede Marie, og med denne Trost gif hun tilbage til Sygevaerdsset.

Attende Capitel.

Et Liv udslykkes. Afsked ved Graven.

Hele den lange Nat laa Alvilde i stærk Feber og urolige Phantasier. Snart troede hun, at hun var Brud, at hun hørte Klokkerne ringe og Orgelet spille, og at man forgjæves ventede paa hende, og hendes Bønner, om at maatte komme op og komme til Kirken, vare hjerteffjærende. At, man vilde vel snart bringe hende derhen, tænkte den stakkels Marie. Atter troede Alvilde, at hun saae Carl i Gæsnod, at Volgerne vare ved at opsluge Baaden, hvori han sad; nu kændte den, nu forsvandt han for hendes Blikke, og hun vred fortvivlet sine Hænder. De beroligende Midler, Lægen havde givet hende, virkede ikke for hende Morgenstunden. Da faldt hun i Sovn, og Marie og Fru Dahl søgte lidt Hvile, hver paa sin Sopha.

Fru Lund havde været en Deel af Natten hos sin syge Datter, men da Marie saae paa Moderens Ansigt, hvor forfærdeligt Alvildes Ord og Lidelser virkede paa hende, uden at der dog kom en Beklagelse over hendes Læber, tryglede hun hende om at gaae hjem og søge Hvile. Den ulykkelige Moder var vel ogsaa glad ved at slippe for den Kval, det var at høre paa Alvildes hjertegribende Klager og Bønner, og hun forlod dem.

Christian kom engang imellem til Sovestueindgangen, men traadte ikke over dens Tærskel. Han lukkede heller ikke et Øie for hende Morgenstunden, da Klagerne forstummede i Bærelset ved Siden af.

Da Alvilde vaagnede den næste Morgen, saae hun med et roligt Blik paa Marie — men hendes første Ord vidnede om, at hun endnu troede, at hun tilhørte Carl, og at hendes Ægteskab var aldeles fortrængt af hendes Minde.

„Hvor er Carl? Du har vel sagt ham, at jeg er syg, at jeg derfor ikke kom, da han ventede paa mig ved Alteret? Hvor er han? Lad ham komme hen til mig,“ og idet hun talte, mærkede Marie hvor kraftløs hun var efter Nattens Lidelser, thi hendes Stemme var svag og skjælvende.

Marie søgte at berolige hende og gik nu ind til Christian Dahl, der reiste sig af den korte Sovn, han havde faaet.

„Christian, Alvilde er vaagnet, og hun er langt roligere end inat, men desto værre ere hendes Tanker endnu uklare. Hun forlanger, at Carl skal komme til hende,“ her saae hun med taarefyldte Øine paa ham, for hvemt hun søgte saamegen Deeltagelse „og hun troer — hun troer, at hun endnu tilhører ham“. Hun syntes det var bedst, at han vidste, hvorledes det stod til med hans Hustru, for at han kunde afgjøre, om Broderen skulde hentes.

Christian Dahl foer med Haanden over Ansigtet, og svarede med en Stemme, der røbede den Smerte, han forgjæves søgte at betvinge:

„Lad ham komme Marie — han har sagt og har vel Ret, at hun om kort Tid hverken vil tilhøre ham eller mig. Kan det skaffe hende et Dieblis Fred, Marie, saa lad ham komme! Hendes Kjærlighed har

altid været reen som en Engels — i denne Stund er den det ikke mindre."

"Ja, Christian, jeg troer ogsaa, at vi snart skulde miste hende, der har været som en Engel iblandt os — saa ffjøn — saa from — saa reen!" og hun overlod sig til sin Sorg, medens en Taarestrom lettede hendes betyngede Hjerte.

Kort Tid efter stode begge Brødrene ved den Doendes Leie. Christian stod ved Hovedet saaledes at Alvilde kun saae Carl. Hun rakte denne Haanden med et yndigt Smil, der kunde have omsvøvet en Cherubs Læber.

"Carl, jeg har havt en slem Drøm — nu er den borte. Jeg drømte, at jeg havde været troløs imod Dig, Carl, tænkt Dig, jeg drømte", her hvissede hun ganske sagte, "at jeg havde ægtet Din Broder!" En let Gyfen foer igjennem hende ved disse Ord; men saa smilte hun igjen og sagde, "nu er jo Alt godt, nu kommer jeg mig snart, saa skal Du ikke forgjæves vente paa Din Brud for Alteret!"

Nu var hun oien synligt bleven saa anstrengt, at Marie hvissede til Carl, at det var bedst han forlod hende. Han havde staaet bleg og skjælvende med hendes Haand i sin; men nu da Diebliffet var kommet, hvori han skulde tage Afsked med hende — det sidste, det vidste han saa godt — svigtede hans Selvbeherkselse ham, og han sank grædende paa Knæ ved hendes Leie.

"Farvel, Alvilde — min Brud — min Engel — bed Herren, at jeg snart maa komme til Dig." Var hun død? — Ved hans sidste Ord havde Bevidstheden

forladt hende, men Døden havde endnu ikke løst de sidste Baaend.

Brødrene forlode Børrelset. Christian greb sin Hat og forlod Huset uden at have talt et eneste Ord. Nu havde han vel tømt Kalken tilbunds og smagt dens bittreste Draaber.

Hele Dagen laa Alvilde hen, halvt sovende, uden at tale. Senad Aften saae Marie, at der kom en Forandring over hendes Ansigt, og hun gik ind til Christian, som Lagen lige havde forladt.

„Christian,“ hviskede hun, „nu er det vist snart forbi — send Bud til Moder og til Din Moder, og kom saa ind og modtag Din Husfrues sidste Suk.“

Lovende med angstfuldt bristende Hjerte, traadte han hen til den Døende. Hendes Dine vare lukkede, da han kom derind, han boiede sig over hende, og en Taare faldt paa hendes Pande. Hun aabnede sine Dine og saae mildt paa ham, og til usigelig Trost for den ulykkelige Ægtemand, havde Fornuften atter tændt sit Lys for hende i de sidste Diebliske af hendes Liv.

„Christian,“ sagde hun med blid og kjærlig Stemme, „Du skal ikke græde — ikke for mig, ikke for ham og ikke for Dig — Alt bliver godt hos Gud, det maa Du troe og stole paa.“

Han knælede nu ved Siden af hende. Hun lagde sin skjælvende Haand paa hans Hoved og lod den glide over hans Haar; det var det første frivillige Kjærtegn, han nogensinde havde modtaget af hende!

„God Nat, min Mand! Nu vil jeg sove. Marie, Du elskede Søster, god Nat!“ og hun lukkede Dinen til.

„Hvad er det for Klokker, Marie,“ sagde hun lidt

efter, „Marie er det Himmeriges Klokke, der ringe for mig, arme Synder? af Gud fsee Lov!“ her anstrengte hun de sidste Kræfter for at faae Hænderne foldede, og hun havde talt for sidste Gang paa denne Jord.

Da Fru Lund kom, havde Bevidstheden forladt Alvilde. Hendes Blik var brustent, og den sjnrlige Berden var ikke mere til for hende. Den ullykkelige Moder satte sig ved Datterens Leie, hun stirrede paa sit døende Barn, og da det blev hende for svært at see længere paa hende, satte hun sig ned paa Gulvet og skjulte sit Ansigt paa Kanten af Sengen.

Da Marie endeligt sagde: „Nu er det forbi“ med stille klar Røst, idet hun trykkede den Dødes Dine til, reiste Moderen sig op og med et Skrig, hvis Rædsel Marie og Fru Dahl, der ogsaa var tilstede, aldrig glemte, faldede hun sig over Sengen. Da man vilde reise hende op, var hun tilsyneladende ligesaa livløs, som hendes affjælede Datter.

Det var en fjælden Martsdag — klar, mild næsten varm; Blomsterne, de smaa Sneeklokker og Violerne, og Buskenes Blade sadde allerede i Knopper, som en Følge af det usædvanlige milde Veir, man i lang Tid havde havt. Ogsaa paa Kirkegaarden begyndte Alt at spire og grønnes. Der var Graven aabnet, som skulde modtage og gemme indtil Opstandelsens Dag, hende, der var bleven saa elsket, medens hun levede, og hvis Minde nu straaede med forklaret Glands hos dem, der havde elsket hende, saa det næsten var som om en Engel en kort Tid havde vandret ved deres Side.

Det var et stort Følge, der stod om Graven, da den blomstermykkede Kiste blev nedsænket i den. Alle vare mere eller mindre bekendte med den Tragedie, der midt iblandt dem, midt i Hverdagslivet havde knuust hendes Hjerter. Der var vel neppe et Die tørt, da det fra at see ned i Graven paa Kisten, der for bestandigt skjulte hende for Alles Blikke, saae op paa de to Brødre, der stode ved Siden af hinanden, lige blege, lige forstenede i deres Smerte.

Man skiltes ad; hver gik til Sit, og de to Brødre vare nu de Eneste, der stode ved Graven.

„Carl,“ sagde Christian efterat de havde staaet tause en Stund med nedsænkede Blikke, der toge den sidste Afsked med hende, „Carl, vil Du nu ikke gaa med mig til mit eensomme Hjem?“ Hans Stemme var blød og bevæget.

„Ikke nu,“ svarede Carl langsomt og som om han med Moie samlede Tankerne for at svare sin Broder, „ikke nu Christian, senere skal jeg komme hen til Dig. Der kommer Graveren han skal lukke til for vor dyrebareste Skat.“

Christian blev angstelig ved den Tone, hvori Broderen talte; det var som forvoldte hvert Ord, han udtalte, ham Moie og Smerte. Men det var forgjæves, at han vilde overtale Carl til at gaa med ham.

„Hvor gaaer Du hen, Carl,“ spurgte Christian, da de kom til Kirkegaardens Port, og Broderen vilde tage Afsked med ham.

„Hvor jeg gaaer hen? det er jo i Grunden ligegyldigt, hvor jeg gaaer hen,“ og der kom et underligt aandsfraværende Smil om hans Læber; men da han

faae Broderens Vengstelse, samlede han sig sammen; og svarede med en Stemme, der var mere naturlig :

„Jeg troer, jeg vil gaae en lang Tour, Christian! Jeg trænger til at være ene. Vær ikke ængstelig for mig; hils Moder, jeg kommer hen til Eder, naar jeg kommer tilbage.“

Og Christian skiltes fra ham ikke uden Befymring for ham.

Nittende Capitel.

Fra Dan til Bersheba var Alt øde.

Han vandrede fra Kirkegaarden ud iblandt de mange Menneffer, men var snart gaaet saa langt fra Byen, uden egentligt at vide hvorhen, at hans Bei efterhaanden blev mere og mere eensom. Han var i den Tilstand, hvor hver Tanke er en Følelse, hver Følelse er en Smerte.

Alt var øde i hans Liv! Hans lyse, freidige Mod var veget fra ham, og en dyb Følelse af Fortviølelse var traadt istedetfor og havde bemægtiget sig Herredømmet over ham i denne mørke Stund. Hvor skulde han gaae hen? Hvad skulde han nu leve for? Han vidste, at han som Christen var pligtig til at bære sit Kors, og dybt inde i hans Sjæls allerinderste Helligdom, var der endogfaa i denne bittre Stund en svag

Beslutning hos ham, at ville bære det; men for Diebliffet laae han fældet til Jorden, han kunde ikke strax reise sig op og tage Korset paa.

Flere Timer efter standsede han aldeles udmattet ved den lange, man kunde næsten sige bevidsloste Vandring. Han havde dengang gaaet flere Meil og var ved Indgangen til en stor Skov. Solen brændte og han led af en stærk Tørst. Han gik ind i Skoven, hvor han hørte en Kildes sagte Risen og gik efter Lyden. Da han havde stillet sin Tørst, satte han sig ned paa Grønsværet paa dette eensomme Sted. Og der begyndte at komme Klarhed i hans Tanker og hans Følelser.

Hvad om Alvilde havde levet! tænkte han. Nu søgte han en Forvisning om, at hun aldrig havde kunnet glemme ham. Skulde hendes rene Sjæl have kjæmpet den bittre Kamp imod en Kjærlighed, der var bleven syndig? Og han — var han vis paa, at han havde kunnet ophøre at attraae, hvad der havde været hans Eiendom, men ikke længere var det? Ak! det var i Barmhjertighed, at hun var bleven taget fra dem, nu skulde hendes Minde blive dem som en god Engels. Men saa kom Tanken om, hvorledes Alt kunde have været, dersom Ingen havde grebet ind i deres Skjæbne. Han tænkte paa, hvad hans Hjemkomst kunde have været, tænkte paa Alvildes Henrykkelse ved at faae ham givet tilbage, paa det yndige Hjem, der var blevet deres, det Hjem, han havde arbejdet saa troligt for, saa ofte havde sat sit Liv paa Spil for. Og ved Tanken om Alt dette, bedækkede han sit Ansigt med sine Hænder og fældede bittre Taarer. Men saa kom Tanken

om, at Gud jo ikke havde villet det saaledes; og hvad vidste han, forsynede Drm, som han var, der vred sig i Stovet ved Guds Fod, om det havde tjent ham og hende bedst, om det var gaaet efter deres Hjerters Ønske? Han tænkte paa „den Trængsel, der var for Intet at regne imod den Herlighed, der forestaaer“ og han fastede sig paa sit Ansigt for Herren og bad Gud give ham Kraft til at sige med sin Frelser „ikke min, men Din Villie stee!“ Dette var hans første Bøn efter hans Tilbagekomst, det mindedes han nu med Anger, og han tænkte, at han maaskee havde glemt at bede for en endnu længere Tid, havde han fundet Glæde og ikke Sorg ved sin Hjemkomst. Hvad vidste han? Et Menneske kjenner sig aldrig ret tilbunds, før Sorgen har skjænket ham denne dyrefjebte Kundskab, dyrefjebte, men dog aldrig for dyrt betalt.

Han gik nu dybere ind i Skoven og udstrakte sine trætte Lemmer i det bløde Græs. Den stærke Hede, han havde gaaet i, den lange Vandring, han havde gjort, Træernes sagte Susen; alt dette begyndte at udøve en søvndyssende Indflydelse paa ham. Hans trætte Dine, der ikke havde været lukkede Natten før, faldt gradviiis i, og han sov en dyb drømmelos Sovn, der varede over en Time. Den Gæste der i al den Tid kom forbi, var en lille Bøndepige med sin Kuro paa Armen. Hun standse ved at see ham, hun betragtede ham og hviskede ved sig selv:

„Hvor han er smuk og hvor han seer god ud, men han seer saa bedrovet ud, han har grædt!“ Og da hun saae, at Solen begyndte at skinne paa hans Ansigt, brøkkede hun en stor Green af og plantede den

ved Siden af ham, saa at den fhyggede for hans Ansigt. Og saa gif hun videre paa sin Bei.

Da Carl vaagnede var det seent paa Eftermiddagen. Veiret havde heelt forandret sig. Himmelen var overtrukken og enkelte Draaber begyndte at falde. Han besindede sig nu om den korteste Bei til Byen, men mærkede, at det vilde falde ham vanskeligt at afgjøre, hvilken der var det, da han aldrig før havde været paa dette Sted, hvortil hans maallose Vandring havde ført ham. Men han meente, at han vel nok traf paa En eller Anden, der kunde give ham Oplysning herom, og det skete ogsaa. Kort efter at han havde forladt Skoven, traf han paa en Mand, der gav ham en veiledende Forflaring om, hvor han var og hvorhen han skulde gaae.

Men da nu Mørket faldt paa, medens han gif ad disse ubekjendte Beie, mærkede han snart, at han ikke vidste, om han gif rigtigt eller feil. Men han havde intet Valg, han maatte gaae bestandigt over Stok og Steen, over ploiede Marker og side Enge. Det var nu saa mørkt, at han ikke kunde spørge om Beien ved noget Huus, da han intet kunde øine, og ikke handelsviis kom noget forbi. Snart var han ogsaa saa udmattet, at han blot fortsatte Bei næsten uden Tanke om Maalet. Vi have læst om en Mand, der paa sin Hest tilbagelegde en Strækning jovende. Carl gif næsten sovende fremad, da flere Timer vare gaaede uden at han vidste, om han nærmede sig Byen eller ei. Og Regnen havde strømmet ned i længere Tid, saa at han var gjennemblødt.

Endeligt gryede Dagen, og han blev glad ved at

see, at han, uden at vide det, dog havde nærmet sig sit Maal om end ad Omveie. Han var paa Frederiksberg, og lidt efter saae han Onkel Christians Huus, som han med vaklende Skridt nærmede sig.

Han ringede paa, og da Emil Keller, der netop var der i Besøg og havde været ved Begravelsen, aabnede Døren, var han glad ved at faae en venlig Arm at støtte sig til, der hjalp ham ind i Huset og skaffede ham Hvile paa den nærmeste Sopha.

Emil Keller kjendte godt Carl Dahl, og han holdt meget af ham, uden at ahne, at han var den, der havde staaet imellem ham og hans Livs inderligste Haab.

„Jeg odelægger Tante Jettes Sopha; jeg er heelt gjennemblødt,“ sagde nu Carl, og bestræbte sig for at smile og spøge, da han saae Emils bekymrede, spørgende Blik.

„Den tager ingen Skade, men De har ikke godt af at blive i de vaade Klæder. Vi ere af eens Høide, kunde jeg blot faae Dem op paa mit Kammer, kunde De faae et heelt Sæt af mine. Troer De, at De kan? mange Kræfter har De ikke.“

Carl reiste sig med Moie, og idetsamme kom Onkel Christian og Tante Jette ind. De bleve naturligviis meget forbausede ved at see ham i den Tilstand, han var; men de gjættede sig omtrent til Sammenhængen, de vidste hvor tung hans Skjæbne var. Onkel Christian havde seet ham ved Begravelsen og havde talt med sin Kone om ham med stor Betynning.

Emil Keller hjalp Carl op paa sit Værelse og hjalp ham endogsaar med Omklædningen. Emils Elst-

værdighed kom ret frem ved denne Leilighed; han var saa deeltagende og dog saa tilbageholden i sin Deeltagelse. Carl gjorde nu Alt for at samle sig og fortalte, hvorledes han var bleven overrasket af det flette Veir og i Mulin og Mørke var gaaet tilbage til Byen. Han gjorde sig Umage for at tale om sædvanlige og forskjellige Ting, men foruden sin Sorg havde han faaet et Udbefindende at stride med, saa de kjærlige Menneſter mærkede, at det var ham en Pine og Anstrengeſe at tale.

Da han nu, efter at have udhvilet sig og efter at han havde nydt et Maaltid, hvortil han høiligt trængte, reiste sig og sagde, at han maatte ind til sin Moder og sin Broder, der vist vare ængstelige for ham, gif Tante Zette hen til ham og lagde sin Haand venligt paa hans Arm, og sagde:

„Dahl bliv hos os! Jeg ſkal ſtrax ſende Bud ind til Deres Moder, til Deres Broder og til Vægen. De har stærk Feber, enten De veed det eller ei. Vi have her et rart Gæstefammer, ſom De ſkal tage i Beſiddelse for ſaa lang eller kort Tid, De vil. Deres Moder har maaffee endnu ikke indrettet ſig paa, at De kan være hos hende. Bliv hos os! Saa kommer Moder og Broder ſnart ud og ſeer til Dem.

Carl gjorde forſt lidt Modſtand imod denne Plan; men gav endeligt efter og var glad nok, da han var kommen tilſengs og følte, hvor høiligt han trængte til Hvile. Hans Moder kom ud til ham op ad Dagen. Da han ſaae paa hendes Anſigt tydelige Spor af den Angſt, hun havde gjennemgaaet for ham, gjorde han ſig

bittre Vebreidelser for, at han havde forarsaget hende saamegen Bekymring ved sin lange Graværelse.

„Jeg er bleven en stor Egoist, Moder,“ sagde han endeligt og smilte med et veemodigt Smil. Men snart kunde han ikke gjøre sig Vebreidelser eller tale med hende. En hidfig Feber fulgte paa de Sindslidelser og legemlige Anstrengelser, han havde gennemgaaet. Ikke alene hans Moder deeltog i hans Pleie; Tante Bette, Onkel Christian, hans Broder og Emil Keller skiftedes til at være om ham Dag og Nat. Ogsaa Marie kom flere Gange ud for at see til ham. Men Fru Lund kom ikke. Hun gif ikke udenfor sin Dør efter Alvildes Begravelse, men hvad der rørte sig i hendes Indre, derom havde ikke engang Marie nogen ret Ahnelse. Hun forblev tans og indesluttet; at hun bar paa en forfærdelig Sorg, derom viduede hendes Udseende. Hun blev mager og sammensalden, og blev en gammel Kone som ved et Trylleslag.

Tyvende Capitel.

Den sidste Reise.

Endeligt begyndte Carl at komme sig noget. Men den Hoste, hvorf han blev plaget Dag og Nat, gjorde Lægen angstelig for hans Bryst. Han undersøgte det derfor en Dag, og da han forlod Carl, bad han om

at maatte tale med Onkel Christian. Og han sagde ham nu reent ud, at Carls Bryst var stærkt angrebet.

„Lad ham strax see at komme bort til Madeira eller til et andet varmt Klima. Det lader til, at vi ovenpaa det milde Veir faae et langt koldt Foraar. Disse skarpe Østenvinde kan hans Bryst aldeles ikke taale.“

Onkel Christian underrettede Carl og hans Nærmeste om Lægens Dom paa den lempeligste Maade. Carl selv hørte roligt til, da det blev sagt ham, i hvor farlig en Tilstand han var; det forekom Onkel Christian, at der kom et Udtryk af stille Glæde over hans Ansigt. Hans Moder og Broder modtog, som vi kunne vide, dette Sorgens Budskab med dyb Bedrøvelse.

„Skal han reise, saa reiser jeg med,“ sagde Fru Dahl, og hun havde vel aldrig før i sit Liv talt i en saa afgjort Tone. Hun var bange for den Modstand, der vilde blive gjort, men Ingen vovede at gjøre Modstand.

Heldigviis laae der netop et Skib paa Rheden, der om kort Tid, om nogle faa Dage, var reisesærdigt, og som blev ført af een af Carls Venner. Og med dette Skib blev det bestemt, at han og hans Moder skulde reise. Reisens Maal var ikke Madeira, men Skibet skulde opholde sig der en Dags Tid, og Carl og hans Moder vilde gaae iland og tage Ophold der, indtil han blev bedre, som man sagde høit; medens Ingen, der saae hans forandrede Skikkelse, i sit Hjerte troede paa hans Bedring undtagen hans Moder, der klyngede sig til Haabet om hans Helbredelse, som den, der er i Havsnød, klynger sig til Livet ved den svageste Plante, han kan faae fat paa. Atter at skulle miste ham!

Fra denne Tanke vendte hun sig med en Gru, der forbød den at sætte Bo hos hende.

I stor Hast bleve de allernødvendigste Forberedelser gjorte til Rejsen. Fru Dahl havde ved denne Leilighed en tro Støtte i Marie og Tante Zette. Med sand kvindelig Takt og Betænksomhed, sørgede disse to Kvinder for, at de Reisende fik Alt med, hvad der kunde lette dem Reisens Besværligheder og gjøre dem Opholdet paa det fremmede Sted saa hjemligt og hyggeligt som muligt.

Endeligt kom Afreisens Dag. Carl og hans Moder havde i al den Tid ikke forladt Onkel Christians gjæstfrie Tag. Han og hans Kone saavel som Emil Kæller fulgte de Reisende til Toldboden. Der stodte Christian Dahl og Marie til dem. Det var en klar, men temmelig kold Dag, saa at det var godt, om Carl snart kom ombord, hvor han efter Lægens Raad strax skulde gaae ned i Cakhytten, lægge sig i sin Koie og blive der, indtil Luften blev mildere, enten ved at Veirliget forandrede sig, eller ved at man kom længere Syd paa.

Det var en sørgelig Afsked — Marie følte, at det var sidste Gang, hun saa hans Ansigt, og da hun bød ham Farvel og saa op paa ham med Dine, der udtrykte hendes dybe Smerte, bøiede han sig ned og trykkede et Kys paa hendes Pande.

„Farvel, Marie!“ hviskede han, „jeg gaaer snart hen, hvor hun er, saa vente vi kun paa Dig, for at vor Glæde Intet skal fattes!“

Christian Dahl var den Æneste, der fulgte den Reisende ombord. „Skulle vi ikke gaae ind paa Langelinie og see efter Skibet“, spurgte Emil de Tilbageblevne.

Og man gik derind. Onkel Christian og hans Hustru satte sig paa en Bænk; Marie og Emil stode lidt fra og saae efter Baaden, der hurtigt nærmede sig Skibet.

„Marie“, sagde Emil med sagte bevæget Stemme, „Du blev engang fortørnet paa mig ved et Spørgsmaal, jeg gjorde Dig. Men vil Du ikke nu i denne Stund, Marie — da vi Alle ere saa bedrovede og sørge sammen over det prægtige Menneſke, der har forladt os for bestandigt — vil Du ikke nu unde mig den Trøst, det vilde være mig at vide, at Ingen, der var ringere end ham, har gjort mit Livs Haab forgjæves?“

„Han er nu borte for bestandigt“, hviskede Marie, idet Taarerne strømmede over ved disse Ord.

„Han var Din første, og han bliver Din sidste Kjærlighed, Marie! Ingen vil kunne fortrænge hans Billede af Dit Sind. Hoiſindet og ædel — kraftig og mandig — fiin og blød som en Kvinde — med ydre Fortrin, som han aldrig har lagt Bægt paa — hvo kan lignedes ved Carl Dahl?“

„Emil“, sagde Marie med taarefuldt Stemme og saae op paa ham med et Blik, hvis Minde han glemte for bestandigt i sin Sjæls Dyb — „Emil, jeg elsker Dig som en Broder! I Hoiſind ligner Du Carl!“

„Jeg vil stræbe efter at ligne ham, Marie“, svarede Emil, „ganske lykkes det vel ikke — men en reen „Dogenigt“ er jeg dog ikke længere, maa Du tro!“

De smilte til hinanden igjennem Taarer og gik hen til de Ældre.

Tre Breve modtog Christian Dahl fra Madeira, alle skrevne af hans Moder. Det første meldte, at Carl lod til at være bedre, at den mildere Luft begyndte at give ham nogle flere Kræfter; det andet fortalte om en Blodstjrtning, han havde havt; det tredie meldte hans Død. Hans stakkels Moder ventede kun paa at faae ham jordet, saa vilde hun strax vende tilbage til sit Hjem. En dansk Rjebmand der paa Stedet, til hvem Carls forhenværende Kheider havde givet ham et Anbefalingsbrev, havde været dem en trofast Støtte, og hans elskværdige Familie gjorde Alt for at trøste og hufvæle den stakkels Moder i hendes dybe Sorg.

Saa kom hun tilbage med sit blide sørgmodige Afsyn; hun og Christian flyttede sammen igjen, og det var som om hans Ægteskab og Carls Hjemkomst kun havde været en Drøm, med Hensyn til disse Begivenheders Virkning paa deres ydre Liv. Men Hjerterne blødte længe i Stilhed af de Saar, som vare blevene dem bibragte. Hun var saa skjon i sin Sorg. Forsælgelsen havde udbredt sit himmelske Skjær over hendes Afsyn og over hendes hele Væsen; og Marie sad ofte og saae paa hende og tænkte, „at hendes Ansigt var som en Engels“. Og da hun mange Aar efter gif hen til ham, hun havde elsket, var der En, der sagde om hende:

„Derksom vi kunne troe om noget Menneske, at det næsten uden nogen Forandring er skiftet til at træde ind i Guds Himmel, da kunne vi troe det om hende.“

Etogtyvende Capitel.

Slutning.

Imidlertid levede Marie et stille, sørgeligt Liv med sin ulykkelige Moder. Fru Lund blev almindeligt anseet for sindsvag; men Marie vidste jo, at hendes Fornuft egenligt ikke feilede Noget. Om den Sorg, hun bar paa, talte hun aldrig. Hun nævnte næsten aldrig Alvilbes Navn; men naar hun hændelsesviis traf paa Noget, der havde tilhørt hende, eller et eller andet Ord mindede om hendes afdøde Datter, saae Marie, at hendes Ansigt næsten fortrak sig i hendes bittre Smerte.

En Aften, omtrent et Aarstid efter Alvilbes Død, opholdt Begge sig i Mørkningen i det samme Værelse, hvori de sadde med hende, der var gaaet bort, den Aften, da vi første Gang indførte Læseren hos dem.

Marie havde, som vi kunne vide, ofte forsøgt paa at bryde den Skorpe, der havde lagt sig om Moderens Hjerte. Men hver Gang hun havde villet tale til hende om deres fælles Sorg, var hendes Forsøg blevet mødt med en Tausshed, der havde noget Haardt og Koldt ved sig.

Vi kunne leve lange med Mennesker, som vi gjerne ville nærme os til, uden at det vil lykkes os; vi formaae ikke at staae de rette Streng an, men saa engang med Gæt gaaer det — et Ord — et Blik, og vi staae hinanden nærmere, end hele Aars Omgang havde bragt os.

Denne Aften sad Marie og saae med Bedrøvelse paa sin stakkels Moder, der sad i en Krog af Sophaen

sammenboiet med nedjanket Blif og med, hvad man maatte falde, en haard Kummer præget i hvert Træk.

Marie kunde tilsidst ikke længere holde det ud. Hun reiste sig og gik hen til Moderen, og knælende ved hendes Fodder slog hun Armene om hende og sagde med blød, grædende Stemme: „Stakkels, stakkels Moder!“

Og Moderen boiede sig ned over hende og hvilede:

„Marie — Alvilde — mit Barn — jeg kommer aldrig hen, hvor hun er!“ og en voldsom Graad, der aldrig syntes at ville faae Ende, nu da Taarestrommen havde brudt sit Fængsel, fulgte paa disse Ord.

Alt, hvad en Christen kan sige et andet Menneske til Trøst i en saadan Sorg og Rystelse, blev vistnok sagt af Marie denne Aften. Af sit Hjertes rige Væld ofte hun Trøst og Lindring for den ulykkelige Moder, hvis Træk antog et mildere, blødere Udtryk, uden at hun dog tilskjændegav, hvad der rørte sig i hende.

Den næste Morgen fandtes hun død i sin Seng.

Efter Moderens Begravelse kom Onkel Christian en Dag til Marie med et Forslag fra ham og hans Kone. Det lød paa intet Mindre, end at hun skulde komme til dem og leve hos dem som deres Datter og som saadan være deres Arving.

„Emil er riig, og jeg har ingen Slægtning uden meget langt ude. Med den Formue, Din Moder har efterladt Dig, og den vi saa gjerne vilde, Du modtog af os efter vor Død, bliver Du en meget riig Pige. Men Du vil gjøre en saadan Brug af de Midler, Du kommer i Besiddelse af, at de ville blive Mange til

Befignelse. Hvad os angaaer, da vide vi, at vi igunden kun gjøre Dig til Formynderske efter vor Død for dem, der have været vante til at stole paa os.

Marie bad om Betænkningstid; men hun besluttede snart, at hun ikke burde afflaae et saa kjerligt Tilbud, især med Hensyn til Opholdet i Kellers Huus. Sin Eensomhed følte hun dog undertiden trykkende, og Tanken om at kunne forsøde dem deres Alderdom, var det især, der vandt hendes Samtykke til deres Plan. Men hun bad Onkel Christian, endeligt ikke at lade hende faae saa stort et Ansvar at bære paa, og fik ham til at love, at han vilde borttestamentere idetmindste Halvdelen af sin Formue til veldådige Stiftelser, til Legater og til enkelte Trængende, som han var vant til at understøtte.

Og saa flyttede hun ind til dem; og deres Samliv blev saa inderligt, som det sjældent findes her paa Jorden. Fred, aandeligt Lys og Varme og et hyggeligt Hjem, alle de Glæder, som sand Dannelsse skjænker, og til Baggrund for disse Skatte, uden hvilken Baggrund de ere værdiløse, den Christnes Evighedshaab — hvad har Menneskelivet her paa Jorden mere at tilbyde? Vel glemte Marie aldrig, hvad hun havde mistet i Livet, men hendes Sorg forvandledes gradviis til et glad Haab.

At hun aldrig blev nogen Mandes Hustru, behøve vi vel neppe at fortælle vore Læsere, dersom hendes inderste Væsen er blevet retteligt skildret i denne Fortælling.

Først seent kom Marie til at staae ene; dog kan det vel neppe siges, at hun egenligt nogenstunde kom til at staae ene. Den, der lever for at lindre og trøste

fine lidende Brødre og Søstre og deler de Glædes Glæder og de Sorgendes Sorg, kommer aldrig til at føle Ensomhedens Tryk.

Emil Keller blev ikke nogen gammel Mand. Maaskee tog han et altfor stærkt Tag i Livets Gjerning for at oprette det Forsømte. Hans bedste Glæde, medens han levede sine sidste virksomme Aar, var at komme imellem til Kjøbenhavn og gaae ud til sin Døds, hvor han fortalte om sine Foretagender paa Gaarden, sang for dem og til Gjengjæld saae og horte paa hende, der var bleven hans Livs Ledestjerne, indtil Livets Alvor selv fik det rette Herredomme over ham.

En Moder og Søn besøgte i mange Aar Marie saa jævnligt; endeligt maatte Sønnen gaae Veien alene. Som en hjærlig, sørgende Broder stod Christian Dahl ved Graven, hvori den, han havde elsket som en Søster, blev nedlagt.

Indhold.

Første Capitel:	Pag.
Læseren indføres hos en Familie paa Christianshavn	1
Andet Capitel:	
Bortreisen	10
Tredie Capitel:	
Savn og Længsel	15
Fjerde Capitel:	
Onkel Christian	25
Femte Capitel:	
Marie gaaer ud for at besøge Onkel Christian. — En Driver	30
Sjette Capitel:	
Onkel Christians Hjem. — En smuk Sang og dens Følger	35
Syvende Capitel:	
Et Tilbageblik paa Maries Liv	50
Ottende Capitel:	
Sørgelige Tidender	62
Niende Capitel:	
Et Mars Forløb	75

Tiende Capitel:	Pag.
Maries Ahnelse begynder at gaae sin Opfyldelse imøde...	82
Elleve Capitel:	
En Samtale imellem Søstrene	88
Tolvte Capitel:	
En Forlovelse. — Maries Fortørnelse	92
Trettende Capitel:	
Et Bryllup. — Egteskabeligt Liv	98
Fjortende Capitel:	
Var det ham?	110
Femtende Capitel:	
Carl og hans Moder. — Marie og hendes Moder	120
Sextende Capitel:	
Atvilke drømmer	126
Syttende Capitel:	
Brødrenes første Møde	141
Attende Capitel:	
Et Liv udslukkes. — Afsked ved Graven	145
Nittende Capitel:	
Fra Dan til Bersheba var Alt øde	151
Tyvende Capitel:	
Den sidste Rejse	157
Etogtyvende Capitel.	
Slutning	162

Fra Hørresundby til Skagen.

Slabens Hebn.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

J. Cohens Bogtrykkeri.

1870.

Die Geschichte der Stadt

Stadtschönbrunn

Fra Nørresundby til Skagen.

(Skizze af N. Hanke.)

Den Hærskendy til Skagen.

(Sigt af H. H. H.)

Det er mellem en halv og en heel Snees Aar siden, at jeg begyndte at færdes oppe i Bendshøjsfel. Siden gamle Steen Steensen Blicher havde været der og faaet en Deel af Landet med ind i sin „Vestlig Profil af den cimbriske Halvø“, var der knap andre end Inge Becker, der havde seet sig ret om deroppe. Thi vil man gjøre det, maa man ikke sidde i en Postvogn eller fornemt kjøre omkring i en „Vogn paa Rullen“. Man skal drage om paa Gjæsteri, og det kan man endnu gjøre deroppe; man skal kun i Nodsfald følge Landeveien, men lade staae til over Bakker og gjennem Dale, saa faaer man Landet ret at see, og det er det nok værd.

Jeg drog da ud for at see mig om deroppe og har i mange Aar havt min Sommerglæde dermed. Der er ikke et Sogn i hele Bendshøjsfel, hvor jeg ikke har været. Jeg har givet mig god Tid og ikke baaret mig ad som et Par nymodens Tourister, jeg forgangen Sommer traf der, som satte Wren i at rende saa mange Mil om Dagen som muligt. En af dem vilde nok rende hele Jylland igjennem paa fjorten Dage, hvis jeg ei huffer feil. Paa den Maade naaer man vel at kunne sige, at man har været der, men mere kan det da ei heller blive.

Den Gang havde jeg Bendshøjsfel for mig selv og var nær ved at ansee det for et Omraade, hvor jeg

ene havde Lov at færdes. Jeg glemmer ikke den blandede Jolelse af Skinsyge og Glæde, jeg følte, da jeg en Dag midt oppe i Sydste Næs mellem de øde Lyngbækker traf en Skolekammerat, der havde bovet sig paa en besæden Fodtour fra Hjørring til Frederikshavn og nu paa Hjemveien gjorde et lille Slag mod Sonden. Jeg var ikke langt fra at betragte ham som en Krybstytte i mit Revier. —

Nu var der gaaet flere Aar, siden jeg sidst færdedes deroppe, da jeg nys igjen fik Leilighed til at komme paa Vandring. Min Plan var at gaae langs Vestkysten til Skagen og saa ned igjen ad Østkysten. Men det var første, og skal ogsaa blive sidste Gang, jeg skal lægge en Plan for en Fodtour; thi det kan kun lidt hjælpe, at man som en Tyv stjæler sig forbi sine gamle Venner og Kjendinge paa Herregaardene, fordi man ei har Tid til at gjæste dem, naar man saa til Gjengjæld bliver siddende fast i Præstegaardene. Saaledes gik det mig, og jeg kom derfor ikke længere nord paa end til Hirtshals og maatte nøies med fra Fyrtaarnets Balkon der at sende længselsfulde Blikke til de hvide Sandmiler ved Skagen, mens jeg ikke fik gjennemvandret Landet nord for Gladsstrand. —

Men jeg havde jo været der før. Og alle gamle Minder fra tidligere Toure fik jeg opfriskede, saa jeg i Tanken kunde gjøre dem om igjen op langs Østkysten og endda faae Stunder til et Sidespring ind i Landet engang imellem. — Har nogen Lyst til at gjøre Touren med, saa vil jeg prøve, om jeg kan give et Billede af Landet deroppe. — Hvo der vil, faaer saa at følge mig over den lange kjedelige Pontonbro og østen ud af Nørre-

sundby neden for de svære Baffer, der krones af gamle Skandsjer fra Trediveaarskrigens Tid. Men ad den snorlige Hjørring=Chaussee gaaer det gennem Landsbyen Uttrup. Til Høire strækker sig frugtbare Marker og Engene ned til Fjorden, mens vi paa venstre Side ikke have stort andet end Heide, der naaer op til Hjørup Kirke, som ligger eenligt deroppe mellem Bafferne, mens Landsbyen ligger gjemt bag disse. Eggen her er ikke synderligt moersom eller kjon, men ikke ret langt mod Nord staae de svære Vestbjerg og Hammer Baffer og give Landstabet en vis storflaet Karakter. Vor Vej dreier saa til Høire udover vidtstrakte Engene langs Fjorden.

Der ligger ved Veien en prægtig Gaard med herstabelig Hovedbygning, svære grundmurede Udhuse og en vordende Have med smukke Græsplæner og Blomsterpartier. Det er ikke mange Aar siden, der her laa en lille salbesærdig Bondegård, hvor Bonden pib lystigt gennem Hullerne i Straataget og de sammensaldne, klinede Leervægge. Den nuværende Eier er begyndt som simpel Veiarbejder uden en Skilling, men har saa troligt brugt sin Halve og gaaet bag sin Trillebør, at han nu er en af de største Entreprenører her i Landet, hver Gang der skal udføres større Jordarbejder. Den lille daarlige Bondegård er under hans Hænder ikke alene blevet til en Herregaard i Bygninger, men man skal ogsaa lede længe om bedre behandlede Marker og frodigere Korn. Da de engelske Ingeniører kom der op til Eggen i Anledning af Jernbanen, og Jordarbejdet udbødes til Licitation, meldte han sig da ogsaa, som paa sin sindige Wendelbo=Maneer og meente, at han jo nok kunde paatage sig noget af Arbejdet. Engelskmændene troede, at det

var en lille Bonde med et Par Heste eller to og fortalte ham, at det ikke kunde hjælpe noget; for at kunne paatage sig slikt Arbeide, maatte man kunne raade over mange Heste. „Naa ja,“ meente han, „det var vel ogsaa nok muligt, det var maaskee ikke Noget for ham, det var vel bedst, han saa opgav det.“ For en Ordens Skyld blev han imidlertid spurgt, hvor mange Heste han kunde møde med. „Ja, han troede da knap, at han kunde stille mere end 80, men det var maaskee ikke nok.“ Nu fik Piben en anden Lyd og nu var der Intet i Veien for at modtage hans Tilbud. —

Læt ved Gaarden paa Grøstefanten staar der et Monument, som, hvis det faaer Lov at blive staaende, vil kunne give kommende Tiders Oldgranskere noget at bryde deres lærde Hjerner med. Det er et af Granit raat tilhugget, et Par Alen høit, Kors med følgende plump udhugne Indskrift:

„Paa dette Sted jeg fandt min sidste Levevandring
Aar 1852.“

Marstallet huster jeg ikke saa nøie; det er maaskee urigtigt, men Anledningen huster jeg godt og ligesaa Ole Faarebasse, over hvem Mindesmærket er reist. Han var Slagter og en jovial Karl, ad hvis mange Indfald og Planer de adstaaende Bønder i Sognet ofte rystede paa Hovedet, og det gik da ogsaa jævnt tilbage med ham. En Aften kjørte han hjem fra Sundby og havde vel faaet sig en større Taar end vanligt, saa at han væltede og druknede i den dybe Grøft. Hans Enke lod Jørgen Steenklober, ogsaa kaldet Jørgen Lutterløg, i Landsbyen forfærdige og reise det omtalte Monument, om hvilket der nu om hundrede Aar kan føres en lærd Strid, til

den lærdeste af alle Kæmperne opstøber disse Linier og til Slade for alle findrige Hypoteser løser Gaaden.

Veien gaaer nu øst efter over de slade Enge, der om Sommeren i Højbjergningens Tid, naar der er travl Virksomhed derude, eller naar den ensformige Slade brydes af Hundreder af Høstakke, kunne være ganske livlige at see paa, men til alle andre Tider ere temmelig kjedelige at færdes hen over.

Nord for Engene kneise Hammer Bakker, og der heelt ude paa den østlige Pynt, hvor ved deres Fod den gamle Herregaard Attrup ligger gjemt mellem saftigt grønt Skovkrat i en luun Engdal, stod endnu for fem Aar siden den sidste Rest af en gammel Skov. Der oppe paa Skraanten stode fem eller seks gamle, ualmindeligt høie og slanke Bøgetræer, som skarpt tegnede sig mod Himlen. De stode der som et Minde om fordums Tid. Hvert Aar grønneides et Par Grene heelt oppe i Toppen, og nede ved Jorden trivedes et Par Rodstub. Men det varede ikke længe, inden Vestenvinden, der altid susede omkring dem, svev Bladene af og de stode da tilsyneladende uden Liv. Men de holdt ud paa deres Post, det var som de vidste, at de gjorde Tjeneste som Sømærke, thi Træerne paa Attrup Bakke kunde sees vide om. Jeg er mangen Gang gaaet et godt Stykke af min Vej for at komme op og see til de gamle Træer, og jeg mindeides da altid, hvorledes jeg som Barn havde hørt fortælle Sagn om Røvere, der havde huseret i den store Skov, som da dækkede Bakkerne. Og at det ikke er i Sagnet alene denne Skov har eksisteret, viser tydeligt det tætte Fur af Eg og Bøg, der rundt om dækker Bakkeskrænterne og lide op i Lyngen. Sidst såvne jeg de

gamle Træer og var heelt ilde tilmode derved; de hørte uadstilleligt med til mine Grindringer om Egnen. Om de endeligt have maattet bukke under i den lange, haabløse Kamp mod Vestenvinden eller om de ere fældede af den nye Eier af Gaarden, veed jeg ikke. Jeg er meest tilbøielig til at troe det sidste, thi han stammer nok nede fra de tydske Marstegne.

Længere mod Øst kneiser Kirken i Landsbhyen Horsens. Det gamle Krossildt findes der nok ikke længere. Det bar Indskriften: „Kommer hid alle I, som ere besværede, og jeg vil give eder Hvile, kommer hid alle I, som ere tørstige, jeg vil give eder Driffe.“

Vejen begynder nu at gaae opad mod en Udbøber fra Ballerne gennem Landsbhyen Vesterhassing, af hvilken en Del ligger smukt gjemt i en Dal, og naar vi ere komne et Stykke udenfor den, træffe vi oppe paa en Bassekstraaning en lille Bondegaard, der ikke i nogen Maade udmærker sig fremfor sine Lige; Store Havrekrog hedder den. Men den har kjendt bedre Tider dengang, da den mandhaftige Oberst ved det tydske Rytterregiment, Lorenz Stürcke og hans Frue Barbara Helena von Lewenflau boede der. Da strakte Haven med sine Frugttræer og Fiskeparke sig heelt ned ad Bakkens sydlige Straaning, og de store Silkefaner, der før hang i Vesterhassing Kirke tilligemed hans florumbundne Kaaarde og Sporer, vidne om, at han har været en anseelig Mand der i Egnen. Nu er der ikke andet tilbage af Haven end nogle Buske oppe paa Kanten af Bakkens og to Vandhuller, Levninger af Fiskeparkerne. Silkefanerne ere hensmældrede og Fanestængerne staae henslængte i en Krog tilligemed den sønderbrudte Kaaarde.

Saa gaaer det ned over de flade Kjærstrækninger, hvor Kvæget græsser og barbenede Hyrdebrenge nysgjerrigt stirre efter Fodvandrerens. Vi naae til Heden mellem de to store Skove, Hals Norre- og Sønderflov. Lyngen staaer i Blomster og lysgrønne Pletter paa de siede Steder live op i den mørke Bund, men Veien er slem træls gennem Sandet. Lader os da hellere gjøre en Omvei forbi Østeraagaard, hvis røde Tag seer saa godt ud i Hjørnet af Skoven. Og lader os saa følge Veien der i Skovbrynet langs Fjorden. —

De danske Bøgeskove prises jo altid og fortjene det fuldeligt, men jeg gad ogsaa gjerne lægge et godt Ord ind for Ellekoven med sine saftiggrønne Blade og sin rige Vegetation. Vel sandt, den egner sig ikke altid saa godt til Spadserefarter formedelsst dens fugtige Grund, men der er dog saa smukt ikke blot der inde i Ellekrattet, hvor hver Busk og hvert Træ boer paa sin lille D for sig selv, men ogsaa i den rigtige Skov, hvor Ellen skyder op i slanke Stammer, mellem hvilke den frodigste Underflov af alstens Buske, samt Græs og Blomster trives herligt. Det vilde Gedeblad hænger der i Guirlander og udsender sin døvende Duft, og bliver et af de gamle Elletræer fældet eller falder det af Alderdom, skyder strax en Busk og en Krands af unge Elletræer op rundt om den gamle Stamme. Naar Bøgen er fældet, ligger den død og dum og driver det i det høieste til lidt svedent Pur rundt om Trunten. Der er mere Liv og Poesi i Ellekrattet end i Bøgeskoven, og det seer man da ogsaa af Folkesagnet, der saa gjerne færdes der.

Her gaaer saa Veien i Skovbrynet, og naar Træerne tillade det, seer man tværs over den smalle Fjord ind over

det flade Land paa den anden Side, hvor Møv og Høstemark Skove bag sig gjemme den lille Bildmose med dens store ubeboede og ubeboelige Strækninger, men dog ej formaae at skjule Muldbjergene, der her i det flade Land fuldstændigt gjøre Indtryk af en lille Bjergryg. De minde mig altid om Kullen. — Dernebe i Hals Skove kan man endnu høre Naaen blade, thi inde i den tætte, stundom næsten uigjennemtrængelige Underfod har Bildtet endnu kunnet holde sig, hvad knap er Tilfældet ret mange andre Steder i Vendsyssel. — I min Barndom var Kronvildt ingen Sjældenhed deroppe, og jeg mindes en Gang at have seet en heel Rudel med en vældig Kronhjort i Spidsen komme ned over Engene paa Vandring fra Skov til Skov. Nu er der faa eller ingen. — Som vi nu komme ud af Skoven, ligger lidt borte den lille venlige Flække Hals med sin Skanse og sin store hvide Kirke. Forbi straatakte Huse og Gaarde ad en dygtig sandet og træls Vej, forbi Hals Ladegaard, der i fordums Tid hørte under Sundlunds Kloster, kommer man til den mere aristokratiske Deel af Byen, hvor adskillige teglhængte Huse og Gaarde bestræbe sig for at see kjøbstadagtige ud, uden at det dog ret vil lyffes dem. En lang smal Mole fører over den flade Strand forbi et af Tommer construeret, heelt loierligt udseende, Udfigsstillads for Lodserne. Ved Brohovedet kunne mindre Skibe lægge til og en lille Baadehavn findes der. Skibsbroen er Halsboernes Langelinie, og naar Dampskibene til og fra Aalborg komme forbi, er der altid Folk paa Færde for at see, hvem der kommer i Land med Baaden, der tidligere legitimerede sig som Postbaad ved et Dannebrogsslag, som var malet med Engelsfrødt og

Ljære paa et Stykke Lærred. Da jeg sidst passerede forbi, havde Vaaden ikke Flag oppe, og jeg savnede ogsaa den gamle Styrmand, hvis Snakketoi ingen, hvem han nogen Tid har sat i Land, let vil glemme, men jeg er temmelig vis paa, at jeg saa det gamle Flag ligge sammenrullet om sin Pind bag i Vaaden.

En Smule øst for Byen ligger Skandsen, hvor de røde Tage af Kommandantbolig og Løihus ligge over de lave grønne Bde. Saa lille den er, seer den dog mere fæstningsagtig ud end „Citadellet Fladstrand“. Nu ere alle Kanonerne m. m. førte bort derfra, men i Krigen 1848 og 49 var den endnu monteret med en heel Deel svære gammeldags Kanoner. Besætningen bestod af en gammel Konstabel. Da nu Ljydterne begyndte at rykke op i Halvoen, besluttede man at gjemme Kanonerne ved at grave dem ned; man valgte at gjøre det i Stranden, uden at tænke paa, at Vandet snart vilde ffylle Sandet fra dem. Det varede da ei heller længe, inden det ffete, og hele Umagen var saaledes spildt, saameget mere som der jo ingen Ljydfere naaede derop.

Den Gang, da Skandsen i Kristian den Fjerdes Tid anlagdes, var der Udsigt til at Hals skulde blive en vigtig By. Paa det store kongelige Bibliothek gjemmes en Protokol, hvorefter Jørgen Kruse til Hjermiglevgaard, der med flere Adelsmænd var udmeldt til at gjøre Forslag til Rigets Bedste, gjorde det Forslag at anlægge en Kjøbstad og Fæstning paa begge Sider af Fjorden ved Hals. For at skaffe Indbyggere foreslog de, at Borgerne fra de to i høj Grad forarmede Byer Hjerring og Sæby skulde flyttes til Hals og deres Byer besættes med Bønder. Arbeidere til at opbygge Byen

og Fæstningsværkerne kunde blandt andet staffles til Veie ved dertil at domme de mange, om hvem det var bitterligt, at de i Krigens Tid havde gaaet Tjenden til Haande. Men det blev da ikke til noget, og Sæby og Hjørring Borgere fik Lov at sidde i Ro. —

Det var Hals. Sønderstov, vi før gik langs med. Naar vi nu ville videre nordest, kunne vi sætte op over Markerne og Heden efter Nørrestoven. Denne strækker sig over et stort Areal og har i gamle Dage været en prægtig Skov. Men nu skal man lede længe om et stort Træ. Og dog er den værd at see, thi der er, naar man seer bort fra Trærnes Lidenhed, noget eiendommeligt Vildt ved den. Der staae de mellem hinanden, Eg, Bøg, Birk og Tjørn, lave ere de, men vredne i de underligste Former, nogle fåre gamle krogede Tyre ere de. Gjedeblandet snoer sig op ad dem og mellem dem, og hjælper i Forening med den glindsende Christtorn og de lange tornede Brombærranker til at gjøre Krattet stundom næsten uigjennemtrængeligt. Blaabær og Hindbær lokke med deres saftige Frugter, mens de røde Hønsebær og sorte Rævlinger ere bedre at see til end at smage paa. Følger man ingen af de dybsporede Skovveje, er Gangen ikke let, især naar man kommer til nogen af de aabne lynggroede Pletter inde i Skoven, hvor ikke blot Lyngen polerer Stovlesaaerne speilglatte, men hvor man maa springe fra Tue til Tue, medmindre man vil gaae i Krinkelfroge mellem dem. Og er man end nok saa flink en Gævilbrist, risikerer man dog stærkt at komme til at sidde som mellem to Stole. I en Sommer som den i Forfjor, give Fluerne derinde ikke Mosquitoer stort efter i Drilagtighed, mens man ikke faaer et eneste Windpust og

kun daarlig Skygge af de forkrøblede Træer. Men det er nok værd for en Gangs Skyld at gjøre Togt gjennem Skoven, thi den er heel eiendommelig at see til.

Det seer lidt trostesløst ud for os, naar vi komme til den nordøstlige Udkant af Skoven, og derfra stille ad Hou til. Nærmest Skoven have vi grønne Enge, der oplives af talrige græssende Heste og Kvæg, men vi komme snart ud i Hou Mose, som har et betydeligt Omfang, og hvor Landeveien langsomt snegler sig gjennem Lynghen og Risene. Hugormen ligger 'og slikker Solskin i Sandet paa Veikanten og rækker hvislende Hovedet ud efter os, naar vi standse for at see paa den; nogle enkelte Faar vanke omkring hist og her; Hjeilen og Biben flybe med deres klagende Skrig fra Tue til Tue, og Solen brænder saa heft, at vi tage til Takke med Rævlingerne til at lædske os paa, hvis vi ikke ere saa heldige at finde Blaabær eller, hvad der er endnu bedre, Muldebær, denne prægtige Frugt, som bedre end nogen anden passer til Vekstasinerne, som man hvert Dieblis støder op derude, hvor der endnu fra gammel Tid staae Eggepæle, indbrændte med Holdernes Vaaben, der have betegnet Grændsen for Gammel-Braa's Jagtdistrikt. Dette havde ingen ringe Udstrækning, thi herfra er der i lige Linie fire Mile til Herregaarden.

Over et Par lave tilgroede Klitbølger komme vi saa til Havet, til Fisterlejet Hou.

Her levede for noget over tredive Aar siden en Skolelærer, som under den i de Tider græsserende Lyst til at skrive Topographier, begyndte paa en „Økonomisk Skildring“ af Hou, hvoraf imidlertid kun første Heste udkom, der med sin moersomme naive Skrivemaade giver mange Smaa-

trak til Behoernes Levemaade i tidligere Tid. Fiskeriet var da i en langt større Grad end nu deres Hovednæringskilde, og Bogen giver for hver Maaned nøiagtig Bæstet om, hvad der til den Tid foretoges i saa Henseende. Sælhundene havde der i tidligere Tider været riig Fangst af, og Bønderne kom den Gang derned at kjøbe Tran til deres Lamper, som da, og endnu senere leverede Belysningen i Bønderhusene i de lange Vinteraftener. Denne i Nærheden af Raskelovnen hang i en lang Jernkrog ned fra Loftsbjælken en aflang med Tran fyldt Jernstaa, af hvis ene spidse Ende Bøgen stak frem. Den hjalp ikke synderligt til at forbedre Luften i de kvalme Stuer. Nu til Dags kunne til Rod de gamle Fiskere dernede mindes, at de have hørt fortælle om de Tider, da man brugte at sætte Sælhundegarn. —

Og nu begynder, naar vi naae Skoven der norden for Byen, den smukke Del af Østkysten. Den gaaer i Bolgeslag, afvejlende lave Bakker og grønne Dale. Bakkerne, tilgroede Klitholger, ere dækkede med Lyng, kæmpestore Gnebærbusse og Birkepur; Dalene ere frodige Enge med smaa Skove, der tage sig dobbelt godt ud i den mørke Indfatning. —

Jeg nævnte for Jagtpælene i Hou Mose. Gammel Braa's Giere gjorde ogsaa Fordring paa at have Jagtret i Melholt Skov, og det kom 1719 til en langvarig Proces mellem Frøken Elisabeth Rodsteen paa Braa og Prindsesse Sophie Hedevig's Fuldmægtig paa Dronninglund om nævnte Jagtret. Ved kongelig Befaling blev en heel Commission af Herremænd og Digteren Tøger Reenberg, som da var Landsdommer, nedsat. De ældste Bønder i Egnen tilkaldtes for at vidne, gamle Breve

fra den Tid, Dronninglund var Kloster, fremlagdes, og Enden paa Sagen blev, at Jagtretten tilkjendtes Gammel-Braa, mens Dronninglunds Bønder i Melholt og Hou fik Ret til Hoflet og Græsning i Skoven. Protokollen i denne Sag, et temmelig stort Folio-bind, gjemmes endnu paa en Gaard, som ligger smukt gjemt inde i den omtvistede Skov. —

Derefter komme vi over den sydligste af de mange Aaer, som udmunde her paa Østkysten. Den snøer sig i de særeste Krumninger mellem høje Brinker og man seer, hvordan den i fordums Tid har maattet vride og vende sig for at knibe ud mellem Klitterne, af hvilke der endnu staae enkelte Skalbepander her næsten en halv Mil inde i Landet. I Krogene mellem Brinkerne staae smaa slanke Elletræer nede ved Vandet og danne prægtige, lune Hvilepladse.

Vel halvanden Mil langs Kysten strække Skovene sig mellem de lave Lyngbækker. Vejen er sandet og træls, men der er saa smukt, og i Lyngen langs Vejen staae Blaabær og inde mellem Træerne Hindbær, saa man har let ved at faae noget at lædse sig paa. Gjennem Asaa, der begynder at see helt kjøbstadmæssig ud med teglhængte Kjøbmandsgaarde, forbi Gaarden Bouet, i hvis Skov derneede ved Aaen findes ganske vidunderligt smukke smaa Partier, komme vi til Soraa og have nu et Stykke Vej for os, hvor der ingen Skov er saa nær ved Stranden.

Vi faae derfor Lyft til at gjøre en Afstikker ind i Landet, ind til Dronninglund Storskov, som kneiser der oppe paa Aasen, og det meste af Veien derhen kunne vi gaae fra den ene lille Skov til den anden. Storskoven

er ikke blot Bendsysjels største, men ogsaa dets smukkeste Skov, og hvad der især bidrager hertil, er de svære Baffer, den strækker sig op og ned ad. Mange meget store Træer er der ikke, det have Skoveierne og Bonderne der i Eggen nok sørget for. De stjal lystigt af Skoven i tidligere Gieres Tid og fortælle endnu om, hvordan det gik dem under en af disse, en gammel godmodig Knark, naar de en Gang imellem bleve grebne i at bortføre et stort Træ. Naar de blot hørte taalmodigt paa alle hans Trusler om Lugthuus, Slaveri paa Livstid osv., indtil han fik talt ud, og saa satte et rigtigt hinkeligt Ansigt op og forsikrede ham om deres store Fattigdom m. m., endte det gjerne med, at de fik Træet foræret og stundom endda en Daler i Tilgift. Den forrige Skovrider, en Kæmpe baade i Legemsbygning og Kræfter, havde sin haarde Nød med at vænne dem af med at betragte Skoven som fælles Ejendom, indtil han en Gang ved en Skovauktion havde taget en af Urofstifterne og slaaet til de andre med. Siden den Tid nød han en kvalificeret Agtelse i Eggen. Dronninglund Sogns Folk have i det Hele ikke noget godt Ord paa sig. De ere Bendsysjels „Kulsviere“ og have selv hos gamle Forfattere Ord for at være særligt urolige Hoveder. I Melholt, som vi før nævnedes, gjordes 1558 det sidste Forsøg paa Bondeoprør her i Landet, og i den nyeste Tid have vi den berømte Dronninglundske Tyvbande, om hvis Bedrifter og Udryddelse jeg kanstee en anden Gang kommer til at tale.

Blicher har i „Bestlig Profil af den cimbriske Halvø“ gjengivet en Samtale med en Bonde, som jeg ikke kan nægte mig selv at aftrykke, dels fordi kun Faa

kjende den og bels fordi den er et særdeles korrekt Vilde af Wendelboens Forsigtighed inden han veed, hvem han har for sig. Det var en Bonde fra Dronninglund Sogn, Blicher traf paa Gaden i Aalborg, derved er jeg bleven mindet om den og sætter den her, ellers kunde den passe, hvor det skulde være i Vendskysjel.

Blicher: „God Dag!“

Bonden: „Taf!“

Bl.: „Hvor er Du fra, min Ven?“

B.: „Fra den anden Side Fjorden.“

Bl.: „Det kan jeg nok høre paa Dit Maal. Du er fra Vendskysjel, men hvorfra i Vendskysjel?“

B.: „Langt nord fra.“

Bl.: „Det er godt nok, men endnu er jeg lige klog. I hvad for et Herred boer Du?“

B.: „Det veed jeg ikke.“

Bl.: „Det var artig. Hvad hedder da Din Herredsfoged?“

B.: „Han hedder — ja, hvad er det nu de kalde ham — jeg tyffes, det er Krigsraad.“

Bl.: „Hvad hedder da Din Præst?“

B.: „De kalde ham for Provst.“

Bl.: „Hæ! Har han da ej et Navn, Du?“

B.: „Jou!“

Bl.: „Men hvad for et Navn? Der er saa mange Navne.“

B.: „Jeg troer, han skriver sig Lund.“

Bl.: „Ah! Saa er Du nok fra Dronninglund Sogn.“

B.: „Det kunde nok være.“

Bl.: „Men fra hvad for en Fjerding*)?“

B.: „Fra een af de nordre Fjerdinger.“

Bl.: „Jh, men hvad for een af dem?“

B.: „Ja—h, naar jeg endeligt skal sige det, saa troer jeg, de kalde den for Dorfs Fjerding.“

Men lad os komme tilbage til Skoven igjen. Der finder man rigtig Skoveensomhed i de dybe, lune Dale mellem Bækkerne, hvor hist og her en Kilde samler et Selskab af unge Elsetræer omkring sig, mens man i en anden kan træffe Kulsviere isærd med at rogte deres Miler. Miffel luster omkring i Lyngen og er nær ved at være Skovens største Dyr, thi Kronvildtet er udryddet og kun nogle enkelte Raadyr have holdt sig. Naar vi drage paaalangs, fra Øst til Vest gjennem Skoven, forbi den lune Skovriderbolig med sit Dueflag og sine bløde Mossbænke, komme vi efter en lille Mills Vandring til den vestlige Udkant af Skoven, som upaatvileligt er dens meest karakteristiske Deel. Det er høit oppe paa Næsen og Sandveien snoer sig gjennem Lyngen, som er fuld af Pletter af Birke- og Boge-Bur. Man seer tydeligt Kampen med Bestenvinden. Træerne staae frogede og bredne; de see unge ud, hvis man kommer efter Størrelsen, men Mossjet, som hænger ned ad dem, viser, at de ere ærværdige gamle Graastæg, som i mange Aar have sat Ryggen mod Bestenvinden. Hist og her staaer en gammel Karl, som har maattet give tabt i Kampen, og nu staaer der med nogen afbarket Stamme og bladløse hvide Grene og rager op over sit Afkom, Purret ved

*) Det store Sogn er delt i fem Fjerdinger, hver med sin Sognefoged.

dens Fod, som ikke drister sig til at række Hovedet stort op over Lyngen og Blaabærrisene.

Et godt Stykke sønden for Storkloven i Kanten af en smuk lille Skov ligger det gamle Hundslund Kloster, der med Munkenes vanlige skarpe Blik for Beliggenhed, er bygget paa et af de smukkeste Steder, man finder vidt omkring. De anseelige hvide Herregaardsbygninger med de to store Donjons stikke smukt af mod Skovens og Havens Træer, og Kirken, der er sammenbygget med den østre Floj, bidrager med sit slanke Spir til at give Gaarden et endnu mere anseeligt Udseende. En prægtig gammel Have med svære Alléer hører til Gaarden, men er, idetmindste i Udstrækning, knap noget mod det Anlæg, som fandtes der i Nonnernes Tid, thi da var der ikke mindre end fjorten Gisteparker omkring Klostret.

Her i Skoven blev i Aaret 1629 eller 30 fældet et mærkeligt Stykke Vildt. Det var efter at de keiserlige Tropper i Trediveaarskrigen havde været deroppe og allevegne hærget Landet grumt. Da de drog bort, efterlode de en Mængde Ulve, som vare fulgte i Hærens Spor heelt nede fra Tydssland, og Vendsyssels beholdt desuden en særlig Grindring om dem, som i halvtredie Aar satte hele Landet i Stræk. Det var et Par store Tigerkatte, som en keiserlig Oberst, en Ungarer, havde fort med sig ind i Landet. De vare den Gang tamme og afrettede til at gaae paa Jagt og bringe Vildt hjem til deres Herre. Obersten døde imidlertid i Søbh fort før de Keiserliges Afmarch, hans to Tigerkatte gif nu paa egen Haand og bleve igjen aldeles vilde, saa at de ei blot gjorde stor Skade paa Avæget men ogsaa angreb Mennesker. Ulvene blev man nogenlunde af med, saa at der ei blev flere tilbage end

der havde været tilforn, da det blandt Andet blev paa-
budt Enhver, som havde nogen Jagttrettighed, aarligt i
tre Aar at levere tre Ulvestind paa Kongens Toihus.
Men Tigerkattene vare ikke saa lette at faae fat paa, da
de kun vare to og søgte de store Skove og Moser. Alle
Vendskysfjels Skytter bleve gjentagne Gange ophbudte for
at gjøre Jagt paa dem og Kongen udsatte en hoi Priis
for deres Odelæggelse; alt til ingen Nytte. Endeligt
blev dog Hunnen funden ihjelskrossen nede i den store
Bilbmoose ved Hammelmoose mens derimod Hannen blev
skudt halvandet Aar efter af en ung Udelmand Jorgen
Kruse, der var i Besøg paa Hundslund, Kloster og en
Dag var gaaet ud i Skoven for at skyde Fugle, men
traf paa Tigerkatten, som han lykkeligt fældede.

Sidst i forrige Aarhundrede boede paa Dronning-
lund den heroppe saa bekjendte Brigadeer Halling, hvis
eventyrlige Levet Becker har skildret i „En Familie-
historie.“ Hvormeget af denne der er Digtning og
hvormeget der er Historie, veed jeg ikke, men hvad der
fortæles om hans Færd der paa Dronninglund, har jeg
selv hørt det meste af fortælle af Bønderne der i Egnen,
blandt hvem hans Navn sent vil glemmes.

Men vi faae nok see at komme videre, thi der
er langt til Skagen. Vi gaae da tilbage igjen til Stor-
skoven og tværs igjennem den ad et smukt lille Dalsstrog
imellem de hoieste skovklædte Bakker, til vi fra den nord-
lige Kant kaste Blikket ud over et frugtbart velbyrket
Lavland med mange smaa Skove og talrige Herregaarde,
hvis røde Tage sigge frem mellem Træerne.

Blandt dem alle hoier sig da især Boergaard og
der maae vi ned. Det er den smukkeste Herregaards-
bygning i Vendskysfjels og een af de smukkeste i hele Landet.

Hoi og stolt hæver den sig med sine to ottefantebe Hjørnetaarne, der desværre ingen Spiir have, men kun spidse Tage med en Skorsteen i Toppen, og to Trappe-taarne inde i Gaarden. Sandsteensprydelser ere anvendte efter en storartet Maalestof og fra enhver fremspringende Muurkant figger et Menneſte eller Djevleansigt frem, medens Binduesposterne og Rammerne ere prydede med rige Guirlander af Blomster og Frugter, alt udhugget i ſiin Gullandsk Sandsteen. Iſær Partiet om den hoiſe Port, der ſtrækker ſig heelt op til andet Stokværk, er noget af det ſmukkeſte og rigeſt udstyrede i ſit Slags.

Det var Fru Ingeborg Skeel, der i Maren 1588 til 1591, da hun ſad ſom en „bedrovet Enke,“ ſom der ſtaaer indhugget over Indgangsdøren, opførte denne Pragtbbygning og Sagnet har den Dag i Dag travlt med hendes Dndſkab og Gjerrighed. No har hun aldrig kunnet finde i Graven og ſelv efter at Præſten har manet hende ned i Pulſen, et Uſøre ſydoſt for Gaarden, kan hun ikke holde ſig rolig. Der gives ei mangel paa Bønder der i Egnen, ſom ei veed af hende at ſige, og mange have hørt og ſeet hende komme kjørende i ſusende Fart med ſex ſorte Heſte for Bognen og ledsaget af et Par ſtore ſorte Hunde.

For nogle Aar ſiden gav denne Overtro Anledning til en moerſom Scene. To Bønder kom om Eſtermiddagen til Gaarden og vilde tale med Forpagteren, der imidlertid var kjort til Aalborg, men ventedes hjem til Aften. Da deres Grund var vigtigt og de vare langvejsfra, blev der budt dem Matteleie, og de kom til at ligge i Kammeret over den ſtore hvælvede Port. Inder de ſov ind, talte de naturligtviis om Spøget og vare ſelvfølgelig forberedte paa det Værſte. Juſt ſom de vare

falbne i Sovn, kom Forpagteren hjem, og hans Vogn kjørte i rast Trav over den lange steenlagte Bro ind gjennem Porten op i Borggaarden og lidt efter lige saa rast tilbage. Det gav dygtigt Gjenlyd inde i den hvalbede Port og mellem de høie Bygninger.

„Hørte Du det,“ sagde den ene.

„Jo, det var ingen rigtig Vogn.“

En halv Times Tid efter kom Forvalteren hjem fra Sæby, og samme Scene gjentoges.

„Det bliver værre og værre, der er hun igjen.“

„Skal vi ikke staae op?“

„Nej, lad os blive liggende, kanstee det nu er forbi. Men vi vilde da ikke boe her for aldrig det.“

„Det har Du Ret i.“

Men i det Samme kom Meierisforpagteren, der ogsaa havde været fra Gaarde, kjorende, og nu fik Strækken reent Bugt med dem. De fore ud af Sengene, fik Klæderne paa, listede sig gjennem den store øde Ridderstald ned ad Vindeltrappen og søgte nu ned i Laden, hvor de lagde sig i Hvile, idet de svore, at Intet i Verden nogen Tid mere skulde formaae dem til at tage Natteleie paa Boergaard.

Og det er ikke Fremmede alene, men ogsaa Gaardens Folk, som troe paa Spøgeriet. Den gamle Vægter (han sang sine Vers saa reent og klart, som jeg aldrig har hørt dem fungne) glemte aldrig nogen Juleaften at lægge frisk Halm ind i Rosodunten til Fru Ingeborgs store sorte Hunde, og jeg var engang Vidne til en kostelig Historie, som Troen paa dem gav Anledning til.

Det var en Sommeraften i Skumringen, efter at Folkene vare komne hjem fra Marken og havde spist deres Madver. En af Karlene stod med Ryggen op ad Muren

og røg sin Aftenpipe ved Siden af Nedgangen til den Kjælder, hvor Indgangen til Rosodunten er. Med Et springer med et frygteligt Glam en overnaturlig stor sort Hund op af Kjælderens, og Karlen bliver saa forfækket, at han med et stort Brøl dratter omkulde. — Desværre gif det Hele ganste naturligt til. Det var Meierisforpagterens store Newfoundländer, der havde søgt Ly for Dagens Hede nede i den svale Kjælder, men nu var vaagnet ved at høre en fremmed Hund glamme og følte sig kaldet til at tale med.

Det bliver vel imidlertid bedst, at jeg fortæller, hvad Rosodunten er, siden jeg nu et Par Gange har nævnet dette sære Navn, hvis Oprindelse jeg ikke seer mig i Stand til at udfinde. Det er det afsthyeligste Fængsel, jeg endnu har seet, skjøndt jeg dog har seet mange lede Fangehuller fra gammel Tid. Nede i Kjælderens, under den ældste Del af Gaarden, der er opført af Borglum Visper, er der i et Hjørne en firkantet Abning, saa stor, at man til Rod kan krybe derind paa alle fire. Beseemmer man sig hertil og lader man sig ikke skræmme af en stor Skrubtudse, som muligvis sidder der og gloer, kommer man ind i en 4 à 6 Alen lang Gang af samme Højde og Brede som Indgangen, og finder ved dens Ende et hvælvet Rum af noget over en Mand's Højde med en Støle i Midten og af omtrent fem Alens Bjernensnit. Et Par Nischer i Muren kunne tjene som Sæder, og der er ingen Afgang hverken for Lys eller Luft uden ad Gangen, man kom ad. Med Luft er det smaaat nok, Lys kommer der naturligviis aldrig noget af derind. Det er ikke saa sært, at selv de meest forhærbede Medlemmer af den berøgtede Dronningslund'ske Lyvebande

bekjendte, naar de havde stiddet der en Nat. Een af dem tog sig selv af Dage af Frygt for at komme derved, og overst oppe i eet af Taarnene vises endnu under Navn af „Rjællingens Blod“ Sporene heraf.

Oppe paa det øverste Loft af samme Floj af Gaarden gjemmes Gaardens Palladium, et gammelt sammenstrumpet Bildspineskind. Det er Levningerne af et Bildsviin, som en Gang blev nedslagt paa Grændsen mellem Boergaard og Hundslund og som deelees mellem de to Ejere for at forebygge al Trætte. Af dets Tilstedeværelse er Gaardens Lykke afhængig, mener Folketroen, og streng Straf rammer den, som tilintetgjør det.

Een af de tidligere Ejere, der var fjendt for sin Nærighed, fandt, at det ikke burde gaae tilspilde, men kunde bruges til at bøde Seletøj med og lod det derfor, trods alle Advarslar, bringe ned i Selekamret. Men samme Dag brækkede han sit Been. Skindet blev da usfortøvet bragt paa sin Plads igjen og Troen paa dets Ufrænelighed om muligt end mere bestyrket.

Mange Aar efter var der en Aften et talrigt og lystigt Selskab samlet paa Gaarden og Talen faldt paa Bildspineskindet. En yngre Broder af Eieren tilbød at trodse Faren og erklærede sig villig til at kaste det i Graven, hvad han da ogsaa i Selskabets Paasyn gjorde. Da man kom op igjen, foreholdt de Andre ham imidlertid saa længe det Betænkkelige i, hvad han havde gjort, at det begyndte at løbe ham koldt ned ad Ryggen, alt efter som de udmalede de forskjellige Former, hvorunder Straffen for hans Dumdriftighed kunde naae ham. Man gik endeligt til Ro, men det blev en daarlig Nat for Bovehalsen. Det værkede og krøb i alle hans Lemmer,

de rustne Fløje pib og knagede heelt varfælsfuldt, og en chicaneur Ugle sad der ude over Vinduet og sang hele Natten sin uhyggelige Sang. Tilfidsst blev han enig med sig selv om, at det dog ikke var værdt at friste de usynlige Magter, og de morgenduelige af Gæsterne havde ved Solopgang den Glæde at see ham staae og fiske med en Brandhage efter Vildspinefisket, som han da ogsaa lykkeligt fik bjerget og lagt paa dets Plads.

Dg naar jeg saa faaer nævnt to af Voergaards Mærkværdigheder, skal jeg stynde mig videre, hvorefter vel alt En og Anden længe. Det er Myggene og Myrerne. „Voergaards-Myg“ ere vide kjendte for deres Blodtørst og have fordrevet mere end een Gæst fra Gaarden, naar de sandt særligt Behag i hans Blod. „Voergaards Myrer“ ere ogsaa berømte for deres Størrelse og for de umaadelige Tuer, eller rettere Smaahøje, som de have opkastet i Lunden bag Gaarden. —

En lille Omvej komme vi til at gjøre, men skulle til Gjengjæld komme til det smukkeste Sted paa hele Bendskjæls Distrikt. Her forbi Voer Kirke fører vor Vej. Den ligger eenligt, ikke langt fra Gaarden, og det seer ud, som om den havde to Taarne: eet, som vanligt, mod Vest og et andet ved søndre Side oppe ved Choret. Det sidste er imidlertid ikke noget Taarn, men en Familiebegravelse for Voergaards gamle Gjere. Murene ere langt høiere end Kirkens, næsten ligesaa høie som Taarnets. Her er et stort Epitaphium over Otto Banner og Ingeborg Skeel, om hvem det i Indskriften fortælles, at hun sad nitten Aar Enke og i den Tid regjerede Kongens og hendes Eget. Desuden ligger der begravet Niels Skeels eneste Søn Hans Skeel, „som christeligen leved og ærligen

døde i Marken mod sit Fædrelands affagte Fjender i det Slag, som stod mellem de Danske og Svenske paa Falkenberg Hede den 20de Dag i Oktober 1565."

Vi gaae videre sonden om Albæk forbi Gaardene Kringelhede og Tveden til vi komme til Rugtved. Den er ny opført, saa der er ikke stort at see ved den, men bag Gaarden i Skovbrynet ligger det spære, af tredobbelte Grave omgivne, Voldsted af den gamle Røverborg. Allerede Valdemar Atterdag havde sørget for at faae denne stærke Borg i sit Eie og hans Datter, den kloge Margrethe, der lige saa lidt som Faderen led disse stærkt befæstede Adelsborge, gav Gaarden til Borglum Biskops Bord paa den udtrykkelige Betingelse, at Bygningerne, baade Steen og Træ, strax skulde nedbrydes og Materialet anvendes til Borglum Domkirke.

Fra Voldstedet gaae vi ind i Skoven og behøve ikke at gaae ret langt, før vi dybt nede see Borsaa strømme mellem sine høje bratte Bredder, hvor Bogetræerne staae paa Hæld ud over den. Prægtigere Baadfart har jeg aldrig gjort, end at drive med Strømmen der ned gennem Skoven. Der er Steder, hvor Træerne hænge saa tæt ud over, at der ved højlys Dag er stærkt Tussmørke dernede, ingen Solstraale finder ved Sommertid Vej derned i Stilheden, som kun afbrydes, hvor Volgerne plaske mod en Steen eller et omstyrtet Træ. Med Et aabner der sig paa den ene Side en Lysning og oppe paa en hoi Skrånt, saa steil, at kun Faarene kunne færdes der, ligger heelt ude ved Kanten en lille Bondegaard med flinede Leervægge, klistret som en Svalerede paa Skrånten. Skoven lukker sig igjen over os, men efter en kort Stund komme vi pludseligt ind i den deiligste lille Skovsø,

som ligger stille gjemt mellem de høie, skovklædte Stræ-
ter, ved hvis Fod Alanden bugger sig. Saaledes seer
det idetmindste ud, men naar vi styre løs mod et lille
skoggroet Næs, aabner der sig pludseligt en Udgang.
Aaen breder sig mere og mere og vrider sig i de særeste
Bugter. Skoven bliver til Krat, Krattet til Pur; Bred-
derne blive lavere og lavere og vi komme til Landsbyen
Borsaa, der ligger omkring Aaens Udløb, som er stort
og bredt nok til at kaldes en Flodmunding. Her kunne
vi slaae os til Ro i Kroen, om vi vilde, thi de to Mil
herfra til Sæby ere den mindst fornøjelige Deel af hele
Touren langs Østkysten. Det er en høitliggende Hede-
strækning, som er bar og skaldet nok at færdes paa, men
saa er Udsigten desto smukkere. Til Høire ligger Katte-
gat og blinker i Solskinnet, mens Læsøs hvide Alitter
skinne derude; til venstre ind i Landet staa svære Balfe-
masjer, allevegne oplivede af smaa Skove eller Krat. De
tre sidste Fjerdingvej fra Solsbæk af ere lidt seige, thi
de gaae over den store Dyrhede, og der er ikke en
Menneskebolig paa hele det Stykke, mens Sæby store
Kirke ligesom drillende præsenterer sig, saa at man troer
den langt nærmere end den virkelig er, og tyffes at
Veien aldrig faaer Ende.

Men det faaer den da, om end seent, og vi komme
nu ind i den gode By Sæby, hvis Brolægning er alt
andet end opmuntrende for et Par trætte Been. Derfor
komme vi ogsaa til at puste lidt her og kunne jo imens
høre lidt gammel Snak om Byen. —

Lille er den og synderlig stor har den aldrig været,
men den har dog i gammel Tid rummet rige Borger-
Slægter. Ålt 1645 var Borgmester Oluf Jensen i

Sæby Medlem af „Papegøjegildet“, Guds Legems Laug i Aalborg, og det var ikke Smaaafolk, som optoges deri, thi de rigeste Adelsmænd og deres Fruer horte blandt dets Medlemmer. Sidst i 17de og først i 18de Aarhundrede levede her Slægterne Snor og Ruus, som vare særdeles rige og ansete; Borgmester Christen Ruus gjorde sig især fortjent af sine Gaver til Kirke og Skole. Var der ikke Andet at see i Kirken, var det ene værdt at gaae derhen for at see det hyppelige Maleri af Christen Ruus, som hænger der mellem andre gode Portraiter af hans Slægt og andre af Kirkens Velgjørere. Han byggede da blandt andet en ny Trappe op til Taarnet og satte derover følgende naive Vers, som endnu læses der:

Den Klokke Trap til Taarne Ruus,
 Som den er bygged vel,
 Den lod bekoste Christen Ruus
 Og Johanne Gesmell.
 Den forrige var slem
 Og stod der oven for,
 Men denne er bedst
 Og bygt i dette Aar. 1691.

Som rimeligt havde en saa riig og anseet Mand sine Alvindsmand og derover kunne vi læse et Hjertesuf over Døren lige for, som fører til Orgel-Trappen. Der staaer:

Som Slanger de hvæsse Tungen sine
 Det gjør mine Efterstræber;
 Egte Forgift og stærk Beniin (!)
 Er under deres Læber.
 Bevar mig Gud fra deres Haand,
 De mig ej lægge øde,
 Du ftiærme mig fra ugubelig Mand,
 Som vil min Gang omstøde.

Endnu tidligere havde Søby stoute Folk blandt sine Borgmestre. Der var Hans Nielsen, som sad der under de fjendtlige Indfald i Trediveaarskrigen. Da de Keiserlige vare deroppe, gif han selvanden i en lille Baad over til Bohus og meldte Kongen Tjendernes Planer, som han havde faaet Nyds om, og da Senfterne laae der, sørgede han for, at et Skib, som den svenske Kommandant sendte til Göteborg med Depescher, kom til Kjøbenhavn istedet. Han byggede ogsaa Byens, 1739 nedlagte Latinstole.

Men skjøndt der i Søbys Annaler kan vises flere Træk af sand Borgeraand, end i de fleste Smaabyers af den Storrelse, kunde den dog aldrig ret tribes. Det seer stort ud, at see et Raadstuebrev af 1570 undertegnet af to Borgmestre, ti Raadmænd og Byfogden, men 1589 maatte de for Skades Skyld, som de havde lidt paa deers Havn, søge Fritagelse for Skatter og Afgifter. Og dog var det ikke saa ringe en Magt endda, Lehnsmanden 1583 kunde monstre der, nemlig 130 Mand, hvis Væbning bestod af 58 Langbøsser, 12 stakkede Bøsser (Pistoler), 112 Kaarder, 7 Harnister, 17 Spyd, 35 Hellebarder og 3 Slagsværd. Lidt broget har Udrustningen været. —

Men jeg tør vel knap længer snakke gammelt, skjøndt jeg kunde have mere endnu at fortælle. Nutildags er der ikke meget at see ved Søby selv, naar jeg undtager Kirken. Dens Ydre lover endda ikke saa meget, men inden i er den værd at see med de høje lyse Hvælvinger, det store Chor med de smukt udstaarne Egetræes Munkestole paa begge Sider og de talrige Billeder og Mindetabler om gamle Borgere der i Byen. Først og fremmest er Altertablen alene en Rejse værd paa Grund

af sine herlige i Træ skaarne Figurer og hypperlige Malerier, der gjøre den til et sandt Kunstværk, ikke blot i Henseende til Udførelsen, men ogsaa med Hensyn til den kunstneriske Anordning. — En liggende Figur fremstiller Isai, Davids Fader, fra hvem der udgaaer en Stængel, paa hvis Spids staar Jomfru Maria med Jesusbarnet, omgivet af svævende Engle; om det hele danner Kongerne af Davids Slægt en Ramme, mens Sidesøjene bære mere end almindeligt gode Malerier af Jesu Fødsel og Daab. Det hele danner et Kunstværk, som ikke overtræffes af mange lignende her i Landet.

Kirken staar tæt ved Naens Udløb. En Gang stod den midt i Byen, men selv det fredelige Kattegat kan gjøre Uhykker. Det har ikke blot tilsandet Namundingen, Byens Havn, som mærkeligt nok Landets Fjender, de Keiserlige, udvidede og forstærkede med Steenmoler, men det har samtidigt nærmet sig Kirken saa meget, at en heel af Fiskere tidligere beboet Gade, der før laa norden Naen uden for Kirken, er forsvunden; 1769 var endnu et eneste Hus tilbage af den. I vore Dage ere store Pengesummer anvendte paa at skaffe Sæby en Havn, en Livsbetingelse for Byen, men de ere desværre spildte, og naar nu Jernbanen kommer til Frederikshavn, er Sæby dødsdomt. Borgerne ville vel ikke nutilbags, som i Christian den Fjerdes Tid, risikere at blive flyttede andetsteds hen, men der er vist kun ringe Udsigter for dem. Fiskerleiet Gladstrand, det nuværende Frederikshavn, har for længe siden taget Magten fra den gamle By, der kun har sine Minder at støtte sig til og maa trøste sig med, at den har en Historie og kan drømme om de

Sider, da den havde Borgmester og Raad. Det kan Fladstrand ikke. —

Nu have vi vel snasket længe nok og kunne aarfe at gjøre en Tour op i Sæbygaards Skov.

Vi følge Aaen derop. Den iler stummende mellem hoi, tildeels med Træer bevoxede Brinker, ad Havet til og man kan nok see paa den, at den kan gjøre Ufred, naar Vandet om Vaaren stiger i den, saa at den stakkels By er bleven trængt fra begge Sider. Inde i Skoven følge vi Stien, som en Stund gaaer langs med Aaen, snart dybt nede ved Vandet bestrygget af Trærne, der staae paa Hæld op ad de stejle Sider, snart oppe paa Kanten af Brinken, hvorfra man forsigtigt kigger ned til Vandet, som risler og blinker dernede i Tusmørket. Saa slaaer Stien ind over smukke aabne Plainer og tilsidst kommer man til Humlebroen, hvor en lang smal Planke fører fra Bred til Bred. Oppe paa den kongelige Malerisamling hænger et Billede af dette ejendommelige og smukke Parti. Ei heller maa vi glemme at gjøre en Udflugt til Gedebakken, det højeste Punkt i Skoven, hvorfra man gjennem Lyng, Fur og Gnebærbuske seer ud over Trætoppene.

Ud gjennem det sydvestlige Hjørne af Skoven komme vi til Sæbygaard med sit svære to Etages Stenhus og to Taarne; da Pernille Dye opførte det, var der tre, men det ene er nu nedrevet. De to andre lavere Floje byggedes af to andre Ridderfruer: Sofie Brahe og Ane Sofie Pachz. Her som paa Voergaard er det Kvinderne, der have sat sig varige Minder i de stolte Herregaardsbygninger. Og Sæbygaard har som Voergaard sin onde Frue, der endnu lever i Sagnet og aldrig

faaer No i Graven. Det er Fru Lisbeth Bilbe, der fra 1698 til 1723 sad Enke der efter Holger Bachs. Hun har ikke bedre Ord paa sig end Fru Ingeborg, skjøndt hun var gavmild mod Kirken, idet hun og hendes Mand lode den for omtalte Altartable i Sæby Kirke oppudse, hvorom det gamle Vers melder:

Velbaarne Holger Bachs
 Og saa Fru Lisbeth Bilbe
 Med Pensel, ej med Sax
 Lod her gjøre mange snilde,
 Som førre blotte var,
 Men nu har Klæder paa,
 Som dennem vel anstaar
 Og Kirken pryder saa.
 Den rige Gud og god
 Dem læng velsign og spar.
 De det bekoste lod
 I understrevne Aar. 1697.

Gaardens beromteste Ejer er imidlertid Niels Juul, skjøndt han kun en kort Tid havde den. Oppe i Ridder-salen hænger hans Portrait, men heldigt er det ikke, det seer næsten ud som om en eller anden Malermester i den gode Stad Sæby havde forfærdiget det. —

Vi sige da Farvel til Sæby og den prægtige Skov og følge Chausseen norden ud af Byen. Her er et Stykke „Strandvej“, som nok er værd at see. I Begyndelsen følger man Veien, men saa blive Bafferne højere og trække sig nærmere ned til Stranden og man maa da derop og følge Stien og Markvejen langs Skrænten. Det er et stolt Syn ind over Højlandet med dets mørke Baffer og dybe, snævre Dale, som man stundom kan se ind i. Storflaaet er Landstabet og heelt

vildt vilde det være, hvis ikke Smaastove og Krat sammen med opdyrkede Marker af og til libede op i den mørke Flade. Men vil man ret see det efter, skal man see ad i Krogene, det skal ikke sees paa Afstand. Gjør engang en Afstikker ind i Høilandet, og Du vil blive forundret over den Skjønhed, Du stundom, hogstaveligt talt, dumper ned i. Der inde mellem Bækkerne, ligesom staaerne ud mellem dem, er der Dale, hvis Tilværelse man ikke ahner, før man staaer paa Randen af dem, saa lune og frodige, at det er en Lyst at see. Nur og Krat staae paa Skrænterne, og Kilderne paa Bakkesiderne sende Smaastømme ned i Dalen, der bringe frodig Engbund til Veie. Naar man kommer deroppe fra de mørke Lyngbækker, hvor de store Graasten stikke deres mosgroede Hoveder op, er slig en lille velsignet Plet dobbelt tillokkende, og det holder haardt at løsrive sig fra den. Er Dalen lidt større, ligger der ofte gjemt en Gaard bernebe, og saavel der som i Bækkerne kan Du trostigt melde Dig som Gæst og være vis paa en god Modtagelse, saa snart Du kan gjøre Rede for, hvem Du er, samt hvorfra og hvorhen. Og det er ikke værdt at hyde Betaling. Jeg gjorde det engang hos en lille Huusmand, hvor jeg bad om en Drif Vand, men blev paanødt haade Brød og Brændeviin, og fik det stolte Svar: „Vi holde ikke Kro.“ Men det forstaaer sig, man skal kunne snakke med sine Folk og ikke slaae for høie Strænge an, saa tager man Veiret fra dem.

Og da vi nu engang ere borte af fra den lige Bei og ere komne ind i Høilandet, lad os da styre efter den hvide Kirke, som kneiser deroppe. Det er Flade Kirke, og nær den have vi Egnens højeste Punkt, den

over halvfjerde hundrede Fod høie Studebakke, hvorfra man seer milevidt ind over Høilandet, op ad Skagen til og ud over Rategattet. Spørg saa den barbenede Hyrdebrend, hvor Præstegaarden ligger, thi ellers finder Du den knapt, og Du kommer da ned i en deilig Dal med Eng og Bøgestov, hvor den ligger gjemt saa smukt, at knap nogen Præstegaard i hele Landet kan maale sig med den. En af de gamle Præster har i Kalbets liber daticus udstødt det Hjertesuk, at det var Skade, at Brodet skulde være saa knapt her paa det skønneste Sted i hele Landet, og en Alborg Bisp resignerede for at leve sine sidste Aar i denne paa Naturskønhed saa rige Egn, som han aldrig kunde glemme. —

Men vi maae da ei heller rent glemme Strandveien. Stien, som vi vare begyndte at følge, gaaer langs Vasse- randen, bestandigt høiere og høiere tilveirs. Skrånten er stundom saa steil, at kun Faarene kunne færdes der, stundom jævneres skraanende, og et Par Steder ligge Huse og Gaarde, skjulte mellem Træer, i Forsænkninger midt paa Skraaningen. Ved Foden løber Landevejen, og frugt- bart Land med Enge og frodige Marker strække sig ud til Havet.

Det gaaer mere og mere opad og tilsidst staae vi paa den højeste og yderste Pynt, Næsens østligste Udløber, Pifferbakken. Høi og steil hæver den sig op af det flade Land nedenfor; enkelte Huusmandsboliger ligge spredte paa dens steile Sider; Lyng og frodige Græspletter, der vandes af de talrige Kilder, voxle med hinanden. Og saa, hvilken Udsigt! Indadtil over Høilandet med de mørke Bækker, hvide Kirker og grønne Dale; udad over Rategattet til Læsøs hvide Kyster, mens de teglhængte

Huse obre paa Hirtsholmene see ud, som om de flode paa Vandet. Lige ved Foden af Bassen ligger Fisterleiet Bangsbo med sine pyntelige Huse og et ganske anderledes velhavende Udseende end det, de sjællandske Fisterleier byde. Staa en Gang der oppe ved Aftentid og see det Mylder af Fisterbaade, som vender hjem fra Havet. Nogle søge hjem til Bangsbo, mens de fleste stævne ad Fredrikshavn til.

Omme tilvenstre ved Bassens Fod ligger Borglum Bispens gamle Gaard, Bangsbo, skjult i Have og Skov, og man skal lede længe om smukkere Partier end dem, der findes. Skovene ere ikke store, men de følge op og ned ad Basserne, og i de grønne Engdale staae Rhynger af El og Birk, saa frodige og friske som nogetsteds.

En vigtig Figur i Landstabet er da Nytidens By, Fredrikshavn, hvis hvide Mure og røde Tage see godt ud der nede ved Vandet. Ung er Byen og som en Følge deraf kjedelig at see paa, hvis ikke der ude paa Citadellens Hornværk stod det gamle runde Fæstningstaarn med sit spidse røde Tag og saa saa flodset-ærværdigt ud. Det minder os om Tordenskjold, hvem Traditionen der i Egnen har ladet bygge det, og om hvem man endnu veed at fortælle, hvordan han, naar han havde Stunder, førte et lystigt Liv paa Herregaardene deroppe.

Det kan holde haardt, at løsrive sig fra Udsigten fra Pisserbassen, men det begynder at stumre, Fisterbaadene ere komne hjem, Fyret tændes der ude paa Hirtsholmen og det bliver paa Tide at søge ned til Fredrikshavn. Lad os engang være ungdommelige og uden at følge Bei eller Sti løbe lige ned ad Bassen, saa faae vi først ret at fornemme, hvor høi den er. Det er, som

den afbrig fik Ende. Men løb ikke i nogen af Kilderne, dem er der nok af, thi det vil give et Par vaade Fodder foruden Sandsynligheden for at falde paa Næsen i en Vandpyt. —

Gjennem Bangsbo ere vi saa komne til Fredrikshavn og forhaabentligt saa tidligt, at vi endnu kunne faae en Net af de Fisk, som vi nys saa Baadene bringe hjem. Lykkes det os, faae vi en Net, som man intet Sted faaar saa velsmagende.

Naar man har seet Kastelstaarnet og den store smukke Havn, er man færdig med det Meste af, hvad der er at see i Fredrikshavn. I en By, der først ifjor hylbte sit halvtredsiendstyvende Aar og som 1748 heelt og holdent kjøbtes af en af dens egne Borgere for 4000 Rd., skal man vanskeligt finde Seebærdigheder. —

Vi søge da nordenud ad Byen forbi det venlige Lystanlæg og den grimme fullede Kirke og forbi det gamle Herresæde Leerbæk, hvor vi sige Farvel til Skovene. Det er de sidste Træer vi see inden vi naae Skagen. Veien gaaer nu op over det nøgne flade Land med Rattedat til Høire og store vidtstrakte Moser til Venstre. Mod Nord heelt ude i Synskredsen kommer „det hvide Land“, som Goldschmidt kalder det, og naar vi engang imellem vende os om, staaer det mørke Høiland bag os med sine Skove og Fredrikshavns røde Tage ved sin Fod. —

Da jeg var beroppe, vare vi tre i Følge, og jeg kunde derfor ikke, som jeg helst vilde, komme til at gaae hele Veien. Da vi kom til Jerup, vilde vi leie en Bonde til at kjøre os. En Mand stod udenfor sin Gaard, og vi enedes om at henvende os til ham.

„God Dag! Hvor langt er der til Skagen?“

„Ja dær ær da tou gue Miel.“

„Ja saa; mon der ikke er Nogen her i Byen, der lader sig leie til at høre derop.“

„Jou, de ær der val nokk.“

„Kan I give os Anviisning paa Nogen?“

„Jou, dær ær da Peer Nielsen.“

„Hvor boer han?“

„Han bover da i Goeren her næst ved.“

„Tak og Farvel.“

„Siel Tak! Ja, I ka' da aasse foe mæ te a kher faa Jer.“

Efter nogen Snakken frem og tilbage, blev Affordelen sluttet.

„Huns saa no Kaael ær I?“

„Vi er Studenter.“

„Nej hør da! Di Folk haar a ett kher' for før. Bæsgue aa goe ind i Stovven aa foe nue aa løvv a, mens a labber Buenen te.“

Vi vilde blive liggende i Græsset udenfor, men det tillod Ole Maen ikke. „Ind mæ Jer, a vell ett ha'e Jer leggend' her i min Goer.“

Det varede ikke længe, saa stod Vognen forspændt og der opstod nu en lille Strid, idet Ole Maen paa ingen Maade vilde tillade, at de to af os fik vort Dnsfe opfyldt, at ligge i Grøntfoderet bag i Vognen, istedetfor at skumpes i Træ-Agestolen. „To de sler da u som a ett haae mier en jen Agstuel.“ — Tilfsidst fik vi vor Billie sat igjennem, men det var tydeligt, at Ole ikke betragtede os med saa megen Agtelse som før, paa Grund af vor Mangel paa Sands for det Standsmæssige. Gade=

drengene i Skagen raabte da ogsaa til hans store Værgrelse Hurra for os.

Veien gik nu op forbi Halsbæk, hvor man nok kunde see, at de ikke leve af Fisk alene, men ogsaa forstaae at malke den blaa Ko lige saa godt, som de kunne det ovre ved Vesterhavet. Til Venstre laa den temmelig store Gaarbo Sø med dens eiendommelige Indfatning af Enge og Klitbakker. Her samles om Efteraaret utallige Fugle, især vilde Svaner, inden de drage sydpaa, og den mørke Sø er da stundom næsten heelt dækket af disse stolte Fugle, som bringe et eiendommeligt Liv tilveie i den ellers saa tause Egn.

Lidt nord for ligger Raabjerg Kirke og Præstegaard eensomt mellem to Smaasøer og ikke langt fra de mægtige Sandmøler. Fattigere Kirke saa jeg ei, lav, smal og mørk var den, og ved Siden af en ældgammel, iøvrigt ikke saa ringe udstaaren katholsk Altartavle, stod i Choret et palissandermalet Klædestab. —

Og nu have vi naaet „det hvide Land“. Landeveien, eller rettere, de svage Spor af mange kostbare, men forgjæves Forsøg paa at anlægge en saadan, gaaer midtvejs gennem Landet, men den er ikke god, hverken at finde eller følge. Det varede ikke længe, inden Ole Maen erklærede, at nu maatte vi „ud i Havet“, og ud gennem en Kløft i Klitterne gik det ud paa Havstøffen. Der var Høivande og de foregaaende Dages Regn havde frembragt en Mængde smaa Vandløb, som kom inde fra Klitterne og gjorde Kjørselen besværlig, da vi hvert Øieblik maatte ud i Havet for at komme uden om dem. Der hørte en kjendt Rudsst til for at færdes der, og sjøndt vor var det, vare vi endda nær komne i Kvægsandet.

Ole Aaen blev heelt bleg og dreiede skarpt ud i Vandet saa langt, at det pibledede ind gjennem Bunden af Bog-
nen. Saaledes gik det i nogen Tid ud og ind; snart
førte vi ind i Klitten igjen, snart ud paa Havstollen.
Ikke et Menneſte ſaae eller hørte vi, men det var ei heller
et Sted for Menneſker. Paa den ene Side Havet, hvor
Sørne brode ſig over de i Sandet ſtaaende Brag, paa
den anden Side de hvide ſteile Klitter, hvor Vinden pib
gjennem Havrehalmen, mens Maager og Lerner ſtrigende
omkredsede os. Helt ude i Synskredſen kneiſede det
ſlanke Fyrtaarn, og da vi kom op mellem Klitterne, ſtod
der ene i Orſenen Taarnet af den gamle St. Laurentii
Kirke, ſom et beemodigt Minde om ſvundne Tider. Skag-
boerne gik og ſloge Hø paa Sletten inde mellem Sand-
høiene, men en ringe Højbergning var det; Graarås var
det meſte af det, de høſtede.

Skagen laa nu for os ſom en uordentlig Høj mørke
tjærede Træhuſe, og derimellem teglhængte Gaarde og
den grimme Kirke. Langt om længe naaede vi Gjeſt-
givergaarden; Fyret blev tændt der ude paa Grenen og
ſtod og blinkede ad os. Vi gik ned til Stranden, men
ſnart hjem igjen, thi det blev ſlemmt koldt ved Aftentid
ovenpaa den ſolvarme Dag. Kulden fra de to Have
mødtes der. —

Dermed har jeg naaet Reiſens Maal, thi om Skag-
gen ſelv vil jeg ikke tale. Det have ſaa Mange gjort
og gjort det bedre, end jeg kan gjøre det. Der er vel
knapt i de ſenere Aar ſkrevet ſaa meget om nogen anden
By i Landet ſom om den.

Slavens Hebr.

(Af A. M.)

Vinden er gunstig idag; Skibet „Belle France“ har derfor heiset sit Anker og med alle Seil oppe forlader det nu Landet, hvorefter det er opkaldt.

Vinden er gunstig, men der er just ikke meget af den. De smaa, lette Bølger danser og spille i Solens Straaler. Seilene ere saa blændende hvide i Solskinnet, hvide som en Svanes Vinger. Luften er saa forfriskende herude paa Søen, men Ingen seer eller tænker paa alt dette; hiin Ryst, der spinder mere og mere for de længselsfulde Blikke, hiin Ryst, der tilsidst kun er en smal Stribe paa Horizonten, ved den hænger Alles Hjerter og Tanker, som Hjertet og Tanken ofte gjøre ved et eller andet Minde, der om end blegnet af Tiden, dog er en større Skat end Alt, hvad Virkeligheden har at byde.

Men nu nytter det ikke at stirre længere. Det er ikke, som Du troer, Taarerne, der blænde Blikket og hindrer Dig i at see; Du tørrer dem bort, men mærker, at Frankrigs Ryst virkelig er forbunden. Og mangt et Afstedsskud sendes ad den Kant, hvor den ligger. Fra intet Hjerte et dybere, smerteligere end fra hiin lille Piges, som staaer der i Agterstavnen og bleg, med solbede Hænder seer ud over det nu for hende saa øde Hav. Man maa forbauses over, at dette lille fine Bæsen, der knapt er mere end et Barn, har begivet sig ud paa denne lange og dengang saa besværlige Reise. Det er den strengeste af alle denne Verdens Love, der har formaaet hende dertil — Nødvendighedens. Faderløs og moder-

løs og uden Formue som hun var, har man anseet det for en stor Lykke for hende, at en Barndomsveninde af hendes Moder, der er bosat paa Martinique i Vestindien, har tilbudt at antage sig hende som Datter. Ingen gav Agt paa, hvor bleg Barnets Kind blev, hvor nedtrykt hendes Stemning fra det Dieblis, det blev hende forkyndt, at hun skulde forlade sit Fædreland og sine saa Barndomsvenner og drage langt, langt bort fra sit elskede, skjønne Frankrig, saa saare skjønt netop der, hvor hendes Barndomshjem var, i det solrige blomsterrige Provence. „Tænk paa den Lykke, der er falden i din Lod, Barn; Du er antagen som Fru St. Vincents eget Barn; tænk Dig, Du bliver hendes Arving; veed Du, hvad det vil sige? Du kommer til at eie en Plantage, det er det Samme som over hundredetusinde Frances om Aaret.“

Alle disse glimrende Løfter lode for hendes Dre uden at gjøre noget glædeligt Indtryk. Snarere lod Budstabet om al denne tilkommende Herlighed som en Dødsdom over al hendes virkelige Glæde.

Saa kom den bittre Afstedstund. Hun havde vandret for sidste Gang i den gamle Have, for sidste Gang plukket Roser af sin Moders Yndlingsblomster. Hendes gode gamle Amme havde for sidste Gang foldet „la petite“ i sine Arme og nedbedet Guds Velsignelse over sit Barn. Hendes fornemme Slægtninge havde pligtskyldigst fulgt hende ned til Vaaden, som førte hende bort til det store Skib, der laa seilfærdigt i Havnen. — Og nu stod hun der ene og forladt og stirrede efter det sidste Glimt af Frankrigs Kyst, som hun aldrig mere skulde gjensee.

Der var mange Passagerer ombord. Til nogle af

disse var Felicie d'Armand, saaledes hed den unge Pige, anbefalet; dog kjendte hun ingen af dem Alle personligt. Det eneste Menneſte ombord, ſom hun kjendte lidt til, var en gammel Somand, hendes Ammes Broder. Og han havde lovet ſin Søſter, ſaavidt han i ſin underordnede Stilling formaaede det, at tage ſig af „la petite“. Han ſtod ved Skandſkæbningen, da hun forſte Gang betraadte Skibet, og hød den lille Pige Velkommen med blottet Hoved og med den Anſtand, ſom næſten enhver Frantſmand formaaer at lægge i ſit Væſen.

Hun ſmiilte venligt til ham, hendes kjære Ammes Broder, og rakte ham den lille Haand, ſom han med lidt Forlegenhed modtog; han var jo kun en ſimpel Matroſ; hun var rigtignok hans Søſters Foſterbarn, men tillige en adelig ung Dame. Det var før Revolutionens Tid, min Læſer.

Saa nedtrykt Felicies Stemning end var ved Afreiſen, ſaa kunde hun, der ſlet ikke var ſøſyg, dog ikke Andet end efterhaanden blive opmuntret ved det friffe Liv paa det deilige Atlanterhav. Hun kunde ſidde hele Timer paa Dækket med en Bog i Haanden, men uden at læſe, blot betragtende Havets kjæmpeſtore, mørkeblaae, ſtumfløbte Volger. Og imellem, naar hun ſaae Veilighed dertil, ſik hun vexlet et Par Ord med den gamle Somand. Af ham ſik hun altid at vide, hvad Vinden var, hvad Cours de ſtyrede, hvor mange Mil de ſeilede i Timen oſv. Men ikke alene den gamle Somand ſaae paa Felicie med venlige, beundrende Blikke. Alle Paſagererne, Skibsføreren og Skibſfolkene vare indtagne i det yndige lille Væſen. Endogsaa Geden og Hønsene, ſom man havde med ombord, lærte at holde af hende.

Det var nemlig hendes store Glæde at fødre Dyrene, som derfor strax fik Uro, naar hun kom paa Dækket, da de ventede noget Godt af hende.

Imellem Passagererne var der en Comte d'Esfor. Han var en ægte Typus af en vis Art Franskmænd. Han var omtrent tredive Aar gammel. Smuk og sprudlende af Vid og Munterhed, var hans Legeme ligesaa letbevægeligt som hans Aand. Hans elegante Holdning, lette Gang og ibrige gratiose Gesticulation stempede ham strax som Franskmænd. Letfindig var han vistnok; men „homme d'honneur“ ligesaa sikkert.

Han blev særdeles indtagen i Felicie — det var, som sagt, Alle paa Skibet — men Ingen vidste det saa tydeligt som han. Til enhver Tid stod han rede til at vise hende de mange smaa Opmærksomheder, som Ingen forstod at yde paa en behageligere Maade end netop han. Hun var venlig og taknemlig imod ham, som imod dem Alle; lidt forbauset var hun over al den Stads, man gjorde af hende. Hun havde hidtil levet et saa indtogent Liv, havde aldrig før været udsat for Verdens beundrende Blikke. Hun vidste ikke, at hun var smuk og blomstrende som en Rose, der endnu har Morgenduggen paa sine Blade, thi Alle saae de paa hende og elskede hende, som var hun endnu kun et yndigt Barn.

En Aften sad Felicie og læste ved Lampen i Kabinhytten. De andre Damer havde truffet sig tilbage, men Felicie vilde først have læst den smukke Legende tilende, hun havde begyndt paa, inden hun gik til Ro. Alle Herrerne vare paa Dækket. Da kom d'Esfor ned til hende og bad hende komme op og see paa et smukt Syn. Hun lukkede sin Bog, og som et Barn, der er

nysgjerrigt efter at see, hvad man vil vise det, gif hun strax op paa Dækket.

D'Esfor førte heude ud i Forstaben, og der saae hun virkelig et deiligt Syn. Havet skummede om Skibets Forstavn, men skummede med Ildgnister. Hvad var dog dette — det var jo et Fyrværkeri under Vandet. Dolphinerne udførte Raketternes Rolle — de fore i deres muntre Leg ud og ind af Ildskummet og førte lange Striber Ild med sig.

„Oh!“ udbrod Felicie, idet hun slog Hænderne sammen som et glad, overrasket Barn, „aldrig har jeg seet et skjønnere Syn!“

„Det har dog jeg,“ sagde d'Esfor, men i en saa sagte Tone, at det maaskee ikke engang var betænkt, at hun skulde høre ham.

„Mademoiselle skulde ikke være paa Dækket saa seent, hun forkløjer sig,“ sagde en Stemme lidt barst tæt ved dem. Det var den før omtalte, gamle Somand.

D'Esfor vendte sig forbauset og vred om til ham, men Felicie fik en bange Ahnelse om, at hun havde gjort Uret i at komme saa seent op paa Dækket. Hun mærkede d'Esfors Forbauselse over denne Indblanding og vendte sig til ham med en Forklaring. „Det er min kjære Ammes Broder. God Nat, min gode Jean — god Nat Monsieur le Comte,“ og hun skyndte sig ned i Kabytten.

Inden d'Esfor fik givet den droje Trettesættelse, han havde paa Læberne til den gamle Matros, tog denne til orde:

„Monsieur le Comte,“ sagde han, idet han blot-

tebe sit Hoved, „denne unge Dame er paa en Maade under min Beskyttelse.“

D'Esfor bukkede for den Gamle med spottende Urvødighed og sagde med ironisk Betoning:

„Hun kunde ikke godt være under nogen bedre; De seer mig ganske ud til at være en ung Dames Ridder og Beskytter!“ Han havde i sin Uergrelse over at være bleven forstyrret i den Fornoielse, han søgte ved at see Felicias barnlige Glæde — thi det var virkelig kun for at skaffe „la petite“ en Glæde, at han havde indbudt hende til at komme op paa Dækket — han havde i sin Uergrelse reent glemt, at den gamle Matros var en, efter hans Anstuelser, altfor ringe Gjenstand for Ironiens slebne Baaben. Han forandrede nu pludseligt Tonen:

„Hør, min gode Mand! Næste Gang De vover Dem til at henvende Deres Formaninger til Mademoiselle d'Armand, tager jeg Dem uden videre i Naksen og kaster Dem overbord.“

Den gamle Somand lo en kort hjertelig latter:

„Der skal To til at afgjøre, om det kan skee, Monsieur le Comte.“

Derpaa vedblev han med dyb Alvor:

„Mademoiselle Felicie er min kjære Søsters Fosterbarn. Hendes sidste Ord til mig vare: „Jean, lad intet Dndt vederfares „la petite“ ombord — eller kom mig aldrig mere for Djnene.“ Mademoiselle Felicie er faderløs og moderløs; her ombord har hun hverken Slægtninge eller egentlige Venner, ikke af de gamle, dem man kan stole paa. Monsieur le Comte beundrer Mademoiselle; det gjøre Alle; men ikke Alle vise det

lige tydeligt. En ung Dame maa staaes for, at en ung Herre viser sin Beundring for hende altfor tydeligt. Jeg er en simpel og gammel Mand, men saameget foler og veed jeg dog. Monsieur seer ned paa mig, fordi jeg er af ringe Stand, men medens Monsieur endnu laa i Buggen, har jeg været med i blodige Slag og gjort mit Bedste for at forsvare det Land, som vi Begge ere stolte af at kalde vort Fædreland. Maafee dette kan give mig lidt Krav paa Deres Overbærelse, naar jeg drifter mig til at tale, som jeg har gjort iaften."

Han havde rørt ved de rette Strænge — d'Esfor rakte ham Haanden og svarede i en heelt anden Tone:

"Jean, — er det ikke saaledes, De hedder? — De er en brav Mand. Men var forsikkert om, at jeg heller ikke er „un lâche“. Mademoiselle Felicie, reen og ustyldig, som hun er, er mig saa hellig, som var hun min egen Søster. Man kan ikke see hende ind i de deilige, trostydige Øjne, uden at man strax foler, at man bliver et bedre Menneſte derved. Jeg vil tilstaae, det var ubetænksomt af mig, at bede hende komme herop saa seent — jeg tænkte kun paa, hvor glad hun altid bliver, naar hun seer noget Smukt. Fra idag skal jeg være mere forsigtig."

Dg han holdt Ord. Endogsaa Jean kunde ikke have Noget at udsætte paa den ærbødige, tilbageholdne Opmærksomhed, han fra den Dag viste Felicie.

Denne lille Episode have vi blot fortalt, for at vise, hvorledes det Indtryk var, „la petite“ gjorde paa Alle — endogsaa paa en temmelig letſindig Verdensmand.

En Aften sagde Kaptainen til Passagererne, hvoraf de fleste endnu vare paa Dækket for at nyde et tropisk Maaneffkins Herlighed:

„Mine Damer og Herrer, holder Binden sig som den nu er, saa løbe vi, vil Gud, imorgen ind imellem de vestindiske Der.“

Endstjondt Reisen havde været usædvanligt behagelig og hurtig, vare dog Alle henrykte ved at høre om dens snarlige Ende — Alle, undtagen To af dem.

Stakkels lille Felicie listede sig fra de Andre, gik hen og stod ved Rælingen og saa ud over det maanebelyste Hav, medens hun lod sine sørgmodige Følelser blive til klare Tanker.

Hvorfor var hun bedrovet over, hvad de Andre glædede sig ved? Fordi der nu atter laa et nyt Affnit af hendes Liv for hende. Og hun havde i de tidligere Aar været saa lidt vant til Forandring. Nu havde hun vænnet sig til Livet paa Søen, havde sluttet sig til mange af Passagererne, som hun holdt af og som holdt af hende, hun holdt endog saa af Skibet, det stolte, smukke Skib, der saa trofast havde baaret dem den lange Vej. Nu skulde hun atter føle Adskillelsens Smerte, atter ind i det Nye og Ukjendte. Og saa vaagne de hendes gamle Frygt atter heelt tillive, en Frygt, der var slumret ind paa Reisen. Hvad om Fru St. Vincent, naar hun havde seet, hvor ubetydelig en lille Pige hun var, fortroed sit Tilbud, om at antage hende som Børn? Ja, saa var der ikke Andet derved at gøre, end at hun bad Fruen sende hende tilbage til Frankrig, eller ogsaa blot beholde hende til at gøre, hvad Nytte hun kunde for denne rige, fornemme Dame. Hun troede nok, at hun broderede saa

smukt som ikke Mange, og spille og synge, det kunde hun jo ogsaa. Om Fru St. Vincent havde hun hørt, at hun var særdeles elskværdig, dannet og af meget fornem Fødsel; at hun havde været en Dronnings fortrolige Veninde og at hun nu paa Martinique næsten var selv som en Dronning med et lille Hof, dette havde hun ogsaa hørt; maaskee var det netop det, som gjorde Felicie saa bange for sin tilkommende Pleiemoder.

Hun lagde den Nat sit Hoved paa Pudsen med sørgmodige Tanker.

Den næste Morgen, da hun vaagnede, kiggede hun, som sædvanligt hver Morgen, ud af den lille Glasrude over hendes Roie, og det yndigste Panorama laa for hendes Blikke. Langsomt gled Skibet ind imellem de grønne Der. Bjerger, grønklædte fra Fod til Top, med dybe Kløfter hist og her, hvis Skygger toge sig maleristisk ud ved Siden af det næsten blændende Lys udenfor dem; stolte Palmer, mange af dem nede ved Stranden og andre paa Toppen af Bjergene, hvor de tegnede sig stjont imod den klare Himmel; store Sukkermarker, hvis grønne Farve ved sin lyse Tone skilte sig tydeligt fra det øvrige Grønne, der omringede dem, strakte sig vidt og bredt omkring; hist og her Sukkermøller og ikke langt fra dem Villæer af den lette, særegne Architectur, der brugtes i fordoms Dage paa de vestindiske Plantager — alt dette bragte Felicie den første Hilsen fra hendes tilkommende Hjem. Oh, kunde der virkelig være saa stjont udenfor hendes elskede Frankrig? Hvad mon denne D hed? Martinique var det vel ikke. Sands for Naturen var een af hendes stærkeste Følelser, og de vare alle varme og dybe; her var jo deilig, ganske deilig, tænkte hun,

medens hun med skjælvende Hænder skyndte sig at klæde sig paa. Da hun kom op paa Dækket saae hun til sin Sorg, at den smukke D, hun havde seet, laa bag ved dem; men hendes Sorg var ikke langvarig, thi nu glede de forbi en anden, der lignede den første, som Tvilling-søstre ligne hinanden. Og saaledes glede de forbi den ene D efter den anden. Enkelte af disse havde dog sit eget karakteristiske Præg. Saaledes var der en, hvor Klippeformationen traadte tydeligere frem. Op ad Formiddagen kom d'Esfor hen til hende.

„Mademoiselle Felicie, vil De komme herhen og see igjennem Captainens store Kikkert, saa kan De see Martinique.“

Hun fulgte ham, og med bankende Hjerte saae hun den første Tilsynskomst af hendes fremtidige Hjem.

Nogle Timer over Middag faldt Ankeret fra „Belle France“ i St. Pierres Havn.

Toldmændsmænd og Lægen kom ombord og lidt efter kom andre Herrer ud til Passagererne. Iblandt dem var der en gammel Herre af et ærværdigt Udseende, der strax spurgte efter Mademoiselle d'Armand. Da man havde vilst ham hende, traadte han hen til hende, blottede sit Hoved, der var sneehvidt, og sagde:

„Jeg har den Ære at hilse paa Mademoiselle d'Armand og overbringe hende Madame St. Vincents venstfabelige Budskab. Hun beklager meget, at et stort Selvskab, som netop idag er samlet paa hendes Plantage, forhindrer hende i selv at modtage Mademoiselle i St. Pierre. Hun beder Mademoiselle om at benytte mit ringe Følgeskab. Madames Equipage venter paa Toldboden, for at føre Mademoiselle til Madames Plantage Trois

Soeurs, saasnart det maatte være Mademoiselle beleiligt."

Ingen Kammerherre, der paa sin Dronnings Begne tog imod en ung Prindsesse, kunde have gjort det med mere Anstand. Han var Madame St. Vincents Forretningsmand og Bestyrer af hele hendes Eiendom. Hun var Enke og fandt en trofast Støtte i ham.

Felicie blev lidt forlegen ved hans ærbødige Tiltale; men der var tillige Noget ved den gamle Mand, der indgjød hende Tillid fra første Dieblis. Hun tog nu hurtigt Afsked fra alle sine Medreisende, som hun dog haabede at gjensee paa Martinique, og hun glemte ikke den gamle Matros Jean, der ogsaa maatte love at besøge hende, naar han havde Landlov.

Stakkels d'Essor; han følte, at hans Hjerte fulgte den lille, fine Skabning, som nu steg ned i Baaden, der førte hende fra Skibet, som havde været deres fælles Hjem i saa lang Tid, og han stod og saae efter hende, for at faae hendes sidste Hilsen. Men den fik dog Jean. —

Veien fra St. Pierre til Trois Soeurs var temmelig lang, og da Tolbvæsenet havde foraarsaget et ikke ringe Ophold i Byen, var Kloffen bleven sex, inden man naaede Fru St. Vincents Plantage, og det var, som det med liden Afvejsling er Mæret igjennem i Troperne, heelt Aften paa den Tid. En smuk, meget lang Palmeallee førte op til Huset. Maanen oplyste Landskabet udenfor, som var det Dag, og Huset selv var festligt oplyst.

„Madame er gaaet tilbords paa denne Tid, kan jeg vide."

Felicie var i stærk Bevægelse, men hun besad en

Selvbeherkfelse, som Gaa paa hendes Alder ere i Besiddelse af. Hun svarede Durand et Par Ord paa hans Bemærkning; men hun folte, at hun skjælvede over sit hele Legeme, som havde hun Feberfulde.

Man holdt for Trappen, som førte op til den lange aabne Verandah, der gik udenom Huset. En Tjener i Liberie tog imod dem, luffede Vognen op og førte dem op i Verandahen, hvor en høj, smuk og smuktflædt Mulatinde kom Felicie imøde, hilste hende og Durand ærbødigt, og bad i gebrokkent Fransk „Mademoiselle komme ind i det Værelse, hvor Madame vilde tage imod hende.“

Det var en stor Lettelse for Felicie, at hun ikke strax skulde ind til de mange Fremmede. Det Værelse, hun blev ført ind i, var for Enden af Verandahen, og i den anden Ende var Døren til Spisestuen. Det lille Værelse, hun kom ind i, var yderst smagfuldt og elegant udstyret; en Lampe, der hang under Loftet, oplyste det; Vinduet stod aabent til Madames Blomsterhave, og en sød Bellsugt af Heliotroper, Nereum og andre tropiske Planter fyldte Værelset.

Felicie blev staaende midt paa Gulvet og ventede med bankende Hjerter paa Madames Komme. Nu gik Spisestuedøren op og en Dame traadte ud i Verandahen. Skjøndt hun gik med hastige Skridt, fik Felicie dog Tid til at betragte hende, da Verandahen var temmelig lang.

Var det ikke en Dronning, der kom hende imøde? En elegant sort Flojlskjole hang i tunge Følde om den høje, rante Skabning. Om de sorte, rige Fletninger var der et let sort Flor, sammenholdt om Panden med et Diadem af Brillanter. Hendes fine ædle Træk vare

lidt skarpere end i hendes Ungdom, men hendes klare, gjennefsigtige Hudfarve havde ungdommelig Frifshed ved fig. Om Halsen, der var ganfte dækket af den højhalfe Rjole, hang en Rosenfrands — et Paternosterbaand — ogsaa af Diamanter og Perler, og der var en Diamantbroche i Halsen paa Rjolen, og Armbaand og Ringe ftraalede af disse koftbare Stene.

Hun gik med hurtige Skridt henimod Felicie; hun ftoð et Øjeblik paa Dørrinet af Bærelfet og betragtede hende med de kloge Øine, der ligesom gjennefsuede Barnet, saa aabnede hun Armene og fagde med bløð, bevæget Stemme:

„Vær velkommen, chère petite,“ og Felicie blev indesluttet af en moderlig Omfavnelse.

Næften fra dette første Øjeblik indtraadte der et Forhold imellem dem, der kunde ligned med det kjærligste imellem Moder og Datter. Og i deres, af saa korte Samliv, blev dette aldrig forstyrret ved nogen Sky af Mistillid eller Kulde.

Saa og afbrudte af dyb Bevægelse vare de Ord og Forklaringer, der nu veksledes imellem dem. Madame havde jo mange Gæfter, der ventede hendes Tilbagekomst i Selskabsalen.

„Imorgen, petite,“ fagde hun nu, idet hun rejste sig og tryffede et Kys paa Felicies Pande, „ffal Du fortælle mig Alt om din Moder, min elffede Barndomsveninde. Nu maae vi ind til vore Gæfter.“

Men Felicie var saa træet baade paa Sjæl og Legeme af den megen Bevægelse, hvori hun havde været hele Dagen, at hun bad om at maatte trække sig tilbage til fit Sovebærelse.

„Nu vel, petite,“ svarede hendes Plejemoder, „det kan jeg nok forstaae. Nanette skal komme og vise Dig Bei i dit nye Hjem; men huff nu paa: ikke Madame, men maman, og naar Du imellem holder meget af mig: chère maman.“

„Maman, chère maman!“ udbrod Felicie og bedæfede den fine, hvide Haand, der blev raft hende, med varme, kjærlige Kys.

Et Aar er gaaet. Felicie føler sig nu heelt hjemme i de nye Forhold. Hendes Kjærlighed, Taknemmelighed og Tillid til Madame St. Vincent er ubegrændset, og hendes Plejemoder gjengjælder i fuldt Maal hendes Følelse af Hengivenhed. Hun er saa lykkelig over det yndige Barn, der er blevet hendes, at Felicie vilde staae Fare for at faae for høie Tanker om sig selv og sine Fortrin, var hun ikke af Naturen saa ydmyg og from. Et Aar er gaaet. Ikke alene Madame har Die for Felicies Elffelighed og Ynde. Der er ikke en Neger paa Plantagen, som ikke bliver glad ved blot at møde hende paa sin Bei, blot at faae en venlig Hilsen af hende. Og ikke alene hendes Smil og venlige Ord nyde Slaverne godt af. Det er Felicies største Glæde, naar Madames rigelige Gaver til dem maae bringes dem i deres Hytter af hende. Og disse Hytter har Madame sørget for at gjøre saa rummelige og nette som muligt, saa hendes Plantage i den Henseende staaer langt over Dens øvrige Ejendomme.

Ofte sidder Felicie i dem og faaer sig en lille Samtale med Negerinderne.

Et Aar er gaaet. I det varme Clima har Felicie udviklet sig hurtigere end det vilde have været Tilfældet i et koldere. Hun er bleven meget høiere, men den europæiske Friskhed blomstrer endnu paa hendes Kind. Diet har faaet en dybere Glands, Læben et endnu yndigere og gladere Smil, som dog ofte afsløses af et veemodigt. Ogsaa Vinene have undertiden et drømmende, sorgmodigt Udtryk. Er det Resten af Fortiden eller er det Fremtiden, der allerede kaster sin Skygge over hende?

Et Aar er gaaet. Faften skal Felicie, der nu er sexten Aar gammel, gjøre sin Debut i Martiniques store Verden, som, hvad Pragt, fornemme Navne og sin Tone angaaer, ikke er saa meget lille endda. Hun har ikke kunnet Andet end glæde sig over den smukke Dragt, hendes kjærlige Pleiemoder har valgt til hende.

Nu staaer hun der heelt smykket til Festen i Gouverneurens Huus. Blodet stiger hende til Kinderne, dog kan hun ikke lade være at smile ved den Beundring, som Damernes farvede Kammerjomfruer lægge for Dagen i henrykte, begejstrede Udtryk. Og hun er deilig iasten. Hendes smukke kastaniebrune Haar hænger i lange Lokker om Skuldrene, hendes klare Hudfarve, der har den varme, bruunlige Tone, der hører Sydhøien til, er for Diebliffet oplivet af den yndigste Carmin i Kinderne. Den fine Mund smiler skjælmst ved at høre de naive Lovtaler over hendes Skjønhed; men det vilde være svært at beskrive hendes Dines Udtryk. Saa barnligt og dog saa klogt, saa tankesuldt og dog saa fuldt af Liv er Blikket, der straalet Dig imøde fra hendes mørkebrune Dine. En Dragt af hvidt Silkeflor, Perler i Haaret, om Hals og

Arme — Alt saa blændende hvidt, fremhæver hendes ungdommelige, jomfruelige Skjønhed til Fuldkommenhed.

„Mamselle saa deilig, seer ud som en Brud; hun nok finde sin Brudgom iaften!“ hviskede en ung Mulatinde, der uden at have Noget at udrette i Paaflædningsværelset, havde listet sig ind for at see Felicie.

En solklar Latter afbrød hende.

„Jeg er kun sexten Aar, Fanchon,“ sagde Felicie.

Nu kom Madame ind fra sit Paaflædningsværelse.

„Naa, Felicie, Du har da Tilskuere nok her i Værelset,“ sagde hun, idet hun traadte ind. „Men, Fanchon, savner din syge Bedstemoder Dig ikke?“

„Jeg ogsaa see Mamselle,“ svarede Fanchon, „nu gaaer jeg igjen,“ og hun gik langsomt ud af Stuen, idet hun dog ikke kunde vende Dinene fra Felicie, saa længe hun kunde see hende.

Madame traadte hen for sin Pleiebatter. Med en Moders Følelse af Glæde og Beundring betragtede hun den yndige Pige. Med øvet, smagfuld Haand — hvo har vel en fransk Dames Smag med Hensyn til et udsøgt Toilette? — ordnede hun Et og Andet, hvor et mindre øvet Die vilde have fundet Alt fuldkendt. Man maa ingenlunde troe, at Madame St. Vincent var en af disse smaa Sjæle, der finde deres største Glæde i at smykke deres Legeme; men det var hendes Anskuelse, at en fornem og riig Dame burde være klædt efter sin Stand og Stilling i Livet, og forbedre, ikke fordærve Smagen, med Hensyn til Klædedragten. Maafee lagde hun lidt for megen Vægt paa Sligt.

Felicie sølte sig lidt angsteligt tilmode, da Vognen holdt for det oplyste Huus, og hun fik et Glimt at see af de mange straalende Uniformer, der gik frem og til-

bage paa Verandahen, som alle Gjæsterne skulde igjennem, og saae de mange fremmede, elegante Damer, der gik op ad Trapperne eller igjennem Verandahen for at begive sig ind i Selskabsalen. Inden hun vidste et Ord af det, var hun midt i Brimlen. En Herre havde budt hende og hendes Pleiemoder Armen og førte dem ind i den prægtige Sal.

„Mademoiselle d'Armand har aldeles glemt mig, mærker jeg,“ sagde en Stemme halvsagte til hende. Hun saae nu til sin Forbauselse, at det var d'Essor der tiltalte hende. Det var ham, der havde budt hende Armen, men i sin Angstelse for denne store elegante Brimmel, havde hun ikke lagt Mærke til sin Cavaleer. De havde ikke seet hinanden siden de skiltes paa »Belle France«; han havde haft Forretninger at udføre paa de andre franske Der og var først efter et Aars Forløb vendt tilbage til Martinique.

Hun blev meget glad ved at see ham, og de kom i en livlig Samtale. Han dansede første Dans med hende, og hun ahnedde ikke, at Mange allerede troede at see hendes tilkommende Brudgom i ham. Men Madame var en altfor omhyggelig Moder, til ikke at mærke d'Essors Beundring for hendes Datter, til ikke at være ængstelig for, at Andre ogsaa skulde mærke det. Hun nærmede sig Felicie og bad hende ikke danse mere med d'Essor; det vilde ikke være passende. Felicie blev lidt forbauset; hun kjendte saa lidt til Verden, men lovede ikke at danse mere med d'Essor.

„Fætter Henri,“ sagde en meget smuk, ung Sø-officeer til d'Essor, „hvem er den smukke unge Dame, Du har været saa lykkelig at underholde Dig med uden

Ophor, siden hun kom ind i Salen? Maa ingen Anden have Lov til at nærme sig hende? Vil Du introducere mig til hende, at jeg kan bede hende dansse næste Dands med mig?"

„Fætter Louis," svarede d'Esfor, „jeg vil ærligt tilstaae, at kunde jeg forhindre Andre fra at nærme sig hende, saa gjorde jeg det. Da jeg imidlertid ikke kan det, vilde det være Uret, om jeg stod mit eget Rjød og Blod iveien. Men det er med megen Uengstelse, at jeg præsenterer en sliq „beau garçon“ som Dig for hende."

Dette blev sagt reent i Spøg. At et ungt Menneſte, som han næsten ansaae for en Dreng endnu, ſkulde kunne gjøre ham, den øvede Verdensmand, Rangen ſtridig hos nogen Dame, faldt ham ikke ind.

Saa blev Louis, Marquis de Neuville, forestillet for Mademoiselle Felicie d'Armand. Og hvis det nogenſinde kan ſiges, at Kjærligheden kommer tillive ved det første Djeſt, ved de første Ord, der veksles, saa blev det Tilfældet her. Staffels Børn — thi Børn vare de næsten endnu — hvor dyrt ſkulde ikke deres korte Lykke betales!

Louis de Neuville var kun nitten Aar gammel. Dengang gik de franſke Adelsmænd forud for andre af deres Landsmænd i Alt, iſær i Armeen og i Flaaden. Saa ung, som han var, havde han allerede opnaaet at blive Søofficeer, ikke i nogen meget underordnet Grad. Han var ſmuk ſom en Adonis. Opdraget af en from Moder, ſom tidligt var bleven Enke, var han bleven holdt reen fra Verdens Beſmittelse. Alabhjertig, retſindig, gudfrygtig ſom ſaa Adelsmænd paa hans Tid, var det, ſom om alle diſſe gode Egenſkaber ſtode afmalede i det

ungdommelige, friske, skjønn Ansigt. Det var med en yndig, barnlig Undseelse, at de først talte med hinanden. Men snart vandt det gjensidige Velbehag, de fandt i hinanden, Overhaand, og de bleve livlige og sølte sig som havde de kjendt hinanden længe. Saaledes kan man see to Børn, der for første Gang fremstilles for hinanden, være altfor undseelige til strax at kunne snakke eller lege sammen; men lad først Stranken nedbrydes, og de forstaae da hinanden langt bedre end Børne i den tidobbelte Tid. Felicie huffede siden med lidt Forbavelse, at hun havde fortalt Louis de Neuville denne første Aften Alt om sin Sorg ved at forlade det elskede Fædreland, om sit gamle Hjem og sin kjære gamle Amme, om sin Pleiemoders Elskværdighed og om, hvor lykkelig hun nu var. Havde hun ikke talt formeget med denne fremmede unge Herre? tænkte hun med Uengstelse. Men han havde jo ogsaa fortalt hende om sin Moder og sin Fader, som han havde et dunkelt Minde om, og om hans Død. De havde talt sammen som to uskyldige, fortrolige Børn.

Men d'Esfor? Ja, han mærkede, at han havde taget feil, at Felicies Venlighed imod ham ikke hidrørte fra Andet, end at han altid havde været saa opmærksom imod hende paa Reisen, ikke var Andet end blot Velvillie; hvorfor han med Et mærkede det, da han saae hende tale med Louis de Neuville, er ikke let at sige. Thi Felicie var i al sin barnlige Venlighed saa jomfruelig og ægte qvindelig, at hendes Samtale med den unge Marquis ikke kunde give Anledning til ringeste Daddel, end ikke hos den Strengeste af hendes eget Kjøn, og de Neuville's Bæsen ligeoverfor hende havde

aldeles Intet af Courmageri eller Galanteri ved sig; men Kjærligheden giver et skarpt Blik, og han sølte med Sorg, blandet med Ergrelse, at hans unge Fætter havde bundet paa denne ene Aften, hvad han forgjæves i flere Uger havde søgt at vinde paa den lange Rejse. Hvad vilde han ikke have givet for, at den dybe Rødme og de milde Straaler fra Felicies deilige Dine ved Afteden hiin Aften havde gjældt ham og ikke hans unge Fætter! Reen og frisk som Morgenens første Lustning, reen og frisk som Blomsten, naar den første Gang udfolder sine Blade i Solfinnet, var disse Tvendes Kjærlighed til hinanden. Kun rene, ubesudlede Hjerter kunne nogensinde erfare, hvad en saadan første Kjærlighed vil sige. Men at dette saa sjældent kjendes og erfares, derfor bærer ikke den Enkelte ene og alene Skylden, men hele Samfundet, der saa sjældent tilsteder, ikke engang tilsteder, at de Unge altid leve rene og uskyldige i dets Midte. Al, vidste dog Menneftenes Born, hvormeget de gaae tabt af, hvergang de nedtræde og besudle de hellige, rene Spirer, der ere nedlagte i deres Hjerter af Skaberen, for at opelske Tidsler og Alint i deres Sted; al, vidste de det dog!

Madame St. Vincent havde nok ahnet de Unges Følelser for hinanden, men hun blev næsten forstræffet, da Louis de Neuville efter nogle Maaneders Forløb fremstillede sig for hende og anholdt om hendes Pleiebatters Haand. De vare saa unge, ja næsten Born! Felicie var ikke tilstede; hun bad ham komme næste Dag, „da skulde han faae hendes og hendes Datters Svar paa hans ærefulde Tilbud“.

Da han havde forladt hende, ikke heelt tilfreds med, at han ikke strax maatte tale med Felicie, sad hun længe

for at tænke over denne unge Mand og hans Tilbud. Hun kunde ikke Andet end synes godt om ham; men han var saa ung! Og saa kom det Spørgsmaal, der laa en fransk Qvinde saa nær: hvad vilde hans Moder og andre Slægtninge sige dertil? Tilslidst tænkte hun paa sig selv, med Hensyn til, hvorledes dette Spørgsmaal berørte hende. Taarerne kom hende i Dinene — skulde hun atter af med Felicie — atter være barnløs? Dog nei, ikke engang Døden kunde tilintetgjøre deres Forhold, end mindre et Egtteskab. Og det var jo dog Barnets Bestemmelse at blive Hustru og Moder engang i Tiden, om end hendes Pleiemoder havde ventet at beholde hende lidt længere ganske for sig selv. Og med et Suk reiste hun sig og gik ind til Felicie, der med bankende Hjerte ventede hendes Komme. Thi Felicie vidste, at den unge Marquis havde været der, og at han havde forlangt at tale med Madame St. Vincent, og ikke, som sædvanligt, spurgt efter Damerne. Madame satte sig paa Sophaen ved Siden af sin Datter, lagde Armen om hendes Liv og sagde:

„Felicie, den unge Marquis de Neuville har været her.“

Felicie svarede, med neppe hørlig Stemme, at hun vidste det.

„Ahner min Datter i hvad Grinde han kom?“

Felicie svarede ikke; hun vendte Hovedet lidt bort for at skjule den Rødme, der ved disse Ord bedækkede hendes Ansigt.

„Marquis Louis de Neuville anholder om Mademoiselle Felicie d'Armands Haand!“ sagde Madame i en høitidelig Tone.

Der blev en lille Pause.

„Hvad svarer min Datter?“ vedblev Madame med bevæget Stemme.

Endnu intet Svar.

„Felicie, dit Livs Lykke afhænger af dit Svar. Barn, elsker Du denne unge Mand?“

„Maman, chère maman, ja, jeg troer det,“ hviskede den unge Pige, idet hun bedækkede sit Ansigt med sine Hænder.

„Du troer det, Barn, Du veed det ikke! Skal jeg hjælpe Dig til at faae Kundskab herom?“ Hun tog sin Datters Hænder imellem begge sine og gennemgik følgende lille Catechismus med hende, idet den dybeste Bevægelse afmalede sig i hendes eget Ansigt og Stemme, et stærkt Beviis paa, at hun engang selv havde kjendt de Følelser, der nu bevægede Datterens Hjerter. „Felicie, er han næst Gud din første Tanke, naar Du vaagner, din sidste, naar Du slumrer ind?“

„Ja, maman,“ hviskede Felicie.

„Naar Du hører eller seer noget Smukt, Noget, der bevæger dit Hjerter, var det end kun en smuk Blomst, der fryder Dig ved sin Duft, eller blot en Lyd eller en Melodie, der behager Dig, tænker Du da allerførst paa ham?“

„Ja, oh ja, maman,“ udbød Felicie, glemmende sin Undseelse i den Fryd hun følte ved at blive saaledes forstaaet.

„Naar Du erfarer, at der er steet en stor og smuk Handling her i denne syndige Verden, tænker Du da strax, at „dette kunde han ogsaa have gjort“?“

„Ja, maman,“ svarede Felicie og saae med hele sin

yndige Naivitet op paa sin Moder, „det troer jeg ganske vist ogsaa at han kunde.“

Madame smilte og kunde ikke Andet end kysse det yndige Ansigt, der nu saae saa tillidsfuldt ud; tillidsfuldt, fordi hun troede sin unge Elsker en sand Helt — „sans peur et sans reproche“. Og det var han ogsaa.

„Du tænker altsaa paa ham tidligt og seent, og havde han ikke elsket Dig, saa havde Du dog aldrig glemt ham, aldrig elsket nogen Anden, min Datter, ikke sandt?“

Felicie blev ganske bleg ved Tanken om, hvor sorgelig Verden vilde have været, hvis han ikke havde elsket hende.

Nu reiste Madame sig.

„Felicie, mit elskede Barn, nu troer jeg ikke, jeg bør tvivle om, hvad Svar de Neuville skal have.“ Hun lagde sin Haand paa Barnets Hoved. „Gud velsigne Dig! Den unge Mand elsker Dig, som Du elsker ham, derom er jeg overbevist. Gid Du aldrig maae kjende til Skuffelsens Qvaler i denne din Kjærlighed,“ og hendes Stemmes Lyd, da hun udtalte disse Ord, vidnede om, at de kom fra et skuffet Hjerte. Hun omtalte sin afdøde Mand saare sjældent og kun ganske flygtigt; nu troede Felicie at ahne Grunden dertil.

Madame og Felicie ventede, at den unge Marquis først kom den næste Dag, men da de sadde efter The den samme Dags Aften i Verandahen, der var oplyst af Maanens Straaler, hørte de Lyden af en Hest, der kom op ad Alleen i Galop, og lidt efter stod Louis de Neuville for dem. Han var saa bevæget og saae saa venligt paa de to Damer, idet han sagde:

„Tilgiv Madame og Mademoiselle, at jeg alt i

Aften fremstiller mig for dem; men jeg kunde ikke vente længere. Jeg har ingen anden Undskyldning. Oh, Madame," det var, som havde han mere Mod til at tale til hende, „er min Skjebne afgjort?"

Felicie stod dybt rødmende og med nedslagne Dine, hun bovede ikke at see op paa sin unge Elster.

Madame nænnede ikke at lade ham staae i denne piintlige Ubished. Hun tog hans Haand og gif hen foran sin Datter.

„Felicie, Du veed Du har mit Samthkke; vil Du give Marquis de Neuville din Haand?"

Den lille kolde, skjælvende Haand blev lagt i hans; i sin Henrykkelse knælede han ned og trykkede den til sine Læber.

„Marquis," sagde Madame, der havde vendt sig bort fra de Unge, og hvis Ansigt, da hun igjen kom hen til dem, var badet i Taarer; hun mindedes vel en anden ung Pige, der saaledes fyldt med en Kjærlighed, der var bleven forraadt, og med en Tillid, der var bleven skuffet, en Aftenstund som denne havde givet sin Haand bort. „Marquis, Deres Trolovelse med Felicie maa forblive en Hemmelighed, kan ikke engang være heelt gyldig, før De har indhentet Deres Moders og nærmeste Slægtninges Samthkke."

„Madame," svarede Louis, „min Moders Samthkke har jeg allerede faaet. Min Fortrolighed til hende er for ubegrændset, til at jeg skulde have fordulgt for hende, hvad der saa dybt har bevæget mit Sind i den senere Tid. Her er hendes sidste Brev. Vil Madame behage at læse det? De vil deraf see, at jeg har min

Moders fulde Samtykke." Idet han sagde disse Ord rakte han hende Brevet.

Madame forlod nu de to Lykkelige og gik ind i sit eget Værelse, hvor hun gjennemlæste det lange Brev. Hvor var det smukt, dette Brev, der bar Vidne om en Modersfølelse, hvis gode Indflydelse ikke gik tabt i Forældelse. Hvor var det fuldt af Alvor dette Brev, og dog ikke af trættende Formaninger. Hver Linie kunde siges at indeholde en Formaning, forsaavidt som næsten hvert Ord var valgt med Skjønsmhed og fin Smag, og alle Anstuelserne pegede hen i een og samme Retning. Madame følte, at Felicie vilde være lykkelig ved at faae en saadan Kvinde til Svigermoder. Af dette Brev saae hun, at de Neuilles Moder først kun nødtigt havde givet efter for hans Lyst til at see sig om i Verden og givet sit Samtykke til at han blev-Svofficeer. Han havde arvet et stort Fædrenegods, og han havde lovet sin Moder, inden han blev tredive Aar gammel, at nedsatte sig paa sit Chateau og blive en god Landmand. Hans Moder troede, at det maaskee var godt, at han styrkede sit Legeme ved det friske Liv paa Søen, da hans Helbred ikke var stærkt, og havde, som sagt, givet efter for hans Ønske. Et kort Studium satte ham istand til at komme ind i Flaaden; dengang slap de franske Adelsmænd, som omtalt, nemt ind i slige Stillinger. Havde den unge, ædelmodige Marquis blot ahnet, hvor megen Forurettelse af brave Mænd hans Ansættelse var Skyld i, havde han heller givet sit Liv hen, end taget imod den. Dengang kunde man godt være uvidende om Sligt. — For at vende tilbage til Brevet; nu udtalte Moderen sin Glæde over, at hans Kjærlighed, hvis den blev gjen-

gjældt, stillede hans Drettelse af et stadigt Hjem paa hans Guds i nærmere Udsigt. Hun sagde i Brevet, at var Felicie blot halvt saa elskværdig, som han beskrev hende, saa maatte enhver Moder være glad ved at faae hende til Svigerdatter. Og hun skrev, at hun havde Tillid til hans Dom og til hans Smag, endskjøndt han var saa ung; havde han ikke flere Gange viist, at han ikke lod sig bedaaere af Skjønhed eller kvindeligt Coquetteri?

Madame lod de to Elskende en Stund nyde deres Lykke i Ro, uden at plage dem med Fremtidsplaner. Men hun blev længe siddende fordybet i dem. Og inden den unge Marquis forlod dem hiin Aften, fremkom hun med Udbytet af sin lange Estertanke.

Hun sagde, at hun jo kunde indsee, at Felicie maatte forlade Martinique for at boe i Frankrig; men her afbrød Felicie hende:

„Jeg kan ikke rejse saa langt bort fra maman,“ sagde hun, og hendes Dine fylldes med Taarer.

„Jeg kan heller ikke undvære Dig, petite,“ svarede Madame. „Jeg overlader Plantagen i Durands Hænder, og det er gode Hænder, og ned sætter mig etsteds i Nærheden af Eders château. Men, de Neuville, for om halvandet Aar kan jo Brylluppet ikke staae. Krigsskibet, hvorpaa De er, forlader ikke før om et Aar denne Station, saa at De først da kan komme tilbage til Frankrig. Og saa skal der jo Tid til Forberedelser i Hjemmet for at modtage Deres Brud. Men naar Alt er beredt, kom De saa herud, og saa skal ogsaa jeg være rede til at give Dem min Datter, og saa tager De vel nok den gamle Kone med, naar De rejser herfra med Deres lille Marquise, ikke sandt?“ sagde hun smilende.

Han kysede hendes Haand, bad hende om at ansee ham for sin Søn, og indrømmede med et lille Suk, at for om halvandet Aar kunde Bryllupet vel ikke staae. Og det blev ved denne Bestemmelse.

Halvandet Aar var gaaet, og den lykkelige Louis de Neuville var atter hos sin trolovede Brud paa Martinique. Afstedens og Skilsmisshens Smerter vare overstaaede, og hvis det var muligt, saa vare de endnu glædere ved hinanden end hiin første Aften, som vi nys have bestrevet, da hendes Haand blev lagt i hans.

Det er en smuk Aften. Der har været et Middagselskab hos Madame; det sidste af de mange, hun har glædet den fine Verden paa Martinique med, thi om otte Dage skal Bryllupet staae, og kort efter reiser de Nygifte og Madame til Frankrig. Plantagens Bestyrelse er overdraget den gamle Durand, og i Tilfælde af hans Død hans dygtige Søn. Slaverne sørge over deres kjære Frues snarlige Vortreise, men ere glade ved at vide, at de komme i gode Hænder. Begge Herrerne Durand ere tilstede ved dette Afstedsselskab; den unge Marquis naturligviis, flere Plantere og nogle Embedsmænd fra St. Pierre.

Da man var gaaet fra Bordet, havde Herrerne sat sig ind i Verandahen for at ryge deres Cigar. Cicaderne peb udenfor; Blomsterne, Orangeblomsten, Heliotropen og Oleanderen duftede om Huset og fyldte Værelserne med Bellugt. Paa Himlen lyste Sydens glimrende Stjerner, men Himlen selv var saa mørk, som den aldrig er udenfor Troperne. Louis og hans Brud havde

staaet i Spisestuen ved et aabent Vindue og talte sammen, efter at de Andre havde forladt Bærelset. Nu kom Nanette, Mulatinden, og bad om hun maatte tale et Ord med Felicie. Louis gik ind til de andre Herrer, og nu sagde Nanette:

„Jean“ — den foromtalte gamle Sømand — „er herude, men han siger, at da her er Selskab idag, vil han hellere gaae; men jeg troer dog, at Mademoiselle helst vil tale med ham.“

„Ja vist vil jeg tale med ham,“ svarede Felicie, og gik ud i den store Forstue, hvor Jean opholdt sig.

Jean havde flere Gange, naar han paa sine Reiser med „Belle France“ kom til Martinique, besøgt Felicie og bragt hende Hilsener fra hendes Amme, og havde til Gjengjæld faaet Breve og smukke Gaver med tilbage til sin Søster.

Efter at Felicie denne Aften havde talt en Stund med ham og havde sagt ham, at denne gang kunde hun bringe hans Søster Hilsen fra ham, da hun jo reiste fra Martinique før han, og havde ifinde ved sin Ankomst til sit nye Hjem i Vendée, at lade sin kjære Amme hente, for at hun for Fremtiden kunde boe hos hende, og efter at hun havde formaaet ham til at spise af de lækkreste Sager, der vare tilbage fra det udsøgte Middagsbord, toge de hjerteligt Afsked med hinanden, og Felicie blev staaende et Dieblis i den aabne Dør. Luften var saa balsamisk og Maanen, der først nu viste sig paa Horizonten, kastede sine første Straaler paa Havet, der tydeligt saaes fra „Trois Soeurs“.

Hendes Hjerter var saa fuldt af Glæde; foruden sin øvrige Lykke havde hun jo det ibente, at hun skulde gjen-

see sit elskede Frankrig, sit Barndomshjem og sin kjære Amme, som hun netop var kommen til at tænke saameget paa iasten. Og dog var der en vis Veemod ved Tanken om at skulle forlade Martinique. Her havde hun fundet sin kjære Pleiemoder, her havde hun lært sin Brudgom at kjende. Hun saae ud over den smukke Blomsterhave, der nu laa saa mørk men duftende under Aftenduggen, ud over Plantagen, hvor Gjenstandene efterhaanden begyndte at opløses af Maanens Straaler. Hun følte, at hendes Hjem ogsaa her var blevet hende saare kjært. Disse kjære, stikkelige Negre, dem skulde hun aldrig mere see; kun Nanette og hendes egen Kammerpige Lucile skulde følge deres Herskab til Frankrig. Medens hun saaledes stod og saae ud i den mørke Nat, der snart skulde blive som til den lyse Dag, ved den sydlige Maanens vidunderligt klare Straaler, fik hun en uimodstaaelig Lyst til at vandre ud i Haven og langs Stranden. Louis, vidste hun, havde nu taget sig en Cigar og sad og underholdt sig med de andre Herrer og ham vilde hun ikke forstyrre. Madame sad i det lille Værelse ved Berandahen og talte med den ærbørdige gamle Fader Ambrose.

Hun tog et Shawl og vandrede ud i det Frie, hvor der var saa tyst og stille; kun Cicaderne's Piben afbrød den dybe Stilhed og gjorde den endnu mere stille. Hun gik fra Haven langs Veien, der førte til Stranden. Derneede gik hun en Tid og glædede sig ved det sølvglindsende Hav. Maanen var nu heelt oppe, og hun fik derfor Lyst til at gaae tilbage til Huset igjennem en lille Lund, egentlig en Frugthave; men imellem Frugttræerne fandtes der ogsaa vilde Træer, saa at den

var af større Udstrækning end ellers vilde have været Tilfældet. Hun var kommen midt ind i den, da der fra Bussene, som laae ved Siden af Veien, pludseligt reiste sig en menneskelig Skikkelse. Hun saae, at det var en Neger, og hun havde vel neppe følt nogen Uro ved at see ham, havde der ikke været noget Usædvanligt og Uengstende ved den Maade, hvorpaa han havde ligget skjult.

„Brød, jeg døer af Sult,“ stønnede han.

Felicie blev staaende forfærdet. Han var nu kommen heelt ud paa Veien, og Maanen oplyste klart hans Skikkelse og hans Ansigt. Hans faa Klædningsstykker hang i Pjalter om ham og Ansigtet var udtæret af Nød og Elendighed.

„Hvis der endnu er Barmhertighed til i Verden, saa giv mig Brød,“ bad han endnu engang.

Med dyb Medynst sagde Felicie: „Kom, følg mig, stoffels Menneſte; Du ſkal faae baade Føde og Klæder.“

„Jeg kan ikke, jeg tør ikke nærme mig Menneſters Huſe; jeg bliver jaget ſom et Dyr, efter hvis Blod man tørſter. Tusind Francs ſaaer den, der bringer mig død eller levende til St. Pierre.“ Alle diſſe Ord og hvad han ſiden ſagde, bleve udtalte i en ſtønnende Tone, ſom af En, der har ondt ved at faae Ordene frem.

Felicie veg forfærdet tilbage. „Hvad har Du da gjort, at der er ſat en Priis paa dit Hoved?“ ſpurgte hun.

„Jeg har ikke gjort Andet, end hvad jeg havde Ret til at gjøre. Han loffede min Huſtru, ſom jeg elſkede, fra mig og jeg forbandede og ſlog ham i de andre Slaveſ Paaſyn. Jeg havde Ret til at gjøre det; men jeg er Neger, og han er en hvid Mand og var Opſynsmand over os, og jeg ſkal bøde derfor med Livet.“

Felicie trak Veiret dybt og tungt. Et saa mørkt Blad i Livet havde hun aldrig før vendt. Hun var for god en Christen til ikke at vide, at Verden laae i det Onde; men saaledes Ansigt til Ansigt havde hun ikke staaet med det før. Hun gjøs ved den Uret, der var vederfaret den Elendige, men ogsaa ved det bittre Had, der lyste af hans Ansigt og talte igjennem hans Ord.

„Jeg skal gaae hjem og strax sende Dig Mad og Klæder.“

„Unge Dame, Ingen maa vide, at jeg er her. Da jeg saae, hvor blid og god De saae ud for, da De stod stille og med foldede Hænder saae op i Guds Himmel, da fik jeg Mod til at tale til Dem. De vilde ikke forraade den stakkels Neger, De lignede jo Herrens Moder i Kirken; men til Andre vil jeg ikke betro mig; lad mig hellere døe af Sult, det var dog maaskee det Bedste for mig, elendige Menneſke.“

„Bliv her, jeg vil selv komme til Dig med Spise og Drikke.“

Hun skyndte sig hjem og listede sig ind i den endnu tomme Spisestue. Hun greb en Serviet fra Bordet, hvori hun passede Steg, Rager, Frugt — Alt, hvad hun i en Fart kunde saae fat i; hun tog en Flaske Viin fra Bordet og tilte tilbage til Lunden, hvor hun fandt den elendige Skabning siddende paa en Steen, sammenbøiet under Vægten af sin aandelige og legemlige Nød. Hun rakte ham Foden, som han greb efter med Begjærighed; han slugte strax det han lettest kunde fortære, greb derpaa Viinflasken og satte den for Munden.

Felicie vilde nu skyndsomt fjerne sig, men saa hufkede hun paa, hvor elendige de Pjalter vare, han bar

paa sit udtærede Legeme, og hun drog det hvide Cachemirs Shawl af sine Skuldre og kastede det over ham, og saa flygtede hun, medens hans Belsignelse fulgte hende.

Hun gik langsommere hjemad end udad. Hun var dybt rystet ved hvad der var skeet. Havde hun handlet Uret i, hvad hun havde gjort? spurgte hun sig selv. Men i hendes Indre lød et bestemt Nei dertil. Et Menneſte, ſaa elendigt og ulykkeligt, maatte hjælpes, om han end var den ſtorſte Forbryder. Og hvis det, han ſagde, var ſandt, og det troede hun, var der da ikke ſkeet ham den ſtorſte Uret; en langt ſtørre Uret, end den han havde begaaet? Det ſaldt hende nu ind, at han ikke havde talt ſom de andre Negre, men godt Franſk. Da hun kom ind i Spiſeſtuen hørte hun en hoirøſtet Samtale imellem Herrerne. Det var Louis de Neuville, der udtalte de første Ord, hun tydeligt hørte.

„Det vilde være ſkjændigt, om han ſkulde bøde derfor med Livet,“ udbrod han.

„Monſieur le Marquis kan tale ſaaledes, han ſkal tilbage til Frankrig,“ ſvarede en pibende Stemme, hvilken Felicie gjenſjendte ſom tilhørende en af Nabo-planterne. „De betænker ikke,“ vedblev han, „hvad det vil ſige, hvis en Neger, der har løſtet ſin Hæand imod en hvid Mand, ikke ſtraffes med Lovens yderſte Streng-
hed. Skulle vi udsætte os Alle for at lade Negeren komme til at troe ſig berettiget til Selvtægt ved et ſarligt Præcedens? Skulle vi udsætte os for at blive ſlagtede af denne halvvilde africanſke Race?“

„Jeg veed kun,“ ſvarede Louis de Neuville, „at der er ſkeet dette Menneſte en blodig Uret, og at han har baaret ſig ad, ſom vel de fleſte af os vilde have

gjort det, og at det er skjændigt, om han skal straffes derfor, som om han var den groveste Forbryder. Er han dog ikke et Menneſte, og har han ikke ſom ſaadant Krav paa, at hans menneſkelige Rettigheder reſpecteres ſaavel ſom vore egne?"

„Monsieur de Neuville," ſvarede en anden Planter, „de franſke Adelsmænd og Godſeiere glemme viſtnok ligesaa ofte de Rettigheder, deres Undergivne maatte beſidde, ſom beſtindiffe Plantere gjøre det."

Louis de Neuville ſoer nu heftigt op. Felicie ſaae paa ham, men han havde endnu ikke ſaaet Die paa hende; hvor var han ſmuk i ſin ædle Harm!

„Min Herre," ſvarede han med kraftig, klangfuld Roſt, „jeg kjender endnu kun ſaae lidet til Livet, ogſaa kun lidet til Livet i mit eget Fædreland; men ſaameget veed jeg, at i Bendéen har man endnu ikke glemt at være menneſkelig. Og," tilføiede han, idet han lagde ſin Haand paa ſit Brøſt, „der er Noget her i dette mit eget Brøſt, der ſiger mig, at Menneſter, der blive behandlede ſom Dyr, hvorſomhelſt det ſkeer, ikke ville taale det til evige Tider, men ville engang uventet, pludſeligt ryste Lænken af og ſøge Hevn, og da vee Undertrykkerne!" Han var overvældet af ſine Følelſer, vendte ſig fra de andre Herrer og gik hen og ſtod ved Udgangsdøren. Alle de Andre ſyntes at være grebne af hans Ord, undertagen han med den pibende Stemme.

„Jeg kan kun ſige," ſagde denne Herre, „at det Circulaire, der er udfædte til os Plantere, paabyder os, hvis muligt, at gribe den omtalte Neger Jean Chriſtophe, og forbryder Enhver, under Straf af Loven, at give ham Ly, Mad eller Drifte, og jeg anſeer det for min Pligt

at adlyde Loven, og det vil være mig en Glæde at faae fat i ham."

Felicie havde nærmet sig Døren til Spisestuen under denne Samtale. Hun traadte nu ind i Verandahen, og skjøndt hun var bleg og skjælvede, sagde hun med klar Røst:

"Sr. Duprez," saaledes heed den Planter, der sidst havde talt, "her staaer En for dem, der har givet Jean Christophe Mad og Drifte; hvor og naar det er steet, siger jeg ikke; maastee kan De faae de tusinde Frances ved at angive mig i St. Pierre."

Duprez reiste sig og bukkede dybt for Felicie, mens Alle saae forbausede paa hende.

"En saa ung og stjern Dame, som Mademoiselle d'Armand," sagde han med et ondskabssuldt Smil, "har Lov til at gjøre, hvad hun vil, ja endog Lov til at sige, hvad hun vil." Og uden at vente paa, at Nogen skulde svare ham, tog han hurtigt Afsted med Selfabet og reed bort.

De andre Gæster brøde nu ogsaa op, uden at have udspurgt Felicie om hendes Møde med Negeren; det var vel imod god Tone. Men da Alle vare tagne bort undtagen de Neuville og Fader Ambrose, fortalte hun dem og sin Pleiemoder, hvad der var hændet hende. Louis de Neuilles Kind blegnede, og Madame hørte ogsaa med Skæk om dette natlige Møde. Vel ansaae hverken de eller Fader Ambrose den Ulykkelige for den Forbryder, man vilde gjøre ham til, men han var dog i en saa fortvivlet Stilling, at det alene kunde have bidraget til at gjøre ham farlig. Da Felicie omtalte, at det havde forundret hende, at han talte saa godt Fransk, fortalte

Fader Ambrose, at hans første Gier havde holdt meget af ham og at han som hans Kammertjener havde opholdt sig mange Aar med ham i Frankrig, men at, efter denne Herres Død, en Fætter, der var hans Arving, havde fattet et besynderligt Nag til Jean Christophe og havde begraderet ham til at være Markneger istedetfor Huusneger. Det var mod sin nuværende Giers brutale Opfynsmand, at den ulykkelige Neger havde forbrudt sig.

Dagen for Bryllupet var kommen. Det var en travl Dag paa „Trois Soeurs“, og ikke mindst for Felicie. Hun vidste, at efter Bryllupet fik hun meget lidt Tid til sin Raadighed, da deres Vortreise skulde finde Sted nogle Dage efter Bryllupet, og de mange Lyfskningsvisiter, de skulde modtage, og de mange Afstedsvisiter, de skulde gjøre, aldeles vilde optage hendes Tid. Og derfor vilde hun nu idag tage Afshed med alle Negrene paa Plantagen og selv bringe dem sine smukke Gaver til deres egne Hytter. Taarer og Belsignelser fulgte hende fra Hytte til Hytte, og da hun forlod Negerbyen, besøgte hun alle sine Vndlingssteder paa Plantagen, for ogsaa at tage Afshed med dem. Hun tog en Blomst eller et Blad med fra hvert Sted; de skulde ligge i hendes Bonnehog, og naar hun i sit fjerne Fædreland, som Louis de Neuville's Brud, aabnede den, saa skulde de minde hende om at gaae i Forbøn for sit Hjem paa Martinique. Staffels Felicie!

Dagen var lummerheed, som ikke er almindeligt i Tropen, hvor den forfriskende Pasatvind letter den ellers

saa utaalelige Hede. Men der var tunge Tordenstyer i Horisonten, og derfor var Luften saa trykkende.

„Petite, Du har overanstrengt Dig, dine Brender brænde som i Feberhede,” udbrod Madame kjærligt, som havde gaaet og havt Opsyn med de storartede Tilberedelser til Bryllupet.

„Luften er saa tung, maman, og jeg kan ikke Andet end sørge over at skulle forlade alle disse gode Menninger, alle disse kjære Steder,” og Lærerne begyndte at bryde frem. „Jeg er saa lykkelig, og dog er der ligesom en tung Vægt paa mig idag. Du troer ikke paa Ahnelser, vel maman? Og Fader Ambrose har forbudt mig at hengive mig til saadanne Indbildninger, ellers vilde jeg sige, at jeg idag har en Ahnelse om en eller anden Ulykke.” Disse Ord sagde Felicie smilende igjennem sine Lærere.

Madame trykkede hende ømt i sine Arme, og da den unge Marquis et Dieblis efter kom ridende, forsvandt Felicies Mismod aldeles.

Om Aftenen, da han skulde bort, stode de paa en lille Platform udenfor Huset, medens man hentede hans Hest.

„Det er saa mørkt, Louis, jeg er bange for at det Aveir, der i flere Timer har truet os, skal bryde løs, inden Du naaer St. Pierre.”

„Bryder det løs, saa tyer jeg ind til den nærmeste Plantage, min Elskede. Vær ubekymret for mig.”

„Louis, er det ikke barnagtigt af mig, at hvergang Du har forladt mig, kan jeg ikke lade være at tænke, idet Du rider bort, at jeg maaskee har seet Dig for sidste Gang. Natten kan jeg desværre ikke engang see Dig

ride bort, da Natten er saa mørk," og hun stirrede ængsteligt ud i Mørket. Idetsamme traadte Madame ud til dem.

„Marquis," sagde hun, „Veiret seer saa truende ud, at jeg fristes til at bryde med Etiquetten og tilbyde Dem at tage Ophold her inat."

„Jeg er Dem forbunden, Madame, men min gamle Tjener i St. Pierre gaaer ikke iseng, for jeg kommer hjem; det var Synd, at han skulde vente forgjæves paa mig hele Natten. Som jeg har sagt Felicie, bryder Uveiret løs, medens jeg er paa Veien, tager jeg ind til den nærmeste Plantage, til den er overstaaet."

Madame forlod dem igjen efter at have taget Afsked med de Neuville. Hans Hest blev bragt for Døren; han svang sig i Sadelen da Tjeneren, der havde bragt den, var gaaet. Endnu stod Felicie der; hun var saa underlig tilmode ved at skilles fra ham iaften. Hun rakte ham Haanden.

„God Nat, Louis! Farvel, Louis!"

„God Nat, min Elskede! Au revoir, Felicie! Naar jeg seer Dig igjen, staaer Du smykket som min Brud for Guds Alter. Farvel, min Brud!" Han hviede sig ned og trykkede for første Gang — saa streng var idetmindste i de Tider den franske Etiquette — for første Gang og af, ogsaa for sidste, sine Læber til hendes.

Saa reed han bort og fort efter begave Damerne sig til Ro. Dog ikke til Ro for Felicies Vedkommende. Træt, som hun var, kunde hun ikke falde til Ro, før der var gaaet over en Time. Hun laa og lyttede efter den Storm, der havde truet næsten hele Dagen. Da hun endeligt var falden isøvn, brød den løs, men vækkede hende

ikke. Tordenen var ikke saa heftig som Regnen, der styrte ned med tropisk Voldsomhed.

Da Kloffen var henved To, horte Madame Lyden af en Vogn, der standsede ved Huset, og paa samme Tid ogsaa Lyden som af mange Stemmer, der talte imellem hverandre. Hun reiste sig fra sit Leie og kastede nogle Klædningsstykker og et stort Shawl om sig. Hun listede sig ud af sit Værelse, saa sagte som muligt, for ikke at forstyrre Felicie, der nu sov trygt. Hun vækkede Thendet, der forsynet med Lygter gik til Døren, for at spørge om Grunden til denne natlige Forstyrrelse. Imidlertid stod Madame i en yderst ængstelig Spænding; hvad kunde det dog være? Nu kom Nanette, som ogsaa var gaaet ud med de andre Tjenestefolk.

Lygten, hun holdt i Haanden, kastede sit Lys paa hendes Træk, der vare forstyrrede af Stræk og Rædsel.

„Nanette, tal, hvad er der skeet?“ udbrod Madame.

„Oh, Madame,“ stammede Nanette, „oh, stakkels Mademoiselle! Madame, der er skeet en gruelig Ulykke; den unge Marquis —“

„Nanette, vil Du dræbe mig med Angst, hvor er Louis de Neuville; hvad er der hændet ham?“ spurgte Madame og greb Nanette i Armen.

„Oh, Madame, han er funden grusomt myrdet ved l'Etoile!“ — saaledes hed en af Plantagerne — „Han er dervede,“ og hun pegede mod Udgangstrappen.

„Myrdet, Nanette, myrdet!“ og Tanken om Felicie, der laa i Nærheden, var det, der kunde holde det Skrig tilbage, som var nærved at undslippe Madame St. Vincent ved denne rædselsfulde Efterretning.

Hun rev Udgangsdøren op og traadte ud paa Plat-

formen. Ja, der kom de bærende med ham, der nys havde forladt dette Sted saa fuld af Livskraft, Livsmød og Livsglæde — som et livløst Legeme.

De lagde ham paa et Leie i det nærmeste Bærelse, der snart fyldtes af deeltagende Tilskuere. Der var en Læge imellem dem; han havde i Vognen bragt Liget til „Trois Soeurs“; i den naturlige Skræk og Forvirring over denne Rædselsdaad havde man bragt det til det Sted, der maaskee burde have været det sidste, man havde valgt dertil.

Madame sagde nu med afbrudt, smertefuld Røst til Lægen:

„Gaae ham bragt tillive igjen, og min halve Formue skal være Deres.“

„Madame,“ svarede Lægen og rystede forgmødig paa Hovedet, „Alt er forbi! Her,“ sagde han, idet han løstede de mørke blodige Loffer, „her er Ruglen trængt ind i Hjernen. Døden har været øieblikkelig.“

Madame St. Vincent bedækkede sit Ansigt med sine Hænder; opfyldt med uudsigelig Smerte, tænkte hun paa, hvad hendes Barn skulde vaagne op til.

De Tilstedeværende, der bestode af nogle Plantere, nogle Opfynsmænd og endeel Regere, vare Alle dybt rystede ved Synet af hendes Sorg. Der hørtes halvkvalt Graad af Kvinderne, og fra Fleres Mund udgik der Forhandelser over den ukjendte Morder. „L'Etoile — Jean Christophe,“ lød det fra Enkeltes Læber, thi man mistænkte ham for denne Misgjerning; men hvor var det muligt, han havde jo selv tilkaldt Hjælp for den Myrdede.

Medens Alle saaledes vare optagne af det gruelige

Syn, var der kommen en Tilffuer til, som Ingen havde lagt Mærke til, for der lød et Skrig, saa vilbt og hjertesjærende, at Ingen, der hørte det, glemte det til sin Dødsdag. Der stod hun, hans unge Brud; hendes Haar hang oplost om Skuldrene og hun havde, rimeligviis i sin Hast, da hun mærkede den usædvanlige Uro i Huset, blot kastet et langt hvidt, folderigt Klædningsstykke om sig; hendes Fodder vare bare, hun havde ikke givet sig Tid til at faae dem bedækkede; der stod hun, med et Ansigt, saa hvidt som hendes Klædedragt, og med Dine, der stirrede som forstenede af Smerte paa ham; hun saae ingen Anden. Det varede et Dieblif, inden hun kunde røre sig af Stedet, men saa vaklede hun over Gulvet og kastede sig ned ved Siden af Leiet, hvorpaa han laae.

„Oh, mamen!“ næsten streg hun, „hvad er her steet? Lad dem hente en Læge — bring Vand — lad disse Menneſter gaae bort — han kan ikke faae Luft!“

„Mit Barn, mit elſtede Barn,“ hvistede hendes Pleiemoder, medens Taarerne strømmede ned ad hendes Kinder, idet hun boiede sig over hende, „der ſtaaer Lægen, men han kan Intet gjøre; bed Gud give Dig Kraft, thi han alene har Troſt for Dig, min Felicie!“

„Er han død, død, min Louis?“ jamrede Felicie; derpaa udbrod hun med Fortvivlelſens Lidenſtabelighed, idet hun lagde ſine Arme om Liget, „nei, min Louis, Du er ikke død — ikke død — ikke gaaet fra mig uden at ville give mig et enefte Blik, et enefte Ord til Troſt!“ Hun kyssede hans blege Læber og ſtrøg de blodige Loffer fra hans Pande, derpaa hævede hun ſine Arme mod Himlen og bad med ſlagende Roſt: „Oh, Gud, min

barmhjertige Fader! Du gav ham til mig — Du veed, at jeg ikke kan undvære ham — Du har taget ham — tag ogsaa mig til Dig!" Og saa lagde hun sit Hoved paa hans Bryst og talte ikke mere.

Alle græd, Mænd og Kvinder, og de, der ikke hørte Huset til, vilde sagte liste sig bort; denne Sorg var for dyb og hellig til ikke at burde være uforstyrret; man sølte, at man alt var bleven der for længe, fængslet af Medfølelse.

Men nu var der En, der trængte sig frem imellem dem, En, for hvem de Alle vege tilside med Skræk og Afsty. Det var Jean Christophe. Hans Udseende var frygteligt, om muligt var han endnu mere udtæret og elendig, end da Felicie havde bragt ham Mad og Drikke.

Over hans Pjalter var der kastet et kostbart Cachemirshawl, som nu var gjenneblødt af Regn — og der var Blodpletter paa det! Han stod et Dieblis ganste stille, kun et Skridt fra Felicie, derpaa udbrod han med stærk Røst:

„Forbandet være mit Die, der tog feil af sit Bytte, forbandet være denne Haand, der har dræbt den Ustyldige!" Han standsede et Dieblis, derpaa talte han igjen — var det muligt, kunde den Elendige endnu græde? — hans Stemme var halvkvast i stærk Graad: „Felicie d'Armand, Du Guds Engel! Du, den Eneste, der sølte Medlynk med Den, som de have mishandlet og fornæbret, saa at han er bleven ringere end et Dyr; det er din Lykke jeg har dræbt! Men jeg skal med mit Liv udsone denne min Brøde; nu gaaer jeg til St. Pierre, og gid disse Uslinger snart maae gjøre Ende paa mit elendige Liv!"

Han vilde nu tilbage til Udgangsdøren, men en Planter, han med den pibende Røst, traadte iveien for ham.

„Nei, min gode Jean Christophe, vi ere ikke Narre, der ville stole paa, at Du selv overgiver Dig til Lovens Straf; i Kongens Navn arresterer jeg Dig her paa Stedet,“ og han lagde sin Haand paa Negerens Skulder.

„Tilside, Usling!“ raabte denne med en Stemme, der vidnede om det Raseri, hvormed den Andens spottende Ord havde fyldt ham, og han kastede Planteren fra sig, medens han med faste Skridt gik henimod Døren. Og i Diebliffets Forvirring lod man ham gaae.

Da Negeren først var kommen ind og havde talt, hævede Felicie et Dieblif sit Hoved; da hun havde seet paa ham og opdaget de blodige Pletter paa Shawlet, var der gaaet en Gysen igjennem hende og hun havde atter skjult sit Ansigt ved sin døde Brudgoms Bryst.

Alle forlode nu Værelset, undtagen nogle af Huset's Tyende; Enkelte for at indhente Jean Christophe, skøndt Ingen ret havde Mod paa at indlade sig med den Fortvivlede.

Nu boiede Madame St. Vincent sig over sin Pleiedatter, for at faae hende op og bringe hende bort fra Riget.

„Hjælp mig med at bære hende ind, hun er besvimet,“ sagde hun til Lægen, der var bleven tilbage.

Han vilde løfte Felicie op, faae et Dieblif paa hende og sagde derpaa med deeltagende Stemme:

„Madame, hun er ikke besvimet; Gud har hørt hendes Bøn!“

Jean Christophe holdt Ord. Ingen var istand til at indhente ham, men han overleverede sig frivilligt i Rattens Hænder i St. Pierre.

Længe varede det, inden hans Skriftefader kunde overtyde ham om, at den egentlige Synd, han havde at angre, ikke saameget var det, at han ved et Tilfælde var kommen til at dræbe Louis de Neuville, som at han overhovedet havde villet myrde et Menneſte, nemlig den Opſynsmand, der havde behandlet ham paa en ſaa op-rørende Maade. Men endeligt blev det lyſt i hans ſor ſaa mørke Sjæl, og da han nogen Tid efter paa Skafottet udfønedes ſin Brode med ſit Blod, havde man Grund til at troe, at han vilde finde Tilgivelfe for ſin Synd.

Et af hans ſidſte Spørgsmaal til Præſten var:

„Fader, troer Du, at naar min Sjæl i lang, lang Tid er bleven luttret i Stjærſilden, at jeg da kan faae Lov til at ſee den Engel, ſom man her paa Jorden kaldte Felicie d'Armand?“

Den Feiltagelfe, der havde koſtet Louis de Neuville Livet, kunde man ſlutte ſig til var ſkeet ſaaledes: Hans Ridt fra „Trois Soeurs“ var vel kun gaaet langſomt paa Grund af Morket. I Nærheden af Plantagen l'Etoile havde Regnen begyndt at ſtyrte ned, og han, der vel ikke engang ret vidſte, hvor han var, havde dreiet Heſten ind ad Alleen, ſom han vidſte vilde føre ham til en eller anden Plantage. Imidlertid havde Jean Christophe ligget paa Luur. I Rattens Mørke dovede han undertiden at beſøge enkelte af ſine Medſlaver paa l'Etoile. Af dem vidſte han, at Opſynsmanden, hans Fjende, denne Aften

var ube og vilde komme hjem omtrent paa den Tid, da den unge Marquis kom ridende. Negeren stillede sig bag en stor Buxt lige ved Veien og havde besluttet, da han paa Grund af Mørket ikke kunde see mere end et Par Skridt fra sig, at vente, indtil Opsynsmanden kom lige forbi, og da at trykke løs paa Maa og Faa efter hans Hoved. Han ramte, som vi vide, kun altfor godt. Det var ikke faldet ham ind, at nogen Anden vilde komme den Bei denne sildige Aften, end netop Opsynsmanden. Da Louis var falden af Hesten, sprang Negeren frem, og et stærkt Lyn viste ham da sin Feiltagelse. Han løstede den Drabtes Hoved, lagde det paa sin Arm og raabte og streg om Hjælp, men da Ingen kom, forlod han Liget og løb til Negerbyen, hvor han vækkede sine Benner, og da de begave sig ud for at hjælpe den, som han haabede kun var saaret, flygtede han bort. Af en eller anden Neger hørte han, at man havde ført den unge Marquis, der ganske vist var død, til „Trois Soeurs“, hans Bruds Hjem; og som dragen af en uimodstaaelig Magt, hans egen Fortvivlelse over, hvad der var skeet, var han fulgt efter og havde, som vi vide, fremstillet sig for Felicie.

Staffels Madame St. Vincent! Atter var hun barnløs; men hun sagde til Fader Ambrose samme Dag, som den forfærdeligt tunge Skjæbne havde ramt hende, at hun talkede Gud for Hans Barmhjertighed, at Han havde gjort Felicies Lidelse saa kort.

Men hun var nu færdig med denne Verden og dens Forhaabninger. Hun reisste til Frankrig, og efter

at have besøgt Louis de Neuville's Moder, der ikke længe overlevede sin Søn's Tab, og Felicie's Amme, traadte Madame St. Vincent ind i de barmhjertige Søstres Række. Hun antog, som almindeligt i saadanne Tilfælde, et andet Navn, og det Navn var: Felicie. Hun angav som Grunden dertil:

„Svergang en Lidende velsigner „Søster Felicie“ for en eller anden Kjerlighedsgjerning, saa skal det være mit Barn's Navn der velsignes.“

Efter Louis de Neuville's Død blev en fjern Slægtning Arving til hans Gods. En anden lykkelig Brud kom til at vandre om i det Hjem, der var bleven saa smukt beredt for hende, der aldrig skulde gjensee sit elskede Fædreland.

Felicie, den Lykkelige! Ja lykkelig Den, der er saa god, saa from, saa sjøn og yndig! Lykkelig Den, der fortjener og vinder Alles Hjerter. Lykkelig Den, der bliver elsket, som hun blev det af sin Louis, og der kan elske, som hun gjorde det. Lykkelig Den, der ikke behøver at tugtes og opdrages, ved at overleve sin Lykke. Og Louis, denne ædle, frihedselstende Yngling, skulde han falde netop for en Slaves Haand? Han blev dog alligevel ikke et Offer blot for denne ene Slaves tiltænkte Hevn paa en Anden. Institutioner, som ikke hvile paa en sund moralsk Grundvold, ville nu og da hevne sig forfærdeligt; men de hevne sig tidt iblinde, og Hevnen rammer ofte dem, som mindst have misbrugt dem og som maaskee vare allermest tilbøjelige til at ophæve og afstasse dem. Tilskyndende

var det ubegribeligt, at den stoffels Louis de Neuville
og den elstelige Felicies Lykke skulde sælbes af den, de
Begge vilde beskytte og hjælpe; men det var ikke Slaven,
der myrdede Louis, det var Slaveriet, der brugte Slaven
som sit blinde Redskab for derved at bibringe Samfundet
et dybt Saar.

K a m p.

Min Broder og Kapercapitainen.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

J. Cohens Bogtrykkeri.

1870.

Dansk og Tydsk.

Man mærker slet ikke til Byen, førend man pludseligt staaer ovenover den og seer den dybt nede i Dalen; men smukt ligger den, det kan ikke negtes. Det er en underlig, lille, snever Dal, og brat gaaer det nedad paa alle Kanter. Det er knap nok, at der er Plads til Byen, thi den lille himmelblaae Sø indtager den største Deel af Dalen, og derfor ligge flere Huse paa Skraaningen, som om de vare isærd med at kravle op for at see, hvad der er ovenfor. Det er jo unegteligt en meget ubekvem Beliggenhed; men man vil saa nødtigt flytte op. Bankerne, der omgive Søen og Byen, ere meget formrige og næsten allevegne bevoxede med Skov, men de enkelte aabne Pletter, hvor Kornet groer frodigt, skjøndt det synes næsten umuligt at dyrke en saa steil Skraaning, see meget godt ud.

Denne By — N. ville vi kalde den — har, saa langt jeg kan huske tilbage, været berømt for sin Rigdom af Frugt, især Æbler, samt for sin kloge Væver, der ikke alene var Mester i den Kunst at trække Tænder ud; men han havde engang faaet Leilighed til at læse i „Syprianus“ og derved var han bleven „en klog Mand“ og Mester i mange andre berømmelige Kunster, saasom at stille Blod, at bortstryge Gigt, at slukke Ild, at binde

Slanger, løbste Heste og uopdagede Tyve, samt mange lignende mulige og umulige Ting, — „og det er ganske vist, for det siger man.“

Det er meget rolige og fredssommelige Folk, der boe i N., og jeg kan ikke mindes, at der her nogentid er blevet ført Proces; thi alle deres Stridigheder, der just ikke ere mange, afgjøre de helst indbyrdes mellem sig selv; rigtignok paa forskjellige Maader; for der er jo forskellige Sind; men dog altid saaledes, at de tilsidst ende med Forlig; thi med dyb Erbødighed hylde de det gamle Ordsprog: „Et magert Forlig er bedre end en feed Proces.“ Paa Grund af den store Betydning, dette Ordsprog har her, kunde man fristes til at troe, at Byen N. var dets egentlige Hjem. Jeg vil ikke paaastaae det; thi det er endnu ikke blevet videnskabeligt undersøgt og eftergransket; men saasom Ordsproget maa være fremkommet ved dyre og dyrekøbte Erfaringer, og der her eksistere dunkle Sagn, der tydeligt bære Spor af Ælde, om en Tid, da alle Mennesker i Byen vare grebne af et gyfseligt Procesraseri, saa er det virkelig meget muligt.

Striden mellem Dansk og Tydsk, der som bekendt har været staaende i mange Aar de fleste Steder, mærkede man her ikke stort til; thi Byen havde længe kun en eneste Slesvigholstener, og det var Byens Smed, der for sin Fordeels Skyld var klog nok til at tie stille og tude med de Ulve, han var iblandt.

Forresten stod Byen ikke tilbage, men fulgte med Tiden, og det ikke alene i Alviser. Byens Skolelærer havde oprettet en dansk Bogsamling; en Deel Bøger havde man kjøbt selv, flere havde man faaet skænkede fra Kjøbenhavn, og saaledes havde man efterhaanden faaet en

Bogsamling, der ikke alene var talrig, men ogsaa bestod af gode Bøger. Man læste med Iver og Lyst, men ogsaa med Udbytte og fremfor Alt vare Ingemans historiske Romaner søgte.

Man skyndte sig saaledes med at lære Noget, og det var ogsaa nødvendigt; thi før 1850 havde man jo lært Tydskt og kun kjendt tydske Bøger, som Ingen brød sig om, og Ingen kunde forstaae, og spurgte man nu een af de Ældre, om han kunde skrive, eller om Gæt og Andet, som han burde have lært i Skolen, men ikke vidste Noget om, fik man derfor blot det Svar: „Vi hør lær Tydskt!“ og det var jo betegnende nok; for det var med andre Ord: „Jeg har ikke lært Noget!“ — Nu arbejdede man i Ro og Fred for at indhente det Forsømte, Gamle og Unge tilsammen; nu ilede man fremad mod Lyset med Ræmpesfrit, og det var jo baade godt og glædeligt.

Heelt pludseligt fik Byen en ny Slesvigholstener, og det var endda en af de rigeste Gaardmænd; Hans Thomsen var hans Navn. Han var en hovmodig, egen-sindig og trættefjær Mand, og hans største Fornøielse var det at kives med hvem han kunde komme ilag. Derfor var han ikke afholdt af Nogen, ja han blev end-Ogsaa skyet af sine Bymænd, og Ingen kom uden tvingende Nødvendighed i hans Huus. Et Aar undlod han at offere til Præsten. Han paaastod senere, at han havde glemt det, fordi han aldrig kom i Kirken, og Andre meente, at han havde undladt det for at drille Præsten; men Præsten spurgte ikke om Grunden, hvori-mod han paa næste Mars Offerseddel til Paaft simpelt-hen bemærkede, at Hans Thomsen refterede med de 3

Høitidssoffre fra ifjor. Dette opfattede Hans Thomsen som en personlig Fornærmelse, ja som et Overgreb, og han stævnedes Præsten for Retten, hvoraf Følgen blev at han blev ubleet og dømt til at betale de resterende Høitidssoffre. Denne Ydmygelse ærgrede ham meget. Hans Strid med Præsten havde hidloftet Slesvigholstenerne; de loe ikke ad ham, men pustede til hans Brede og gavede ham Ret; ja de forstode endog at bilde ham ind, at han var — „en Martyr!“ thi Slesvigholstenerne ere opfindsomme. De vidste ved Smiger og ved Fortællinger om de danske Embedsmænds Uretfærdighed, samt ved Lovpriesning af tydske Regimente, at gjøre ham til en fuldkommen Slesvigholstener; men han havde jo ogsaa Anlæg dertil. Nu var han ikke alene styet i R., men endogsaa foragtet, dog det brød han sig ikke om; thi han havde faaet fine og rige Venner andetsteds, og derfor blev han grueligt forsnudet.

Hans Hjem var sørgeligt; thi hans Hustru, der var een af disse stille og sagtmødige Kvinder, der ret kunne blive en Lykke og Belsignelse i et Hjem, naar de blive forstaaede og vinde Kjærlighed, var aldeles forfuet og lystrede ham blot som et villieløst Redskab; men saaledes vilde han have det. En Følge af dette uhyggelige Samliv var vistnok hendes vedvarende og tiltagende Sygelighed. Stakkels Kvinde! Hun var afholdt nok, og blev meget beslaget; men hvad kunde det hjælpe. Det var et sørgeligt Syn, denne forfuede, stille og blege Kvinde.

Deres eneste Barn var Sønnen Nis Thomsen. Paa en for ham egen Maade elskede Faderen ham høit. Under Drengens Opvæxt forjælede han ham og søiede

han ham i alle Maader, hvoraf Følgen blev, at han blev stivjindet og selvraadig, og da han senere vilde høre ham ind under sin egen Villie og Myndighed, var det forfilde; Nis lod sig ikke høre. Da Hans Thomsen var en Despot, kom det flere Gange til haarde Sammenstød mellem Fader og Søn; men endte med, at Faderen, hvis eneste Svaghed var Kjærlighed til Sønnen, maatte give tabt. Nis var saaledes den eneste i Huset, der havde Lov til at være sig selv. Det var jo en daarlig Opdragelse, Nis havde faaet, og det var derfor sært nok, at han blev en saa vakker Ungersvend, som han virkelig blev; men Sagen var, at hans blide rettænkende Moder, hvor forfuet hun end var, dog havde beholdt stor Indflydelse paa ham. Desuden havde han haft en god Skolelærer, og der var en god Grund i ham.

Det var en underlig Tid, der fulgte paa Danskerne's Tilbagezog fra Daneyirke. Det onde tybste Blod der havde maattet dje sig saalænge, sydede, sprubede skummede og kogte, saa det kogte over. Lidenskaberne havde en kort Tid frit Spil og rasede nu vildt under de forslidte slesvigholsteenske Faner; thi Slesvigholsterne meente sig Seirherrer og vilde derfor raade og tyrannifere; de glemte, at Preusserne vare deres Herrer; men det fik de senere at føle. De Danske sørgede, men de vare dog endnu fulde af Haab og Mod. Det var en Fornøielse at see, hvor roligt og besindigt, men uroffeligt og fast de mødte deres gamle Fjender og slog dem koldt Vand i Blodet for at minde dem om deres Tilværelse, som Tybsterne i deres vilde Seiersruus ganske oversaa; ja under Trykket er den danske Sønderjyde stor i den bedste Betydning, det har han viist. — Det

var naturligt, at N. ikke blev uberørt af Videnſkabernes Storm.

Smeden troede, at nu var den længe ventede Tid kommen, da han frit kunde viſe, hvad han var, og han ſik derfor i Haſt heift en ſleſvigholſteenſt Fane; men en Deel Gaardmænd lod ham vide, at hvis han ikke ſtrag tog den ned, ſaa ſik han ikke mere Arbeide fra dem, og ſaa forſvandt den. Dog kunde han ikke dye ſig; han maatte paa en eller anden Maade viſe, at han var tydſk, og derfor ſteg han en Dag op paa ſit Huus og malede ſin Skorſteenspipe ſort og hvid. Det var jo ligesaa godt ſom en preuſſiſk Fane, meente han, og det var det jo ogsaa. Da man ikke godt kunde bede ham tage Skorſteenspipe ned, ſaa ſagde man Intet; men en Morgen var den forſvunden; man ſagde, den var blæſt om, fordi den var bleven ſaa ſtolt af ſin Farve, at den var revnet, og ſaa var det jo troligt nok. Han ſik den ſat op igjen, men malede den ikke mere ſort og hvid. — Nu var der bag i Smedien en Luge, der var ſammenſat af to Brædder og overſmurt med Kulkjære. Det havde den været ſaa længe, ſaa deri var intet Ondt; men ſaa ſaaer Smeden iſinde, at lade det ene Brædt i Lugen fornye, ſkjøndt det juſt ikke trængte dertil. Det nye Brædt var hvidt og det gamle ſort, ſaa det var let at at forſtaa; men „fort blev hans Glæde derover“, ſom der ſtaaer i Viſen; thi en Morgen ſaae man, at Lugen var bleven malet, — ikke ſort og hvid, men rød med et hvidt Kors, et rigtigt Dannebrog, ſom det var en Fornøielſe at ſee paa. — Forreſten bevirkede Smedens Tydſkhed, at han efterhaanden tabte alle ſine Runder, hvorfor han maatte fortrække, og ſaa ſik Byen en danſk Smed.

Hans Thomsen handlede ikke paa egen Haand saaledes som Smeden, men i Forbindelse med sine Venner i Flensborg. Han var lutter Virksomhed og Glæde, men han heisede ingen flesvigholsteenst Fane eller gav sig af med smaalige Drillerier; thi han havde større Jern i Ilden. Han vilde nu være Byens Forsvarer og Leder, og han meente, at de nok skulde følge ham; thi nu var han jo den mægtigste Mand, og nu vare de jo pidskede til at lyde Thyssen og lade ham raade, om de ikke vilde bringe Ulykke over sig selv, meente han. Han vilde være „en stor Mand, naar han bare kunde blive det“; men det var jo et Forsøg værd.

Til en Begyndelse lod han „Stoffen“ (en Slags Budstik af Jern) gaae rundt for at kalde Beboerne sammen i Kroen til en meget vigtig Forhandling. Da der just ingen Indkvartering var i Byen, og da det var Søndag Eftermiddag, mødte Bymændene fuldtallige.

I den ene Ende af Dandsesalen var der opreist en Slags Talerstol, og op paa den traadte en tyk, stjæget Mand, som man snart fik at vide var den berygtede thdske Slagter R. Han holdt ingen Tale, men han oplæste en heel Deel, som var skrevet paa et forstrækkeligt stort Papir. Da det var thdsf, erkeslesvigholsteenst og meget høittravende, og da han læste daarligt og spyttede ofte, kunde Ingen fatte Andet af hvad han læste, end at det var thdsf. Man hørte meget roligt paa ham; men da han var kommen til Enden og saae med en triumferende Mine ud over Forsamlingen, var der En, der sagde:

„Hm! Hm! — Na ja! — Det kan jo være meget godt Altsammen, men jeg forstod kun ikke et Ord af det.“

„Ha, ha, ha!“ loe Nogle, og Slagteren blev lidt rød i Ansigtet og vilde stige ned.

„Na bi bare et Dieblif endnu og sig os, hvad det var han læste; for det var jo dog nok værd at vide, hvorfor vi ere komne herhvid!“ lod en Kvinderøst midt iblandt alle Mændene; thi der stod en hoi og kraftig Kvinde, med et ret fjønt, men djærvt og af Veir og Wind hærdet Anslyn. Det var Gunder.

„Ja det var et sandt Ord, Gunder der sagde“ — lod en anden Røst — „vi ville ikke staae her som nogle Narre! Lad os faae at vide, hvad det var han læste.“

Slagteren hørte naturligviis, hvad der blev sagt; men han skyndte sig ned, og langsomt traadte Hans Thomsen op paa Talerstolen.

Han var meget rød i Ansigtet og rømmede sig flere Gange.

„Saa! nu skal Hans holde sin Indvielsesprædiken. Bare han huster Texten!“ sagde En halvhoit.

„Na den huster han nok; for den er natnrligviis blaa, rød og hvid, og ellers hjælper Smeden ham nok paa den“, svarede en Anden.

Hans Thomsen blev endnu rødere.

„Hm, hm! Ja æ tyffes“, begyndte han, men saa blev han stikkende i det og standsede.

„Han er minføl svært ladet“ — lod atter en Røst — bare han ikke sprænges og flaaer os Allesammen istsykker“.

„Ha! ha! ha!“ lod det hist og her.

„Hys! nu kommer det strag!“ bad en Anden.

„Na vær nu stille Allesammen og forstyr ham ikke!“ sagde Gunder høit og tydeligt. „Dg har Du saa Noget

at sige os, Hans Thomsen, saa kom med det og staae ikke der og skab Dig, som om Du havde tabt baade Næse og Mund, fordi Du nu kan see os Allesammen over Hovedet."

Nu kom der Liv i ham.

"Hør Gunder, Du kan gjerne spare dine Wittigheder til en passende Tid." — sagde han vredt — "Skal jeg tale eller vil Du?"

"Ja tal Du først" — svarede hun — "for Du lader jo som om Du vilde, saa skal jeg nok tale bagefter og sige Dig min Mening."

"Na Du kan ligesaa gjerne sige den først; for Du vil dog altid have første Ord!" svarede han ivrigt.

"Ja, Folkens, min Mening er, at det er bedst at gaae, for dette her bliver nok ikke til noget" — sagde hun.

"Ja, ja lad os gaae!" sagde Flere, og Forsamlingen begyndte at blive urolig.

"Nei, lad Hans Thomsen først sige, hvad han vil os, nu er han lige ved at begynde!" — raabte En, og det blev atter stille.

"Ja — hm!" — begyndte han — "Da vi nu ere blevene befri — — hm! — aa det kan være det Samme", afbrød han sig selv.

"Ja vist kan det saa, for den Befrielse vilde vi helst befrie os for igjen; gaa Du kun lige til Texten!" sagde En opmuntrende.

"Saa tykkes mig" — fortsatte han — "at vi skulde lære Tydskt!"

"Ja det staaer jo Enhver frit", bemærkede En.

"Tys, lad ham tale ud!" sagde Gunder.

"Men da vor Skolemester ikke kan Tydskt, saadan

at det er noget bevent" — begyndte han igjen — „saa maa han affættes; og saa skulde vi jo ogsaa gjerne have Tydsk i Kirken; for det Danske og alle danske Embedsmænd duer ikke, og saa maa Præsten affættes, for at vi kan faae det rigtigt godt tydsk. Na, saa — hm, hm, — hvad det var jeg vilde sige" — han standse.

„Na jeg tykkes vi har det tydsk nok!" sagde Gen, og Forsamlingen begyndte at blive urolig.

„Ja, det er sandt!" — fortsatte Hans Thomsen; men det var ikke Svar til Bemærkningen, men han var pludseligt kommen i Tanker om, hvad Mere han havde at sige, og det var det, han bekræftede: „Det, Slagter R. har oplæst, er en Adresse til Regjeringen, vor tydske Regjering, og jeg vil bede jer Allesammen, at skrive den under, for saa skal vi nok faae Tydsk i Skole og Kirke ligesom i gamle Dage og blive af med de her Danske. Saa, det var det, jeg vilde sige, og nu er jeg færdig."

„Det var godt, at Du endeligt blev færdig" — sagde Gunder — „for jeg vilde ogsaa gjerne sige et Par Ord! Hør Follens! — henvendte hun sig derpaa til de Andre — „vi ere naturligvis Allesammen — saa nær som Smeden — enige om, at vi Intet vil have at bestille med den tydske Adresse! ikke?"

„Jo! Jovist!" lod det fra Forsamlingen.

„Men" — blev hun ved — da vi kjender Tydskerne og veed, hvor gjerne de ville fortydsk os, saa vil jeg foreslaae, at vi indgive en Adresse til Regjeringen, som Hans Thomsen kalder det, om at beholde baade vort gode danske Sprog, vor Præst og vor Skolemester.

„Ja lad os det! det var et godt Forslag!“ raabtes igjen.

„Alle dem, der stemmer derfor, rækker den høire Haand iveiret!“ — raabte hun og Alle rakte Hænderne op — med Undtagelse af Hans Thomsen, Slagteren og Smeden, der stode flaaue i en Krog og saa paa hverandre,

„Og Hans Andersen og Peder Klavsens ville vel nok sørge for, at det sættes igang snarest muligt!“ sagde hun atter.

„Jo det skal vi nok Gunder; det kan Du stole paa!“ svarede de To.

„Saa et Hurra for Danskerne!“ raabte hun. „Gid Thydskerne snart maae faae alle de Bank, de fortjene, og løbe omkap hjem til deres eget Land; men længe leve de danske Soldater og Alt, hvad der er dansk!“

Et vældigt vedholdende Hurra rystede Huset, og Drengene, der havde samlet sig udenfor, raabte med. Dermed var Forsamlingen sluttet; Nogle gik hjem, men de Fleste bleve for at samtale om de sidste Tiders Begivenheder, og om, hvad de kommende Dage kunde bringe.

„Farvel Hans Thomsen og Tak for idag“, — sagde Gunder, idet hun gik forbi ham. — „Saa fik vi jo dog en Adresse vedtaget. Det blev jo rigtignok ikke din; men den har Du jo sagtens allerede underskrevet, og saa er den jo eenstemmig vedtaget, og naar Smedens Navn kommer til, saa er den tostemmig, og det er jo mere end nok.“

„Ja jeg skal huske Dig det Gunder! Det kan Du stole paa!“ svarede Hans Thomsen med et bredt Blik

og styndte sig hjem tilligemed Smeden og Slagtermesteren, der vare meget lange i Ansigterne.

Forresten kan jeg tilføie, at den omtalte danske Adresse virkelig blev indgivet, ikke alene fra N., men fra hele Sognet, og endstjondt deres danske Præst og Lærere senere bleve affedigede, have de dog vidst at holde saa godt paa deres danske Sprog i Skole og Kirke, at de endnu have beholdt det.

Gunders Historie.

Gunder var barnesødt i Byen N. Hendes Fader var en svag og ligegyldig Mand, der ikke brød sig stort om Andet end Brændeviin; men hendes Moder havde været en dygtig Kvinde. Hun havde ikke alene selv været en sjeldent ordentlig og stræbsom Kone; men hun forstod ogsaa at lede og styre den svage og drifsfældige Mand saaledes, at han stadigt passede sit Arbeide og ikke ganske forfaldt. Hun var baade en god Hustru og en god Moder, men desværre døde hun tidligt. Gunder var dengang 12 Aar; men, i hvor ung hun end var, maatte hun dog overtage sin Moders Gjerning og bestyre Huset, saa godt, hun kunde. Faderen, der nu var overladt til sig selv, men ikke kunde styre sig selv, forsømte nu stedse mere og mere sit Arbeide, mens hans Lyst til Drik tiltog. Det var saaledes ikke under de bedste Forhold, Gunder voksede op; men det skjønnedes snart, at hun havde arvet sin Moders djærve og redelige Karakter. Stedse var hun i Virksomhed, og hvad hun

tog fat paa, førte hun igjennem, kostede det hende end nok saa megen Møie og Hovedbrud, og utroligt var det, hvad den Pige kunde udrette. Hun elskede sin Fader og han elskede hende.

Hans Svagthed og store Feil saae hun saa godt, og mangen, mangen Gang bad hun ham med Taarer i Øinene og Sorg i Hjertet om at lade være med den slemme Drikken, og hvergang endte det ogsaa med, at han græd som et Barn og lovede aldrig mere at smage Brændeviin; men han holdt aldrig sit Løfte længere end til den første Leilighed. Hans Helbred svækkedes Aar efter Aar, og da han ogsaa af den Grund arbejdede mindre, kom hans Huus og Marker stedse mere og mere i Forsæld, ja tilsidst kunde han slet Intet bestille. En gang havde han eiet Stedet gjældsfrit, men nu var Gjælden vorret saa meget, at Ingen vilde betroe ham Noget, og det saae ud til, at han vilde komme til at ende i Fattighuset.

Da tog Gunder fat for Alvor. Forhen havde hendes Virksomhed meest været indskrænket til Huus og Gaard, endstjøndt det rigtignok ikke havde været blot Kvindearbeider, hun der havde udført; thi da de ikke havde Raad til at holde Folk, havde hun hver Winter hjulpet Faderen at tærste Kornet; men nu tog hun fat allevegne. Hun var ung og rask, stor og stærk og i Besiddelse af et Mod og en Udholdenhed, der aldrig svigtede. Hun syntes, at kunde hun det ene, saa kunde hun det andet med, og nu begyndte hun at bearbejde Jorden, at kjøre Gjødning, pløie og saae. I Begyndelsen skammede hun sig en Smule, ikke over at hun, gjorde Karlearbeide, men over, at hun ikke forstod det,

dog — snart behøvede hun ikke at skamme sig derover. Det var strenge Ar for hende; thi Faderen blev stedsse svagere, og ham maatte hun ogsaa pleie og passe; men dog havde hun den Glæde, at da han ikke mere kunde forlade Hjemmet, drak han hellerikke stort mere; maaskee Tanken om hans Datters Elid og Elæb bevirkede det. Ved sit strenge Arbeide og sin store Sparommelighed bragte hun det snart saa vidt, at hun kunde begynde at afbetale nogen Gjæld; rigtignok kun Lidt ad Gangen, men det blev jo til Noget med Tiden. I Begyndelsen var der Flere, der loe ad Gunders Virksomhed, men da man saa, hvad hun udrettede, vandt hun Alles Beundring og Agtelse; thi det var dog et sjældent strengt og opoffrende Liv for en ung Pige.

Hun var ingen Skjønhed; men en kjon og hjertensgod Pige. Dog var hun meget for mandhaftig, for djærv og for beregnende til, at de unge Karle ret kunde synes om hende, ja de Fleste solte sig ligesom trykke, som om de vare mindre i hendes Nærhed; men hvem af dem var vel ogsaa dygtigere end hun!

Alligevel fik hun en Kjæreste. Det var ingen af Byens Gaardmandssønner; men en simpel og brav Arbeidskarl, der var almindeligt bekjendt for sin Dygtighed og Elid og desuden saa kjon en Karl, at mange Piger misundte Gunder. Det var Beundring og Agtelse for hinanden, der ledte de To sammen; men det blev efterhaanden til sand og trofast Kjærlighed. Det var et Par, der passede for hinanden, meente alle Folk, og det meente de ogsaa selv.

Gunders Fader døde, og da hun nu stod ene, saa giftede hun sig med sin Kjæreste og de to begyndte nu

ret for Alvor at forbedre deres Aaar. Det var kun et lille Sted til en Hest og 5—6 Koer, men det var gode Jorder og kunde derfor let ernære en Familie. Det var lykkelige, glade Dage for de To, og da de bleve velsignede med deres lille Pige, som de kaldte Else, vidste de intet Mere at ønske sig her paa Jorden; thi Alt lyffedes dem forunderligt godt, al den Rigdom, de begjærede, fik de i Gie.

Da kom Krigen 1848. Krigen udbrød, og Karsten, saaledes hed Gunders Mand, maatte med som Dragon. Det var et stort Skaar i deres Lykke; men hun vilde ikke, hun kunde ikke stilles fra ham; thi han var hende jo Alt, og derfor besluttede hun at følge ham som Marketenterste. Stedet blev forpagtet bort til en Gaardmand i Byen med den Betingelse, at han skulde afstaae det, saa snart de Begge eller een af dem kom tilbage, og Gunder drog bort med sin Mand og sit Barn.

Nar gik; Ingen kom tilbage, Ingen hørte fra dem; men da Krigen var tilende, kom Gunder tilbage med sin lille Pige, men uden Mand; han var falden ved Jbsted. Hun var bleven meget ældre. Anstrengelse og Sorg havde furet hendes Pande og stemplet hendes Sjæl; men hun omtalte aldrig for Noget, hvad hun havde lidt, da hun tabte ham, hun elskede saa inderligt og trofast.

Gjælden paa Stedet blev nu afbetalt, og Alt forbedret og fornyet; thi hun havde tjent mange Penge. Nu havde hun vel ogsaa Raad til at holde en Tjenestekarl, men det vilde hun ikke; hun fæstede derimod en Pige, som maatte passe Huset og Barnet, og saa tog

hun sat paa sin gamle vante Maade og drev Stedet, og det gjorde hun godt.

Tiden gik. Else voksede til, og hun blev Moders Stoltthed og Glæde. Hun var jo den Eneste, Gunder havde at elske, det eneste Minde, den eneste Arv, hun havde fra ham, som hun aldrig kunde glemme, og derfor elskede hun hende forunderligt lidenskabeligt. Dog forjælede hun hende ikke. Hun maatte tidligt lære at bestille Noget, og hun havde en god Læremester. Da Else var bleven confirmeret, blev Tjenestepigen afskaffet, og de to Kvinder, Moder og Datter, besørge nu selv alt Arbeidet, idet Else besørge Huset og Gunder det Øvrige.

Gunder var jo en underlig Kvinde, og med Tiden blev hun det endnu mere; thi hun blev mere mandhaftig, saa hun passede bedre i Mændenes Lag end i Kvindernes, og derfor kom hun ogsaa altid til Bymændenes Gadestævne, hvor hun ivrigt deltog i Forhandlingerne. Da hun havde en god sund Forstand, tænkte selvstændigt og forstod at fremsætte sine Tanker saaledes, at Alle kunde fatte dem og kun Saa modsigende, saa havde hun faaet en betydelig Magt i disse Forsamlinger, hendes Mening gjorde som oftest Udslaget, hendes Ord vare afgjørende og skulde altid høres først, og det fandt Ingen forunderligt, thi det var man vant til.

Hun var almindeligt agtet og afholdt og vel seet i alle Huse; men hun havde ikke Stunder til at gaae i Besøg, og kom derfor sjældent ud. Hun var altid ved freidigt Mod, aldrig forknøyt, og sommetider kunde hun endog være vittig og moersom. Da hun var rigtigt

danffindet og djærv, men dertil befindig og flog, var det naturligt, at hun blev Byens politiske Leder.

Else, der nu var voksen, var en sjældent deilig Pige. Hun var frimodig og munter og havde arvet Moderens redelige Sind og sjældne Dygtighed; men desuden var hun i Besiddelse af en Blidhed og yndefuldt Kvindelighed, som Moderen aldrig havde eiet. Det var derfor ikke sært, at hun havde Tilbedere i Mængde; men hun brød sig kun om Hans Thomsens Nis. Det var almindeligt bekendt, at de To holdt af hinanden, og Gunder vidste det ogsaa nok, men hun havde aldrig talt derom; thi hun vilde ikke blande sig i denne Sag, forinden det var nødvendigt. Hun saae hvorledes deres Elskov spirede, slog Rod og udfoldedes; hun bad mangen Gang for sin Datters Lykke; thi hun frygtede, at den hensynsløse Hans Thomsen skulde gribe forstyrrende ind i de fine, skønne, men følsomme Traade, som Elskoven slynger, og derved bringe Sorg over hende, som hun havde pleiet og fredet saa trofast og hjærligt. Dog kunde hun ikke gjøre Noget for at vinde Hans Thomsen. Hun maatte gaae sin egen slagne Vej, og saa maatte Tiden og Borherre raade for, hvad der skulde komme.

Nis Thomsen.

Da Gunder kom hjem fra hiint omtalte Møde i Kroen, stod Else midt i Stuen med purpurrode Kinder og skinnende Dine, og henne for Bordenden sad Nis Thomsen.

Gunder saae først paa hende og dernæst paa Nis og glemte reent at sige „Goddag“.

„Vil I ikke byde mig Goddag og Velkommen Gunder?“ spurgte Nis.

„Ja Goddag vil jeg byde Dig, Nis Thomsen“ — svarede hun — „men med „Velkommen“ er det en anden Sag; thi først maa jeg kjende Dit Grinde!“

„Mit Grinde!“ svarede han langsomt og saae først paa Gunders ubevægelige Ansigt, derpaa paa den blussende Pige og saa igjen paa Gunder, som var han ængstelig for at sige det. — „Mit Grinde! — Na — ja! Jeg troede, I kunde slutte Eder til det“.

„Ja, men jeg vil ikke slutte mig til det, om jeg saa kan det nok saa let; jeg vil høre det af Din egen Mund!“ lod det bestemte Svar.

„Som I vil Gunder!“ — sagde han —. „Jeg kan høre, at I vil have et reent og tydeligt Ord, og det skal I faae. Jeg har friet til Else, hun har givet mig sit Ja, og nu vil jeg bede Eder, om at give os Eders Minde og Velsignelse!“

Hun taug et Dieblis.

Han saae forstende paa hende, men der var Intet at læse i hendes Ansigt; kun foer der en flygtig, næsten umærkelig Bevægelse henover det; men den var ikke til at forstaae.

„Hør Nis!“ — sagde hun — „lad os sætte os ned og tale lidt fornuftigt med hinanden om den Sag“. Og hun satte sig ned, men taug atter.

„Vi har elsket hinanden saalænge, Else og jeg“, — begyndte han — „og vi elste hinanden saa meget. Vi ville blive saa ullykkelige, naar I siger Nei, Gunder!“

„Det kan nok være“, — svarede Gunder —. „Jeg vil slet ikke negte, at I holde af hinanden; men det er ikke nok, i det Mindste ikke for mig, og saa sandt Else er min Datter, er det heller ikke nok for hende, det skal Tiden nok vise. Der er noget Andet, vi maae tale om,“

„Jeg veed det!“ — svarede han —. „Jeg veed, I tænker paa min Fader“.

„Din Fader!“ — gjentog Gunder —. „Ham tænkte jeg rigtignok ikke paa; men han kan jo sætte sig mod Eders Giftermaal, og det gjør han ogsaa, kjender jeg ham ret. Det vil volde Eder Sorg og Usfred.“

„Det har jeg betænkt!“ — svarede Nis alvorligt, men kjæft —. „Jeg spørger ham derfor ikke tilraads, og saa faaer han give sit Samtykke eller lade være dermed: det er mig ligemeget. Jeg raader selv i denne Sag, saa ham skal I ikke bekymre Eder om. Det skal jeg nok klare selv.“

„Du skal ikke spotte med, hvad Du skylder Din Fader, — det klæder Dig ikke, Nis —; thi Du skal ære Din Fader og Moder, det veed Du jo nok!“ — sagde Gunder —. „Der kommer altid Sorg af at glemme det, og derfor havde jeg helst seet, at Du havde faaet dine Forældres Raad og Minde, forinden Du var kommen her.“

„Ja, ja, Gunder!“ — sagde Nis og sukkede, mens han purrede op i Haaret —. „Jeg veed det nok, jeg veed det Altsammen; for jeg har tænkt saa mange Gange derpaa, at det ikke er til at tælle; men det kan nu ikke blive anderledes. Fader gaaer sin egen Vej, og jeg gaaer min, enhver af os støtter sig selv; men han maa heller ikke glemme, hvad han skylder mig, og jeg

er ingen Dreng længer, Gunder. Moder har jeg talt med og raadført mig med."

"Og hvad sagde hun?" spurgte Gunder.

"Hun græd, gjorde hun" — lod Svaret — "og hun sagde til mig: tag den, Du elsker, om hun er rig eller fattig, tag Else, hvis det er hende, saa vil I nok blive lykkelige; thi den største Ulykke i Egetestabet er Mangel paa Kjærlighed. Det har jeg og din Fader erfaret; thi vi bleve parrede sammen af Andre, uden at vi elskede hinanden; det skete som ved en Slags Handel, derfor var det ogsaa en Synd, en Bespottelse af den hellige Egetestand, og derfor kunde det heller ikke blive til Held og Belsignelse for Nogen af os, men maatte blive til Sorg og Ulykke. Tag derfor den, Du elsker, og lad Intet afholde Dig derfra, tag Else. — Det sagde min Moder til mig, og det mener jeg ogsaa".

"Hun har gjort en bitter Erfaring, din Moder" — sagde Gunder —. "Stakkels Kvind! Hun har vel havt Grund til at raade Dig, som hun gjorde, og Sandhed var det ogsaa, hun sagde, det kan jeg bevidne, thi jeg har erfaret, at Kjærlighed er Livets største og bedste Lykke." — Hun taug, og der indtraadte en dyb Stilhed, som kun afbrødes af en Fugl, der sang frit og muntret i Kastanietræet udenfor Huset.

"Maae vi saa faae hinanden, Else og jeg?" — spurgte Mis.

"Ja seer Du, Mis!" — svarede Gunder og faae paa ham — "jeg kan godt lide Dig; for Du er en rask og dygtig Karl, og jeg troer Du elsker Else og hun Dig, saa det er jo Alt, som det skal være; men, som jeg sagde Dig for, der er alligevel Noget iboien."

„Hvad er da det?“ spurgte Nis.

„Jeg frymper mig ved at sige Dig det, for det vil gjøre Eder ondt begge To, men da det gjælder saa Meget, saa maa det frem. At det er galt at gifte sig, naar man ikke holder af hinanden, derom ere vi jo enige; men den Grundvold, som den sande Kjærlighed bygges paa, er Agtelse; horer Du, — ubetinget Agtelse for hinanden. Kan Else ikke agte Dig i Get og Alt, i al din Gjerning og Færd, saa kan hun heller ikke elske Dig, som hun burde. Nabnes hendes Dine engang for, at Du ikke tilfulde fortjener hendes Agtelse, hvad troer Du saa, der bliver af Eders Kjærlighed? — Naar Grunden synker, saa styrter hele Huset sammen, og saa er det først galt. — Du seer saa vist paa mig, Nis; Du troer Dig vel al Agtelse værd, men det troer jeg ikke; thi hvad kalder Du det, at gaae herhjemme og snakke godt for Pigerne, mens dine Kammerater slaaes med Landets Fjender? Du har kjøbt Dig fri, mener Du; — ja i Fredstid, saa kan det gjøre Hyldest for Din Pligt; men ikke i Krigstid, for saa er det ikke Penge, det gjælder om, men unge, danske Karle, der har Mod og Hjerte i Brystet. Har Du det? Hvorfor bliver Du da hjemme? See, det er en stor, sort Plet paa Din Agtværdighed, og den er iveien for jert Egteskab; det vil Else nok engang føle. Naar alle de andre unge Karle komme hjem fra Krigen, og deres Kjærestes eller Koner kunne være stolte af dem og rose dem som nogle trofaste og tappre Soldater, troer Du saa ikke, at Else vil skamme sig ved Dig? Troer Du ikke, at Du selv vil skamme Dig? for det troer jeg.“

Nis var under denne lange Tale sprungen op, og

han stod nu midt paa Gulvet med blussende Kinder. Hun havde ramt ham dybt. Else var sunken ned paa en Stol, og hun skjulte Ansigtet med begge Hænder.

„Det er nok Gunder, mere end nok!“ — sagde han — „jeg forstaaer Eder saa godt; men tro kun ikke, at jeg er feig eller en sølle Ussling, der er ræd for at bove sit Skind; for det er jeg ikke, og det skal jeg vise Eder.“

Hans Dine søgte hen til Else, der nu græd høit, og han stod et Dieblis stille og betragtede hende. Derpaa nærmede han sig og greb begge hendes Hænder, og hun saae paa ham med et Par taarefyldte Dine, hvori der laa en saa uendelig dyb Kjærlighed.

„Else, kjæreste Else!“ — sagde han og trykkede hendes Hænder. — „Tænk paa mig og glem mig ikke; jeg haaber til Gud i Himmelen, at Du skal blive min! Farvel Else! Farvel, og Vorherre bevare Dig!“

„Farvel!“ hulkede hun.

Derpaa vendte han sig til Gunder. — „J har været haard imod mig; men jeg vil ikke tale mere med Eder om det idag. Husk blot, at J intet Andet har imod mig, for jeg kommer igjen tilbage. Farvel!“ Han skyndte sig bort, og Moder og Datter vare alene.

Else græd, og Gunder gif hen til hende. Hun saae paa hende med et Blik, hvori der laa en Moders store og omme Kjærlighed, og hun lagde sine Arme om hendes Hals. „Else! min egen lille Else!“ — sagde hun, og der kom Taarer i hendes Dine. „Du maa ikke græde; jeg vil jo kun Dit Bedste. Nis er en vasser Ugersvend, og er det Guds Willie, saae J nok hinanden!

Du er jo Alt, hvad jeg eier! Du er min Glæde og Lykke her i Verden! Du min lille Else, iffe!"

Da slog Else begge Arme om Moderens Hals, kyskede hende og trykkede det lille Hoved tæt ind til hende. „O Moder, jeg holder saa meget af ham!“ hulkede hun.

„Jeg vilde saa gjerne bane Veien for Dig; Gud give mig Wiisdom til at vælge det Rette!“ — sagde Gunder, — „men er han Dig værd, og det er han, saa skal han nok blive Din, og da skal jeg ret have Glæde af Eder paa mine gamle Dage.“

Solen skinnede saa klart ind ad Vinduet og den lille Fugl slog endnu sine muntre Triller derude i det bladløse Træ, som vilde den trøste dem og give dem Haab; den sang jo selv om Haabet, — Haabet om Vaaren.

Mis Thomsen reiste bort. Ingen vidste ret, hvor han blev af, thi Gunder fortalte Intet derom. Hans Thomsen saae meget forkynt ud, og spurgte man ham om, hvor Mis var, svarede han, at han var hos en Morbroder i Lønderegnen; men Ingen troede ham, og man hymtede saa smaat om, at han var gaaet til den danske Armee, og det var han jo ogsaa. En Uge efter hans Bortreise fik Else Brev fra ham. Det var skrevet i Sønderborg, og han fortalte deri, at han var allerede bleven Soldat og havde hørt Ruglerne pibe. Han havde nemlig tidligere været inde at lære, men havde saa siden ladet stille for sig. Han var ved godt Mod og glad over, hvad han havde gjort. Hvad mere,

der stod i dette Brev, kan Enhver tænke sig. Else var glad, og det var hendes Moder ogsaa, men urolige vare de Begge, og ofte bade de Vorherre bevare ham og føre ham karst tilbage igjen.

Efter Slaget.

Den 18de April var det et herligt mildt Foraarsveir, og man hørte derfor tydeligere end man pleiede Kanonernes Torden, der dundrede hen over den lille speilklare Sø ved N., efterfulgt af en rullende Gjenlyd. Man var nu bleven saa vant til den heftige Skydning, at man havde ophørt med alle Gissninger desangaaende, thi man vidste jo, at Dybbølstandsjerne bleve bestudte, men man haabede saa sikkert, at det nok alligevel vilde ende her, som hiin berømmelige 6te Juli foran Fredericia. Hen paa Eftermiddagen taug pludseligt Skydningen, og det blev forunderligt stille; det var man ikke vant til. Man lyttede og lyttede; men ikke et Skud afbrød den saa hemmelighedsfulde Stilhed i Dalen, og en Ahnelse greb Alle. Hen paa Eftermiddagen udbredte sig pludseligt det Rygte i N., at Thydsterne vare slagne og ilede opløste i vild Flugt mod Syd. Besætningen i Flensborg, hed det, var allerede borte, Kasaretherne bleve flyttede, og inden Aften kunde man vente de flygtende Preussere. Det var jo et glædeligt Rygte, men Ungen vilde fæste Lid til det, men rystede paa Hovedet

og meente, at det var bedst at see, inden man troede, skjøndt man ønskede, at Rygtet talte Sandhed.

Da kom der i Tusmørket en Flødefone hjem fra Flensborg, og under Graad og Klage fortalte hun, at Dybbølstandserne vare tagne, mange, mange Danske vare faldne, men endnu flere tagne tilfange. Det var ganske vist, sagde hun; thi de Danske i Flensborg sørgede, Tydskterne havde pyntet deres Huse med Flag, og Preussenerne jublede og drak sig fulde. — At det var sandt — altfor sandt. Der blev Sorg, stor almindelig Sorg i Byen N. og over hele det danske Land.

Næste Dag kunde Gunder ikke blive hjemme, thi hun var saa urolig. Til Middag holdt hun ud, men saa kunde hun ikke længere. Hun spændte Hesten for Vognen og kjørte afsted til Flensborg. Langsomt kjørte hun, for der var jo Intet at ile efter, og mange vare hendes Tanter, men mørke og sorgfulde vare de alle tilhøbe. Da hun var kommen omtrent halvveis, hørte hun pludseligt en Vogns Rumlen bag sig, og hun saae tilbage. Det var Hans Thomsen, der kom kjørende i sin nye Stadsvogn. Hans Ansigt straaede af Glæde og et spødest Smil gled henover det, mens han hilste Gunder med et dybt Nik. Han kjørte hen ved Siden af Gunder og raabte: „Goddag Gunder! Sikken et velsignet Veir vi have i disse Dage“.

„Na ja saamænd!“ svarede hun.

„Men mon det skulde blive staaende; det er saa tidligt paa Aaret, og det er næsten, som var det Sommer, saa varmt er det. Vi trænge ellers snart til Regn. Synes Du ikke?“ sagde han igjen.

„Saamænd, det kan nok være!“ — svarede Gunder,

gav Hesten et Nap og trak i Tømmen, saa den begyndte at smaatrave; men han fulgte med og griinte fornøiet, da han saae, hun vilde bort.

„Det er nok gaaet varmt til ved Dybbøl igaar!“ — blev han ved —. „Iformiddags var der en Mand hos mig, som fortalte, at saa godt som hele den danske Armee var enten fangen eller falden; men en svær Deel skal være falden, man fortæller forvist, at der er over 12 Tusind Døde og Haardtfaarede. Det seer galt ud for Danskerne nu; synes Du ikke?“

„Na Du skal ikke gjøre Dig dummere end Du er, for Du er dum nok endda, Hans Thomsen!“ — svarede Gunder og saae hvast paa ham. — „Du veed lige saa godt som jeg, at Danskerne forstaae at slaaes; det har de viist længe nok. Hvad Stort er vel det, at to Stormagter, der kan stille hundrede Soldater mod een Dansker, efter næsten et Hjerdingaars Skydning og Beleiring tager nogle sammenstuede Skandsere? Det er saamænd ikke Noget til at prale af, men til at skamme sig ved.“ — Hesten fik atter en Paamindelse om at stynde sig.

Men Hans Thomsen var ikke idag til at saae ud af sit gode Lune. Han smilte og begyndte igjen:

„Ja — Gunder, jeg kan jo nok see, at Du ikke vil følges med mig idag, og jeg har ogsaa Hastværk, ellers havde jeg gjerne slaaet en Sladder af med Dig. Vi kunde jo saa deiligt overveie med hinanden, om det nu ikke snart var paa Tide, at vi indgav et Bønnskrift til England, Sverrig, Rusland, Frankrig og til Tyrken med, om ret snart at komme de stakkels Danskere til hjælp, for nu har de ventet og ventet forgæves saa-

længe, og nu kan de ikke udholde den Bønten længere, fordi de synge paa det sidste Vers; Du veed jo nok, hvad det er for et?"

Gunder sendte ham et lynende Blik og svarede: „Det er usle Menneſter, der gjør Nar af deres Egne og af sig selv, Hans Thomsen. Det veed Du nok?"

„Ja, Gunder, det kan vi siden tales ved om" — ſagde han med et Nik. „Nu har jeg, ſom ſagt, ingen Stunder; for Niſ er kommen til Flensborg — Gudſtee-lov med hele Lemmer — og han venter med Længſel paa, at jeg ſkal komme og hente ham hjem. Jeg ſkal nok hilſe ham fra Dig og Din Datter! Farvel!" Og han kjørte forbi.

„Kro Dig kun, din Staffel!" — ſagde Gunder, da han kjørte raſt foran hende. — „Du haaner dine Brødres Uhyffe, iſtedetfor at Du burde ſørge, men hvad Andet kan man vente ſig af en Slesvigholſtener, en Landsforræder. Dog tro kun ikke, at Løgn bliver Sandhed og Uret bliver Ret, fordi Løgneren og Uretten har Magten. — Der kommer nok en anden Tid engang! — Høp, Du Gamle! Lad os nu ſkynde os!" De ſidſte Ord vare henbendte til Heſten, og nu kjørte hun raſt henad Reien til Flensborg.

Der var et forunderligt broget Nøre i Flensborg denne Dag. Det var et Eſterspil til Dybbøllſlaget, der her opførtes, og ſorgeligt ſom dette; men ogsaa fuldt af Storhed og Trofaſthed ſom dette.

Den ene Trop efter den anden af tilſtøvede, vaabenløſe, nedſlaaede og af — fangne danſke Soldater kom marſcherende ind gjennem Nyſtaden, derpaa kom der Vogne med Løſfaarede, og ſaa — ja det var et ſørge-

ligt Syn — saa kom man under al den Støi og Tummel bærende med de Haardtsaarebe omme fra Havnen. De bleve seilede hertil og saa baarne hen til de forskjellige, snart overfyldte Lazarether. Blege, blodige og tilfølede laae de, de tappre danske Ungersvende, der havde kæmpet for deres Fædreland og vare faldne med Ære, men uden Seir; de klagede ikke, de vare stille og taalmodige. Der var nok at sørge over; men i al den Nød og Glendighed gjorde det Hjertet saa godt, naar man lagde Mærke til, hvorledes de brave danske Kvinder i Flensborg søgte at lindre deres kjære Brødres Smerte og Sorg. Det er jo bekjendt nok; enhver dansk Soldat, der var i Flensborg, enten denne Dag eller hiin sørgelige 6te Februar, veed at fortælle om Flensborgernes Deeltagelse og Hjælpsomhed. Der var Mange at sørge for, men de bleve hjulpsomme Alle, baade Saarede og Fangne, skjøndt det ofte var vanskeligt at komme de Sidste tilhjælp, fordi Preusserne negtede Afgangen til dem, og fordi enkelte Slesvigholstenere, deres Natur troe, hjalp til at gjøre disse Vanskeligheder endnu større.

En Kirke var fuld af danske Fanger. Man vidste, at de vare sultne og udmattede, og fastede derfor Brød og andre tørre Madvarer ind ad de aabne Vinduer. Ved den tillaaede Kirkedør stode en Mængde Kvinder med store Spande fulde af Mad, som de saa gjerne vilde af med til Soldaterne derinde; men Preusserne viste dem bort. Da kom der en Landmand med en Stige, som han satte til et Vindue, steg selv op ad Stigen, og sendte nu den ene Madspand efter den anden ind ad Vinduet, hvor der var Hænder nok til at modtage dem. En nyligt ansat Politibetjent, en Slesvig-

holstener, kom til og befalede Manden at stige ned. Da hun ikke strax efterkom Befalingen, rev han Stigen om, saa Manden faldt ned paa Steenbroen; men ikke nok hermed, han gav sig ovenikjøbet til at bearbejde Manden med Stokken. Da reiste Landmanden sig op og sagde: „Slaaer Du et eneste Slag til, saa slaaer jeg igjen, Du, og det saadan, at Du aldrig skal glemme det, din Tydsker! Vent kun, vent til siden, jeg skal nok hufte det!“

Imidlertid var Stigen reist igjen, og nu stod der en stor og stærk Kvinde paa den. Det var Gunder. „Kom mig ikke for nær! — Væk fra Stigen, Hr. Polititi!“ — sagde hun — „for ellers kunde denne koghede Suppe let falde ned over hans Hoved og skolde ham slemt; forstaaer han?“ Og hun laante ham et Par Dine, der ikke vare saameget milde.

Da de Omkringstaaende desuden lode Yttringer falde, der ikke spaaede Politibetjenten noget Godt, fjernede han sig klogeligt, for i Traastand at holde Die med Vinduet, og Gunder fortsatte uforstyrret sin Gjerning.

Da hun var færdig, gik hun hen til Torvet, hvor der foregik forunderlige Ting, nogle opværende, andre glædelige. Her var samlet en Mængde fangne Sønderjyder, danske Soldater. Enhver, der blot vilde fjerne den danske Røstarde af Feltthuen, kunde uden videre gaae hjem, eller hvorhen han vilde. Mange gjorde det, ja Enkelte satte endog en slesvigholstensk Røstarde istedet og gik bort syngende „Slesvig-Holstein meeromslungen“; men der var ogsaa Mange, som ikke vilde haane og fornægte deres Fane, men hellere døie Dødt og følge deres Kammerater i Fangenskab. Det maa ikke glemmes.

„Jeg tjener den danske Konge, og kun han kan permittere mig!“ var det Ord, der oftest hørtes. Tydskerne vare ivrige i, at løkke saamange som muligt til at svigte deres Pligt, ja de skammede sig end ikke ved at hyde Penge for at faae dem til at borttage den danske Rokarbe, thi det gjorde dem ondt, at see saamange Trofaste.

Som Gunder havde ventet, var Nis Thomsen ogsaa her. Der havde samlet sig en heel Rhyng Tydskere omkring ham og hans Fader, og alle hjalp de Faderen at overtale ham til at følge med hjem.

„Naa“ — sagde en preussisk Officeer — „vil han hjem eller ei?“

„Jo, jo, Hr. Officeer, giv ham blot Stunder, han vil hjem“, svarede Hans Thomsen paa gebrokkent Tydsk. „Han er en god Tydsker; han er min Søn.“

„Savist, vist er han saa!“ stadfæstede de Andre.

„Nei vist er jeg ei, jeg er ingen Tydsker!“ — sagde Nis høit og tydeligt. „Kald mig blot ingen Tydsker; thi noget Bærre kan Ingen kalde mig, for det er et Skændselsnavn. Du er min Fader, men havde det været en Anden, der havde vovet at kalde mig saaledes, da skulde han, tiltrods for, at jeg er en fangen Soldat, have følt min Næve lige i sit Ansigt; thi man har vel ikke Ret til at haane en vaabenløs Soldat?“ og han knyttede uvilkaarligt Næven og viste den frem.

„Na Nis, ti bare stille! Naab ikke saa høit, at Alle høre det“ — sagde Faderen ivrigt — „Kom bare med mig hjem, saa skal Alt være glemt, saa skal Alt blive godt! Din Moder længes saa meget efter Dig og er saa bedrøvet. Kom nu med, min Dreng!“

„Fader, Fader! I gjør Uret“ — svarede Nis —

„for jeg svigter ikke min Ed; jeg er ingen Overløber“.

„Det er Du heller ikke“ — sagde Faderen — „Du har jo gjort, hvad Du kunde, og holdt ud til det Sidste. I en tydsk Fæstning kan Du jo heller ikke tjene den danske Konge. Kom med, saa vil jeg Intet have imod, at Du fører Else hjem til Bort, saa skal jeg selv gjøre Eders Bryllup. Kom saa! Kom min Dreng!“

Blodet steg Nis til Kinderne. „Nei Fader, jeg vil ikke“ — sagde han — „ikke for Alt i Verden. Du veed, jeg er dansk, men Du er tydsk, og jeg lader mig ikke overtale af nogen Tydsker, er han saa end min egen Fader. Jeg veed, hvad der er min Pligt, og den skal Intet afholde mig fra at gjøre!“

„Dreng, tie stille!“ — raabte Hans Thomsen og Brede stod at læse i hans Ansigt. „Trettesæt ikke din Fader mellem saamange Folk. Du er en ulydig, en skjændig Dreng, og det har Du altid været. Vil Du med eller ei?“

„Jeg vil ikke!“ — svarede Nis fast og bestemt.

„Ja saa er Du ikke mere min Søn; saa behøver Du ikke nogensinde at komme hjem; for kommer Du indenfor min Dør, saa smider jeg Dig ud. Forstaaer Du det?“

„Jeg vil ikke gjøre mig til Nidding for Din Skyld!“ — sagde Nis langsomt. „Farvel Fader og hils min Moder! Du vil vel nok engang fortryde det!“

Hans Thomsen var bleven liigbleg. Om det var af Brede, Sorg og Smerte, eller om det var, fordi han skammede sig ved sin trofaste Søn, er ikke godt at vide. Han bevægede Læberne, men der kom ingen Ord, og saa gik han. Den stolte Holdning, det glade, selv-

tilfredse Smil var borte, og han styndte sig, som var han bange.

Nis fulgte Faderen med et bedrøvet Blik og sukede dybt.

Da trængte Gunder sig frem til ham. Hun greb hans Haand, trykkede den hjerteligt og sagde:

„Du er en brav Karl, Nis Thomsen, og det er Ret, hvad Du gjør. Vorherre leder nok Alt til det Bedste engang.“

„Tak Gunder!“ sagde han og saae sig omkring, som om han søgte Noget. „Er Else ikke med?“

„Nei!“ svarede Gunder. „Jeg lod hende blive hjemme, for jeg vidste jo ikke, hvordan det vilde gaae. Hun længes meget efter Dig. Jeg bringer Dig Hilsen fra hende og desuden et Brev. Inde i Brevet er der 10 Rd. fra mig. Du skal ikke takke derfor, for nu er jeg din Moder og Du min Son, og nu har Du hjemme hos os. Trænger Du til Mere, saa lad mig det vide. Du skal ikke lide Mangel.“

„Tak Gunder! Hils Else og siig hende, at jeg længes meget efter hende. Hils Else!“ Han vilde have sagt Mere, men fik ikke Tid dertil. Han blev dreven bort tilligemed de andre trofaste Sønderjyder for at dele Fangensskabet med sine Kammerater.

Og Gunder førte hjemad. Mange vare hendes Tanker, og mørke og sorgfulde vare de fleste, men ikke alle; thi een Glæde havde hun dog oplevet, een Tvivl var forspunden; Nis Thomsen var tro.

Da hun var kommen omtrent halvveis, hørte hun pludseligt en Vogns Rumlen bag sig, og hun saae tilbage. Det var Hans Thomsen, der atter kom fjorende;

men denne Gang opholdt han sig ikke. Han gav Hesten af Pidsken og foer forbi i fuldt Fiirspring. Han nikkede ikke, han saae ikke engang til Gunder. Denne Gang var det ham, der maatte slye.

„Ja, ja“ — sagde Gunder og nikkede, mens han kjørte rast foran hende. „Det blev dog Dansken, der vandt Seir; det gode danske Blod fornægter sig aldrig. Ret og Sandhed faaer nok Magten engang. — Høj, du Gamle! Lad os nu skynde os hjem til Else!“

Et Møde.

Krigen var endt. Hvordan? Al det er bekendt nok. Sønderjylland blev Drneparrets Rov.

Nis var kommen hjem. Han var ikke kommen hjem til sine Forældre; thi hans Fader havde jo hiin Dag i Flensborg forskudt ham; men han var kommen hjem til den, han elskede høiest af Alt i Verden — til Else.

Kort efter hans Hjemkomst havde de holdt Bryllup, og Nis havde nu overtaget Gunders lille Gaard. Dog maa man ikke troe, at Gunder nu satte sig paa Aftægt, for at hende sine Dage i Ro og Mag ved Spinderroffen; — nei hun vedblev at arbejde, som hun pleiede. Hun havde ikke Ro til Kvindegjerning. Huset lod hun Ellen raade for, som hun pleiede, og Nis lod hun raade for det Dvrigе; thi hun var slet ikke herskesyg, men arbejde med, det vilde hun. Alt gik saaledes godt.

Ellen og Nis vare saa lykkelige med hinanden, og Gunder glædede sig ved sine Børns Lykke.

Dog maa man ikke troe, at de ikke tænkte paa Nis Thomsens Forældre; thi det gjorde de ofte, og det var med Sorg og Bedrøvelse, de tænkte paa dem. Lykkelige Menneſter ville ſaa gjerne være Venner med Alle, og derfor var dette Brud et dybt Skaar i de Unges Glæde; men Nis kjendte ſin Fader og vidſte, at det nyttede ikke, at bede ham om Forladelſe og ræſke Haanden til Forlig; det vilde kun gjøre Ondt værre, og hvad havde han deſuden at bede om Tilgivelse for, meente han; thi at han ikke ſvigtede ſin Ed, det vilde han aldrig angre, det vilde han aldrig anſee for en Feil og for Uret mod Fader og Moder. Moder, ja med hende var det en anden Sag. Han vidſte, at hun elſtede ham høit, og at hun længtes meget efter ham; men dog vovede han ikke at beſøge hende uden Faderens Vidende, da han vidſte, at hun vilde komme til at lide derfor, naar Faderen engang fik det at vide.

Hun havde altid været ſvagelig, men Sygdommen havde taget til, og nu kunde hun ikke mere forlade Sengen. Folk, der havde beſøgt hende, meente, at det laffede mod Enden med hende, og at hun ikke havde længe tilbage. Det ahnede Nis, at Sorg og Bekymring over den ulykkelige Strid mellem Fader og Søn bidrog til at lægge Moderen i Graven, og Ahnellen var viſtnof begrundet.

Hans Thomsen havde forandret ſig meget ſiden hiin Foraarsdag i Flensborg. Han havde, ſom Gunder ſagde, tabt Slaget den Dag, og dette Tab havde ramt ham dybt, dybere end nogen ahnede. Han havde ogſaa

tabt sin egen Søn, den Eneste, som han ret elskede, og han havde tabt ham, fordi han søg sit eget Land, sine Brødre og gjorde fælles Sag med Tydskerne. Efter hiin Dag forholdt han sig rolig og afbrød efterhaanden alle sine politiske Forbindelser, og snart stod han ganske ene og forladt. Han skammede sig for Venner og Fjender, fordi de alle kjendte hans Nederlag, og derfor blev han folkesky og holdt sig hjemme.

Foraaret var atter kommet. Skov og Mark pyntede sig med Blomster og Grønt, Solen skinnede og Fuglene jublede i den friske, milde Luft. Alt var Liv og Glæde, men Hans Thomsens Hustru følte det ikke. Stille og taalmodig laa hun paa Sygeleiet, Dag efter Dag; aldrig klagede hun, aldrig yttrede hun et Ønske, men man tager feil, hvis man deraf vil slutte, at hun ikke leed meget, og at der ikke rørte sig heftige Længsler og Ønsker i hendes Bryst. — Staffels Kvinde! Hun havde lært at lide og taale i Tausshed. Hendes hele Liv havde været en eneste stor Opoffrelse, men hun havde aldrig talt til Noget derom; hun havde tvertimod skjult det omhyggeligt, at Verden ikke skulde see det — ikke ahne det, men det gjorde den dog. Al, hvor ofte havde ikke hendes Hjerte blødt, hvor ofte havde hun ikke vaandet sig og kæmpet længe og haardt, inden hun ret fik lært at taale; thi dertil hører der stor Kraft og Styrke. Mange Taarer havde hun fældet; men kun Een havde seet dem, nemlig Han, som boer i det Høie og seer Alt, selv det, der skjuler sig dybest inde i Menne-
skets Hjerte.

Stille leed hun nu, taalmodigt leed hun, men dog rørte sig et Ønske med en forunderlig Magt i hendes

Sjæl. Det blev stærkere Dag efter Dag, eftersom hendes Kræfter spandt bort, og dog vovede den stakkels forluede Kvinde ikke at fremføre det. Hun bad saa ofte Vorherre om at give hende Magt til at bekæmpe det; men midt i Bønnen duffede det frem og tog alle hendes Tanker, hele hendes Sjæl fangen. Det var Ønstet om endnu engang at see hendes eneste Trøst og Glæde i denne Verden — hendes Son. Det var hende paa-faldende, at Hans Thomsen i den senere Tid ofte kunde staae længe ved hendes Seng og i Tausshed betragte hende, ligesom hængsunken i Tanker. Flere Gange havde han da tilsidst spurgt hende, om hun manglede Noget; men da hun antog det for en Slags Bebreidelse over hendes Svagbed og Hjælpeløshed, havde hun altid svaret Nei, og saa var han gaaet bort.

I dag stod han saaledes igjen, og han stod længe. Hun lukkede Dine, thi hans Blik skræmmede hende, men hun aabnede dem atter og saae paa ham. Der var et saa forunderligt spørgende og bedende Udtryk i hendes Dine, at det var tydeligt at see, at hun vilde Noget.

„Mangler Du Noget, Moer?“ spurgte han.

Da bevægede hun Læberne. Hun vidste ikke selv hvordan det gik til; men hun svarede:

„Nei!“

Det var kun eet Ord, svagt og utydeligt, næsten som et Suk, men det foer igjennem ham, thi han havde forstaaet det, og han vendte sig bort.

„Han kan komme!“ — svarede han. „Jeg kører til Helsingborg efter Lægen, og imens kan Du sende Bud efter ham.“

Saa gik han ud.

Da begyndte hun at hulke og græde. Al hendes Længsel, al hendes Sorg opløstes i Taarer, og da hun havde fattet sig, sendte hun Bud til Nis.

Saa snart Nis hørte, at hans Fader havde givet ham Tilladelse til at komme hjem, skyndte han sig derhen, og Else tog han med.

Der foer et lykkeligt Smil henover Moderens Ansigt, da de to unge Folk traadte ind i Stuen til hende.

„Gud ske Lov og Tak, at I kommer“ — sagde hun — „jeg har længtes meget efter Eder. Sæt Eder herhen ved Sengen, at jeg rigtigt kan betragte Eder.“

„O Moder!“ — sagde Nis med Taarer i Øinene „stakkels kjære Moder, hvor Du dog har lidt meget! Er Du vred paa os?“

Hun saa først paa Else og saa paa Nis, og der var Glæde i hendes Ansigt, medens hun holdt deres Hænder i sine.

„I holde jo meget af hinanden og ere lykkelige og tilfredse, er I ikke?“ spurgte hun.

„Jo Moder, jo!“ svarede de Begge.

„Ja saa er jeg glad og takker Gud for, at Alt er, som det er. O, bliv altid ved at holde af hinanden! Lad Intet — Intet i Verden stille Eders Hjerter fra hinanden, for det er saa sørgeligt, saa glædeløst og tomt, naar Ægtefolk ikke ret slutte sig sammen!“ — Der foer en Gysen henover hende og hun laa stille en Tid. Hendes eget glædeløse Liv fløi forbi hendes Sjæl. „Nis!“ — begyndte hun igjen. „Du maa ikke bære Nag til din Fader; thi vel er han haard og streng, men han holder dog af Dig, Nis; han holder mere af

Dig, end Du troer, det har jeg erfaret saa ofte. Jeg flager ikke over ham, thi han bærer ikke Skylden alene, og det maa Du heller ikke, min Dreng, hører Du!"

"Jeg bærer ikke Nag til min Fader" — svarede Nis. "Alt Moder, jeg vilde saa gjerne forliges med ham, men jeg tør ikke komme til ham."

"Det skal Du heller ikke" — lod Moderens Røst — "for saa viser han Dig bort, og I fjernes mere fra hinanden; Du kender ham jo nok; men vent, saa kommer han nok engang til Dig, og da skal Du tage kjær- ligt imod ham, saa bliver nok Alt godt".

Der var Meget at tale om, og det var et velsignet Møde for dem Alle. Vel skiltes de med Taarer i Øinene og Sorg i Hjertet, thi de følte, at de skiltes for aldrig mere at gjensees; men der kom Fred i den stak- kels Moders Hjerter, og nu havde hun kun eet Ønske tilbage og det var — Døden. Den lod hende heller ikke vente længe; thi to Dage efter luffede hun sine Dine for aldrig mere at aabne dem; hun var gaaet bort fra dette Trængselsens Land til den deilige sorgfrie Himmel.

Hans Thomsen blev endnu mere indesluttet, mørk og taus. Det var ikke at mærke paa ham, at han sor- gede, thi han var rolig og kold; men han dvælede helst i Ensomhed ved sin Hustrues Kiste og stod ofte som for- hen ved hendes Sygeleie, og betragtede hende, hensunken i Tanke.

Da Begravelsesdagen kom, mødte baade Nis og Else. Hans Thomsen bød dem „Goddag“ med bort- vendt Ansigt, og siden talte han ikke med dem.

Den danske Præst var endnu ikke bleven affædiget.

Han var en Mand, der kjendte sin Menighed, og han rygtede sit Kald med en sjelden Nidkjærhed.

Han holdt en Gravtale, saa bevæget og hjertelig, at Alle, der havde kjendt denne Kvinde, græd. Han roste hendes Gudsfrugt, hendes Taalmod og Hengivenhed i Guds Villie. Han talte om hendes Svaghed, som Verden kunde see, og om hendes Styrke, som Gud kunde see. Han talte om hendes Mildhed og gode Hjerter, og saa kom han til at tale om Forsønlighed og Tilgivelse og om Kjærlighed mellem Ægtefolk og Born. Gud veed, hvordan han umærkeligt kom saavidt, thi det fulgte Alt af sig selv. Saa talte han om Kjærligheden mellem Fader og Søn. Hendes Mand, sagde han, burde forene dem. Sorgen over deres store Tab burde binde dem sammen, saa de i Kjærlighed kunde hjælpes ad at bære det; thi de havde tabt Meget begge To, Fader og Søn, Mere, end de maaskee i Diebliffet kunde fatte; thi det var en sjelden opoffrende Hustru og Moder, der her blev stædt til Hvile, en sjelden Kvinde. — Og saa indesluttede han tilsidst Fader og Søn i en fælles, en brændende Bøn om Trost i deres Sorg, om Kraft til at bære den og om Kjærlighed til at dele den.

Nis græd, — græd som Sonnen ved sin Moders Grav. Hans Thomsen! Først stod han mørk og kold, som vedkom det ikke ham; men efterhaanden blev det anderledes. Han blev bleg, det trak i hans Ansigt og tilsidst, — da den første Skovfuld Jord dundrede paa Risten, efterfulgt af Ordene „af Jord er Du kommen!“ — brast han i Graad, heftigt og lidensabeligt som et Barn.

Graven var tilkæstet og Følk gik bort, men endnu stod Fader og Søn paa hver sin Side af Graven og græd.

Da hævede Faderen langsomt Hovedet, hans Blik traf den grædende Søn, og han gjorde et Skridt henimod ham. Da udstrakte Nis begge Hænder imod ham og raabte: „Fader, Fader!“

I samme Dieblis standsede Faderen, som skræmt af dette Ord, saa sig hurtigt omkring, vendte sig og gik bort.

Saaledes endte dette Møde mellem Fader og Søn, et Møde ved Graven. De havde været hinanden nær, Graven førte dem sammen; de vare atter adskilte.

Slutning.

Dage svandt bort. Ingen saa eller hørte til Hans Thomsen. Han sad taus og grublende derhjemme, ene og forladt. Seent om Aftenen, naar Duggen faldt og Stjernerne skinnede, stod han op og gik ud i Skoven. Han færdedes vide omkring, søgende de eensomste Steder og det vildeste Krat; men altid — altid endte han i den Udkant af Skoven, i Nærheden af hvilken Gunders Hus laa. Saa stod han der i lang Tid og saa hen efter Huset. Naar det ikke var for seent, kunde han sommetider høre Gunders djerpe og glade Røst; men da skjulte han sig bag en Bøgestamme, som var

Skovens Dunkelhed ikke nok til at dække ham. Sommetider hørte han ogsaa Elses muntre Latter og hans egen Sønns fornøiede Udraab, og da traadte han længere frem; men naar saa Alt blev roligt og stille, saa fuskede han dybt og gik langsomt hjemad.

Saaledes stod han atter en Aften. Uger vare henrundne siden Mødet ved Graven. Det var en deilig stille Aften. Maanen stod stor og straalende paa den klare blanke Himmel og fordunklede aldeles de utallige Stjerner med sin mægtige Glans, der spredte et lysende Solblyg over hvert Huus og hver Busk. Den lille Sø var saa speilklar og blank, og langs henad den tegnede Maanen en bred Guldstrib. Alt aandede Fred. Kun Hans Thomsen var fredløs. Han skjulte sig i Skovens Skygge og vovede sig ei ud i Maaneglandsen.

Udenfor Gunders Huus var der en Bænk, og paa den sad iaften Nis og Else.

Hans Thomsen kunde see dem. Han kunde see, hvor kjærligt Else laa med Hovedet op imod hans Sønns Skulder, og han kunde høre, de talte sagte sammen; men han kunde Intet forstaae deraf. Hvor hans Hjerte bankede heftigt.

Da begyndte Else at synge og Nis stemmede i med. Det var en lille Aftensang, men den aandede Fred og Kjærlighed, og den var heitidelig, som den stille deilige Natur. Hans Thomsen fik Taarer i Øinene, thi han forstod hvert eneste Ord, og de talte til hans Hjerte. Det var en Buggesang for hans urolige Tanker og stridige Følelser.

Men Else havde ogsaa en deilig blød og sødlig Stemme, og det var som Naturen deeltog i hen-

des Sang, saadan klang det rundt omkring i den stille Dal.

„Fred hviler over Land og By,

„Ei Verden larmer meer;

„Tro smiler Maanen til sin Sky,

„Til Stjerne Stjerne seer!

sang hun.

Det var jo Ingemans bekendte deilige Aften sang, der ogsaa havde fundet Bei herhen. Hun blev ved at synge:

„Fred med hvert Hjerte fjernt og nær,

„Som uden No mon flaae!

„Fred med de Faa, som mig har kjær,

„Og dem, jeg aldrig saa.

„Fred med Enhver, som haader mig!

„Han skal mig elste vist,

„Naar i Guds glade Himmerig.

„Vi ham lovprise hist!“

Da traadte Hans Thomsen langsomt frem af Stovens Skygge, og det klare Maanelys faldt paa ham.

Som grebne af een Tanke sprang Nis og Else op og ilede henimod ham.

Han flygtede ikke; han blev staaende.

„Fader, Fader!“ — raabte de begge To og hængte sig om hans Hals.

Da slog den gamle Mand sine Arme omkring dem og trykkede dem tæt ind til sig.

„Gudskeelov, Gudskeelov!“ — sagde han med dyb Bevægelse, og det varede længe, inden han kunde sige Mere.

„Vil I holde af mig og tilgive mig?“ — spurgte han saa.

„Ja Fader, Fader! O bliv nu hos os! Lad os aldrig stilles mere!“ svarede de.

„Ja, ja da. Lad os blive sammen og aldrig mere stilles, for det er saa ondt at være alene!“ — sagde han. — „Jeg har lidet og stridt. Jeg vilde ikke komme til Eder, skjøndt jeg vidste, det var Ret, — jeg er saa ond, det har jeg altid været — jeg vilde ikke komme, men jeg kunde ikke holde det ud! Tro I, at I kan holde af mig, saa ond jeg er, saa skal det nok blive bedre?“

„Ja Fader, vi holde jo meget af Dig. Vi længtes kun efter Dig, for Andet manglede vi ikke i vor Lykke“ — svarede Nis.

De gik henimod Huset, og Gunder traadte dem imøde ved Døren.

„Velkommen, Hans Thomsen!“ — sagde hun med en forunderlig Hjertelighed — „Rigtigt hjerteligt velkommen skal Du være, og den bedste Plads i mit Huus skal fra nu af være din.“ Og hun rakte ham Haanden.

„Tak Gunder!“ — svarede han og trykkede hendes Haand. „Lad saa alt det Gamle være glemt!“

„Ja lad det kun være glemt; for nu ville vi to Gamle være gode Venner og glæde os over vore Børns Lykke. Ikke sandt?“ — sagde Gunder.

„Ja lad os det!“ sagde Hans Thomsen, idet han traadte ind; — „men Du vandt alligevel Seir, Gunder, og gjorde mig til en Dansker, for det er jeg nu, og Du kan troe, Gunder, at jeg haardt har fortrudt min Forblindelse, for den gjorde kun Ulykker.“

„Ja vist saa!“ — sagde Gunder. „Lydsterne og

Indføjeriet gjør ikke Andet end Ulykker, saadan har det altid været, og gid derfor, at vi snart igjen maa blive Danske; men forresten var det ikke mig, der overvandt Dig; det var Vorherre, og han kan føre Alt til en god Udgang!"

"Ja det var Vorherre" — gjentog Hans Thomsen — "Ham være Lov og Priis derfor!"

Min Broder og Kapercapitainen.

The first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the

The second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the

The third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the

Det var den sidste Aften i vort deilige Hjem. Vi, min Broder Edvard og jeg, stode for sidste Gang paa Altanen og saa ud over Sundet. Det var en stille, maaneklar Høstasten, een af disse Aftener, hvis uforlignelige Skjønhed efterlader et uudslætteligt Billede. Alt var saa stille, at man tydeligt hørte Larmen fra det fjerne Helsingør og dens Rhed, hvor man, som det synes, havde faaet travlt paa Skibene med at lette Anker og de andre Tilberedelser til Afreise. En Skonnert, som laa tilankers i Sundet ligeud for os, begyndte ogsaa at gjøre sig seilklar under Skibshundens støiende Gjøn. Det lille Skibsmandskab arbejdede ivrigt i Spillet og ledsagede deres Arbejde med de for Søfolk almindelige Sange og Raab, og den skarpe Lyd af Rjettingen naaede vore Øren, som om Skonnerten laa lige ved vor Have.

„Skonnerten gjør da endeligt Alvor af det. Det er tredje Gang, den laver sig til at seile. Blot den ikke bliver narret igjen; Vinden er rigtignok sydlig, men saa svag, at man knap mærker den. Der maa dog være mere Luft ude i Sundet; see der kommer en Brig for fulde Seil; men vi staae jo ogsaa i Lø af Lunden. Om en Maaned,” sagde Edvard, „skal ogsaa

jeg afsted. Gud maa vide, om jeg nogensinde kommer tilbage."

"Hvorfor, kjære Edvard, skulde Du ikke komme tilbage?"

"Det er jo ikke Alle, som komme tilbage; og det Skib, jeg skal seile med, har just ikke det bedste Rygte. Jeg hørte igaar, at det forrige Nar havde ligget under Haveri i Helsingør, og der meente man, at det var en maskeret Sørøver eller Slavehandler.

"Dnkel," svarede jeg, "vilde dog neppe vælge et Skib, som ikke var saa godt og sikkert, som Skib kan være."

"Saa, det troer Du," svarede Edvard med en bitter Latter. "Nei, kjære Line, I kjende ikke Dnkel. Grunden til, at han netop har valgt denne Amerikaner, som han kjender derovre fra, er nu den, at den skal være borte flere Nar og saa maaskee ovenikjøbet aldrig komme tilbage igjen til nogen dansk Havn. Han sagde mig jo reent ud, at han ikke vilde have mig i noget dansk Skib, for saa var han vis paa, at han skulde høre Flæberi, hvergang jeg skulde afseile paa ny. Nei, Dnkel taler anderledes ud af Boksen til mig end til Eder. Han kan ikke fortælle mig lidt nok, at jeg ikke kan være bekendt at falde min Moder til Byrde. Ideligt maa jeg høre om mit Junkervæsen og mine Junkernykter, som nok ville blive pillede ud af mig."

"Gud tilgive ham," udbød jeg, "hvis det er saa. Gud tilgive ham, hvis et Haar krumbles paa dit Hoved. Vil ingen Anden sige ham Sandheden, saa skal jeg."

At, jeg var dengang en heftig ung Pige, og Følelsen løb altfor tidt af med mig. Nu er jeg en gam-

mel Pige, og Livet med sine bittre Erfaringer har lært mig at see mange Ting paa en anden Maade end dengang; men saa gammel jeg er, har jeg dog ikke lært at tænke mildt og venligt om denne Onkel og hans Færd imod min stakkels Broder.

Jeg var nitten Aar, og min Broder i sit femtende. Fattigdom og Sorg havde ramt vort hidtil lykkelige, sorgfrie Hjem, som Lynet fra en klar Himmel. Fader havde været en rig Mand. Tidligt medens vi Børn endnu vare smaa, havde han truffet sig tilbage fra det egentlige Forretningsliv, men lod dog sine Penge blive staaende i Handelshuset, og siden den Tid havde vi tilbragt baade Sommer og Vinter paa vort Landsted en Miilsvei fra Helsingør, medens vi tidligere kun havde tilbragt Sommeren derude. Helsingør, hvor min Fader havde sine Forretninger, var vor egentlige By, med Kjøbenhavn havde vi lidet eller intet at gjøre. Vort Hjem var et lykkeligt Hjem. Fader var Mildheden og Kjærligheden selv, og, hvad der har nok saa meget at sige, baade han og min Moder besadde en Egenstabs, som er en uaurbar Egenstabs i et godt Hjem. De vare Begge i høieste Grad jevnmodige. Aldrig har jeg seet dem hestige eller opfarende. Uden en sliq Jeunmodigheds kunne ikke engang de lykkeligste Aaar bringe den rette Velsignelse i Hjemmet. Nogle Fallitter og en uhyre Caution, som min Fader havde indladt sig paa, ødelagde Alt. Enkelthederne ved denne Katastrophe, som paa engang knuste vor timelige Lykke, har jeg aldrig forstaaet; men min Fader indsaar strax, at Alt, bogstaveligt Alt var tabt. Jeg havde før den Dag endnu aldrig betragtet min Fader som en gammel Mand — han var nogle og

tredeindstyve Aar — men fra den Dag af blev han en Olding. Han sank sammen af Græmmelse og blev saa svag, at han en Maaned efter søgte Sengen, som han aldrig forlod, før han nogle Maaneder senere bragtes til det sidste Hvilested.

Fugleungen uden Fjer og Duun, der forlades af de Gamle, kunde ikke være mindre stiftet til at trodse Vind og Veir og til at sørge for sig selv, end vi vare det, til at optage Kampen imod den barste Verden. Min Moder havde altid været af en blød, for ikke at sige svag Charakter, og Samlivet med Fader havde forskjælet hende saaledes, at hun nu var svagere end nogeninde; i den Grad havde han søgt at fjerne alle Hindringer, alle Ubehageligheder fra hendes Veie. Min ældste Broder var i Skole i Kjøbenhavn og skulde snart være Student; hvad Hjælp kunde han yde os, saa brav og dygtig han end var. Min Søster, der var et Aar ældre end jeg, kunde mindst af alle finde sig tilrette i disse tunge Tilfælfelser. Hun gik op i bittre Klager og vilde slet ikke lade sig tale tilrette. Hun lettede os sandeligt ikke Byrden. Min Broder Edvard var jo et reent Barn ved min Faders Død; af ham kunde man jo hverken vente eller forlange nogen Støtte. Den fjære Dreng var dog min bedste, saa at sige min eneste Trøst. Ung, som han var, viste han en Resignation, som var langt over hans Alder. Staffels Dreng, han maatte dog føle det bitterere, end nogen af os Andre. Som det gjerne er Tilfældet, var han som yngste Barn baade Forældres og Sødsfendes Kjæledægge; men al denne Kjærlighed havde ikke forskjælet ham, dertil var hans Natur for god og ædel.

Hjælpen kom ganske vist, da Noden var størst; men den kom ikke i nogen elskelig Skikkelse, og det havde vistnok været bedre, om vi havde været den Hjælp foruden. Dog Guds Veie ere ikke vore Veie. Neppe havde Fader luffet sine Dine, før hans Venner i Helsingør traadte sammen, for at sikke os et sorgfrit Udkomme. Midlerne vare allerede tilbeiebragte og Dagen var fastsat, paa hvilken en Deputation skulde bringe os Underretning herom, da en Onkel fra Amerika — denne Dramaets deus ex machina — virkelig optraadte paa Scenen i Skikkelse af min Faders Broder. Som ung Mand var han dragen til Amerika med sin Arvelod og havde bosat sig i New-York, hvor min Bedstefader havde mange Handelsforbindelser. Der var ikke synderlig enten ydre eller indre Lighed imellem min Fader og hans Broder. Min Fader havde alle sine Dage været en jovial, venlig og hjælpsom Mand af et meget indtagende Ydre. Han derimod var baade styg og keitet. Saa længe Brødrene levede sammen i deres Forældres Huus, skildtes det lidelige Forhold, som fandt Sted imellem dem, ene og alene min Faders elskeligelige Sindelag; men min Farbroder holdt ikke af Fader og var i den høieste Grad stinshg paa Grund af den Yndest, min Fader nød. Det smertede, men undrede ikke min Fader, at hans Broder efter deres Faders Død drog bort og senere aldrig lod høre fra sig, uagtet min Fader i Forstningen stadigt skrev ham til. Han afbrød alle sine Forretninger med vort Huus og Helsingør, og vi vidste ikke, om han var levende eller død. Fader vidste det vel nok, men han talte aldrig om ham. Det vakte derfor almindelig Overraskelse, da denne rige Onkel saa uventet viste sig, for

at tage Ophold i sit Fædreland. Gid han var bleven borte! Aldrig saasnart var han kommen, for vore Venner traadte tilbage. De kunde jo ikke, og det var deres oprigtige Mening, træde den Afdødes egen Broder iveien. Det var hans Pligt som hans Ret at optræde som eneste Støtte og Hjælper for Broderens Efterladte. Og ihvorvel et Par af vore Venner, som ikke havde glemt vor Onkels lidet elskværdige Ungdom, var af den Mening, at man ikke for meget maatte stole paa hans Hjælpsomhed, blev det dog vedtaget, at man skulde vige Pladsen for ham. Min Onkel traadte ikke til med god Villie og vilde helst have været fri for dette Paahæng, som han kaldte det; men paa den anden Side vilde det dog have krænket hans Stoltthed, dersom Andre end han selv havde understøttet hans Broders Familie. Strax efter hans Ankomst, underrettede man ham om vor sørgelige Forsatning og over de Skridt, der vare gjorte for at hjælpe os; man lod ham paa samme Tid vide, at man naturligvis traadte tilbage, da det maatte være ham en ligesaa bydende som kjær Pligt, at komme saa nære Slægtninge til Hjælp, saa meget mere, som han selv var uden Kone og Børn. Men det var netop det, som forbittrede min Onkel. Fra alle Sider lod man ham mærke, at det var en Pligt, han ikke kunde undrage sig for, om han ogsaa vilde. Han mærkede, at han vilde blive Gjenstand for Foragt, dersom han undslog sig, og at Verden kun vilde vise ham ringe Tak for Opfyldelsen af Noget, der var en saa naturlig Pligt. Hans trodsige, egenkjærlige Sind kunde slet ikke finde sig i dette Samfundets Tyranni, som han kaldte det,

og det var ikke med noget kjærligt Sind, han kom til os.

Jeg glemmer aldrig hans første Besøg hos os. Han optraadte som den kolde Forretningsmand, ikke som den nære Slægtning. Han havde ikke et kjærligt Ord for Nogen af os. Min Moder imponerede hans barske Bæsen strax; det var nu ikke vanskeligt. Hun boiede sig viedliffeligt under hans strenge Nag, og ligesaa det første Besøg lystrede hun hans Befalinger, som om hun havde været hans Slavinde. Staffels Moder, hun havde ikke den mindste Modstandskraft, og denne hendes Mangel berøvede os Alle Modet til Modstand. Hvad Moderen fandt sig i, maatte jo Børnene ogsaa kunne finde sig i. Jeg var den Æneste, som hverken kunde eller vilde boie mig under hans Nag. Jeg kunde jo ikke lægge ham Hindringer iveien, men jeg lod ham dog mærke, at jeg idetmindste ikke var hans livegne Træl, og at jeg havde Mod til at vise ham, hvor modbydelig han var mig. Havde jeg blot havt noget af den Erfaring, som Kampen med Verden giver den Fattige, vilde han have fundet en alvorlig Modstander i mig. Et Par Aar senere vilde jeg have taget Sagen paa en anden Maade, maastee uden Videre have vliift min Onkel Døren. Men Ingen er saa hjælpeløs, som de Rige, der pludseligt blive fattige. De være sig nok saa dannede, nok saa kundskabsrige; Verden og Livet kjende de ikke. De have bestuet Brimlen fraoven, men de have aldrig befundet sig midt i den. Trængselen, Puffene, Stødene ere dem aldeles uvante og de forstrækkes derved. Midler og Veie i denne Livssphære ere dem ubekjendte. Hvad man tør og bør gjøre, vide de ikke, end mindre,

hvorledes de skulle gribe Sagen an. Og i al den Hjælpeløshed møde de knap den Medfølelse, som sædvanligt bliver den Fattige tildeel. Ivertimod er der Mange, som ligefrem lade dem forstaae, at de kunne have godt af at prøve Livet paa den Led. Senere har jeg piint mig selv med Behreidelser, fordi jeg ikke havde gjort det eller det, som dog laa saa nær for den funde Forstand. Ganske vist havde jeg blot havt nødigt at henvende mig til en eller anden af min Faders gamle Venner, for at frie os ud af det uærdige Tyranni, Onkel holdt os i. Men Ingen af dem ahnede, hvad vi maatte døie for den jammerlige Haandsrækning, der bødes os. Det er ikke min Mening, at vi burde have tigget os Hjælpen til af vor Faders Venner; men der havde ikke været noget Uærbdigt i at modtage som Laan den Sum, der kunde have hjulpet os ud over det første Par Aar. Jeg kjendte mig selv og mine Brødre vel nok til at vide, at dette Laan vilde blive tilbagebetalt. Det Gæste, jeg i Diebliffet havde Mod til, indskrænkede sig til den faste Beslutning, at jeg for min Deel ikke vilde modtage Noget af min værdige Onkel.

Ved min Onkels næste Besøg faldt Dommen. Han havde gjort sig bekendt med Voets Status og gav os en forretningsmæssig Udsigt over det. „Saa vidt jeg kan see,“ sluttede han, „bliver der en betydelig Underbalance; men da Voet paa Grund af udenlandste Fordringer ikke kan blive sluttet i Aar og Dag, har jeg bevirket, at Auctionen over Stedet og Indboet, bliver udsat saa længe som muligt. I kunne derfor blive boende her for det Første.“ Her standsede han et Dieblik, inden han tog fat paa Hovedsagen, nemlig hvad

han vilde gjøre for os. „Hvad nu angaaer Vilhelm“ — det var min ældste Broder — „da vil jeg betale for hans Skolegang og Logis i Kjøbenhavn, indtil han bliver Student; men han maa tage tilstafte med et mindre kostbart Logis. For Fremtiden skal han have Kost og Logis hos Snedker Hansen i Abdegade. Saasnart han til October er bleven Student, maa han naturligviis sørge for sig selv. Edvard derimod, der endnu har to Aar tilbage, skal ikke studere, idetmindste ikke for mine Penge. Det er desuden ikke nogen Bei for en fattig Dreng. Jeg har afflediget hans Huuslærer, og han kan vel ogsaa lade sig nøie med, hvad han har lært, naar min Svigerinde og hans Søster ville vedligeholde det. Saasnart han er bleven confirmeret, kan han komme i Lære hos en Haandværker eller blive anbragt i en Krambod.“ Her blev han afbrudt af min Moders Udbrud: „Min Edvard Læredreng eller Kramboddreng!“ Edvard, som var nærværende, blev dødbleg, men sagde Intet. Jeg soer op, og uden at lægge Skjul paa min Indignation, udbød jeg: „Hvorfor ikke hellere stille ham i et Liberi og gjøre ham til Laquai eller aflevere ham til Fattigvæsenet.“ — Min Onkel lod sig imidlertid ikke forstyrre i sin Ro, men saae paa os med et ondskabssfuldt Smil. Efter en lille Pause sagde han: „Naa, saa den unge Herre er for sin til at arbejde; det er en anden Sag. Maaskee saa min Fru Svigerinde selv vil vælge den unge Herres Levevei.“ Min stakkels Moder fremkom nu hullende med flere Forslag, men min Onkel havde stedse en plaussible Indvending imod ethvert Forslag af hende. Tilslidst blev det dog Edwards egen Moder, som kom til at affige Dommen over sit

Yndlingsbarns Stjebne. „Edvard," sagde hun, „Du har jo altid havt Kyst til Søren, vil Du ikke hellere gaa tilføes?" — Den stakkels Dreng, der sølte sig mere og mere forpiint, svarede med kvalt Stemme: „Ja, lad mig saa komme tilføes." „Godt," sagde min Onkel, „han skal komme tilføes"; og hermed var den Sag afgjort. Edvard skulde tilføes. Min Onkel, som nu havde faaet dette Lem af Familien forsorget, vendte sig atter til min Moder. Jeg antager, sagde han, at De, Fru Svingerinde, og deres Døtre gjøre bedst i at tage til Kjøbenhavn, saasnart Landstedet her er blevet solgt. De og deres Døtre kunne der lettere end andesteds fortjene Noget ved Syning; jeg skal da tilskyde det Fornødne. Jeg skal betale Huusleien, og De maa saa kunne slaae Dem igjennem med 200 Rdl. om Aaret. For tre Truentimmer — —" Her faldt jeg ham i Tale. „Min Hr. Onkel tager feil, her er kun Tale om to Truentimmer. Hvad mig angaaer, da vil jeg hellere tigge mit Brød fra Dør til Dør, end modtage Almisse af Deres Haand. De vil altsaa behage at betragte mig som forsorget." „Saa meget desto bedre! — Naar Jomfruen mener, at hendes smukke Ansigt og hendes Comtessevæsen kan skaffe hende Underholdet — saa, for mig gjerne!" Men det var dog tydeligt nok, at denne Uafhængighedserklæring piinte og ærgrede ham.

Hvorfor havde Ingen af os Mod nok til at sige til denne uhyggelige Hjelper: „Gaa og lad os være i Fred — sliig Hjælp kunne vi ikke modtage." — Ja, hvorfor? — Slige Tanter komme altid bagefter. Vist er det, at min Faders Venner stode rede til at hjælpe os paa en bedre og kjærligere Maade. — Man maa

ikke troe, at vi vare besatte af en Hovmodsdjævel, fordi vi med saa megen Indignation afviste en Læredrengs Stilling for Edvard. Os maatte det forekomme, at vi, ved at gjøre Edvard til Læredreng, selv gabe slip paa vor Kasteret; thi hos en helsingørsk Grossererfamilie stod Bærstedet og Kramboden i saare ringe Anseelse. Det er vel ikke stort anderledes nu, og det vil vel heller ikke blive anderledes, saa længe ifkun de fattigste og meest udannede Familier give deres Sønner til disse Bestillinger. Men hvorfor gif ikke vi eller rettere sagt jeg — thi det moralske Ansvar for Familiens Gjøren og Læden maatte paahvile mig, som var den Æneste af os, der havde Character og Udvikling nok til at tænke og handle selvstændigt — hvorfor gif ikke jeg hen til den første den bedste af min Faders Handelsvenner og anmodede ham om at tage Edvard paa sit Contor! Ikke Een af dem vilde have sagt nei, om hans Contorpersonale end havde været nok saa fuldtalligt. Ja, hvorfor ikke? Fordi det ikke skulde være saa, fordi den ubønhørlige Skjebne krævede et Sonoffer.

Hvad min egen Fremtid angik, da var jeg paa ingen Maade bekymret. Strax efter min Faders Død havde jeg paataget mig en Lærerindes Pligter i en Præstegaard i Nærheden. Her tilbragte jeg min Formiddag, saa længe vi endnu fik Lov til at boe paa Landstedet, og havde paa den Maade en ret god Indtægt, men denne Indtægt vilde ophøre, naar vi flyttede til Kjøbenhavn; thi Præstens to Pigebørn vare confirmerede og vare over den Alder, da unge Piger modtage Underviisning. Jeg skulde øve dem i at tale Engelsk og Fransk; men, ihvorvel jeg tog det meget alvorligt med

denne Undervisning, har jeg dog en Mistanke om, at disse Sprogøvelser bleve satte i Gang, nok saa meget for min, som for de unge Pigers Skyld. I denne min Sprogfærdighed, som jeg med Lethed havde tilegnet mig i mine Forældres Huus, hvor saa mange Udlændinge kom, havde jeg en Kapital, som jeg stolede paa. Jeg kom imidlertid ikke til at benytte den som Indtægtskilde oftere; thi, da jeg forgjæves i nogen Tid havde søgt en Lærerindeplads, modtog jeg en Plads som Selskabsdame hos en ældre Dame, Kjøbenhavnerinde af Fødsel, der opholdt sig i Gøthaborg. Denne Plads skulde jeg tiltræde omtrent paa samme Tid, som min Moder flyttede til Kjøbenhavn. Jeg var idetmidste foreløbigt forfærget.

I en ganske anden Grad var jeg bekymret for min stakkels Broder Edvard. Der tilføiedes ham en stor Uret ved at sende ham tilspes paa den Maade. Han havde ganske vist stor Fortjærlighed for Søen, og han havde fra ganske lille af ideligt seilet omkring med Højsingørs Lodser, naar Fader tillod det. Han havde ogsaa, da han var en halv Snees Aar gammel tigget Fader om at han maatte blive Søcadet; men det havde begge vore Forældre modsat sig, og alt som han vorede til, fik han meer og meer Lyft til Læsning. Han var en meget begavet Dreng, hvis Gyner forudsagde noget Udmærket, naar han kunde faae Lov til at udvilde dem. Nu at rive ham fra Bogen og gjøre ham til Skibsdreng, var en stor Uret, og han følte det dybt, men flagede aldrig. Han var bleven stille og taus, siden man saaledes havde disponeret over hans Fremtid. For mig var det en Kilde til uendelig Smerte at see ham

gaae saaledes omkring. Det glade, livlige Udtryk var forsvundet fra hans Ansigt, og Noget, der lignede bitter Resignation, havde taget Sæde der istedetfor. Ikke engang til mig vilde han betro sine Sorger.

Hvor elskede jeg ikke denne Broder. Fra hans spæde Barndom af havde jeg taget mig af ham, som kunde jeg have været hans Moder. Jeg var kun nogle faa Aar ældre end ham, men i Barndommen har et Par Aar meget at sige. Han klynge sig ogsaa til mig mere end til nogen Anden. Til mig betroede han alle sine Drengesorger og Drengesforhaabninger. Jeg kunde i hine Aar aldrig forestille mig en Glæde uden i Tanken strax at have Edvard ved min Side. Han var ogsaa en elskelig Dreng, som ikkun Faa kunde see uden at faae kjær. Han var Alles Yndling, hvilket vel nok saa meget skyldtes hans smukke Ydre, som noget Andet. Han var under hele sin Opvæxt høiere end hans Jevnaldrende og dertil fint og spinkelt bygget, men paa ingen Maade ranglet eller ledeløs i sin Holdning og Gang. Ivertimod havde han et for en Dreng usædvanligt Herredømme over sit Legeme. Et høfligt mildt og tiltalende Væsen var ham medfødt, ingenlunde Frugten af Dressur. Det var derfor ikke for at spotte ham, naar han af vore Bekjendte nu og da betitledes den lille Prinds. Men man maa ingenlunde troe, at han var en kvindeagtig, forknytt Dreng, tvertimod besad han et til Dumdriftighed gaaende Mod. Jeg vil ikke tale om, at jeg ofte med Skjelven har seet ham hænge som en Kat paa de yderste Grene af Skovens mægtigste Træer; mere havde det at sige, at Helsingørs Løbser beundrede hans kjække Mod. „I haardt Veir“, sagde

en gammel Lods, „er han mere at lide paa end mangen en Mand, og i det værste Veir tør jeg betro ham Skjoderne og bryder mig ikke om at have nogen ældre Mand med mig“. Men der manglede Edvard Noget. Han havde ikke haft Drengeskammerater. Naar han ikke var i mit Selskab, befandt han sig bedst blandt de gamle Somænd i Fisterleiet eller i Helsingørs Havn. Han søgte sig aabenbart ikke vel i almindeligt Drengeselskab, deres faade Drengestreger morede ham ikke, og han søgte sig let faaret af deres raae Spøg. Sagen var, han havde aldrig været i Skole. I sin Opvært havde han haft en Brystbetændelse, og vor Huuslæge advarede Fader imod at lade ham gaae i Skole, hvor den megen Stillefiddens i Forbindelse med den mindre gode Luft ikke var ham tjenlig. Derimod raadede han til megen Bevægelse i fri Luft, navnlig til hyppige Seiltoure. Dette Hærdningsssystem, hvorover mange korsede sig, bekom Edvard godt, og han blev i Løbet af et Par Aar ganske befriet fra den Hoste, som havde bekymret os saa meget, Men hvorledes skulde han kunne finde sig i en Rødt-drengs Stilling? Hvorledes skulde han kunne finde sig tilrette i denne Opværtstjeneste? Opvarte Kaptainen, smøre hans Stovler, dække hans Bord, slibe Knive og Gasler og vaske Tallerkener og Kopper, det vilde jo blive hans Hovedgjerning det første Aar. Det var aabenbart Ondskab fra Onkels Side; thi han kunde meget vel have skaffet ham en bedre Plads, saameget lettere som Edvard meget godt kunde have gjort en Halvmatroses Gjerning. Lodserne havde saa tidt taget ham med ombord i de Skibe, de lodsede, at han var lige-saa vel hjemme ombord i et fuldrigget Skib, som i en

Seilbaad. Det var aabenbart, at min Onkel i meget hoi Grad har Nag til Eddard og mig, og i vort Paa-
 her greb han enhver Leilighed til at stille paa Dame-
 lader og Junkernykker. Det er jo ikke umuligt, at et
 net og dannet Bæsen har været hans raar og bidste
 Natur imod og at han har meent, at vi trængte til at
 ydmyges; men det var dog altfor kjendeligt, at han
 følte en ondskabssfuld Glæde, saa ofte han kunde udøse
 sin Galde over os. Et godt og hjærligt Sind føler sig
 altid smerteligt berørt, naar det falder i dets Lod at
 skulle tugte; Onkel derimod glædede sig synligt, saa ofte
 han kunde faare vore Følelser.

Det trak længe ud med Afslutningen af Boet, og
 i den Tid fik vi, som sagt, Lov til at beboe Landste-
 det. Nu var imidlertid Tiden kommen, da vi skulde
 drage bort. Landstedet skulde overtages af den nye
 Eier, og Auctionen over den sidste Rest af vort Løssore
 var afholdt. Paa denne havde vore Venner indkjøbt
 saameget af vort Bohave, som vi behøvede, og givet
 det tilbage til os. Vi reisste altsaa til Kjøbenhavn og
 flyttede ind i den Leilighed, som Onkel havde leiet
 til os i en af Byens hæsligste Smaagader. Ved Val-
 get af Gaden og Leiligheden havde han oien synligt villet
 anvise os vor fremtidige Plads i Samfundet. Vort
 smukke Bohave — det eneste Minde fra en lykkeligere
 Tid — contrasterede paa en næsten uhyggelig Maade
 med de smaa skumle Stuer. Men paa en langt uhyg-
 geligere Maade stak vor hele Bolig med dens Omgivel-
 ser af imod vort gamle Hjem. Istedetfor vore deilige
 lyse og luftige Værelser, disse smaa, mørke, lave Stuer
 med deres kvalme Luft; istedetfor den deilige Egn ved

Sundet og Skaane ligesom vore Dine, en hæsliq snavset Gade fuld af lurvede og fattige Menneſter; iſtedetfor de ſmukke Naturlhyde — thi ſmukke ere de alle, Kragens hæſe Skrig ſom Nattergalens Sang, Stormens Luden ſom Veſtenvindens ſagte Hviſken i Løbet, Havets Bulbren ſom Smaaølgerneſ henrivende Riſlen imellem Strandbreddens Stene — iſtedetfor diſſe, Sælgekonens og Lørvebondens idelige Raab, Gadedrengenſ Hujen og halvfulde Menneſters Klammerier. Ethvert Syn og enhver Lyd ſyntes mig at tale om menneſkelig Glendighed i alle Afſtygninger. Og det ſkulde være min Moders og Søſters Hjem i, Gud maatte vide, hvor lang Tid. Edvards og min Hjemløſhed forekom mig næſten bedre. Alt ſnørede ſig ſammen i mit Indre, og jeg havde hverken Drd eller Taarer til at ſtaffe mig Luſt.

Edvards og min egen Afreiſe gav os imidlertid nok at tage vare paa. Amerikaneren, ſom havde været i St. Petersborg, laae alt paa Rheden og vilde være færdig til at afgaae i Løbet af et Par Dage. En Dag kom min Onkel op til os og fortalte os, at Skibet vilde anløbe Gøthaborg, og at jeg ſaaledes kunde ſlippe nemt til mit Beſtemmelſesſted, hvis jeg vilde benytte Leiligheden. Han tilbød mig tillige, at ville afgjøre Alt med Capitainen. Jeg vidſte ikke, hvorledes jeg ſkulde optage dette Tilbud. Han ſkulde ikke betale min Reiſe, det kunde altsaa ikke være for at ſpare Penge, at han fremkom med dette Tilbud. Paa nogen Velvillie fra hans Side troede jeg ikke. Jeg modtog imidlertid Tilbudet, og det havde ſine ſkjæbneſvangre Følger. Da jeg forſt kom ombord, blev det mig klart, at han havde forſkaffet mig denne Plads for at pine baade Edvard og

mig. Han meente vel, at vi ogsaa kunde have godt af denne Lektion. Jeg for min Deel modtog Tilbudet, for at følge Edvard paa Bei saa langt som muligt.

Edvard maatte strax ombord og begynde sin Tjeneste; jeg derimod skulde blive afhentet, naar Skibet var seilklart. Det var en mørk, taaget Octobermorgen, da min Onkel afhentede mig. Han skulde selv ombord og tale med Capitainen. Jeg kunde ikke lide, at han skulde være Vidne til vor Sorg ved Afskeden, jeg omfavnede derfor min Moder og Søster i vort lille Sovekammer, og jeg anstrengte mig for at vise mig fattet, da jeg atter traadte ind i Dagligstuen, hvor han ventede paa mig. Jeg troer nok, det lykkedes mig. Vi naaede Toldboden under en Samtale om de ligegyldigste Ting. Robsen, som skulde med ombord, forberedte os paa, at vi vilde have ondt ved at finde Skibet i den tykke Taage, thi det laa meget langt ude paa Rheden. Det viste sig, at han havde Ret; vi roede omkring i flere Timer og vidste tilsidst slet ikke, hvor vi vare. Vor Situation var betænkelig nok og min gode Onkel blev meget urolig for sit kostbare Liv. Jeg paa min Side var i den Stund død for alle Indtryk, ja jeg sølte næsten en Glæde ved den Tanke, at Herren nu vilde gjøre Ende paa et Liv, som i dette Øjeblik forekom mig aldeles glædeløst. Jeg husker tydeligt, at jeg med en vis kold Ro iagttog min Onkels Uro og Frygt, som han ikke formaaede at skjule. „Hvor er han dog en ynkelig Stakkel“, tænkte jeg ved mig selv. Bludselig lettede Taagen, og vi saae Skibet en Fjerdingvei Sonden for os. Da vi lagde tilborde, stod Capitainen og lænede sig leende ud over Skandseskædningen.

„De har nok havt en behagelig Rotour?“ raabte han paa Engelsk ned til os og syntes at glæde sig over min Onkels brantne Lune; thi nu da Frygten var overstaaet, havde han en Fornemmelse af, at han ikke havde bevaret sin Værdighed.

Naturligviis studerede jeg med den inderligste Interesse den Mands Ansigt og Væsen, som for en lang Tid skulde være min Broders uindskrænkede Foresatte. Han hørte ikke til de djerve, flirskarne Somænd, som ere og blive Matroser i Kahytten som i Mandskabets Lukas, som ikke kunne tale deres eget Modersmaal uden at gjøre det ukjendeligt ved Eder og Skibsjargon og som føle sig yderst ulykkelige i Selskab med dannede Menneſter. Den Slags Skippere blive nu sjældnere og sjældnere. Nei, Amerikaneren gav den elegante Salonherre, den fine Søofficer, der er ligesaa godt hjemme i Balsalen som paa Skibsdækket. Han var en smuk Mand paa omtrent 35 Aar, med mørkt Haar og et stærkt fort Skjæg, der imidlertid var studset og soigneret paa det Omhyggeligste. Men Udtrykket i hans Ansigt og navnlig i hans Dine forstod jeg ikke. Der var noget Haardt og Bydende i dette Ansigt, som imponerede mig. Smilte han derimod antog hans Ansigt et venligt, næsten hjærligt Udtryk, som ikke kunde Andet end tiltale. Han var iført en uniformsagtig Somandsdragt, der fremhævede hans smukke Figur og elegante Holdning. Mod min Onkel, men især mod mig, viste han sig som den opmærksomme og artige Vært, men han overdrev ikke sin Artighed. Jeg satte ikke saasnart Foden paa Dækket, før han bød mig Armen og førte mig til en lille Salon i Ruffet paa Dækket. Han var saa uud-

tommelig i sine Artigheder og Opmærksomheder, at han næsten besværede mig, som just ikke var meget oplagt til at høre paa hans Complimenter. Mine Dine søgte forgjæves Edvard, men det kunde dog ikke falde mig ind, at spørge min galante Cavaleer om ham. Han forekom mig altfor fin og fornem, til at han kunde have nogen Tanke om en stoffels Skibsdreng. For Edwards Skyld svarede jeg ham venligere, end jeg ellers vilde have gjort. Min Onkel syntes han reent at have glemt af lutter Artighed imod mig. Det blev ikke taget ham godt op. Der, hvor jeg sad i Ruffet, kunde jeg see min Onkels brede Ansigt. Han stod overladt til sig selv, lænende sig op til Gangspillet. Imidlertid blev denne tête à tête mig noget piinlig, især naar jeg tænkte paa, at jeg, som det af Samtalen lod til, skulde være eneste Passager med en sliq Mand til Capitain. Jeg reiste mig op og bad ham vise mig mit Lukas. Han bad mig tusinde Gange om Forladelse, fordi han ikke først havde ført mig til det; han vidste jo nok, at Damerne altid havde Et og Andet at ordne ved deres Toilet, om dette ogsaa var nok saa fuldbendt. Han førte mig nu ned i Kabytten, hvortil mit lille Lukas stødte op. I Kabytten stod Edvard, især med at dække et elegant Frokostbord. Den stoffels Dreng! det var netop den Slags Tjeneste, han havde. Jeg gik hen til ham og rakte ham Haanden, men han stod forlegen og med nedslagne Dine og vidste ikke, om han skulde række mig sin. Det var tydeligt nok Capitainens Nærværelse, der piinte ham. „Ah“, sagde Capitainen, „nu huffer jeg, at Deres Hr. Onkel har sagt mig, at De var Søster til min Skibsdreng. Smuk Knekt denne, deres Broder;

jeg haaber, jeg skal gjøre en dygtig Sømand af ham". Han aabnede Døren til mit lille Lufaf — „stateroom“, som han kaldte det — og fjernede sig med et artigt Blik. Saasnart jeg hørte hans Trin paa Dækket, gik jeg atter tilbage til Kahytten. Edvard kunde saa atter slaae sine kjærlige, trofaste Dine iveiret og see paa mig som sædvanligt. Vi kastede os i hinandens Arme og græd; men der var ingen Tid til Samtale. Roffen kom for at sige Edvard, at han nu kunde hente Maden, og vi maatte stilles ad. Lidt efter hørte jeg Capitainen og min Onkel komme ned i Kahytten, men jeg forholdt mig rolig i mit Lufaf, indtil den første bankede paa min Dør og bad mig komme til Frokostbordet. Jeg maatte overvinde mig selv, inden jeg kunde overtale mig til at gaae derind. Det vilde være piinligt baade for Edvard og mig, dersom han, hvad jeg formodede, skulde opvarte ved Bordet; men paa den anden Side vilde jeg ikke stode Capitainen og derved forværre Edwards Stilling. Ganske rigtigt, der stod Edvard ved den lille Buffet. Han smilte veemodigt til mig, da jeg traadte ind, som vilde han sige: Her seer Du mig i min Fornedrelse. Vi satte os nu tilbords, Capitainen som den artige Vært fuld af Opmærksomhed for sine Gjæster, Onkel i et yderst vrangent Lune og jeg med et sorgbetynget Hjerte. Capitainen mærkede nok, at min Onkel folte sig fornærmet, fordi han havde været Gjenstand for saa ringe Opmærksomhed fra Capitainens Side, og at slutte af den Tone, hvori Capitainen søgte at gjøre sin Forsømmelse god igjen, maatte min Onkel i hans Dine være en meget vigtig Person. Maden og den gode Viin, i Forbindelse med Capitainens næsten over-

drevene Artighed, satte ham snart i godt Lune; men hans gode Lune var ikke behageligere end hans flette. Mig frænkede det i høieste Grad at see, hvorledes han betjente sig af Edwards Opvartning paa alle mulige Maader, tidt blot for at lade ham række sig Ting, der stode lige ved Siden af ham. Endeligt fik denne uhyggelige Frokost Ende, og imidlertid havde Skonnerten lettet og stod nu for fulde Seil og en aaben Vind Sundet ud.

Da vi atter befandt os paa Dækket var Capitainen strax ved min Side. Han maatte vise mig sit Skib, det vilde vistnok fornøie mig. Det hjalp ikke, at jeg forsikrede ham, at jeg havde seet utallige Skibe baade Drlogsskibe og Koffardiskibe, jeg kunde ikke slippe fri for ham uden at være uartig. Han var udtømmelig i Rødtaler over sit Skib, og det kan ikke negtes, at det var meget smukt holdt. Med sine blanke Messingkanoner, med sine smukt oprullede Lougendor og med Alt saa reent og skinnende, lignede den langt mere en Drlogsmænd end en Koffardimand. Jeg erindrer, at jeg spurgte ham, hvorfor han havde Kanoner ombord, og at han meget uforbeholdent svarede mig: „den kjære Arrow — Arrow var Skonnertens Navn — har tidligere gjort hæderligere Tjeneste end den, den nu gjør. Saa længe Krigen varede, gjorde den Kaperttjeneste i de vestindiske Farvande. De kan troe, det var et muntre Liv end dette Koffardivæsen, som jeg er inderligt kjed af“. Jeg spurgte ham, om han havde været Kapercapitain. Ja det havde han rigtignok. Han begyndte nu paa at beskrive mig sin sidste Kamp, og jeg var vel ikke saa let sluppen fri for ham, dersom ikke min Dødsel var kommen hen til os og noget bredt havde sagt til

Capitainen: „vi maae bruge Tiden, min gode Capitain; om et Par Timer ere vi ved Helsingør, og saa maa jeg forlade Skonnerten.“ Han tog nu Capitainen under Armen og gik forud med ham, medens jeg gik ind i Ruffet. Saa snart jeg imidlertid saa dem vel forude i en dyb Samtale, listede jeg mig ned i Kahytten, hvor jeg ventede at træffe Edvard. Kahytten var tom, Bordet var afdækket, og der var saaledes intet Haab om at see min Broder der; jeg gik derfor ind i mit eget Lufaf og lagde mig paa min Køie. Jeg havde kun været derneude en halv Snees Minutter, da min Onkel og Capitainen traadte ind i Kahytten i en meget alvorlig Samtale. Capitainen aabnede et Skab og fremtog nogle Papirer, men inden de satte sig ned, hørte jeg dem hviske eller dog tale ganske sagte om Et eller Andet. Mit Navn hørte jeg ganske sikkert, og det forekom mig ogsaa, at Capitainen svarede min Onkel, at jeg var i Ruffet. Det faldt mig i dette Dieblis ikke engang ind, at der var noget Upassende i, at jeg ikke tilkjendegav min Nærværelse. De vare mig Begge saa ligegyldige, for ikke at sige ubehagelige, og hvorledes kunde deres Samtale, som rimeligviis vilde komme til at dreie sig om Forretninger, vedkomme mig? Jeg var desuden saa optagen af mine egne Sorger, at Andres Anliggender ikke kunde interessere mig. De sadde imidlertid saa nær ved mit Lufaf, at jeg ikke kunde undgaae at høre hvert Ord, der blev sagt, uagtet de talte Engelsk. Jeg var desuden fra mine Forældres Huus saa vant til at høre og tale fremmede Sprog, at Sproget ingen Hindring lagde mig iveien. Der var desuden en anden Omstændighed, som gjorde, at jeg ikke kunde undgaae at høre, hvad der so-

regit i Cahyten. Skonnerten var beregnet paa Fart i det varme vestindiske Clima, og derfor havde alle Dorene i Cahyten og Lukasferne Persienserne istedetfor Fyldinger i den overste Halvdeel, og indenfor disse Persienser et lille grønt Gardin, som man efter Behag kunde trække for og trække fra. I Forstningen breiede Samtalen sig udelukkende om Pengesager, navnlig om nogle Bexler. Denne Deel af Samtalen hørte jeg uden at høre den, det vil sige uden at knytte nogen Betragtning til den. Indtrykket, jeg modtog, var snarest en Følelse af, at man forstyrrede mig i mine Betragtninger. Derefter faldt nogle Ord, hvorefter jeg, uden at tænke videre derover, uddrog den Slutning, at min Onkel var Gier eller Rheder af Skonnerten. Nu kom der en Bemærkning, som tiltrak sig min Opmærksomhed. „Ja“, sagde min Onkel, „den Historie er jeg kjed af. Skonnerten har knap dækket sine Udgifter ved denne Fart paa Østersøen; jeg har snarere havt Tab af den. Nu, tænker jeg, har man glemt dens tidligere Bedrifter og man risikerer Intet ved at lade den begynde paa sine gamle Eventyr.“ „Ja, jo for, jo hellere“, svarede Capitainen, „er De kjed af denne Fart, er jeg det sandeligt ogsaa. Dette her er en altfor tam Forretning for mig“. Paa denne Deel af Samtalen hørte jeg med udeelt Opmærksomhed. Som det lod til var det Bestemmelsen at Skonnerten, efter at have lodset sin Ladning i New York, skulde gaae til New Orleans eller St. Thomas og der forsyne sig med nye Papirer og andre Sager og saa sejle til „Ryften“ for at hente en Ladning „sort Kvæg“ (black cattle), med hvilken den skulde gaae til Cuba. Min Onkel skulde sørge for, at Papirer, Penge

o. s. v. kunde ligge tilrebe paa de bestemte Steder. Da disse Forretninger vare afgjorte, førte Capitainen Samtalen hen paa min Broder. „Hvad skal jeg egentligt stille op med denne Hvalp, De har sendt mig ombord? Han forekommer mig altfor fiin og fornem til det Arbejde, han er sat til. Skal han behandles som en almindelig Stibsdreng, eller skal jeg gjøre Stads af ham? Kan man stole paa ham? Har De ikke bragt os en Spion paa Halsen?“ Det varede Noget, inden min Onkel svarede. „Det er mig ligegyldigt, hvorledes De behandler ham. Han er Deres Rahytsdreng, og naar De blot sørger for, at han ikke kommer her tilbage igjen, kan De gjøre med ham, hvad De vil.“ „Og Søsteren, det smukke Pigebarn, skal jeg ogsaa tage hende med paa den lange Rejse og sørge for at hun ikke kommer tilbage?“ „Not so fast, my good fellow“, sagde min Onkel, „Pigebarnet maa vi være lidt vaersommere med. Hun er en lille Brand, som man maae omgaaes forsigtigt. Jeg har ikke Noget imod, at hun bliver borte for bestandigt. Indbildste Tvite, som hun er, behandler hun mig næsten med Haan.“ „Ha. ha“, lo Capitainen, „har hun maaskee ikke ladet sig indtage af deres vidunderlige Skjønhed og Elstværdighed?“ „Bliv mig fra Livet med deres Fjas“, brummede min Onkel barsk; „jeg løber ikke, som De, efter ethvert Skjort. Pokker ivold med hendes Skjønhed. Hvad jeg vilde sige er dette: kan De faae hende til at følge med Dem, har jeg ikke Noget derimod; men forstaa mig vel, det maa være med hendes egen gode Villie. Husk paa, at jeg nu har taget Ophold i Danmark, hvor Pigebarnet har mange Venner, som vieblikkeligt vilde falde over mig,

hvis man fik en Formodning om, at hun ikke var bleven godt behandlet. Følger hun med Dem, maa det være frivilligt, og med egen Haand maa hun underrette sin Familie om, at hun frivilligt har taget denne Beslutning. Paa anden Maade maa det ikke stee; jeg gjør Dem for saa vidt ansvarlig for Pigen." „Godt, jeg forstaaer Dem," svarede Capitainen, og hermed reiste de dem og gik op paa Dækket; men da min Onkel havde vendt ham Ryggen, antog Capitainens Ansigt et Udtryk af Had og Foragt, som jeg aldrig glemmer. Igjennem Persiennerne kunde jeg iagttage ham.

Jeg, jeg var Fortvivlelsen nær. Det var ikke, at jeg i nogen høi Grad overraskedes af min Onkels Næderdrægtighed; tværtimod fandt jeg den heelt naturlig, ganske i Overeensstemmelse med det Indtryk, hans hele Ydre og Færd havde gjort paa mig, nei, jeg overraskedes slet ikke, men jeg var fortvivlet, fordi jeg følte mig magtesløs ligeoverfor ham. Jeg tør nok sige, at jeg var en modig Pige, i dette Dieblis idetmindste vilde jeg have havt Mod til at vove, hvad det skulde have været; men hvorledes skulde jeg tage Sagen, uden at skade min stakkels Broder? I de saa Minuter, jeg brugte til at bringe mine Klæder i Orden, fore de meest fortvivlede Planer mig igjennem Hovedet. Jeg vilde true min Onkel med i Mandsskabets Paahør at udraabe ham og hans Capitain som Sørøvere og Slavehandlere, dersom han ikke sendte mig og min Broder iland ved Helsingør. En taabelig Plan; Skonnertens Mandskab var vel af samme Art som deres Capitain og vilde rimeligviis have leet mig ud. En anden Plan var beregnet paa den Omstændighed, at et Fartoi fra Helsingør vilde af-

hente min Onkel. Jeg vilde da anraabe dette Fartois Mandſkab om Hjælp. Men hvis nu Skonnertens eget Fartoi bragte min Onkel iland, hvad saa? Saa vidt var jeg kommen, da jeg horte Trampen paa Dækket, som naar der manoevreres med Seilene. Jeg ſkyndte mig op. Netop ſom jeg ſatte Foden paa Dækket, lod atter Styrmandens Comando, og da mit Blik i det Samme faldt ud over Sæen, ſaae jeg min Onkels letkjendelige graa Hat i en Fiſterbaad, ſom fjernede ſig fra Skonnerten. En Fiſterbaad fra Humlebæk havde taget ham med ſig iland. Der laae alle mine Planer. Jeg bred mine Hænder i Fortviſeſe og var i min Sjæleangſt nær ved at ſkrige høit; men i det Samme horte jeg Capitainens Stemme lige ved Siden af mig. I min Skræk foer jeg ind i mit Lukaf og ſkjød Slaaen for, at Ingen ſkulde trænge ſig ind.

Det varede længe, inden jeg kunde ſamle mine Tanter ſaa meget, at jeg kunde udkaſte nye Planer, og jeg havde en inſtinctsmæssig Føleſe af, at jeg ikke kunde viſe mig paa Dækket eller i Kahytten, for jeg var fuldkommen Herre over mit Ydre og var bleven enig med mig ſelv om, hvad jeg kunde gjøre. Jeg horte Capitainen flere Gange komme ned i Kahytten og atter forlade den, rimeligviis for at tale med mig. Han maatte nu have en til Viſhed grændſende Formodning om, at jeg havde hørt hans og min Onkels Samtale. En ſaadan Formodning var det maaffee ogſaa, ſom havde jaget Onkel iland ved Humlebæk; thi det var hans oprindelige Plan, at gaae iland ved Helsingør. Det beghyndte at ſtumre nede i Kahytten og nu horte jeg Trin, ſom jeg ſtrax kjendte ſom Edwards. Han kom ned med

en Lanterne for at tænde Cahytslampen. Jeg kaldte sagte paa ham og bad ham høre efter, hvad jeg havde at sige, uden at komme hen til min Dør. Bliv henne ved Lampen og svar mig ikke; jeg er vis paa, at Capitainen iagttager os igjennem Skylightet og han maa ikke vide, at vi tale sammen. Jeg fortalte ham nu i et Par Ord, hvad jeg havde erfaret, at hans Capitain var Slavehandler eller Sorover. „Det veed jeg allerede,“ svarede han uden at dreie eller hæve Hovedet, „Mandskabet lægger ikke synderligt Skjul paa deres Haandtering.“ „Vi maae bort fra dette Skib, begge To,“ svarede jeg, om vi saa skulle springe overbord. Hold Die med mig, uden at lade Nogen mærke det; tal aldrig til mig, men vær rede til at følge ethvert Bink.“ Saa kort jeg fattede mig, tog vor Samtale dog nogen Tid, og Capitainen havde rimeligviis fattet Mistanke; thi i eet Spring hørte jeg ham fare ned ad Cahyts-trappen, for om muligt at overraske os. Han kastede Blikket omkring sig, men da han Intet kunde opdage, vendte han sig vredt til Edvard, og spurgte ham, om han endnu ikke havde lært at tænde en Lampe. Den var nu snart tændt, og Edvard forlod Cahytten. Capitainen kastede endnu engang et speidende Blik omkring sig og lagde sig saa paa en Sopha. Da han havde strakt sig en Stund paa dette Leie, reiste han sig igjen, og kaldte paa Edvard, som han befalede at dække Bord; men forblev dog den hele Tid i Cahytten, indtil Maden blev bragt ind. Jeg hørte ham nærme sig min Dør, men saa standsede han igjen, som om han betænkte sig eller lyttede, og da han saaledes havde staaet lidt, bankede han paa Døren og bad mig komme ind til Bor-

det. Jeg undskyldte mig med, at jeg var søsyg og ikke kunde forlade min Koi, end sige nyde Noget. Han beklagede mig i meget høflige Ord: „he was sorry, very sorry to hear it, sea-sickness was such a nasty sickness“, og hermed forlod han min Dør og satte sig tilbords, hvor nu Styrmanden gjorde ham Selskab. De talte om Vind og Veir, og jeg erfarede, at Vinden havde vendt sig og at den truede med at løie heelt af. Paa Styrmandens Spørgsmaal om der skulde sættes Cours efter Gotha-borg, hvis Vind og Veir vare gunstige, svarede Capitainen, at det kunde han gjerne, men han maatte ikke paa nogen Maade løbe ind, før han kom paa Dækket. Hvad de for Resten talte om, forstod jeg ikke, rimeligviis fordi de med Willie blandede meget Jargon ind i deres Tale. Da de havde endt Maaltidet, forlode de Kahytten med tændte Cigarer.

Mit Haab stod nu til Gotha-borg. Der vilde jeg om fornødent gjordes, paakalde Autoriteternes Hjælp. Hvorledes jeg skulde gaae tilværks hermed, var mig ikke klart; Meget maatte jo afhænge af den Dames Sindsbefæffenhed og Stilling, hvis Huusfælle og Selskaberinde jeg skulde være. Ligeoverfor Capitainen vilde jeg spille en lille Comedie. Jeg vilde først og fremmest lade, som om jeg slet ikke havde hørt ham og min Onkels Samtale i Kahytten. Dernæst vilde jeg lade ham være i den Tro, at jeg befandt mig meget vel ombord og at hans Underholdning interesserede mig. Det var ikke nogen behagelig Rolle at spille, og den stod i fuldkommen Strid med mit hele Væsen; men den maatte nu spilles, spilles saaledes, at Capitainen slet ikke ahnede

Uraab. Fast besluttet paa at gennemføre denne min Plan, faldt jeg i Sovn.

Jeg vaagnede ved det første Dagstjær den næste Morgen. Skonnerten bevægede sig paa en yderst ubehagelig Maade. Den rullede stærkt, saaledes troer jeg det heder i Søsproget, naar Tiden er om et Skib, som mere eller mindre regelmæssigt vugger sig fra Side til Side, hvilket nok ikke skeer, uden naar det har Vinden lige agter ind eller ligger under Vindstille i en urolig Sø. Som ung Pige var jeg vel bekendt med alle slige Sømandsudtryk; thi jeg havde oftere fulgt min Fader paa hans Rejser, navnlig til Norge. Nu har jeg for Størstedelen glemt dem og veed knap, om jeg bruger dem, jeg kan huske, rigtigt. Jeg skyndte mig med at gjøre Toilet, ordne mit Haar og min Paaklædning — aflædt havde jeg ikke været — og gik op paa Dækket, for at erfare, hvor vi vare. Det var blifstille, men Søen var i en temmelig stærk, men besynderligt dorst Bevægelse. Himmel og Hav havde samme eensformige blygraae Farve. Da jeg saae mig omkring, mærkede jeg, at vi ikke vare komne synderligt langt frem i Nattens Løb. Vaade den fjællandske og den staaanske Kyst var tydelig at see. Jeg kjendte strax baade Nassehoveds fyr og Kullen. Paa Agterdækket befandt sig ikke et Menneſte med Undtagelse af Roergængereren. Det hele Mandſkab var ifærd med at spule Dækket. Capitainen saae jeg forude tilligemed Styrmanden; den første iagttog Noget igjennem Rifferten og henvendte af og til et Par Ord til sin Side-mand. Jeg forbausedes noget over det talrige Mandſkab; jeg talte mindst tredive, og det var, vidste jeg, et uforholdsmæssigt Tal for et Skib som Skonnerten. Det

var vilde, skjægede Karle at see til. Capitainen saae jeg lidt efter skyde Rifferten sammen og vende sig om. Han fik aldrig saasnart Die paa mig, før han nærmede sig mig. Nu gjaldt det. Jeg modtog ham med det venligste Smil, jeg kunde fremkunsfle. Efter at have ønsket mig Godmorgen, spurgt til mit Befindende og min Sovn, bragte han mig en Afskedshilsen fra min Onkel, som meget havde beklaget, at han ikke personligt havde kunnet sige mig Farvel; men Sagen var, at Fiskerne, som toge ham med, ikke vilde vente. „Deres Hr. Onkel,“ foiede han til med et vist Smil, „er vist en meget elstværdisg Slægtning?“ „Elstværdisgheden,“ svarede jeg, „har neppe nogensinde trykket ham; jeg vil haabe, at hans Agtværdisghed er større end hans Elstværdisghed.“ „O, ja,“ sagde han leende, „i Wallstreet nyder han megen Agtelse.“ „I Wallstreet?“ spurgt jeg. „Ja Wallstreet,“ svarede han, „jeg mener paa New-Yorks Børs. Der er hans Navn almægtigt, Summen være sig aldrig saa stor.“ „By-the-by“, sagde han pludseligt, „De forsvandt for os igaar efter Frokosten; vi søgte efter Dem i Ruffet, men der var De ikke. De maae, foiede han til, idet han saae skarpt paa mig, have været i Deres Lukaf.“ „Det var jeg ogsaa, svarede jeg saa ligegyldigt som muligt, jeg havde tilbragt Natten med at paffe ind og var meget træet. Jeg fik mig ogsaa en rigtigt god Sovn paa min Kvie.“ — „Hørte De da slet ikke, at Deres Onkel og jeg vare nede i Cahyten.“ „Vare de virkelig? — jeg maa have sovet usædvanligt haardt. Det er dog ikke min Sædvane.“ Jeg maa have spillet min paatagne Ligegyldigheds Rolle godt; idetmindste syntes han ganske beroliget. Lidt

efter kaldte han paa Styrmanden og vi gik alle Tre ned
 til Frokostbordet, hvor Edvard, som det var at vente,
 opvartede. Samtalen ved Bordet dreiede sig om de
 ligegyldigste Ting, indtil han saa mig fæste mit Schawl,
 som var gledet ned ad Skulderen, tættre om mig.
 Han spurgte mig om jeg frøs; i saa Fald vilde han
 lade en lille Kamin, han havde ombord, sætte op. Jeg
 var i en altfor spændt Stemning til at mærke, om det
 var koldt eller varmt; jeg kunde derfor roligt svare, at
 jeg fandt det varmt nok. Han udstødte derpaa en For-
 handelse over vort nordlige Klima og gik derfra over
 til at lovpriise Troperne. Især var han udtømmelig i
 sine Lovtaler over Seiladsen i de tropiske Farvande.
 Det vilde under andre Omstændigheder være faldet mig
 let at falde ind med i disse Lovtaler; thi jeg havde
 altid næret en brændende Lyst til at beskue denne tro-
 piske Herlighed, om hvilken jeg havde hørt saa mange
 Rejsende udtale sig med Begeistring. Nu faldt det
 mig svært nok; men svært eller let, maatte jeg blive
 min Rolle tro. Jeg affecterede derfor en Livlighed og
 Interesse, som ganske bedrog ham. Med en næsten
 unaturlig Kraftanstrengelse struede jeg mig op til en
 Stemning, som den en Skuespiller maa være gjennem-
 trængt af, naar han med Held skal spille en Rolle godt,
 hvilke saa end hans egne personlige Sorger og Beshvæ-
 ringer ere. Han talte med Liv og Varme om den
 tropiske Naturs Pragt og Skønhed, om dens hyppige
 Planterigdom, dens prægtige Frugter, det vidunderligt
 deilige Hav og den lige saa smukke Himmel. Han talte
 godt og med en vis Følelse om disse Gjenstande, og
 Alt røbede, at han engang i tidligere Aar havde været

i godt Selskab og vistnok ogsaa nydt en god Opdragelse. Under en livlig Samtale gif vi igjen op paa Dækket. Jeg lod nogle Bemærkninger falde om hans smukke Mandskab, og han var strax inde paa en Lovtale over disse „brave Karle“, der hverken sthebe Ild eller Vand. „Men,“ saiede han til, „de maae sele Tryk-
ket af en Sernhaand paa dem, dersom de skulde gjøre deres Pligt. Det er vilde Karle, som bestandigt maae mærke, at de have deres Overmand for sig. Men jeg kan magte dem, Djæble som de ere, naar jeg blot nu og da statuerer et alvorligt Exempel. Læg Mærke til ham, der staaer tilroers. Han har kun tre Fingre paa den høire Haand; veed De, hvorledes han mistede de to? Det er nu tre Aar siden, da vi laae under Stille, en halvhundrede Mile Øst for Bahama-Derne. Vandmangelen ombord var saa stor, at jeg havde maattet sætte det hele Mandskab, mig selv iberegnet, paa meget knappe Rationer. Med mine Pistoler i Bæltet stod jeg selv ved Vandfadet, naar disse Rationer skulde uddeles. En Dag — det var en forsmædelig Hede saa længe dette Vindstille varede — saae jeg det hele Mandskab nærme sig Vandfadet i sluttet Rhynde med denne Mand i Spidsen. Jeg kom fra den modsatte Side for at overvære den daglige Uddeling, og jeg saae strax af deres Miner, at der var Mytteri igjære. Nogle af dem, blandt Andre ogsaa deres Formand — ham der ved Roret — havde Mærkespiir i Haanden; thi Vaabnene kunde de ikke komme til, dem havde jeg under Laas og Lukke indenfor min Kahyt. De vidste, at jeg havde et Par Piber Madeira i Lasten, og det var denne Viin, de vilde have Fingre i. „Vi forgaae af Tørst,“ sagde

deres Ordfører. „Det gjør jeg ogsaa," afbrød jeg ham ganske roligt, „hvad saa?" „Der er Viin nok i Kasten, lad os faae den. Faae vi den ikke, tage vi den." „Saa det gjør J — det ville vi faae at see. — Læg det Mærlespiir, min Ven, og kom med Dit Vandkrus. Naa, saa Du vil ikke, ja saa maa jeg hjælpe Dig," og i det Samme berøvede min Pistol ham de to Fingre, saa at Mærlespiret faldt ned paa Dækket. Ruglen, som tog hans Fingre, tog derpaa Logi i Laaret paa hans Sidemand. Uden at kaste et Blik paa de Saa-rede, sagde jeg roligt, som om Intet var passeret: „Quarteermester begynd Vanduddelingen; idag en halv Pægel mindre end igaar." Og Alt gik saa stille og roligt for sig, som om denne Episode slet ikke havde fundet Sted. „Svabergast," raabte jeg, da Uddelingen var endt, „hurtigt med din Svaber, et Par af Mandskabet har spildt Bærmen af deres bedste Viin." Jeg vendte mig endnu engang om og raabte forud: „de Saa-rede kunne blive forbundne i Ruffet." De kom nu begge heelt slukørede ind til mig og bleve forbundne af mig. Jeg har gaaet i længere Tid paa Cityhospitalet i New-York og har faaet en god chirurgist Opdragelse. Jeg maatte skjære Ruglen ud af Laaret paa den ene Stakkel, men han knæde ikke. Medens jeg forbandt den Anden, sagde jeg til ham: „Det er en kjedsommelig Ting, nu kan Du jo ikke længere fyre en Pistol af." — „Jeg skyder ligesaa godt med venstre Haand," svarede han mut. — Samme Eftermiddag fik vi et ægte tropiskt Regnshyl, og da vi havde gode Regnseil i Beredskab, samlede vi en uhyre Masse Vand. Efter Regnen luftede det op, og vi vare ude afvor Rvide."

Saa han faae netop ud til at have været Helten i flige Bedrifter. Mod fattedes ham vist ikke, men det var vist et ryggesløst Mod, blandet med en god Deel koldblodig Grusomhed. Jeg kunde imidlertid ikke Andet end høre paa ham med en vis Interesse.

„Hvorledes“, spurgte jeg, „kan De og Deres Mandskab, som har ført dette eventyrlige Liv, finde dem i denne fredelige Goffardisart?“

„Dette er ogsaa min sidste Reise af den Art. Sagen er den, at min vimsse lille Skonnert havde faaet sit Rygte spoleret i Vestindien. Skonheden er jo altid udsat for Misundelse og Bagvaskelse. Man var ondskabssuld nok til at bestylde os, min Skonnert og mig, for at have misbrugt vort Raperbrev og angrebet venstabelige Magters Skibe. Jeg vilde nu helst have trodsset paa vor Ustyld og fortsat; men saa bleve de spanske Colonier erklærede for uafhængige, og Stillingen blev vanskeligere end nogensinde. Deres Onkel, som er en meget forsigtig Herre, naar det gjælder hans Penge, blev bange og vilde idetmindste foreløbigt ikke høre Noget om at fortsætte med denne Raperseilads. Han er dog ligesaa hurtigt som jeg bleven kjed af denne adstadige Goffardisart, som ikke har indbragt ham nok, og har nu givet sit Minde til, at Skonnerten begynder nye Forretninger derovre. Jeg er forresten kjed af at lade mig commandere omkring af den gamle Pengejæger, og plager han mig altfor meget med sine Ordre, siger Skonnerten og jeg ham Farvel for bestandigt. Jeg — —“

Her blev han afbrudt af Styrmanden, som kom op fra Cahyten og meldte ham, at Barometret var faldet meget betydeligt. Han forlod mig nu med en

høflig Undskyldning og gik ned i Kahytten. Kort efter kom han op igjen, kastede Blikket ud over Søen i alle Retninger og tog saa selv Commandoen.

Jeg havde gjort mangen en Fart ikke blot med Goffardstibe, men ogsaa nu og da med Drlogsstibe, navnlig med Bagstibet i Sundet, men aldrig har nogen Commandostemme gjort det Indtryk paa mig som hans. Den var saa kraftig og klar, og paa samme Tid saa fri for det hæse Skrig, som altid høres, naar en mindre kraftig Stemme skal anstrenge sig over Bøne, at den i sin malmsfulde Klarhed maatte kaldes veldyende. Der var heller intet af det Hastværk, som lader det ene Ord sluge det andet, saa Commandoen bliver utydelig. Der var en Ro og Sikkerhed over ham, som gjorde ethvert Ord endnu mere udtryksfuldt og dydende. Folkene lystrede Commandoen med et Drlogsmandskabs tausethed; og i saa Minutter vare de store Skonnertskeil flodsrebede og de mindre Seil beslaaede. Skyldet og alle Ruger luffedes, og alt Guds paa Dækket blev gjort fast.

Det var endnu den samme tunge, eensfarvede Himmel og den samme hule Sø. Endnu rørte sig ikke en Vind. Luften var tung og trykkende og for Aarets Tid meget mild, næsten lummer. En halv Snees Seilere vare at opdage omkring os, nogle nærmere, nogle længere borte. Da disse saae Skonnerten mindste Seil, fik de ogsaa travlt med deres Seil, nogle af dem seent nok. Capitain, Styrmand og det hele Mandskab spejdede i Spænding til alle Sider. Capitainen, som en Tid havde havt sin Riffert rettet imod Sundet, brød pludseligt den almindelige Tausethed:

„Der har vi den! Jagten der agterude har næsten faaet for meget af den.“

Bed at følge Retningen, hvori han pegede, opda-
gede jeg en Jagt, som i dette Dieblif laa næsten heelt
paa Siden. Vi saae Stormen nærme sig, idet den
fylgte Seilene paa de Skibe, som laae Syd for os.
Nu naaede den ogsaa os. Skonnerten frænge-
de Dieblif stærkt over, men rettede sig hurtigt og stød saa
igjennem Vandet med en Hurtighed, som viste, at den
fortjente sit Navn. Det varede ikke længe før Himmel
og Hav stode i Et. Så efter Så styllede over Dækket,
som ikke længere var noget Opholdssted for mig. Jeg
gik ned i mit Lukas og lagde mig paa min Køje, hvor
jeg tilbragte Resten af Dagen og den følgende Nat.
Af og til kom Capiteinen og Styrmanden ned i Ga-
hytten for at iagttage Barometret og see paa Kortet.
Det var en urolig Nat og en lang Nat. Så efter Så
slog imod Dækket og Skonnertens Sider med en Vold-
somhed, som skulde Skibet knuses. Jeg kan ikke sige,
at jeg ønskede vor Undergang, vi hænge jo altid ved
Livet, selv naar det er allerusflest, men jeg tænkte dog
med en vis Egeghdighed paa vor mulige Undergang;
saa havde det Ende med mine Sorger og Bekymringer
og jeg behøvede da ikke at bryde mit Hoved med for-
tvivlede Planer. Senad Morgenstunden faldt jeg i en
urolig Slummer, hvoraf jeg vaskes ved en skurrende Lyd
imod Skonnertens Side og Capiteinens vældige Rost,
der overdøvede Stormen. Som det syntes laa et Far-
toi ved Siden af Skonnerten, og det var imellem dette
Fartois Fører og Capiteinen at Samtalen fortes. Der
accorderedes om at tage Skonnerten ind i en norff

Havn. At en Lodshaad turde vove sig ud i dette Veir forekom mig næsten utroligt, og dog var jeg vant til at see de Bovesthykker, Helsingørs Lodser nu og da dristede sig til. Men det var første Gang, jeg selv havde været ude i et saadant Veir, saa det kan nok være, at jeg antog det for værre end det var.

Jeg skyndte mig saa meget som muligt med mit Toilet, saa meget hellere, som Skibets urolige Bevægelser ingenlunde indbød mig til at give mig Stunder hermed. Pludseligt som ved et Trylleri ophørte disse voldsomme Bevægelser, Skonnerten laae paa ret Kjøl og al den uhyggelige Knagen og Bragen afstøstes af en overraskende Stilhed. I en Hast bandt jeg mine Hattebaand og kastede et Schawl over mig for at komme op paa Dækket. Det var et mærkeligt Natursyn, der her viste sig for mit Øie, et Syn, der var mægtigt nok til at gribe mig i al min Sorg og Sjæleangst, saa mægtigt og storartet, at det aldrig udslettedes af min Erindring. Til begge Sider mødte mit Blik steile, graae og nøgne Klippevægge, der stode hinanden saa nær, at det saae ud, som om jeg blot behøvede at strække Haanden ud for at berøre dem; mange Ålen var der ibetmindste ikke tilovers for Skonnerten til at røre sig i. Jeg saae op og ned ad disse mørke, barske, næsten lodrette Fjældvægge. Allerøverst kastede den opgaaende Sol sine Straaler paa Fjeldtoppene, hvad der gjorde Tusmørket nedenunder endnu mere søleligt. Langsomt og lydløst gled Skonnerten frem i denne smalle og dybe Rende. Seilene hang slappe og det maa have været Strømmen eller de vovende Bønde, som førte os frem, medens den norske Lods selv stod tilroers og ledede

Skonnertens Bevægelse. Jeg gif hen til Relingen og saae ned i Vandet; det var mørkt og sort som Blæk. Del Hele forekom mig som et underligt Drommeslyn, og det var mig næsten, som om jeg ikke turde trække Beiret, saa beklemt følte jeg mig. Et lignende Indtryk maae disse Omgivelser have gjort paa Mandstabet; thi fra Capitainen ned til den yngste Dreng stode de Alle og saae sig om i taus Undren. Bludseligt lysnede det forude, og vi gleder nu ud i et større Basin, der rundt om var omgivet af mindre og større Klippeover, nogle høiere, andre lavere, alle nøgne eller saa godt som nøgne. Hvad der var D og hvad der var Fastland, var det umuligt at afgjøre. Naar man lod Diet fare dybere ind imellem disse Klipper og Blokke, mødte det i den fjerneste Baggrund, grønne, som det syntes, skovklædte Høider. Vi fore atter ind i en snevrere Canal og saa igjen ud i et større Basin, og i det saaes Noget, der lignede Menneſteboliger, hvad de ogsaa viste sig at være. Rundt omkring, hist og her paa de forſtjellige Klippeholme laae nette Træhuse af en egen Bygningsmaade, hvad Fundamentet angik. De stode saa at sige paa Been eller Stolper med et frit Rum under sig. Da Grunden ikke var jevn eller plan, havde man nu og da maattet hjælpe paa denne Klippens Ujevnhed ved at lægge een eller flere Steen ind under en Stolpe. For mit uvante Die saae dette ængsteligt ud; kunde saadanne Huse ogsaa staae fast? Ved hvert Huus — de vare alle reiste nær ved Stranden — var der anbragt en lille Bræddebro eller Brygge, som de kaldtes, til hvilken Baadene vare fastgjorte. Forbindelsen imellem de enkelte Huse syntes udelukkende vedligeholdt ved Hjælp af

Baade. — Det var altsaa Skjærgaarden, som jeg havde hørt saa meget tale om. I dette Bassin kastede Skonnerten Anker, og Lødsen forlod os, efter at have lovet Capitainen, at sende os forstjellige Ting ombord.

Om det var med eller imod sin Willie, at Capitainen var kommen herind, skal jeg ikke kunne sige; men hvad enten det var med eller imod, jeg maatte være beredt paa at spille min Rolle. — Det var en deilig Efteraarsdag, og det klare, varme Solskin bidrog meget til at mildne disse barske Omgivelser. Soen var saa stille og blank, at alle Klipper og Holme affpeilede sig tydeligt. Jeg stod som fortabt i Bestuelsen af denne Naturscene, medens mine egne Betymringer kastede ligesom et Flor over denne solklare Herlighed. Jeg kunde ikke give mig hen til Nydelsen; istedelfor den uforbeholdne Nydelse havde jeg en anden Følelse, tung og trykkende. Hvor vilde jeg ikke kunne have nydt alt dette i gamle Dage, lod det i mit Indre; og disse gamle Dage, som ifkun laae et Par Aar tilbage i Tiden, traadte frem for mig, som tilhørte de en uendeligt fjern Fortid. Det laa mig saa nær, at forestille mig disse Omgivelser under en mørk og skyfuld Himmel — hvor vilde og uhyggeligt maatte da ikke Alt tage sig ud!

Medens jeg stod her, horte jeg Capitainen forude, hvor han gav sine Ordres med Hensyn til noget Haveri, Skonnerten havde lidt i Nattens Løb. Pludseligt horte jeg hans Trin lige bagved mig, og et Dieblit efter stod han ved min Side. Han bød mig Godmorgen paa en næsten ærbødig Maade. Først da jeg kom ombord, havde han givet Cavaleren, men da han mærkede, at dette ikke gjorde Indtryk paa mig, havde han antaget et

mere alvorligt og ærbødigt Bæsen. „Hvor interessant er ikke denne Natur“, begyndte han Samtalen; „men den er barsk, haard og kold. Bedre Underplads kan man ikke ønske sig. En Orkan kan rase fra hvilken Kant den vil, her kan et Skib ligge lige saa trygt som i en Andedam midt i en Landsby. Barsk og kold som denne Natur er, minder den mig dog levende om lignende Smuthuller paa den anden Side af Atlanterhavet; men Modsætningen er uhyre stor. Rige saa koldt og haardt som her er, ligesaa glødende og smilende ere Omgivelserne histovre. De fleste af de vestindiske Der synes at være af vulkanisk Oprindelse og mange af dem ere Koraldannelser. Nogle af dem ere saa udtungede og beredte til omgivelser af saamange Smaaber og Holme, at de have fuldt op af lignende heelt tillukkede Bugter, hvorfra Havet ikke lader sig vige. Jeg er godt kjendt i hine Farvande, og der er neppe et Indløb, jeg ikke kjender. Mangen en god Gang har jeg skjult min Skonnert i et af disse Smuthuller, hvor ingen Orlogsmænd skulde kunne finde mig. Saa holdt jeg Helligdag og lod Mandstabet udhvile sig, medens jeg selv under Solseilet nød den tropiske Naturs vidunderlige Herlighed. Himmel og Hav ere der lige deilige, og til alle Sider har man der, ligesom her, mere eller mindre stejle og bratte Omgivelser, men de ere sjældent heelt nøgne. Klipperne stikker nok hist og her frem, men fordetmeste ere Høiderne klædt med grønne, tildeels blomstrende Buske og Træer. Der kan man ret hengive sig til et Drommeliv. Middelhavet er deiligt, men al dets Herlighed kan dog ikke maale sig med hine Egnes yppige Pragt. Der kjender man Intet til en tør brændende Sirocco

eller til en Vinter, som den, man undertiden kan have i Italien. Lige svalende, lige dulmende, lige balsamisk vifter Passaten til alle Aarets Tider". Han talte med en Varme, som tydeligt nok viste, at han havde følt, hvad han saaledes udmalede. Der maatte være en underlig Blanding af Godt og Ondt i dette Menneſte.

Han bød mig nu ned til Frokosten og fortsatte under denne sin glødende Skildring af det tropiske Liv og den tropiske Natur. Det var umuligt ikke at følge hans Skildringer med Interesse. „Nei", udbød han, „til disse kolde Zoner vender jeg aldrig mere tilbage; jeg har været nærværende at forgaae af Længsel efter hiint Paradiis". Det faldt mig ikke vanskeligt at deeltage i denne Samtale. Det kunde jeg gjøre uden at spille Comedie. Pludseligt gav han Samtalen en anden Bending. „Det er mig ubegribeligt", udbød han, „hvoreledes De, Froken, som synes at fatte Naturens Herlighed saa godt, har kunnet beslutte Dem til at tage Deres Ophold paa et saa uhyggeligt Sted som Gotha-borg". Nu gjaldt det, nu skulde jeg atter til at spille den modbydelige Farce, for at gjøre ham trostydlig. Vis, som jeg meente at være paa, at han ingen Skam for fortjente, var den Rolle, jeg nu skulde spille, mig dog yderst ufordragelig. Bedrag er Bedrag ogsaa ligeoverfor Bedrageren, og jeg skulde da heller ikke høre Andet end Utaal for mit Bedrageri. Men vist er det ogsaa, at jeg da inderst i min Sjæl følte en Rædsel for dette Menneſte, som forbød mig aabent og ærligt at appellere til hans Menneſtelighed. Jeg turde det ikke. „Veed De, Hr. Capitain, om jeg har haft noget Valg. Man kan ikke altid følge sit Hjertes Tilbøielighed".

„Hvad skulde der i dette Tilfælde være iveien. Deres Onkel har saa mange Forbindelser i Vestindien, at han meget let kunde have skaffet Dem en Plads derovre; saa meget lettere, som De taler det engelske Sprog saa godt og flydende.“ „Min Onkel“, svarede jeg, „har ikke havt Noget med mit Valg at gjøre“. „Men“, faldt han ind, „det er ikke for seent endnu; vil De betroe Dem til mig, skal jeg skaffe Dem en Plads derovre, som i alle Henseender vil være behageligere end den, De kan vente Dem i Gothaaborg“. „Kan De virkelig?“ svarede jeg med affecteret Glæde. „Om jeg kan? Intet er lettere“. Jeg maatte nu love ham at tænke alvorligt derover, og hermed forlode vi Frokostbordet. Capitainen gik op paa Dækket, og jeg tog min Tilflugt til mit Lukas, det eneste Sted, hvor jeg kunde være ene.

Hvor var den Rolle, jeg nu var midt inde i, mig modbydelig! Jeg sølte Noget, der lignede Foragt for mig selv. Jeg vidste jo ikke engang, om dette falske Spil vilde kunne føre til Maalet, min Broders Befrielse. Min stakkels Broder. Ham turde jeg knap søge med Dinene, endstige tale med. Der var jo ikke Tid til at udvikle ham det Hele; og selv om saa var, kunde saa Søsteren fortælle sin Broder, hvorledes hun vilde bedaae en Mand med falske Forhaabninger — denne Mand være sig nok saa foragtelig — blot for at gennemføre sine egne Planer? Jeg sølte, at jeg var kommen ind paa et falsk Spor; men jeg havde dog ikke Mod til at opgive min Rolle; den maatte spilles til Ende. Maaskee viste der sig een eller anden Udvei, det var min eneste Trost. Stakkels Edvard! han havde opvartet ved Frokostbordet og betragtet mig med sine

ærlige Dine; det Blik, han nu og da heftede paa mig, røbede en underlig Blanding af Forbauselse, Misbilligelse og Bebreidelse, ved saaledes at høre mig tale roligt, venligt, næsten fortroligt med dette Menneske, som han fandt, jeg maatte foragte. — Jeg kunde ikke holde det ud længere i mit Lufat, jeg var nærved at kvæles, jeg maatte have Luft og jeg gik atter op paa Dækket.

Det var midt paa Dagen og, skjøndt det var Efteraar, havde Solen inde mellem disse Fjælde en varmende Kraft, som kunde det være en Sommerdag. Jeg har siden den Tid aldrig oplevet en rigtigt smuk, solklar Dag, uden at tænke paa dette mit Ophold i Norges Skjærgaard. Der var for mig noget Piinligt i dette klare Lys, denne milde Varme; det kontrasterede for stærkt med Mørket og den iisnende Kulde i mit eget Indre. Da jeg kom op paa Dækket, kom Capitainen mig strax imøde og spurgte mig, om jeg ikke vilde tage en Rotour imellem disse Holme og besøge en og anden af dem. Et Dieblisk udtrykte mit Ansigt vistnok den Forbauselse, jeg følte — „Gaae iland med et saadant Menneske til eneste ledsager!“ var vistnok, hvad mit Ansigt udtrykte, thi det var, hvad jeg følte. Jeg havde for et Dieblisk glemt min Rolle, men ogsaa kun for et Dieblisk; thi i næste Dieblisk svarede jeg med al mulig Venlighed: „Jo, det kunde jeg nok have lyst til!“ Bange for ham var jeg ikke; jeg var ikke i den Stemning, at Noget kunde indjage mig Skræk. Fortvivlelsens kolde Ro havde grebet mig paa en Maade, som lod mig føle, at jeg var hans Herre, han ikke min. Man maa ingenlunde troe, at jeg i mit Ydre havde lagt en kurrende Dues fjælne Væsen. Jeg var ganske

vist venlig og smilende, men lidt efter lidt havde jeg antaget en vis overlegen Mine og Tone, som gav baade mit Smil og min Venlighed Udtrykket af Medlidenhed. Jeg mærkede godt, at Capitainen af og til saae paa mig med Forundring, men jeg lod som jeg ikke mærkede det. Da jeg saaledes skulde stige ned i Fartøiet, hvor Capitainen alt stod beredt til at modtage mig, rakte jeg ham min Parasol, mit Tørklæde og en Bog, medens jeg satte mig tilrette i Baaden med en Mine, som var han min Laquai eller Tjener og jeg hans Herstab. Hvorfor jeg gjorde det, veed jeg ikke. Maaskee faldt det mig lettere at træde heelt ud af mit egentlige Væsen, naar jeg dog skulde spille Comedie. Jeg gjorde det instinctmæssigt, men heri havde Instinctet ledet mig rigtigt. — Det var en deilig Tour, som under andre Omstændigheder vilde have glædet mig uendeligt; men i den Stemning, hvori jeg befandt mig, kunde Intet af den Art glæde mig. Men Alt fæstnede sig dog i min Hukommelse med en forunderlig Skarphed. Vi roede langt ind i Skjærgaarden, maaskee ad en Omvei, for at naae Fastlandet, og da vi her traf Udlobet af en Elv, roede vi et Stykke op ad den. Her vare disse bratte Skraaninger mere eller mindre skovklædte. Den mørke Gran og Birken med det gule Løv syntes at voge umiddelbart ud af det nøgne Fjeld. Der var ikke Spor af Muld at opdage, ikkun den graae nøgne Steen. Og saa denne dybe Stilhed, som kun afbrødes af Aarenes Lyd og en Rovfugls hæse Skrig. Under den hele Tour converserede Capitainen mig livligt, og jeg deltog efter bedste Evne i Conversationen. Bestandigt sammenlignede han det, vi saae, med andre, især tropiske Egne,

idet han skildrede disse, som uforligneligt smukkere. „See“, sagde han engang, da Baaden gled ind i en Snevring af Elven, hvor Granerne næsten luffede sig over os, „See“, sagde han, „hvor prægtigt Deres Flag, det danske Flag tager sig ud imellem disse grønne Omgivelser!“ Nu lagde jeg først Mærke til, at han til Vre for mig havde smykket Baaden med et mægtigt dansk Orlogsflag, hvis Flig hængte ned i Vandet. Nu saa jeg ogsaa først, hvor pynteligt hans Sluproere vare klædte og hvilke mandige Karle de vare. De vare alle heelt hvidklædte med røde Skjær. Paa den udsolde Skjortekrave var der broderet et Anker. Var det for at gjøre Stads af mig, at han havde ladet sine Sluproere eller rettere Gicroere iføre sig denne Herlighed, som ikke engang paa Kjøbenhavns Rhed var kommen tilsyne? Selve Gigen var et herligt Fartoi af en uhyre Længde. Den laae saa let paa Vandet, at den kunde glide hen over det grundeste Vand. Gicroerne vare orlogsmæssigt indøvede, ligesom Alt i Skonnerten baade paa Dækket og i Cahyten havde en Orlogsmands ziirlige, næsten elegante Præg. Jeg lod en Bemærkning falde med Hensyn hertil. „Ja vist“, svarede han, „hos mig gaaer Alt orlogsmæssigt til. Cosardicommando passer ikke ombord hos os, og jeg kan ikke lide det sjubstede, træge, flodsede Skippervæsen.“

Vi roede nu atter ned ad Elven og heelt ud gennem Skjærgaarden, indtil vi kom til en af de yderste Klippeøer. Her laae et Par Smaajoller paa Stranden, og her lod han Gigen lægge til, og vi gik iland. Uden Besvær naaede vi Toppen, hvor vi traf et Par Løbser, som med lange Riffelter spejdede ud over

Skagerak. Som det syntes, var denne Fjeldtop Lodsernes Udfigspost. Det var et storartet Skue, man havde for sig. Udad havde man Havet, Skagerak, som endnu var i vildt Oprør efter Nattens Storm. De grønne Bølger med de hvide Skumtoppe spillede ganske deiligt i det klare Solskin. Nogle Maager og Lerner, der af og til lode deres Skrig høre, forøgede Scenens storartede Bildhed. Langt, langt horte i Horizonten, kunde man øine nogle Seilere, og ved Hjælp af Riffer-ten, som den ene af Lodserne laante mig, kunde jeg see dem ganske tydeligt. Vendte man Blikket ind ad Landet til, havde man Skjærgaarden i dens hele barste Majestæt. Den ene Fjeldø ved Siden af den anden. Alle lige nøgne og uvenlige at see til, frembøde de en Mangfoldighed i Form og Størrelse, som berøvede Scenen al Gensformighed. Her var baade Skjønhed og Storhed, men en Skjønhed og Storhed, som næsten knugede og iisnede. Fjeld og Hav havde taget Alt i Besiddelse, og med Undtagelse af nogle Sofugle syntes alt Plante- og Dyreliv at være bannlyst. Toppen af den Holm, hvorpaa vi befandt os, var temmelig jævnt afrundet og Bunden havde dog Noget, der lignede en Vegetation. Noget flint visstent Græs og nogle halvvisne hvide og røde Evighedsblomster udgjorde den hele Flora, som dog maaskee i Vaaren og den første Sommertid havde givet denne gølge Plet en vis Ynde.

Jeg satte mig ned og saae i dybe Tanker ud over det prægtige Hav; men mine Tanker vendte jeg mere indad end udad. Jeg var saa dybt nedsunken i mine egne, sorgelige Betragtninger, at jeg knap ændfede Ga-

pitainen, som havde indladt sig i Samtale med Lodserne, af hvilke den ene talte ret godt Engelsk. Hvad de talte om, hørte jeg ikke og lagde i det Hele slet ikke Mærke til dem, før Lodserne med et lydeligt Smækkede deres Rifferter sammen og sprang ned ad Klippen. Jeg var nu atter ene med dette frygtelige Menneske; thi frygtelig var han mig, uagtet jeg i dette Dødblik ikke frygtede ham personligt. Min kolde Fortvivlelse havde som sagt hævet mig op over al personlig Frygt. Hvad kunde han vel gjøre mig, som ligesaa gjerne vilde døe, som leve; ligesaa gjerne, nei, langt hellere vilde døe end leve. Livet var blevet mig saa iisnende koldt og goldt. Men ahnelsefuld Frygt for min Broder havde grebet mit Sind som en fix Idee. Blandt de Tanker, som gjennemkrydsede mit Hoved, kom ogsaa Tanken om min Onkel. Et bittert Nag fyldte mit Sind. Hvor maatte han dog være et nedrigt Afstum, der kunde overgive sin afdøde Broders Born til en sliq Skjebne. Senere lærte jeg at see ham i et andet Lys, ikke i et bedre. Penge vare hans Afgud, og til denne Afgudsdyrkelse havde han offret alle naturlige Følelser. Kjærlighed, Dyd og Last vare for ham tomme Begreber. For en raast Dreng var i hans Tanker Somandslivet, ja selv Soroverlivet en ligesaa god Vei som nogen anden, naar der blot kunde tjenes Penge; og en ung Piges Dyd — jo vor Herre maae vide, hvilke Forestillinger han gjorde sig om den! — Capitainen gif imidlertid frem og tilbage og røg paa sin Cigar; men min Tausshed generede ham aabenbart. Han standsede flere Gange, som om han vilde tiltale mig, men fortsatte saa igjen sin Gang. Endeligt smed han sin Cigar

og satte sig ligeover for mig, idet han saae ind ad Skjærgaarden til. Jeg kunde mærke, at det nu gjaldt en alvorligere Samtale, og jeg samlede mig sammen.

„Naar jeg betragter denne vilde Natur og disse Menneſter, ſom befolke den, kan jeg forſtaa det ſcandinaviſke Vikingeliv.“ Diſſe Ord henhæftede han ſom en ligegyldig Bemærkning, men de vare dog beregnede. Det forbaufede mig at høre ham tale om ſcandinaviſke Vikinger, og jeg udtalte uforbeholdent min Forbaufelſe.

„Det forbaufar Dem at høre mig, en amerikaniſk Skipper, tale om Sligt. Ikke ſandt, nægt det ikke, De meente, at jeg var af ſamme Stof, ſom alle diſſe raæ og uvidende Skippere, af hvilke De har ſeet ſaa mange i Heliſingør. Deri tager De dog fejl. Jeg er Gentleman af Fødsel og Opdragelſe. Min Fader var en riig Mand og jeg har nydt alle et rigt Hjemſ Fordele i min Barndom og førſte Ungdom. Det vil viſtnok forbaufe Dem, naar de hører, at det var en Landsmand af Dem, ſom uddannede mig til det Liv, jeg nu fører. Blandt min Faders Venner var en gammel Herre, danſk af Fødsel, ſom havde boet mange Aar i New-York, hvor han havde drevet en meget ſtor Handel. Men allerede i min tidligſte Barndom havde han trukket ſig tilbage fra Forretningerne og levede nu af ſin Formue, der var meget ſtor, iſær da han var Peberſvend. Han førte et meget behageligt Liv, deelt imellem Læſning og Reiſer, og han var een af dem, ſom maa meddele Andre af det, de læſe dem til og opleve. Han kunde fortælle, ſom jeg aldrig før har hørt Noget fortælle. Han var

en elskelig gammel Herre, en fuldkommen Modsatning til Deres gemene, pengegridske Onkel. De maa nu hende Deres Onkel godt nok, til ikke at forarges over den Maade, jeg omtaler ham paa. Ligesaa nærig og snedig Deres Onkel er, var hiin gamle Herre rundhaandet og aaben. Igjennem ham kom jeg til at elske hele det danske Folk med en Drengs varme Begeistring. Saaledes ere de Danske, tænkte jeg. Den livlige, underholdende gamle Mand var en Contrast til vore tørre, kjedsommelige New-Yorker Handels herrer. Han var min Gudsfarer og fattede tidligt en varm Hengivenhed for mig. Al min Fritid tilbragte jeg hos ham, og han vidste ikke alt det Gode, han skulde gjøre mig. Hans Huus var fyldt med prægtige Samlinger af udstoppede Fugle, Conchylier, Sommerfugle, Fugleæg og Gud veed hvad. Historie, Naturhistorie og Rejsebeskrivelser interesserede ham i lige høi Grad. Han havde en lille Yacht, hvormed han foretog kortere eller længere Rejser, og i Ferien seilede jeg bestandigt omkring med ham snart i Long-Island-Sund, snart opad den heilige Hudson, snart ud til Sandyhook, undertiden ogsaa længere bort. Med ham besøgte jeg de smukkeste Steder paa den Kant af vort udstrakte Fædreland og af ham modtog jeg min første Underviisning i Navigation og Sømandskab. Men det, som paavirkede mig meest, var hans Fortællinger. Hvorledes han var bleven Kjøbmand og havde været det saa længe, har altid været mig en Gaade; thi aldrig har jeg modt Nogen, der i den Grad elskede Eventyret for dets egen Skyld. Gammel som han var kunde han ikke lade være at forsøge et Bovestykke, naar Leiligheden frembød sig. Han førte saaledes altid flere

Seil, end han burde, og havde han Balget imellem to Seil-Lob, et farligt og et sikkert, valgte han altid det første; men, naar man undtager, at han engang imellem sejlede en Stang overbord eller havde et eller andet lille Uheld, kom han altid godt derfra. Men meest fortryllede han mig ved sine Fortællinger, netop fordi han ogsaa i dem foretrak det Eventyrlige og Vidunderlige. Især dvælede han med Forkjærlighed ved Søeventyr. Søhelten var for ham den største Helt, og fra Oldtiden til Nutiden var han velbekjendt med alle Søheltes Historie. Han vragede ikke engang Bucaniernes tvivlsomme Bedrifter; men allerhelst dvælede han dog ved sine egne Forsædres Vikingetog. Al, han ahnede ikke, hvilken umættelig Higen efter lignende Bedrifter han vakte i mit Andre. — — Saasnart jeg var færdig med min Skolegang, begyndte jeg efter min Faders Ønske at studere Medicin og besøge Hospitalerne, meest af den Grund, at Noget skulde jeg dog være. Men saa kom den korte Krig med England, og jeg gik ombord i en Orlogsmænd for at forsøge dette Liv. Fregatten, jeg gik ombord i, deeltog i flere hæderlige Affairer, og dette Liv behagede mig ikke saa ilde; men der var dog een Ting, jeg ikke kunde finde mig i. Disciplinen er en meget god Ting for dem, som befale, men den er mindre behagelig for dem, som skulle lysten, naar disse ikke ere rene Trællesjæle. Denne slaviske Lydighed kunde jeg ikke finde mig i, og det endte med, at jeg gjorde mig skyldig i et Brud paa Disciplinen. Jeg vidste, at der forestod mig Krigsret, Dom og vanærende Straf, og, uden at betænke mig ret længe, sprang jeg overbord. Jeg havde taget Tjeneste som Volontair og forrettede

en ældre Midshipmans Tjeneste, men stod ligesom enhver Mand ombord under Krigsartillerne. Jeg havde insulteret Næstcommanderende paa en utilgivelig Maade og jeg vidste som sagt, hvad der vilde følge. Det var just i Skumringen og vi laae tilankers ud for Staten=Island ved New-York. Jeg gav dem ikke Tid til at arrestere mig, men sprang overbord og svømmede iland. Staten=Island var dengang ikke saa bebygget med Landsteder, som nu, og jeg, som var godt bekendt paa den lille Ø, havde let ved at skjule mig. Man gjorde Jagt paa mig den hele Nat, medens jeg sad nok saa trygt i et Træ. Den næste Morgen lettede Fregatten; men jeg vidste jo godt, at Havnepolitiet forinden var blevet underrettet om min Flugt og havde Ordre til at gribe mig. Politiet tog sig imidlertid Sagen lettere, og jeg havde ingen Bæmselighed ved at slippe til New-York, hvor jeg havde let nok ved at skjule mig. Men vise mig turde jeg ikke, for det var lykkedes mig at udsprede et Rygte om min Død. En Tjener rapporterede, at han udenfor Sandhook, havde seet Riget af en Officer drive om — Betret havde været for haardt til at han kunde eller turde fiske det op. Sligt kan altid opnaaes ved Penge. Saa snart dette Rygte var blevet udspredt, ophørte Politiet at bevogte min Faders og hans Benners Huse. Det lykkedes mig nu at faae en Sammenkomst med min Fader og min Gudsader, som tog sig meget ivrigt af min Sag. Ham lykkedes det, da et Halvaarstid var gaaet, at skaffe mig en Pardon paa Grund af den Tapperhed, jeg havde udviist i de forfjellige Batailler, hvori jeg havde deeltaget. Men Orlogsveien var og blev mig lukket. Jeg vendte nu tilbage til mit medicinske

Studium, men jeg havde ikke længe Ro paa mig. Jeg kom i Rast med en Deel unge Menneſter, ſom forte et meget vildt Liv. Jeg var ſnart den Vildeſte blandt de Vilde, og det varede ikke længe før jeg var Chef for denne forvorpne Bande. De maa troe mig, Froken, der var blandt diſſe Menneſter Nogle, ved Siden af hvem den vildeſte Fribytter vilde være en Hædersmand. Mine Kammerater lyſtrede mig, fordi jeg havde fleest Penge at raade over — thi min Gudsader forſynede mig rigeligt — og jeg altid var rede til at betale for dem; men de elſtede mig ikke, thi deels vare mine forvorne Streger ikke efter deres Hoved, deels behandlede jeg dem ofte med al den Haan, de fortjente. Min fortræffelige Velgjører, der elſtede mig ſom havde jeg været hans egen Son, gjorde Alt, hvad han kunde, forat bringe mig paa bedre Veie. Han lod mig endogſaa forſtaa, at jeg ſkulde arbejſe Alt, hvad han eiede, naar jeg blot vilde ſtille mig. Jeg vilde gjerne have ſøiet ham, men det var mig umuligt. Det var ſom om jeg var bleven beſat af en ond Aand. Det kunde maafkee endda være gaaet godt, derſom jeg ikke — denne Gang uden mine Stalbrødre — havde indladt mig paa et andet Eventyr. Det fik et ulykkeligt Udfald og banlyſte mig for ſtedſe fra mit Hjem. De maa blot ikke troe, at det gjaldt Penge eller Penges Værd — Penge har jeg aldrig agtet ſtort — det var et Eventyr af en heel anden Art, men det var ligefuldt et ſorgeligt Eventyr, ſom jeg aldrig har tilgivet mig ſelv, ſom hverken min Fader eller min hæderlige Ven kunde tilgive mig. Havde jeg blot villet blotte en Kvindes Rygte, havde jeg kunnet renſe mig, men det kunde jeg ikke bekvemme til. Jeg gif ombord

i et ildeberøgtet Skib og jeg blev, hvad jeg blev, hvad De nu seer mig. Jeg har oftere været i New-York siden den Tid. Politiet kan ikke gjøre mig Noget — men jeg kommer der som en Fremmed og jeg har intet andet Hjem end Havet." Under den sidste Deel af sin Fortælling havde han reist sig og gik frem og tilbage med et mørkt Udtryk. Bludselt stod han stille foran mig: „Den Stilling, jeg nu indtager, fordømt som den er af Samfundet, lader sig aldrig indtage af Mænd, som ikke ved Opdragelse, Indsigt og Talent staae langt over almindelige Skipper. Den Slags Karle, som jeg commanderer, lystre aldrig Noget, som ikke i Gæt og Alt er deres Mester. De lade sig ikke tumle af deres Jevnlige. Saa ofte en almindelig Blodhund bliver deres Hovding, ender det gjerne med, at de kaste ham overbord. En høiere Dannelses Mysterium maa med til at afdække dem. Naar de ideligt see deres Chef gjøre Ting, som ere over deres egen Fattighed og som de ikke kunne begribe, men som altid paa en for dem uforstaaelig Maade føre til et heldigt Resultat, faae de Respekt for ham, og han kan gjøre med dem, hvad han vil. Jeg kjender heller ikke noget Tilfælde, hvori slige Capitainer have ført en længere og heldig Commando, uden at de have tilhørt en høiere Samfundsklasse." I de sidste Ord talte Forsængeligheden saa tydeligt, at den ikke lod sig misforstaae. Jeg maatte ikke i ham see en almindelig Skipper.

„Maa jeg spørge Dem, hvad det er for en Slags Capitainer, De sigter til; hvad er det for et ædelt Stof, De sætter saa høit over stikkelige, jævne Coffardicapitainer?" spurgte jeg noget ironisk.

Han blev vred, det kunde jeg ikke tage fejl af, og jeg frygtede for, at jeg var falden ud af min Rolle. Han svarede ikke strax, men efter at have gjort et Par Skridt frem og tilbage, sagde han med kold, skarp Betoning:

„Froken, intet Railleri, om jeg maa bede. Jeg er ikke vant dertil og jeg er af en temmeligt irritabel Natur. Hvad Slags Capitainer, spørger De; troer De jeg er bange for at svare? Nu vel, kald mig og mit Broderskab Kapercapitainer, Pirater eller hvad andet Navn det maatte behage Dem at give os; jeg er ligeglad. Saa meget er vi st, at jeg paa det aabne Hav betragter mig selv for ligesaa souverain, som nogen af Deres Konger eller Keisere. Ude paa Oceanet anerkjender jeg ingen Overherre. Af denne Goffardisart, som jeg har drevet et Par Aar, er jeg tilstræffeligt kjed, og dersom Deres Onkel troer, at jeg vil vedblive med at hente Slaver fra Kysten for at fylde hans Kister, saa tager han mærkeligt fejl. Der er en gammel Contract imellem os, ifølge hvilken jeg kan seile i hvad Part jeg vil, naar jeg blot svarer en vis Sum om Mæret af Skonnerten eller udbetaler ham hans Part i rede Penge, den vil jeg holde mig til. Naar jeg er bleven af med den Cargo, som jeg nu har inde, begynder jeg et nyt Liv.“

„Og hvori, om jeg saa tør spørge, skal det Liv bestaae?“

„Det vil beroe paa Omstændighederne; det vil nærmest beroe — —“ her afbrød han sig selv, idet han saae paa mig med et Blik, som ikke var til at misforstaae, og jeg misforstod det ikke; men min Rolle blev

mig for hvert Minut mere uhyggelig. Han stod et Dieblif med nedslagne Dine, som grundede han paa Noget, og udbrød derpaa:

„Men det var ikke herom, jeg vilde tale. Har De tænkt over mit Forslag? De kan trygt stole paa mig, jeg skal skaffe Dem en Plads, som De kan være tjent med. Overreisen skal ikke koste Dem Noget, og De skal blive behandlet med al den Hensynsfuldhed, De som Kvinde og som Dame har Krav paa. Tro mig, endnu forstaaer jeg at vurdere en virkelig Dame. Jeg vil overlade Dem Gahyppen og selv flytte op i Ruffet. De kan stole paa mig, som paa en Broder.“

I samme Grad som baade Tonesald og Ord vidnede om virkelig Følelse hos ham, blev jeg ilde tilmode. Den Interessse — og den var ikke fremtet —, han viste mig, piinte mig, og det faldt mig svært at bedrage ham i dette Dieblif, han netop var sand og ærlig. Hvad var hans Mening, hvilke vare hans Følelser, spurgte jeg mig selv. Jeg gyste ved Tanken om at elskes af saa vilbt og grusomt et Menneske. Jeg svarede imidlertid med paatagen Rasthed:

„Naar jeg kommer til Gothaborg, haaber jeg at kunne frigjøre mig fra mit Engagement der, og jeg vil da følge Deres Raad og betroe mig til Deres Bestyrelse; men De vilde gjøre mig mere tryg, naar De vilde sige mig, hvilke Deres Planer ere med Dem selv og Skonnerten.“

„De troer mig ikke, eller rettere De troer maaffee at jeg er nødt til at føre et forbrøderisk Liv. Det er ikke saa. Jeg har mere Lyst til at jage efter Slavehandlere, end til selv at være Slavehandler. Det er

Eventyret, det Bovelige, jeg attraaer; Penge bekymrer jeg mig ikke meget om. Naar jeg kommer til Vestindien, agter jeg at henvende mig til Admiralen paa den engelske Station og udbede mig Tilladelse til at jage for eller i Forbindelse med de engelske Orlogsmænd. En Sporhund, som min Skonnert i mine Hænder, vil man neppe vrage, allermindst naar jeg kan — og det skal jeg — medbringe talende Beviser paa min Dygtighed i den Retning. Det er en hæderlig Levevei, tænker jeg, og det er en Levevei, som stemmer med min Smag."

Jeg var glad ved at erfare, at han ikke var saa forvorpen, som jeg antog, og denne min Glæde eller mit Bifald afspejlede sig vel i mit Ansigt, thi han saae paa mig med et Smil, som ganske vist forædlede hans særdeles smukke Ansigt.

"Det glæder mig at høre, og jeg kan kun ikke forstaae, hvorledes De har kunnet indlade Dem med min Onkel, som, efter hvad jeg veed, neppe nogensinde handler redeligt, uden naar det stemmer med hans Fordeel."

"Deres Onkel har været min Forbandelse. En tilfældig Forlegenhed, hvori jeg var kommen, benyttede han sig saaledes af, at jeg blev hans livegne Træl; men det skal nu have en Ende og vor Afregning skal vise ham, at han ikke i Gæt og Alt er den Bindende. Men De maa jo for længe siden have lært Manden at kende. Hvad kan man vente sig af En, som ikke engang har almindelig Barmhertighed med sit eget Kjød og Blod? De veed sagtens ikke, at han har sat Deres Broder ombord i Skonnerten, for at saae ham ødelagt eller i alle Tilfælde, for at blive af med ham". Han fremtog sin Tegnebog og udtog af den et Brev fra min

Onkel, som han rakte mig med de Ord: „De maa gjerne læse det.“

I dette Brev anmodede min Onkel sin „kjære Capitain“ om at modtage min Broder som Sahytsdreng. Han skildrede ham som en fordærvet Dreng, der havde godt af at faae Lampen at sove, og at hverken han — min Onkel — eller Edwards øvrige Familie brød sig om at see ham mere.

„Hvilket Afstium min Onkel dog maa være, at tale saaledes om sin egen Brodersøn, der aldrig har givet ham eller nogen Anden Grund til Klage. De kunde vise mig en stor Tjeneste, naar De vilde lade mig beholde dette Brev?“

„Med Fornøielse, det er Dem vel undt. — Tro mig, Froken, jeg er ikke det Uhyre, De antager, eller har antaget mig for. Jeg har uendeligt Meget paa min Samvittighed, men dog neppe saa Meget, som De troer, og i alt Fald ikke af den Slags, De troer.“

Det blev nu Aftalen imellem os, at jeg saasnart Skonnerten kom til Gothaaborg, skulde gaae iland for at arrangere Alt, deels for at løse mig fra mit Engagement og deels ogsaa for at forsyne mig med Afstillet, som den længere Reise og et varmt Klima kunde gjøre nødvendigt.

Tænkte jeg paa at holde denne Aftale? Aldrig et Dieblif. Jeg kunde ikke betro mig til dette Menneſte. Hvor kunde overhovedet en reen Kvinde tænke paa at gjøre en ſlig Reise ſom enefte ſvindelige Paſſageer med en ſaadan Capitain? Da min Onkel foreslog mig at gjøre Reizen til Gothaaborg i Skonnerten, havde jeg foreſtillet mig en almindelig Skipper, men aldrig en

flig tvethdig Herre. Desværre kunde man vel neppe kalde ham tvethdig, for mig idetmindste stod han ikke i noget tvethdigt Lys. Havde det maaskee været min Onkels Hensigt, at faae baade Broder og Søster ødelagt? Gud skal vide det; jeg tiltroer ham Alt.

Min Beslutning vilde jeg holde fast ved, men det faldt mig sværere, end jeg havde troet, at spille denne Rolle. Ond og fordærvet, som jeg antog Capitainen for at være, havde han dog vist mig Tillid, og der er noget Uhyggeligt, næsten noget Forfærdeligt ved at forraade selv det sletteste Mennekses Tillid. Men jeg saae ingen anden Udvei. Den Interesse eller Følelse, han nærede for mig, var tilsyneladende ærlig, men om saa var, hvorlænge vilde den vedblive at være det? Men selv om Alt var nok saa ærligt meent, selv om jeg kunde stole paa denne Følelsses Stadighed og Varighed, hvad saa? Jeg kunde dog aldrig gjengjælde den, og naar saa var, maatte jeg jo endog for hans Skyld snarest muligt rive ham ud af hans Illusioner, selv om det skulde stee ved et Bedrag. Saaledes raisonerede jeg og troede jeg mig berettiget til at raisonere, men det var dog grundfalsk.

Vi roede nu tilbage til Skonnerten i dyb Tausshed. Middagsbordet var dækket, og jeg har neppe nogensinde sidet ved et Bord, som i høiere Grad bugnede under Bægten af alle mulige Lækkerheder. Fiskerne havde skaffet ham prægtige Fisk, Østers og Hummere, og de havde tillige længere inde fra Skjærgaarden eller Fastlandet hentet Ursugle og Tjure. Der var et rigt Udvalg af tropiske syltede Frugter og, vor Herre maa vide, hvormange fine Vine. Uagtet jeg havde holdt en lang

Faste, kunde jeg dog ikke nyde Synderligt af alle disse Herligheder; men jeg gjorde mit Bedste for at synes henrykt. Min Broder opvartede ikke, men en anden af Skibets Dreng. Capitainen bemærkede strax min Forundring ved denne Opdagelse.

„De seer efter Deres Broder, Froken; han er for god en Somand til at være Tallerkenslikker. Under Stormen viste han sig saa slink og behjertet som en gammel Somand. Selv mine vilde Gutter fik gode Tanker om ham trods hans alvorlige Miner. Nu gjør han Yungmans Tjeneste“.

Det var, som skulde enhver Mundfuld kvæle mig. Enhver Tillidsserklæring, ethvert Tegn paa Velwillie fra hans Side piinte mig nu forfærdeligt. Jeg gjorde imidlertid BOLD paa mig selv og takkede ham saa venligt som muligt paa min Broders Begne. Da vi atter befandt os paa Dækket, hørte jeg ham træffe Aftale med Lods'en. Den næste Morgen skulde vi lette og forlade Skjærgaarden, dersom Vinden blot tillod det. Leiligheden var mig saa gunstig, at jeg fik talt et Par Ord med min Broder, som havde noget at gjøre paa Agterdækket, men det var ogsaa kun et Par Ord. Jeg lod ham vide, at jeg imorgen, naar vi forhaabentligt kom til Gothaborg, skulde sørge for, at han kunde slippe iland og med det Samme sige Farvel til Skonnerten for stedsse. Det var Capitainen, som afbrød vor Samtale ved at komme hen til os. Min Broder havde for meget Kjendskab til Skibsetiquetten, til at fortsætte en Samtale med en Passagerer, naar hans Capitain henvendte sig til denne, var Passageren end hans egen Søster. Han gik hurtigt forud, og jeg gik ned i mit

Lufaf, som jeg ikke mere forlod den Aften. Jeg samlede en Deel af mine vigtigste Ting og pakkede dem i en lille Katsæk, som jeg strax vilde tage med mig iland. Jeg havde ikke Meget af min Garderobe ombord. Den var ikke fuldkommen i Orden, da jeg seilede fra Kjøbenhavn, og jeg havde derfor ladet min Commode og mine Kufferter blive tilbage og med dem mine vigtigste og bedste Klæder, Bøger og andre Sager. Det vilde blive sendt efter mig ved første Leilighed.

Den næste Morgen vækkedes jeg ved Mandstabsbets Trampen rindt om Gangspillet ovenover Hovedet paa mig. Jeg klædte mig paa, eller rettere klædte mig om, saa at jeg var fuldkomment rede til at gaae iland, og jeg kom op paa Dækket, netop som Skonnerten ganske langsomt gled bort fra sin Ankerplads. I den graae Morgendæmring fortsatte den sit stille Løb udad mellem de høie, mørke Klipper, hvor Alt var endnu mørkere. For mig var der noget Spøgelsesagtigt i denne Udseiling. Skonnert, Klipper og Mandstabsbets forekom mig som Phantomer, som de Billeder, der bevæge sig forbi os i Dromme. Enhver Lyd, enhver Stemme havde noget Dæmpet ved sig, som om vi befandt os i en Stue, ikke under aaben Himmel. Det var med en Følelse af Lettelse, at jeg naaede det aabne Hav med sin friske Brise og sine spillende, legende Bølger. Herude var det høilys Dag. Vinden var gunstig, men ikke synderlig stærk. Senere op paa Dagen fristede det op, og ved Aftentid ankrede vi i Gothaborgs Havn. Dagen igjennem havde Capitainen underholdt mig med sine tidligere Eventyr og sine Fremtidsplaner. De første viste, hvad jeg ikke tvivlede om, at han havde et grænd-

sesløst-Mød. Det var ikke Pral; dertil var han for rolig og sikker i Bevidstheden om sin egen Frygtløshed. For ham havde disse Bedrifter og Farer været en Leg. Det var heller ikke Altsammen lovløs Gjerning; thi som Kapereapitain havde han idetmindste havt Loven for sig; men han lagde ikke Skjul paa, at han nu og da havde misbrugt sit Raperbrev, det vil sige, han havde brugt det, efterat det havde ophørt at gjælde. Og det var Grunden til, at han havde maattet forlade hine Farvande, for at faae Skonnerten vasket reen i disse nordlige Farvande. Det var min Onkel, som havde udrustet Raperen og havde havt den egentlige Fordeel af den, og det var ogsaa ham, der havde faaet ham til at lade, som om han Intet vidste om, at Raperbrevets Gyldighed var udløben. Hvad han sagde om sine Fremtidsplaner gik ud paa at vise, at han endnu kunde opnaae et berømt Navn ved hæderlige Bedrifter. Han lagde ikke Skjul paa, at jeg var Maalet for hans egentlige Stræben; men det maa jeg dog sige til Ære for hans Selvbeherfskelse, at han ikke erklærede sin Kjærlighed med rene Ord. Jeg søgte at afforte disse Samtaler saa meget som muligt, men det kunde kun skee, ved at jeg søgte ned i mit Lufas. Her var imidlertid Alt saa kvælende, at jeg i min Rastløshed og Uro ikke kunde udholde at være der ret længe ad Gangen. En Gang, da jeg saaledes i min Uro atter kom op paa Dækket, fandt jeg ham læsende. Han reiste sig, og idet han kom hen til mig, rakte han mig den Bog, hvori han læste, med de Ord: „Det har været min Katechismus i mange Aar“. Det var et Bind af Byron, hvori „The Corsair“, „Lara“ og flere poetiske Fortællinger

fandtes. „Jeg har idag“, føiede han til, „forsøgt at udfinde, hvad der saaledes har henrykt mig, men jeg kan ikke finde det. Nu forekommer det mig baade mat og usandt. Hvad er deres Mening om Byron?“

„Der er“, svarede jeg, „noget Henrivende i hans Vers, saa man har ondt ved at slippe ham, men han selv er en i Sandselighed, Forsængelighed og Selvforguldelse fortabt Personlighed. Derfor har han aldrig kunnet skabe mere end een Helt, og denne Helt er ham selv.“

„Det var en streng Dom“, sagde han og gik som i Tanker et Par Gange op og ned af Dækket, „men De har muligviis Ret. De kan rimeligviis ikke forstaae, at jeg saaledes har forgudet denne Digter, at jeg kan mange af hans Digte heelt udenad“.

„Jo, efter hvad De har fortalt mig om deres Opmdragelse og Ungdom, forstaaer jeg det netop godt. Det er det Romantiske, det Eventyrlige ved det Liv, De har ført, der har ladet Dem oversee det Umoraliske i dem. Byron førte ogsaa et eventyrligt Liv, men han var alligevel selvbevidst til heelt at kunne hengive sig i det, og derfor uddigtede han Næsten i smukke Vers. I alle hans Digte er det ham selv, der er Helten. Ogsaa jeg har sølt mig henreven af hans deilige Vers; men dog maa jeg tilstaae, at hans Poesi i noget Væsentligt manglede det Bedste. Han tænker kun paa sig selv. Der gaaer igjennem hans Digte en uhyre Forsængelighed og en uhyre Egoisme; den sidste vilde være større, hvis den første var mindre. Hans hele Digt er Frugeten heraf. Han drømmer sig selv ind i eventyrlige og romantiske Situationer.“

Her bleve vi pludseligt afbrudte af hans Styrmand, som forlangte hans Nærværelse forude i Skibet, og jeg benyttede mig af Leiligheden til at liste mig ned i mit Lukas. Det var vor sidste Samtale. Jeg forlod nu ikke mit Smuthul, før jeg hørte Rødsen komme ombord.

Neppe var Ankeret i Bunden, før et Fartøi fra Land lagde tilborde. En Herre, som var i Vaaden steg ombord, og jeg hørte ham nævne mit Navn i sin Samtale med Capitainen. Denne præsenterede den Fremmede for mig som den danske Consul, der var kommen ombord for at hente mig iland. Han var en Ven, sagde han, af den Dame, som havde engageret mig. Jeg var rede til at følge ham. Idet jeg stod i Begreb med at stige i Vaaden, sagde Capitainen, som havde været mig behjælpelig med at samle mit Reisetøi, halvt sagte til mig:

„Jeg kan altsaa vente Dem ombord igjen imorgen; iovermorgen tidligt seiler jeg igjen!“

„Saasnart jeg kan faae Sagen i Orden, kommer jeg,“ svarede jeg ham med dæmpet Stemme, men ingenlunde hvissende.

I Vaaden begyndte Consulen en ligegyldig Conversation om min Reise; men baade hans og min Opmærksomhed blev snart fængslet ved Vaadsoffenes temmelig hviroftede Samtale. Consulen spurgte dem, hvorom de streedes og nu begyndte de alle Fire at tale i Munden paa hinanden. Omfider fik Consulen saameget ud af denne forvirrede og støiende Forklaring, at han kunde forklare mig Marsagen til Striden. En af Mandstabet vilde i Skonnerten have gjenkjendt en ame-

ricansk Skonnert, hvis Capitain det foregaaende Aar havde bortført „den engelske Kjøbmands“ unge Kone, medens de Andre benegtede det og paastode, at det hverken var den samme Skonnert eller den samme Capitain, der havde været her ifjor. Den Første blev ved sin Paastand, idet han forklarede, at hele Forskjellen bestod i, at Skonnerten var bleven malet udenbords paa en anden Maade og at Capitainen havde raget det store Skjæg af sin Hage. Han foiede til, at han snart skulde skaffe sig Visshed herom. Under denne Ordveksel naaede vi Land og paa Veien fra Landingsstedet til Fru Weimars Bolig — Fru Weimar var Navnet paa den Dame, jeg skulde være hos — forklarede Consulen mig den Tildragelse, hvorom Baadfolkene strebes. En ung engelsk Kjøbmand, som i nogle Aar havde været bosat i Gotha-borg, havde forrige Aar i sit Huus modtaget en americanisk Goffardicapitain, der havde lønnet dette Gjestestovstabe ved at bortføre hans smukke, men noget letfærdige unge Kone. Den bedragne Egte-mand forlod strax efter Byen, rimeligviis for at forfølge Bortføreren, og siden havde man ikke hørt Noget om dette Egtepar. Kjøbmanden havde hævet sit Etablisement i Gotha-borg og sagdes nu at opholde sig i England. Hvad der var blevet af hans Kone, vidste Ingen. Den Mand, som vilde have gjenkjendt Skonnerten og dens Fører, havde været i den engelske Kjøbmands Tjeneste. — Det var et nyt Blad i min gode Capitains Historie.

Da vi kom til Fru Weimars Dor, vilde Consulen tage Afsted med mig; men jeg bad ham endeligt at følge ind med, da jeg maatte henvende mig til ham som dansk Consul i en Sag af overordentlig Vigtighed.

En lille forflædt Dame modtog os i Forstuen. Hun var meget tilaars, idetmindste var Haaret, som stak frem under hendes Rappe solhvidt, men hun holdt sig meget rank. Hendes Ansigt talte om store Sorger, men i hendes Blik og Miner saaes tillige saa megen mild Resignation, at det var tydeligt, at Sorgen i dette Tilfælde ikke havde indstrumpet Hjertet, men snarere udvidet det. Hun saae et Dieblisk blik paa mig og hilsede mig derpaa med næsten moderlig Omhed. „Troer De nu ogsaa, kjære Barn, at De kan holde det ud med en eensom gammel Dame, en barnløs Enke?“ Disse vare næsten hendes første Ord. Hendes Ydre saavel som hendes Stemme havde strax indtaget mig, og da jeg freidigt svarede: „Ja Frue, med Dem kan jeg det“, fæste det med tillidsfuld Fortrøstning.

„Men“, svarede jeg til, „det gjør mig ondt, at jeg maa begynde med at bede Dem og denne Herre om Hjælp i en Sag, der for mig gjælder mere end Liv og Død.“

Og uden videre Indledning begyndte jeg min Fortælling med en Fremstilling af den Hjælpeløshed, hvori vi vare komne ved min Faders Død, og gik derfra over til det, som i Diebliffet laa mig saa tungt paa Sinde. Et Par Timer gik hen, uden at vi mærkede det, med min Fortælling og Consulens og Fruens Spørgsmaal. Consulen gav mig sit Ord paa, at han den Dag imorgen skulde bringe min Broder iland; „men“, svarede han til, „det er jo muligt, at De kommer til at møde i Retten og afgive Forklaring, dersom Capitainen gjør Indbendinger.“ Det var nær ved Midnat, da Consulen forlod os, og da han var gaaet, tilbragte den gamle

Dame og jeg endnu et Par Timer i fortrolig Samtale. Hendes Skjebne havde visseelig været tung. Hun havde været saa lykkelig, men i Løbet af et Par Aar havde hun mistet først sin Mand og derefter begge sine Sønner, et Par lovende unge Mænd. Endeligt henad Morgenstuuden brøde vi op, og den gamle Dame viste mig selv mit Bærelse, der var saa smukt og rigt udstyret, at det næsten piinte mig. Mit Sind var imidlertid for tungt til at dvæle længe herved. Inden Fru Weimar forlod mig, spurgte jeg med halvkvalt Stemme: „Troer De meget ilde om mig, kjære Frue, for det Bedrag, jeg har gjort mig skyldig i?“

„Nei“, svarede hun, idet hun kyskede mig paa Panden, „sandelig gjør jeg ei. Jeg holder ikke af Bedrag, men i dette Tilfælde er der saa meget, som undskylder Dem, at den, der vil dømme Dem strengt herfor enten maa være en Hykler eller et forstuet Menneske. Prøv nu, kjære Barn, at faae nogle Timers god Sovn, imorgen kunne vi tale videre om denne Sag. God Nat, mit Barn.“

Naturen gjorde sin Ret gjældende og jeg faldt i en dyb Sovn. Om bord havde jeg ikke været af Klæderne og kun sovet meget lidet. Det var derfor hvilts Dag, da jeg vaagnede, og til min Forstræffelse saae jeg, at Klokken var over 9. I største Hast skyndte jeg mig med at komme i Klæderne og gjøre mit Toilet; men forinden hørte jeg ved Døren Fru Weimars Stemme, som spurgte mig, om hun maatte komme ind. Hun hilste mig ømt og kjærligt Godmorgen, men der var noget mere end sædvanligt Sorgmodigt i hendes Stemme,

og i hendes Blik læste jeg, at hun bragte mig onde Tidender.

„Kjære Frue“, bad jeg, „hvad er der skeet, siig mig det endeligt strax, jeg kan bære Alting bedre end Ubished og Tvivl?“

„Staffels kjære Barn, De har Ret, det er ikke godt Budskab, jeg bringer Dem. Consulen har været her to Gange for at tale med Dem; men jeg har ikke nænnet at vække Dem. Skonnerten er forsvunden. I Nattens Mørke har den kappet sit Anker og er listet bort. Efter hvad Consulen fortæller, skal den Somand, som meente at have gjenkjendt Skonnerten og dens Fører, strax have henvendt sig til Politiet, som endnu igaarastes aflagde Capitainen et Besøg i Skonnerten. Capitainen skal have modtaget Politiet meget høfligt og forekommende og strax vedgaaet, at han var den, han antoges for at være. Paa Spørgsmaalet om han ikke havde medtaget den unge Fru Taylor, svarede han ogsaa strax ja, idet han tilføiede, at han ikke ansaae det for ulovligt, at medtage Passagerer, som ønskede at seile med ham. Da man yttrede Tvivl med Hensyn til den paagjældende Passageers Frivillighed, svarede han nok saa raast, at Intet vilde være ham lettere end at bevise denne, og at han gjerne skulde møde i Retten som idag og fremlægge disse Beviser, ja vovede endog at fremlægge Breve, som godtgjorde, at den omspurgte Dame var hos sin Mand i London. Under hele denne Sammenkomst med Politiets Embedsmænd viste han en Frimodighed og Eigegyldighed, som confunderede Politiet, der, efter hvad jeg hører, ikke havde synderlig Lust til at blande sig i denne Sag, som, naar undtages Sø-

mandens hviroftede Anklage, kun hviilte paa Rygter. Politiet gif iland og troede sig fuldkomment betrygget, da det havde medtaget Lodsen og forbudt samtlige Lodser at lodse Skonnerten ud, men da Morgenens kom, var Fuglen floien. Den gode Capitain maa da selv have tvivlet om sine Bevisers Gysdighed. — Staffels, staffels Barn, vær ikke saa sonderknuust", sluttede hun, idet hun soldede mig i sine Arme. „Deres Broder er nu som for i den Almægtiges Hænder; han kan lede Alt til det Bedste."

Ja, jeg var sonderknuust og i dette Dieblif uimodtagelig for al Trost. I Tanken gjennemløb jeg de sidste Dages Begivenheder.

„Ja, det er dog sandt", udbrod jeg, da jeg atter kunde finde Ord, „Fakst slaaer sig selv paa Hals. Der seer man, hvad der kommer ud af at tage sin Tilflugt til Bedrag, Usandhed og lignende slette Midler. Hvad har jeg vundet ved denne væmmelige, ufvindelige Comedie, jeg har spillet? Intet, mindre end Intet. Hele min Binding er Tabet af min egen Selvagtelse".

Disse Ord havde jeg sagt mere henvendt til mig selv end til den gamle Dame, der næsten syntes ligesaa sonderknuust som jeg selv.

„Kjære Pige, De gjør Dem selv Uret. Tro dog ikke, vor Herre gaaer saa strengt irette med os. Deres Hensigt var god og reen, og der blandede sig ingen Egentjærlighed i deres Plan".

Der var Noget i hendes Stemme, der lod som om hun ikke ret meente, hvad hun sagde. Jeg betænkte mig derfor ikke paa at svare, hvad der netop foer mig igjennem Tanken.

„Gjører ikke det Onde, for at det Gode maa komme deraf.“

Serpaa svarede hun ikke med Ord, men med at trykke mig til sit Bryst. Hun deelte altsaa min Mening.

Aldrig skal jeg glemme den Overbærelse, den Omhed, der vistest mig i disse Dage af den elstelige gamle Kone. Jeg sad som fortabt den hele Dag, uden at røre mig til nogetsomhelst Arbeide, medens den ædle Kvinde gik og hyggede om mig, som var jeg hendes syge Datter. Nu og da samlede jeg mig sammen og forlangte noget Arbeide. Jeg var jo kommen for at gjøre Nytte. Det var jo mig, som skulde opvarte hende, og ikke hende, som skulde opvarte mig. Hun rakte mig da ogsaa et eller andet let Haandarbeide, men mine Hænder sank snart ned i Skjødets igjen. Engang, da jeg saaledes blev greben af denne Følelse af det Forfeerte i min Opførsel, udbrod jeg fortvivlet:

„Tilgiv, kjære Frue, at jeg saaledes er Dem til Byrde, jeg som skulde være Dem til Hjælp og Lættelse; men jeg skal snart tage ned til Danmark. Tilgiv mig den Skuffelse, jeg imod min Villie har beredt Dem.“

„Herom vil jeg Intet høre, kjære Barn. Var De kommen til mig fuld af Ungdomsglæde og Munterhed, vilde De ikke have været mig nær saa kjær, som De nu er mig i deres Sorg. Det var ikke fordi mit huuslige Arbeide var mig for svært, at jeg vilde have en ung Pige i mit Huus. Jeg savnede Noget, uden ret at vide, hvad det var, og jeg har netop faaet, hvad jeg savnede, En, som jeg kan hjælpe og trøste, En, som jeg kan omslutte med Kjærlighed. Jeg følte mig saa fattig,

og nu føler jeg mig saa rig. De vil dog vel ikke forlade den barnløse Enke og berøve hende den Rigdom, hun skatter saa høit“.

Jeg kastede mig i hendes Arme og lattede for første Gang i disse Sorgens Dage mit Hjerte ved en Taarestrim, som ikke syntes at ville faae Ende. Hun lullede mig i sine Arme som et Barn og lod mig græde ud.

Det var den tredie Dags Morgen, da jeg blev vaagt af min dybe Lethargie. En Fisser, der efter sin Dragt at domme, kom ligesaa sit Fartoi, bragte mig et Brev. Han havde ligget og fisset med sin Rokkebaad ud for Skagen, da han blev praet af en Skonnert, hvis Capitain havde leveret ham dette Brev og paalagt ham at aflevere det i mine egne Hænder. Dersom han gjorde det og bragte Capitainen Svar, skulde han have et Pund Sterling; et havde han faaet for at bringe Brevet. „Den gode Frøken“, saaledes endte han, „vilde nok være barmhjertig imod en fattig Mand og give ham et Brev. Det var ikke hver Dag, en fattig Mand havde en saadan Fortjeneste. Det har været en haard Nat, maa De troe.“ Det var let nok at see; han dryppede af Vand. Jeg stod med Brevet i Haanden og havde ondt ved at samle mine Tanker, men Fisseren lod mig ikke have No. „Et Brev, gode Frøken, et ganske lille Brev!“ Endelig tog jeg Mod til mig og aabnede Brevet. Convolutten indeholdt flere Breve, et fra Capitainen, et fra min Broder, et tredie, som aabenbart var skrevet af en Damehaand, og et fjerde fra en Herre, samt endnu et fra min Onkel. Først læste jeg min Broders, det lod saaledes:

Min egen elskede Søster!

Vær ubekymret for mig. Capitainen er dog en bedre Mand, end vi troede. Han har aabent gjort Rede for sine Planer og for, hvad han har til Hensigt at gjøre for mig. Som Beviis paa, at han mener det redeligt med mig, kan tjene, at han gav mig Valget imellem at blive ombord og tage iland med den Fister, som bringer dette Brev. Vær derfor rolig for mig. Han har alt idag begyndt at give mig Underviisning i Navigation, for at jeg ved første Leilighed kan overtage en Styrmands Post i Skonnerten. Han har ogsaa givet mig en Køie i sin egen Kahyt og jeg spiser ved hans Bord. Derom maa Du være overbevist, at ingen Magt skal bevæge mig til at gjøre Noget, som er uhæderligt. Gid jeg kunde være ubekymret for Dig min elskede Søster. Lad mig faae et Par Ord med Fisteren.

Din hengivne Broder.

Derefter læste jeg Capitainens Brev, som jeg ogsaa vil nedskrive Ord til andet i Oversættelse. Det var uden Overskrift.

„Jeg skal altsaa ikke have den Glæde at see Dem ombord i Skonnerten; men det er dog maaskee bedst saaledes. I det første Dieblif tog jeg mig denne Skuffelse nær, hvor nær tør jeg ikke engang nedskrive, men efter rolig Overveielse maa jeg dog indrømme, at det var bedst saaledes. Nei, Froken, De bør ikke gjøre Overreisen i min Skon-

nert; og det var kun i Lidenstaben's Forblindelse, at jeg kunde opfordre Dem dertil."

"Hvilke mine Følelser for Dem, dyrebare Broder, kan neppe være undgaaet deres skarpe Jagtgælfeseevne. I Dem har jeg lært at agte og see op til Kvinden som til et høiere Væsen. Var der flere som Dem, var der ogsaa færre som mig, derom maa De være overbevist. Jeg har levet et stormende, forvildet Liv og gjort mig skyldig i Meget, som baade Moralloven og Samfundsløven maa fordømme, men for Dndskab og Lavhed troer jeg at kunne sige mig fri. Fra nu af skal hele min Stræben gaae ud paa at gjenvinde et hæderligt Navn, og før det er steet, vil jeg ikke vove at fremstille mig for deres Dine. At mit Liv for Fremtiden vies hæderlig Daad, er deres Gjerning; Himlen velsigne Dem derfor!"

"Jeg har givet deres Broder Valget imellem at blive ombord hos mig eller gaae iland med Overbringeren; han har valgt det Første og jeg er ham taknemmelig derfor. Saalænge han er ombord, er ikke ethvert Baand mellem Dem og mig bristet, og det er mig en usigelig Trost. Deres Broder skal være min Broder. Han skal være mig dyrebare end mit eget Liv. Jeg skal vagtsomt stille mig imellem ham og enhver Fare. Min egen bitter Erfaring skal jeg stille som et Skjold imellem ham og Livets Fristelser, dersom han nogensinde skulde behøve det; men deres Broder vil neppe komme til at trænge til mine Raad i den Retning."

"Det var ikke for min egen Skyld, at jeg skal

mig bort som en Thy om Matten. Det vilde have været mig let nok at rense mig selv og berede Politiet en Ubehagelighed, og i det første Dieblis Harme var det ogsaa min Hensigt at gjøre det. Naar jeg ikke gjorde det, saa var det, fordi De har vaakt Følelser hos mig, som ikke tillod mig det. Alt blotte en Kvindes Skøbelighed, har altid forekommet mig nedrigt, men efter at have lært Dem at kjende, vil jeg hellere tage mig Skylden paa, og lade mig bagvaste, end til eget Selvforsvar kaste en Skygge paa en Kvindes Rygte, hendes Opførsel være sig nok saa fordømmelig. Jeg har desuden nok at affone i denne Retning, og jeg vil tage denne falske Anklage som en Deel af min Straf. Men for Dem vil jeg ikke staae i slettere Lys, end jeg fortjener og derfor vedlægger jeg et Brev fra vedkommende Dame. — Da jeg var her forrige Aar blev jeg meget gæstevendt modtaget af hendes Mand, til hvem en Deel af Skonertens Ladning var configureret. Her er ikke Tale om smaa Artigheder, som ganske almindeligt vides Coiffardicapitainer af de Røbmænd, de have Forretninger med, og som gjerne indskrænke sig til en Indbydelse til et Middagselskab. Han modtog mig med virkelig Hjertelighed og saalænge vi opholdt os her, havde jeg min Bolig hos ham. Hvorledes han, som en forstandig Mand har kunnet vælge sig en Hustru, der i Dannelse og Opdragelse staaer saa langt under ham, er mig en Gaade, men at hun gjør det, kan De læse Dem til i indlagte Brev. Hun er en kjon lille Gaas. Jeg

har aldrig viist hende anden Opmærksomhed end
 den, en Gæst skulder en venlig og forekommende
 Værtinde; og det er mig den Dag i Dag ubegri-
 beligt, hvorledes hun saaledes har kunnet misfor-
 staae mig. Men hun gjorde det, og saasnart jeg
 fik en Ahnelse herom, skyndte jeg mig alt det, jeg
 kunde for at faae Skonnerten seilklar. Under Paa-
 skud af, at min Nærværelse var nødvendig i Skon-
 nerten, forlod jeg Huset til stor Uergrelse for Man-
 den, som gjerne vilde have beholdt mig til den
 sidste Dag. Til al Ulykke blev hendes Mand, et
 Par Dage før jeg skulde seile, kaldt bort af en
 Forretning og maatte reise; ellers vilde Ulykken
 ikke være steet. Dagen før min Afreise modtog
 jeg dette taabelige Brev, hvori hun, som De seer,
 fortæller mig, at hun deelte mine Følelser og vilde
 følge mig til Verdens Ende. Havde jeg ikke skyndt
 mig før, saa skyndte jeg mig nu. I Brevet un-
 derrettede hun mig om, at hun vilde komme om-
 bord den næste Formiddag, og jeg troede mig alle-
 rede sikket imod dette Følgestab, da jeg den næste
 Dag ved Daggrøn seilede bort. Men til al Ulykke
 fik vi Vindstille, inden vi vare komne i aaben Sø,
 og om Formiddagen kom hun ganske rigtigt ud til
 Skonnerten. Jeg modtog hende koldt, men høfligt
 og førte hende strax ned i Cabytten. At skildre
 den Scene, som her gik for sig, skal jeg ikke ind-
 lade mig paa. Jeg staaente maaskee ikke nok hendes
 Følelse, men lod hende strax vide, at hun befandt
 sig i en forfærdelig Vildfarelse, som jeg ikke vilde
 bestyrke hende i. Hun fik et Anfald af Krampe,

og da hun kom til sig selv vilde, hun i sin Fortvivlelse ikke høre et eneste fornuftigt Ord. Jeg vilde lade hende sætte iland igjen, men herom vilde hun Intet høre. Forsøgte jeg derpaa vilde hun springe overbord, truede hun med. Jeg maatte faa hellere bringe hende til hendes Familie i Ramsgate. Hvad skulde jeg gjøre? Jeg skrev strax et Par Ord til hendes Mand og underrettede ham om, at hans Kone havde besluttet sig til at benytte sig af hans Fraværelse til at aflægge et Besøg hos sin Familie. Hun var ikke at formaae til at skrive en Linie til ham. Det var derfor intet Under, at hun i Publicums og i sin Mands Dine kom til at staae som en bortløben Kone — hvad hun jo var — og jeg som hendes Forsørger og Bortfører. Vi havde en lang og kjedelig Reise, inden vi naaede Ramsgate, og hun blev efterhaanden mere rolig og fattet; men i samme Grad skjedde hun mig, hvorover jeg ikke kunde beklage mig. En Kjærlighed, som saaledes uanmodet præsenterer sig, har altid været mig modbydelig. Jeg havde overladt hende Cahyten, og i den holdt hun sig indesluttet. Et Par Dage før vi naaede Ramsgate, skrev jeg hende et Brev til, hvori jeg foreholdt hende hendes Forræderi imod hendes Mand, der ikke havde fortjent det af hende. Jeg raadede hende til at forsøge en Forsoning med ham; og jeg var overbevist om, at en saadan var mulig, naar hun vilde aabenbare ham Alt og med god Samvittighed kunde love ham for Fremtiden at være ham en trofast Egtfælle. Oprigtigt talt

troede jeg ikke paa Muligheden af en saadan Forsoning. At en Mand skulde kunne tilgive en sliq Troløshed, anstaae jeg for umuligt. Hun svarede mig ikke paa mit Brev; men en Forsoning er dog senere kommen istand, og han skal være ligesaa forelsket i hende som tidligere. Af indlagte Brev fra Manden, hvori han takker mig, fordi jeg ikke har opført mig som en Slyngel, vil De ogsaa kunne see, at hun Intet har skjult for ham."

"Og nu, lev vel! Det er muligt, at vi ikke skulle mødes mere i denne Verden; men Billedet af Dem og Grindringen om disse Dage skulle følge mig til det Sidste — mit Liv blive saa kort eller langt. De er fra nu af min gode Engel. Himlen skjenke Dem sine bedste Velsignelser.

Deres for Tid og Ewigbed."

Hendes Brev var baade til at lee og græde over. Baade i Stil og Orthographie røbede det en paafaldende Mangel paa Dannelse. Saaledes kunde kun en udannet Tjenestepige udtrykke sig. Det var dertil saa sentimentalt og forfruet, hvad Indholdet angik, at man havde ondt ved ikke at briste i Latter derover. Ligesaa Overskriften „Dear Soul!“ (kjære Sjæl), som ingen Dame vilde have benyttet sig af, ligetil Slutningen, hvori hun forsikrer ham om, at hun vil følge ham Livet igjennem, og dertil benytter nogle Ord af den engelske Vielsesformular, „until death us do part“, var det en besynderlig Blanding af Overspændthed, Taktløshed og Smagløshed.

Brevet fra hendes Egtfælle indeholdt i Modsat-

ning hertil en kort og mandig Tak, fordi han (Capitainen) saa hæderligt havde vaaget over hans Vre og gjengivet ham hans huuslige Lykke.

Min Onkels Brev var heelt igjennem et Forretningsbrev. I korte, tørre, bestemte Udtryk fik Capitainen sine Ordre med Hensyn til Skonnerten og de Huse, han skulde henvende sig til. Disse Huse vare Agenter for Plantere paa Cuba, Jamaica og andre vestindiske Der og vare altid rede til at modtage et hvilket som helst Antal Slaver. Hos dem vilde han ogsaa faae Oplysning om Stedet, hvor de skulde landsættes og om de Signaler, der skulde benyttes ved Landsætningen. De to Hovedagenter vare Kjøbmænd paa en af vore egne Der, nemlig St. Thomas. Paa Bagsiden af Brevet havde han (Capitainen) tilføjet følgende Linier: „Jeg kjender deres Onkel noie nok til at vide, at De kan behøve en slig Saubegarde, og jeg veed, at de aldrig vil misbruge Brevet. Skulde De see Dem nødt til at frydse hans Planer, behøver De blot at vise ham dette Brev, og det vil virke som et Medusahoved paa ham. Han er altsor feig til at trodse nogen virkelig Fare. Men De maa ligesuldt benytte det med Vaersomhed. Det originale Brev bør De nedlægge hos en paalidelig Ven og blot have en Afskrift ved Haanden; thi seer han Originalen i Deres Hænder, vil han aldrig betænke sig paa at berøbe Dem den med Vold. — Han har ofte nok prøvet paa at svige og forraade mig; jeg skylder ham Intet“.

Der sad jeg som i en Drøm med Skjodet fuldt af disse Papiirer. Fru Weimar var kommen ind, medens jeg endnu var befastet med at gjennemlæse dem; men

hun afbrød mig ikke med eet Ord og forstyrrede ikke engang det Grubleri, hvori jeg hensank efter Læsningen. Endeligt brød jeg selv Taussheden med det Spørgsmaal:

„Kjendte De, kjære Frue, Mrs. Taylor, som forrige Aar saa pludseligt forlod Byen?“

„Jeg har seet hende i et Par Selstaber og talt med hende nogle Gange; forresten kjender jeg ikke mere til hende, end hvad Rygtet har fortalt mig“.

„Sig mig Deres oprigtige Mening om hende. Hvad Indtryk har hun gjort paa Dem?“

„Mrs. Taylor var et reent Barn, da hun for et Par Aar siden kom hertil. Hun var ganske vist et nydeligt Barn at see til, men dette Indtryk tabte sig snart, idetmindste holdt det sig ikke hos mig, og efterhaanden kom jeg til at betragte hende som en smuk lille Duffe. Man kunde ikke være længe sammen med hende, uden at bemærke, at hun i en sjelden Grad var uvidende og pjattet og i hoi Grad manglede almindelig Takt og god Tone. Hvad der først havde taget sig ud som Barnlighed viste sig snart som Barnagtighed ofte som faad, uvorn Barnagtighed. Hun gjorde tillige Indtrykket af at være meget ringe begavet, hun kunde ellers ikke være kommen med saa mange Dumheder og Taktløsheder. Ligeoverfor Herrer var hun i mine Tanker utilladeligt fri, men det synes de gode Herrer ikke at tage det saa noie med. De sætte ofte i en uforklarlig Grad Pritis paa at ffase med Damer, naar de blot ere smukke. Men hendes Mand kunde aabenbart ingen Feil see hos hende. „Er hun dog ikke et yndigt Barn!“ horte jeg ham engang udbryde, da hun i mine Tanker opførte sig som en uvorn Døs. Men

Alle have bidraget til at forkjæle og fordærve hende, og hun lod sig let forkjæle; thi hun var ret hvad Englænderne kalde „silly“. — Da hun saa pludseligt forsvandt, var man imidlertid strax rede til at bryde Staven over hende.“

Nu bleve vi afbrudte af Pigen, som lod os vide, at Fiskeren, som imidlertid havde opholdt sig i Kjøkkenet, var meget utaalmelig. Jeg rakte Fru Weimar alle Brevene og bad hende læse dem. Til min Broder vilde jeg naturligviis skrive; men burde og kunde jeg skrive til ham? Endeligt tog jeg min Beslutning. Jeg skrev et udførligt Brev til min Broder, i hvilket jeg gav ham mange Raad og Formaninger, som jeg meget godt følte vare ufor nødne og oversflødige; thi ung, som min Broder var, vidste jeg, at han kunde betroes til sig selv og sin fine Væresfølelse. Men mit Brevs Indhold var beregnet paa den Mulighed, at Capitainen tidligere eller senere fik det at læse. Han kunde da erfare, hvilke Fordringer, jeg stillede til den, jeg skulde kalde med Navnet Mand og Gentleman i høiere og ædlere Forstand. Jeg havde derfor ogsaa skrevet det paa Engelsk. Til Capitainen skrev jeg derimod meget kort. Jeg takkede ham for hans Venlighed og Forekommenhed og tillige for den Tillid, han havde viist mig. Vilde han vise sig som en trofast Ven mod min Broder, skulde jeg til Gjengjæld være ham en Søster i trofast Hengivenhed. Jeg sluttede med disse Ord: „Gid Herren maae give Dem Styrke til at holde fast ved deres Beslutninger!“

Var det formeget, jeg havde skrevet? Jeg gif

uroeligt op og ned ad Gulvet og kunde ikke beslutte mig til at forsegle mit Brev.

„Tør jeg skrive saaledes“, udbrod jeg endeligt, da jeg saa, at Fru Weimar havde læst Brevene, jeg havde givet hende. Hun læste nu med Opmærksomhed, hvad jeg havde skrevet, og efter at have siddet lidt i Tausshed, saa hun op paa mig, og betragtede mig nøie, som om hun vilde gennemskue mig.

„Jo“, sagde hun endeligt, „saaledes tør De nok skrive. Jeg troer endog, at De ikke kunde udtrykke Dem bedre eller mere forbeholdent. Jeg har læst hans Brev til Dem med megen Opmærksomhed. Hvilket saa end hans tidligere Liv har været, jeg er tilbøielig til at troe, at han mener det ærligt med den Beslutning, han har fattet; alene af den Grund maa De ikke støde ham koldt tilbage.“

Brevet blev nu i Hast forseglet og Tjesteren foer glad afsted med sin Skat. Nu havde jeg først Ro til at tænke roligt over det, som var foregaaet i disse faa Dage. Det var dog maaskee bedst saaledes. Jeg kunde ikke Andet end glæde mig over, at han ikke havde saaet at vide, at jeg spillede falsk, medens han meente det saa ærligt. Maaskee kunde jeg engang tilstaae ham, hvor uredeligt jeg havde handlet; men for Diebliffet maatte jeg være glad ved, at mit Bedrag ikke var blevet aabenbaret. Ligeoverfor ham havde jeg, naar Alt kom til Alt, frygtelig Uret, og det kunde ikke undskyldes mig, at det ikke var for min egen Skyld, men for min Broders, at jeg havde indladt mig paa denne stygge Farce. Jeg havde været trædsk, medens han havde

været saa ærlig og meent det saa godt, som hans Natur tillod ham det. Af hans bedre og renere Følelser havde jeg villet berede ham en Snare.

For min Broder nærede jeg nu kun riuge Betyrning; og den rædsomme Uro, hvori jeg saa nyligt havde været, var nu reent forsvunden. Den Mand, der havde paataget sig at staae inde for ham, maatte i en mærkelig Grad have det i sin Magt at indgyde Andre Tillid, naar det var ham om at gjøre. Jeg nærede ikke Skygge af Tvivl om, at han vilde gjøre et ærligt Forsøg paa at gjenvinde Samfundets Agtelse, selv om dette Forsøg skulde koste ham hans Liv, men paa den anden Side var der en Sikkerhed og Ro over ham, som sagde mig, at han sjældent regnede feil og at han ogsaa denne Gang vilde naae sit Maal.

Under denne alvorlige Grublen kunde det jo ikke undgaae mig, at der var foregaaet en alvorlig Forandring med mine Følelser med Hensyn til denne mærkelige Mand. Den med Foragt blandede Rædsel, jeg havde følt for ham, havde veget Bladsen for en anden Følelse, som jeg ikke kunde gjøre mig Rede for. Hans Skikkelse voksede og antog mere storartede Former i mine Tanker, og om han end ikke ligefrem imponerede mig, saa maatte jeg dog tilstaae, at jeg ikke længere kunde see nedad, men maatte see opad, naar jeg skulde tage Maal af ham. Det var, det kunde jeg ikke overse, en vild og ubændig Natur, men der var tillige noget Storflaet og noget Edelt i denne Natur, som afdvang mig Beundring. Alene den ubetingede Tillid, han satte til mig, røbede noget Edelt. Men maaskee, og jeg rødmede ved dette Maaskee, var jeg dog tilsidst en

bestuften Dommer. Var jeg virkelig bestuften af den Videnskab, jeg mod min Willie havde indgydt ham? Er det aldeles umuligt for Kvinden at forholde sig kold og ligegyldig ligeoverfor en inderlig og alvorlig Kjærlighed? Denne Undersøgelse piinte mig, og jeg viste den fra mig af al Magt, saa ofte den paatrængte sig mig; thi dette Spørgsmaal bukkede ideligt op paany. Dengang idetmindste turde jeg ikke indlade mig paa Besvarelsen.

Hvorom Alting er, jeg var nu kommen saa meget til Ro, at jeg kunde begynde at opfylde mine Pligter i det Huus, som nu skulde være mit Hjem. Og det var et Hjem i dette Ord's sande Betydning; thi jeg savnede ikke engang en Moders Kjærlighed. Jeg var allermindst dengang af den Slags Naturer, som let slutte sig til Andre. Havde ikke min store Sjæleangst for min Broder tvunget mig til at søge hendes Hjælp og Raad, er det nok muligt, at selv Fru Weimars moderlige Omhed og Kjærlighed ikke saa snart vilde have op-
 toet den Skorpe, der under almindelige Forhold lagde sig om mit inderste Væsen. Jeg var bleven nødt til at aflæde mig dette Pantser ligeoverfor hende, og jeg iførte mig det aldrig igjen i mit Forhold til denne min bedste, min eneste Veninde. Hun forstod og deelte min Sorg, og jeg forstod og deelte hendes Sorg; fastere Baand kan ikke sammenknytte Menneffer. Men efterat hun engang havde betroet mig sit Livs glade Forhaabninger og dets mørke Skuffelser, vendte hun ikke mere tilbage til denne Gjenstand. Hun var ingen Niobe. Græd hun, og det gjorde hun, derom turde jeg ikke tvivle, saa skete det, naar hun var ene. I sit

Samkvem med Verden var hun mild og deeltagende og i sit Hjem viste hun sig altid som en christelig, resigneret Kvinde.

Der blev ikke stillet store Fordringer til mig i dette Huus. Det var let at føre et Overtilsyn med den lille Huusholdning, og dette Tilsyn deelte jeg ovenikjøbet med Fru Wetmar, der i Alt behandlede mig som en Datter af Huset. Vi tilbragte en stor Deel af Dagen ved Læsning og Samtaler, og til Afveksling toge vi os en lille Spadseretour. Selstaber gjorde Fru Weimar aldrig, men hun havde en lille udvalgt Kreds af Venner, som jævnligt besøgte hende og tilbragte Aftenen hos hende. Jeg kunde næsten anklage mig selv, naar jeg sammenlignede mit magelige, sorgfrie Liv med mine Nærmestes uhyggelige Tilværelse i det uhyggelige Hjem i Kjøbenhavn. Ak, at jeg kunde dele det med dem! Men det vilde jo være at forøge deres Sorger og Bekymringer.

En Ugestid efter min Ankomst til Gøthaborg bragte en Kone mig et Brev, hvis Udskrift jeg strax kjendte. Det var fra Capitainen. Da jeg spurgte Konen, hvorfra hun havde faaet det, førte hun Fligen af sit Forflæde til Dinene som om hun græd.

Den gode Froken, sagde hun, maatte endeligt ikke være vred, fordi hendes Mand havde glemt at bringe Brevet, som den americanste Capitain havde givet ham at besørge.

Det kom da frem, at hendes Mand, den samme Fister, som havde bragt mig det første Brev, havde lovet at aflevere det Brev, hvorefter her var Tale, saasnart han kom iland, men havde glemt det. Det havde ligget otte Dage i hansomme og var Konen ikke ble-

ven opmærksom herpaa engang, da det, uden at han mærkede det, faldt ud af Lommen, havde jeg vist aldrig faaet det; thi Manden skammede sig, som det syntes, altfor meget til at aflevere det saa længe efter. Sagen var vel den, at han nu ikke havde flere Pund Sterling at vente; ellers havde hans Hukommelse nok været bedre. Der afleveres mangt et Brev i aaben Sø til Fiskere og Lodser, som aldrig naaer til sit Bestemmelsessted.

Capitainens Brev indeholdt kun et Par Ord. „Jeg skal,“ saa lode de, „bevise min Adkomst til Hæderstitlen „Mand og Gentleman“ — eller doe i Forsøget.“

Min Broders Brev var noget længere, men dog ogsaa kort. Capitainen havde viist ham det Brev, jeg havde skrevet til ham, for at overbevise ham om, at han idetmindste til en vis Grad nød min Tillid, og min Broder havde efter nogen Betænkning laant ham det Brev, han havde faaet fra mig, til Gjennemlæsning. „Det var“, skrev han, „maaskee ikke rigtigt handlet af mig; men der var i hans Blik noget saa Bonligt, at jeg ikke kunde sige nei. Jeg var desuden bange for, at han skulde troe, at Brevet indeholdt noget Ufordeelagtigt om ham. Da han havde læst det igjennem, gav han mig det strax tilbage, uden at sige Andet end „Tak“. Kjære Søster, dersom jeg har handlet urigtigt og imod dit Ønske, beder jeg Dig tilgive mig.“

Og nu skulde der gaae mange Maanedes, inden jeg atter hørte fra dem. Jeg faldt, som det hedder, i Folder i min nye Stilling, og var jeg ikke gaaet i Betyrning for mine Nærmeste, vilde dette fredelige Liv hos Fru Weimar fuldkomment have tilfredsstillet

mig. Min Bekymring gjaldt mere min øvrige Familie end min Broder, og det var med en vis Hjerteangst, jeg aabnede ethvert af de Breve, der kom fra Kjøbenhavn. Baade min Moders og min Søsters Breve røbede en Forsknyttelse, som kom tydeligere frem, jo mere de søgte at skjule den. Det var ikke alene, at de savnede deres gamle Hjem og deres mange Venner; der var andre Ting, som tryffede dem, og jeg tog vist ikke feil, naar jeg antog, at min Dufel stod bag ved denne Forstemthed. Netop den Omstændighed, at de saa godt som aldrig omtalte ham, og naar det stete, da saa fort og affnubbet, at det fik Udseende af, at de brændte dem paa hans blotte Navn, gjorde mig mistænkelig. At de skjulte Noget for mig, var mig klart; men hvad det var, kunde jeg naturligviis ikke gjette. At jeg havde det godt, vidste de, og de syntes heller ikke, at have Grund til at være bekymrede for Edvard. Jeg havde naturligviis ikke omtalt mit Eventyr paa Reisen til Gøtha-borg. Skulde jeg skriftligt forklare dem, hvad der var hændet mig, vilde jeg kun forøge deres Bekymringer. Egentlige Pengesorger kunde det heller ikke være, som piinte dem; tværtimod syntes de rigeligt forsynede. En Anonym, der kun kaldte sig „en Ven af Familien“, havde ladet dem tilstille en meget rigelig Pengesum med Bøfte om, at de hvert Aar kunde vente en lignende. Den Mand, der var meest Skyld i min Faders Fallit, og som skulde ham en Sum, der godt kunde betragtes som en Formue, havde tilskrevet min Moder, at han var paa gode Veie til at gjenvinde sin tidligere Velstand, og at han endnu haabede, at skulde kunne betale os hver en Skilling, han skulde min Faders Bo. Fo-

reløbigt sendte han ogsaa en Sum Penge. Fru Weimar, som jeg viste mine Breve, ligesom jeg usorbeholdent betroede hende alle mine Sorger, udbød en Dag, da hun havde læst et saadant Brev:

„Jeg forstaaer ikke Noget af det Hele. Hvad er det, der saaledes trykker Deres Moder, veed De det?“

„Nei, jeg veed ligesaa lidt som De, men jeg formoder, at det er min Onkel, som plager dem“.

„Men hvorledes“, spurgte hun, „kan han plage dem nu, da de slet ikke behøve hans Hjælp? De kunne jo frie sig for hans Indblanding, hvilket Dieblisk de ville“.

„Nei, det er netop, hvad de ikke kunne. Min Moder og Søster høre netop til den Slags Kvinder, som ere hjælpeløse, naar de ikke have Nogen at støtte sig til, og som lade sig regjere af Enhver, der tiltager sig Myndighed over dem. Han er desuden Moders Laugværge, og han er ikke den Mand, der slipper sit Greb. — Jeg burde aldrig have forladt dem; jeg vidste jo, at de ikke kunde undvære mig. Det var Stoltshed og Foragt for min Onkel, der drev mig fra Hjemmet, men det er ikke nogen Undskyldning for mig. — Fru Weimar, kjære Fru Weimar, saa nødigt jeg forlader Dem, føler jeg dog, at jeg maa vende tilbage til mit Hjem, saasnart Foraaret kommer“.

Hun saae paa mig med Taarer i Øinene, men svarede Intet. Lidt efter reiste hun sig og forlod Bærelset. Da hun atter kom tilbage til sin Dagligstue, gik hun hen til mig og sluttede mig i sine Arme.

„Jeg har faaet Dem altfor kjær, kjære velsignede Barn, til at jeg saaledes kan slippe Dem. Vi maae

blive sammen. Til Foraaret reiser jeg ogsaa til Kjøbenhavn. Iys, her er ikke Tale om noget Offer fra min Side; det er en Plan, jeg længe har tænkt paa at at udføre. Kjøbenhavn er min Fødeby, og der vil jeg dog helst ende mine Dage".

Hun lod sig ikke røkke i sin Beslutning. Vi befandt os i Marts, da denne Samtale fandt Sted, og i Slutningen af April forlode vi Gotha-borg. Afstedens faldt dog den gamle Kone tungere end hun havde ventet, og paa Medreisen var hun meget veemodigt stemt.

Det var bestemt, at jeg skulde blive i Huset hos Fru Weimar, som havde leiet en smuk lille Leilighed paa Toldbodveien, hvor Alt skulde bringes i Orden, inden vi flyttede ind. Vi maatte derfor tage ind paa et Hotel i Nærheden, og herfra kunde Fru Weimar føre dagligt Tilsyn med sin nye Boligs Indretning.

I Hjemmet vare de forberedte paa min Ankomst, uden at de dog vidste bestemt, naar jeg vilde komme. Det var derfor ikke saa underligt, at jeg kunde overraske dem, da jeg pludseligt paa en smuk Foraarsdag traadte ind i min Moders Stue. I denne triste Bolig havde Foraaret imidlertid ikke holdt sit Indtog. Leiligheden var i sig selv mørk og vendte imod Nord, saa at den venlige Sol sjældent sendte en Straale ind til dem. Baade min Moder og Søster saae sygelige ud og, hvad der var værre, deres Ansigter bære Præget af Sorg og Lidelser. Det første Blik sagde mig, at jeg afbrød en Samtale, der ikke dreiede sig om noget Glædeligt. Ikke engang Overraskelsen, som mit Komme fremkaldte, kunde ganske fortrænge det Indtryk af dyb Forstemning, som talte ud af hver Mine i deres Ansigter. Jeg saae, at

min Moder var nærved at briste i Graad, og for at forebygge dette udbrod jeg, saasnart vi Alle vare komne til Sæde med en paatagen Freidighed:

„Hvorledes gaaer det saa, kjære Moder, ikke saa godt som det kunde og burde? Lad mig faae Alt at vide paa een Gang, saa er det overstaaet, og jeg er desuden vis paa, at jeg har Raad og Hjælp for alle vore Sorger.

„Gid det var saa vel“, svarede min Moder, „men desto værre er der vel ikke mere Glæde og Lykke ivente for os Staller“.

„Lad os dog see, det var jo alligevel muligt“; og lidt efter lidt loffede jeg Alt ud af dem. Det var, som jeg ventede, min Onkel, som var Ophavsmanden til al denne Sorg. Det er saa let at skræmme et Par forladte Fruentimmer, som aldrig have været vant til at tænke og handle for sig selv. Min Onkels sidste Forslag var gaaet ud paa, at min ældste Broder nu skulde forlade Studeringerne for at indtage en Plads paa hans Godsforvalters Contor, deels som dennes Skriver, deels som min Onkels Secretair. Min Onkel havde nemlig kjøbt et stort Gods i Sjælland, men var netop for Tiden i Kjøbenhavn. Han udtalte sig med dyb Foragt om alt Studium og al Lærdom, og meente, at kun de saakaldte praktiske Veie vare noget værd. Han drev denne sin Kjærlighed til det Praktiske saa vidt, at han endog havde slaaet paa, at min Søster skulde tage en Plads som Udsalgsjomfru hos en af de større Handlende. Det var dog bedre end at sidde paa Stads og falde Moder til Byrde. Min Moder, som havde beraabt sig paa de Pengemidler, hun nu var

raadig over og som gjorde flige Offre unødvendige, havde han afviist med en haanlig Bemærkning om disse Midlers Usikkerhed. Disse Penge vare efter hans Mening slet ikke til at stole paa; men foreløbigt havde han dog tilbageholdt den Understøttelse, han selv havde forpligtet sig til at give Moder. Men dette var endnu ikke Alt. Jeg kunde mærke, at man søgte at fordølge Noget for mig, og det varede Noget, inden jeg fik at vide, hvad de var. Endeligt kom min Moder frem med det.

„Din Onkel siger, at den Capitain, som Edvard seilede med, havde givet sig til at være Sørøver og at Edvard frivilligt havde sluttet sig til ham. Han har desuden ladet Ord falde om, at han maaskee kunde blive nødt til at angive Capitainen for Regjeringen; det var kun Hensyn til os, som hidtil havde afholdt ham derfra.“

Jeg kunde knap finde Ord til at udtale min Forbauselse over min Onkels Frækhed.

„Maa saa!“ udbroød jeg endeligt, „det har Onkel sagt? Han er en valfer Herre; men almagtig, som han anseer sig for at være, troer jeg dog, at jeg har Midler til at magte ham. — Hør Moder, vi maae nu tage en afgjørende Beslutning. Denne Onkel kunne vi slet ikke have med at gjøre. Du maa have en anden Laugværge. Herfra gaaer jeg lige til Faders gamle Ven Grosserer Sørensen; han vil ikke vægre sig ved at være Din Laugværge.“

„Men“, sagde min Moder, „kan det lade sig gjøre, vil Din Onkel tillade det? Og Edvard; tør vi gjøre det for hans Skyld?“

„Vær ganske rolig Moder, jeg veed, hvad jeg gjør. Edvard skal ikke komme til at lide derved“.

Jeg forfortede mit Besøg for strax at begive mig til den nævnte Grosferer; men forinden jeg forlod dem, erfarede jeg paa mit Spørgsmaal herom, at jeg vilde træffe min Onkel hos dem om Eftermiddagen, da han vilde komme for at høre Bæstebød om min ældste Broder. Det var nemlig hans Mening strax at tage ham med sig ud paa Landet.

Jeg blev modtagen med megen Velvillie af Grosferer Sørensen, saasnart han hørte mit Navn. Han var blandt dem, som vilde have hjulpet os, dersom ikke min Onkel var kommen hjem. Han hørte med Taalmodighed paa min Fremstilling af vore Forhold og min Onkels Behandling af os Alle, men navnlig af Edvard og mig, og da jeg havde endt, bebreidede han mig, at jeg ikke tidligere havde henvendt mig til ham. Han vilde naturligviis gjerne paatage sig den ubehagelige Byrde, at være min Moders Raugbørge; kun var han noget betænkelig paa Grund af det nære Slægtskab, vi stode i til min Onkel. Han syntes at kjende min Onkel ganske godt og at frygte hans Ondskab i samme Grad. Efter hans Mening maatte vi kunne vente os Alt af denne Onkel, dersom vi optraadte paa den Maade imod ham. At blive forsmaget af sin eneste Broders Onke og Børn, hvis naturlige Beskytter han burde være, vilde ganske vist stille ham i et meget uhyggeligt Lys; og haard og ond som han var, frygtede han Verdens Dom i en utrolig Grad. Jeg betænkte mig nu ikke længer, men fremkom med det Brev, Capitainen havde betroet mig.

„Her,“ sagde jeg, „er maaskee det, som kan lue ham.“

Han læste med Opmærksomhed Brevet igjennem og da han var kommen til Enden, gav han mig det tilbage med de Ord:

„Ja, De har Ret, det Brev giver os Magten over ham. Tor De betro mig dette Brev, skal jeg nok bringe deres Onkel til Raison. Nu er der Intet til Hinder for, at jeg kan modtage Stillingen som deres Moders Laugbørge. Deres Onkel idetmindste vil ingen Hindringer lægge iveien.“

Jeg lod ham naturligviis beholde Brevet og bad ham blot ved sit Navns Underskrift at bekræfte den Afskrift, jeg havde medbragt. Dette gjorde han og tilføiede desuden følgende Linier:

„Efter at have læst ovenstaaende Brev, hvortil Originalen er i mit Børge, maa jeg gjøre Dem Hr. . . , opmærksom paa, at De for Fremtiden ikke uden at udsætte Dem for alvorlige Ubehageligheder kan vise Dem paa Kjøbenhavns Børs.“

Han underskrev sig som Grosserer-Societetets Formand. Jeg var nu væbnet til at optræde i Kampen mod min Onkel.

Da jeg henad Eftermiddagen atter kom til min Moder, traf jeg ogsaa min Broder der. Han var meget forfnyet ved Tanken om, at han skulde forlade Studierne et halvt Aar før han skulde demitteres til Universitetet. Jeg bad ham blot være taalmodig nogle faa Minutter. Et Dieblif efter traadte min Onkel ind i Stuen. Jeg stod saaledes, at han ikke strax blev mig vaer.

„Naa, Ludvig, reiser Du saa med mig?“ udbød han med sin sædvanlige, haarde Stemme: „De veed,

Swigerinde, hvad det gjælder om," føiede han til, henvendt til min Moder.

"Og hvad gjælder det saa om?" sagde jeg, idet jeg traadte frem af mit Baghold. Synet af mig overraskede ham oienfynligt paa en ubehagelig Maade; men han samlede sig sammen og svarede med ironisk Hofslighed:

"Erhødigste Tjener, Froken Niece, Saa man er kommen hjem. Frokenen spørger, hvad det gjælder om — en reen Bagatel — om Frokenens Hr. Broder skal blive hængt som Sørøver eller ei?"

"Har min Broder da forladt det Skib, De selv satte ham ombord i?"

"Paa ingen Maade; men hans Slynge af Capitain har bemægtiget sig mit Skib, for at drive Sørøveri dermed."

"Jeg antog, at denne Capitain var min Hr. Onkels betroede Mand og Hjertensven, siden min Hr. Onkel betroede sin eneste Broders Børn til ham."

"Man kan jo tage feil, og jeg tilstaaer, at jeg denne Gang har taget feil af min Mand. Men det forandrer ikke Sagen, deres Hr. Broder er gammel nok til at domme for sig selv."

"Er det da ganske vist, at denne deres Capitain har givet sig til at være Sørøver."

"Ja, det er vist nok. Fra New-York skriver han mig til, at han, saasnart han har løstet, vil seile paa sin egen Haand med Skonnerten. Hvad Andet skulde han have til Hensigt. Jeg kender Tyren godt nok."

"Min Hr. Onkel kender ham dog alligevel ikke," svarede jeg og tilføiede, idet jeg fremtog den medbragte

Afskrift, „her er et Brev, som synes at antyde, at Til-
liden til samme Capitain idetmindste fra deres Side
var ustrømtet.“

Jeg rakte ham Brevet aabent og udfoldet, men
da han saae, at det var skrevet af en Damehaand, ka-
sted han det foragteligt paa Bordet.

„Min Tid er for kostbar til at jeg kan besatte mig
paa Damesnak.“

„Derksom min Hr. Onkel havde gjort sig den Ulei-
lighed at vende Bladet og at læse Efterskriften først, var
De maaskee kommen paa andre Tanker.“

Med disse Ord rakte jeg ham paany Brevet og
pegede paa Efterskriften.

„Sørensen,“ udbrod han, „hvad er det!“ og han
blev vieblikkeligt aftegraa i Ansigtet. Han gennemlæste
nu hele sit Brev, men under Gjennemlæsningen antog
hans Ansigt det sædvanlige haarde, trodsige og ondskabs-
fulde Udtryk.

„Dette Falskneri er altjaa Taffen for min Hjælp-
somhed; men jeg skal vide at tugte Falskneren. „Maa-
skee Søsteren ligesom Broderen har knyttet sig til denne
Sørøver; en smuk Opførsel af en ung Pige!“

„Saa det er Falskneri,“ svarede jeg roligt og al-
vorligt, uden at tage Hensyn til hans ondskabsfulde An-
greb paa min Pigeære, „som min Faders Datter kunde
jeg ikke ønske Noget inderligere. Hvis min Onkel vil
forvise sig om Originalens Vægt, er Grosserer
Sørensen vistnok villig til at vise Dem den; dog
vil han maaskee ikke gjøre det uden i Overværelse af
Politiet.“

Det sidste Ord syntes at skurre i hans Øren og

han stod et Dieblit taus og som i dybe Tanker. Jeg benyttede mig af denne Tausshed til at sige ham et Par Afstedtsord:

„De bærer vort Navn og efter Kjødets er De min Faders Broder. Vi kunne derfor ikke ønske at see Dem behandlet som en almindelig Forbryder, men her tør De ikke vise Dem oftere. Det mindste Skridt fra deres Side imod os, og vi ville henvende os om Beskyttelse til Retten. Jeg taler i min Moders Navn.“

Hermed vendte jeg ham Ryggen og gik hen til min Moder, som kun forstod det Halve af, hvad der foregik. Min Onkel blev staaende et Dieblit som fastnaglet, derpaa foer han ud af Døren, idet han mumlede nogle Ord om at hevne sig.

For at forklare min Moder og mine Sødsfende, hvad der egentligt var foregaaet, maatte jeg give dem en fuldstændig Fremstilling af min Reise til Gotha-borg og mit Ophold der. Det var jo ganske vist ikke beroligende, hvad Edvard angik, og jeg havde ondt nok ved at indgive Dem et Haab, som jeg selv ifkun halvt nærede; thi uagtet Capitainen efter sine sidste Meddelelser stod for mig i et bedre Lys, kunde jeg dog ikke skjule for mig selv, at hans Fortid talte altfor stærkt imod ham.

Endnu samme Estermiddag fik jeg min Moder overtalt til at aflægge et Besøg hos Fru Weimor, der modtog hende som en gammel Veninde. Fra den Dag af omfattede min ædle Belgjørerinde alle Mine med en ufromtet Velvillie og hun lod dem aldrig mærke, at den Kjærlighed, de vare Gjenstand for, var en Kjær-

lighed paa anden Haand, en Afglands af den moderlige Omhed, hvormed hun omsluttede mig.

I de første Dage herefter var jeg lutter Activitet og jeg hvilede ikke før jeg fik opspurgt en Leilighed; thi at min Moder skulde blive boende i de mørke Huller længer end nødvendigt, kunde jeg ikke finde mig i. Foran paa Østerbro fandt jeg en smuk og passende Bolig, som vi strax den første Flyttedag kunde flytte ind i. Flyttedagen stod nemlig ligesom Døren. Det kostede os rigtignok et halvt Aars Leie, da vi ikke itide havde op-
sagt den gamle Leilighed. Min Broder flyttede nu hjem til Moder og, havde vi blot havt Eddvard sikker i vor Midte, vilde vort Hjem have gjenvundet det Væsentligste af dets forudsm fredelige Hygge. Jeg deelte mig saa godt det lod sig gjøre, imellem min Moder og Fru Weimar; men mit egentlige Hjem var og blev dog hos Fru Weimar.

Min Onkel hørte vi ikke mere fra. Han havde fundet det raadeligst, at forlade Landet saa hurtigt som muligt. Hans Herresæde udbødes til Salg „paa Grund af Cierens Bortreise“. Han drog først til New-York og derfra til New-Orleans, hvor han for nogle Aar siden endte sine Dage med en Bowiefniv i Brystet. For at kaste et Slør over sin Trafik, hyllede han Abolitionisteri, og dette Hyfleri kostede ham Livet under et Dpløb imod Abolitionisterne.

Nu, da Alt var overstaaet, nu, da jeg havde fuldført, hvad der var mit Hverv, idetmindste, hvad jeg ansaae derfor, blev jeg greben af en Mathed og en Svag-
hed, som gjorde mig uskicket til enhver legemlig eller aandelig Anstrengelse. Jeg gyste ved at see tilbage og

og kunde knap fatte, at jeg havde havt Mod til at udføre alt dette. Naar mine Tanker faldt tilbage paa den Tid, forekom jeg mig selv som et ukvindeligt, modbydeligt Væsen. Det var vel ikke Andet end en naturlig Reaction, der gjorde sig gjældende; men Gud skal vide, at jeg var nærved at bukke under for Byrden, og det var vist ogsaa steet, dersom jeg ikke havde havt min moderlige Veninde. Det var hende, som holdt mig opreist under denne svære Kamp, i hvilken jeg var altfor rede til at give tabt.

Sommeren var gaaet og vi befandt os midt i Vinterens Hjerte, da jeg modtog et Brev fra min Broder. Af Datoen at slutte, maatte det have været længe undervejs; men det var ogsaa gaaet Skippetveien. Det var nemlig betroet en dansk Skipper, som paa Hjemreisen havde gjort mere end een Afstikker.

Brevet var langt og udførligt og indeholdt en fuldstændig Beretning om, hvad der var hændet ham, Capitainen og Skonnerten, siden de forlode Gothaaborg.

Edvard skrev livligt og muntert og af hele Brevet fremgik det, at han følte sig lykkelig og tilfreds. De havde havt en meget heldig Reise til New-York, hvor Capitainen kun havde opholdt sig et Par Dage. Saasnart Skonnerten havde skilt sig ved sin Ladning, satte han Coursen til St. Thomas, som de ogsaa naaede efter en meget kort Reise. Herhen havde Capitainen begivet sig, for at udsponere. Han vidste godt, at ihvorvel den danske Regjering var en ærlig Fjende af Slavehandelen, var dog denne danske D paa en Maade Rendezvous for Slavehandlere. Her fandtes flere

af disse Nhedere, som satte deres Penge i Slaveffibe og Slavehandelen, og det var derfor at Capitainen søgte herhen for at erholde den nødvendige Underretning. Og den fik han ogsaa; hvorledes, vidste Edvard ikke; men han saae ham gaae ind og ud som en velkommen Gæst i mange Huse. Han indførte ogsaa Edvard i flere Familier, der toge venligt imod ham. Da Capitainen havde faaet at vide, hvad han vilde, seilede han til Havanna, hvor han havde samme Grinde; men her iagttog han mere Forsigtighed, thi den spanske Regjering havde ikke glemt den Skade, hans Raperier havde tilføiet deres Handel under Kampen med de americanste Colonier. Hvad der var endnu værre, man havde ham mistænkt for, at han, efterat Krigen var ophørt, havde udplyndret et Par spanske Slaveffibe. Disse Skibe havde netop landsat deres Ladninger, da han angreb dem næsten ligesom Vinene af de spanske Autoriteter iland og tog alle deres Dubloner fra dem. Han havde benyttet Reisen fra St. Thomas til Havanna til efter bedste Evne at gjøre Skonnerten ukjendelig. Han lod Skroget male paa en saadan Maade, at dets smukke Linier bleve fordærvede. Kanonerne bleve bragte ned i Lasten og Portene dækkede og overmalede. Han foretog ogsaa saadanne Forandringer med Rigningen, at de smaa Seil, han underslog, kunde passe. Til dette Dimeb havde han forsynet sig med de fornødne Stænger og Bomme, og da Skonnerten seilede ind til Havanna, havde den et tilstrækkeligt lurvet Udseende. Han havde ogsaa gjort sig selv ukjendelig. Sit Haar skjulte han under en Paryk og ragede sit Ansigt saa glat som muligt. Istedetfor den Phantasiuniform, han gjerne

var, anlagde han nu en temmelig sjudstet Skipperdragt og en dertil svarende slentrede Gang. „Da jeg“, skrev min Broder „første Gang saae ham i denne Dragt, kunde jeg ikke kjende ham og ikke fatte, hvorfra denne Stikkelse var kommen til os midt ude paa Havet.“ Alle hans Folk maatte iføre sig deres meest lurvede Klæder. Hele denne Mafterade syntes at have moret Edvard kosteligt. I Havanna indlod han sig ikke paa Besøg hos de Rige og Anseete; der var det iffun Kneiperne og Værtshusene, hvor Somænd samlede sig, han besøgte. Men som det lod, var han godt fornøiet med Udhyttet af sine Spionerier; thi efter et Par Dages Ophold forlod han atter Havanna. „Neppe vare vi i rum Sø, før han fik travlt med at give Skonnerten et andet Udseende. Kanonportene aabnede sig atter for Kanonerne, Rigningen fik atter sit orlogsmæssige Udseende, og Skroget blev malet om. Sin egen Forklædning lagde han strax til Side, og baade han og hans Mandskab antog et Udseende som Mandskabet i en Orlogsmænd ved høitidelige Leiligheder.“

Saa snart de vare færdige med dette Arbeide, som ikke tog Mandskabet mere end een Dag, satte Capitaenen Coursen ad Jamaica til og ankrede op paa Port Royals Rhed. Neppe var Ankeret i Bunden før Capitaenen gik i sin Gig og opsogte Admiralen i hans Bolig iland. Den Samtale, han havde med Admiralen varede flere Timer, og da han kom ombord var han i overordentligt godt Lune. Skonnerten lettede atter og forlod Port Royal for fulde Seil, medens en Deel af Mandskabet fik travlt med at bringe en langtrækkende Kanon, en saa kaldet „Lang-Tom“ op paa Dækket og

anbringe den paa en Rappert, der lod sig dreie rundt. Da Skonnerten atter var i rum Sø, tog Capitainen Edvard ned med sig i Cahyten, hvor han fortalte ham Alt, hvad der var passeret mellem Admiralen og ham. Admiralen havde i Forstningen modtaget ham meget koldt og stibt, og den Stivhed var ikke bleven formindsket, da Capitainen frimodigt fortalte ham, at han var den berøgtede Kapercapitain, som havde faaet saa slet et Navn hos den spanske Regjering. Da han imidlertid fremkom med sit Forslag, at stille sin Skonnert til Admiralsens Tjeneste opklaredes dennes Afsyn. Capitainen forlangte ikke, at Admiralen skulde binde sig ved noget Løfte, før Skonnerten havde beviist sin Brugbarhed ved at hjælpe de engelske Krigsfere til Opbringelsen af nogle Slavestibe. Admiralen var saa meget villigere til at lytte til Capitainens Forslag, som Stationens Krigsfere havde været meget uheldige i den sidste Tid. Capitainen meddeelte nu Admiralen, hvad han vidste om nogle spanske Slavestibes forventede Ankomst. Han sagde ham, hvor de agtede at landsætte deres Ladninger, og bad ham med et Par Krigsfere at bevogte en vis noiere betegnet Deel af Cubas Kyst. Han, Capitainen, skulde da ogsaa være paa sin Post og bidrage sit Yderste til at drive Spaniolerne ud af deres Smuthuller. For det Tilfælde, at Skonnerten ikke paa anden Maade kunde sikre sig sit Bytte, skulde den have Lov til at angribe Slavehandlerne under engelsk Flag. Sluttelig havde Admiralen opgivet ham de nødvendige Signaler for det Tilfælde, at Skonnerten skulde blive praiet af engelske Krigsfere, og for at han kunde sætte sig i Forbindelse med den Corvet og Brig, som vilde blive sendte op

til Cuba. Capitainen havde sagt Admiralen Sandheden, hvad Slavehandlernes sandsynlige Bestemmelsessted var, men han havde ikke gjort ham bekendt med deres Smuthuller, for det Tilfælde, at de fandt Kysten bevogtet af Drlogsmænd; den Rundskab havde han beholdt for sig selv. Da han fik Cuba i Syne, mindskede han Seil og gik atter i rum Sø, indtil et Par Seilere opdagedes i Horizonten. Det viste sig snart, at det var Corvetten og Briggen, Admiralen havde lovet at sende. Saasnart de kom nær nok, veyledes der Signaler imellem dem og Skonnerten, og Corvetten sendte en Officeer ombord i Skonnerten. Der blev nu truffet Aftale mellem Capitainen og de engelske Krydsere, hvorefter Officeren atter forlod Skonnerten. Denne Sammenkomst smagte ikke Capitainen. Den engelske Officeer haode i en utaalelig Grad vilst sig overmodig, næsten uforkammet; men han havde en Mand for sig, som ikke lod sig træde paa Tærne, og inden Sammenkomsten var tilende, havde den gode Herre seet sig nødsaget til at forandre sin Opførsel. Saasnart Officeren havde forladt Skonnerten, seilede denne sin egen Cours og de engelske Krydsere deres. Da Skibene vare hinanden ude af Sigte, forandrede Skonnerten atter Cours og henad Solnedgang gled den ind i en Bugt, hvor den laa godt skjult. Jeg vil nu give Resten af hans Brev med Edwards egne Ord.

„Noget paa een Gang saa overraskende og deiligt har jeg endnu aldrig seet; thi vel er Indseilingen til St. Thomas saa smuk, at man skal have ondt ved at finde dens Lige, men det er dog igjen noget heelt Andet. Paa mig gjorde St. Thomas et stærkt Indtryk, jeg saae, at der var smukt, men jeg følte det ikke saaledes som

her; maaskee var det Byen, de mange Skibe og det store Røre, som forstyrrede mig Indtrykket. Her var der Intet, som forstyrrede mig. Skonnerten gled ind gennem en smal Abning, som neppe var til at opdage udefra det aabne Hav, før man var den ganske nær. Aldrig saasnart vare vi indenfor, før Abningen igjen forsvandt, idetmindste kunde jeg ikke opdage den, da jeg et Dieblis efter vendte mig om. Her laae vi nu inde i dette prægtige Basen, der ganske lignede en speilblank Indsø, omsluttet af majestætiske Høider paa alle Sider. Det var, som bemærket, nær ved Solnedgang, og paa denne Tid af Dagen tager den tropiske Natur sig allerprægtigst ud. Høiderne eller Bjergene paa den vestlige Side af Bugten laa nu i Skygge, kun paa enkelte Palmer i Nærheden af Toppen af Bjergene spillede Solens Straaler endnu; overst oppe traadte Træerne silhouetagtigt frem paa den vestlige Himmel. Jo længere Blikket søgte nedad imod Vandet, desto dybere og mørkere var Skumringen paa denne Side af Bugten. Alt syntes her saa stille og hemmelighedsfuldt, og Speilbilledet i Vandet tog sig ud som et Billede fra Drommenes Land. Paa den modsatte Side straaledes Alt endnu i et blændende Lys, og her kunde Diet endnu med Lethed skjelne imellem de enkelte Træer og Busse. Jo mere fraa Solens Straaler faldt paa Palmerne og Caktusbuskene, desto tydeligere sprang de frem; men Skyggen jniger sig umærkeligt nedenfra og opad, og inden man har seet sig halvt mæt paa al denne Herlighed, har Mørket lagt sig over den hele Bugt med dens Omgivelser. Men længe varer det ikke, saa hæver Maanen sig op over Bjergene og nu har man en Her-

lighed af en anden Art — en tropisk maaneklar Nat, saa lys, at man uden Anstrengelse kan sætte sig til at læse i en Bog med meget fin Stil. Saa længe Dagen varede, var Alt saa tørt og tørt, at man ret tilgavns følte denne Naturensomhed; men neppe var Solen nede, før Millioner af Cicader begyndte deres monotone Concert, som kun nu og da afbrødes i et Par Secunder. Den var ikke smuk denne Musik. Hvad der derimod var smukt var Synet af utallige Ildfluer, som strax efter Solnedgang krybsede hinanden i deres Flugt paa en lille Eng eller Mark, som laa ved Foden af Bjergene ved den nordlige Ende af Bugten. Men de forsvandt igjen, da Maanen stod op. — Da jeg den næste Dag ved Middagstid stod paa Dækket og saae mig omkring, kunde jeg knap troe, at jeg befandt mig mellem de samme Omgivelser. Bugten var der og Bjergene ligesaa, men fra disse Bjerger var Alt ligesom udbvidsket. Ved Aftensolens Lys havde man kunnet skjelne mellem hvert enkelt Træ og Busk og hver lille Klippeblok, men nu i Middagsolen var Alt udjevnet. Det Hele var afrundet og en eensfarvet grøn Klædning dækkede Alt. Man kunde ikke opdage en eneste af de høie Palmer, som vare spredte op ad Bjergenes Sider. Det var let nok at forklare sig. Solen staaer ved Middagstid saa lige over vore Hoveder, at der ikke kan være Tale om Skygge. En Mand med en bredskygget Hat kan her ved Middagstid beshygges heelt af sin Hat. Det er ligesom om Træer og Buske først voxede frem ved den dalende Sols Straaler."

"Denne Deel af mit Brev er ikke skrevet ombord i Skonnerten; der er ikke til at holde ud. Deilig, som

denne Bugt er, er den midt paa Dagen som en Bager-
 ovn; thi Passaten kan ikke slippe ind og forfriske os.
 Den første Formiddag brugte Capitainen til at varpe
 Skonnerten igjennem et smalt Løb heelt rundt omkring
 Bugten. Midten af denne er nemlig fuld af Corallrev,
 som man maa vogte sig for at komme for nær. Nu
 ligger Skonnerten paa den modsatte Side lige ved Ind-
 seilingen, men dog saaledes skjult, at den ikke kan op-
 dages udenfra. Den er fortoiet saaledes ved Hjælp af
 Ankere, at dens Kanoner kunne bestrøge ethvert indseil-
 ende Skib langskibs. Paa den anden Side af Indlø-
 bet opkastede han et lille Batteri, som han armerede med
 fire Kanoner, som han ogsaa havde gjennt i Lasten.
 Saasnart vi vare færdige hermed, tog Capitainen mig
 og en halv Snees Mand med sig iland. Foruden no-
 gen Proviant slæbte Folkene endeeel Værktøi, Brædder og
 forskjellige andre Sager med sig op ad de steile Bakker.
 Capitainen gik foran op ad en smal, tildeels tilgroet
 Sti. Endeligt efter en mojsommelig Opstigen naaede vi
 Toppen. Alt som vi steg opad, blev Luften friskere og
 kjøligere, og oppe paa Toppen blæste Passaten saa frisk,
 at vi ikke mere følte Varmen. Her er deiligt at være.
 Toppen var bevoxet med et temmelig tæt Krat med en
 Bistepalme hist og her. Krattet var ikke høiere, end
 at man kunde see ud over det til alle Sider. Skonner-
 ten laa lige under os. Den hele Bugt og det omgi-
 vende Hav laa udbredt for os som et Kort. I Løbet
 af et Par Timer havde Folkene ryddet en lille Plet og
 reist et lavt Skuur, der var aabent til alle Sider, men
 oventil dækket af Palmeblade. Der blev ophængt et Par
 Røier og lavet et lille Bord og et Par Smaabænke.

Saa snart Alt var færdigt, gik Capitainen og Folkene ned igjen, medens jeg blev tilbage. Lidt efter saae jeg Capitainen seile ud af Bugten i det største Fartoi. Han seilede langt ud i det aabne Hav og vendte derpaa tilbage. Han opholdt sig kun et Par Minuter i Skonnerten og gik derpaa iland igjen. Hurtigt steg han op ad Bjerget og satte sig, badet i Sved, paa en af de smaa Bænke."

"Det stærpeste Die, med eller uden Riffert, er ikke istand til at opbage vort Paulun; det har jeg nu forvisjet mig om." Saaledes lode hans første Ord. "Nu ville vi gjøre os det saa behageligt som muligt."

"Vi hjalp hinanden med at dække et Bord med de gode Ting, der vare bragte iland fra Skonnerten, og nød derpaa det deiligste Maaltid, jeg nogensinde har smagt. Men hvert Dieblif reiste han sig og tog Rifferten, som han lod gaae Horizonten rundt. Foruden sin Riffert, har han ogsaa medtaget et kostbart Telescop paa Stativ. Naar jeg stillede dette paa en Gjenstand paa den modsatte Side af Bugten, kom den mig saa nær og blev mig saa tydelig, at det var som stod jeg ved Siden af den.

Her er deiligt at være. Vi ere nu heroppe paa tredie Dag, og min gode Capitain begynder at blive utaalmodig. Hvad mig angaaer, kunde jeg gjerne blive her saa længe som det skulde være. Luften er saa vidunderligt blød og balsamisk; Passatens Puft er saa forfriskende og dulmende, at man føler sig som i et Paradis. Og saa denne Himmel og dette Hav! Jeg kan sidde her og dromme i det Uendelige, og naar jeg vaagner, veed jeg knap, hvad jeg har tænkt paa. Capi-

tainen er, hans nuværende Utaalmodighed fraregnet, en meget behagelig Mand at være sammen med. Han er saa mandig og rolig, saa fattet, saa resolut, og det er første Gang, jeg har seet ham saa utaalmodig som i disse Dage; der maa staae noget meget Alvorligt paa Spil. — Jeg spurgte ham imorges, hvorledes han saa ubekymret kunde overlade Alt i Styrmandens Haand. Han smilte, da han svarede: „De Stakler, de have alt for længe siden følt, at jeg er deres jordiske Forsyn. Uden mig ere de hjælpeløse. Der er i dette Dieblif ikke en Mand ombord, som kunde styre Skonnerten ud af dette Hul“. Her opholde vi os nu, som sagt, paa tredje Dag, og medens jeg tager mig det mageligt, rejser han sig næsten hver fem Minutter for at bestryge Horizonten med sin Riffert — — “.

„Her blev jeg afbrudt med et Udraab fra Capitainen: „Det maa være den ene af dem!“ Efter længe at have holdt Rifferten i samme Retning, rakte han den til mig og spurgte mig, om jeg kunde opdage et Seil i den udpegede Retning og hvad jeg meente om det. Det varede noget, inden jeg opdagede denne Seiler, af hvilken man endnu kun saa det Øverste af Seilene. „Det maa være en Skonnert, den er rigget som vor. Jeg kan see dens Gaffeltopseil og det Øverste af dens Skonnertseil. Han tog atter Rifferten og blev nu ved at iagttage den, indtil Skroget var kommet frem. „Jo“, sagde han, „det er den, jeg kjender den“. Skonnerten kom nu stedse nærmere, og det var tydeligt, at den vilde passere os ganske nær. Capitainen gav sig nu ifærd med at stille Telescopet, hvilket var meget vanskeligt og forbrede stor Øvelse. Endeligt havde han den. „Den

har otte Rononer og en „Lang-Tom.“ Besætningen maa være omtrent en 30 Mand, saa vidt jeg kan skønne. Han er isærd med at lufte og vadske sine Negre, for at de kunne tage sig godt ud ved Landsætningen, — hvilket Myller af Menneſter!“ Han satte sig atter ned med et Udtryk af Tilfredshed. Jeg kunde nu med Rikkerten see Slavehandleren og Alt, hvad der foregik paa dens Dæk.“

„„Seer De“, sagde han lidt efter, „den styrer Courſen netop som jeg har sagt. Jeg ſkal nu forklare Dem min hele Plan, og naar jeg ikke tidligere har gjort det ſaa fuldstændigt, ſaa er Grunden ikke Mangel paa Tillid, men en Ulyſt til at omtale Planer, hvis Udførelſe endnu er uſikker. For Admiralen har jeg aabenbaret netop ſaa meget, ſom var nødvendigt, for at min Plan kunde lykkes. Jeg har sagt ham, hvor Slaverne ſkulde landſættes; jeg har ogsaa betroet ham, at jeg kjendte diſſe Slavehandleres vigtigſte Smuthul for det Tilfælde, at de fandt Kyſten bevogtet og bleve forfulgte; men jeg har ikke sagt ham, hvor de hente deres Underretning om de fjendtlige Krydſeres Tilſtedeværelſe. Skonnerten der,“ og han pegede ned paa Slavehandleren, ſom ganſke ſagte gled Den forbi, „nærmer ſig Cuba langt fra det Sted, hvor Landsætningen ſkal finde Sted, og der underrettes dem ved Signaler om Kyſternes Tilſtand. Månd have de alt for længe ſiden iagttaget de engeliſke Krydſere, og naar Skonnerten viſer ſig, ſaaer den ſtrag Underretning om deres Tilſtedeværelſe, om Maaden at undgaae dem paa, og maafkee udpeges der den et nyt Landingspunct. Denne Gang vil den føle ſig i en ſtørre Knibe, thi Kyſten er ſaa godt bevogtet, at den vil have ondt ved at nærme ſig Den, naar det ikke kan ſtee ved Nattetid.

I alle Tilfælde vil den blive nødt til at søge sit Skjulested her, for at afvente Leiligheden; disse Nætter ere idetmindste for lyse til at forsøge en Landsætning. Imorgen ved Dagningen ville vi have den her, men før det er lys Dag tør den ikke løbe ind. Jeg har haft Held med mig denne Gang. Var jeg kommen et Par Dage senere, vilde min hele Plan være røget i Lyset. Idag og inat maa jeg holde et stærkt Udfig. Det lille Batteri, som jeg har plantet ved Indlobet, ligger saaledes, at den vil faae Die paa det, inden den opdager min Skonnert. Fra Batteriet bliver der rettet et Par ufsadelige Skud paa den, og den vil da strax føre løs paa det, og saa kommer Touren til mig“.

„Kort efter forlod han vor Station for at gaae ombord, hvor han gjorde Alt istand til Modtagelsen af den forventede Gæst. Da han et Par Timer senere kom tilbage, spurgte jeg ham, hvad han vilde gjøre, dersom de engelske Krydsere fik Die paa den og forfulgte den herhen.“

„Det voldte mig ingen Beshmring. Skonnerten seiler langt bedre end de to Krydsere, især bydewind. Desuden have disse Slavehandlere et eget Greb paa at blive borte for deres Forfølgere om Natten; men selv om de forfølge den ligetil Indseilingen, vil det ikke forstyrre min Plan. Følge den herind, tør de ikke, da de ikke kjende Indseilingen. De blive altsaa nødt til at blive udenfor og vente paa at den atter skal komme ud. Ud kommer den naturligviis ikke, saa længe de krydse udenfor, og det vide de godt nok. Der er derfor ikke Andet for dem at gjøre, end at forsøge paa at tage den ved Hjælp af Baadene. En Baadeexpedition, saa farlig

den end er, ville de ikke betænke sig paa; men inden de blive færdige med at udruste og mande deres Baade, skal jeg nok have gjort det af med Fyren. Jeg saa dog helst, at den kom uden dette Følgeskab; thi ellers ville de gode Herrer Chefer paa Engelskmændene dog gjøre Fordring paa Vren og Fordelen — —"

"Urolig som Capitainen var igaar, saa var denne Uro ikke at sammenligne med hans Rastløshed i Nat. Han havde faaet to af Folkene herop for at hjælpe ham at holde Udkig. Af og til kastede han sig i sin Røle, men det var ikke ret længe ad Gangen. Først da den ene af Udkigsfolkene, som længe og opmærksomt havde stirret ud i den maanelyste Nat, udbrod med sin sagte, dybe Stemme „a sail, Captain!" og han havde forviiset sig om, at det virkelig var Slavehandleren, som nærmede sig, kom der nogen Ro over ham. I den klare Nat kunde vi see, hvorledes den, da den nærmede sig Land, vendte og atter gik tilsoes, og hvorledes den i Dagningen atter nærmede sig." — —

"See saa, første Act af Dramaet er tilende. Capitainens Beregninger sloge til i Get og Alt. Saasnart han havde forviiset sig om, at Slavehandleren styrede lige mod Indsejlingen til Bugten, forlode vi vort Udkig og gik ombord. Han forsøgte under eet eller andet Paaflud at overtale mig til at blive heroppe, han mumlede endog Noget om, at han ikke for Din Skyld kunde forsvare at udsætte mig for Fare; men herom vilde jeg naturligviis Intet høre. Hvor var jeg spændt i den halve Time, vi ventede paa at den skulde vise sig; mit Hjerte bankede, saa jeg kunde høre dets Slag — ende-

ligt viste dens Forstang og Spryd sig med deres Seil, saa forreste Mast og saa hele Skonnerten. Jeg syntes, det gik uhyre langsomt. Neppe var den kommen ind, før den opdagede det lille Batteri med dets Mandskab og i samme Nu brændte den løs paa det, men i samme Dieblig fik den vor Salut lige under sit Speil. Capitainen havde paalagt sine Kanonerer at sigte lige paa dens Roer, og eet af Skudene gjorde dette ubrugeligt; det var jo paa nært Hold. Nu var den hjælpeløs. Den fik travlt med sine Anker; thi Farvandet var saa smalt, at Skonnerten knap kunne svinge for et Anker. Der opstod en forfærdelig Skrigen og Forvirring ombord paa dens Dæk. Da vor Capitain raabte, at den maatte give sig og heise et hvidt Flag til Tegn paa Underkastelse, adlød den strax. „Hvilke Stympere de dog ere,“ hørte jeg vor Capitain mumle; „hvorfor ikke heller lade Skonnerten drive iland paa Klipperne, det var dog en Chance for dem. Nogle af dem vilde dog maaskee have kunnet redde sig iland og undslippe. De foretrække aabenbart Strikken.“

„Nu fik vi travlt for Alvor. Hele Slavehandlerens Mandskab blev bragt ombord i vor Skonnert. Inden de forlode deres egen Skonnert, havde de seet Leilighed til at perialisjere sig, og Nogle af dem kunde bogstaveligt ikke stotte paa deres Been. Da Mandskabet var bragt i sikker Forvaring under vore Ruger, toge vi os af de stakkels Negere. Det var os et ulige vanskeligere Arbeide, som kun lod sig udføre af Folk, som forstode sig derpaa. Slavehandleren var saa slet forsynet med Provision, at den mindste Odselshed vilde gjøre det umuligt at underholde alle disse mange Menneſter — 150 —

blot nogle Dage; og vor Capitain blev maaskee nødt til at blive her nogle Dage, hvormange vidste han ikke. Til al Lykke fandtes der een blandt vort Mandskab, som i sin Tid havde været Underforvalter paa en Plantage og senere havde tjent paa en Slavehandler. Ham blev det overdraget at fordele Rationerne imellem Negerne og paasee, at de fik al den Røgt og Pleie, der kunde forundes dem."

"Vi maatte nu see at faae vor Pris varpet ruudt omkring Bugten, saa at den kom til at ligge bagved os. Vore Tømmere fik travlt med at udbedre Skaden ved dens Roer, og der blev kun givet dem faa Timer til dette Stykke Arbeide."

"Port Royal d. — 182-."

"Saa snart den ovenfor beskrevne lille Affaire var forbi, maatte jeg atter tage Post oppe i vort Telt, hvorfra jeg skulde holde skarpt Die med ethvert Seil, der nærmede sig. Strax da Slavehandleren var tagen, havde vor Capitain givet sig til at undersøge dens Papirer, og i dem faaet sin Formodning om, at Slavehandlerne havde en Kammerat, som kunde ventes i Løbet af 24 Timer, bekræftet. Vor Capitain var utrættelig, snart var han ombord paa Prisen, for at paasynende Arbeidet, snart var han oppe hos mig for at undersøge Horisonten. Den Mand er i Besiddelse af næsten overnaturlige Kræfter. Senad Aften vare vi saa omtrent færdige med vort vigtigste Arbeide, og Capitainen slog sig nu til Ro oppe hos mig. Vi fik imidlertid Lov til at vente en god Stund, thi først den følgende Aften viste den anden Slavehandler sig. Med denne gik det som

med dens Kammerat. Den løb nok saa raff op under Cuba, blev her advaret, og kom saa tilbage for at søge ind i Bugten. Men denne Gang kunde Seiren let være kommen til at staae os dyrere end første Gang. Capitainen paa Nr. 2 var en resolut Karl. Han fik strax Die paa os, og aldrig saa snart saae han os, før han selv stillede sin „Lang Tom“ saaledes, at den kunde bestrøge vort Dæk. Han var lige ved at sætte Lunten til, da et Skud ndstrakte ham død paa Dækket. Det var vor Capitain, hvis Ørneblik Intet undgik, der med sin Riffel havde nedlagt ham i rette Dieblik. Det var i det rette Dieblik; thi da vi undersøgte Ladningen, som var os tiltænkt, fandt vi, at Kanonen lige til Mundingen var ladet med Straafugler. Da Mandstabet saae Capitainen falde, opgav det al Modstand. Henimod Aften paa denne Dag vare alle tre Skonnerter klare til at seile, og lidt før Solnedgang glæde vi ud af vort Skjul. Styrmanden havde faaet Commandoen paa den ene Slavehandler, og jeg — jeg Din Broder — paa den anden. Ordren lod paa, at jeg skulde følge i de to andres Rjølband. Det var, tænkte jeg, let nok; men jeg fik Andet at vide. Udenfor blæste det en stiv Merseilsfuling, og da Solen gik ned, steg den til en Storm. Jeg kom saaledes til at føle hele Byrden af mit Ansvar. Havde jeg været ombord i vor egen Skonnert, vilde jeg ikke have været saa urolig, men jeg befandt mig ombord i en Skonnert, hvis Eigner som Søstib jeg slet ikke kjendte, og maatte derfor være meget forsigtig. Jeg fandt snart, at den var, hvad man kalder noget rank, men paa den anden Side seilede den med smaa Seil saa godt, at jeg ikke havde ondt ved at følge de andre.

Denne Storm kom imidlertid vor Capitain godt tilpas. Han havde næsten besluttet sig til at handle imod de Ordre, han havde modtaget af Admiralen. De løde paa, at han paa hele dette Krydstog stod under Corvet-
 chefens Commando. Han burde derfor strax have bragt sine Priser op til de engelske Krydsere. Men han vidste ogsaa, at gjorde han det, vilde Corvetchefen strax tage begge Priser og besætte dem med Mandskab fra Corvetten og Briggen. Hvorledes saa Rapporten vilde være kommen til at lyde, er uvidt; men den engelske Chef vilde vistnok have taget Broderparten af Gren for sig selv. Stormen kom os nu til Hjælp; thi Veiret var saa haardt, at der ikke kunde være Tale om at sætte nogen Baad i Søen. Med det aftalte Lanternesignal seilede han derfor ganske ubekymret i den Retning, hvor han kunde vente at træffe de engelske Krydsere og traf dem ogsaa snart. Efter at have signaliseret Udsaldet af sit Togt, modtog han en kort Ordre til at følge i Corvet-
 tens og Briggens Kjolband. I en Nat som den, var det imidlertid lettere sagt end gjort. Alle fem Skibe satte nu Cours ad Port Royal til, men det viste sig snart, at Briggen slet ikke var istand til at følge med os Andre. Corvetten var en god Seiler, men Briggen var en klobset Kasse og en langsom Seiler. Fra Corvetten blev der signaliseret, at den skulde forcere Seil; den adlød Ordren og seilede begge sine Stænger overbord. I Nattens Mørke og i det forfærdelige Veir var det ikke vanskeligt, at slippe ud af dette Følge-
 skab. Vore tre Skonnerter fulgtes godt ad, men Corvetten, som nu ikke turde forlade Briggen, kunde ikke passere paa os. Med god Villie kunde vi nok være blevne i Eskadren, men

denne gode Billie havde vor Capitain ikke. Vi naaede Port Royal tolv Timer før Corvetten og Briggen, og da Corvetchefen meldte sig hos Admiralen, havde vor Capitain bragt Alt i Orden med denne. Corvetchefens Klage over, at vi ikke havde fulgt hans Ordre og forladt Eskadren, faldt død til Jorden, og til Tak fik han en drøi Rettesættelse, som tildeels var ufortjent. Admiralen var saa glad, at han lagde al sin formelle Stivhed tilside. Han havde hidtil været meget uheldig, og siden han var kommen paa Stationen var der ikke opbragt et eneste Slavefrib. Han modtog ideligt Paa- mindelser, og man bebrejdede ham ligesom Mangel paa Iver og Activitet, men han var undskyldt. Flere af de Skibe, der vare under hans Commando, navnlig de Tolvfanons-Brigge, som gik under Ogenavnet „Coffin-brigs“ (Ligkistebrigge), fordi de saa let vendte Bunden iveiret, vare flette Krydsere, som de letseilende Slavefrib gjorde Nar af. Nogle af Cheferne vare ogsaa maadeligt fliske til deres Virksomhed. Man kunde derfor ikke undre sig over hans Glæde, da disse to kostbare Priser bragtes ham. Han tog nu Mod til sig, og i den Rapport, han affendte, besværede han sig baade over Skibe og Chefer og forlangte blandt Andet ogsaa, at ovennævnte Corvetchef skulde remplaceres. Han vidste nu, hvad der kunde udrettes med snilde Chefer og hurtigtseilende Skibe, og havde derfor ikke taget i Betænkning at kjøbe den Skonnert, som havde gjort disse Priser, til Marinens Tjeneste. Med den, og de to Slavefrib, som vare tagne af den, haabede han at kunne udrette Noget. Vor Skonnert tilhører altsaa nu den engelske Regjering, men den beholder sin Chef, der har modtaget

Patent som Styrmand (master) i den engelske Marine. Og, tænkt Dig, jeg staaer nu opført som Midshipman paa Admiralsens eget Skib. Baade min Capitain og jeg ere blevne vel modtagne, især af de yngre Officerer paa Stationen, ikke mindst fordi to Lieutenanter have faaet hver sin Skonnert at føre. Jeg for min Deel er Gjenstand for en heel Deel, jeg kan gjerne sige, Beundring blandt mine nye Kammerater. Man vil knap troe, at jeg commanderede den ene Skonnert under Stormen hiin Nat. Inden jeg blev antagen som Midshipman, maatte jeg lade mig examinere af et Par ældre Officerer, for at godtgjøre, at der ikke fattedes mig de for en vordende Officer fornødne Skolekundskaber. Det var en meget lempelig Examination, som jeg rimeligviis vilde være sluppen for, dersom jeg havde været født Engelskmand. Jeg skal vedblive at gjøre Tjeneste i vor egen Skonnert, men saa ofte Skonnerten er i Havn, skal jeg gjøre Tjeneste ombord i Admiralskibet. Foreløbigt skal jeg gjøre et Togt med en smuk Fregat for at lære den engelske Disciplin og Commando, medens alle tre Skonnerter underkastes en grundig Reparation. Med vor egen Capitain har jeg ikke havt Leilighed til at vexle mange Ord, siden vi ankom her; men han er glad og tilfreds, og de engelske Officerer ere enige i deres Dom om ham. „Every inch a gentleman“ lyder Dommen. Og de have Ret — Manden og Gentlemanen ere at spore i ethvert hans Ord, hans Blik og hans Bevægelser. „See“, sagde han en Dag til mig, „jeg har nu modtaget Kjøbesummen for Skonnerten, og denne Bøge skal løse ethvert Baand imellem deres Onkel og mig. Jeg kunde vel nok have betalt ham af mine

egne Penge, men jeg skulde saa have blottet mig altfor meget. — De kan ikke troe, hvor glad jeg er over, at han og jeg ere kvit. En større Slyngel har jeg ikke kjendt". Heri har han vist ikke Uret. — — Nu maa jeg slutte dette Afsnit af min Dagbog; imorgen skal jeg ombord i Fregatten for at gjøre mit Prøvetogt. — Af Alt kan Du nu see, at I ikke behøve at være bekymrede for mig, gid jeg kunde være ligesaa ubekymret for Eder!

Dine Breve til mig maa Du adressere til Admiralstibet „St. Vincent", Port Royal.

Din Broder".

En Lap af en Avis var foldet inden i Brevet. I denne var Bedriften omtalt i meget rosende Udtryk; men Skonnerten var omtalt paa en forblommet Maade, saa at den uindviiede Læser maatte antage, at den alt tilhørte den engelske Flaade, da den udførte sin Bedrift. — Jeg sad som i en Drøm. Jeg havde saaledes fordybet mig i Læsningen, at jeg bogstaveligt maatte besinde mig, da jeg havde endt. Jo, jeg sad virkelig i Fru Weimars Dagligstue paa Toldbodveien. Men der paa kom mig en Længsel efter hine deilige Zoner, jeg aldrig før havde følt. Min Broder var ikke min første Tanke. Længe før jeg kom tilende med hans Dagbog, var jeg bleven beroliget med Hensyn til ham. Det var ligesom min Bekymring for ham laa langt tilbage i Tiden. Derimod viste sig en anden Skikkelse for mit Øie. Han stod for mig omgivet af en Helteglorie, som den siden aldrig har mistet. Var den fortjent? Jeg troer det, men jeg var maastee en bestukket Dommer.

Jeg havde glemt Alt udenom mig og ikke engang bemærket Fru Weimar, som var kommen ind, medens jeg

Læste, og som med spændte Miner ventede, at jeg skulde meddele hende af mine Nyheder. Hos hende var det ikke Nyfikenhed, men den hjærligste Interessse for mig, der lod hende sidde som paa Naale. Omsider tog hun Mod til sig, da hun saae mig saaledes sidde i Tanker eller Dromme, og vækkede mig.

„Hvad er det Barn, hvad er der hændet? Hvorledes gaaer det din Broder? Hvad enten det er Glæde eller Sorg, det lange Brev har bragt Dig, saa deel den med mig.“

Disse Ord vækkede mig; de gjorde mere, de skaffede mig Lust; thi min indre Bevægelse var nærved at kvæle mig. Jeg kastede mig i den hjære Kones Arme og græd ud ved hendes Barm; men denne Gang var det Glædestaarer, jeg fældede. Hukfende fortalte jeg hende Indholdet, da det første Udbrud var forbi, og gav hende tilsidst den hele Brevpasse.

For min Broders Skyld var jeg ubetinget glad. Den Uro og Beshymring, jeg havde næret for ham, var ikke blandet med Frygt for hans Sjæls Frelse. I saa Henseende, vidste jeg, var han saa befæstet, at jeg kunde være ubeshymret. Det, jeg havde frygtet for, var Mishandling, den Mishandling, som lovlose Mænd aldrig undsee sig for at udøve, naar de i deres Midte træffe En, som ikke hører dem til. Men nu var han sikket, saavidt Menneſter kunne sikkes, af den lovlige og lovbundne Samfundssorden. Men en anden Skikkelse fyldte mere og mere min Tanke, saa meget, at jeg blev bange for mig selv. Hvad var han? var han god eller ond? At han elskede mig med en næsten forfærdelig Videnskab, derom kunde jeg ikke tvivle. Og paa samme Tid følte jeg, at han langt fra var mig ligegyldig. Men turde jeg give efter for denne Følelse?

Var det alene for min Skyld, at han havde forladt sine lobløse Veie; var Ondt og Godt ham maaskee lige kjær? Var det blot for at behage og tilfredsstille mig, at han havde forladt sin uløplige Løbebane, saa var hans Fortjeneste ifkun ringe, saa ringe, at jeg burde kvæle enhver varm Følelse for ham. Men jeg kunde dog ikke vise ham ud af mit Indre. Han havde taget fast Stæde der, og min Kamp var tung og næsten haabløs.

Et Aar gik hen. Der indløb jevnligt Breve fra min Broder, og hvert et Brev var en Bekræftelse paa det første. Et forunderligt Held syntes at følge ethvert af Capitainens Foretagender, og trods sin bestedne Stilling som „Master“ i den engelske Marine, var han bleven Admiralens høire Haand. At det var ham, som gav Admiralen Bink og Raad med Hensyn til Anvendelsen af Stationens Skibe, derom syntes Ingen at tvivle. De gode Herrer Orlogscapitainer vare i Forstningen skinsyge paa ham, men de sloge sig til Ro, da de mærkede, at det skyldtes hans Raad, naar deres Krydstogter ikke bleve ørkesløse, men indbragte dem baade Vre og Fordeel. Han viste sig dertil meget befløjet og tilbageholden, og den Indflydelse, han udøvede, var ikke til at spore i hans ydre Optræden. „The Times“, som en Ven af Fru Weimar stadigt lod os faae, lagde knap Skjul paa den Impuls til kraftig Virksomhed, som denne Fremmede havde skabt. „The Arrow“, hed det, var Stationens Sporhund, og aldrig havde nogen Støver været heldigere og sikrere paa sit Bytte. Dens Capitain syntes næsten at være alvidende, hvad Slavehandlernes Bevægelser angik. Snart var han med sin Skonnert paa Kysten af Guinea, snart

i Vestindien; men aldrig bragte han en falsk Efterretning. Hans Activitet overgiktes kun af hans dumdriftige Mod; men selv hans voveligste Foretagender kronedes med Held. — Min Broder omtaltes ogsaa af og til som en ung Mand, Staten kunde være stolt af, og man beklagede kun, at der endnu vilde gaae et Par Aar, inden han kunde erholde den Epaulet, han var fuldkomment moden til at bære. Men han maatte jo tjene sine Aar ud.

Umiddelbart fra Capitainen horte vi Intet; men min Broders Breve indeholdt altid en meer eller mindre betydningsfuld Hilsen til mig. Han vidste, lod det engang, at det var en høi Priis, han kæmpede for, og han vilde derfor ikke fremstille sig, før han ved sig selv følte, at den var fortjent.

Jeg sølte mig mere og mere forpiint i mit Sind, og da Fru Weimar engang trængte ind paa mig, lettede jeg min Sorg, ved at betro mig til hende. Hun var ikke længe om at finde tilbunds i mig.

„Du har Ret, mit elskede Barn,“ sagde hun, da jeg havde udøst mit hele Hjerte for hende; „Du tør ikke tænke paa ham, som paa Din erklærede Elsker, for Du er vis paa, at han er, hvad han bør være, ikke blot en modig Søftriger, men et godt Menneske og en oprigtig Christen. For mig, som for Dig staaer han endnu som en halv hedensk Viking. Paa hvilken Side og for hvilken Sag han kæmper, er ham ligegyldigt, naar han blot kæmper, og Kampens Priis — hans Valkyrie — vinker ham. Men Du er hans Valkyrie, og er der Noget, som kan fuldende hans Omvendelse og vise ham Kampens virkelige Priis, saa er det Dig. Vinker Du ham med Korset, vil han

høie sig for det og kun see Dig i Korsets Afglands. Du er hans Afgud, men netop derfor staaer det næst Gud til Dig, at bringe ham tilbage til Gud og Christendom."

Det var kort efter denne Samtale, at jeg skrev et langt Brev til min Broder, hvori jeg udtalte mig ligesaa alvorligt som hjærligt om det, som laa mig paa Hjerte. „Seg vilde lyve“, skrev jeg, „hvis jeg sagde, at jeg ikke solte mig stolt og glad ved at høre om Eders Heltebedrifter; men midt i min stolte Glæde gribes jeg af en dyb Rædsel. Hvad om min kjæreste Broder hørte til dem, for hvem denne Verden med dens Gæ og Berømmelser er Alt, som kun eftertragte verdslige Formaal. Det Bedste, som denne Verden har at byde, er dog for Intet at regne ved Siden af den Herlighed, som er forjettet dem, der have gjort Guds Villie, uden Hensyn til denne Verdens Glæder og Sorger.

At Gæ, hvad er

Hvad er vel de Kroner og Krands Du bær?

Misundelse sidder dig altid paa Ryg,

Du hemmelig stødes og sjelden est tryg,

Du ofte maa styrte, hvor Andre de gled,

Forfængelighed.

Huff paa, det var Faders Yndlingspsalme. — Der er Diebliske, hvor alle Eders Bedrifter næsten ere mig modbydelige at tænke paa, fordi jeg i saadanne Diebliske har en Følelse af, at Eders Tragten kun er tom Forfængelighed. Maafee gjør jeg Eder Uret; men glem blot ikke, at for mig har ingen Laurbærkrands Værd, naar Seirherren ikke trofast tor lægge den ved Foden af Christi Kors".

Jeg havde skrevet dette Brev paa Engelsk og lige-

frem bedet ham vise det til sin Capitain, „han kan maaskee have godt af at læse det“.

Af et senere Brev — det sidste jeg modtog fra min Broder — erfarede jeg, at mit Brev ikke havde været uden Virkning paa Nogen af dem. Min Broder forsikrede mig, at han endnu som i sin spædste Barndom turde bede sin Aftenbøn, og at han bad den hver Aften. Det maatte, tænkte han, være mig nok. Hvad Capitainen angik, da var han efter at have læst mit Brev bleven meget alvorlig. „Du kan ikke begribe, eller rettere Du maa netop kunne forstaae“, skrev min Broder, „hvor piinligt det har været mig at vide, at der var en Gjenstand, og denne den vigtigste og hoieste af alle, som jeg ikke kunde berøre i vore Samtaler. Han er saa brav, saa mandig, saa retfærdig i sin hele Færd, men han har endnu aldrig hørt et Ord om Gud og om Religion af min Mund, uden strax at afbryde Samtalen. Jeg har aldrig hørt ryggesløs Tale af hans Mund, men han har aldrig udladt sig med et eneste Ord om det Hellige. For os, der som Arvelod fra Hjemmet have modtaget en streng Religieusitet, er dette ubegribe- ligt. Siden han har læst dit Brev, er han i en be- synderlig Grad bleven tankesfuld og alvorlig. Ofte spadserer han i dybe Tanker og med sænket Hoved op og ned ad Dækket. Til andre Tider luffer han sig inde i Kahytten og igjennem Skyldet kan jeg see ham studere en Bibel, han kjøbte i Port Royal. Men til mig taler han ikke om, hvad der nu foregaaer i hans Indre; men Udbyttet, han har vundet, er dog kommet frem paa en anden Maade. Siden vi seile under en- gelsk Flag, har han indført engelsk Disciplin ombord i

vor Skonnert; men til at holde Gudstjeneste om Søndagen havde han ikke kunnet bekvemme sig. Men de tre sidste Søndage have vi nu ogsaa holdt Gudstjeneste. Det er mig, der maa læse Bonnerne og et Capitel af Bibelen. Vi holde os til det engelske Ritual. „Jeg tør ikke, idetmindste ikke endnu“, sagde han, da han bad mig om at lede Tjenesten. Første Gang saae jeg Forundring i Mandstabet's Miner, men det fulgte Tjenesten med dyb Opmærksomhed og Ærbødighed. En Gudstjeneste i Kirken er altid høitidelig, men den gjør dog ikke det Indtryk, som en Gudstjeneste paa et Skib's Agterdæk. Det hele Mandstabs, med Undtagelse af den vagthavende Styrmand, Roergængerens og Udfigets, er samlet paa Agterdækket. Flaget er heist og hver Mand er i sin bedste Puds. Over os den blaae Himmel, under os det blaae Hav, og dertil Søens og Viudens dulmende Accompaniment. Det er idag Søndag, og idag har jeg læst det 15de Capitel af første Brev til Corinthierne om Opstandelsen. Det gjorde et dybt Indtryk paa Mandstabet, maaskee netop fordi det er dette Capitel, der læses over de Døde ved Graven.“ — Brevet gik nu over til at fortælle om en dristig Slavehandler, der havde drevet Slavehandel og Sørøveri, og som længe havde trodsset de engelske Krydsere.

Det var det sidste Brev, jeg modtog fra min Broder. Ikke ahnede jeg dengang, at den, der skrev det og den, det var skrevet om, begge havde fundet deres sidste Hvile paa Port Royal's Kirkegaard, da jeg læste dette Brev. Et Nummer af „The Times“ gav mig den første krusende Efterretning. „The Arrow“ havde kæmpet sin sidste Kamp under sin gamle Chef. To Dage efter at

hiint Brev var skrevet, havde den omsider fundet sin længe forgjæves søgte Modstander. Slavehandleren var stærkere armeret og langt stærkere bemandet end „The Arrow“, Kampen var langvarig og blodig. Min Broder, som commanderede Entregasterne, blev dræbt af en Kugle i samme Dieblis, han satte Foden paa Slavehandlerens Dæk. Mandstabet, som fulgte ham, veg forfrækket tilbage; men da Capitainen ahnede, hvad der var steet, satte han sig selv i Spidsen for Entregasterne, og trods al Overmagt befandt han sig snart paa det fjendtlige Dæk. Efter et kort, men frygteligt Blodbad var Slavehandleren tagen, men ogsaa Capitainen havde modtaget et dødeligt Saar. Desuagtet vedblev han at føre Commandoen, indtil „The Arrow“ Dagen efter løb ind til Port Royal med sin Prise. To Dage efter døde han paa Hospitalet i Port Royal. Samme Dag, næsten samme Time efter at jeg havde læst dette, ankom et Brev fra Admiralen paa Stationen. „Doende“, skrev han, „har Capitainen paa „The Arrow“ bedet mig at bringe Dem dette Sorgens Budskab, og jeg benytter Leiligheden til at udtale min og alle Stationens Officerers dybe Sorg over det uerstattelige Tab, vi have lidt ved deres Broders og hans Chefs dødelige Afgang. De døde en Heltedød, men Tabet er ligesuldt tungt. „The Arrows“ Capitain havde ikke sin Overmand i Sømandsdygtighed, Snildhed og Heltetmod, og havde deres Broder levet, vilde han være bleven en Prydelse for vor Marine. Ung som han var, havde han allerede erhvervet sig et Navn for Dygtighed og Mod. Deres Ven bad mig om ikke at glemme at sige Dem, at han døde som en troende Christen. Det

syntes at ligge ham meget paa Hjerte, at De modtog dette Budskab."

Med Brevet fulgte en attesteret Copie af et Testamente, ved hvilket jeg var indsat til hans Arving. Admiralen og en af Capitainerne paa Stationen vare Executorer.

Jeg er nu en gammel Pige, der lever for min ældste Broders Børn og i hans Huus. Jeg freder over mine Minder, men siden de første Maanedes forfærdelige Rystelse, har jeg ikke ladet mig tynge til Jorden af min Sorg. Hvad der foregik i hine første Maaneder efter hiint tunge Budskab, derom veed jeg selv kun Lidet; da jeg atter vaagnede til Bevidsthed, var min Ungdom affluttet. Det forekom mig som laa der mange Aar mellem hiint Budskab og min Gjenopvaagnen til Bevidsthed. Selv uden Capitainens Arv vare vi rige. Pengene strømmede ind til os. Min Faders Hovedcreditor udbetalte os Alt, hvad han skyldte min Fader. Fru Weimar testamenterede mig hele sin betydelige Formue; men Penge og Pengerbekymring vare blevne mig ligegyldige, næsten ubegribelige Ting siden hiin Dag.

